DOC 51 **2873/001**

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS DE BELGIQUE

29 janvier 2007

PROJET DE LOI

portant des dispositions diverses (IV) [1]

SOMMAIRE

1. Exposé des motifs 3
2. Avant-projets 146
   2.1. Avant-projet de loi portant des disposition diverses
   2.2. Avant-projets de loi complémentaires
3. Avis du Conseil d'État 225
4. Projet de loi 309

TITRE PREMIER – DISPOSITION GÉNERALE 309

TITRE II – SIMPLIFICATION ADMINISTRATIVE 310

Chapitre premier – Modification de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851 (art. 2 en 3) 310

Chapitre 2 – Modification de la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques (art. 4) 311

Chapitre 3 – Hauteur obligée de débits de boisson (art. 5 à 10) 311

[1] **Matières visées à l'article 78 de la Consitution.**

Voir aussi :
DOC 51 2874/001 : Projet de loi portant des dispositions en matière de logement.

LE GOUVERNEMENT DEMANDE L'URGENCE CONFORMÉMENT À L'ARTICLE 80 DE LA CONSTITUTION.

BELGISCHE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

29 januari 2007

WETSONTWERP

houdende diverse bepalingen (IV) [1]

INHOUD

1. Memorie van toelichting 3
2. Voorontwerpen 146
   2.1. Voorontwerp van wet houdende diverse bepalingen
   2.2. Aanvullende voorontwerpen van wetten
3. Adviezen van de Raad van State 225
4. Wetsontwerp 309

TITEL I – ALGEMENE BEPALING 309

TITEL II – ADMINISTRATIEVE VEREENVOUDIGING 310

Hoofdstuk 1 – Wijziging van de Hypotheekwet van 16 december 1851 (art. 2 en 3) 310

Hoofdstuk 2 – Wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (art. 4) 311

Hoofdstuk 3 – Verplichte hoogte drankgelegenheden (art. 5 tot 10) 311

[1] **Aangelegenheden als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.**

Zie ook :
DOC 51 2874/001 : Wetsontwerp houdende diverse bepalingen huisvesting.

DE SPOEDBEHANDELING WORDT DOOR DE REGERING GEVRAAGD OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 80 VAN DE GRONDWET.

Le Gouvernement a déposé ce projet de loi le 29 janvier 2007.

Le «bon à tirer» a été reçu à la Chambre le 1er février 2007.

De Regering heeft dit wetsontwerp op 29 januari 2007 ingediend.

De «goedkeuring tot drukken» werd op 1 februari 2007 door de Kamer ontvangen.

cdH	:	Centre démocrate Humaniste
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	:	Front National
MR	:	Mouvement Réformateur
N-VA	:	Nieuw - Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti socialiste
sp.a - spirit	:	Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
Vlaams Belang	:	Vlaams Belang
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 51 0000/000 :	Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA :	Questions et Réponses écrites
CRIV :	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV :	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV :	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN :	Séance plénière
COM :	Réunion de commission
MOT :	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 51 0000/000 :	Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA :	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV :	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV :	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV :	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN :	Plenum
COM :	Commissievergadering
MOT :	moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

TITRE III – INTERIEUR 312
Chapitre premier – Modifications à la loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football(art. 11 à 52) 312
Chapitre 2 – Modifications à la loi sur la fonction de police, relatif à l'octroi de certains droits aux personnes qui sont privées de leur liberté et aux garanties fondamentales contre les mauvais traitements(art. 53 à 62) 332
Chapitre 3 – Mandats auprès de la Police Fédérale et auprès de l'Inspection Générale de la Police Fédéral et de la Police Locale(art. 63) 336

TITRE IV – EMPLOI 338
Chapitre premier – Apprentissage de professions de salariés (art. 64) 338
Chapitre 2 – Modification de la loi du 7 janvier 1958 concernant les Fonds de sécurité d'existence (art. 65 et 66) 338
Chapitre 3 – Accidents du travail (art. 67 à 70) 339

TITRE V – CLASSES MOYENNES 340
Chapitre premier – Modifications de la loi du 13 juillet 2006 relative aux commissions et commissions de recours compétentes en matière de port du titre professionnel d'une profession intellectuelle prestataire de services (art. 71) 340
Chapitre 2 – Non-saisissabilité des domiciles des indépendants (art. 72 à 83) 341

TITRE VI – JUSTICE 344
Chapitre premier – Modification la loi du 25 février 2003 portant création de la fonction d'agent de sécurité en vue de l'exécution des missions de police des cours et tribunaux des détenus(art. 84) 344
Chapitre 2 – Modification de la loi du 14 décembre 2005 relative à la suppression des titres au porteur et modification du Code des sociétés (art. 85 à 96) 345
Chapitre 3 – Modifications de la loi du 20 février 1991 relative aux baux à loyer portant sur les résidences principales (art. 97 à 101) 351

TITEL III – BINNENLANDSE ZAKEN 312
Hoofdstuk 1 – Wijzigingen aan de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden (art. 11 tot 52) 312
Hoofdstuk 2 – Wijzigingen aan de wet op het politieambt met betrekking tot het toekennen van bepaalde rechten aan personen die van hun vrijheid worden beroofd en de verzekering van fundamentele waarborgen tegen slechte behandeling (art. 53 tot 62) 332
Hoofdstuk 3 – Mandaten bij de Federale Politie en bij de Algemene Inspectie van de Federale en van de Lokale Politie (art. 63) 336

TITEL IV – WERK 338
Hoofdstuk 1 – Leerlingstelsel voor werknemersberoepen (art. 64) 338
Hoofdstuk 2 – Wijziging van de wet van 7 januari 1958 betreffende de Fondsen voor Bestaanszekerheid (art. 65 en 66) 338
Hoofdstuk 3 – Arbeidsongevallen (art. 67 tot 70) 339

TITEL V – MIDDENSTAND 340
Hoofdstuk 1 – Wijzigingen van de wet van 13 juli 2006 betreffende de commissies en beroepscommissies die bevoegd zijn inzake het voeren van de beroepstitel van een dienstverlenend intellectueel beroep (art. 71) 340
Hoofdstuk 2 – Niet-beslagbaarheid woning zelfstandige (art. 72 tot 83) 341

TITEL VI – JUSTITIE 344
Hoofdstuk 1 – Wijziging van de wet van 25 februari 2003, houdende de inrichting van de functie van veiligheidsbeambte met het oog op de uitvoering van de taken die betrekking hebben op de politie van hoven en rechtbanken en de overbrenging van gevangenen (art. 84) 344
Hoofdstuk 2 – Wijziging van de wet van 14 december 2005 betreffende de afschaffing van de effecten aan toonder en wijziging van het Wetboek van vennootschappen (art. 85 tot 96) 345
Hoofdstuk 3 – Wijzigingen van de wet van 20 februari 1991 betreffende de huurcontracten inzake de hoofdverblijfplaatsen (art. 97 tot 101) 351

TITRE VII – FINANCES 357
Chapitre premier – Unité TVA – Solidarité (art. 102 et 103) 357
Chapitre 2 – Impôts des sociétés – Réserves exonérées(art. 104 et 105) 357
Chapitre 3 – Exonération des plus-values réalisées sur des bateaux d'intérieur destinés à la navigation commerciale (art. 106 à 112) 359
Chapitre 4 – Mesures restrictives spécifiques à l'encontre de certaines personnes et entités dans le cadre de la lutte contre le financement du terrorisme (art. 113) 362
Chapitre 5 – Conciliateur fiscal(art. 114 à 129) 362
Chapitre 6 – Modification du Code des impôts sur les revenus 1992 en matière de régime de taxation relatif à certaines indemnités payées ou attribuées à des chercheurs (art. 130 à 136) 370
Chapitre 7 – Exonération d'impôts des primes et subsides en capital et en intérêt, attribués par les institutions régionales dans le cadre de l'aide à la recherche et au développement, attribués à des sociétés(art. 137 à 139) 372

TITRE VIII – ENERGIE - MODIFICATIONS À LA LOI DU 11 AVRIL 2003 SUR LES PROVISIONS CONSTITUÉES POUR LE DÉMANTÈLEMENT DES CENTRALES NUCLÉAIRES ET POUR LA GESTION DU COMBUSTIBLE IRRADIÉ DANS CES CENTRALES(ART. 140 À 153) 373

TITRE IX – TÉLÉCOMMUNICATIONS(ART. 154 À 198) 382

TITRE X – PROTECTION DE LA CONSOMMATION 394

Chapitre premier - Modifications à la loi du 9 février 1994 relative à la sécurité des produits et services(art. 199 et 200) 394
Chapitre 2 – Comptes dormants(art. 201 à 207) 395

TITEL VII – FINANCIËN 357
Hoofdstuk 1 – BTW-eenheid – Hoofdelijke aansprakelijkheid(art. 102 en 103) 357
Hoofdstuk 2 – Vennootschapsbelastingen - Vrijgestelde reserves(art. 104 en 105) 357
Hoofdstuk 3 – Vrijstelling van de meerwaarden gerealiseerd op binnenschepen bestemd voor de commerciële vaart(art. 106 tot 112) 359
Hoofdstuk 4 – Specifieke beperkende maatregelen tegen bepaalde personen en entiteiten met het oog op de strijd tegen de financiering van het terrorisme(art. 113) 362
Hoofdstuk 5 – Fiscaal bemiddelaar(art. 114 tot 129) 362
Hoofdstuk 6 – Wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 inzake het aanslagstelsel van bepaalde vergoedingen betaald of toegekend aan onderzoekers(art. 130 tot 136) 370
Hoofdstuk 7 – Vrijstelling van belasting van premies en kapitaal- en interestsubsidies toegekend door gewestelijke instellingen in het kader van steun aan onderzoek en ontwikkeling toegekend aan vennootschappen(art. 137 tot 139) 372

TITEL VIII – ENERGIE – WIJZIGINGEN AAN DE WET VAN 11 APRIL 2003 BETREFFENDE DE VOORZIENINGEN AANGELEGD VOOR DE ONTMANTELING VAN DE KERNCENTRALES EN VOOR HET BEHEER VAN SPLIJTSTOFFEN BESTRAALD IN DEZE CENTRALES(ART. 140 TOT 153) 373

TITEL IX – TELECOMMUNICATIE(ART. 154 TOT 198) 382

TITEL X – CONSUMENTENZAKEN 394

Hoofdstuk 1 – Wijzigingen aan de wet van 9 februari 1994 betreffende de veiligheid van producten en diensten(art. 199 en 200) 394
Hoofdstuk 2 – Slapende Rekeningen(art. 201 tot 207) 395

TITRE XI – DISPOSITIONS DIVERSES 399

Chapitre premier – Modification de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale(art. 208) 399

Chapitre 2 – Responsabilité environnementale

Section première – JUSTICE - Instauration de délais de prescription particuliers pour les actions introduites par des autorités publiques en vue du recouvrement des coûts des mesures de prévention et de réparation des dommages environnementaux (art. 209 à 212) 400

Section 2 – INTERIEUR - Modifications à la loi du 31 décembre 1963 sur la protection civile(art. 213 à 216) 402

Section 3 – MOBILITE – Transposition de la directive sur la responsabilité environnementale(art. 217) 404

TITEL XI – DIVERSE BEPALINGEN 399

Hoofdstuk 1 – Wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (art. 208) 399

Hoofdstuk 2 – Milieuaansprakelijkheid

Afdeling 1 – JUSTITIE - Invoering van bijzondere verjaringstermijnen voor vorderingen ingesteld door publieke overheden tot vergoeding van de kosten van preventie –en herstelmaatregelen bij milieuschade(art. 209 tot 212) 400

Afdeling 2 – BINNENLANDSE ZAKEN - Wijzigingen aan de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming(art. 213 tot 216) 402

Afdeling 3 – MOBILITEIT - Omzetting van de richtlijn milieuaansprakelijkheid(art. 217) 404

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

TITRE PREMIER

Disposition générale

Cet article précise le fondement constitutionnel en matière de compétence.

TITRE II

Simplification administrative

CHAPITRE PREMIER

Modification de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851

L'avis du Conseil d'État a été suivi dans une large mesure.

La remarque 2 a été suivie partiellement. Le champ d'application a été limité aux hypothèques conventionnelles. La détermination légale d'autres critères spécifiques avec une étendue générale ne semble pas être opportune, étant donné la spécificité de chaque radiation ou réduction individuelle.

La remarque 3 du Conseil d'État n'a toutefois pas été suivie: le terme «unilatéralement» a été maintenu dans le texte étant donné qu'il permet de mieux interpréter ce dernier.

La remarque 4 a été suivie partiellement. Le troisième alinéa initial de l'article 92 précité n'est cependant pas d'application pour la nouvelle possibilité.

La remarque 5 n'a pas été suivie: on ne demande pas explicitement un accord «écrit» afin de ne pas exclure le recours à d'autres possibilités modernes d'échange de données.

Pour être en concordance avec l'article 92, une correction technique a été apportée au premier alinéa de l'article 93 de la même loi.

Pour effectuer la mainlevée d'une inscription, qui conserve l'hypothèque conventionnelle pendant trente années à compter du jour de sa date et qui est renouvelable, (1). les créanciers hypothécaires, qui con-

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

TITEL I

Algemen bepaling

Dit artikel bepaalt de constitutionele bevoegdheidsgrondslag.

TITEL II

Administratieve vereenvoudiging

HOOFDSTUK 1

Wijziging van de Hypotheekwet van 16 december 1851

Het advies van de Raad van State werd grotendeels gevolgd.

Opmerking twee werd gedeeltelijk gevolgd. Het toepassingsgebied werd beperkt tot de bedongen hypotheken. Het wettelijk bepalen van andere specifieke criteria met een algemene draagkracht lijkt niet opportuun gelet op de specificiteit van elke individuele doorhaling of vermindering.

Opmerking drie van de Raad van State werd niet gevolgd: het woord «eenzijdig» werd in de tekst behouden aangezien dit een duidelijke interpretatie ten goede komt.

Opmerking vier werd gedeeltelijk gevolgd. Het oorspronkelijke derde lid van vermeld artikel 92 is echter niet van toepassing op de nieuwe mogelijkheid.

Opmerking vijf werd niet gevolgd: er wordt niet expliciet een geschreven akkoord gevraagd, dit om het gebruik van andere mogelijkheden van gegevensuitwisseling niet uit te sluiten.

Om in overeenstemming te zijn met artikel 92 werd een technische correctie aangebracht in artikel 93 eerste lid, van dezelfde wet.

Met het oog op de opheffing van een inschrijving die de bedongen hypotheek gedurende dertig jaar bewaart vanaf de datum ervan en die verlengbaar is, moeten (1) de hypothecaire schuldeisers die instemmen met de

sentent la mainlevée totale, (2) les fonctionnaires instrumentants qui passent l'acte de mainlevée et (3) les conservateurs des hypothèques, qui jouent un rôle actif en cette matière et qui engagent leur responsabilité, doivent faire des démarches lourdes, à savoir entre autres:

– vérifier que le créancier d'origine est toujours le même ou qu'il a bien transmis sa créance hypothécaire à un nouveau créancier qui consent actuellement la mainlevée. En effet, depuis 30 ans beaucoup de créanciers hypothécaires ont disparu, ont été racheté, ont changé de nom ou ont fusionné: il s'agit d'un travail de bénédictin pour remonter dans le temps et retrouver les moniteurs belges attestant le changement de ces créanciers hypothécaires;

– vérifier que la personne habilitée par le créancier hypothécaire a bien le pouvoir de signer l'acte de mainlevée et de marquer son accord sur la radiation de l'inscription prise au profit de ce créancier qu'il représente;

Ce travail ainsi que la comparution devant le fonctionnaire instrumentant des parties intéressées ralentissent considérablement la procédure de mainlevée et empêchent la clôture rapide des dossiers. Ceci engendre des retards considérables.

Dans la grande majorité des cas cette manière de travailler ne permet plus aux nouveaux créanciers d'obtenir un dossier de prise de rang dans un délai souhaité. Par conséquent, cet état de fait ne permet pas de rencontrer la sécurité juridique que l'acte cherche à créer.

La mainlevée d'une inscription d'une hypothèque conventionnelle pourra désormais être opérée par la rédaction d'un acte authentique dans lequel le fonctionnaire instrumentant certifie unilatéralement que le créancier a marqué son accord à cette mainlevée.

Il ne sera plus nécessaire que les parties intéressées comparaissent devant le fonctionnaire instrumentant. Ce dernier voit son rôle accru dans cette opération importante qui libère l'immeuble grevé de l'inscription. Dès lors, le contrôle du conservateur sera limité par cet article à un contrôle formel.

Cette nouvelle possibilité est en grande partie inspirée de la législation française (article 2441, alinéa 3, du Code civil).

volledige opheffing, (2) de instrumenterende ambtenaren die de opheffingsakte verlijden en (3) de hypotheekbewaarders die terzake een actieve rol spelen en zich aansprakelijk stellen, belangrijke stappen doen, met name :

– nagaan of de oorspronkelijke schuldeiser nog steeds dezelfde is en of deze zijn hypothecaire schuldvordering wel degelijk heeft overgedragen aan een nieuwe schuldeiser die nu instemt met de opheffing. Sedert 30 jaar zijn veel hypothecaire schuldeisers immers verdwenen, werden afgekocht, zijn van naam veranderd of gefusioneerd : teruggaan in de tijd om de Belgische Staatsbladen terug te vinden die de verandering van hypothecaire schuldeiser bevestigen, is een monnikenwerk;

– nagaan of de persoon die door de hypothecaire schuldeiser werd gemachtigd, wel degelijk over de bevoegdheid beschikt om de opheffingsakte te ondertekenen en akkoord te gaan met de doorhaling van de genomen inschrijving ten gunste van deze schuldeiser die hij vertegenwoordigt;

Deze werkzaamheden alsook de verschijning voor de instrumenterende ambtenaar van de betrokken partijen vertragen aanzienlijk de opheffingsprocedure en beletten de vlotte afhandeling van dossiers. Dit leidt tot aanzienlijke vertragingen.

In de meeste gevallen biedt deze manier van werken de nieuwe schuldeisers niet meer de mogelijkheid een ranginnemingsdossier te bekomen binnen de gewenste termijn. Hierdoor is het bijgevolg niet mogelijk de nodige rechtszekerheid te bieden die de akte beoogt.

De opheffing van een inschrijving van een bedongen hypotheek kan voortaan plaatsvinden door het opstellen van een authentieke akte waarin de instrumenterende ambtenaar eenzijdig attesteert dat de schuldeiser heeft ingestemd met deze opheffing.

De betrokken partijen zullen niet meer voor de instrumenterende ambtenaar moeten verschijnen. Laatstgenoemde zal een grotere rol spelen in het kader van deze belangrijke verrichting die het onroerend goed dat belast is met de inschrijving bevrijdt. Bijgevolg zal dit artikel de controle door de hypotheekbewaarder tot een formele controle beperken.

Deze nieuwe mogelijkheid is grotendeels geïnspireerd op Franse wetgeving (artikel 2441, derde lid, van de Code Civil).

Egalement, cette situation se rencontre déjà dans l'ordre public belge puisqu'une situation similaire se présente dans la matière de saisie exécution immobilière (v. l'article 1653 du Code judiciaire).

Deze situatie duikt reeds op in de Belgische rechtsorde aangezien zich een gelijkaardige situatie voordoet in het kader van de materie betreffende het onroerend uitvoerend beslag (cf. artikel 1653 van het Gerechtelijk Wetboek).

CHAPITRE 2

Modification de la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques

L'avis du Conseil d'État a été suivi complètement.

Le présent chapitre vise à modifier la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques en vue de consacrer la force probante des données d'identification y conservées. Actuellement, aucune disposition légale ne consacre explicitement la force probante des données d'identification reprises au Registre national des personnes physiques.

En vue de valoriser l'utilisation de ces données d'identification tant par les titulaires des dossiers conservés au Registre national que par ses utilisateurs dûment habilités (autorités publiques belges, organismes publics ou privés de droit belge poursuivant des tâches d'intérêt général, notaires, huissiers de justice, etc…), leur force probante doit être définie.

Il y a donc lieu de compléter sur ce point la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques. Il est proposé de stipuler à l'article 4 de ladite loi que les données d'identification du Registre national font foi jusqu'à la preuve du contraire.

Dans un souci de simplification administrative, il est également explicitement prévu que les données d'identification du Registre national puissent être valablement utilisées en remplacement des informations contenues dans les registres visés à l'article 2 de la loi du 8 août 1983 précitée (registres de la population, registres des étrangers, registres consulaires tenus dans les missions diplomatiques et les postes consulaires, registre d'attente des candidats réfugiés).

Enfin, pour assurer la concordance entre les informations enregistrées au Registre national et les informations contenues dans les différents registres d'inscription des personnes concernées, le principe d'une procédure de communication des divergences éven-

HOOFDSTUK 2

Wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen

Het advies van de Raad van State werd volledig gevolgd.

Dit hoofdstuk wijzigt de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen met het oog op het verlenen van de vereiste bewijskracht aan de gegevens die erin bewaard worden. Vandaag wordt de bewijskracht van de gegevens opgenomen in het Rijksregister in geen enkele wettelijke bepalingen geregeld.

Teneinde het gebruik van de gegevens van het Rijksregister te valoriseren en te stimuleren dient de bewijskracht ervan te worden geregeld en dit zowel ten aanzien van de betrokkene die zijn eigen gegevens raadpleegt als met betrekking tot de andere gemachtigde gebruikers (Belgische overheidsdiensten, andere diensten en organisaties die een taak van algemeen belang uitvoeren, notarissen, gerechtsdeurwaarders, …).

Hiertoe dient de wet van 8 augustus 1983 aangevuld te worden. Er wordt voorgesteld om in artikel 4 van deze wet aldus aan te passen dat aan de informatiegegevens van het Rijksregister een bewijskracht toe te kennen tot bewijs van het tegendeel.

Vanuit vereenvoudigingoogpunt wordt bovendien in dit ontwerp uitdrukkelijk bepaald dat de gegevens van het Rijksregister rechtsgeldig mogen gebruikt worden ter vervanging van de gegevens opgenomen in de registers bedoeld in artikel 2 van de rijksregisterwet (bevolkingsregister, vreemdelingenregister, wachtregister, registers gehouden in de diplomatieke zendingen en de consulaire posten in het buitenland).

Tenslotte wordt, teneinde de overeenstemming tussen de informatie van het Rijksregister en de gegevens opgenomen in bovenvermelde registers te verzekeren, voorzien in een meldingsplicht indien een gebruiker een verschil zou vaststellen. Aan de Koning wordt de be-

tuelle ainsi que la fixation de ses modalités de mise en œuvre sont stipulés dans le présent projet de loi.

CHAPITRE 3

Hauteur obligatoire des débits de boissons

L'avis du Conseil d'État a été suivi complètement.

Le présent chapitre tend à supprimer certaines dispositions légales concernant les débits de boissons fermentées, coordonnées le 3 avril 1953, et plus particulièrement celles relatives aux conditions d'hygiène des débits de boissons fermentées.

Actuellement, ces conditions dont l'origine remonte à 1912 pour certaines et à 1919 pour d'autres doivent être vérifiées par l'autorité communale préalablement à l'ouverture ou en cas de transformation ou de réouverture après un an de non exploitation d'un débit de boissons.

Parmi ces conditions, on retrouve notamment des limites minimales de hauteur ou de volume de l'exploitation mais également des conditions de salubrité ou urbanistiques qui relèvent actuellement d'autres niveaux de pouvoir ou de services spécifiquement affectés à la surveillance de la santé publique.

Ainsi certaines limites minimales peuvent poser des problèmes par exemple pour un immeuble classé où l'exigence de hauteur ou de volume peut aboutir à un refus d'autorisation sans possibilité pour l'autorité communale d'y déroger.

Cette situation a d'ailleurs été dénoncée par une commune dans un message transmis au point de contact Kafka.

S'ajoute à cela le fait que l'exigence légale minimale de hauteur et de volume peut poser également des problèmes pour des débits existants qui ne respectent pas ces limites et qui en cas de transformation ou de réouverture après un an de non exploitation suite par exemple à une reprise du commerce par un autre exploitant, se verront refuser une nouvelle autorisation.

C'est la raison pour laquelle il est proposé de laisser aux autorités compétentes le pouvoir d'apprécier l'ensemble des critères requis relatifs à l'immeuble lui-même pour exercer l'activité de débit de boissons sans fixer

voegdheid toegekend de modaliteiten van dit meldingssysteem verder uit te werken.

HOOFDSTUK 3

Verplichte hoogte drankgelegenheden

Het advies van de Raad van State werd volledig gevolgd.

Dit hoofdstuk strekt tot de opheffing van bepaalde wetsbepalingen inzake de slijterijen van gegiste dranken, samengeordend op 3 april 1953, en meer in het bijzonder deze houdende de eisen inzake hygiëne in slijterijen van gegiste dranken.

Momenteel moeten deze eisen, waarvan de oorsprong dateert van 1912 en voor sommige van 1919, gecontroleerd worden door de gemeentelijke autoriteit, voorafgaande aan de opening of ingeval van verbouwing of heropening, één jaar na het niet uitbaten van een slijterij.

Onder die voorwaarden vindt men met name de minimale beperkingen van hoogte of volume van de uitbating maar eveneens de gezondheids- of stedebouwkundige eisen die momenteel onder de bevoegdheid vallen van andere overheden of diensten die zich specifiek bezighouden met het toezicht op de volksgezondheid.

Zo kunnen bepaalde minimale beperkingen problemen stellen, bijvoorbeeld voor een geklasseerd gebouw waar de vereiste voor hoogte of volume kan leiden tot een weigering tot vergunning zonder dat de gemeentelijke autoriteit de mogelijkheid heeft ervan af te wijken.

Deze situatie werd trouwens gemeld door een gemeente in een mededeling op het Kafka-meldpunt.

Bij dit feit komt ook dat de wettelijke minimale vereiste in hoogte en volume eveneens problemen kan stellen voor bestaande slijterijen die deze beperkingen niet respecteren en die, ingeval van verbouwing of heropening na 1 jaar van niet uitbating, bijvoorbeeld tengevolge van een overname van de handelszaak door een andere uitbater, een nieuwe vergunning geweigerd worden.

Dat is de reden waarom voorgesteld wordt om aan de bevoegde autoriteiten de macht te geven het geheel der vereiste criteria inzake het gebouw zelf te beoordelen om er de activiteit van slijterij uit te oefenen zonder

de limites minimales aveugles. Ces autorités s'entourent d'ailleurs au préalable des avis des services et administrations compétents en matière environnementale, urbanistique, santé publique, sécurité incendie, etc.

Concrètement, il est donc proposé de supprimer le dispositif relatif aux conditions d'hygiène des débits de boissons fermentées de la législation en matière d'accises tout en maintenant les compétences fédérales notamment en matière de déchéance du droit d'exercer la profession de tenancier de débit de boissons.

De manière corrélative, la loi du 28 décembre 1983 sur la patente pour le débit de boissons spiritueuses qui fait référence à ces mêmes conditions d'hygiène est adaptée afin de tenir compte de leur abrogation.

Par conséquent, le projet améliore la cohérence du dispositif législatif et concoure ainsi à une meilleure réglementation.

Enfin, afin de faire correspondre l'entrée en vigueur à la fois des dispositions légales adaptées et les dispositions réglementaires, il est proposé que cette entrée en vigueur soit fixée par le Roi.

Art. 5

Cet article abroge le chapitre 2 des dispositions légales concernant les débits de boissons fermentées, coordonnées le 3 avril 1953.

Art. 6

L'article 6 adapte l'article 23 des mêmes dispositions légales suite à l'abrogation du chapitre 2 par l'article 5.

Art. 7

L'article 7 adapte l'article 37 des mêmes dispositions légales suite à l'abrogation du chapitre 2.

Art. 8

Dans le même sens, l'article 8 adapte l'article 50 des mêmes dispositions légales.

minimale blinde beperkingen vast te leggen. Deze autoriteiten worden trouwens op voorhand bijgestaan door adviezen van bevoegde diensten en administraties verantwoordelijk voor milieu, stedebouw, volksgezondheid, brand-veiligheid, enz.

Concreet gezien wordt dus voorgesteld om het dispositief inzake de hygiënevereisten voor slijterijen van gegiste dranken van de wetgeving betreffende de accijnzen op te heffen met behoud van de federale bevoegdheden, met name betreffende verval van recht tot uitoefening van het beroep van uitbater van slijterijen.

Op correlatieve wijze wordt de wet van 28 december betreffende de vergunning voor slijterijen van sterke dranken die verwijzing maakt naar diezelfde hygiënevoorwaarden aangepast teneinde rekening te houden met hun opheffing.

Bijgevolg verbetert het project de samenhang van het wettelijk dispositief en draagt het zo bij tot een betere reglementering.

Tenslotte, teneinde het van kracht worden van zowel de aangepaste wetsbepalingen als de reglementaire bepalingen in overeenstemming te brengen wordt voorgesteld dat dit van kracht worden vastgesteld wordt door de Koning.

Art. 5

Dit artikel heft hoofdstuk 2 van de wetsbepalingen inzake slijterijen van gegiste dranken op, samengeordend op 3 april 1953.

Art. 6

Artikel 6 past artikel 23 aan van dezelfde wetsbepalingen als gevolg op de opheffing van hoofdstuk 2 door het artikel 5.

Art. 7

Artikel 7 past artikel 37 aan van dezelfde wetsbepalingen als gevolg van de opheffing van hoofdstuk 2.

Art. 8

In diezelfde zin past artikel 8 artikel 50 van dezelfde wetsbepalingen aan.

Art. 9

De manière corrélative, l'article 9 adapte l'article 3 de la loi du 28 décembre 1983 sur la patente pour le débit de boissons spiritueuses afin de tenir compte des dispositions abrogées dans les dispositions légales concernant les débits de boissons fermentées.

Art. 10

L'article 10 dispose que le Roi fixe l'entrée en vigueur des articles 5 à 9.

TITRE III

Interieur

CHAPITRE 1ER

Modifications à la loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football

La loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football (dénommée ci-après «loi football») a été publiée le 3 février 1999 au *Moniteur belge* et est entrée en vigueur le 13 février 1999. Plusieurs modifications ont été apportées à ladite loi et ce, par la loi du 10 mars 2003 qui a été publiée au *Moniteur belge* du 31 mars 2003. En outre, un affinement procédural a été apporté à cette loi par l'article 496 de la loi-programme du 27 décembre 2004.

Les modifications insérées par la loi du 10 mars 2003 ont à présent prouvé leur utilité, notamment en ce qui concerne l'élargissement de la notion de comportements passibles d'une sanction, du stade jusqu'au périmètre. Une application cohérente de la loi football a eu pour effet, au cours de ces dernières années, une baisse du nombre d'incidents sérieux lors des matches de football et une baisse d'environ 25 à 30% du nombre de policiers déployés à l'occasion des matches de football.

Bien que les résultats de l'application de la loi football soient considérés comme positifs par les différents intervenants, un certain nombre de facteurs justifient les modifications actuelles de cette loi:

– une poursuite de la réduction de l'engagement des services de police dans le cadre des matches de football ne sera possible qu'en augmentant les possibilités de réaction légale par le biais de la loi football. Avec les

Art. 9

Op correlatieve wijze past artikel 9 artikel 3 van de wet van 28 december 1983 aan betreffende de vergunning voor het verstrekken van sterke drank teneinde rekening te houden met de opgeheven bepalingen in de wettelijke bepalingen betreffende de slijterijen van gegiste dranken.

Art. 10

Artikel 10 bepaalt dat de Koning de inwerkingtreding vaststelt van de artikelen 5 tot 9.

TITEL III

Binnenlandse Zaken

HOOFDSTUK 1

Wijzigingen aan de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden

De wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden (hierna: voetbalwet) verscheen op 3 februari 1999 in het *Belgisch Staatsblad* en is op 13 februari 1999 van kracht geworden. Aan deze wet werden bij wet van 10 maart 2003, verschenen in het *Belgisch Staatsblad* van 31 maart 2003, verschillende wijzigingen aangebracht. Daarnaast werd een procedurele verfijning aangebracht aan deze wet door artikel 496 van de programmawet van 27 december 2004.

De bij wet van 10 maart 2003 ingevoerde wijzigingen hebben heden hun nut bewezen, in het bijzonder wat betreft de uitbreiding van de sanctioneerbare gedragingen van het stadion tot de perimeter. Een consequente toepassing van de voetbalwet heeft de laatste jaren geleid tot een daling van het aantal ernstige incidenten naar aanleiding van voetbalwedstrijden en een daling van circa 25 à 30% van het aantal ingezette politiemensen bij voetbalwedstrijden.

Hoewel de resultaten van de toepassing van de voetbalwet door de verschillende tussenkomende actoren als positief beschouwd worden, rechtvaardigen een aantal factoren de huidige wijzigingen aan de voetbalwet:

– een verdere vermindering van de inzet van de politiediensten rond voetbalwedstrijden is slechts mogelijk via het verhogen van de wettelijke reactiemogelijkheden via de voetbalwet. Via de voorgestelde

modifications proposées (une série de nouvelles infractions, l'élargissement de la loi football à l'ensemble du territoire, l'instauration de nouvelles possibilités de sanctions, l'augmentation d'un certain nombre de sanctions minimales), les résultats positifs de ces dernières années pourront être consolidés et étendus;

– la situation dans plusieurs pays voisins montre que les problèmes liés au football peuvent se déplacer dans l'espace et dans le temps, ce qui signifie qu'il importe de réagir préventivement face à ces tendances et ce, par le biais d'un élargissement dans l'espace et dans le temps pour ce qui concerne l'application de la loi football. Par ailleurs, lors des matches internationaux, chaque pays assume des responsabilités déterminées, si bien que la bonne pratique existante dans certains pays et qui consiste à imposer des interdictions de se rendre à l'étranger, est reproduite;

– certains organisateurs n'assument toujours pas pleinement les responsabilités qui leur ont été assignées par la loi. Une augmentation de la sanction minimale pour un certain nombre d'obligations cruciales doit y remédier;

– le déploiement de stewards apporte une contribution constructive à la réduction de la mobilisation policière. Dans ce contexte, les possibilités de déploiement de stewards sont étendues à tous les «événements footballistiques» et un certain nombre de dispositions sont prises pour protéger les stewards dans l'exercice de leurs fonctions. Pour terminer, un certain nombre de tâches sont soit ajoutées, soit spécifiées davantage;

– il convient de poursuivre le développement de la sécurité dans le stade et ce, par le biais d'une nouvelle série de dispositions relatives au planning d'urgence et à l'évacuation;

– il convient de prévoir des mécanismes de contrôles supplémentaires en ce qui concerne le respect des interdictions de stade.

Certaines modifications sont davantage de nature juridique ou procédurale, et sont la conséquence d'imperfections qui ont été constatées lors de l'application journalière de la loi football ou lors de jugements rendus par différents tribunaux.

Enfin, les modifications prévoient, conformément à la situation en Allemagne par exemple, de laisser des matches se dérouler sans séparation de supporters, moyennant une analyse sérieuse des risques et les indispensables mesures alternatives de sécurité.

wijzigingen (aantal nieuwe inbreuken, uitbreiding van de voetbalwet op het ganse grondgebied, invoering van nieuwe sanctiemogelijkheden, verhogen van een aantal minimumsancties) kunnen de positieve resultaten van de laatste jaren worden bestendigd en uitgebreid;

– de situatie in verschillende buurlanden toont aan dat voetbalgerelateerde problemen zich kunnen verplaatsen qua plaats en tijdstip, zodat het van belang is preventief op deze tendensen in te spelen via een uitbreiding in ruimte en qua tijd wat betreft de toepassing van de voetbalwet. Elk land draagt daarnaast bepaalde verantwoordelijkheden bij internationale wedstrijden, zodat de bestaande goede praktijk van sommige landen wat betreft het opleggen van uitreisverboden, wordt overgenomen;

– sommige organisatoren nemen nog steeds niet tenvolle de verantwoordelijkheden op die hen wettelijk werden toebedeeld. Een verhoging van de minimumsanctie voor een aantal cruciale verplichtingen dient dit te verhelpen;

– de stewardinzet heeft een constructieve bijdrage tot het verminderen van de politie-inzet. In dat kader worden de mogelijkheden tot het inzetten van stewards uitgebreid tot alle «voetbalevenementen» en worden een aantal bepalingen opgenomen die de stewards dienen te beschermen in de uitoefening van hun functie. Tenslote worden een aantal taken toegevoegd dan wel nader gespecifieerd;

– de veiligheid in het stadion dient verder te worden uitgebouwd, en dit via een aantal nieuwe bepalingen inzake noodplanning en evacuatie;

–er dienen bijkomende controlemechanismes voorzien te worden wat betreft de naleving van de stadionverboden.

Een aantal wijzigingen zijn eerder juridisch of procedureel van aard, en zijn het gevolg van onvolkomendheden die werden vastgesteld bij de dagdagelijkse toepassing van de voetbalwet, dan wel uitspraken van diverse rechtbanken.

Tenslotte voorzien de wijzigingen om, conform bijvoorbeeld de situatie in Duitsland, wedstrijden te laten doorgaan zonder supportersscheiding, mits een gedegen risico-analyse en de nodige alternatieve veiligheidsmaatregelen.

Les modifications sont le résultat de:

– nouveaux besoins ainsi que de certaines imperfections mis en lumière avec l'application quotidienne de la loi football par les autorités administratives désignées dans ladite loi;
– diverses propositions qui ont été formulées, lors de différentes discussions ces dernières années, par des Parlementaires, des services de police, des magistrats, des personnes du monde footballistique, des représentants de fédérations de supporters, etc.;
– tendances relatives à des problèmes en matière de sécurité lors des matches de football;
– bonnes pratiques issues d'autres pays comme l'Allemagne, les Pays-Bas et la Grande-Bretagne;
– recommandations et directives internationales (Conseil de l'Europe et Union européenne).

Les remarques du Conseil d'État comme stipulées dans son avis n° 41.839/2 ont globalement été suivit. Si l'avis n'a pas été suivit pour un article bien précis ou si une justification complémentaire était requise cela est mentionné dans le commentaire des articles concernés.

Art. 11

La modification de l'article 2, 5°, provient de la constatation que les stewards peuvent jouer un rôle de plus en plus important en dehors du cadre des matches nationaux et internationaux de football. Dans l'intérêt de la sécurité, il vaut mieux que les clubs qui descendent en troisième division ou en promotion gardent leurs stewards. Par ailleurs, des autres clubs de division 3 ou de promotion qui veulent en ce moment engager des stewards, n'en ont pas les moyens légaux à l'heure actuelle. Il en va de même pour le déploiement de stewards à l'occasion de certains entraînements qui attirent une foule importante ou lors d'autres événements footballistiques, comme le tournoi annuel en salle pendant la trêve d'hiver, ou de matches et tournois de certaines catégories de jeunes (les moins de 17 ans, les moins de 21 ans, etc.). Cela signifie que ce manque de moyens légaux pour engager des stewards doit être compensé par un déploiement policier à charge de la communauté. L'article 2, 5°, prévoit à présent la possibilité (mais pas l'obligation) d'engager également des stewards lors d'événements footballistiques.

L'article 2, 10°, définit les termes «événement footballistique» afin de permettre aux stewards d'exécuter leurs missions également hors du cadre des matches nationaux et internationaux de football. Cela permet de déployer des stewards pour tous les matches

De wijzigingen zijn het resultaat van :

– nieuwe noden en bepaalde onvolkomenheden die de dagdagelijkse toepassing van de voetbalwet door de in de wet aangeduide administratieve overheden aan het licht hebben gebracht;
– diverse voorstellen die de laatste jaren op verschillende besprekingen werden gedaan door leden van het Parlement, politiediensten, magistraten, personen uit de voetbalwereld, vertegenwoordigers van supportersverenigingen, etc.;
– tendensen inzake problemen betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden;
– goede praktijken uit andere landen, zoals Duitsland, Nederland en Groot-Brittannië;
– internationale aanbevelingen en richtlijnen (Raad van Europa en Europese Unie).

De opmerkingen van de Raad van de Raad van State zoals vermeld in het advies nr 41.839/2 werden in het algemeen opgevolgd. Indien het advies voor een bepaald artikel niet werd gevolgd of wanneer bijkomende verantwoording noodzakelijk was is dit vermeld bij debespreking van de betrokken artikelen.

Art. 11

De wijziging aan artikel 2, 5°, komt voort uit de vaststelling dat stewards steeds meer een belangrijke rol kunnen spelen buiten het kader van nationale en internationale voetbalwedstrijden. Clubs die zakken naar derde afdeling of promotie behouden in het belang van de veiligheid best hun stewards. Ook andere clubs in derde afdeling of promotie die heden stewards willen inzetten hebben hiertoe momenteel niet de wettelijke mogelijkheden. Hetzelfde geldt voor de inzet van stewards naar aanleiding van bepaalde trainingen met grote volkstoeloop of andere voetbalevenementen, zoals het jaarlijks indoortornooi tijdens de winterstop of wedstrijden en tornooien van bepaalde jeugdcategorieën (-17 jarigen, -21 jarigen, etc.). Dit betekent dat dit gebrek aan wettelijke mogelijkheden om stewards in te zetten, telkens moet worden gecompenseerd door een politieinzet ten laste van de gemeenschap. Artikel 2, 5° voorziet heden in de mogelijkheid (doch niet de verplichting) ook stewards in te zetten bij voetbalevenementen.

Artikel 2, 10° definieert de term «voetbalevenement», teneinde het de stewards mogelijk te maken om ook buiten het kader van de nationale en internationale voetbalwedstrijden hun taken uit te voeren. Dit maakt het mogelijk stewards in te zetten voor alle voetbal-

de football, même lorsque ceux-ci ne sont pas de nature nationale ou internationale. Le déploiement de stewards est également possible pour les entraînements ainsi que pour les matches (et les entraînements) en salle.

L'article 2, 11°, définit les termes «capacité de sécurité du stade» puisque, par le biais d'un nouvel article 8*bis*, le bourgmestre se voit accorder la possibilité de réduire sous certaines conditions la capacité de sécurité du stade. La définition est empruntée à l'arrêté royal du 2 juin 1999 contenant les normes de sécurité à respecter dans les stades de football.

Art. 12

Le nouveau libellé de l'article 5 permet de prévoir sur le plan de la forme, en combinaison avec une modification de l'article 18, une sanction minimale plus lourde pour les organisateurs de matches nationaux et internationaux de football qui sont tenus de conclure chaque année une convention, lorsqu'ils ne remplissent pas cette obligation.

Cette sanction plus lourde n'est pas prévue s'il s'agit de l'organisateur d'un seul match ou d'une série de matches.

La convention est une composante essentielle de la politique locale de sécurité, et le non-respect de cette obligation qui existe déjà depuis des années dans le chef des organisateurs faisant partie du championnat national, peut avoir de graves répercussions, notamment sur les autres partenaires concernés (bourgmestre, police, services de secours). L'élaboration tardive ou la communication tardive de cette convention par les organisateurs pour qui il s'agit pourtant d'un simple exercice depuis de nombreuses années déjà, relève d'un manque absolu de professionnalisme ou d'un manque de préparation de la part de l'organisateur concerné et justifie par conséquent une sanction minimale plus lourde.

Finalement, il est prévu également que la convention doit être conclue (et transmise au Ministre de l'Intérieur) au plus tard au moins huit jours avant le début du championnat si celui-ci commence avant le premier août.

Art. 13

Ce nouvel article permet au bourgmestre du lieu où se trouve le stade de procéder, dans certains cas, à la

wedstrijden, ook als deze niet van nationale of internationale aard zijn. De inzet van stewards wordt ook mogelijk gemaakt voor trainingen, en voor wedstrijden (en trainingen) in zaal.

Artikel 2, 11°, definieert de term «veiligheidscapaciteit», aangezien aan de burgemeester via een nieuw artikel 8*bis* de mogelijkheid wordt gegeven deze veiligheidscapaciteit onder bepaalde voorwaarden te beperken. De definitie wordt overgenomen uit het koninklijk besluit van 2 juni 1999 houdende de in voetbalstadions na te leven veiligheidsnormen.

Art. 12

De nieuwe redactie van artikel 5 laat qua vorm toe om, in combinatie met een wijziging van artikel 18, een hogere minimale sanctie te voorzien voor de organisatoren van nationale en internationale voetbalwedstrijden die jaarlijks een overeenkomst moeten opmaken, wanneer zij deze verplichting niet nakomen.

Deze zwaardere sanctie wordt niet voorzien indien het gaat om de organisatior van een eenmalige wedstrijd of reeks van wedstrijden.

De overeenkomst is een cruciaal onderdeel van het lokaal veiligheidsbeleid en de niet-naleving van deze verplichting, die reeds jaren bestaat in hoofde van de organisatoren die behoren tot het nationaal kampioenschap, kan ernstige gevolgen teweeg brengen, onder meer voor de andere betrokken partners (burgemeester, politie, hulpdiensten). Het niet-tijdig opmaken of niettijdig overmaken van deze overeenkomst door de organisatoren voor wie dit reeds jaren gemeengoed is, vloeit voort uit een absoluut gebrek aan professionalisme of een gebrek aan voorbereiding vanwege de betrokken organisator en rechtvaardigt bijgevolg een hogere minimale sanctie.

Tenslotte wordt ook voorzien dat de overeenkomst ten laatste acht dagen voor het begin van het kampioenschap moet worden afgesloten (en overgemaakt aan de Minister van Binnenlandse Zaken) indien dit kampioenschap aanvangt voor 1 augustus.

Art. 13

Dit nieuwe artikel geeft de burgemeester van de plaats waar het stadion zich bevindt, de mogelijkheid om de

réduction de la capacité de sécurité du stade telle que définie à l'article 2, 11°. Il s'agit du non-respect de certaines obligations cruciales par l'organisateur dans le cadre de la sécurité lors des matches de football.

Les cas prévus comprennent le fait de ne pas avoir à sa disposition un responsable de la sécurité dûment mandaté, la non-satisfaction d'un ou plusieurs aspects liés au nombre de stewards, à leur hiérarchie, aux compétences et aux tâches du responsable de la sécurité, ou la non-satisfaction des conditions minimales de recrutement, de formation et de capacité que les stewards et les responsables de la sécurité doivent remplir. De même, en cas de non-respect d'une ou plusieurs dispositions de la convention visée à l'article 5 de la loi, le bourgmestre peut procéder à la réduction de la capacité de sécurité du stade.

La réduction de la capacité de sécurité peut avoir lieu dans une ou plusieurs tribunes, ou porter sur l'ensemble du stade.

Cet article confère au bourgmestre, par analogie avec la situation en Grande-Bretagne par exemple, la possibilité d'intervenir immédiatement lorsque la sécurité est mise en danger et de mettre, par le biais de la réduction de la capacité de sécurité du stade, la pression sur l'organisateur afin que ce dernier veille à entreprendre les démarches nécessaires pour remplir ses obligations. Mener une procédure administrative ou civile prend en effet le temps qu'il faut, alors que, dans l'optique de la sécurité, il peut s'avérer nécessaire d'entreprendre des démarches sur-le-champ.

La réduction de la capacité de sécurité du stade ne peut pas être considérée comme une sanction et laisse bien évidemment inchangées toutes les autres compétences du bourgmestre (interdiction de jouer, jeu à huis clos, etc.).

Pour terminer, ce nouvel article incitera tous les organisateurs à prendre au sérieux les obligations dont question, ce qui n'est pas toujours le cas à l'heure actuelle.

Art. 14

Conformément à l'article 5 de l'arrêté royal du 16 février 2006 relatif aux plans d'urgence et d'intervention (*Moniteur belge*, 15 mars 2006), le plan interne d'urgence est «un document au niveau de l'entreprise et/ou de l'institution, visant à limiter les conséquences néfastes d'une situation d'urgence par la mise au point de

veiligheidscapaciteit, gedefinieerd in artikel 2, 11° in een aantal gevallen te beperken. Het gaat om het niet-respecteren door de organisator van een aantal cruciale verplichtingen in het kader van de veiligheid bij voetbalwedstrijden.

De voorziene gevallen behelzen het niet voorhanden hebben van een behoorlijk gemandateerde veiligheidsverantwoordelijke, het niet voldoen aan één of meerdere aspecten verbonden aan het aantal stewards, hun hiërarchie, de bevoegdheden en taken van de veiligheidsverantwoordelijke, of het niet-voldoen aan de minimale voorwaarden van rekrutering, opleiding en bekwaamheid waaraan stewards en veiligheidsverantwoordelijken moeten voldoen. Ook ingeval van het niet-respecteren van één of meerdere bepalingen van de overeenkomst bedoeld in artikel 5 van de wet, kan de burgemeester overgaan tot het beperken van de veiligheidscapaciteit.

De beperking van de veiligheidscapaciteit kan doorgevoerd worden in één of meerdere tribunes, of doorgevoerd worden voor het ganse stadion.

Dit artikel geeft de burgemeester, naar analogie met de situatie zoals bijvoorbeeld in Groot-Brittannië, de mogelijkheid om onmiddellijk in te grijpen wanneer de veiligheid in het gevaar komt en om via het beperken van de veiligheidscapaciteit druk te zetten op de organisator zodat deze per kerende de nodige stappen zou ondernemen om haar verplichtingen na te komen. Het voeren van een administratiefrechtelijke of burgerrechtelijke procedure neemt immers de nodige tijd in beslag, terwijl het vanuit veiligheidsoogpunt noodzakelijk kan zijn direct stappen te ondernemen.

Het beperken van de veiligheidscapaciteit kan niet beschouwd worden als een sanctie, en laat uiteraard alle andere bevoegdheden van de burgemeester ongewijzigd (verbod tot spelen, spelen achter gesloten deuren, etc.).

Tenslotte zal dit nieuw artikel er alle organisatoren toe aanzetten de vermelde verplichtingen au sérieux te nemen, hetgeen heden niet steeds het geval is.

Art. 14

Overeenkomstig artikel 5 van het koninklijk besluit van 16 februari 2006 betreffende de nood- en interventieplannen (*Belgisch Staatsblad*, 15 maart 2006), is het intern noodplan «een document op het niveau van het bedrijf en/of instelling, dat erop gericht is de schadelijke gevolgen van een noodsituatie te beperken door het

mesures matérielles et organisationnelles d'urgence adaptées, rédigé par l'entreprise et/ou l'institution concernée».

La finalité d'un plan interne d'urgence est de permettre de réagir de manière aussi adéquate que possible à une situation d'urgence qui apparaît au sein d'une entreprise ou d'une institution ou qui apparaît au niveau externe mais dans laquelle l'entreprise ou l'institution est impliquée.

Le plan interne d'urgence contient un certain nombre de mesures matérielles et organisationnelles (notamment l'évacuation) en fonction de l'objectif visé, prises en interne, en prenant en compte le plus grand risque possible. Le plan est mis en œuvre par les personnes de l'institution ou de l'entreprise même, et par l'utilisation de leurs propres moyens.

Le plan doit également prévoir l'alerte la plus rapide possible des services d'intervention externes avec lesquels, au stade de la rédaction, les accords nécessaires peuvent être conclus.

L'organisation d'un match de football comportant des risques importants pour la sécurité des personnes présentes dans le stade et dans les alentours immédiats, l'élaboration d'un plan interne par l'organisateur est indispensable. Lors de cette élaboration, l'organisateur doit veiller à la cohérence du plan interne d'urgence avec le plan externe d'urgence et d'intervention communal et provincial concerné.

Les deux premières années qui suivent l'entrée en vigueur de cette disposition, ou les deux premières années durant lesquelles un organisateur tombe dans le champ d'application de celle-ci (par exemple en cas de promotion en deuxième division nationale), l'ensemble du plan interne est testé et évalué annuellement par l'organisateur en collaboration avec tous les partenaires concernés. Par la suite, ce test (et l'évaluation) auront lieu tous les trois ans, également avec tous les partenaires concernés.

Le Roi détermine les dispositions minimales du plan interne d'urgence et les modalités du test.

En outre, les organisateurs se voient également confier la mission consistant à aider à veiller au respect des interdictions de stade. Bien qu'il s'agisse en premier lieu d'une mission importante pour les services de police, en particulier les spotters, il est tout à fait incontestable que les organisateurs peuvent eux aussi jouer un rôle en ce domaine et qu'ils doivent également assumer leur responsabilité. Il peut en être ainsi dans un

uitwerken van aangepaste materiële en organisatorische noodmaatregelen, opgesteld door het betrokken bedrijf of de betrokken instelling».

De finaliteit van een intern noodplan is het mogelijk maken zo adequaat mogelijk te reageren op een noodsituatie die binnen een bedrijf of een instelling ontstaat of die op extern niveau optreedt, maar waarbij de onderneming of de instelling betrokken is.

Het intern noodplan bevat een aantal materiële en organisatorische maatregelen (onder meer de evacuatie) in functie van de beoogde doelstelling, die intern genomen worden en waarbij rekening wordt gehouden met het grootst mogelijke risico. Het plan wordt uitgevoerd door de mensen van de instelling of de onderneming zelf en met gebruik van hun eigen middelen.

Het plan dient eveneens het zo snel mogelijk alarmeren van de externe interventiediensten te voorzien, waarmee tijdens de fase van opstelling van het plan de nodige overeenkomsten kunnen worden gesloten.

Omdat de organisatie van een voetbalwedstrijd belangrijke risico's voor de veiligheid van de personen in of rond het stadion inhoudt, is het noodzakelijk dat de organisator een intern plan uitwerkt. Bij het opstellen hiervan, dient de organisator toe te zien op de samenhang van het intern noodplan met het extern nood- en interventieplan van de betrokken gemeente en provincie.

Het volledige intern plan wordt in de eerste twee jaar na de inwerkingtreding van deze bepaling, of in de eerste twee jaar dat een organisator onder het toepassingsgebied valt van de wet (bijvoorbeeld ingeval van promotie naar tweede nationale afdeling), jaarlijks eenmaal getest en geëvalueerd door de organisator, in samenwerking met de betrokken partners. Nadien gebeurt deze test (en evaluatie) driejaarlijks met alle betrokken partners.

De Koning bepaalt de minimale bepalingen van het intern noodplan en de modaliteiten van de test.

Daarnaast wordt de organisatoren tevens de taak toegewezen mee te helpen toezien op de naleving van de stadionverboden. Hoewel dit in eerste orde een belangrijke taak is voor de politiediensten, in het bijzonder de spotters, dient ontegensprekelijk te worden vastgesteld dat ook de organisatoren hier een bepaalde rol kunnen spelen en hun verantwoordelijkheid ook moeten opnemen. Dit kan vooreerst gebeuren door het pro-

premier temps par le processus de la gestion des billets, mais également via la vidéosurveillance (emploi des caméras pour trouver des personnes frappées d'interdiction de stade) et les stewards qui connaissent dans certains cas les personnes à qui une interdiction de stade a été imposée. Si l'organisateur constate la présence, dans le stade, d'une personne faisant l'objet d'une telle interdiction, celui-ci en informera directement la police afin que cette dernière puisse prendre les mesures qui s'imposent (éloignement éventuel du stade, rédaction d'un procès-verbal, etc.).

Art. 15

Le nouvel article 10*bis* permet, par le biais de la convention prévue à l'article 5, de supprimer la séparation des spectateurs rivaux pour un ou plusieurs matches. Eu égard aux partenaires dans cette convention, cet article inclut la garantie selon laquelle cette décision n'est pas prise à la légère.

Cet article répond à la réalité face à laquelle de nombreux organisateurs de matches amicaux sont confrontés et permet, lors de certains matches à faible risque, d'opter pour le mélange des supporters, sans que cela ne doive avoir des conséquences fâcheuses du point de vue de la sécurité. En outre, et certainement lorsqu'il n'y a que peu de supporters visiteurs, une telle possibilité permet d'éviter que ces supporters doivent par exemple rester debout sous la pluie, que des stewards supplémentaires soient nécessaires, que des facilités séparées soient requises en termes de sanitaires, d'alimentation et de boissons, etc.

Dans ce cas, il faudra alors que la convention stipule les mesures de sécurité alternatives (engagement supplémentaire de stewards, vidéosurveillance supplémentaire, etc.) qui, de facto, ne pourront pas consister en un engagement supplémentaire de la police.

Art. 16

La modification de l'article 12, alinéa 2, proposée résulte de la modification apportée à l'article 15. Sur le plan du contenu, cet alinéa ne change pas.

Le complément à l'article 12 permet aux stewards d'intervenir lors de tout événement footballistique tel que défini à l'article 2, 10°. Lorsqu'il est fait appel aux stewards, ceux-ci doivent toutefois satisfaire aux conditions minimales de recrutement et de formation, telles que prévues par et en vertu de la loi (arrêté royal du 25 mai 1999 déterminant les conditions d'engagement des

ces van het ticketbeheer, doch ook via de camerabewaking (het opzoeken van personen met een stadionverbod via de camera's) en de stewards, die in sommige gevallen de personen die een stadionverbod kennen. Indien de organisator in het stadion een persoon opmerkt die het voorwerp uitmaakt van een stadionverbod, dan licht deze daar de politie onmiddellijk van in, zodat de nodige maatregelen door deze laatste kunnen worden genomen (eventuele verwijdering uit het stadion, opstellen proces-verbaal, etc.).

Art. 15

Het nieuwe artikel 10*bis* maakt het mogelijk om via de overeenkomst voorzien in artikel 5, de scheiding van de rivaliserende supporters voor één of meerdere wedstrijden op te heffen. Gelet op de partners aan deze overeenkomst houdt dit artikel de waarborg in dat deze beslissing niet lichtzinnig wordt genomen.

Dit artikel beantwoordt aan de realiteit waar veel organisatoren van vriendschappelijke wedstrijden mee te kampen hebben, en laat het mogelijk om voor bepaalde wedstrijden zonder veel risico de keuze te maken voor supportersvermenging, zonder dat dit nadelige gevolgen hoeft te hebben vanuit veiligheidsoogpunt. Zeker wanneer er weinig bezoekende supporters zijn, vermijdt dit bovendien dat deze supporters bijvoorbeeld in de regen moeten staan, er aparte stewards moeten zijn, aparte faciliteiten qua sanitair en eten en drinken, etc.

In de overeenkomst dienen in voorkomend geval wel de alternatieve veiligheidsmaatregelen bepaald te worden (meerinzet stewards, extra camerabewaking, etc.), die de facto niet kunnen bestaan uit een meerinzet van de politie.

Art. 16

De voorgestelde wijziging van artikel 12, tweede lid, is het gevolg van een wijziging aangebracht in artikel 15. Inhoudelijk wijzigt dit lid niet.

De aanvulling van artikel 12 maakt het voor de stewards mogelijk op te treden naar aanleiding van elk voetbalevenement zoals gedefinieerd in artikel 2, 10°. Indien er stewards worden ingezet, dienen deze wel te beantwoorden aan de minimale voorwaarden van rekrutering en opleiding zoals bepaald door en krachtens de wet (koninklijk besluit van 25 mei 1999 tot bepaling

stewards de football, modifié par l'arrêté royal du 29 janvier 2002 et l'arrêté royal du 26 mars 2003).

Seules les tâches prévues aux articles 14, 15, 16 et 17 peuvent être exercées par des stewards à l'occasion d'événements footballistiques, mais ceux-ci ne possèdent pas les compétences prévues à l'article 13 dans le cadre d'événements footballistiques.

Art. 17

Les modifications à l'article 13 ont pour objectif de donner aux stewards davantage de poids sur le plan légal, étant donné que leurs directives sont ignorées de nos jours par de nombreux spectateurs.

Il est en outre prévu que toute personne qui ne respecte pas le règlement d'ordre intérieur se verra refuser l'accès au stade, par les stewards. Cette nouvelle disposition s'inscrit dans le prolongement de l'article 10, 3°, et de l'article 15, alinéa 1er. L'accès au stade est également refusé par les stewards à toute personne dont ils savent qu'elle fait l'objet d'une interdiction de stade

La compétence permettant aux stewards de donner des directives aux spectateurs afin d'assurer la sécurité de ces derniers ou de veiller à l'application du règlement d'ordre intérieur, est à présent formellement fixée par la loi. Bien que cette donnée, qui relève des missions des stewards, puisse sembler logique, elle pose en fait fréquemment des problèmes dans la pratique. Conjugué à une infraction sanctionnable supplémentaire (article 21*bis*), cela doit offrir aux stewards la possibilité d'effectivement intervenir vis-à-vis des spectateurs et ce, dans l'intérêt de leur propre sécurité ou dans l'intérêt de la sécurité générale.

Les modifications prévues n'impliquent aucunement l'usage de la contrainte.

Art. 18

Les modifications apportées à l'article 15 ont pour but d'offrir un maximum de garanties en cas d'évacuation (d'urgence). On constate que, dans bon nombre de stades, des personnes ou des objets entravent les voies d'évacuation, qu'il n'y a personne posté aux portes d'évacuation et que celles-ci sont verrouillées, etc. Cela peut avoir des conséquences particulièrement graves en cas

van de voorwaarden voor de indienstneming van voetbalstewards, gewijzigd door het koninklijk besluit van 29 januari 2002 en het koninklijk besluit van 26 maart 2003).

Enkel de taken voorzien in de artikelen 14, 15, 16 en 17 kunnen door stewards worden uitgeoefend naar aanleiding van voetbalevenementen, doch zij hebben bij voetbalevenementen niet de bevoegdheden zoals voorzien in artikel 13.

Art. 17

De wijzigingen in artikel 13 hebben als doel de stewards wettelijk meer zeggingschap te geven, aangezien hun richtlijnen heden door veel toeschouwers worden genegeerd.

Er wordt bijkomend voorzien dat een ieder die het reglement van inwendige orde niet naleeft, de toegang tot het stadion door de steward wordt ontzegd. Deze nieuwe bepaling ligt in het verlengde van artikel 10, 3° en artikel 15, eerste lid. De toegang tot het stadion wordt door de stewards tevens ontzegd aan een ieder waarvan zij weten dat hij of zij het voorwerp uitmaakt van een stadionverbod.

De bevoegdheid voor de stewards om aan de toeschouwers richtlijnen te geven teneinde de veiligheid van deze toeschouwers te verzekeren of teneinde toe te zien op de toepassing van het reglement van inwendige orde, wordt heden formeel wettelijk vastgelegd. Hoewel dit gegeven vanuit het takenpakket van de stewards logisch lijkt, blijkt dit in de praktijk vaak problemen op te leveren. Gekoppeld aan een bijkomende sanctioneerbare inbreuk (artikel 21*bis*) dient dit de stewards de mogelijkheid te geven daadwerkelijk op te treden ten aanzien van toeschouwers in het belang van hun eigen veiligheid of in het belang van de algemene veiligheid.

De vooropgestelde wijzigingen houden geenszins het gebruik van dwang in.

Art. 18

De wijzigingen aan artikel 15 hebben als doel maximale garanties te bieden ingeval van (nood)evacuatie. In nogal wat stadions wordt vastgesteld dat personen of voorwerpen evacuatiedoorgangen belemmeren, dat evacuatiepoorten niet bemand zijn en slotvast zijn, etc. Ingeval van noodevacuatie kan dit bijzonder ernstige gevolgen hebben. Sommige organisatoren van voetbal-

d'évacuation d'urgence. A cet égard, certains organisateurs de matches de football continuent de faire fi de leur responsabilité ou déclarent que cette obligation ne serait pas littéralement libellée dans la loi.

Les modifications confirment une pratique (européenne) couramment répandue et sont, du point de vue de la sécurité, aussi logiques que cruciales. Les organisateurs doivent veiller à ce que les stewards assurent que les voies d'accès et d'évacuation garantissent un accès fluide aux issues et aux parkings, et que toutes les voies d'accès et les voies d'évacuation dans les tribunes ou en menant de celles-ci ou vers celles-ci, ainsi que les accès au stade, soient dégagés en permanence. Sous la responsabilité de l'organisateur, les stewards doivent le cas échéant retirer tout objet ou écarter toute personne pouvant constituer une entrave à un passage ou à une évacuation fluide, en la priant de se rendre à l'endroit qui lui a été indiqué. Bien entendu, ces consignes ne seront pas de mise au cas où il y aurait un motif légitime de se trouver dans l'endroit en question (police, spectateur se dirigeant vers sa place dans le stade, etc).

Il convient par ailleurs, sous la responsabilité de l'organisateur, qu'un steward soit placé à chaque porte d'évacuation ou porte qui peut servir de sortie d'évacuation, et que ce steward peut ouvrir, en cas de besoin, immédiatement et sans clé cette porte dans le sens de l'évacuation. L'ouverture tardive des portes d'évacuation (ou l'impossibilité d'ouvrir celles-ci à temps) a eu, par le passé et dans différents pays, des conséquences dramatiques (également dans d'autres lieux que des stades de football), ce qui explique pourquoi ce point doit constituer un élément particulièrement crucial dans la politique de sécurité de l'organisateur. Cette obligation s'impose durant toute la période au cours de laquelle le stade est accessible aux spectateurs et pour les parties du stade qui sont ouvertes à ceux-ci.

Art. 19

Les modifications apportées à l'article 18 ont trait aux sanctions qui peuvent être infligées aux organisateurs de matches de football.

Outre une adaptation due au passage à l'euro, il devient actuellement possible de sanctionner les organisateurs de tous les matches de football lorsqu'ils ne respectent pas les obligations prescrites par ou en vertu des articles 3 ou 4, pour autant que ceux-ci leur soient applicables. Ces organisateurs devaient déjà respecter ces obligations dans le passé, mais il n'y avait aucun moyen de sanction car l'article 18 limitait la possibilité

wedstrijden blijven in dat kader hun verantwoordelijkheid naast zich neerleggen of geven aan dat deze verplichting niet letterlijk in de wet zou zijn verwoord.

De wijzigingen bevestigen een algemeen gangbare (Europese) praktijk en zijn vanuit veiligheidsoogpunt even logisch als cruciaal. De organisatoren moeten er op toezien dat de stewards via de toegangs- en evacuatiewegen een vlotte doorgang verzekeren naar uitgangen en parkings en dat alle toegangs- en evacuatiewegen in, naar of van de tribunes en de toegangswegen tot het stadion permanent worden vrijgehouden. Onder verantwoordelijkheid van de organisator moeten de stewards in voorkomend geval elk obstakel verwijderen dan wel personen die een hinder kunnen zijn voor een vlotte doorgang of evacuatie verzoeken zich te begeven naar de hen toegwezen plaats. Dit geldt uiteraard niet indien er een rechtvaardige reden is om zich op die plaats te bevinden (politie, toeschouwer op weg naar zijn plaats in het stadion, etc.).

Tevens dient zich onder verantwoordelijkheid van de organisator aan elke evacuatiepoort of poort die dienstig kan zijn als evacuatieuitgang een steward te bevinden, die, indien nodig, deze poort onmiddellijk in vluchtrichting en zonder sleutel moet kunnen openen. Het niet-tijdig (kunnen) openen van evacuatiepoorten heeft in het verleden in diverse landen tot dramatische gevolgen geleid (ook in andere ruimtes dan voetbalstadions), zodat dit een bijzonder cruciaal element dient te zijn in het veiligheidsbeleid van de organisator. Deze verplichting is van kracht gedurende de ganse periode waarin het stadion toegankelijk is voor de toeschouwers en voor deze delen van het stadion die opengesteld worden voor de toeschouwers.

Art. 19

De wijzigingen aangebracht aan artikel 18 hebben betrekking op de sancties die kunnen worden opgelegd aan de organisatoren van voetbalwedstrijden.

Naast een aanpassing gelet op de invoering van de euro, wordt het heden mogelijk om de organisatoren van alle voetbalwedstrijden te sanctioneren, wanneer zij de verplichtingen, voorgeschreven door of krachtens de artikelen 3 of 4, voor zover deze op hen van toepassing zijn, niet naleven. Deze organisatoren dienden vroeger deze verplichtingen reeds na te leven, doch er was geen enkele mogelijkheid tot sanctionering, aan-

de sanction aux organisateurs de matches nationaux et internationaux de football. Cette modification implique donc que les organisateurs de matches de football autres que les rencontres nationales ou internationales peuvent se voir infliger une sanction lorsqu'ils ne respectent pas les obligations qui leur sont imposées.

En outre, la sanction minimale est alourdie pour non-respect de certaines obligations, à savoir celles qui existent déjà depuis des années et qui sont d'une importance capitale pour une politique efficace de sécurité. Le non-respect de ces obligations peut en effet, dans l'optique de la sécurité, avoir des conséquences graves et/ou entraîner un engagement supplémentaire de la police.

La remarque du Conseil d'État relative à l'accroissement de la sanction minimale pour le non-respect de l'article 5, alinéa 3, au lieu de l'article 5, alinéa 2, n'est pas suivie, puisque c'est bien du non-respect de l'article 5, alinéa 2, dont il s'agit et non de l'alinéa 3.

En ce qui concerne la conversion en euros, l'avis du Conseil d'État n'est pas suivi non plus, puisque les modifications proposées offrent, à travers l'ensemble de la loi, clarté et précision à tout un chacun qui est confronté à ladite loi. Les montants proposés sont en outre quelque peu supérieurs à ceux obtenus par la simple application de la loi du 26 juin 2000 visée par le Conseil d'État.

Art. 20

Les modifications apportées à l'article 19 veillent à ce que le Titre III soit applicable à des matches nationaux et internationaux de football ou à un match de football auquel participe au moins une équipe de troisième division nationale et ce, durant toute la période au cours de laquelle le stade est accessible aux spectateurs. La modification prévue n'implique pas simplement que les matches opposant deux équipes de 3e division nationale tombent sous le champ d'application du Titre III, mais que cela concerne aussi tout match de football auquel participe une équipe de 3e division nationale. Cette modification est surtout motivée par le nombre croissant de problèmes lors des matches de tour final et les matches amicaux à un niveau inférieur où, en raison du fait que la loi ne s'y applique pas, de plus en plus de fauteurs de troubles affluent lors de tels matches, ce qui finit par engendrer une augmentation du déploiement policier.

gezien artikel 18 de sanctiemogelijkheid beperkte tot de organisatoren van nationale en internationale voetbalwedstrijden. Deze wijziging houdt dus in dat ook de organisatoren van andere voetbalwedstrijden dan nationale of internationale wedstrijden een sanctie kunnen krijgen wanneer deze de hen opgelegde verplichtingen niet naleven.

Daarnaast wordt voor het niet-naleven van een aantal verplichtingen, die reeds jaren bestaan en die van cruciaal belang zijn voor een efficiënt veiligheidsbeleid, de minimumsanctie verhoogt. Het niet-naleven van deze verplichtingen kan vanuit veiligheidsoogpunt immers ernstige gevolgen teweegbrengen en/of leiden tot een meerinzet van de politie.

De opmerking van de Raad van State inzake het verhogen van de minimumsanctie voor het niet-naleven van artikel 5, derde lid in plaats van artikel 5, tweede lid, wordt niet gevolgd, aangezien wel degelijk het niet naleven van artikel 5, tweede lid wordt bedoeld, en niet het derde lid.

Wat betreft de omzetting naar euro, wordt het advies van de Raad van State evenmin gevolgd, aangezien de voorgestelde wijzigingen doorheen de ganse wet zorgen voor duidelijkheid voor elkeen die met deze wet wordt geconfronteerd. De voorgestelde bedragen zijn bovendien iets hoger dan diegene die worden verkregen door het louter toepassen van de door de Raad van State bedoelde wet van 26 juni 2000.

Art. 20

De wijzigingen aan artikel 19 zorgen er voor dat Titel III van toepassing is voor nationale en internationale voetbalwedstrijden of een voetbalwedstrijd waaraan minstens een ploeg van derde nationale afdeling deelneemt, en dit gedurende de ganse periode tijdens welke het stadion toegankelijk is voor de toeschouwers. De voorziene wijziging houdt in dat niet alleen wedstrijden tussen twee ploegen van derde nationale klasse onder het toepassingsgebied vallen van Titel III, doch elke voetbalwedstrijd waaraan een ploeg van derde nationale klasse deelneemt. Deze wijziging wordt hoofdzakelijk geïnspireerd door het toenemend aantal problemen bij eindrondewedstrijden en vriendschappelijke wedstrijden op lager niveau, waarbij, tengevolge het niet van toepassing zijn van de wet, steeds meer onruststokers op deze wedstrijden afkomen, hetgeen uiteindelijk leidt tot een verhoging van de politie-inzet.

Le non-respect de l'interdiction de stade administrative ou judiciaire, de l'interdiction de stade à titre de mesure de sécurité ou, le cas échéant, de l'interdiction administrative ou judiciaire de pénétrer dans le périmètre, est également rendu punissable pour les matches auxquels participe au moins une équipe de promotion. Cette modification doit remédier à la situation où, lorsqu'une équipe de 3e division nationale est reléguée en promotion, les supporters de cette équipe, qui ne respectent plus leur interdiction de stade ou leur interdiction de pénétrer dans le périmètre, ne pourraient pas être passibles d'une sanction.

Alors que les articles 20, 21, alinéa 2, 1° et 3°, 22, 23 et 23*ter* s'appliquent uniquement aux faits commis dans le stade (à partir de l'ouverture jusqu'à la fermeture des portes), les articles 20*bis*, 21, alinéa 2, 2°, et 23*bis*, alinéa 1er, sont uniquement applicables dans le périmètre (à partir de cinq heures avant le début du match jusqu'à cinq heures après la fin du match de football). Les articles 21*bis* et 21*ter* s'appliquent dans le stade et le périmètre.

Enfin, l'article 23*bis*, alinéa 2, est applicable sur l'ensemble du territoire belge à partir de 24 heures avant le début du match jusqu'à 24 heures après la fin du match et ce, afin de remédier à la situation où des irrégularités se produisent toujours plus loin du stade (même loin au-delà des limites du périmètre) et toujours un peu plus tôt ou un peu plus tard après le match. A ces stratégies de déplacement, que l'on observe également à l'étranger, une réponse est donnée avec cette modification ratione loci et ratione temporis de la loi.

Art. 21

La modification à l'article 20 a pour objectif de rendre sanctionnable le jet d'objets dans l'ensemble du stade, sauf motif légitime (relancer la balle depuis le public, remise en jeu sur le terrain, etc.).

Avec le libellé actuel de l'article 20, en combinaison aussi avec l'article 20*bis*, on assiste aujourd'hui à la situation bizarre où quelqu'un qui jette un objet dans le périmètre ou depuis la tribune, est passible d'une sanction, alors que quelqu'un qui agirait de la sorte à l'arrière de la tribune (où l'on trouve généralement l'endroit le plus sensible pour le jet d'objets, certainement à la séparation entre les supporters rivaux) ne sera pas sanctionné à l'heure actuelle. La modification apportée à l'article 20 met fin à cette situation illogique et inégale.

Het niet-naleven van het administratief of gerechtelijk stadionverbod, het stadionverbod als beveiligingsmaatregel of desgevallend het administratief of gerechtelijk perimeterverbod, wordt ook sanctioneerbaar gesteld voor wedstrijden waaraan minstens één ploeg uit promotie deelneemt. Deze wijziging dient de situatie te verhelpen dat wanneer een ploeg zakt uit derde nationale klasse, diens supporters die hun stadionverbod of perimeterverbod niet meer respecteren, hiervoor geen sanctie zouden kunnen oplopen.

Waar de artikelen 20, 21, tweede lid, 1° en 3°, 22, 23 en 23*ter* enkel van toepassing zijn op feiten begaan in het stadion (vanaf het openen tot het sluiten van de poorten), zijn de artikelen 20*bis*, 21, tweede lid, 2° en 23*bis*, eerste lid, enkel van toepassing in de perimeter (vanaf vijf uur voor het begin van de wedstrijd tot vijf uur na het einde van de wedstrijd). De artikelen 21*bis* en 21*ter* zijn van toepassing in het stadion en de perimeter.

Artikel 23*bis*, tweede lid tenslotte is van toepassing op het ganse Belgische grondgebied vanaf 24 uur voor het begin van de wedstrijd tot 24 uur na het einde van de wedstrijd, en dit teneinde de situatie te verhelpen waarbij ongeregeldheden zich steeds verder van het stadion afspelen (zelfs ver buiten de grenzen van de perimeter) en steeds vroeger of later na de wedstrijd. Op deze verplaatsingsstrategieën, die ook in het buitenland worden opgemerkt, wordt met deze wijziging ratione loci en ratione temporis van de wet een antwoord gegeven.

Art. 21

De wijziging in artikel 20 heeft als doel het gooien van voorwerpen in het ganse stadion sanctioneerbaar te maken, behoudens gerechtvaardigde reden (bal teruggooien uit het publiek, ingooien op het speelveld, etc.).

Door de huidige bewoordingen van artikel 20, ook in combinatie met artikel 20*bis*, bestaat heden de bizarre situatie dat iemand die met een voorwerp gooit in de perimeter of vanop de tribune, sanctioneerbaar is, terwijl iemand die dit doet aan de achterkant van de tribune (waar meestal de meest gevoelige plaats is voor het gooien van voorwerpen, zeker aan de scheiding tussen de rivaliserende supporters) dit heden niet is. De wijziging aan artikel 20 helpt deze onlogische en ongelijke situatie uit de wereld.

Art. 22

La modification proposée ici permet d'appliquer les sanctions administratives des articles 24, 24*ter* et 24*quater* à l'infraction prévue à l'article 20*bis*.

Art. 23

Les modifications proposées à l'article 21 visent l'introduction d'une nouvelle infraction, à savoir le non-respect d'une interdiction administrative ou judiciaire de pénétrer dans le périmètre. Cette interdiction administrative de pénétrer dans le périmètre, insérée dans le nouvel article 24, §1er, et par le biais d'une adaptation de l'article 41, doit remédier à la situation où les fauteurs de troubles frappés d'interdiction de stade continuent de se rendre dans le quartier aux abords du stade, et doit y constituer en permanence une question prioritaire pour la police. La menace potentielle que ce groupe représente dans les environs immédiats du stade, demeure un risque avant, pendant et après le match. Le manquement à une interdiction de pénétrer dans le périmètre, infligée le cas échéant, peut donner lieu à une sanction telle que prévue aux articles 24 à 24*quater*.

Une personne enfreint son interdiction administrative de pénétrer dans le périmètre lorsqu'il se rend dans ce périmètre, tel que défini à l'article 2, 9°, de la loi, sans motif légitime faisant apparaître la licéité. Citons quelques exemples de motif légitime: le fait d'habiter dans ce périmètre, une visite rendue à un membre de sa famille, l'exécution de tâches ou le fait d'assister à des événements sans rapport aucun avec l'organisation du match de football, etc. A ce moment-là, l'intéressé ne peut toutefois pas se trouver en un lieu du périmètre où il ne se serait pas rendu si aucun match de football n'y avait été organisé. Cela signifie que, s'il n'y avait pas eu de match de football, l'intéressé se serait quand même trouvé à ce moment-là dans le périmètre ou dans le lieu en question dans le périmètre.

Là où, en cas de contravention à l'article 21, alinéa 2, 1° et 2°, une sanction peut être infligée comme prévu aux nouveaux articles 24 à 24*quater*, en cas de manquement à l'article 21, alinéa 2, 3°, aucune sanction ne pourra être imposée comme prévu au nouvel article 24*bis*, puisque ledit article 24*bis* prévoit des sanctions pour la contravention à l'interdiction de stade ou à l'interdiction de pénétrer dans le périmètre.

Aucune suite n'est donnée à la remarque d'ordre purement grammaticale du Conseil d'État visant à faire utiliser les termes «interdiction administrative ou judi-

Art. 22

De hier voorgestelde wijziging laat toe de administratieve sancties van artikel 24, 24*ter* en 24*quater* toe te passen op de inbreuk voorzien in artikel 20*bis*.

Art. 23

De voorgestelde wijzigingen in artikel 21 beogen de invoering van een nieuwe inbreuk, zijnde het overtreden van het administratief of gerechtelijk perimeterverbod. Dit perimeterverbod, ingevoerd in het nieuwe artikel 24, §1, en via een aanpassing van artikel 41, dient de situatie te verhelpen waarbij onruststokers met stadionverbod blijven afzakken naar de buurt rond het stadion, en aldaar een permanent aandachtspunt dienen te zijn voor de politie. De mogelijke dreiging van deze groep in de onmiddellijke omgeving van het stadion blijft voor, tijdens en na de wedstrijd een risico inhouden. Het overtreden van het in voorkomend geval opgelegde perimeterverbod kan leiden tot een sanctie zoals voorzien in de artikelen 24 tot 24*quater*.

Een persoon overtreedt zijn administratief perimeterverbod wanneer hij zich in deze perimeter, zoals gedefinieerd in het artikel 2, 9° van de wet, begeeft zonder gerechtvaardigde reden waaruit het geoorloofd karakter blijft. Voorbeelden van dergelijke gerechtvaardigde reden zijn: het wonen in deze perimeter, het bezoek aan een familielid, het uitvoeren van handelingen of bijwonen van evenementen die niets met de organisatie van de voetbalwedstrijd te maken hebben, etc. Op dat moment mag betrokkene zich echter niet bevinden op een plaats in de perimeter waar hij niet zou geweest zijn mocht er geen voetbalwedstrijd georganiseerd geweest zijn. Dit betekent dat mocht er geen voetbalwedstrijd geweest zijn, betrokkene op dat moment zich ook in de perimeter zou hebben bevonden of op die plaats in de perimeter.

Waar ingeval van overtreding van artikel 21, tweede lid, 1° en 2° een sanctie kan worden opgelegd zoals voorzien in de nieuwe artikelen 24 tot 24*quater*, kan ingeval van overtreding van artikel 21, tweede lid, 3° geen sanctie worden opgelegd zoals voorzien in het nieuwe artikel 24*bis*, aangezien dit artikel 24*bis* sancties voorziet voor het overtreden van het stadionverbod of het perimeterverbod.

Er wordt geen gevolg gegeven aan de louter grammaticale opmerking van de Raad van State om in de Franse versie de termen «interdiction administrative ou

ciaire de stade» dans la version française, puisque les termes utilisés actuellement sont employés depuis de nombreuses années déjà, et sans le moindre problème, dans la législation et les arrêtés d'exécution.

Art. 24

Le nouvel article 21*bis* vise à renforcer la position des stewards, des responsables de la sécurité, de la police et des services de secours. C'est monnaie courante de voir que les directives ou injonctions de ces personnes glissent sur la carapace de l'indifférence des spectateurs, ce qui peut mettre sérieusement en péril la sécurité dans ou autour du stade. Le non-respect des directives données est à présent passible d'une sanction, sauf disposition légale, ordre de l'autorité ou autre permission expresse et préalable ou motif légitime faisant apparaître la licéité.

A cet égard, il peut s'agir par exemple du non-respect de la directive de se rendre en un lieu indiqué dans le stade, de monter dans l'autocar, de quitter la tribune ou le stade, de montrer le titre d'accès, de faire de la place pour les services de secours, de s'écarter du lieu des incidents, etc.

L'infraction visée est sanctionnable dans le stade et dans le périmètre.

Art. 25

Le nouvel article 21*ter* a pour but de sanctionner quiconque apporte sciemment, dans le stade ou dans le périmètre, son aide matérielle à quelqu'un qui contrevient ou tente de contrevenir à son interdiction de stade. On constate régulièrement que d'autres personnes apportent sciemment, à quelqu'un qui est frappé d'une interdiction de stade, leur aide matérielle afin que celui-ci puisse quand même entrer dans le stade et ce, malgré ladite interdiction. Il peut s'agir de personnes qui font passer délibérément un billet ou un abonnement, qui laissent entrer ou qui réussissent à introduire sciemment des personnes et ce, sans contrôle, etc.

Pour qu'il y ait infraction, il importe que le contrevenant ait sciemment apporté son aide. Le contrevenant a donc dû savoir que l'intéressé était frappé d'interdiction de stade et doit avoir, en connaissance de cause, aidé à contourner ou à tenter de contourner l'interdiction de stade.

judiciaire de stade» te gebruiken, aangezien de momenteel gehanteerde termen reeds jaren, zonder enig probleem, worden gebruikt in de wetgeving en de uitvoeringsbesluiten.

Art. 24

Het nieuwe artikel 21*bis* beoogt de positie van de stewards, de veiligheidsverantwoordelijken, de politie en de hulpdiensten te verstevigen. Het is schering en inslag dat richtlijnen of bevelen die door deze personen worden gegeven, door de toeschouwers aan hun laars worden gelapt, waardoor de veiligheid in of rond het stadion ernstig in het gedrang kan komen. Het niet opvolgen van de gegeven richtlijnen wordt heden sanctioneerbaar gesteld, behoudens een wettelijk voorschrift, overheidsbevel of andere uitdrukkelijke en voorafgaande toelating of gerechtvaardigde reden waaruit het geoorloofd karakter blijkt.

Het kan in dat kader bijvoorbeeld gaan om het niet opvolgen van de richtlijn om zich te begeven naar de toegewezen plaats in het stadion, om op de bus te gaan, om de tribune of het stadion te verlaten, om het toegangsbewijs te tonen, om plaats te maken voor de hulpdiensten, om zich te verwijderen van de plaats van incidenten, etc.

De bedoelde inbreuk is sanctioneerbaar in het stadion en in de perimeter.

Art. 25

Het nieuwe artikel 21*ter* heeft als doel om elkeen die in het stadion of de perimeter bewust zijn materiële hulp aanreikt aan iemand die zijn stadionverbod overtreedt of poogt te overtreden, te sanctioneren. Geregeld wordt vastgesteld dat andere personen iemand met een stadionverbod bewust materiële hulp verlenen om, ondanks dit stadionverbod, toch het stadion binnen te komen. Het kan gaan om het doelbewust doorgeven van een ticket of abonnement, het bewust zonder controle binnenlaten of binnenloodsen van personen, etc.

Teneinde een inbreuk voorhanden te hebben is het van belang dat de overtreder zijn hulp bewust heeft aangereikt. De overtreder moet dus geweten hebben dat betrokkene een stadionverbod had en moet, met deze wetenschap op zak, geholpen hebben om het stadionverbod te omzeilen of pogen te omzeilen.

Art. 26

Les adaptations permettent d'appliquer les sanctions administratives prévues aux articles 24, 24*ter* et 24*quater* pour l'infraction prévue à l'article 22, alors que l'on précise clairement aussi que les murs, clôtures ou autres moyens destinés à séparer les spectateurs sont des lieux inaccessibles au public. Cela signifie que, même si des murs et des clôtures ne servent pas à séparer des supporters, il s'agit néanmoins de lieux inaccessibles au public. Ce raisonnement est logique puisque personne ne se voit remettre un titre d'accès pour prendre place ou grimper sur un mur ou une clôture.

Art. 27

L'adaptation de l'article 23 rend le contenu de cet article conforme au contenu des articles 19 et 23*bis*. L'incitation à porter des coups et blessures, à la haine ou à l'emportement à l'égard d'une ou plusieurs personnes (où qu'elles puissent se trouver: dans le stade, dans le périmètre ou même hors du périmètre) constitue une infraction en soi et ce, sans qu'il soit requis que le déroulement du match ait été perturbé. L'article 19 prévoit en effet clairement que l'article 23 est applicable pendant toute la période durant laquelle le stade est accessible aux spectateurs. Dans un nombre restreint de cas, ce point avait donné lieu dans le passé à des discussions quant à savoir s'il n'y avait pas contradiction par rapport à l'article 23 où il y avait comme condition que le déroulement du match devait être troublé. Avec l'adaptation proposée, on remédie à ce mal. Cela permet en outre d'éviter l'interprétation restrictive et non souhaitée par le législateur, selon laquelle le match proprement dit devrait être arrêté avant qu'il ne soit question d'infraction à l'article 23.

Art. 28

A l'article 23*bis* est inséré un alinéa 2 qui entend placer sous le champ d'application de la loi les incidents de groupe sur tout le territoire et ce, pendant la période qui commence 24 heures avant le début du match et se termine 24 heures après la fin du match.

La toute grande majorité des supporters à risques connaît particulièrement bien le contenu de la loi et déplace en conséquence ses activités par rapport au champ d'application de la loi. Tout comme dans les pays voisins du nôtre, on constate que les incidents plus graves s'éloignent de plus en plus du stade et parfois bien avant ou après le match. La modification concerne uniquement l'incitation à porter des coups et blessures, à

Art. 26

De aanpassingen laten toe de administratieve sancties van artikel 24, 24*ter* en 24*quater* toe te passen op de inbreuk voorzien in artikel 22, terwijl ook duidelijkheid geschept wordt dat muren, omheiningen en alle middelen die bestemd zijn tot het scheiden van de toeschouwers, niet voor het publiek toegankelijke plaatsen zijn. Dit betekent dat muren en omheiningen, ook al dienen ze niet tot het scheiden van toeschouwers, niet voor het publiek toegankelijke plaatsen zijn. Dit is logisch aangezien er aan niemand een toegangsbewijs wordt toebedeeld om op of aan een muur of omheining plaats te nemen.

Art. 27

De aanpassing aan artikel 23 maakt de inhoud van dit artikel conform aan de inhoud van het artikel 19 en 23*bis*. Het aanzetten tot slagen en verwondingen, haat of woede ten opzichte van een of meerdere personen (waar deze zich ook mogen bevinden: in het stadion, in de perimeter of zelfs buiten de perimeter) vormt op zich een inbreuk, zonder dat vereist wordt dat het verloop van de wedstrijd wordt verstoort. Artikel 19 bepaalt immers duidelijk dat artikel 23 van toepassing is gedurende de ganse periode tijdens welke het stadion toegankelijk is voor de toeschouwers. In een beperkt aantal gevallen is er in het verleden discussie ontstaan of dit geen tegenstrijdigheid inhoudt met artikel 23, dat als vereiste had dat het verloop van de wedstrijd verstoord moest worden. Via de voorgestelde aanpassing wordt aan dit euvel verholpen. Dit vermijdt bovendien de restrictieve en door de wetgever niet gewilde interpretatie dat de wedstrijd zelf zou moeten worden stilgelegd alvorens er sprake zou zijn van een inbreuk op artikel 23.

Art. 28

In artikel 23*bis* wordt een tweede lid ingevoegd dat als doel heeft om groepsincidenten op het ganse grondgebied, en dit tijdens een periode van 24 uur voor het begin van de wedstrijd tot 24 uur na het einde van de wedstrijd, onder het toepassingsgebied te brengen van de wet.

De overgrote meerderheid van risicosupporters kent de inhoud van de wet bijzonder goed, en verplaatsen hun activiteiten navenant het toepassingsgebied van de wet. Net zoals in onze buurlanden wordt vastgesteld dat de meer ernstige incidenten zich steeds verder verplaatsen buiten het stadion en soms geruime tijd voor of na de wedstrijd. De wijziging beoogt enkel het aanzetten tot slagen en verwondingen, haat of woede ten

la haine ou à l'emportement à l'égard d'une ou plusieurs personnes en raison et à l'occasion d'un match de football. Cela signifie que, si aucun match de football n'avait été organisé, ces incidents ne se seraient pas produits. Concrètement, on vise les incidents sur le chemin aller ou retour du stade, ou en tout endroit situé sur le territoire belge où plusieurs personnes ont convenu ou non de se bagarrer. L'exemple type a trait aux incidents de groupe dans les parkings le long de l'autoroute, ce qui engendre souvent de nos jours la présence d'un énorme déploiement policier ainsi qu'une scission de l'utilisation de ces parkings selon le choix de supporter.

A l'exception de l'alinéa 1er de l'article dont question (le périmètre), les cas de problèmes individuels ne relèvent pas du champ d'application de cette modification, même s'ils ont un rapport avec l'organisation du match de football.

L'incitation à porter des coups et blessures, à la haine ou à l'emportement à l'égard d'une ou plusieurs personnes, comme visée à l'article 23*bis*, sera qualifiée comme telle indépendamment du lieu où cette personne ou ces personnes se trouvent: dans le stade, dans le périmètre, hors du périmètre, etc.

Art. 29

La modification apportée à l'article 23*ter* a uniquement trait à l'adaptation de l'article 24 et à l'insertion des articles 24*bis*, 24*ter* et 24*quater*.

Art. 30

Les modifications apportées à l'article 24 visent dans un premier temps à rendre les sanctions administratives également applicables aux infractions nouvelles ou révisées prévues aux articles 20 à 23*ter*.

En outre, il est prévu qu'il soit possible de faire accompagner une interdiction de stade administrative d'une interdiction administrative de pénétrer dans le périmètre pour une durée identique à celle de l'interdiction de stade. Il ne s'agit pas d'une obligation dans le chef d'un fonctionnaire désigné par le Roi, mais d'une possibilité dont celui-ci dispose. Cette possibilité sera utilisée s'il s'agit de faits justifiant également l'éloignement hors du périmètre. Ce sera notamment la cas si, vu les faits ou vu le passé de l'intéressé, il est à craindre que sa présence dans le périmètre puisse avoir des conséquences néfastes en termes de sécurité lors des

aanzien van één of meerdere personen, omwille van en ter gelegenheid van de organisatie van een voetbalwedstrijd. Dit betekent dat mocht er geen voetbalwedstrijd georganiseerd geweest zijn, deze incidenten niet hadden plaatsgevonden. In concreto worden incidenten geviseerd op weg naar het stadion of op de terugweg, of op eender welke plaats op het Belgisch grondgebied waar meerdere personen al dan niet afgesproken hebben om met elkaar in de clinch te gaan. Het typevoorbeeld betreft groepsincidenten op parkings langs de autostrade, waar heden vaak een enorme politie-ontplooiing moet komen en een scheiding van het gebruik van deze parkings naargelang de supporterskeuze.

Geïndividualiseerde problemen vallen, met uitzondering van het eerste lid van dit artikel (de perimeter), niet onder het toepassingsgebied van deze wijziging, zelfs al hebben ze te maken met de organisatie van de voetbalwedstrijd.

Het aanzetten tot slagen en verwondingen, haat of woede ten opzichte van een of meerdere personen, zoals bedoeld in artikel 23*bis*, geldt onafhankelijk waar deze laatste persoon of personen zich bevinden: in het stadion, in de perimeter, buiten de perimeter, etc.

Art. 29

De aangebrachte wijziging in artikel 23*ter* heeft enkel betrekking op de aanpassing van artikel 24 en het invoeren van de artikelen 24*bis*, 24*ter* en 24 *quater*.

Art. 30

De wijzigingen aan artikel 24 beogen vooreerst de administratieve sancties eveneens toepasselijk te maken op de nieuwe of vernieuwde inbreuken voorzien in de artikelen 20 tot 23*ter*.

Daarnaast wordt de mogelijkheid voorzien om een administratief stadionverbod te laten vergezellen van een administratief perimeterverbod voor een duur gelijk aan de duur van het stadionverbod. Het gaat niet om een verplichting in hoofde van een door de Koning aangewezen ambtenaar, maar om een mogelijkheid die deze heeft. Deze mogelijkheid zal worden aangewend indien het gaat om feiten die deze verwijdering uit de perimeter ook rechtvaardigen. Dit zal voornamelijk het geval zijn indien, gelet op de feiten of op het verleden van betrokkene, gevreesd kan worden dat diens aanwezigheid in de perimeter nefaste gevolgen kan hebben op het

matches de football. Les services de police mais aussi de nombreux supporters à risques indiquent que l'interdiction de stade en soi ne produit pas suffisamment d'effets. Les personnes qui font l'objet d'une interdiction de stade continuent de traîner aux alentours immédiats du stade et constituent sans cesse un problème prioritaire pour les services de police, en ce compris pendant le match. En imposant une interdiction administrative de pénétrer dans le périmètre, cela permet d'également écarter ces personnes des environs immédiats du stade, ce qui aura un impact positif sur les indispensables mesures à prendre autour du stade et sur le déploiement policier requis en la matière. L'interdiction administrative de pénétrer dans le périmètre est d'application pendant la période qui commence cinq heures avant le début du match de football et se termine cinq heures après la fin du match de football, et ceci sauf motif légitime faisant apparaître la licéité de se trouver dans le périmètre, et ce à l'exception de tout endroit du périmètre où l'intéressé ne se serait pas trouvé si un match de football n'avait pas été organisé.

veiligheidsgebeuren bij voetbalwedstrijden. De politiediensten en nogal wat risicosupporters zelf geven aan dat het stadionverbod op zich niet voldoende effecten ressorteert. Personen die het voorwerp uitmaken van een stadionverbod blijven in de onmiddellijke buurt van het stadion rondhangen, en zijn een blijvend aandachtspunt voor de politiediensten, ook tijdens de wedstrijd. Door het opleggen van een administratief perimeterverbod kunnen deze personen ook uit de onmiddellijke nabijheid van het stadion worden weggehaald, hetgeen een positieve invloed zal hebben op de noodzakelijk te nemen maatregelen rond het stadion en de hiertoe vereiste politieinzet. Het administratief perimeterverbod is van toepassing tijdens de periode die aanvangt 5 uur voor het begin van de voetbalwedstrijd en die eindigt 5 uur na het einde van de voetbalwedstrijd, en dit behoudens gerechtvaardigde reden waaruit het geoorloofd karakter om zich in de perimeter te bevinden blijkt, en in dit laatste geval met uitzondering van elke plaats in de perimeter waar betrokkene zich niet zou hebben bevonden mocht er geen voetbalwedstrijd georganiseerd geweest zijn.

Par ailleurs, un alourdissement de la sanction minimale est prévu pour certaines infractions critiques, donnant ainsi un signal clair aux spectateurs. Il s'agit des cas suivants:

– le non-respect de l'interdiction de stade;

– la pénétration sur le terrain de jeu et les zones adjacentes qui sont séparées du public;

– l'incitation à porter des coups et blessures, à la haine ou à l'emportement à l'égard d'un ou plusieurs stewards, du responsable de la sécurité ou d'un ou plusieurs membres des services de secours;

– l'incitation à porter des coups et blessures, à la haine ou à l'emportement alors que, conformément au nouvel article 10*bis*, aucune séparation de spectateurs rivaux n'a été mise en place par l'organisateur;

– l'allumage de feux de Bengale par des spectateurs.

En conséquence, plusieurs infractions spécifiques font désormais l'objet d'un certain échelonnement de la sanction. Pour d'autres infractions, cela n'est pas possible étant donné la diversité de possibilités (le fait de jeter un gobelet de bière vide sur le terrain est par exemple tout à fait différent que de jeter une fusée de type feu de Bengale dans le compartiment des supporters visiteurs). A chaque fois qu'une sanction est infligée, il y a lieu de tenir compte de la condition de proportionnalité telle que mentionnée à l'article 29. En outre, l'article 37 (circons-

Tevens wordt voor enkele cruciale inbreuken een verhoging voorzien van de minimale sanctie, waarmee een duidelijk signaal wordt gegeven naar de toeschouwers toe. Het gaat om volgende gevallen:

– het niet-naleven van het stadionverbod;

– het betreden van het speelveld en de aansluitende zones die zijn afgescheiden van het publiek;

– het aanzetten tot slagen en verwondingen, haat of woede ten aanzien van een of meer stewards, de veiligheidsverantwoordelijke of een of meer leden van de hulpdiensten;

– het aanzetten tot slagen en verwondingen, haat of woede indien, overeenkomstig het nieuw artikel 10*bis*, geen supportersscheiding in plaats werd gesteld door de organisator;

– het aansteken zelf van Bengaals vuur.

Hierdoor ontstaat voor verschillende specifieke inbreuken een bepaalde echelonering van de sanctie. Voor andere inbreuken is dit niet mogelijk, gelet op de diversiteit aan mogelijkheden (het gooien van een lege bierbeker op het veld is bijvoorbeeld totaal verschillend van het gooien van een pijl Bengaals vuur in het vak van de bezoekende supporters). Telkenmale een sanctie wordt opgelegd, moet rekening gehouden worden met de proportionaliteitsvereiste zoals vermeld in artikel 29. Daarnaast geldt ook artikel 37 (administratieve verzach-

tances atténuantes sur le plan administratif) est également d'application et le tribunal de police peut, en appel, juger de la proportionnalité de la sanction.

Pour terminer, il est prévu, à l'égard des personnes qui n'ont en Belgique ni domicile ni résidence principale, la possibilité – au cas où à la fois une interdiction de stade administrative et une amende administrative auraient été infligées à ces personnes – de prolonger l'interdiction de stade aussi longtemps que l'amende administrative n'aura pas été payée. Cette prolongation se fera de plein droit et ce, jusqu'au moment où l'amende aura effectivement été payée, pour une durée maximale de cinq ans à partir du moment où l'interdiction initiale est échue. Ainsi, on donne, vis-à-vis des personnes qui n'ont en Belgique ni domicile ni résidence principale, un signal clair selon lequel elles ne peuvent pas tout simplement ignorer la sanction infligée, et parfois on évite des frais colossaux ou des procédures juridiques particulièrement complexes pour faire encaisser à l'étranger une amende d'un montant assez peu élevé, sans que cela ne signifie pour autant un sauf-conduit pour l'intéressé.

Art. 31

Le nouvel article 24*bis* vise une possibilité supplémentaire de sanction à l'égard des personnes qui ne respectent leur interdiction de stade administrative ou leur interdiction de périmètre administrative. Ces personnes peuvent se voir imposer une obligation administrative de se présenter à un poste de police pour une durée maximale de trois mois. Jusqu'à présent, conformément à l'article 41, alinéa 2, de la loi, cette possibilité existait déjà sur le plan judiciaire. Mais, étant donné que 90 à 95% des questions liées au football sont traitées administrativement, cette possibilité de sanction est également introduite à l'usage du fonctionnaire désigné par le Roi.

Il s'agit uniquement d'infractions bien spécifiques (le non-respect d'une interdiction de stade administrative ou d'une interdiction de périmètre administrative) et l'objectif consiste à faire en sorte que les personnes qui ne respectent pas leur sanction, s'en tiennent effectivement à leur sanction. L'obligation administrative de se présenter à un poste de police est une sanction limitée dans le temps. Conformément à l'avis du Conseil d'État, les modalités d'exécution principales (où, quand, combien de fois, etc.) sont réglées dans la loi, et les détails seront réglés par le Roi.

L'intéressé doit se présenter à l'occasion de chaque match national ou international de football du club ou des clubs fixés par le fonctionnaire désigné par le Roi, à

tende omstandigheden) en kan ook de politierechtbank, in beroep, de proportionaliteit van de sanctie beoordelen.

Tenslotte wordt ten aanzien van personen die in België woonplaats noch hoofdverblijfplaats hebben, de mogelijkheid voorzien om, indien aan deze persoon een administratief stadionverbod én een administratieve geldboete werd opgelegd, het stadionverbod te verlengen zolang de administratieve geldboete niet werd betaald. Deze verlenging gebeurt van rechtswege, en dit tot op het moment dat de geldboete effectief wordt betaald, voor een maximale duur van een periode van vijf jaar vanaf het moment waarop het initieel stadionverbod ten einde loopt. Op die manier wordt ten aanzien van personen die in België woonplaats noch hoofdverblijfplaats hebben, een duidelijk signaal gegeven dat zij de opgelegde sanctie niet zomaar naast zich neer kunnen leggen, en worden soms enorme kosten of bijzonder complexe juridische procedures om een eerder lage geldboete in het buitenland te laten innen, vermeden, zonder dat dit een vrijgeleide betekent voor betrokkene.

Art. 31

Het nieuwe artikel 24*bis* beoogt een bijkomende sanctiemogelijkheid voor personen die hun administratief stadionverbod of administratief perimeterverbod niet naleven. Aan deze personen kan een administratieve aanmeldingsplicht op een politiekantoor worden opgelegd voor een maximale duur van drie maanden. Tot op heden bestond, overeenkomstig artikel 41, tweede lid van de wet, deze mogelijkheid reeds op gerechtelijk vlak, doch aangezien circa 90 à 95% van de voetbalgerelateerde zaken administratief worden afgehandeld, wordt deze sanctiemogelijkheid ook ingevoerd ten behoeve van de door de Koning aangewezen ambtenaar.

Het gaat enkel om specifiek geviseerde inbreuken (het niet naleven van het administratief stadionverbod of administratief perimeterverbod), waarbij het doel erin bestaat om personen die hun sanctie niet respecteren, zich daadwerkelijk aan hun sanctie te laten houden. De sanctie van de administratieve aanmeldingsplicht is beperkt in de tijd. Overeenkomstig het advies van de Raad van State worden de belangrijkste uitvoeringsmodaliteiten (waar, wanneer, hoeveel keer, etc.) in de wet geregeld en zullen de details door de Koning worden geregeld.

De betrokkene dient zich voor elke nationale of internationale voetbalwedstrijd van de club of clubs bepaald door de door de Koning aangewezen ambtenaar aan te

un poste de police, et ce au plus tôt 45 minutes après le début de la rencontre et au plus tard avant la fin de la rencontre. Le poste de police où l'intéressé doit se présenter, est fixé par le fonctionnaire désigné par le Roi, en tenant compte des critères qui seront déterminés par le Roi. Il s'agit d'un poste de police qui se situe à proximité du domicile de l'intéressé, ou, le cas échéant, après demande écrite de l'intéressé, à proximité de sa résidence. Les critères qui seront déterminés par le Roi auront trait principalement aux heures d'ouverture du poste de police, vu que l'obligation de se présenter peut avoir lieu tard le vendredi, samedi ou dimanche soir. La preuve de la présentation au poste de police sera délivrée par la signature d'u formulaire spécifique à cet égard, sur présentation de la carte d'identité.

A chaque fois que l'intéressé ne respecte pas l'obligation administrative de se présenter au poste de police, la durée de cette obligation de se présenter est prolongée d'un mois et une somme d'argent forfaitaire de 500 euros est infligée à l'intéressé, sauf s'il est question de disposition légale, d'ordre de l'autorité ou d'une autre permission expresse et préalable ou de motif légitime faisant apparaître la licéité. Conformément à l'avis du Conseil d'État, la procédure utilisée est réglée dans la loi.

Au troisième manquement à l'obligation administrative de se présenter, le dossier est transmis par un fonctionnaire désigné par le Roi au Procureur du Roi de l'arrondissement judiciaire de la résidence du contrevenant. Le Procureur du Roi peut poursuivre le contrevenant sur la base du nouvel article 41*bis*, alinéa 1er.

L'obligation administrative de se présenter n'est pas d'application pour le contrevenant qui n'a en Belgique ni domicile ni résidence principale.

Art. 32

Des experts en Belgique et à l'étranger, mais aussi des supporters à risques, signalent que les problèmes se déplacent de plus en plus vers d'autres pays, que ce soit dans le cadre de matches amicaux ou de matches ou tournois internationaux de compétition. A l'étranger, les supporters à risques se sentent plus libres pour prendre part à des incidents, car ils spéculent sur leur anonymat et sur le risque plutôt faible là-bas d'avoir à subir la moindre conséquence de leur implication dans ces incidents. Plusieurs directives européennes soulignent

melden in een politiekantoor, en dit ten vroegste 45 minuten na het begin van de wedstrijd en uiterlijk voor het einde van de wedstrijd. Het politiekantoor waar betrokkene zich dient aan te melden wordt bepaald door de door de Koning aangewezen ambtenaar, waarbij deze rekening zal moeten houden met de criteria die door de Koning zullen worden bepaald. Het gaat om een politiekantoor dat zich in de nabijheid van de woonplaats van betrokkene bevindt, of, in voorkomend geval na schriftelijke vraag van betrokkene, in de nabijheid van diens verblijfplaats. De criteria die door de Koning zullen worden bepaald, zullen in hoofdzaak betrekking hebben op de openingsuren van een politiekantoor, aangezien de aanmeldingsplicht kan gelden op bijvoorbeeld vrijdagavond, zaterdagavond of zondagavond laat. Het bewijs van de aanmelding zal gebeuren door het ondertekenen van een specifiek daartoe bestemd formulier, na vertoon van de identiteitskaart.

Telkens wanneer betrokkene zich niet houdt aan de administratieve aanmeldingsplicht op het politiekantoor, wordt de duur van deze aanmeldingsplicht verlengd met een maand en wordt aan betrokkene een forfaitaire geldsom van 500 euro opgelegd, tenzij er sprake is van een wettelijk voorschrift, overheidsbevel of een andere uitdrukkelijke en voorafgaande toelating of gerechtvaardigde reden waaruit het geoorloofd karakter blijkt. Overeenkomstig het advies van de Raad van State wordt de gehanteerde procedure in de wet opgenomen.

Bij de derde overtreding van de administratieve aanmeldingsplicht wordt het dossier door een door de Koning aangewezen ambtenaar overgemaakt aan de procureur des Konings van het gerechtelijk arrondissement van de verblijfplaats van de overtreder, die deze overtreder kan vervolgen op basis van het nieuwe artikel 41*bis*, eerste lid.

De administratieve aanmeldingsplicht is niet van toepassing voor personen die in België woonplaats noch hoofdverblijfplaats hebben.

Art. 32

Experten in binnen- en buitenland, alsmede risicosupporters zelf, geven aan dat de problemen zich steeds meer verplaatsen naar andere landen, in het kader van vriendschappelijke wedstrijden of internationale tornooien en competitiewedstrijden. In het buitenland voelen risicosupporters zich vrijer om aan incidenten deel te nemen, omdat zij speculeren op hun anonimiteit in het buitenland en de geringe kans op enig gevolg wanneer zij aldaar betrokken zijn bij incidenten. Verschillende Europese aanbevelingen wijzen op de ver-

la responsabilité de chaque pays en ce qui concerne les éventuelles irrégularités causées par leurs propres ressortissants à l'étranger. Après la Grande-Bretagne et l'Allemagne, de plus en plus de pays, vu le succès du système, optent pour la possibilité visant à infliger aux hooligans notoires une interdiction de se rendre à l'étranger. Cette interdiction de sortir de son pays est perçue en Europe comme étant une meilleure pratique et figure littéralement dans plusieurs recommandations récentes.

Le nouvel article 24*ter* prévoit donc, pour le fonctionnaire désigné par le Roi, la possibilité d'infliger une sanction supplémentaire, à savoir une interdiction administrative de quitter le territoire. Il devra s'agir de faits graves ou de personnes ayant déjà eu affaire à la justice, étant donné qu'il s'agit d'une interdiction de stade d'au moins deux ans. Il n'est pas obligatoire, dans le chef du fonctionnaire désigné par le Roi, d'infliger une interdiction administrative de quitter le territoire.

L'interdiction administrative de quitter le territoire est infligée pour un pays dans lequel se déroule un match de football auquel participe un club de première, deuxième ou troisième division nationale belge, ou auquel participe l'équipe nationale belge, ou dans lequel se déroule un Championnat du Monde ou un Championnat européen de football, pour une durée identique à celle de l'interdiction de stade administrative. L'interdiction administrative de quitter le territoire national prend effet au plus tôt 48 heures avant le début du match ou du tournoi et ne va pas au-delà de la fin du match ou du tournoi. Le fonctionnaire désigné par le Roi, détermine le(s) club(s) ou le championnat au(x)quel(s) s'applique l'interdiction administrative de quitter le territoire. L'interdiction administrative de quitter le territoire est d'application sauf disposition légale, ordre de l'autorité ou autre permission expresse et préalable ou motif légitime faisant apparaître la licéité, de se rendre dans le pays concerné.

En vue de contrôler le respect de cette interdiction, la personne peut être obligée administrativement de se présenter à un poste de police. Conformément à l'avis du Conseil d'État, les modalités d'exécution les plus importantes de cette obligation de se présenter sont réglées dans la loi, et sont pour la plus grande partie identiques aux celles mentionnées au nouvel article 24*bis*. La plus grande différence réside dans le fait que l'intéressé peut se présenter durant toute la durée de la rencontre.

antwoordelijkheid van elk land wat betreft mogelijke ongeregeldheden veroorzaakt door eigen onderdanen in het buitenland. Na Groot-Brittannië en Duitsland kiezen steeds meer landen, gelet op het succes van dit systeem, voor de mogelijkheid om een reisverbod op te leggen aan de notoire relschoppers. Dit uitreisverbod wordt in Europa aanzien als een «best practice» en wordt in een aantal recente aanbevelingen letterlijk opgenomen

Het nieuwe artikel 24*ter* voorziet dan ook de bijkomende sanctiemogelijkheid voor de door de Koning aangewezen ambtenaar om een administratief verbod om het grondgebied te verlaten, op te leggen. Het zal gaan om ernstige feiten of om iemand die reeds eerder in aanraking gekomen is met de wet, aangezien het gaat om een stadionverbod van minstens twee jaar. Het opleggen van een administratief verbod om het grondgebied te verlaten is geen verplichting in hoofde van de door de Koning aangewezen ambtenaar.

Het administratief verbod om het grondgebied te verlaten wordt opgelegd voor een land waar een voetbalwedstrijd wordt gespeeld waaraan een club van de eerste, tweede of derde nationale klasse uit België deelneemt, of een wedstrijd waaraan de Belgische nationale ploeg deelneemt, of voor een Wereldkampioenschap of Europees kampioenschap voetbal, voor een duur die gelijk is aan deze van het administratief stadionverbod. Het administratief verbod om het grondgebied te verlaten begint ten vroegste 48 uur voor het begin van de wedstrijd of het tornooi te lopen tot maximum het einde van de wedstrijd of het tornooi. De door de Koning aangewezen ambtenaar bepaalt voor welke club of clubs of voor welk kampioenschap, het administratief verbod om het grondgebied te verlaten van toepassing is. Het administratief verbod het grondgebied te verlaten is van toepassing behoudens wettelijk voorschrift, overheidsbevel of een andere uitdrukkelijke en voorafgaande toelating of gerechtvaardigde reden waaruit het geoorloofd karakter om naar dat land te reizen, blijkt.

Teneinde de naleving van dit verbod te controleren, kan deze persoon een administratieve aanmeldingsplicht op een politiekantoor opgelegd worden. De belangrijkste uitvoeringsmodaliteiten van deze aanmeldingsplicht worden, overeenkomstig het advies van de Raad van State, in de wet geregeld en lopen grotendeels gelijk met deze vermeld bij het nieuwe artikel 24*bis*. Het grootste verschil bestaat erin dat betrokkene zich in casu gedurende de ganse wedstrijd kan aanmelden.

A chaque fois que l'intéressé ne respecte pas cette obligation administrative complémentaire de se présenter au poste de police, une somme d'argent forfaitaire de 1000 euros lui est infligée, sauf s'il est question de disposition légale, d'ordre de l'autorité ou d'une autre permission expresse et préalable ou de motif légitime faisant apparaître la licéité. Conformément à l'avis du Conseil d'État, la procédure utilisée est réglée dans la loi.

Au troisième manquement à l'obligation administrative de se présenter, le dossier est transmis, par un fonctionnaire désigné par le Roi, au Procureur du Roi de l'arrondissement judiciaire de la résidence du contrevenant. Le Procureur du Roi peut poursuivre le contrevenant sur la base du nouvel article 41*bis*, alinéa 1er .

L'interdiction administrative de quitter le territoire et l'obligation administrative correspondante de se présenter ne sont bien évidemment pas d'application pour une personne qui n'a en Belgique ni domicile ni résidence principale.

Art. 33

Cet article ne comporte pas la moindre modification sur le plan du contenu. L'article 24 existant, alinéa 2, est inséré dans un article séparé 24*quater* et ce, eu égard aux différentes modifications apportées à l'article 24. Il en résulte qu'en cas de contravention aux articles 20 à 23*ter*, ou à l'un de ces articles, un mineur de plus de quatorze ans au moment des faits ne pourra se voir infliger aucune autre sanction qu'une interdiction de stade administrative de trois mois à cinq ans.

Art. 34

Les modifications apportées à l'article 25 ont trait tant aux nouvelles infractions prévues aux articles 20 à 23*ter*, qu'à l'adaptation de l'article 24 et à l'insertion des articles 24*bis*, 24*ter* et 24*quater*.

Art. 35

Les modifications apportées à l'article 26 ont pour objectif de créer un pool de fonctionnaires désignés par le Roi qui pourra s'atteler aux tâches et missions dans le cadre de la procédure administrative comme prévu dans la loi. Le terme «le» (fonctionnaire désigné par le Roi) a donné lieu, dans un nombre restreint de cas, à

Telkens wanneer betrokkene zich niet houdt aan deze bijhorende administratieve aanmeldingsplicht op het politiekantoor, wordt aan betrokkene een forfaitaire geldsom van 1000 euro opgelegd, tenzij er sprake is van een wettelijk voorschrift, overheidsbevel of een andere uitdrukkelijke en voorafgaande toelating of gerechtvaardigde reden waaruit het geoorloofd karakter blijkt. Overeenkomstig het advies van de Raad van State wordt de procedurele afhandeling in de wet verduidelijkt.

Bij de derde overtreding van de administratieve aanmeldingsplicht wordt het dossier door een door de Koning aangewezen ambtenaar overgemaakt aan de procureur des Konings van het gerechtelijk arrondissement van de verblijfplaats van de overtreder, die deze overtreder kan vervolgen op basis van het nieuwe artikel 41*bis*, eerste lid.

Het administratief verbod om het grondgebied te verlaten en de daarbij horende administratieve aanmeldingsplicht is uiteraard niet van toepassing voor personen die in België woonplaats noch hoofdverblijfplaats hebben.

Art. 33

Dit artikel houdt geen enkele inhoudelijke wijziging in. Het bestaande artikel 24, tweede lid, wordt, gelet op de verschillende wijzigingen aangebracht aan artikel 24, ondergebracht in een afzonderlijk artikel 24*quater*. Dit houdt in dat ingeval van een overtreding op de artikelen 20 tot 23*ter*, of van één van deze artikelen alleen, aan een minderjarige boven de veertien jaar op het ogenblik van de feiten geen enkele andere sanctie kan worden opgelegd dan een administratief stadionverbod van drie maanden tot vijf jaar.

Art. 34

De aangebrachte wijzigingen in artikel 25 hebben betrekking op de nieuwe inbreuken voorzien in de artikelen 20 tot 23*ter*, alsmede de aanpassing van artikel 24 en het invoeren van de artikelen 24*bis*, 24*ter* en 24*quater*.

Art. 35

De aangebrachte wijzigingen in artikel 26 hebben als doel een poule van door de Koning aangewezen ambtenaren te creëren die kunnen overgaan tot de taken en opdrachten in het kader van de administratieve procedure zoals voorzien in de wet. De term «de» door de Koning aangewezen ambtenaar heeft in een beperkt

une interprétation qui va à l'encontre du souhait initial du législateur. En effet, au sein du SPF Intérieur, une Cellule Football a été créée et elle est notamment compétente pour l'exécution de la loi. Etant donné que, pendant le déroulement d'une procédure administrative de maximum six mois, il est fort possible que ce ne sera pas toujours le même fonctionnaire qui va se charger des différents actes prévus aux articles 26 et suivants et ce, compte tenu des facteurs aléatoires qui représentent un congé de maladie, un congé légal, une rotation de personnel, etc., on fera à présent référence à «un» fonctionnaire désigné par le Roi.

En outre, il est stipulé que le contrevenant doit demander explicitement une présentation orale de sa défense. Dans certains cas, le contrevenant ou son avocat ont recours à des termes particulièrement vagues et imprécis qui ne permettent pas d'établir si le contrevenant souhaite obtenir ou non une présentation orale de sa défense. Par conséquent, sans demande explicite à cet effet, il ne sera pas procédé à une présentation orale de la défense.

Pour terminer, les modifications apportées à l'article 26 ont également trait au transfert des dispositions de l'article 24, alinéa 2, au nouvel article 24*quater*.

Art. 36

Les adaptations apportées à l'article 27 ont trait à l'adaptation de l'article 24 et à l'insertion des articles 24*bis*, 24*ter* et 24*quater*.

Art. 37

Les adaptations apportées à l'article 29 ont trait aux nouvelles infractions prévues aux articles 20 à 23*ter*, ainsi qu'à l'adaptation de l'article 24 et à l'insertion des articles 24*bis*, 24*ter* et 24*quater*.

Le cas échéant, la décision d'infliger une sanction administrative mentionnera désormais aussi:

– la durée de l'interdiction administrative de périmètre;
– la durée de l'obligation administrative de se présenter à un poste de police et les modalités de cette obligation;
– la durée de l'interdiction administrative de quitter le territoire et les modalités de cette interdiction.

aantal gevallen geleid tot een interpretatie die indruist tegen de oorspronkelijke wens van de wetgever. In de schoot van de FOD Binnenlandse Zaken werd immers een Voetbalcel opgericht, die onder meer bevoegd is voor de uitvoering van de wet. Aangezien het tijdens het verloop van een administratieve procedure van maximaal zes maanden, goed mogelijk is dat niet steeds één en dezelfde ambtenaar alle handelingen verricht zoals bepaald in de artikelen 26 en volgende, en dit gelet op eventuele ziekte, verlof, personeelsverloop, etc., wordt heden verwezen naar «een» door de Koning aangewezen ambtenaar.

Daarnaast wordt bepaald dat de overtreder expliciet om een mondelinge verdediging van zijn zaak moet verzoeken. In sommige gevallen hanteren de overtreder of diens raadsman bijzonder vage en onduidelijke bewoordingen, waaruit niet kan worden opgemaakt of de overtreder al dan niet een mondelinge verdediging van zijn zaak wenst te bekomen. Zonder expliciete vraag hiertoe wordt bijgevolg niet overgegaan tot een mondelinge verediging van de zaak.

De aangebrachte wijzigingen in artikel 26 hebben tenslotte eveneens betrekking op het overhevelen van de bepalingen van artikel 24, tweede lid naar het nieuw artikel 24*quater*.

Art. 36

De aangebrachte wijzigingen in artikel 27 hebben betrekking op de aanpassing van artikel 24 en het invoeren van de artikelen 24*bis*, 24*ter* en 24*quater*.

Art. 37

De aangebrachte wijzigingen in artikel 29 hebben betrekking op de nieuwe inbreuken voorzien in de artikelen 20 tot 23*ter*, alsmede de aanpassing van artikel 24 en het invoeren van de artikelen 24*bis*, 24*ter* en 24*quater*.

In voorkomend geval vermeldt de beslissing tot het opleggen van een administratieve sanctie heden ook :

– de duur van het administratief perimeterverbod;

– de duur van de administratieve aanmeldingsplicht op een politiekantoor en de modaliteiten van deze verplichting;
– de duur van het administratief verbod het grondgebied te verlaten en de modaliteiten van dit verbod.

Il convient par ailleurs de mentionner, dans la décision d'infliger une sanction administrative, le fait qu'à l'issue de l'expiration d'un mois après la notification, des intérêts de retard, équivalents au taux d'intérêt légal, seront dus.

Lorsqu'il s'agit d'une personne qui n'a en Belgique ni domicile ni résidence principale, les dispositions de l'article 24, §3, sont également mentionnées. Celles-ci stipulent que, lorsque le contrevenant ne paie pas l'amende administrative, son éventuelle interdiction de stade sera prolongée de plein droit jusqu'à ce que l'amende soit payée et ce, pour une période maximale de cinq ans à partir du moment où l'interdiction de stade initiale est échue.

Art. 38

Les modifications apportées à l'article 30 ont avant tout trait aux nouvelles infractions prévues aux articles 20 à 23*ter* ainsi qu'au transfert des dispositions de l'article 24, alinéa 2, au nouvel article 24*quater*.

Les compléments à l'article 30 visent en premier lieu à permettre la notification dans un délai de dix jours ouvrables au terme des six mois suivant la constatation des faits (pour les sanctions prévues sur la base de l'article 18) ou au terme des six mois suivant la commission des faits (pour les sanctions prévues aux articles 24 à 24*quater*). Vu l'absence de toute disposition en la matière, la Cour de Cassation a stipulé que la notification devait également avoir lieu dans le délai prévu à l'article 32. Etant donné l'augmentation considérable du nombre de procédures ces dernières années, ainsi que le délai déjà court prévu pour traiter efficacement et effectivement ces procédures (six mois), il est actuellement prévu dix jours ouvrables supplémentaires pour notifier la décision prise.

Il est en outre précisé que la notification de la décision comporte, le cas échéant, également une invitation à payer l'amende administrative dans le délai fixé à l'article 28. Par analogie avec l'article 19, §5, alinéa 3, de la loi précitée réglementant la sécurité privée et particulière, il est prévu qu'un intérêt de retard, équivalant au taux d'intérêt légal, est dû après expiration du délai prévu par la loi.

Ook het feit dat na het verstrijken van een maand na de kennisgeving, een nalatigheidsintrest, gelijk aan de wettelijke intrestvoet, verschuldigd is, dient te worden vermeld in de beslissing tot het opleggen van een administratieve sanctie.

Wanneer het gaat om een persoon die in België woonplaats noch hoofdverblijfplaats heeft, worden eveneens de bepalingen van artikel 24, §3 vermeld, hetgeen bepaalt dat, als deze overtreder de administratieve geldboete niet betaalt, diens eventueel stadionverbod van rechtswege wordt verlengd tot het moment waarop de geldboete wordt betaald, en dit voor een periode van maximaal vijf jaar vanaf het moment waarop het initieel stadionverbod ten einde loopt.

Art. 38

De aangebrachte wijzigingen in artikel 30 hebben vooreerst betrekking op de nieuwe inbreuken voorzien in de artikelen 20 tot 23*ter*, en het overhevelen van de bepalingen van artikel 24, tweede lid naar het nieuw artikel 24*quater*.

De aanvullingen in artikel 30 hebben vooreerst als doel om de kennisgeving mogelijk te maken binnen een termijn van tien werkdagen die volgen op de zes maanden na het vaststellen van de feiten (voor sancties voorzien op basis van artikel 18) of het plegen van de feiten (voor sancties voorzien in de artikelen 24 tot 24*quater*). Gelet op het ontbreken van enige bepaling terzake, werd door het Hof van Cassatie bepaald dat de kennisgeving eveneens moest gebeuren binnen de in artikel 32 voorziene termijn. Gelet op de enorme toename van het aantal procedures de afgelopen jaren, en de reeds korte termijn om deze procedures efficiënt en effectief te verwerken (zes maanden), wordt heden dus voorzien in tien bijkomende werkdagen om de genomen beslissing te betekenen.

Daarnaast wordt bepaald dat de betekening van de beslissing in voorkomend geval eveneens een uitnodiging bevat tot betaling van de administratieve geldboete binnen de termijn bepaald in artikel 28. Naar analogie van artikel 19, §5, derde lid van hogervermelde wet tot regeling van de private en bijzondere veiligheid, wordt voorzien dat na het verstrijken van de wettelijk voorziene termijn, een nalatigheidsintrest, gelijk aan de wettelijke intrestvoet, verschuldigd is.

Art. 39

La modification apportée à l'article 31 vise à clarifier la situation au cas où une sanction est infligée en appel. Les modifications apportées confirment la pratique en cours depuis l'entrée en vigueur de la loi. La récente jurisprudence confirme cette pratique, bien qu'il ait été recommandé de l'insérer en tant que telle dans la loi.

Lorsqu'une interdiction de stade est infligée en appel, le jugement est notifié à l'intéressé par un huissier de justice, à la demande d'un fonctionnaire désigné par le Roi. L'interdiction de stade commence à courir le jour suivant la notification, à moins que l'intéressé ne fasse déjà l'objet d'une interdiction de stade en cours. Le cas échéant, l'interdiction de stade commence à courir le lendemain du jour où l'interdiction de stade en cours prend fin. Cette méthode de travail garantit que l'intéressé ne fixe pas lui-même la date à laquelle son interdiction de stade commence à courir et ne reporte par exemple pas la prise de cours de celle-ci à la période la plus favorable (par exemple entre deux saisons).

Lorsque seule une amende est infligée en appel et aucune interdiction de stade, le jugement est notifié, à la demande d'un fonctionnaire désigné par le Roi, par un huissier de justice à l'intéressé uniquement si l'amende n'a pas été payée dans un délai d'un mois à compter du jour du jugement et ce, afin d'éviter tous frais supplémentaires.

Art. 40

Les modifications apportées à l'article 34 visent à appliquer la possibilité de la perception immédiate également aux nouvelles infractions. Ces modifications résultent elles aussi de l'introduction de l'euro.

En outre, un officier de police judiciaire ou administrative a désormais la possibilité de procéder à la perception immédiate d'une somme de 250 euros à l'égard d'un contrevenant qui n'a ni domicile, ni résidence principale en Belgique. Cette modification découle de la constatation selon laquelle de plus en plus de matches de football nationaux attirent des spectateurs n'ayant ni domicile ni résidence principale en Belgique et qui causent des problèmes. Dans la grande majorité des cas, il s'agit de supporters néerlandais, mais parfois également de supporters français ou allemands. Des alliances sont conclues entre différents groupes de supporters belges à risques et des groupes étrangers de supporters à risques: ces groupes assistent ainsi à des matches de part et d'autre des frontières. Dans un nombre croissant de

Art. 39

De wijziging aan artikel 31 beoogt de nodige duidelijkheid te scheppen ingeval in beroep een sanctie wordt opgelegd. De aangebrachte wijzigingen bevestigen de gangbare praktijk sedert de inwerkingtreding van de wet. Recente rechtspraak bevestigt deze praktijk, doch er werd aanbevolen om dit als dusdanig in de wet op te nemen.

Wanneer in beroep een stadionverbod wordt opgelegd, dan wordt het vonnis, op vraag van een door de Koning aangewezen ambtenaar, aan betrokkene betekend door een gerechtsdeurwaarder. Het stadionverbod begint te lopen vanaf de dag volgend op de betekening, tenzij betrokkene reeds het voorwerp uitmaakt van een lopend stadionverbod. In voorkomend geval begint het stadionverbod te lopen de dag volgend op de dag waarop het lopend stadionverbod afloopt. Deze manier van werken verzekert dat betrokkene niet zelf de datum bepaalt waarop zijn stadionverbod begint te lopen, en bijvoorbeeld de aanvang ervan uitstelt tot de meest gunstige periode (bijvoorbeeld tussen twee seizoenen in).

Wanneer in beroep enkel een geldboete wordt opgelegd, en geen stadionverbod, dan wordt het vonnis, op vraag van een door de Koning aangewezen ambtenaar, door een gerechtsdeurwaarder aan betrokkene enkel betekend indien de geldboete niet werd betaald binnen een termijn van een maand, te rekenen vanaf de dag van de uitspraak, en dit teneinde bijkomende kosten te vermijden.

Art. 40

De aangebrachte wijzigingen in artikel 34 hebben als doel de mogelijkheid tot onmiddellijke inning eveneens te laten toepassen op de nieuwe inbreuken, en zijn eveneens een gevolg van de invoering van de euro.

Daarnaast wordt tevens aan een officier van gerechtelijke of van bestuurlijke politie de mogelijkheid gegeven om een onmiddellijke heffing van een som van 250 euro uit te voeren ten aanzien van een overtreder die in België woonplaats noch hoofdverblijfplaats heeft. Deze wijziging komt voort uit de vaststelling dat voor steeds meer nationale voetbalwedstrijden toeschouwers opduiken die in België woonplaats noch hoofdverblijfplaats hebben, en voor problemen zorgen. In de overgrote meerderheid van de gevallen gaat het Nederlandse supporters, soms ook om Franse of Duitse supporters. Tussen verschillende groepen Belgische risicosupporters en buitenlandse groepen risicosupporters worden allianties gesloten, waarbij wederzijds wedstrijden worden bezocht. In een toenemend aantal geval-

cas, cette situation pose des problèmes sur le territoire belge. Les fonctionnaires désignés par le Roi sont dans l'impossibilité d'être présents à tous ces matches, entre autres en raison du nombre toujours plus important de matches internationaux. En autorisant un officier de police judiciaire ou administrative à procéder également à une perception immédiate, conformément aux modalités définies par le Roi, on réagit à cette évolution.

Art. 41

Les modifications apportées à l'article 35 ont trait à l'adaptation de l'article 24 et à l'insertion des articles 24*bis*, 24*ter* et 24*quater*.

On tient également compte de la remarque du Conseil d'État pour adapter cet article à la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse.

Art. 42

La modification apportée à l'article 36 concerne l'adaptation de l'article 24 et l'insertion des articles 24*bis*, 24*ter* et 24*quater*.

On tient également compte de la remarque du Conseil d'État pour adapter cet article à la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse.

Art. 43

Les modifications apportées sont la conséquence de l'introduction de l'euro.

En ce qui concerne la conversion en euros, l'avis du Conseil d'État n'est pas suivi, puisque les modifications proposées offrent, à travers l'ensemble de la loi, clarté et précision à tout un chacun qui est confronté à ladite loi. Les montants proposés sont en outre quelque peu supérieurs à ceux obtenus par la simple application de la loi du 26 juin 2000 visée par le Conseil d'État.

Art. 44

Le nouvel article 37*bis* prévoit la possibilité de prendre en considération, outre les circonstances atténuantes telles que prévues à l'article 37, également des cir-

len zorgt dit in België voor problemen. Het is voor de door de Koning aangewezen ambtenaren onmogelijk om op al deze wedstrijden aanwezig te zijn, mede gelet op het toenemend aantal internationale voetbalwedstrijden. Door aan een officier van gerechtelijke of van bestuurlijke politie de mogelijkheid te geven om, overeenkomstig de door de Koning bepaalde modaliteiten, tevens over te gaan tot een onmiddellijke heffing, wordt op deze evolutie ingespeeld.

Art. 41

De aangebrachte wijzigingen in artikel 35 hebben betrekking op de aanpassing van artikel 24 en het invoeren van de artikelen 24*bis*, 24*ter* en 24*quater*.

Tevens wordt rekening gehouden met de opmerking van de Raad van State om dit artikel aan te passen aan de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming.

Art. 42

De aangebrachte wijziging in artikel 36 heeft betrekking op de aanpassing van artikel 24 en het invoeren van de artikelen 24*bis*, 24*ter* en 24*quater*.

Tevens wordt rekening gehouden met de opmerking van de Raad van State om dit artikel aan te passen aan de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming.

Art. 43

De aangebrachte wijzigingen zijn het gevolg van de invoering van de euro.

Wat betreft de omzetting naar euro, wordt het advies van de Raad van State niet gevolgd, aangezien de voorgestelde wijzigingen doorheen de ganse wet zorgen voor duidelijkheid voor elkeen die met deze wet wordt geconfronteerd. De voorgestelde bedragen zijn bovendien iets hoger dan diegene die worden verkregen door het louter toepassen van de door de Raad van State bedoelde wet van 26 juni 2000.

Art. 44

Het nieuwe artikel 37*bis* voorziet de mogelijkheid om, naast de voorziene verzachtende omstandigheden in artikel 37, eveneens verzachtende omstandigheden in

constances atténuantes pour l'interdiction de stade administrative infligée conformément au nouvel article 24, § 2. Ainsi, l'interdiction de stade administrative peut être adaptée à la situation concrète. En tout état de cause, l'interdiction de stade peut être réduite, le cas échéant, à une durée maximale de trois mois.

Art. 45

Les modifications apportées à l'article 41 visent à permettre au juge, qui prononce une interdiction de stade à titre de sanction complémentaire à une condamnation pour une infraction commise dans le stade ou dans le périmètre, de prononcer également cette sanction supplémentaire pour les délits commis en raison et à l'occasion de l'organisation d'un match de football, même si ces délits ont eu lieu en dehors du stade et du périmètre.

Par ailleurs, le juge se voit également accorder, outre la possibilité déjà existante d'infliger une obligation de se présenter, la possibilité d'infliger une interdiction de pénétrer dans le périmètre ou une interdiction de quitter le territoire et ce, selon les modalités telles que fixées par le juge. Il appartient au juge de prendre une décision à ce sujet en fonction de l'opportunité, du passé de l'intéressé, de la gravité des faits, du risque de récidive, etc.

Les modalités telles que par exemple prévues à l'article 24*bis* ou 24*ter*, peuvent servir d'exemple pour le juge, mais ne sont pas contraignantes pour celui-ci. Il revient au juge de concrétiser ces modalités dans son jugement.

Art. 46

Le nouvel article 41*bis* est le prolongement de ce qui est prévu aux nouveaux articles 24*bis* et 24*ter*. Si une certaine personne ne s'est pas présentée, conformément aux modalités imposées, à un bureau de police à trois reprises dans le cadre d'une même obligation administrative de se présenter, elle peut être punie d'une peine de prison allant de six mois à trois ans et d'une amende dont le montant est compris entre vingt-cinq euros et mille euros. Il s'agit, le cas échéant, d'un délit.

Les sanctions prévues sont comparables à celles qui sont déjà prévues à l'article 38 de la loi. Il s'agit de sanctions lourdes, étant donné qu'elles ont trait, en l'espèce, à des faits graves qui témoignent d'un manque absolu de respect à l'égard des sanctions infligées au contrevenant. A partir du moment où le contrevenant se retrouve dans une situation telle que prévue à l'article

aanmerking te nemen voor het administratief stadionverbod opgelegd overeenkomstig het nieuwe artikel 24, §2. Op die manier kan het administratief stadionverbod worden aangepast aan de concrete situatie. In elk geval kan het stadionverbod in voorkomend geval maximaal verlaagd worden tot drie maanden.

Art. 45

De wijzigingen aangebracht in artikel 41 hebben als doel aan de rechter, die een stadionverbod uitspreekt als bijkomende straf aan een veroordeling voor een in het stadion of perimeter gepleegde inbreuk, te laten om deze bijkomende straf ook uit te spreken voor gepleegde misdrijven, begaan omwille van en ter gelegenheid van de organisatie van een voetbalwedstrijd, ook als dit misdrijf plaats vond buiten het stadion en de perimeter.

Bovendien krijgt de rechter, naast de reeds bestaande mogelijkheid om een aanmeldingsplicht op te leggen, tevens de mogelijkheid om een perimeterverbod of een verbod het grondgebied te verlaten, op te leggen, en dit volgens de modaliteiten die door de rechter worden bepaald. Het is de rechter die hierover beslist naargelang de opportuniteit, het verleden van betrokkene, de ernst van de feiten, het gevaar op recidive, etc.

De modaliteiten zoals bijvoorbeeld voorzien in artikel 24*bis* of 24*ter* van de wet, kunnen de rechter als voorbeeld strekken, doch zijn voor deze niet bindend. Het is aan de rechter om deze modaliteiten in zijn vonnis te concretiseren.

Art. 46

Het nieuwe artikel 41*bis* is het verlengstuk van hetgeen wordt voorzien in de nieuwe artikelen 24*bis* en 24*ter*. Indien een bepaald persoon drie maal tijdens eenzelfde administratieve aanmeldingsplicht, zich niet heeft aangemeld op een politiekantoor, overeenkomstig de opgelegde modaliteiten, dan kan hij worden gestraft met een gevangenissstraf van zes maand tot drie jaar en een geldboete van vijfentwintig euro tot duizend euro. Het gaat in voorkomend geval om een misdrijf.

De voorziene straffen zijn vergelijkbaar met deze die reeds voorzien zijn in artikel 38 van de wet. Het gaat om zware straffen, aangezien het in casu ook gaat om zwaarwichtige feiten die wijzen op een absoluut gebrek aan respect voor de opgelegde sancties aan de overtreder. Eenmaal de overtreder terecht komt in de situatie zoals voorzien in artikel 41*bis*, betekent dit dat deze

41*bis*, cela signifie qu'il a déjà négligé à plusieurs reprises la sanction qui lui a été infligée.

Faisant suite à la remarque du Conseil d'État, la même sanction est prévue pour toute personne qui fait l'objet d'une obligation (judiciaire) de se présenter, conformément à l'article 41 et qui, à au moins trois reprises au cours d'une même obligation de se présenter, ne se présente pas.

Art. 47

La modification a pour objectif de permettre à l'organisateur de mener effectivement une politique d'exclusion civile, conformément aux dispositions de l'article 10, 2°. Actuellement, tous les organisateurs se retranchent derrière l'impossibilité d'obtenir des données à caractère personnel de la part de la police ou de demander la carte d'identité d'une personne, de sorte que pratiquement aucune procédure d'exclusion civile n'est menée, ce qui signifie que tout est soumis aux autorités administratives et judiciaires.

En vue de l'application effective de la procédure d'exclusion civile, les services de police sont autorisés à transmettre au responsable de la sécurité les données à caractère personnel nécessaires.

Art. 48

Le nouvel article 43*bis* permet à l'organisateur de remplir ses tâches conformément à l'article 10, 8°. Cet article doit également être mis en rapport avec les compléments proposés à l'article 45. Sur la base d'une liste de noms, il est en effet pratiquement impossible de contrôler efficacement le respect des interdictions de stade. Une reconnaissance visuelle est bien plus efficace à cet égard.

Les services de police peuvent transmettre à l'organisateur des photos de personnes qui font l'objet d'une interdiction de stade. Cette transmission doit s'opérer par l'intermédiaire du responsable de la sécurité. Outre la photo proprement dite, cette documentation contient aussi l'identité de l'intéressé, de manière clairement visible. Ces photos ne peuvent être conservées par l'organisateur que pendant la période de l'interdiction de stade et elles doivent ensuite être détruites ou restituées à la police.

L'organisateur, le responsable de la sécurité ou le steward (qui est éventuellement mobilisé pour contribuer au contrôle du respect des interdictions de stade)

al verschillende malen de hem opgelegde sanctie heeft genegeerd.

Gevolg gevend aan de opmerking van de Raad van State, wordt dezelfde sanctie voorzien voor elke persoon die, overeenkomstig artikel 41, het voorwerp uitmaakt van een (gerechtelijke) aanmeldingsplicht en die zich minstens drie keer tijdens dezelfde aanmeldingsplicht niet heeft aangemeld.

Art. 47

De wijziging heeft als doel de organisator toe te laten daadwerkelijk een beleid van burgerrechtelijke uitsluiting te voeren, overeenkomstig hetgeen bepaald is in artikel 10, 2°. Heden verschuilen alle organisatoren zich achter de onmogelijkheid om persoonsgegevens te verkrijgen van de politie of om iemands identiteitskaart op te vragen, zodat quasi geen enkele procedure van burgerrechtelijke uitsluiting wordt gevoerd, hetgeen betekent dat alles terecht komt bij de administratieve en gerechtelijke overheden.

Met het oog op het daadwerkelijk toepassen van de procedure van burgerrechtelijke uitsluiting, wordt het de politiediensten mogelijk gemaakt om aan de veiligheidsverantwoordelijke de nodige persoonsgegevens over te maken.

Art. 48

Het nieuwe artikel 43*bis* maakt het de organisator mogelijk om zijn taken overeenkomstig artikel 10, 8° mogelijk te maken. Dit artikel moet tevens gekoppeld worden aan de aanvullingen voorgesteld bij artikel 45. Op basis van een namenlijst is het immers praktisch onmogelijk om op efficiënte wijze de naleving van de stadionverboden te controleren. Een visuele herkenning levert in dat kader veel meer resultaat op.

Door de politiediensten kunnen aan de organisator foto's worden overgemaakt van personen die het voorwerp uitmaken van een stadionverbod. Dit dient te gebeuren via de veiligheidsverantwoordelijke. Naast de foto zelf, bevat deze documentatie tevens duidelijk zichtbaar de identiteit van de betrokken persoon. Deze foto's kunnen door de organisator slechts worden bijgehouden gedurende de periode dat het stadionverbod loopt, en dienen naderhand te worden vernietigd of te worden teruggegeven aan de politie.

De organisator, de veiligheidsverantwoordelijke of de steward (die eventueel wordt ingeschakeld om mede te helpen toezien op de naleving van de stadionverboden)

qui communique ces renseignements et cette documentation à des tiers, est puni des peines fixées à l'article 458 du Code pénal, conformément à ce qui est déjà prévu à l'article 43 de la loi.

Art. 49

La modification proposée tend à permettre d'infliger une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité en cas de constatation d'un fait pouvant être sanctionné en vertu des nouveaux articles 20 à 23*ter* inclus - ou des articles 20 à 23*ter* révisés.

En outre, s'il s'agit d'un mineur d'âge, on ajoute la condition procédurale d'une confirmation simultanée de la mesure de sécurité au père, à la mère, aux tuteurs ou aux personnes qui exercent l'autorité sur le mineur et ce, conformément à l'article 26, §2.

C'est précisément parce qu'une interdiction de stade peut également être infligée à un mineur à titre de mesure de sécurité qu'il ne faut pas uniquement parler d'un délit, mais également d'un fait qualifié de délit.

Art. 50

Le complément à l'article 45 permet aux services de police d'établir un fichier central de photos des personnes qui font l'objet d'une interdiction de stade. Pour l'heure, chacun doit travailler sur la base d'une liste des noms des personnes qui font l'objet d'une interdiction de stade. Cette méthode de travail ne fournit toutefois pas suffisamment de résultats et elle est souvent peu efficace; une reconnaissance visuelle dans le stade a beaucoup plus de chances d'aboutir.

Toute personne qui fait l'objet d'une interdiction de stade est invitée dans ce cadre, par un fonctionnaire de police, à se présenter à un bureau de police pour se faire photographier.

Afin de permettre à l'organisateur de remplir ses tâches conformément au nouvel article 10, 8°, cette photo de l'intéressé, ou toute autre photo dont la police dispose, peut également être transmise aux responsables de la sécurité.

Le Roi détermine, après avis de la commission de la protection de la vie privée, les modalités exactes de ce fichier central de photos: le mode d'introduction des photos dans le fichier, la durée de conservation de ces photos, la personne à laquelle ces photos peuvent être transmises et le mode de transmission, etc.

die deze inlichtingen en documentatie meedeelt aan derden, wordt gestraft met de straffen bepaald in artikel 458 van het strafwetboek, conform hetgeen reeds is voorzien in artikel 43 van de wet.

Art. 49

De voorgestelde wijziging beoogt het opleggen van een stadionverbod als beveiligingsmaatregel mogelijk te maken in geval van vaststelling van een feit, sanctioneerbaar krachtens de nieuwe of vernieuwde artikelen 20 tot en met 23*ter*.

Daarnaast wordt, ingeval het gaat om een minderjarige, de procedurele vereiste toegevoegd van een medebevestiging van de beveiligingsmaatregel aan de vader, de moeder, de voogden of de personen die het gezag over de minderjarige uitoefenen, en dit conform artikel 26, §2.

Net omdat een stadionverbod als beveiligingsmaatregel ook kan worden opgelegd aan een minderjarige, dient niet enkel te worden gesproken over een misdrijf, maar ook over een als misdrijf gekwalificeerd feit.

Art. 50

De aanvulling bij artikel 45 maakt het mogelijk voor de politiediensten om een centraal bestand van foto's aan te leggen van personen die het voorwerp uitmaken van een stadionverbod. Momenteel dient elkeen te werken op basis van een namenlijst van personen die het voorwerp uitmaken van een stadionverbod. Deze werkwijze levert echter niet afdoende resultaten op en is vaak weinig efficiënt, aangezien een visuele herkenning in het stadion veel meer kans heeft op slagen.

Elke persoon die het voorwerp uitmaakt van een stadionverbod wordt in dat kader door een politieambetnaar uitgenodigd zich te melden op een politiekantoor om zich te laten fotograferen.

Teneinde het de organisator toe te laten zijn taken overeenkomstig het nieuw artikel 10, 8° uit te voeren, kan deze foto, of enige andere foto van betrokkene waarover de politie beschikt, tevens worden overgemaakt aan de veiligheidsverantwoordelijken.

De Koning bepaalt, na advies van de commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de exacte modaliteiten van dit centraal bestand van foto's: op welke manier moeten de foto's ingebracht worden, hoe lang kunnen deze foto's bewaard worden, aan wie en op welke manier kunnen deze foto's meegedeeld worden, etc.

Art. 51

Cette disposition permet d'abroger l'article 46 puisque celui-ci, en sa qualité de disposition transitoire de la loi originale du 21 décembre 1998, n'a plus la moindre utilité à l'heure actuelle.

Art. 52

Cet article précise, au moyen d'une disposition transitoire, que les modifications apportées ne s'appliquent qu'aux faits commis à partir du jour de l'entrée en vigueur de ce chapitre. Les faits commis avant l'entrée en vigueur du présent chapitre, même s'ils ne sont constatés qu'après celle-ci ou lorsqu'un procès-verbal est dressé postérieurement à celle-ci, ne relèvent pas encore du champ d'application des modifications apportées.

CHAPITRE 2

Modifications à la loi sur la fonction de police, relatives à l'octroi de certains droits aux personnes qui sont privées de leur liberté et aux garanties fondamentales contre les mauvais traitements

La police exécute ses missions selon une approche intégrée, basée sur la notion de «police de proximité.» Cela signifie que la police, en tant que partie intégrante de la société, veille à résoudre les problèmes par le biais d'une collaboration intense avec la population et d'un engagement à tous les niveaux.

Certains contacts entre les services de police et les citoyens revêtent cependant un caractère particulier, lorsque le citoyen doit renoncer, pour l'une ou l'autre raison, à une partie de ses droits et libertés et se voit placé sous la surveillance de la police et des autorités de police. Dès ce moment, le risque d'abus ou de dérapages n'est pas à exclure. Etant donné que la privation de liberté constitue une des ingérences les plus fondamentales des autorités dans les droits de l'Homme et ses libertés fondamentales, il est plus que logique, voire indispensable, que les autorités prévoient des règles strictes et efficaces quant aux circonstances dans lesquelles les privations de liberté ont lieu.

Le raisonnement est simple: une personne privée de sa liberté ou qui fait l'objet d'une mesure restreignant sa liberté d'action et qui est placée sous la surveillance de la police, relève, à partir de ce moment, de la res-

Art. 51

Via deze bepaling wordt artikel 46 van de wet opgeheven, aangezien deze, als overgangsbepaling van de oorspronkelijke wet van 21 december 1998, heden geen enkel nut meer heeft.

Art. 52

Dit artikel verduidelijkt, bij wijze van overgangsbepaling, dat de aangebrachte wijzigingen slechts van toepassing zijn op feiten gepleegd vanaf de dag van de inwerkingtreding van dit hoodstuk. Feiten gepleegd voor de inwerkingtreding van dit hoofdstuk, zelfs al worden ze pas na de inwerkingtreding vastgesteld of wordt pas naderhand proces-verbaal opgesteld, vallen nog niet onder het toepassingsgebied van de aangebrachte wijzigingen.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen aan de wet op het politieambt met betrekking tot het toekennen van bepaalde rechten aan personen die van hun vrijheid worden beroofd en de verzekering van fundamentele waarborgen tegen slechte behandeling

De politie voert haar opdrachten uit volgens een geïntegreerde aanpak gebaseerd op het begrip «community-policing.» Dit betekent dat de politie als integraal onderdeel van de samenleving een intense samenwerking met de bevolking organiseert om probleemoplossend te kunnen werken, via een engagement op alle niveaus.

Bepaalde contacten tussen politieambtenaren en burgers krijgen echter een bijzonder karakter, wanneer de burger om een of andere reden een deel van zijn rechten en vrijheden moet afstaan en onder toezicht van de politie en de politieoverheden wordt geplaatst. Op dat ogenblik is de mens niet meer of niet minder dan in de macht van de politie en is het risico voor misbruiken en ontsporingen niet denkbeeldig. Daar de vrijheidsberoving een van de meest fundamentele ingrepen van de overheid is op de rechten en vrijheden van de mens, is het niet meer dan logisch en zelfs noodzakelijk dat de overheid strikte en efficiënte regels voorziet voor de omstandigheden waarin de vrijheidsberovingen plaats vinden.

De redenering is eenvoudig: een persoon die van zijn vrijheid wordt beroofd of het voorwerp is van een maatregel die zijn doen en laten beperkt en die onder toezicht van de politie wordt geplaatst, valt vanaf dat ogen-

ponsabilité de la police et doit donc pouvoir compter sur une protection efficace contre les atteintes à sa dignité humaine et à son intégrité physique et morale.

Au cours de la dernière décennie, la Belgique a fait l'objet de différentes évaluations quant à la manière dont les droits et libertés consignés dans les traités sont protégés ainsi qu'aux modalités d'organisation de cette protection par les autorités.

La Belgique est partie au Pacte international relatif aux droits civils et politiques, fait à New York le 19 décembre 1966 et ratifié par la loi du 15 mai 1981 (*M.B.* du 6 juillet 1983). Conformément à l'article 40 de ce Pacte, la Belgique est tenue de présenter au Comité des Droits de l'Homme des rapports «sur les mesures qu'elle aura arrêtées et qui donnent effet aux droits reconnus (dans le Pacte) et sur les progrès réalisés dans la jouissance de ces droits».

La Belgique est également partie à la Convention internationale contre la torture et autres peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants, faite à New York le 10 décembre 1984 et ratifiée par la loi du 9 juin 1999 (*M.B.* du 28 octobre 1999). La Convention institue un Comité pour la Prévention de la Torture qui veille à sa mise en œuvre. Conformément à l'article 19 de cette Convention, la Belgique est tenue de présenter au Comité des rapports sur les mesures qu'elle a prises pour donner effet à ses engagements.

La Belgique est en outre partie à la Convention européenne et l'Annexe pour la prévention de la torture et des peines ou traitements inhumains ou dégradants, faites à Strasbourg le 26 novembre 1987 et ratifiées par la loi du 7 juin 1991 (M.B. du 29 janvier 1992). La Convention institue un Comité d'enquête qui, par le biais de visites régulières sur les lieux où des personnes sont privées de leur liberté par une instance publique, entend protéger ces personnes contre les risques de torture. A la suite de chaque visite, le Comité établit un rapport confidentiel qui n'est publié que moyennant le consentement du gouvernement concerné. Dans ce rapport, les constatations relatives à des situations concrètes sont assorties de demandes d'informations complémentaires et de recommandations concernant les mesures à prendre. Ces demandes d'informations et la manière dont les recommandations sont mises en œuvre figurent dans un compte rendu de réponse du Gouvernement belge.

Par ailleurs, les activités des services de police belges sont également contrôlées par le Comité perma-

blik onder de verantwoordelijkheid van de politie en moet dus kunnen rekenen op bescherming tegen aantastingen van zijn menselijke waardigheid en van zijn fysieke en morele integriteit.

Het laatste decennium is België het voorwerp geweest van verschillende evaluaties van de wijze waarop de verdragsrechtelijk vastgelegde rechten en vrijheden worden beschermd en de wijze waarop de overheid die bescherming organiseert.

België is partij bij het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, gedaan te New York op 19 december 1966; bekrachtigd bij wet van 15 mei 1981 (B.S. van 6 juli 1983). Overeenkomstig artikel 40 van dit Verdrag is België verplicht aan het Comité voor de Rechten van de Mens verslag uit te brengen «over de maatregelen die het heeft genomen en die uitvoering geven aan de in (het verdrag) erkende rechten, alsmede (over) de vooruitgang die valt waar te nemen in het genot van die rechten».

België is ook partij bij het International verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of onterende behandeling of bestraffing, gedaan te New York op 10 december 1984; bekrachtigd bij wet van 9 juni 1999 (B.S. van 28 oktober 1999). Het Verdrag stelt een Comité tegen Foltering in dat toeziet op de tenuitvoerlegging van het Verdrag. Overeenkomstig artikel 19 van het Verdrag is België verplicht aan het Comité te rapporteren over de maatregelen die het heeft genomen teneinde haar verplichtingen na te komen.

België is ook partij bij het Europees Verdrag en de Bijlage ter voorkoming van foltering en onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing, gedaan te Straatsburg op 26 november 1987; bekrachtigd bij wet van 7 juni 1991 (B.S. van 29 januari 1992). Het Verdrag stelt een onderzoekscomité in dat door regelmatige bezoeken aan plaatsen waar personen door een overheidsinstantie van hun vrijheid worden beroofd, deze personen tegen het risico van foltering wil beschermen. Na een bezoek stelt het comité een vertrouwelijk rapport op, dat slechts gepubliceerd wordt mits toestemming van de betrokken regering. Daarin worden de vaststellingen betreffende concrete situaties gekoppeld aan vragen voor verdere informatie en aanbevelingen betreffende te nemen maatregelen. Deze vragen voor informatie en de wijze waarop de aanbevelingen worden uitgevoerd worden opgenomen in een rapport van antwoord van de Belgische Regering.

Daarenboven worden de activiteiten van de politiediensten in België ook nauwlettend gecontroleerd door

nent de contrôle des services de police, lequel fait chaque année rapport en la matière au Parlement, et par l'Inspection générale de la Police fédérale et de la Police locale qui soumet les résultats de ses inspections aux autorités compétentes.

La lecture des rapports précités et l'analyse des informations qu'ils contiennent fournissent un bon aperçu des cas et circonstances dans lesquels des personnes sont privées de leur liberté en Belgique. Il ressort entre autres de cet aperçu que certaines garanties procédurales qui doivent être offertes aux personnes privées de leur liberté ne reposent pas sur une base légale et sont par conséquent insuffisantes.

Le 28 mai 2002, le ministre de l'Intérieur a chargé l'ancienne Police générale du Royaume du Ministère de l'Intérieur de la création et de la coordination d'un groupe de travail composé de membres de l'administration de la Justice et de l'Intérieur, du Secrétariat administratif et technique et de représentants de la Police locale et de la Police fédérale. Ce groupe de travail a déposé début 2005 un nombre de propositions dont le présent projet de loi.

La présente loi contient différentes propositions de modification de la loi sur la fonction de police (dénommée ci-après «LFP») en ce qui concerne l'arrestation administrative et certains aspects de l'arrestation judiciaire, dont la mise en œuvre fait partie des missions des services de police. L'arrestation judiciaire, quant à elle est régie par la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive.

Art. 53

Les différents organes internationaux de contrôle émanant des Nations Unies et du Conseil de l'Europe expriment un point de vue unanime quant au droit d'une personne faisant l'objet d'une arrestation d'avertir une personne de confiance de sa privation de liberté. Ce droit doit être explicitement garanti et chaque possibilité d'y déroger doit être fixée dans la loi et assortie de garanties adéquates.

Dans l'état actuel de notre législation, seul l'article 31, alinéa 4, de la LFP prévoit la possibilité pour une personne arrêtée administrativement de demander qu'une personne de confiance soit avertie de la privation de liberté. Il n'existe cependant aucune obligation

het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten dat met betrekking tot deze materie jaarlijks aan het Parlement rapporteert en door de Algemene Inspectie van de Federale politie en van de Lokale politie die het resultaat van haar inspecties voorlegt aan de bevoegde overheden.

De lectuur van al deze rapporten en de analyse van de informatie geeft een goed overzicht van de situatie waarin mensen in België van hun vrijheid worden beroofd en de omstandigheden waarin dit gebeurt. Uit dit overzicht blijkt onder meer dat bepaalde procedurele waarborgen die aan mensen die van hun vrijheid worden beroofd moeten geboden worden, niet kunnen steunen op een wettelijke basis en bijgevolg onvoldoende gegarandeerd zijn.

Op 28 mei 2002 heeft de minister van Binnenlandse Zaken aan de toenmalige Algemene Rijkspolitie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken de opdracht gegeven tot het oprichten en coördineren van een werkgroep bestaande uit leden van de administratie van Justitie en van Binnenlandse Zaken, het Technisch en Administratief Secretariaat en vertegenwoordigers van de lokale en de federale politie. Deze werkgroep heeft begin 2005 een aantal voorstellen neergelegd waarvan dit ontwerp van wet er een is.

Huidige wet bevat een aantal voorstellen tot wijziging van de wet op het politieambt (hierna WPA genoemd) voor wat betreft de bestuurlijke aanhouding en bepaalde aspecten van de gerechtelijke aanhouding, waarvan de uitvoering tot de opdrachten van de politiediensten behoren. De gerechtelijke aanhouding wordt geregeld door de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis.

Art. 53

De verschillende internationale toezichtorganen van de Verenigde Naties en van de Raad van Europa vertolken een unaniem standpunt met betrekking tot het recht van een persoon die het voorwerp is van een aanhouding om een vertrouwenspersoon van zijn vrijheidsberoving te verwittigen. Dit recht moet uitdrukkelijk worden gewaarborgd en iedere mogelijkheid om van dit recht af te wijken moet in de wet worden bepaald en van passende waarborgen worden voorzien.

In de huidige stand van onze wetgeving is voor de bestuurlijk aangehouden persoon een mogelijkheid voorzien om te vragen dat een vertrouwenspersoon van de vrijheidsberoving wordt verwittigd. Er bestaat in hoofde van de politie echter geen formele verplichting om aan

dans le chef de la police de donner suite à cette demande. En outre, cette demande n'est actuellement pas prévue en ce qui concerne l'arrestation judiciaire.

Il est proposé de reprendre le droit pour une personne arrêtée administrativement de demander qu'une personne de confiance soit avertie dans une disposition plus contraignante (article 6 du présent projet) et de supprimer, en conséquence, l'alinéa 4 de l'article 31 précité.

Art. 54

L'enregistrement d'informations pratiques relatives au déroulement d'une privation de liberté est un élément principal du concept de privation de liberté; non seulement en raison des informations pratiques qui y figurent, mais également eu égard à la possibilité d'utiliser ces informations en cas de plaintes ou de contestations, de même que dans le cadre de la collecte de données statistiques.

Dans l'état actuel de la législation, seule existe l'obligation d'inscrire l'heure et la durée de la privation de liberté et la possibilité, pour la personne arrêtée, de signer le registre. Outre l'absence totale d'obligation d'inscrire une arrestation judiciaire dans un registre, l'article 33 de la LFP offre des garanties insuffisantes pour répondre à un enregistrement complet et transparent.

Il est ressorti d'une enquête menée par le Comité permanent de contrôle des services de police que l'utilisation pratique du registre n'est pas idéale. Il n'existe pas de modèle uniforme de registre et l'interprétation de l'information contenue dans le registre manque de sérieux, quant elle n'a parfois tout simplement pas lieu. L'enquête a par ailleurs montré que certaines unités établissent aussi un registre pour les arrestations judiciaires.

L'objectif consiste dès lors à formaliser davantage le registre et à prévoir une base légale solide dans une nouvelle disposition (article 4 du présent projet) et d'abroger en conséquence les dispositions réglant actuellement la matière.

Art. 55

L'utilisation du registre des privations de liberté s'applique à toutes les privations de liberté. L'existence du registre est une des recommandations du Comité européen de Prévention de la Torture (CPT) qui, à la suite

deze vraag gevolg te geven. Deze mogelijkheid is bovendien thans niet voorzien in het raam van de gerechtelijke aanhouding.

Er wordt voorgesteld dit te regelen in een meer dwingende bepaling (artikel 6 van dit ontwerp) en bijgevolg de bestaande bepaling ter zake (artikel 31, vierde lid WPA) te schrappen.

Art. 54

Het registreren van praktische informatie in verband met het verloop van een vrijheidsberoving is een belangrijk element in het concept van de vrijheidsberoving; niet alleen omwille van de informatie zelf maar ook omwille van de mogelijkheid om deze informatie te gebruiken in geval van klachten of betwistingen en voor het inzamelen van statistische gegevens.

In de huidige stand van de wetgeving bestaat enkel de verplichting het uur en de duur van de vrijheidsberoving in te schrijven en de mogelijkheid voor de aangehouden persoon het register te tekenen. Benevens de totale afwezigheid van de verplichting tot het inschrijven van een gerechtelijke aanhouding in een register, biedt het bestaande artikel 33 van de WPA onvoldoende waarborgen om aan een volledige en transparante registratie te voldoen.

Onderzoek uitgevoerd door het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten heeft aangetoond dat het met de praktische invulling van het register niet zo best is. Er bestaat geen éénvormig model van register en de invulling van de opgelegde informatie gebeurt onzorgvuldig en soms helemaal niet. Langs de andere kant heeft het onderzoek ook aangetoond dat sommige eenheden ook een register voor gerechtelijke aanhouding aanleggen.

Het is dan ook de bedoeling om het register verder te formaliseren en een stevige wettelijke basis te geven in een nieuw artikel (artikel 4 van dit ontwerp). Bijgevolg moeten de bepalingen over het register uit het huidige artikel 33 worden geschrapt.

Art. 55

Het gebruik van het register van de vrijheidsberovingen is van toepassing op alle vrijheidsberovingen. Het bestaan van het register is een van de aanbevelingen van het Europees Comité ter preventie van foltering

des différentes visites effectuées en Belgique, a fait mention de la nécessité de fixer par écrit certains éléments de la procédure et de constituer un dossier de détention individuel, ainsi qu'une des recommandations du Comité permanent de contrôle des services de police.

Le registre doit être le reflet du déroulement chronologique d'une privation de liberté et contenir tous les éléments qui jouent un rôle dans l'application de cette mesure. Le registre doit notamment comporter l'identité de la personne concernée, celle du personnel en charge de la mise en œuvre de la privation de liberté, le moment et le motif de la privation de liberté, l'inventaire des objets saisis, l'identité des personnes qui procèdent à la fouille, la confirmation formelle de la privation de liberté par l'officier de police administrative, le cas échéant de police judiciaire et/ou l'autorité judiciaire compétente, certains renseignements concernant le déroulement de la privation de liberté (tels entre autres l'aération, les moments d'interrogatoire, les incidents ou encore les blessures visibles), les contacts éventuels avec les autorités administratives ou judiciaires ou avec les organes de contrôle, le transfert vers un autre endroit (moment, destination, identité des personnes chargées du transfert); les signatures des intéressés.

Le registre doit également contenir les renseignements concernant l'application ou non des droits garantis par le présent projet, en particulier le droit d'avertir une personne tierce et le motif d'un refus éventuel; la notification des droits à l'intéressé et la manière dont ceux-ci ont été communiqués; le droit à des soins médicaux et le droit à de la nourriture et des boissons ainsi que le droit de bénéficier de sanitaires adéquats.

La forme et le contenu précis du registre, les conditions d'utilisation et les modalités de conservation des données sont fixées par le Roi.

Dans son avis, le Conseil d'État s'est demandé s'il ne faut pas reprendre les dispositions décrites à ce sujet dans le texte même de la loi. Les dispositions énumérées dans le commentaire par articles de l'article 55 ne constituent toutefois pas une énumération complète des dispositions qui doivent être réglées par AR. A côté des dispositions spécifiques énumérées qui aideront à déterminer le contenu du registre, l'AR doit également se prononcer sur la façon dont le registre sera créé, ainsi que sur la façon dont on enregistrera, conservera, traitera et effacera les données, conformément à la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée.

(CPT) dat naar aanleiding van de verschillende bezoeken aan België melding heeft gemaakt van de noodzaak bepaalde elementen van de procedure schriftelijk vast te leggen en een individueel detentiedossier aan te leggen en één van de aanbevelingen van het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten.

Het register moet de weergave zijn van het volledige verloop van een vrijheidsberoving en alle elementen bevatten die een rol spelen bij de uitvoering van die maatregel. Het register moet onder meer bevatten: de identiteit van de betrokken personen; de identiteit van het personeel dat instaat voor de uitvoering van de vrijheidsberoving; het tijdstip en de reden van de vrijheidsberoving; de inventaris van in bewaring genomen voorwerpen; de identiteit van het personeel dat de fouille heeft uitgevoerd; de formele bevestiging van de vrijheidsberoving door de officier van bestuurlijke, c.q. gerechtelijke politie en/of de bevoegde gerechtelijke overheid; bepaalde inlichtingen over het verloop van de vrijheidsberoving (het luchten, de tijdstippen van ondervraging, incidenten, zichtbare kwetsuren, etc.); eventuele kontakten met de bestuurlijke of gerechtelijke overheden of met controleorganen; de overbrenging naar een andere plaats (wanneer, naar waar, door wie); de handtekeningen van de betrokken personen.

Het register moet ook de inlichtingen vermelden betreffende het al dan niet toepassen van de rechten door deze wet gewaarborgd, in het bijzonder het recht om een derde persoon te verwittigen en de motivering van een eventuele weigering; de kennisgeving van de rechten aan de betrokken personen en de wijze waarop ze werden meegedeeld; het recht op medische verzorging en het recht op voedsel en drank en aangepast sanitair.

De vorm en de precieze inhoud van het register, de gebruiksvoorwaarden en de wijze waarop de gegevens ervan zullen worden bewaard worden door de Koning bepaald.

De Raad van State heeft in zijn advies de vraag gesteld of de hiervoor omschreven bepalingen niet in de tekst van de wet zelf dienen te worden opgenomen. De bepalingen opgesomd in de artikelsgewijze bespreking van artikel 55 vormen evenwel geen volledige opsomming van de bepalingen die bij KB moeten worden geregeld. Naast de specifieke, opgesomde bepalingen die de inhoud van het register mee zullen bepalen, moet het KB zich ook uitspreken over de wijze waarop aan het register vorm zal worden gegeven, en ook over de wijze waarop de gegevens zullen worden opgeslagen, bewaard, behandeld en worden gewist, in overeenstemming met de wet van 8 december 1992 op de bescherming van de privacy.

Par conséquent, il n'est pas opportun de reprendre les données mentionnées dans la loi. L'arrêté d'exécution contiendra toutes les données dans un arrêté clair et les éventuelles modifications seront possibles d'une manière aisée et efficace, après l'entrée en vigueur de la loi.

Art. 56

Une privation de liberté représente une des atteintes les plus fondamentales à l'intégrité physique d'une personne. Il est par conséquent essentiel de l'appliquer avec le plus grand soin et d'offrir aux intéressés toutes les garanties requises afin de limiter à un strict minimum tant l'atteinte physique que mentale qu'elle génère.

La communication des droits aux personnes privées de leur liberté est une question de principe pour les instances internationales de contrôle qui sont chargées de la protection des droits de l'homme.

En ce qui concerne l'arrestation administrative, il n'existe actuellement qu'une notification implicite de l'arrestation dans la mesure où l'article 33 LFP prévoit que l'intéressé signe le registre à son arrivée. En ce qui concerne l'arrestation judiciaire, la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive ne prévoit aucune forme de notification en cas de flagrant délit (article 1er), mais bien une communication orale de l'arrestation hors les cas de flagrant délit et ce dans la langue de la procédure (article 2.3).

Il est clair que, dans l'état actuel de la réglementation, la question de la notification à la personne arrêtée de ses droits et devoirs est insuffisamment garantie.

Dès lors que le fonctionnaire de police a décidé que la personne n'est plus en mesure de disposer librement de ses faits et gestes (rétention, privation de liberté), une notification informelle et orale de la décision s'opère dans la pratique – mais pas toujours - et il est expliqué à l'intéressé, compte tenu des circonstances pratiques (opposition, rébellion), les mesures qui accompagnent la mise en œuvre de la privation de liberté (fouille de sécurité, recours à des moyens de contrainte, transfert vers un bureau de police).

La loi sur la fonction de police prévoit qu'une arrestation administrative est effectuée ou confirmée par l'officier de police administrative compétent. Cette étape est suivie de la mention de la privation de liberté dans un

Het is bijgevolg niet opportuun de vermelde gegevens op te nemen in de wet. Het uitvoeringsbesluit zal alle gegevens bevatten in één overzichtelijk besluit en zal eventuele wijzigingen na de inwerkingtreding van de wet, op een vlotte en efficiënte mogelijk maken

Art. 56

Een vrijheidsberoving is een van de meest fundamentele aantastingen van de fysieke integriteit van een persoon; het is dan ook noodzakelijk ze met de grootste zorg toe te passen en aan de betrokken personen alle noodzakelijke garanties te bieden ten einde de aantasting tot het strikte minimum te beperken, zowel op fysiek als op mentaal vlak.

Het meedelen van de rechten van personen die van hun vrijheid worden beroofd is een principiële vraag vanwege de internationale controle-instanties die met de bescherming van de rechten van de mens zijn belast.

Op het vlak van de bestuurlijke aanhouding bestaat slechts een impliciete kennisgeving van de aanhouding in die zin dat artikel 33 WPA voorziet dat de betrokken persoon het register tekent bij aankomst. Op het vlak van de gerechtelijke aanhouding voorziet de Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis geen enkele vorm van kennisgeving in het geval van heterdaad (artikel 1) en een mondelinge kennisgeving van de aanhouding buiten heterdaad in de taal van de rechtspleging (artikel 2.3).

Het is duidelijk dat in de huidige stand van de regelgeving de vraag tot kennisgeving van rechten van en aan aangehouden personen onvoldoende gewaarborgd is.

Op het ogenblik dat de politieambtenaar heeft beslist dat een persoon niet meer over zijn vrije doen en laten kan beschikken (het ophouden, de vrijheidsberoving) volgt in de praktijk – maar niet altijd - een informele en mondelinge kennisgeving van dit voornemen en worden hem/haar, rekening houdende met de praktische omstandigheden (verzet, weerspannigheid) de maatregelen toegelicht die de uitvoering van de vrijheidsberoving vergezellen (veiligheidsfouillering, gebruik van dwangmiddelen, overbrenging naar een politiekantoor).

De wet op het politieambt voorziet dat een bestuurlijke aanhouding door de bevoegde officier van bestuurlijke politie bevestigd wordt, waarop de registratie volgt. Het voorliggend ontwerp voorziet dat op dat ogenblik

registre. Le présent projet prévoit que c'est à ce moment que la personne concerné doit formellement être informé de sa privation de liberté dans une langue qu'il ou elle comprend; de la raison de son arrestation, de la durée maximale, de la procédure matérielle de mise en cellule (fouille avant la mise en cellule, la rétention temporaire de certains biens, la prise de mesures dans l'intêret de l'enquête) et la possibilité de prendre des mesures de contraintes. Ces informations doivent être confirmées par écrit dans le registre.

C'est à ce moment-là également que la personne privée de sa liberté sous la responsabilité de la police doit être informée de ses droits . Cette communication porte sur les droits garantis par le présent projet et peut s'effectuer oralement ou par écrit sous la forme d'une brochure ou d'un dépliant rédigé dans les trois langues du Royaume et, le cas échéant, dans d'autres langues.

La pratique de l'arrestation administrative révèle que, par moments, des dizaines de personnes peuvent être arrêtées simultanément; dans une telle situation, la communication des droits des personnes arrêtées peut s'organiser collectivement à condition que cette procédure soit mentionnée dans le registre.

Art. 57

Le présent chapitre insère un nouvel article 33*quater* dans la loi sur la fonction de police. Ce nouvel article reconnaît explicitement à toute personne arrêtée administrativement le droit de demander à ce qu'une personne de confiance en soit avertie et conditionne l'éventuel refus de la police d'accéder à cette demande.

La demande formulée par la personne arrêtée doit en principe être rencontrée à moins que n'existent des raisons pertinentes d'adopter une autre attitude. Lorsque l'officier de police administrative a des raisons sérieuses de penser que le fait d'avertir une tierce personne comporte un danger pour l'ordre public et la sécurité, il peut décider de ne pas donner suite à la demande. Il peut néanmoins donner suite à la demande sous certaines conditions (par exemple dans le choix de la personne à avertir ou dans la limitation de l'information relative au lieu de la privation de liberté). Cette dernière décision doit cependant aussi être inscrite et motivée dans le registre.

La police doit faire un effort normal et raisonnable afin de rencontrer la demande d'avertir la personne en

de betrokken persoon op een formele manier in kennis gesteld wordt van de vrijheidsberoving in een taal die hij/zij verstaat; de reden van diens vrijheidsberoving, de maximale duur, de materiële procedure van de opsluiting (fouillering voor de opsluiting, het tijdelijk in bewaring nemen van bepaalde goederen, het nemen van maatregelen in het belang van het onderzoek) en de mogelijkheid tot het nemen van dwangmaatregelen. Deze kennisgeving moet schriftelijk worden bevestigd in het register.

Het is ook op dat ogenblik dat de betrokken persoon in kennis moet worden gesteld van zijn rechten als persoon, die onder de verantwoordelijkheid van de politie van zijn vrijheid is beroofd. Deze mededeling bevat de rechten die krachtens deze wet worden gegarandeerd en kan mondeling of schriftelijk gebeuren in de vorm van een folder of brochure, opgesteld in de drie landstalen van het Rijk en eventueel andere talen.

De praktijk van de bestuurlijke aanhouding toont aan dat bij momenten tientallen mensen tegelijk kunnen worden aangehouden; de mededeling van de rechten van de aangehoudenen kan in een dergelijke situatie collectief georganiseerd worden mits deze procedure als dusdanig wordt opgenomen in het register.

Art. 57

Dit hoofdstuk voegt een artikel 33*quater* in in de wet op het politieambt. Dit nieuw artikel erkent expliciet het recht aan elke bestuurlijk aangehouden persoon om te vragen dat een vertrouwenspersoon van de vrijheidsberoving wordt verwittigd. Het eventueel weigeren van de politie om dat verzoek in te willigen wordt eveneens geregeld.

Met betrekking tot de bestuurlijke aanhouding geldt als regel dat het verzoek moet worden ingewilligd, tenzij er gegronde redenen zijn om een andere houding aan te nemen. Wanneer de officier van bestuurlijke politie ernstige redenen heeft om aan te nemen dat het verwittigen van een derde persoon een gevaar inhoudt voor de openbare orde en veiligheid, kan hij besluiten aan het verzoek geen gevolg te geven. Hij kan echter ook gevolg geven aan het verzoek onder bepaalde voorwaarden (bvb. in de keuze van de te verwittigen persoon of in het beperken van de informatie met betrekking tot de plaats van de vrijheidsberoving). Deze laatste beslissing moet ook geregistreerd en gemotiveerd worden in het register.

Om het verzoek in te willigen doet de politie een normale en redelijke inspanning. Men kan van de politie

question. On ne peut cependant attendre de la police qu'elle avertisse une personne se trouvant à l'un ou l'autre coin du monde, ni même de l'Europe. Dans le cas d'arrestations en masse on ne peut d'ailleurs non plus attendre d'elle qu'elle avertisse plusieurs centaines de personnes.

En cas de manifestations comprenant des participants venant de l'étranger, des accords peuvent être conclus avec les représentants consulaires en Belgique.

Les mineurs d'âge doivent en principe également disposer de la liberté d'avertir les personnes de leur choix. S'il ne s'agit pas d'un des parents ou de la personne qui en a la garde, il est souhaitable que la police assume d'office cette tâche elle-même et ceci dans la mesure du possible. Vu les délais courts de la privation de liberté, il ne sera pas toujours possible d'avertir la personne souhaitée, surtout quand il n'est pas clairement établi quelle personne exerce la surveillance sur le mineur.

Art. 58

Dans l'état actuel de la législation, aucun droit à l'assistance médicale ou aux soins médicaux n'est prévu. Hormis l'obligation générale imposée par l'article 422*bis* du code pénal à tout citoyen de porter assistance à toute personne en danger, il n'existe, dans le chef de la police, aucune obligation de donner suite à une éventuelle demande en ce sens, bien que l'assistance médicale soit, en pratique, quasiment toujours apportée, même lorsqu'il n'en est pas fait la demande. Certains services de police portent automatiquement assistance, d'autres le font à des fins préventives, d'autres encore uniquement sur demande. Il n'existe toutefois aucune uniformité, ni dans la procédure, ni dans le paiement des frais.

Les différents organes internationaux de contrôle émanant des Nations Unies et du Conseil de l'Europe expriment à ce sujet un point de vue unanime. Le droit dont dispose une personne arrêtée d'être examinée par un médecin doit être explicitement garanti. Le nouvel article 33*quinquies*, introduit par le présent projet dans la LFP, répond à cette exigence.

L'assistance est fournie en première instance par un médecin requis par la police. Lorsque la personne concernée demande, à titre complémentaire, à recevoir une assistance médicale d'un autre médecin de son choix, les coûts de cette assistance lui incombent.

La police fournit ici aussi un effort normal et raisonnable afin de donner une suite favorable à la demande.

niet verwachten dat zij een persoon in een of andere uithoek van de wereld en zelfs van Europa verwittigt. Anderzijds kan men van de politie ook niet verwachten dat zij in het geval van massale aanhoudingen honderden mensen op de hoogte brengt.

In het geval van manifestaties met deelnemers uit het buitenland kunnen afspraken gemaakt worden met de consulaire vertegenwoordigers in België.

Ook minderjarigen moeten in principe de vrijheid hebben te vragen een persoon naar keuze te verwittigen. Wanneer dat niet een van de ouders of de toezichthoudende persoon zou zijn, is het wenselijk dat de politie ambtshalve deze taak op zich zou nemen en dit in de mate van het mogelijke; het zal immers niet altijd mogelijk zijn in de korte tijdspanne van de vrijheidsberoving deze personen te bereiken, vooral wanneer het niet duidelijk vaststaat wie het toezicht uitoefent.

Art. 58

In de huidige stand van de wetgeving is het recht op medische bijstand en verzorging niet voorzien. Met uitzondering van de algemene verplichting vervat in artikel 422*bis* van het Strafwetboek om hulp te verlenen aan een persoon die in groot gevaar verkeert, bestaat er in hoofde van de politie geen verplichting om aan een eventuele dergelijke vraag gevolg te geven, zij het dat in de praktijk de medische bijstand bijna altijd wordt geleverd, zelfs wanneer er niet om gevraagd wordt. Sommige politiediensten doen het automatisch, andere preventief, andere alleen op verzoek. Er is echter geen uniformiteit in de procedure noch in de afhandeling van de kosten.

De verschillende internationale toezichtorganen van de Verenigde Naties en van de Raad van Europa vertolken op dit vlak een unaniem standpunt. Het recht van een aangehouden mens om beroep te doen op een geneesheer moet uitdrukkelijk worden gewaarborgd. Het nieuwe artikel 33*quinquies*, ingevoegd door dit wetsontwerp beantwoordt aan deze vereiste.

De medische bijstand wordt in eerste instantie geleverd door een geneesheer gevorderd door de politie. Wanneer de betrokken persoon, in ondergeschikte orde, om medische bijstand vraagt door een andere geneesheer naar zijn keuze, vallen de kosten ten laste van de verzoeker.

Om het verzoek in te willigen doet de politie ook hier een normale en redelijke inspanning. Men kan van de

On ne peut attendre de la police qu'elle prévienne un médecin qui se trouve à l'autre bout du pays. Il faut en effet que ce dernier puisse être présent dans un délai raisonnable et, en tout état de cause, avant la remise en liberté de l'intéressé. Par ailleurs, en cas d'arrestations en masse, on ne peut non plus attendre de la police qu'elle invite pour chaque personne concernée un médecin de son choix.

Art. 59

Le droit de manger, de boire et d'utiliser des sanitaires adéquats pendant une privation de liberté fait partie de la protection de l'intégrité physique et de la dignité humaine. Le fait de priver une personne de nourriture, de boisson ou de l'utilisation de sanitaires adéquats pendant une privation de liberté est en effet qualifié de traitement inhumain par la jurisprudence internationale.

Le Comité européen pour la prévention de la torture a attiré à plusieurs reprises l'attention des autorités belges sur la nécessité d'une réglementation adéquate; à défaut d'une réglementation légale, le droit n'est en effet pas garanti.

La seule directive existant actuellement en la matière est la circulaire du 3 janvier 2003 relative au ravitaillement des personnes en état d'arrestation, à l'exclusion de celles qui font l'objet d'un écrou dans un établissement pénitentiaire. Cette directive s'applique aux arrestations administratives ainsi qu'aux arrestations judiciaires; elle oblige le service de police responsable de l'arrestation à fournir les repas et prévoit un règlement relatif aux frais qui en découlent.

Il ressort cependant d'une enquête menée par le Comité permanent de contrôle des services de police que l'application de la directive n'est pas évidente en pratique. Dans les cas d'arrestations administratives, il est rare que de la nourriture soit fournie, les personnes arrêtées recevant tout au plus de l'eau. Dans le cas d'arrestations judiciaires, les pratiques les plus diverses sont constatées; dans les grands corps de police, il est fait usage de la cafétaria du corps ou du service offert par la commune; dans les plus petits corps de police, la nourriture et les boissons sont fournies selon les disponibilités et la «bonne volonté» des fonctionnaires de police.

Les termes 'sanitaires adéquats' doivent être compris dans le sens de la distinction entre hommes et femmes; entre enfants et adultes et entre personnes valides et moins valides. Cette appréciation doit être adaptée à la situation du moment et se base sur le bon

politie niet verwachten dat zij een geneesheer in een of andere uithoek van het land verwittigt om binnen een redelijke termijn aanwezig te zijn en, in elk geval, vóór het einde van de maatregel. Anderzijds kan men van de politie ook niet verwachten dat zij in het geval van massale aanhoudingen voor elke betrokken persoon een geneesheer naar keuze uitnodigt.

Art. 59

Het recht op eten en drinken en het gebruik van aangepast sanitair tijdens een vrijheidsberoving maakt deel uit van de bescherming van de fysieke integriteit en de menselijke waardigheid. Het doen onthouden van voedsel, drank en aangepast sanitair gedurende een vrijheidsberoving wordt door de internationale rechtspraak immers gekwalificeerd als onmenselijke behandeling.

Het Europees Comité ter voorkoming van foltering heeft de Belgische overheid reeds herhaaldelijk gewezen op de noodzaak van een adequate regeling; bij ontstentenis van een wettelijke regeling is het recht immers niet gewaarborgd.

De bestaande richtlijn in dit verband is de Omzendbrief van 3 januari 2003 betreffende de bevoorrading van personen in arrest, met uitzondering van diegenen die het voorwerp uitmaken van een opsluiting in een strafinrichting. De richtlijn is van toepassing op de bestuurlijke en op de gerechtelijke aanhouding, verplicht de politiedienst die verantwoordelijk is voor de aanhouding de betreffende diensten te verlenen en voorziet in een kostenregeling.

Uit onderzoek verricht door het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten blijkt echter dat de toepassing van de richtlijn in de praktijk niet zo vanzelfsprekend is. In het geval van bestuurlijke aanhoudingen wordt zelden voedsel verstrekt, hooguit krijgen de arrestanten water te drinken. In het geval van de gerechtelijke aanhoudingen worden de meest uiteenlopende praktijken vastgesteld; in de grotere korpsen wordt gebruik gemaakt van de eigen kantine of de dienstverlening van de gemeente; in de kleinere korpsen wordt voedsel en drank geleverd afhankelijk van de beschikbaarheid en de «goodwill» van de politieambtenaren.

De term aangepast sanitair moet begrepen worden in de zin van het onderscheid tussen mannen en vrouwen; tussen kinderen en volwassenen en tussen validen en minder-validen. Deze beoordeling moet worden aangepast aan de situatie van het ogenblik, gebaseerd op

sens d'une personne raisonnable, compte tenu des risques éventuels.

Le droit à un repas, compte tenu du moment de la journée, doit être compris au sens des activités d'une journée traditionnelle d'une personne. Lorsqu'une personne est privée de sa liberté aux premières heures du matin et qu'une libération n'est pas imminente, il est logique de lui prévoir un petit déjeuner. Le même raisonnement s'applique aux repas de midi et du soir.

En principe, l'intéressé doit pouvoir disposer en permanence d'une quantité suffisante d'eau potable.

Art. 60

Outre l'arrestation administrative et l'arrestation judiciaire, la police est habilitée à retenir une personne pendant le temps nécessaire à la vérification de son identité pour une période qui ne peut dépasser les 12 heures.

La rétention d'une personne n'équivaut pas à une arrestation administrative et n'implique nullement un enfermement dans une cellule. La rétention peut cependant conduire à une privation de liberté au cas où la personne contrôlée refuse de rester sur place et que le recours à la contrainte s'impose pour effectuer la vérification. Dans ce cas, la privation de liberté sera enregistrée dans le registre visé à l'article 33*bis* en projet et les dispositions relatives à l'exercice des droits liés à la privation de liberté seront applicables.

Art. 61

L'utilisation de menottes par les services de police n'est pas encore régie légalement. La LFP, qui a réglé pour la première fois mais de manière générale l'utilisation de la contrainte et de la force par les services de police, ne prévoit aucune disposition relative à l'utilisation de menottes.

Cela ne signifie pas pour autant que l'utilisation de menottes n'est pas soumise à des restrictions légales. Le fait de menotter une personne est en effet une extériorisation d'une mesure de contrainte faisant suite à une privation de liberté ou une autre mesure visant à se protéger soi-même ou à protéger des tiers. Il est dès lors clair que l'utilisation de menottes par les services de police est soumise aux principes auxquels l'usage de la force publique «légale» doit satisfaire: en premier

het gezond verstand van een redelijk denkend mens, rekening houdende met de risico's die zich kunnen voordoen.

Het recht op een maaltijd, rekening houdende met het tijdstip, moet begrepen worden in de zin van de dagindeling van een normaal functionerend mens. Wanneer een persoon in de ochtenduren nog steeds van zijn vrijheid beroofd is en een vrijlating niet nakend is, zal het logisch zijn hem/haar te voorzien van een ontbijt. Dezelfde redenering geldt voor het middagmaal en het avondmaal.

De beschikking over zuiver drinkwater moet in principe permanent zijn.

Art. 60

Naast de bestuurlijke en de gerechtelijke aanhouding, kan de politie een persoon ophouden met het oog op de verificatie van zijn identiteit voor een periode die nooit langer mag duren dan 12 uur.

Het ophouden van een persoon staat niet gelijk met een bestuurlijke aanhouding en veronderstelt geenszins een opsluiting in een cel. Het ophouden kan echter wel tot vrijheidsberoving leiden wanneer de opgehouden persoon weigert ter plaatse te blijven en er dwangmiddelen noodzakelijk zijn om de verificatie mogelijk te maken. In dat geval wordt de vrijheidsberoving geregistreerd in het register zoals voorzien in artikel 33*bis* van dit ontwerp en zullen de bepalingen met betrekking tot de rechten gebonden aan de vrijheidsberoving eveneens toepassing vinden.

Art. 61

Het gebruik van boeien door de politie is nog niet wettelijk vastgelegd. Ook de WPA, die voor het eerst maar op algemene wijze het gebruik van dwang en geweld door de politie heeft geregeld, voorziet geen bepalingen met betrekking tot het gebruik van boeien.

Dat wil echter niet zeggen dat het gebruik van boeien niet aan wettelijke beperkingen zou onderworpen zijn. Het boeien van een mens is immers de veruitwendiging van een dwangmaatregel als gevolg van de vrijheidsberoving of een andere maatregel tot beveiliging van zichzelf of derden. Het is dus duidelijk dat het gebruik van boeien door de politiediensten onderworpen is aan de beginselen waaraan het «wettelijk» overheidsgeweld moet voldoen. In de eerste plaats het

lieu, le principe de légalité, selon lequel la force doit poursuivre un objectif légal; en deuxième lieu, le principe de subsidiarité selon lequel l'objectif visé ne peut être atteint autrement et, enfin, le principe de proportionnalité selon lequel la force doit être proportionnelle à l'objectif et aux circonstances de fait.

Dans la pratique, la possession et l'utilisation de menottes par la police sont autorisées par les autorités de police, ainsi qu'il ressort de nombreuses questions parlementaires et de la jurisprudence. Dans l'arrêté royal du 14 juillet 2006 relatif à l'uniforme de la police intégrée, les menottes font partie de l'équipement de base des membres du cadre opérationnel des services de police.

Le nouvel article 37*bis* est l'occasion de donner une assise légale à l'usage de menottes. Outre les habituelles menottes placées aux poignets, les services de police doivent également pouvoir faire usage d'autres instruments pour immobiliser une personne (liens à placer aux chevilles, liens pour attacher les membres inférieurs, etc). En pratique, les menottes placées aux poignets ne sont souvent pas suffisantes pour immobiliser une personne et en même temps garantir sa propre sécurité et celle des autres. Dans certaines circonstances, l'immobilisation d'une personne va nécessiter l'utilisation de tout moyen empêchant ou entravant la liberté de mouvement, à condition que cela ait lieu dans le respect des principes des dispositions en projet. En aucun cas il ne peut être fait usage de point d'encrage fixe (comme par exemple au sol ou sur les murs).

En Belgique, tout fonctionnaire de police peut, conformément à l'article 37 de la LFP, dans l'exercice de sa mission de police et compte tenu des risques qui en découlent, avoir recours à la force afin de poursuivre un objectif légitime qui ne peut être atteint autrement. Tout recours à la force doit à cet égard être raisonnable et proportionnel à l'objectif poursuivi. En pratique, cela signifie que le fonctionnaire de police peut utiliser des menottes afin d'immobiliser une personne qui a été ou est privée de sa liberté, si les faits et circonstances le requièrent raisonnablement compte tenu du danger pour lui-même ou pour des tiers ou eu égard au risque d'évasion.

En application de la loi du 1er avril 2006 relative aux agents de police, à leurs compétences et aux conditions d'exercice de leurs missions, ces derniers sont à présent compétents pour faire usage de la force, dans le respect des conditions fixées aux articles 1er et 37 de la LFP.

wettelijkheidsbeginsel zelf, volgens hetwelk het geweld een wettelijk doel moet nastreven. Het opportuniteitsbeginsel, volgens hetwelk het geweld noodzakelijk moet zijn om het beoogde doel te bereiken en het proportionaliteitsbeginsel volgens hetwelk het geweld in verhouding moet staan met het doel en de feitelijke omstandigheden.

In de praktijk is het bezit en het gebruik van boeien door de politie toegestaan door de politieoverheden zoals moge blijken uit talrijke vragen uit het parlement en uit de rechtspraak. In het koninklijk besluit van 14 juli 2006 met betrekking tot het uniform van de geïntegreerde politie worden de boeien tot de standaarduitrusting van de leden van het operationeel kader van de geïntegreerde politie gerekend.

In het ontworpen artikel 37*bis* wordt van de mogelijkheid gebruik gemaakt om het gebruik van boeien in het algemeen een wettelijke basis te geven. Naast de klassieke handboeien moet de politie ook gebruik kunnen maken van andere middelen om een persoon te immobiliseren (voetboeien, boeien om de onderste ledematen vast te maken en dergelijke). Het is in de praktijk vaak niet voldoende een mens de handboeien aan te leggen om hem/haar te immobiliseren en tegelijk de veiligheid van zichzelf en van anderen te garanderen. In bepaalde omstandigheden zal het boeien van een persoon het gebruik inhouden van al wat de vrijheid van beweging belet of belemmert, op voorwaarde dat dit gebeurt binnen de principes van deze wet. In geen geval mag er gebruik worden gemaakt van vaste aanhechtingspunten (zoals bijvoorbeeld aan de grond of muren).

In België kan elke politieambtenaar, overeenkomstig artikel 37 van de WPA, bij het vervullen van zijn opdracht en rekening houdende met de risico's die zulks meebrengt, geweld gebruiken om een wettig doel na te streven dat niet op een andere wijze kan worden bereikt. Elk gebruik van geweld moet daarbij redelijk zijn en in verhouding tot het nagestreefde doel. Praktisch betekent dit dat de politieambtenaar gebruik kan maken van boeien om een mens te immobiliseren die van zijn vrijheid is of wordt beroofd, indien de feiten en de omstandigheden dit redelijkerwijze vereisen met het oog op gevaar voor zichzelf of voor derden of met het oog op gevaar voor ontvluchting.

De agenten van politie zijn ingevolge de wet van 1 april 2006 betreffende hun bevoegdheden en de voorwaarden waaronder hun opdrachten kunnen worden vervuld, bevoegd geworden beroep te doen op dwang onder de voorwaarden bepaald in de artikelen 1 en 37 van de WPA.

Le choix d'insérer le nouvel article 37*bis* entre les articles 37 et 38 de la loi n'est pas une coïncidence. L'utilisation de menottes doit en effet être conforme aux principes de l'article 37. Le nouvel article 37*bis* commence ainsi par les termes «sans préjudice de l'article 37" et ce, afin d'attirer l'attention sur le fait que l'utilisation de menottes à titre de moyen de contrainte est soumise aux mêmes principes que ceux relatifs au recours à la force. L'utilisation de menottes peut donc uniquement avoir lieu dans les cas cités à l'article 37*bis* sans que les limites imposées par l'article 37 ne puissent être franchies.

La portée du nouvel article 37*bis* est plus étendue que les articles précédents. Il ne s'agit pas seulement de personnes privées administrativement ou judiciairement de leur liberté au sens de la loi, mais également de personnes qui ont déjà été incarcérées dans un établissement pénitentiaire. Cette disposition est également applicable à toutes les activités effectuées durant la privation de liberté (comme par exemple lors de l'audition de l'intéressé).

Par transfèrement, il convient d'entendre le transport de détenus d'un établissement pénitentiaire vers un autre.

Par extraction, il y a lieu d'entendre le transport d'un détenu d'un établissement pénitentiaire vers un autre lieu en vue de l'exécution d'un acte judiciaire ou pour des raisons médicales ou humanitaires, ainsi que le retour de l'intéressé au même établissement pénitentiaire.

On entend par surveillance, l'accompagnement des détenus en vue de les empêcher de prendre la fuite.

Etant donné qu'un certain laps de temps peut s'écouler entre le moment de l'extraction et celui de l'exécution du devoir justifiant l'extraction, il convient également de tenir compte de l'aspect 'surveillance'. L'utilisation de menottes peut donc aussi bien se faire lors de transfèrements, d'extractions que de surveillances des détenus.

Les conditions restrictives du point 2°, de cet article s'appliquent aussi bien à l'arrestation administrative que judiciaire. Bien qu'il existe une différence de finalité entre l'arrestation judiciaire et l'arrestation administrative, les mêmes circonstances donneront souvent lieu à la décision de menotter ou non une personne.

La même approche que celle utilisée dans les articles de la LFP qui concernent l'utilisation de la con-

De keuze om het nieuwe artikel 37*bis* in te voegen tussen artikel 37 en 38 van deze wet is niet toevallig. Het gebruik van boeien moet immers gebeuren conform de principes van het artikel 37. Daartoe werd de zinsnede «onverminderd artikel 37» ingelast in het begin van het artikel om de aandacht er op te vestigen dat het gebruik van boeien als dwangmiddel aan dezelfde principes is onderworpen als deze voor het gebruik van geweld. Het gebruik van boeien kan dus slechts in de in artikel 37*bis* geciteerde gevallen, zonder dat de door artikel 37 aangegeven grenzen mogen worden overschreden.

De draagwijdte van het nieuwe artikel 37*bis* is ruimer opgevat dan de vorige artikelen. Het gaat niet alleen om mensen die bestuurlijk of gerechtelijk van hun vrijheid zijn beroofd in de zin van deze wet maar ook over mensen die reeds in een strafinrichting werden opgesloten. Deze bepaling is eveneens van toepassing op alle handelingen die tijdens de vrijheidsberoving worden verricht (zoals bijvoorbeeld tijdens het verhoor van betrokkene).

Onder overbrenging dient te worden verstaan het transport van gedetineerden van de ene strafinrichting naar de andere.

Onder uithaling dient te worden verstaan het transport van een gedetineerde vanuit een strafinrichting ten behoeve van de uitvoering van een opdracht van een bevoegde overheid; of om medische of humanitaire redenen en waarna de betrokkene naar dezelfde strafinrichting wordt teruggebracht.

Onder bewaking dient te worden verstaan het begeleiden van de gedetineerden met als doel te beletten dat zij ontvluchten.

Aangezien er tussen het moment van de uithaling en dat van de reden van de uithaling een zekere wachttijd kan bestaan, dient ook het aspect 'bewaking' aan bod te komen. Het gebruik van handboeien kan dus zowel bij de overbrengingen, uithalingen en bewaking van gevangenen.

De beperkende voorwaarden van punt 2 van dit artikel zijn zowel van toepassing op de bestuurlijke als op de gerechtelijke aanhouding. Hoewel er tussen de gerechtelijke en de bestuurlijke aanhouding een verschil in finaliteit bestaat, zullen vaak dezelfde omstandigheden aanleiding geven tot het al dan niet boeien van de betrokken persoon.

Dezelfde benadering als deze aangewend in verschillende artikels van deze wet met betrekking tot het ge-

trainte et de la force est appliquée à l'utilisation de menottes. En d'autres termes, l'utilisation de menottes ne peut être automatique puisqu'elle requiert toujours l'appréciation du fonctionnaire ou agent de police concerné. Cette appréciation se base sur plusieurs critères. Etant donné les différences de nature et d'objectif entre l'arrestation administrative et l'arrestation judiciaire, le degré d'importance accordé aux différents critères variera selon le cas. Les critères mentionnés (comme le danger pour la personne arrêtée ou pour les tiers, la résistance, le risque d'évasion, …) ne sont pas limitatifs et peuvent être pris en considération dans les deux cas d'arrestation.

Art. 62

Cet article ne nécessite pas de commentaire.

CHAPITRE 3

Mandats auprès de la police fédéral et auprès de l'Inspection Générale de la police fédéral et de la police local

Suite aux arrêts du Conseil d'État n°s 155.623 et 155.630 du 27 février 2006 par lesquels, sur base des considérations relatives à l'application du statut syndical, les nominations dans les mandats de commissaire général, d'inspecteur général et de certains directeurs coordonnateurs administratifs ont été annulées, l'autorité a pris certaines mesures. C'est ainsi que des directives précises ont immédiatement été diffusées concernant la portée des prérogatives syndicales concernées et qu'il a effectivement immédiatement été pourvu à des désignations à la fonction supérieure afin d'assurer la continuité dans ces mandats.

La disposition en projet vise à une réparation juridique à l'égard des mandataires concernés. Au regard des évolutions intervenues depuis 2000/2001, une solution rétroactive praticable doit être appliquée. Il faut d'ailleurs remarquer que, après une évaluation favorable, aucun des arrêtés royaux consécutifs de prolongation du mandat de nombreux intéressés n'a été attaqué en droit et ce, malgré l'annulation ultérieure de leur nomination initiale. Il convient toutefois de régulariser de manière juridique formelle le premier délai de leur mandat.

Quelques procédures de renouvellement n'étaient par contre pas encore terminées au moment où l'arrêt a été prononcé, notamment celle du commissaire général et de l'inspecteur général. Toutes ces procédures seront

bruik van dwang en geweld wordt eveneens toegepast op het gebruik van boeien, m.a.w. het gebruik van boeien mag niet automatisch gebeuren, maar vereist altijd een beoordeling van de betrokken politieambtenaar en/of de agent van politie. Deze beoordeling gebeurt op basis van meerdere criteria. Gezien de verschillende aard en het verschillend doel van de bestuurlijke en gerechtelijke aanhouding kan een variabele mate van belang aan de diverse criteria worden gehecht. De vermelde criteria (zoals gevaar voor zichzelf of derden, plegen van verzet, gevaar voor ontvluchting …) zijn niet limitatief en kunnen bij beide aanhoudingen in acht worden genomen.

Art. 62

Deze bepaling vergt geen verdere toelichting.

HOOFDSTUK 3

Mandaten bij de federale politie en bij de Algemene Inspectie van de federale en van de lokale politie

Ingevolge de arresten van de Raad van State nrs. 155.623 en 155.630 van 27 februari 2006, waarbij, op grond van overwegingen met betrekking tot de toepassing van het syndicaal statuut, de benoemingen in de mandaten van commissaris-generaal, inspecteur-generaal en bepaalde bestuurlijke directeurs-coördinator werden vernietigd, heeft de overheid enkele maatregelen getroffen. Zo werden onmiddellijk duidelijke richtlijnen verspreid inzake de draagwijdte van de betrokken syndicale prerogatieven en werd uiteraard onmiddellijk voorzien in aanwijzingen in het hoger ambt om de continuïteit in die mandaten te waarborgen.

De ontworpen bepaling beoogt het rechtsherstel voor de betrokken mandaathouders. Gegeven de evoluties sedert 2000/2001, moet een werkbare retroactieve oplossing worden gegeven. Er valt trouwens op te merken dat, na een gunstige evaluatie, geen enkel van de daaropvolgende koninklijke besluiten tot hernieuwing van het mandaat van vele betrokkenen, ondanks de navolgende vernietiging van hun initiële benoeming, in rechte werd aangevochten. Het betaamt evenwel hun eerste mandaattermijn juridisch formeel te regulariseren.

Enkele hernieuwingsprocedures waren daarentegen niet afgewerkt op het ogenblik dat het arrest werd geveld, o.a. die van commissaris-generaal en van inspecteur-generaal. Al die procedures zullen worden

finalisées conformément aux prescriptions légales et réglementaires. En ce qui concerne l'emploi de commissaire général, il faudra dès lors tenir compte de l'article 137*ter*, alinéa 2, de la Loi Statutaire du 26 avril 2002 (Loi Exodus), tel qu'inséré par la loi du 20 juin 2006.

En référence à l'avis de la section législation du Conseil d'État n° 41.839/4, il convient de poser que la disposition en projet poursuit sans conteste une finalité d'intérêt général.

D'une part, il relève du principe de saine administration de traduire concrètement les conséquences des arrêts d'annulation du Conseil d'État et de donner à connaître publiquement que la prééminence de l'État de droit s'impose à tout un chacun.

D'autre part, toute autre forme de réfection juridique sèmerait le désordre, désarticulerait fondamentalement et inutilement la carrière d'un nombre conséquent de mandataires et, plus globalement, minerait gravement le fonctionnement de la police fédérale, de la police intégrée et de l'un des services d'inspection de celles-ci.

A la veille de l'entrée en vigueur de la réforme visée par la loi du 20 juin 2006 portant modification de divers textes relatifs à la police intégrée, il est en outre de la plus haute importance de travailler dans la plus grande transparence possible tant pour le passé que pour la phase transitoire et l'avenir.

Les mandataires concernés, les membres du personnel des services concernés ainsi que la population et les autorités doivent être clairement et entièrement informés de la situation: les premiers en raison de leurs responsabilités, les seconds afin qu'ils sachent exactement au sein de quelle structure d'autorité ils doivent maintenant agir, les troisièmes pour savoir qui précisément a assumé et assume les responsabilités en la matière.

Le monde policier et la communauté ont donc, certainement dans le contexte actuel, un intérêt incontestable à l'instauration de la légitimité et à la prévention de toute crise d'autorité. D'où la nécessité de concrétiser actuellement de lege ferenda la solution en projet.

gefinaliseerd conform de wettelijke en reglementaire voorschriften. Voor het ambt van commissaris-generaal zal derhalve rekening moeten worden gehouden met artikel 137*ter*, tweede lid, van de statutaire Wet van 26 april 2002 (Exoduswet), zoals ingevoegd door de wet van 20 juni 2006.

Voortgaande op het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State nr 41.839/4 moet worden gesteld dat de ontworpen bepaling wel degelijk een doelstelling van algemeen belang nastreeft.

Enerzijds is het een blijk van behoorlijk bestuur om concreet gevolg te geven aan vernietigingsarresten van de Raad van State en om publiekelijk aan te geven dat de Rechtsstaat geldt t.o..v. iedereen.

Anderzijds zou gelijk welke andere vorm van rechtsherstel chaos zaaien, carrières van een niet onaanzienlijk aantal mandaathouders nodeloos fundamenteel ontwrichten en, globaal bekeken, de werking van de federale politie, de geïntegreerde politie en één van hun inspectiediensten erg ondergraven.

Aan de vooravond van de inwerkingtreding van de hervorming zoals vastgesteld in de wet van 20 juni 2006 tot wijziging van bepaalde teksten betreffende de geïntegreerde politie, is het verder van het grootste belang klare wijn te schenken voor het verleden, de overgangsfase en de toekomst.

De betrokken mandaathouders, de personeelsleden van de betrokken diensten alsmede de bevolking en overheden moeten duidelijk weten waar ze aan toe zijn: de eersten gelet op hun verantwoordelijkheden, de tweeden opdat ze exact zouden weten binnen welke gezagsstructuren zij nu moeten handelen en de derden opdat ze zouden weten wie uiteindelijk verantwoordelijkheid heeft gedragen en draagt.

Het politiewezen en de samenleving hebben dus, zeker in de actuele context, ontegensprekelijk baat bij het vermijden van een gezagscrisis en bij het scheppen van legitimiteit. Vandaar de noodzaak om de ontworpen oplossing thans de lege ferenda te kunnen concretiseren.

TITRE IV

Emploi

CHAPITRE PREMIER

Apprentissage de professions de salariés

La loi du 19 juillet 1983 sur l'apprentissage de professions exercées par des travailleurs salariés, prévoit dans son article 4, § 1er , alinéa 2, que le contrat d'apprentissage doit être conclu, pour ce qui concerne l'apprenti, avant l'âge de 18 ans. L'article 4, § 2, stipule de quelle manière il peut y être dérogé. Cependant, ce paragraphe donnait lieu à des interprétations divergentes.

Art. 64

L'article 65 modifie l'article 4, § 2, de la loi du 19 juillet 1983 sur l'apprentissage de professions exercées par des travailleurs salariés, de sorte qu'une délégation de pouvoir qui n'a jamais été exécutée, soit supprimée.

Ainsi, les secteurs obtiennent la pleine autonomie pour déroger à l'âge maximum légal jusqu'auquel les jeunes peuvent conclure un contrat d'apprentissage pour une profession de salarié. Ceci facilitera la mise en œuvre du système de l'apprentissage.

CHAPITRE 2

Modification de la loi du 7 janvier 1958 concernant les Fonds de sécurité d'existence

La présente petite adaptation de la loi du 7 janvier 1958 concernant les Fonds de sécurité d'existence est inspirée par les raisons suivantes. D'une part, il y a une différence entre le texte néerlandais et le texte français de la disposition de l'article 4, 1°, de la loi, d'autre part les statuts de certains Fonds de sécurité d'existence mentionnent, pour le moment, seulement le lieu d'établissement (p.e. Bruxelles) et pas l'adresse complète (= commune, rue, numéro) ce qui mène souvent à des erreurs dans la pratique administrative.

Cette adaptation poursuit l'objectif de réaliser une plus grande transparence et publicité dans le fonctionnement des Fonds de sécurité d'existence.

TITEL IV

Werk

HOOFDSTUK 1

Leerlingstelsel voor werknemersberoepen

De wet van 19 juli 1983 op het leerlingwezen voor beroepen uitgeoefend door werknemers in loondienst, bepaalt in haar artikel 4, § 1, tweede lid, dat de leerovereenkomst, wat de leerling betreft, gesloten dient te worden voor de leeftijd van 18 jaar. Artikel 4, § 2, bepaalt op welke manier hiervan kan worden. Deze paragraaf gaf echter aanleiding tot uiteenlopende interpretaties.

Art. 64

Artikel 65 wijzigt artikel 4, § 2, van de wet van 19 juli 1983 op het leerlingwezen voor beroepen uitgeoefend door werknemers in loondienst, waardoor een niet-uitgevoerde bevoegdheidsdelegatie wordt verwijderd.

De sectoren krijgen aldus de volle autonomie om af te wijken van de bij wet voorziene maximumleeftijd waarop jongeren een werknemersleerovereenkomst kunnen sluiten. Dit verhoogt de werkbaarheid van het leerlingstelsel.

HOOFDSTUK 2

Wijziging van de wet van 7 januari 1958 betreffende de Fondsen voor Bestaanszekerheid

Deze kleine aanpassing van de wet van 7 januari 1958 betreffende de Fondsen voor Bestaanszekerheid wordt ingegeven door twee redenen. Enerzijds is er een verschil tussen de Nederlandstalige en de Franstalige tekst van de bepaling van artikel 4, 1°, van de wet, anderzijds vermelden de statuten van bepaalde Fondsen voor Bestaanszekerheid momenteel slechts hun plaats van vestiging (b.v. enkel Brussel) en niet het volledige adres (= gemeente, straat, nummer) wat in de administratieve praktijk vaak tot vergissingen leidt.

Deze aanpassing beoogt een grotere transparantie en openbaarheid in de werking van de Fondsen voor Bestaanszekerheid te verwezenlijken.

Art. 65

Cet article vise à clarifier que les Fonds de sécurité d'existence doivent mentionner leur adresse complète dans ses statuts.

Art. 66

Les commissions paritaires et sous-commissions paritaires disposent, au besoin, d'un délai de 6 mois pour adapter les statuts de leurs Fonds de sécurité d'existence à l'article précédent.

CHAPITRE 3

Accidents du travail

Le présent chapitre vise à apporter différentes modifications dans la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail.

Le Comité de gestion du Fonds des accidents du travail a donné un avis le 20 février concernant les articles 68 et 69 et le 20 novembre concernant les articles 70 et 71.

Section 1ère

Plan comptable spécifique du Fonds des accidents du travail

Art. 67

L'arrêté royal du 8 avril 2002 portant approbation du premier contrat d'administration du Fonds des accidents du travail et fixant des mesures en vue du classement de ce Fonds parmi les institutions publiques de sécurité sociale a retiré le Fonds des accidents du travail du champ d'application de la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public.

La référence à l'article 7 de cette loi fut cependant maintenue dans la loi sur les accidents du travail, générant ainsi une imprécision juridique en ce qui concerne la comptabilité à tenir.

L'article 3, § 2, de l'arrêté royal du 3 avril 1997 portant des mesures en vue de la responsabilisation des institutions publiques de sécurité sociale, en application de l'article 47 de la loi du 26 juillet 1996 portant

Art. 65

Dit artikel beoogt te verduidelijken dat de Fondsen voor Bestaanszekerheid hun volledige adres opnemen in hun statuten.

Art. 66

Aan de paritaire comités en subcomités wordt, indien nodig, een termijn van 6 maanden gelaten om de statuten van hun Fondsen voor bestaanszekerheid aan het vorige artikel aan te passen.

HOOFDSTUK 3

Arbeidsongevallen

Dit hoofdstuk heeft tot doel verschillende wijzigingen aan te brengen in de Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971.

Het beheerscomité van het Fonds voor Arbeidsongevallen heeft op 20 februari 2006 een advies gegeven over de artikelen 68 en 69 en op 20 november over de artikelen 70 en 71.

Afdeling 1

Specifiek boekhoudplan van het Fonds voor arbeidsongevallen

Art. 67

Het koninklijk besluit van 8 april 2002 tot goedkeuring van de eerste bestuursovereenkomst van het Fonds voor Arbeidsongevallen en betreffende de vaststelling van de maatregelen tot rangschikking van bedoeld Fonds bij de openbare instellingen van sociale zekerheid, heeft het Fonds voor Arbeidsongevallen uit het toepassingsgebied van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut geschrapt.

De verwijzing naar artikel 7 van deze wet bleef echter staan in de arbeidsongevallenwet. Hierdoor ontstond een juridische onduidelijkheid rond de te voeren boekhouding.

Artikel 3, § 2, van het koninklijk besluit van 3 april 1997 houdende maatregelen met het oog op de responsabilisering van de openbare instellingen van sociale zekerheid, met toepassing van artikel 47 van de

modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions, classe le Fonds des accidents du travail parmi les institutions publiques de sécurité sociale.

L'article 16, § 3, de ce dernier arrêté précise les règles en matière de comptabilité et remplace en fait, pour le Fonds des accidents du travail, la référence à l'article 7 de la loi du 16 mars 1954.

La référence au règlement financier de la loi du 16 mars 1954, dans l'article 58*ter*, alinéa 1er, doit dès lors également être remplacée par une référence au plan comptable spécifique de l'arrêté royal du 3 avril 1997.

La référence à la loi de 1954 reste nécessaire dans l'article 58*ter*, alinéa 2, celui-ci déterminant les valeurs dans lesquelles le Fonds peut effectuer ses placements. Pareille disposition ne figure pas dans l'arrêté royal du 3 avril 1997. Toutefois, dans l'alinéa 2 de l'article 58*ter*, il est question de la «loi précitée».

Etant donné que l'alinéa 1er est modifié, l'intitulé complet de la loi devra être mentionné dans l'alinéa 2.

Art. 68

Le même remplacement doit être effectué pour ce qui concerne l'article 59*sexies*, alinéa 2.

Section 2

Traitement des plaintes et des demandes de médiation par le Fonds des accidents du travail

Art. 69

Cet article insère un article 87*ter* dans la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail qui clarifie les compétences du Fonds des accidents du travail, en les articulant par rapport à l'arrêté royal du 21 juin 2006 modifiant le traitement des plaintes dans le secteur des assurances, défini dans l'arrêté royal du 22 février 1991 portant règlement général relatif au contrôle des entreprises d'assurances et dans l'arrêté royal du 25 mars 1996 portant exécution de la loi du 27 mars 1995 relative à l'intermédiation en assurances et à la distribution d'assurances, qui prévoit la création d'un Service Ombudsman Assurances.

En effet, le secteur des accidents du travail dispose de son propre système de traitement des plaintes et de

wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, deelt het Fonds voor Arbeidsongevallen in bij de openbare instellingen van sociale zekerheid.

Artikel 16, § 3, van dit laatste besluit bepaalt de nadere regels inzake boekhouding en vervangt voor het Fonds voor Arbeidsongevallen eigenlijk de verwijzing naar artikel 7 van de wet van 16 maart 1954.

De verwijzing naar het financieel reglement van de wet van 16 maart 1954 in artikel 58*ter*, eerste lid, dient dan ook vervangen te worden door een verwijzing naar het specifiek boekhoudplan van het koninklijk besluit van 3 april 1997.

De verwijzing naar de wet van 1954 blijft nodig in artikel 58*ter*, tweede lid, vermits hier bepaald wordt in welke waarden het Fonds zijn beleggingen moet doen. Een dergelijke bepaling staat niet in het koninklijk besluit van 3 april 1997. In het tweede lid van art 58*ter* is evenwel sprake van de «voormelde wet» .

Vermits het eerste lid gewijzigd wordt, zal in het tweede lid de titel van de wet voluit vermeld moeten worden.

Art. 68

Voor de verwijzing in artikel 59*sexies*, 2e lid, dient dezelfde vervanging te gebeuren.

Afdeling 2

Behandeling van klachten en bemiddelingsverzoeken door het Fonds voor arbeidsongevallen

Art. 69

Dit artikel voegt in de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 een artikel 87*ter* in dat de bevoegdheden van het Fonds voor Arbeidsongevallen verduidelijkt en afstemt op de bepalingen van het koninklijk besluit van 21 juni 2006 houdende wijziging van de klachtenbehandeling in de verzekeringssector bepaald in het koninklijk besluit van 22 februari 1991 houdende algemeen reglement betreffende de controle op de verzekeringsondernemingen en van het koninklijk besluit van 25 maart 1996 tot uitvoering van de wet van 27 maart 1995 betreffende de verzekeringsbemiddeling en de distributie van verzekeringen, dat voorziet in de oprichting van een Ombudsdienst Verzekeringen.

De arbeidsongevallensector beschikt immers over een eigen systeem voor klachtenbehandeling en bemid-

médiation qui ne doit pas être mis en cause par l'arrêté royal précité du 21 juin 2006.

Par ailleurs, la loi sur les accidents du travail étant d'ordre public, le FAT a, dans le cadre de ses compétences, pour mission de veiller au respect de la loi pour tout ce qui concerne les droits des victimes. Elle offre donc des garanties supérieures aux victimes, qu'il convient de mettre en avant par rapport à un service qui n'a qu'une compétence d'avis et n'offre pas les garanties d'un contrôle via la gestion paritaire, en l'occurrence le comité de gestion du Fonds des accidents du travail.

Il n'est nullement porté atteinte au traitement des plaintes individuelles relatives au contrat d'assurance souscrit par l'employeur (contenu et vie du contrat) ou à l'intermédiation en cette matière, par les organes compétents, sans préjudice bien entendu de la compétence du Fonds en ce qui concerne le contrôle de l'obligation d'assurance et l'affiliation d'office.

Ainsi cet article précise que le FAT est seul compétent pour traiter des plaintes et des demandes de médiation qui s'inscrivent dans le cadre de ses missions légales.

Art. 70

L'article 70 insère dans la loi un article 87*quater* qui permet de conclure un protocole afin de régler la transmission réciproque entre le FAT et le Service Ombudsman des Assurances des plaintes qui relèvent des compétences respectives de l'un ou de l'autre.

Il sera dans ce cadre tenu compte du droit au respect de la vie privée, comme prévu à l'article 22 de la Constitution.

TITRE V

Classes moyennes

CHAPITRE PREMIER

Modification de la loi du 13 juillet 2006 relative aux commissions et commissions de recours compétentes en matière de port du titre professionnel d'une profession intellectuelle prestataire de services

Le présent chapitre vise à modifier la loi du 13 juillet 2006 relative aux commissions et commissions de re-

deling dat door het voornoemde koninklijk besluit van 21 juni 2006 niet in het gedrang moet worden gebracht.

Trouwens, daar de arbeidsongevallenwet van openbare orde is, heeft het FAO, in het kader van zijn bevoegdheden, de taak om er op toe te zien dat de wet wordt nageleefd voor alles wat de rechten van de slachtoffers betreft. De wet geeft de slachtoffers dus extra waarborgen, wat voorop moet worden gezet ten opzichte van een dienst die alleen maar over een adviserende bevoegdheid beschikt en geen garantie biedt op een controle via een paritair beheer, in dit geval het beheerscomité van het Fonds voor Arbeidsongevallen.

Er wordt hier geen afbreuk gedaan aan de behandeling van de individuele klachten met betrekking tot het door de werkgever ondertekende verzekeringscontract (inhoud en verloop van het contract) of de bemiddeling terzake door de bevoegde organen, uiteraard onverminderd de bevoegdheid van het Fonds met betrekking tot de controle op de verplichte verzekering en ambtshalve aansluiting.

Dit artikel verduidelijkt zodoende dat het FAO exclusief bevoegd is voor de behandeling van klachten en verzoeken tot bemiddeling binnen het kader van zijn wettelijke opdrachten.

Art. 70

Artikel 70 voegt een artikel 87*quater* in de wet in dat het mogelijk maakt om een protocol af te sluiten om de wederzijdse uitwisseling te regelen tussen het FAO en de Ombudsdienst Verzekeringen van de klachten die tot de respectieve bevoegdheden van de ene of de andere behoren.

Hierbij wordt rekening gehouden met het recht op eerbiediging van het privé-leven, zoals bedoeld in artikel 22 van de Grondwet.

TITEL V

Middenstand

HOOFDSTUK 1

Wijziging van de wet van 13 juli 2006 betreffende de commissies en beroepscommissies die bevoegd zijn inzake het voeren van de beroepstitel van een dienstverlenend intellectueel beroep

Dit hoofdstuk heeft tot doel de wet van 13 juli 2006 betreffende de commissies en beroepscommissies die

cours compétentes en matière de port du titre professionnel d'une profession intellectuelle prestataire de services afin de prendre en considération la possibilité des recours introduits par un demandeur exerçant sa profession pour la première fois dans un lieu situé en région de langue allemande ou, ultérieurement, dans le cas où le demandeur a son principal établissement dans cette région.

Dans ce cas, il paraît judicieux de laisser libre choix de la chambre d'expression française ou d'expression néerlandaise en prévoyant que la compétence de l'une ou l'autre chambre sera déterminée par la langue utilisée dans la demande. Afin de ne pas priver les demandeurs d'une possibilité de recours, il est prévu à titre subsidiaire que les demandes rédigées en langue allemande seront traitées par la chambre d'expression française.

Art. 71

Le présent article vise à permettre aux demandeurs exerçant leur profession pour la première fois dans un lieu situé en région de langue allemande ou, ultérieurement, aux demandeurs ayant leur principal établissement en région de langue allemande, de faire choix de la chambre d'expression néerlandaise ou de la chambre d'expression française en fonction de la langue utilisée dans la demande. Les demandes rédigées en langue allemande seront traitées par la chambre d'expression française.

CHAPITRE 2

Non-saisissabilité des domiciles des indépendants

Le présent chapitre vise à réduire la prise de risque de l'entrepreneur individuel pour lequel aucune distinction n'est établie entre le patrimoine professionnel et le patrimoine privé.

Il vise à lui permettre de déclarer insaisissables par ses créanciers les droits qu'il détient sur l'immeuble où est fixée sa résidence principale. Cette possibilité ne concerne que les créances nées à l'occasion de l'activité professionnelle du travailleur indépendant qui sont postérieures à sa déclaration. Cette dernière devra être faite par acte notarié et inscrite sur un registre destiné à cette fin, au bureau de la conservation des hypothèques dans l'arrondissement duquel le bien est situé.

bevoegd zijn inzake het voeren van de beroepstitel van een dienstverlenend intellectueel beroep te wijzigen om de mogelijkheid tot verhaal dat door de aanvrager is ingediend, in overweging te nemen. Deze aanvrager oefent zijn beroep voor de eerste keer uit op een plaats die binnen het Duitstalige gebied ligt of, in een later stadium, in het geval dat de aanvrager zijn hoofdvestiging in dit gebied heeft.

In dit geval is het verstandig vrij te zijn de Franstalige of Nederlandstalige Kamer te kiezen door ervoor te zorgen dat de bevoegdheid van de één of andere Kamer bepaald zal worden door de taal die in de aanvraag wordt gebruikt. Om de aanvragers de beroepsmogelijkheid niet te ontnemen, wordt er ook nog eens voorzien dat de in het Duits opgestelde aanvragen door de Franstalige Kamer zullen worden behandeld.

Art. 71

Dit artikel wil de aanvragers die hun beroep voor de eerste keer op een plaats uitoefenen dat in het Duitstalige gebied ligt, of in een later stadium, aan de aanvragers die hun hoofdvestiging in het Duitstalige gebied hebben, de mogelijkheid bieden de Nederlandstalige of Franstalige Kamer te kiezen in functie van de taal die in de aanvraag wordt gebruikt. De aanvragen die in het Duits zijn opgesteld, zullen door de Franstalige Kamer worden behandeld.

HOOFDSTUK 2

Niet-beslagbaarheid woning zelfstandige

Dit hoofdstuk beoogt de beperking van het risico genomen door de individuele ondernemer voor wie geen enkel onderscheid gemaakt wordt tussen beroepsvermogen en privé-vermogen.

Het beoogt hem in staat te stellen de rechten die hij op het onroerend goed bezit waar zijn hoofdverblijfplaats is gevestigd onvatbaar voor beslag door zijn schuldeisers te verklaren. Deze mogelijkheid betreft alleen de schuldvorderingen die bij de beroepsbedrijvigheid van de zelfstandige die ontstaan zijn na diens verklaring. Deze verklaring zal moeten gebeuren bij notariële akte et ingeschreven worden in een hiertoe bestemd register op het kantoor van de bewaring der hypotheken in het arrondissement waarvan het goed gelegen is.

Beaucoup voient dans la création d'entreprise l'exemple d'un parcours professionnel enrichissant et déclarent aujourd'hui avoir le souhait de créer leur entreprise ou de se mettre à leur compte.

Si le désir d'entreprendre traduit une aspiration personnelle à la liberté, à l'épanouissement professionnel et à la réussite sociale par le travail, la créativité et l'initiative que les pouvoirs publics ont le devoir de soutenir et d'encourager, il rejoint aussi une nécessité fondamentale de notre économie: favoriser la création, le développement et la transmission des entreprises.

Le risque personnel lié à l'exercice d'une activité indépendante est souvent considéré comme un frein.

Le présent projet de loi vise à réduire la prise de risque de l'entrepreneur individuel pour lequel aucune distinction n'est établie entre le patrimoine professionnel et le patrimoine privé.

Il donne la possibilité à l'entrepreneur indépendant de déclarer insaisissables par ses créanciers les droits qu'il détient sur l'immeuble où est fixée sa résidence principale.

Cette possibilité ne concerne que les créances nées à l'occasion de l'activité professionnelle du créateur et postérieures à sa déclaration.

Cette déclaration devra être faite par acte notarié et inscrite sur un registre destiné à cette fin, au bureau du conservateur des hypothèques dans l'arrondissement duquel le bien est situé.

Le présent chapitre, qui s'inspire d'une réforme menée en France par le Ministre des Petites et Moyennes Entreprises, du Commerce, de l'Artisanat et des Professions libérales Renaud DUTREIL, encourage celles et ceux qui désirent réaliser leur souhait de création ou de reprise d'une entreprise.

Art. 72

Cet article définit le champ d'application de la loi. Pour la définition du bénéficiaire, on utilise la définition de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants.

Cette définition est la plus large possible. Elle vise l'ensemble des personnes physiques qui sont des tra-

Velen zien in de oprichting van een bedrijf het voorbeeld van een verrijkend beroepstraject en verklaren vandaag de wens te hebben hun bedrijf op te richten of zich voor eigen rekening te vestigen.

Waar de ondernemingsdrang de uitdrukking is van een persoonlijke verzuchting naar vrijheid, beroepsontplooiing en maatschappelijk welslagen via arbeid, scheppingskracht en initiatief die de overheid de plicht heeft te ondersteunen en aan te moedigen, komt die ook tegemoet aan een fundamentele noodzaak van onze economie: de oprichting, ontwikkeling en overdracht van bedrijven in de hand werken.

Het persoonlijk risico dat verbonden is aan het uitoefenen van een zelfstandige activiteit wordt vaak als een rem beschouwd.

Dit wetsontwerp beoogt de beperking van het risico genomen door de individuele ondernemer voor wie geen enkel onderscheid gemaakt wordt tussen beroepsvermogen en privé-vermogen.

Het geeft de zelfstandige ondernemer de mogelijkheid om de rechten die hij bezit op het onroerend goed waar zijn hoofdverblijfplaats is gevestigd onvatbaar voor beslag door zijn schuldeisers te verklaren.

Deze mogelijkheid betreft slechts de schuldvorderingen die bij de beroepsbedrijvigheid van de schuldenaar en na diens verklaring zijn ontstaan.

Deze verklaring zal moeten gebeuren bij notariële akte en ingeschreven worden in een hiertoe bestemd register op het kantoor van de hypotheekbewaarder in het arrondissement waarvan het goed gelegen is.

Dit hoofdstuk, dat geïnspireerd is op een hervorming die in Frankrijk door de Staatssecretaris voor Kleine en Middelgrote Ondernemingen, Handel, Ambacht en Vrije Beroepen Renaud DUTREIL is gevoerd, moedigt diegenen aan die hun wens tot oprichting of overname van een onderneming verlangen te willen verwezenlijken.

Art. 72

Dit artikel bepaalt het toepassingsdomein van de wet. Voor de definitie van de begunstigde maakt men gebruik van de definitie van het koninklijk besluit n°38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen.

Deze bepaling is zo ruim mogelijk. Zij beoogt het geheel der natuurlijke personen die zelfstandig zijn (han-

vailleurs indépendants (commerçants, artisans,…) en ce compris les titulaires de professions libérales. Elle ne vise pas celles et ceux qui exercent une activité indépendante à titre complémentaire ou comme pensionné avec une activité indépendante autorisée.

Si le travailleur indépendant change de statut et qu'il devient salarié ou fonctionnaire, il ne tombe plus sous le champ d'application de la loi et perd donc le bénéfice de la protection qu'elle prévoit.

La définition a été précisée comme demandé par le Conseil d'État dans son avis.

Art. 73

Cet article établit une dérogation à l'article 7 de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851 selon lequel les biens d'un débiteur sont le gage commun de ses créanciers. Les droits sur l'immeuble où l'entrepreneur indépendant a établi sa résidence principale peuvent être déclarés insaisissables.

Les droits visés sont l'ensemble des droits réels principaux: droit de propriété mais aussi droit d'usufruit, d'emphytéose, de superficie, d'usage ou d'habitation.

La résidence principale est le lieu où vit habituellement un ménage ou une personne isolée. Cette définition est précisée dans l'arrêté royal du 16 juillet 1992 relatif aux registres de la population et au registre des étrangers et ne se base pas sur des définitions éventuelles relatives aux concepts de résidence ou de domicile légal, tels que définis dans le Code civil. La détermination de la résidence principale se fonde sur une situation de fait. Cela signifie qu'il s'agit du lieu où l'on séjourne durant la plus grande partie de l'année. Cette constatation s'effectue sur la base de différents éléments tels que le lieu que l'on rejoint après ses occupations professionnelles, le lieu de fréquentation scolaire des enfants, le lieu de travail, les consommations énergétiques et les frais de téléphone où le séjour habituel des autres membres de la famille.

Les mots «nonobstant toute convention contraire» ont été supprimés de l'article conformément à l'avis du Conseil d'État.

delaars, ambachtslui, …) met inbegrip van de titularissen van vrije beroepen. Zij beoogt niet diegenen die in bijberoep of als gepensioneerde met toegelaten activiteit een zelfstandige activiteit uitoefenen.

Indien de zelfstandige van statuut verandert en loontrekkende of ambtenaar wordt, valt hij niet meer onder het toepassingsgebied van de wet en verliest hij aldus het genot van de bescherming die de wet voorziet.

Zoals gevraagd door de Raad van State, werd de definitie in haar advies verduidelijkt.

Art. 73

Dit artikel stelt een afwijking op artikel 7 van de hypotheekwet van 16 december 1851 volgens hetwelk de goederen van een schuldenaar het gemeenschappelijke pand zijn van zijn schuldeisers. De rechten op het onroerend goed waar de zelfstandige ondernemer zijn hoofdverblijfplaats heeft gevestigd kunnen onvatbaar voor beslag worden verklaard.

De beoogde rechten zijn het geheel der werkelijke rechten : eigendomsrecht maar ook recht van vruchtgebruik, erfpachtrecht, rechten van opstal, gebruiksrecht, recht van bewoning.

De hoofdverblijfplaats is de plaats waar een gezin of een alleenstaande gewoonlijk leeft. Deze definitie wordt verduidelijkt in het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister en is niet gebaseerd op eventuele definities omtrent het begrip verblijfplaats of wettelijke woonplaats, zoals gedefinieerd in het Burgerlijk Wetboek. De bepaling van de hoofdverblijfplaats is gegrondvest op een feitelijke situatie. Dit wil zeggen dat het de plaats is waar men gedurende het grootste deel van het jaar effectief verblijft. De vaststelling daarvan gebeurt op basis van verschillende elementen, zoals de plaats die men vervoegt na zijn beroepsbezigheden, de plaats die de kinderen tijdens het schooljaar betrekken, de arbeidsplaats, het energieverbruik en de telefoonkosten of de gewoonlijke verblijfplaats van de andere leden van het gezin.

De woorden « niettegenstaande elke tegenstrijdige overeenkomst » werden geschrapt uit het artikel overeenkomstig het advies van de Raad van State

Art. 74

Cet article prévoit que ce sont les notaires qui seront seuls compétents pour recevoir la déclaration d'insaisissabilité. Le Conseil d'État a exprimé le souhait que le conjoint du travailleur indépendant soit dûment informé des conséquences juridiques ultérieures de la déclaration d'insaisissabilité sur le patrimoine des époux.

Le texte a été adapté pour intégrer ce souhait. Le notaire ne peut recevoir la déclaration sans avoir reçu l'accord du conjoint du travailleur indépendant.

L'information et le conseil font partie des missions des notaires. Si la loi de ventôse prévoit en son article 9, § 1er, que le notaire doit signaler aux parties tous engagements disproportionnés, son devoir d'information dépasse ce cadre. Il doit veiller à ce que l'acte soit équilibré, équitable et honnête (Pierre Van den Eynde, Claude Hollanders de Ouderaeen et Philipp Buisseret, *La loi de ventôse rénovée*, Larcier, 2005, p. 7 et s.).

Art. 75

Cet article vise le cas où le travailleur indépendant exerce ses activités professionnelles dans l'immeuble où il a établi sa résidence principale.

L'établissement de statuts de copropriété a comme conséquence créer des lots séparés au sein de l'ensemble immobilier. Ces lots, dont la partie professionnelle, peuvent dès lors être cédés à des propriétaires différents. Les statuts de copropriété permettent, comme dans les immeubles à appartement, d'organiser le fonctionnement pratique de l'ensemble immobilier (répartition des charges…).

Pour cette raison, il n'a pas été donné suite à la remarque du Conseil d'État.

Art. 76

Cet article établit des règles d'opposabilité afin de permettre à toute personne intéressée de savoir si le travailleur indépendant a déclaré sa résidence principale insaisissable. C'est le cas par exemple pour les organismes de crédit ou encore de fournisseurs ou créanciers potentiels du travailleur indépendant. C'est la date de l'inscription qui détermine à partir de quand la déclaration a des effets vis-à-vis des tiers.

Art. 74

Dit artikel bepaalt dat het alleen de notarissen zijn die bevoegd zijn om de akte van onvatbaarheid voor beslag te verlijden. De Raad van State heeft wenste dat de echtgenoot van de zelfstandige behoorlijk op de hoogte wordt gebracht van de latere juridische gevolgen van de akte van onvatbaarheid voor beslag op het vermogen van de echtgenoten.

De tekst werd aangepast om deze wens op te nemen. De notaris kan de akte slechts verlijden mits de goedkeuring van de echtgenoot van de zelfstandige.

Inlichtingen en advies verschaffen zijn één van de taken van de notarissen. Indien de ventosewet in haar artikel 9, § 1, voorziet dat de notaris alle onevenredige verbintenissen aan de partijen moet melden, dan overschrijdt de notaris z'n taak om in te lichten dit kader. Hij moet erop toezien dat de akte evenwichtig, billijk en eerlijk is (Pierre Van den Eynde, Claude Hollanders de Ouderaeen en Philipp Buisseret, de *vernieuwde ventosewet*, Larcier, 2005, p.7 et s.).

Art. 75

Dit artikel beoogt het geval waarbij de zelfstandige zijn beroepsbedrijvigheden uitoefent in het onroerend goed waar hij zijn hoofdverblijfplaats heeft gevestigd.

Het opstellen van statuten inzake gemeenschappelijk eigendom heeft tot gevolg dat er binnen de vastgoedsector aparte kavelingen ontstaan. Deze kavelingen, waaronder het beroepsgedeelte, kunnen voortaan aan verschillende eigenaars worden overgedragen. De statuten inzake gemeenschappelijk eigendom laten, net als bij appartementsgebouwen, toe om de praktische werking van het gehele onroerend goed (verdeling van de lasten, …) te regelen.

Om deze reden werd er geen gevolg gegeven aan de opmerking van de Raad van State.

Art. 76

Dit artikel stelt regels van tegenwerpbaarheid om het iedere belanghebbende mogelijk te maken te weten of de zelfstandige zijn hoofdverblijfplaats onvatbaar voor beslag heeft verklaard. Dit is bijvoorbeeld het geval voor kredietinstellingen of nog potentiële leveranciers of schuldeisers van de zelfstandige. Het is de datum van de inschrijving die bepaalt vanaf wanneer de verklaring gevolgen heeft ten aanzien van de derden.

Art. 77

Cet article détermine l'étendue de cette insaisissabilité: elle s'applique aux créances nées après l'inscription de la déclaration, indépendamment de la date des actions des créanciers.

Par ailleurs, les droits restent saisissables par tout créancier ayant un titre ayant une cause étrangère à l'activité professionnelle indépendante telle qu'une dette de responsabilité. Si les droits sont saisis et réalisés par un créancier vis-à-vis de qui la déclaration est sans effet, tous les créanciers pourront venir à la distribution.

Cet article détermine également les créances visées: il s'agit des dettes liées à l'activité professionnelle indépendante. Sont visées: les dettes contractuelles à l'égard des fournisseurs, des organismes de crédit,… Les dettes sociales et fiscales sont également visées pour autant que celles-ci se rapportent exclusivement à l'activité professionnelle indépendante: cotisations sociales dues aux caisses d'assurances sociales pour travailleurs indépendants ou aux caisses d'assurances sociales pour travailleurs indépendants ou à la caisse nationale auxiliaire d'assurances sociales pour travailleurs indépendants, à l'ONSS, TVA, précompte immobilier sur le matériel et outillage professionnel, … Les dettes fiscales mixtes, c'est à dire qui ne se rapportent pas exclusivement à l'activité professionnelle indépendante, ne sont pas visées par la loi. Il s'agit par exemple de l'impôt des personnes physiques qui est calculé sur les revenus professionnels, les revenus mobiliers, les revenus immobiliers et les revenus divers.

Enfin, les créances résultant d'une infraction ayant donné lieu à une condamnation pénale, une transaction ou une amende administrative, même si elles concernent l'activité professionnelle, ne sont pas visées.

La continuité de la protection en cas de changement de statut social suite à une faillite se justifie par la volonté de ne pas mettre le travailleur indépendant failli face à un choix cornélien entre un nouvel emploi salarié ou de fonctionnaire et le maintien de la protection de sa résidence principale.

Cet article a été adapté pour intégrer la remarque formulée par le Conseil d'État.

Art. 77

Dit artikel bepaalt de omvang van deze onvatbaarheid voor beslag : zij is van toepassing op de schuldvorderingen die ontstaan zijn na de overschrijving van de verklaring, ongeacht de datum van de vorderingen van de schuldeisers.

Overigens blijven de rechten vatbaar voor beslag door elke schuldeiser met een titel die vreemd is aan de zelfstandige beroepsactiviteit zoals een aansprakelijkheidsschuld. Indien de rechten in beslag worden genomen en te gelde gemaakt worden door een schuldeiser tegen wie de verklaring zonder gevolg is, zullen alle schuldeisers in de verdeling aan bod kunnen komen.

Dit artikel bepaalt eveneens de schuldvorderingen die zijn bedoeld : het betreft de schulden die verbonden zijn aan de zelfstandige beroepsactiviteit. Zijn bedoeld: de contractuele schulden ten aanzien van leveranciers, kredietinstellingen, … De sociale en fiscale schulden zijn eveneens bedoeld in zoverre zij uitsluitend betrekking hebben op de zelfstandige beroepsbedrijvigheid: sociale bijdragen die verschuldigd zijn aan de sociale verzekeringsfondsen voor zelfstandigen of aan de nationale hulpkas voor sociale verzekeringen der zelfstandigen of aan de RSZ, BTW, onroerende voorheffing op materieel en outillage, … De gemengde fiscale schulden, dit wil zeggen, de schulden die niet uitsluitend betrekking hebben op de zelfstandige beroepsbedrijvigheid, worden niet door de wet bedoeld. Het betreft bijvoorbeeld de personenbelasting, die berekend wordt op de beroepsinkomsten, de roerende inkomsten, de onroerende inkomsten en de diverse inkomsten.

Ten slotte, zijn de schuldvorderingen, die voortvloeien uit een overtreding die tot een strafrechterlijke veroordeling, een transactie of tot een administratieve boete heeft geleid, niet beoogd, ook al betreffen ze de beroepsactiviteit.

Het behoud van de bescherming in geval van wijziging van het sociaal statuut in gevolge van een faillissement is verantwoord ten einde de gefailleerde zelfstandige niet voor een onmogelijke keuze te plaatsen tussen een nieuwe tewerkstelling als loontrekkende of ambtenaar en het behoud van de bescherming van zijn hoofdverblijfplaats.

Dit artikel werd aangepast om de door de Raad van State geformuleerde opmerking op te nemen.

Art. 78

Cet article précise les modalités selon lesquelles le travailleur indépendant peut annuler les effets de cette déclaration. Dans ce cas, pour le partage, la déclaration doit être considérée comme n'ayant jamais existé. Il est précisé que le curateur ne peut exercer le droit de renonciation dans le cadre d'une faillite: l'attribution d'un tel droit au curateur aurait en effet pour conséquence de retirer tout intérêt à la protection accordée à l'article 73.

Cet article a été adapté pour intégrer la remarque formulée par le Conseil d'État.

Art. 79

En cas de dissolution du mariage, la protection subsiste si le travailleur indépendant devient propriétaire du bien. Dans le cas contraire, si l'ex-conjoint devient propriétaire du bien, la protection n'est plus d'application.

Si des dettes de nature professionnelle peuvent être poursuivies sur le patrimoine privé de l'ex-conjoint qui n'est pas attributaire du bien, la protection n'est plus d'application. Cette disposition vise à maintenir une égalité entre les ex-époux lorsque le travailleur indépendant conserve le bien protégé après la séparation . Il faut en effet éviter que l'ex-conjoint de ce travailleur indépendant ne supporte seul les dettes du travailleur indépendant en raison de la protection dont il bénéficie. Dans cette hypothèse, ces dettes peuvent être recouvrées indifféremment sur le patrimoine des deux ex-conjoints.

Art. 80

En cas de décès, la protection n'est plus d'application. L'habitation rentre dans la masse qui est transmise aux héritiers, au même titre que les autres avoirs et les dettes du défunt. La situation redevient donc celle d'un indépendant qui lègue à ses héritiers son actif et son passif comme si la déclaration n'avait jamais existé.

Art. 81

Cet article envisage le cas où le travailleur indépendant déménage en vendant son immeuble et en en achetant un autre. La protection subsiste s'il y a remploi

Art. 78

Dit artikel verduidelijkt de modaliteiten volgens dewelke de zelfstandige de gevolgen van deze verklaring kan teniet doen. In dat geval dient voor de verdeling de verklaring te worden beschouwd als nooit te hebben bestaan. Er wordt verduidelijkt dat de curator het recht te verzaken niet mag uitoefenen in geval van een faillissement: de toekenning van zo'n recht aan de curator zou immers tot gevolg hebben dat elk recht op bescherming, dat in artikel 73 wordt verleend, wordt ingetrokken.

Dit artikel werd aangepast om de door de Raad van State geformuleerde opmerking op te nemen.

Art. 79

Bij ontbinding van het huwelijk, blijft de bescherming van kracht als de zelfstandige eigenaar van het goed wordt. Omgekeerd, als de toenmalige echtgenoot eigenaar van het goed wordt, geldt de bescherming niet meer.

Indien schulden van professionele aard op het privévermogen van de toenmalige echtgenoot, die het goed niet bezit, mogen worden verhaald, geldt de bescherming niet meer. Deze bepaling wil de gelijkheid tussen de echtgenoten bewaren wanneer de zelfstandige het beschermde goed na de scheiding behoudt. Men moet immers vermijden dat de toenmalige echtgenoot van deze zelfstandige niet alleen de schulden van de zelfstandige aflost omwille van de bescherming die hij geniet. In dit geval mogen deze schulden zonder onderscheid op het vermogen van de beide toenmalige echtgenoten worden verhaald.

Art. 80

Bij overlijden, is de bescherming niet meer van toepassing. De woning wordt gemeenschappelijk goed dat aan de erfgenamen wordt overgedragen. Hetzelfde geldt voor de andere bezittingen en de schulden van de overledene. De situatie wordt terug die van een zelfstandige die zijn activa en passiva aan zijn erfgenamen nalaat alsof de akte nooit heeft bestaan.

Art. 81

Dit artikel beschouwt het geval waarbij de zelfstandige verhuist terwijl hij zijn onroerend goed verkoopt en er een ander koopt. De bescherming blijft bestaan in-

dans l'année, sauf si les créanciers démontrent que l'indépendant a intentionnellement réduit sa solvabilité.

Art. 82

Cet article détermine le mode de fixation des honoraires du notaire. Il est renvoyé à la loi du 31 août 1891 portant tarification et recouvrement des honoraires des notaires. Cette dernière prévoit que c'est le Gouvernement qui fixe par arrêté royal le montant des honoraires des notaires (arrêté royal du 16 décembre 1950 portant le tarif des honoraires des notaires).

Il appartiendra donc au Roi de fixer le montant des honoraires. Si le Roi ne fixe pas de montant, un montant est prévu par défaut. Le texte a été clarifié conformément à l'avis du Conseil d'État.

Art. 83

Cet article détermine l'entrée en vigueur du présent chapitre. Dans son avis, le Conseil d'État rappelle que la règle d'entrée en vigueur des textes légaux et réglementaires prévoit un délai de dix jours entre la publication et l'entrée en vigueur.

Cet article déroge à cette règle en prévoyant un délai d'un mois entre la publication de la loi au *Moniteur belge* et son entrée en vigueur. Ce délai est nécessaire pour permettre aux notaires et aux conservateurs des hypothèques de se préparer à la mise en œuvre du dispositif.

TITRE VI

Justice

CHAPITRE PREMIER

Modification de la loi du 25 février 2003 portant création de la fonction d'agent de sécurité en vue de l'exécution des missions de police des cours et tribunaux et le transfert des détenus

Le présent chapitre vise à mettre en concordance les dispositions relatives à l'usage de la contrainte par les membres du corps de sécurité avec celles prévues pour les fonctionnaires ou agents de police.

dien er binnen het jaar een wederbelegging is, behalve als de schuldeisers bewijzen dat de zelfstandige zijn solvabiliteit heeft verminderd.

Art. 82

Dit artikel bepaalt de wijze waarop de erelonen van de notaris worden vastgelegd. Er wordt verwezen naar de wet van 31 augustus 1891 houdende tarificatie en invordering van de honoraria der notarissen. Deze wet bepaalt dat het de Regering is die bij koninklijk besluit het bedrag van de erelonen der notarissen vastlegt (koninklijk besluit van 16 december 1950 houdende het tarief van de honoraria der notarissen).

Het behoort dus de Koning toe het bedrag van de erelonen vast te leggen. Indien de Koning geen bedrag vastlegt, wordt er een bedrag bij ontstentenis voorzien. De tekst werd nader toegelicht in overeenstemming met het advies van de Raad van State.

Art. 83

Dit artikel bepaalt de inwerkingtreding van dit hoofdstuk. In zijn advies herinnert de Raad van State eraan dat de regel voor de inwerkingtreding van wettelijke en reglementaire teksten een termijn van 10 dagen voorziet tussen de bekendmaking en de inwerkingtreding.

Dit artikel wijkt af van deze regel door een termijn van een maand te voorzien tussen de publicatie van de wet in het *Belgisch staatsblad* en de inwerkingtreding ervan. Deze termijn is nodig om de notarissen en de hypotheekbewaarders toe te laten zich voor te bereiden op de invoering van deze schikking.

TITEL VI

Justitie

HOOFDSTUK 1

Wijziging van de wet van 25 februari 2003, houdende de inrichting van de functie van veiligheidsbeambte met het oog op de uitvoering van de taken die betrekking hebben op de politie van hoven en rechtbanken en de overbrenging van gevangenen

Dit hoofdstuk beoogt het in overeenstemming brengen van de bepalingen het gebruik van dwangmiddelen door de leden van het veiligheidskorps met die welke voorzien zijn voor de politie-ambtenaren of politieagenten.

Art. 84

L'article 84 modifie la loi du 25 février 2003 portant création de la fonction d'agent de sécurité en vue de l'exécution des missions de police des cours et tribunaux des détenus qui prévoyait dans son article 6, 1°, le respect par les membres du corps de sécurité des prescrits de l'article 37 de la loi sur la fonction de police. L'article 37 est désormais adapté et complété par un article 37*bis* qui donne une assise légale à l'usage de menottes.

Dans la mesure où d'une part la concordance, mais aussi la cohérence sont recherchées entre les dispositions légales visées et d'autre part que les agents du corps de sécurité, tout en étant pas des fonctionnaires de police exercent toutefois des missions de police, le Gouvernement considère qu'il n'y a pas lieu de suivre la remarque du conseil d'État.

CHAPITRE 2

Modification de la loi du 14 décembre 2005 relative à la suppression des titres au porteur et modification du Code des sociétés

Le présent chapitre entend apporter quelques adaptations au texte de la loi du 14 décembre 2005 portant suppression des titres au porteur. Ces adaptations vont dans le sens de la loi et ne sont que des améliorations techniques. Elles reposent avant tout sur des considérations opérationnelles.

Par ailleurs, dans la mesure où la mise en œuvre de la loi rend nécessaire la modification des statuts des sociétés concernées, il est prévu, dans un souci de réduction de la charge administrative, une procédure simplifiée de modification des statuts de sociétés, à l'exemple de ce qui avait été mis en place lors de l'introduction de l'Euro.

Art. 85

Le titre tel que défini au troisième tiret de l'article 2, alinéa 1er, 1°, de la loi du 14 décembre 2005 portant suppression des titres au porteur (ci-après «la Loi») n'est plus celui émis par une *personne*, mais par un *émetteur* (tel que défini à l'article 2, alinéa 1er, 2°, de la Loi) de droit belge.

Art. 84

Artikel 84 wijzigt de wet aan van 25 februari 2003, houdende de inrichting van de functie van veiligheidsbeambte met het oog op de uitvoering van de taken die betrekking hebben op de politie van hoven en rechtbanken en de overbrenging van gevangenen, die in artikel 6, 1°, het respecteren voorziet door de leden van het veiligheidskorps van de voorschriften van artikel 37 van de wet op het politieambt. Artikel 37 is vanaf nu aangepast en aangevuld met een artikel 37*bis*, waardoor er aan het gebruik van handboeien een wettelijk karakter wordt gegeven.

In de mate dat men enerzijds streeft naar overeenstemming, maar ook naar coherentie tussen de beoogde wettelijke bepalingen en dat anderzijds de beambten van het veiligheidskorps weliswaar geen politiebeambten zijn maar soms toch politionele opdrachten uitvoeren, de regering is van mening dat het niet nodig is de opmerking van de Raad van State te volgen.

HOOFDSTUK 2

Wijziging van de wet van 14 december 2005 betreffende de afschaffing van de effecten aan toonder en wijziging van het Wetboek van vennootschappen

Dit hoofdstuk beoogt een aantal aanpassingen aan te brengen aan de tekst van de wet van 14 december 2005 houdende afschaffing van de effecten aan toonder. Deze aanpassingen liggen volledig in de lijn van de ratio van deze wet en betreffen slechts technische verbeteringen. Ze steunen hoofdzakelijk op operationele overwegingen.

Daarenboven, in de mate dat de wet leidt een statutenwijziging van de betrokken vennootschappen, is er voorzien, met het oog de administratieve last te verminderen, in een vereenvoudigde procedure voor statutenwijziging van vennootschappen, in navolging van wat er op touw was gezet bij de invoering van de Euro.

Art. 85

Een effect zoals gedefinieerd in het derde streepje van artikel 2, eerste lid, 1°, van de wet van 14 december 2005 houdende afschaffing van de effecten aan toonder (hierna kortweg «de Wet») is niet langer een effect uitgegeven door een *persoon*, maar wel door een *emittent* (gedefinieerd in artikel 2, eerste lid, 2°, van de Wet) naar Belgisch recht.

L'adaptation était nécessaire afin que les parts de fonds communs de placement soient adéquatement couvertes dans la catégorie résiduelle. Auparavant ceci pouvait être sujet à discussion dans la mesure où ces fonds ne sont pas nécessairement revêtus de la personnalité juridique.

La notion «d'organisme de placement collectif» englobe les organismes de placement collectif visés par la loi du 20 juillet 2004 relative à certaines formes de gestion collective de portefeuilles d'investissement.

Enfin, la définition confirme que les titres de la catégorie résiduelle peuvent incorporer une créance financière à l'égard d'un tiers, et pas seulement à l'égard de l'émetteur.

La nouvelle définition dans l'article 2, alinéa 1er, 2° confirme que la notion «d'émetteur» s'étend aux organismes de placement collectif non-revêtus de la personnalité juridique.

La disposition entend couvrir par là les fonds communs de placement de droit belge, mais également tout véhicule de placement collectif qui ne prend pas le forme d'une personne morale, qu'il soit de droit belge ou étranger. Cette définition large est nécessaire pour assurer l'application de l'article 4 de la Loi (interdiction de livraison des titres en Belgique) aux titres émis par de tels organismes étrangers aussi bien que belges.

Les termes «non-revêtus de la personnalité juridique» ont été préférés à la référence à la forme contractuelle de l'organisme de placement collectif, en vue de couvrir certains organismes de droit étranger prenant la forme d'un trust, dont le caractère contractuel pourrait être sujet à controverse.

Art. 86

Il n'est plus référé à l'article 460, alinéa 1er, du Code des sociétés car les certificats cotés n'y sont pas visés, mais aux titres visés à l'article 2, alinéa 1er, 1°, premier tiret.

Par ailleurs, l'on a choisi d'utiliser la terminologie usuelle qui n'utilise plus les termes de «titres cotés sur un marché réglementé».

Enfin, la distinction entre titres cotés et non cotés n'est pas pertinente en ce qui concerne les titres des orga-

De aanpassing was noodzakelijk teneinde de aandelen in gemeenschappelijke beleggingsfondsen duidelijk binnen de resterende categorie te doen vallen. Voordien kon dit aanleiding geven tot betwisting, omdat die fondsen niet noodzakelijk rechtspersoonlijkheid hebben.

Het begrip «instelling voor collectieve belegging» slaat op de instellingen voor collectieve belegging waarvan sprake is in de wet van 20 juli 2004 betreffende bepaalde vormen van collectief beheer van beleggingsportefeuilles.

Ten slotte bevestigt de definitie dat de effecten uit de resterende categorie tevens een financiële schuldvordering op een derde en niet alleen op de emittent kunnen belichamen.

De nieuwe definitie in artikel 2, eerste lid, 2° bevestigt dat de notie «emittent» slaat op de instellingen voor collectieve belegging zonder rechtspersoonlijkheid.

Het is de bedoeling dat de bepaling geldt voor de gemeenschappelijke beleggingsfondsen naar Belgisch recht, maar ook voor enigerlei vehikel voor collectieve belegging dat geen rechtspersoon is, ongeacht of het onder Belgisch dan wel onder buitenlands recht ressorteert. Die ruime definitie is nodig met het oog op de toepassing van artikel 4 van de Wet (verbod op levering van effecten in België) op effecten uitgegeven door dergelijke zowel buitenlandse als Belgische instellingen.

Er werd geopteerd voor de bewoording «zonder rechtspersoonlijkheid» in plaats van een verwijzing naar de contractuele vorm van de instelling voor collectieve belegging, opdat de definitie ook zou slaan op bepaalde instellingen naar buitenlands recht in de vorm van een trust, waarvan het contractuele aspect kan worden betwist.

Art. 86

Er wordt niet meer verwezen naar artikel 460, eerste lid van het Wetboek van vennootschappen aangezien dit geen betrekking heeft op beursgenoteerde certificaten, doch naar de effecten waarvan sprake is in artikel 2, eerste lid, 1°, eerste streepje.

Tevens is geopteerd voor de gebruikelijke terminologie, waarin geen sprake meer is van «effecten genoteerd op een gereglementeerde markt».

Het onderscheid tussen beursgenoteerde en niet beursgenoteerde effecten is tenslotte niet relevant voor

nismes de placement collectif qui sont dès lors tous soumis à la conversion de plein droit organisée à l'article 5 de la Loi. A ce titre, sont également concernées les obligations que les organismes de placement collectifs pourraient émettre dans le futur.

Art. 87

L'article 6 de la loi est remplacé dans son entièreté pour les raisons suivantes:

La modification de l'article 5 de la Loi implique l'adaptation de l'article 6 de la Loi qui fait également référence aux titres qui sont visés à l'article 460, alinéa 1er du Code des sociétés;

Vu la modification proposée de l'article 5, l'article 6 doit aussi inclure les organismes de placement collectif de droit belge. Il doit également mentionner le règlement de gestion qui remplace les statuts pour certains organismes de placement collectif;

Par ailleurs, en vertu de l'article 5 de la Loi, la conversion automatique s'applique aux titres cotés et non aux titres non cotés qui seraient inscrits en compte titres. Or l'alinéa 2 de l'article 6 de la Loi est ambigu. Il semble viser tous les titres, cotés ou non, émis par les sociétés cotées. C'est la raison pour laquelle l'alinéa 2 de l'article 6 est adapté dans le sens de l'article 5;

Ensuite l'on devait désormais mentionner expressément la possibilité de prendre les mesures nécessaires avec un teneur de comptes agréé, et non nécessairement avec un organisme de liquidation, en cas d'application de l'article 475*ter* du Code des sociétés.

Enfin, le texte a été modifié conformément à la recommandation du Conseil d'État.

Art. 88

Les anciens articles 7 et 8 de la loi soulèvent 2 difficultés:

1. L'existence de deux dates butoirs différentes: La distinction entre 2013 et 2014 pourrait poser des problèmes de fongibilité entre les titres émis avant et ceux émis après la publication de la loi. Il a été jugé préférable de définir une seule date butoir de conversion et par

de effecten van de instellingen voor collectieve belegging, die dus alle onderworpen zijn aan de omzetting van rechtswege geregeld in artikel 5 van de Wet. Het gaat hierbij ook om de obligaties die de instellingen voor collectieve belegging in de toekomst zouden kunnen uitgeven.

Art. 87

Artikel 6 van de wet wordt in zijn geheel vervangen om volgende redenen:

De wijziging van artikel 5 van de Wet impliceert een aanpassing van artikel 6 van de Wet, waarin eveneens sprake is van de effecten waarnaar wordt verwezen in artikel 460, eerste lid, van het Wetboek van vennootschappen;

Gelet op de voorgestelde wijziging in artikel 5, moet artikel 6 ook betrekking hebben op de instellingen voor collectieve belegging naar Belgisch recht. In het artikel moet eveneens melding worden gemaakt van het beheersreglement dat voor bepaalde instellingen voor collectieve belegging in de plaats komt van de statuten;

Krachtens artikel 5 van de Wet geldt de automatische omzetting overigens voor de beursgenoteerde effecten en niet voor de niet beursgenoteerde effecten die op een effectenrekening zouden zijn ingeschreven. Het tweede lid van artikel 6 van de Wet is echter dubbelzinnig. Blijkbaar slaat dat lid op alle zowel beursgenoteerde als niet beursgenoteerde effecten die door de beursgenoteerde vennootschappen zijn uitgegeven. Daarom wordt het tweede lid van artikel 6 aangepast in de zin van artikel 5;

Verder diende voortaan uitdrukkelijk de mogelijkheid vermeld te worden om de nodige regelingen te treffen met een erkende rekeninghouder, en niet noodzakelijk met een vereffeningsinstelling, bij toepassing van artikel 475*ter* van het Wetboek van vennootschappen.

Ten slotte werd de tekst gewijzigd overeenkomstig de aanbeveling van de Raad van State.

Art. 88

Er rijzen 2 moeilijkheden met betrekking tot de oude artikel 7 en 8 van de wet:

1. Het bestaan van twee verschillende uiterste data: het onderscheid tussen 2013 en 2014 zou aanleiding kunnen geven tot problemen inzake de fungibiliteit tussen effecten uitgegeven vóór en deze uitgegeven na de bekendmaking van de wet. Men heeft het wenselijk ge-

conséquent de supprimer l'article 8 de la loi. Le libellé du nouvel article 7, §1er a été clarifié aussi bien en français qu'en néerlandais suite à l'avis du Conseil d'État. Il précise désormais que la conversion des titres au porteur en titres dématérialisés ou nominatifs intervient au choix du titulaire des titres.

2. La conversion doit être *demandée* par le titulaire des titres: Pour la conversion des titres des sociétés qui ne sont pas cotés sur un marché réglementé, la conversion doit être demandée par le titulaire des titres. Cette disposition soulève des problèmes pour la conversion en titres dématérialisés. Notamment, la demande de conversion doit-elle uniquement intervenir quand des titres au porteur sont déposés par leur titulaire auprès du teneur de comptes après le 1er janvier 2008, ou également pour la conversion de titres qui sont déjà inscrits en compte à cette date?

Il y a également d'importants problèmes pratiques. Certains titres au porteur inscrits en compte seront, en effet, convertis à la demande de leur titulaire, quand d'autres, en l'absence d'une telle demande, ne le seront pas. Une partie de l'émission sera donc dématérialisée quand l'autre partie sera toujours au porteur, ce qui pose un évident problème de fongibilité.

Afin d'éviter les difficultés liées à la demande du titulaire, on a choisi d'élargir le principe de la conversion du fait de l'inscription en compte tel qu'appliqué à l'article 5 pour autant que (i) les statuts soient modifiés et (ii) que les mesures nécessaires aient été prises avec un organisme de liquidation ou un teneur de comptes agréé (conditions cumulatives). La publicité est organisée comme dans l'article 6.

La date de conversion doit être mentionnée dans les statuts. Il s'agit de la solution la plus logique si l'on supprime l'exigence d'une demande du titulaire. Par ailleurs, la conversion ne peut avoir lieu que si l'émetteur a pris les mesures nécessaires décrites plus haut. Cette mesure s'applique sans préjudice de l'article 6.

Suite à l'avis du Conseil d'État, il est précisé dans le nouvel article 7, § 2, que la conversion de titres au porteur en titres dématérialisés, qui opère désormais automatiquement par l'inscription en compte de titres et non plus à la demande de leur titulaire, intervient suite au

acht één enkele uiterste omzettingsdatum vast te leggen en dus artikel 8 van de Wet te schrappen. De tekst van het nieuwe artikel 7, § 1 werd zowel in het Frans als in het Nederlands verduidelijkt ten gevolge van het advies van de Raad van State. Hij verduidelijkt verder dat de omzetting van effecten aan toonder in gedematerialiseerde effecten of effecten op naam plaats vindt naar keuze van de rechthebbende van de effecten.

2. De omzetting moet door de houder van de effecten worden *aangevraagd*: de houder van de effecten moet een aanvraag indienen voor de omzetting van effecten van vennootschappen die niet op een gereglementeerde markt zijn genoteerd. Die bepaling geeft aanleiding tot problemen voor de omzetting in gedematerialiseerde effecten. Meer bepaald rijst de vraag of de aanvraag moet worden gedaan alleen wanneer effecten aan toonder door de houder ervan worden gedeponeerd bij de rekeninghouder na 1 januari 2008, of ook voor de omzetting van effecten die reeds op die datum op een rekening zijn ingeschreven.

Ook zijn er aanzienlijke praktische problemen. Bepaalde effecten aan toonder ingeschreven op een rekening zullen inderdaad op vraag van de houder ervan worden omgezet, maar voor andere zal dat niet het geval zijn, aangezien er geen aanvraag is. Een deel van de uitgifte zal dus gedematerialiseerd zijn, terwijl de overige effecten nog steeds aan toonder zijn en uiteraard brengt dat een probleem mee wat de fungibiliteit betreft.

Teneinde de moeilijkheden verbonden aan de aanvraag door de houder te voorkomen, is gekozen voor een verruiming van het principe van omzetting in geval van inschrijving op rekening zoals toegepast in artikel 5, op voorwaarde (i) dat de statuten worden gewijzigd en (ii) dat samen met een vereffeningsinstelling of een erkende rekeninghouder de nodige regelingen zijn getroffen (cumulatieve voorwaarden). De bekendmaking wordt geregeld zoals in artikel 6.

De omzettingsdatum moet in de statuten worden vermeld. Dat is de meest logische oplossing, als men de vereiste van een aanvraag door de houder achterwege laat. Omzetting kan alleen wanneer de emittent de nodige regelingen zoals hierboven vermeld heeft getroffen. Die maatregel geldt onverminderd artikel 6.

Overeenkomstig het advies van de Raad van State wordt verduidelijkt in het nieuwe artikel 7, § 2, dat de omzetting van effecten aan toonder in gedematerialiseerde effecten, die voortaan automatisch gebeurt door inschrijving op een effectenrekening en

dépôt des titres par le titulaire auprès d'un teneur de compte agréé ou de l'organisme de liquidation désigné.

Art. 89

Il semble important que tous les acteurs de la dématérialisation puissent avoir accès aux informations pertinentes relatives aux émetteurs dans le cadre de la dématérialisation de leurs titres. Ces informations concernent notamment les adaptations aux statuts et la désignation d'un organisme de liquidation, telles qu'organisées dans les articles 6 et 7 de la Loi. Si le Roi le juge utile, il pourra désigner une institution qui sera chargée de tenir une base de données centralisée en la matière. Il pourra aussi organiser les modalités de transmission des informations à une telle base de données, ainsi que son fonctionnement.

Le texte a été modifié pour tenir compte de la proposition du Conseil d'État.

Art. 90

L'ancien article 9 prévoit la conversion de plein droit des titres au porteur en titres dématérialisés à la date de conversion limite. Son alinéa 2 permet à un émetteur qui ne souhaite pas voir ses titres au porteur convertis de plein droit en titres dématérialisés de décider la conversion au nominatif de ses titres.

Dans la mesure où il est possible que des émetteurs dont les titres sont concernés par l'ancien article 9 n'adaptent pas leur statuts, ou ne prennent pas les mesures nécessaires avec un organisme de liquidation, la disposition prévoyant la conversion de plein droit des titres au porteur en titres dématérialisés risque de rester sans effets.

Il semble dès lors plus logique de prévoir la conversion de plein droit en titres nominatifs lorsque les mesures nécessaires à la conversion en titres dématérialisés n'ont pas été prises avant la date limite, et de ne pas imposer une décision expresse à cet effet.

Le texte a été modifié pour tenir compte de la proposition du Conseil d'État.

niet meer op verzoek van hun rechthebbende, plaats vindt ten gevolge van de neerlegging door de rechthebbende van de effecten bij een erkende rekeninghouder of bij de aangeduide vereffeningsinstelling.

Art. 89

Het lijkt belangrijk dat alle actoren van de dematerialisatie toegang kunnen hebben tot de relevante informatie over de emittenten in het kader van de dematerialisatie van hun effecten. Deze informatie betreft met name de aanpassingen aan de statuten en de aanstelling van een vereffeningsinstelling, zoals geregeld in de artikelen 6 en 7 van de Wet. Indien de Koning het nuttig acht, zal hij een instelling kunnen aanwijzen die zal belast worden met het bijhouden van een gecentraliseerde gegevensbank hieromtrent. Hij zal tevens de modaliteiten van de overdracht van de informatie aan een dergelijke gegevensbank kunnen regelen, evenals haar werking.

De tekst is gewijzigd teneinde rekening te houden met het voorstel van de Raad van State.

Art. 90

Het oude artikel 9 voorziet in de omzetting van rechtswege van effecten aan toonder in gedematerialiseerde effecten op de uiterste omzettingsdatum. Krachtens het tweede lid van dat artikel mag een emittent die niet wenst dat zijn effecten aan toonder van rechtswege in gedematerialiseerde effecten worden omgezet, beslissen tot omzetting van zijn effecten in effecten op naam.

Inzoverre het mogelijk is dat emittenten van wie de effecten onder het oude artikel 9 vallen, hun statuten niet aangepassen noch de nodige regelingen samen met een vereffeningsinstelling nemen, bestaat het risico dat de bepaling betreffende de omzetting van rechtswege van effecten aan toonder in gedematerialiseerde effecten geen uitwerking zal hebben.

Het is dus logischer te voorzien in de omzetting van rechtswege in effecten op naam wanneer vóór de uiterste datum niet het nodige is gedaan voor de omzetting in gedematerialiseerde effecten, en geen uitdrukkelijke beslissing in dat opzicht op te leggen.

De tekst is gewijzigd teneinde rekening te houden met het voorstel van de Raad van State.

Art. 91 à 94

Les articles 468, 469, 472 et 473 du Code des sociétés concernent le rôle des organismes de liquidation dans le fonctionnement des titres dématérialisés (468: inscription dans le registre des titres nominatifs de l'organisme de liquidation; 469: obligation pour les teneurs de comptes agréés de maintenir les titres auprès d'un organisme de liquidation; 472: protection des comptes de l'organisme de liquidation contre les saisies; 473: caractère libératoire du paiement des dividendes à l'organisme de liquidation).

Ces dispositions ne tiennent pas compte, du moins expressément, de la possibilité pour un teneur de comptes agréé de jouer le rôle de «tête de pyramide» en vertu de l'article 475*ter*. Les modifications à ces articles prévoient explicitement cette possibilité.

En ce qui concerne l'article 472 C.soc., il va de soi que, lorsqu'un organisme de liquidation également désigné comme teneur de comptes est titulaire de comptes auprès d'un teneur de comptes «475*ter*», de tels comptes sont couverts par la règle d'insaisissabilité de l'article 472.

En ce qui concerne l'article 472 C.soc., lorsque l'émetteur est son propre teneur de compte, un tel paiement n'est en rien libératoire vis-à-vis des titulaires de titres mais l'émetteur reste tenu de faire ce paiement.

Art. 95

L'article 475*ter* C.soc. permet aux teneurs de comptes de jouer le rôle d'organisme de liquidation en ce qui concerne les titres du Code des sociétés qui ne sont pas cotés sur un marché réglementé.

L'alinéa 1er de l'article 475*ter* C.soc. manquait de clarté et la rédaction a été améliorée. Par ailleurs, l'exigence d'un accord du titulaire du compte-titres, inspirée de l'AR n°62, n'est pas justifiée dans le cadre de titres dématérialisés.

Art. 96

Cette disposition vise à assouplir la procédure de modification des statuts des sociétés rendue nécessaire pour l'application de la loi du 14 décembre 2005 portant suppression des titres au porteur.

Art. 91 tot 94

De artikelen 468, 469, 472 en 473 van het Wetboek van vennootschappen hebben betrekking op de rol van de vereffeningsinstellingen in de werking van de gedematerialiseerde effecten (468: inschrijving in het register van de effecten op naam van de vereffeningsinstelling; 469: verplichting voor de erkende rekeninghouders om de effecten bij te houden bij een vereffeningsinstelling; 472: bescherming van de rekeningen van de vereffeningsinstelling tegen beslag; 473: bevrijdend karakter van de betaling van de dividenden aan de vereffeningsinstelling).

In die bepalingen wordt, althans niet expliciet, rekening gehouden met de mogelijkheid dat een erkende rekeninghouder optreedt als «hoofd van de pyramide» krachtens artikel 475*ter*. De aan deze artikelen aangebrachte wijzigingen voorzien uitdrukkelijk deze mogelijkheid.

Wat artikel 472 W.venn. betreft, spreekt het voor zich dat, wanneer een vereffeningsinstelling tevens als rekeninghouder is aangewezen en rekeningen heeft bij een «475*ter*» rekeninghouder, de in artikel 472 bepaalde regel inzake de onbeslagbaarheid geldt voor dergelijke rekeningen.

Wat artikel 473 W.venn. betreft, wanneer de emittent zijn eigen rekeninghouder is, is die betaling geenszins bevrijdend ten opzichte van de houders van de effecten, maar blijft de emittent gehouden deze betaling te doen.

Art. 95

Volgens art. 475*ter* W.venn. mogen rekeninghouders als vereffeningsinstelling optreden voor de effecten van het Wetboek van vennootschappen die niet op een gereglementeerde markt zijn genoteerd.

Het eerste lid van art. 475*ter* W.venn. was onduidelijk en de tekst werd verbeterd. Bovendien is de vereiste van een akkoord van de titularis van een effectenrekening, geïnspireerd door het KB nr. 62, niet gerechtvaardigd in het kader van gedematerialiseerde effecten.

Art. 96

Deze bepaling strekt ertoe de procedure te versoepelen ter wijziging van de statuten van de vennootschappen die noodzakelijk geworden is voor de toepassing van de wet van 14 december 2005 houdende afschaffing van de effecten aan toonder.

Elle confie à l'organe de gestion de la société la compétence de modifier les statuts de la société, moyennant la passation d'un acte authentique.

Cette compétence est encadrée à deux points de vue.

D'une part, cette compétence est strictement limitée aux modifications décrites expressément dans l'article, à savoir (i) prévoir dans les statuts que les titres déjà admis à la négociation sur un marché réglementé et inscrits en compte-titres existent sous forme dématérialisée, (ii) procéder à l'insertion dans les statuts de la possibilité d'émettre des titres dématérialisés et de convertir les titres au porteur de la société en titres dématérialisés et (iii) introduire les règles nécessaires pour permettre aux titulaires de titres dématérialisés de participer à l'assemblée générale, sans que ces règles puissent prévoir des conditions plus strictes que celles imposées à ceux qui détiennent leurs titres sous d'autres formes.

Cela implique notamment que l'organe de gestion n'est pas habilité à supprimer la référence aux titres au porteur dans les statuts, ni à organiser la conversion des titres au porteur selon d'autres modalités que celles expressément prévues par la loi.

D'autre part, cette compétence est limitée dans le temps et ne pourra s'exercer que jusqu'au 31 décembre 2013.

CHAPITRE 3

Modifications de la loi du 20 février 1991 relative aux baux à loyer portant sur les résidences principales

Art. 97

Afin d'assurer l'égalité de tous dans l'accès au logement, le législateur interdit les discriminations raciales et non raciales dans le cadre des lois «Moureaux» (30/07/81) et anti-discrimination (23/02/03).

Le Centre pour l'Egalité des chances a pu se rendre compte, à partir de son expérience de terrain, d'une méconnaissance certaine de ces dispositions et de leur portée auprès du grand public. En effet, la plupart des gens sont persuadées de manière erronée que la li-

Ze vertrouwt aan het bestuursorgaan van de vennootschap de bevoegheid toe de statuten van de vennootschap te wijzigen door middel van het verlijden van een authentieke akte.

Deze bevoegdheid is beperkt op een dubbel niveau.

Enerzijds is de bevoegdheid strikt beperkt tot de wijzigingen die uitdrukkelijk beschreven zijn in het artikel, met name (i) voorzien in de statuten dat de effecten die worden toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt en op een effectenrekening zijn ingeschreven in gedematerialiseerde vorm bestaan, (ii) overgaan tot de invoeging in de statuten van de mogelijkheid gedematerialiseerde effecten uit te geven en de effecten aan toonder van de vennootschap om te zetten in gedematerialiseerde effecten, (iii) in de statuten de nodige regels invoegen om de rechthebbenden van gedematerialiseerde effecten toe te laten deel te nemen aan de algemene vergadering, zonder dat deze regels striktere voorwaarden mogen voorzien dan deze opgelegd aan degenen die hun effecten onder andere vormen aanhouden.

Dat impliceert met name dat het bestuursorgaan niet gerechtigd is de verwijzing naar effecten aan toonder in de statuten te schrappen, noch de omzetting te regelen van effecten aan toonder overeenkomstig andere modaliteiten dan deze die uitdrukkelijk door de wet zijn voorzien.

Anderzijds is de bevoegdheid beperkt in de tijd en zal ze slechts kunnen uitgeoefend worden tot 31 december 2013.

HOOFDSTUK 3

Wijzigingen van de wet van 20 februari 1991 betreffende de huurcontracten inzake de hoofdverblijfplaatsen

Art. 97

Teneinde de gelijkheid voor iedereen te garanderen bij de toegang tot de huisvesting, verbiedt de wetgever de al dan niet op basis van ras gebaseerde discriminaties in het kader van de wetten «Moureaux» (30/07/81) en antidiscriminatie (23/02/03).

Het Centrum voor Gelijkheid van Kansen kon door haar ervaring op het terrein vaststellen dat er een zekere miskenning is van deze bepalingen en van hun draagwijdte bij het grote publiek. De meeste mensen zijn er inderdaad verkeerd van overtuigd dat de con-

berté contractuelle du propriétaire l'autorise à pratiquer la discrimination. Or, cette liberté contractuelle n'est évidemment pas absolue et ne peut s'exercer que dans les limites fixées par la loi, y compris nos législations anti-discrimination.

Dans cette perspective, le non-affichage du montant du loyer tant sur les affiches apposées sur le bien lui-même que dans les annonces (sur support papier ou électronique) est un élément permettant à certains propriétaires d'avoir des comportements discriminatoires en faisant varier la hauteur du loyer demandé en fonction, par exemple, de la couleur de la peau.

Par ailleurs, cette mesure est, également et de manière plus large, à envisager dans le cadre de la protection des consommateurs au sens large, puisque ayant connaissance dès l'amont du montant du loyer demandé, le candidat locataire pourra savoir, avant d'avoir pu visiter le bien mis en location, si le montant du loyer demandé rentre dans ses moyens financiers.

Dès lors, une modification du code civil, par l'introduction d'un article 1716, s'impose. En application de la théorie de «l'offre au public», cet article prévoit que toute communication publique relative à la mise en location d'un bien doit notamment comprendre une description du bien loué, le montant du loyer demandé ainsi que le montant des charges communes telles qu'elles sont définies à ce moment précis et ce, en excluant les charges privatives liées à la consommation personnelle (chauffage, électricité, eau …). Le non-respect de cette mention sera, afin d'être dissuasif, sanctionné par une amende administrative fixée à 150 euros (cette incivilité est comparable au délit instantané).

Pour pouvoir mettre en œuvre le contrôle du respect de cet affichage et, le cas échéant pourvoir infliger la sanction administrative prévue, les autorités communales pourront apporter les modifications nécessaires à leur règlement de police.

Ce mode général d'information portant sur les éléments essentiels de l'offre au public du bien à louer, vise à contraindre les futures parties contractantes à respecter dans la phase pré-contractuelle, les principes de bonne foi et de transparence.

Cet affichage obligatoire permet un contrôle aisé et efficace du respect des principes fondamentaux d'égalité et de non-discrimination.

tractuele vrijheid van de eigenaar hem toelaat om te discrimineren. Die contractuele vrijheid is uiteraard niet absoluut en kan alleen uitgeoefend worden binnen de beperkingen die vastgelegd zijn door de wet, inclusief onze antidiscriminatiewetgevingen.

In het licht hiervan is het niet bekendmaken van het bedrag van de huurprijs, zowel op de affiches aangebracht aan het goed zelf, als in de advertenties (op papieren of elektronische drager) , een belangrijk element die het bepaalde eigenaars mogelijk maakt om zich op discriminerende wijze te gedragen, doordat ze het bedrag van de gevraagde huurprijs laten schommelen, bijvoorbeeld in functie van de huidskleur.

Deze maatregel is ten andere eveneens en op een ruimere manier te overwegen in het kader van de bescherming van de consumenten in ruime zin, aangezien de kandidaat-huurder de huurprijs zal kennen vooraleer hij het te huur gestelde goed heeft bezocht en hij dus zal weten of het bedrag van de gevraagde huurprijs binnen zijn financiële mogelijkheden past.

Een wijziging van het Burgerlijk Wetboek, door invoeging van een artikel 1716, dringt zich derhalve op. Door toepassing van de theorie van het «aanbod aan het publiek», voorziet dit artikel dat elke publieke en officiële mededeling inzake het te huur stellen van een goed onder meer een beschrijving van het te huur gestelde goed moet vermelden, het bedrag van de gevraagde huurprijs en het bedrag van de gemeenschappelijke lasten, zoals die op dat precieze moment gedefinieerd zijn en dit exclusief de lasten in verband met het persoonlijk verbruik (verwarming, elektriciteit, water,…). Om ontradend te zijn zal het niet respecteren van deze vermelding bestraft worden met een administratieve boete die vastgelegd is op 150 euro (dit is vergelijkbaar met het aflopend misdrijf).

Om de controle van het respecteren van deze vermelding te kunnen instellen en om in voorkomend geval de voorziene administratieve sanctie te kunnen opleggen, zullen de gemeentelijke autoriteiten de nodige wijzigingen kunnen aanbrengen aan hun politiereglement.

Deze algemene informatiewijze inzake de essentiële elementen van de aanbieding aan het publiek van het te huur gestelde goed, is bedoeld om de toekomstige contracterende partijen te verplichten om in de precontractuele fase de principes van goede trouw en transparantie te respecteren.

Deze verplichte afichering maakt een gemakkelijke en efficiënte controle mogelijk van het respecteren van de fundamentele principes van gelijkheid en non-discriminatie.

Partant de la constatation que d'autres opérateurs économiques sont quotidiennement astreints à l'obligation de publicité des prix des services et des biens, on voit mal en quoi l'indication du montant du loyer et des charges communes (qui doivent encore être acceptés par le candidat locataire) porteraient atteintes à un élément relevant de la vie privée des bailleurs et des occupants (à savoir leur revenus).

Considérant l'intention du législateur de donner une certaine effectivité aux droits fondamentaux (dont l'égalité et la non-discrimination) et en tenant compte du caractère limité, voir inexistant de l'atteinte (essentiellement subjective) aux intérêts privés des bailleurs ou des occupants, le mode général d'information est strictement proportionnée aux buts poursuivis.

A l'origine, l'avant-projet, dans cet article, comprenait l'intention du gouvernement de mentionner, à titre d'information, le montant du loyer demandé et des charges communes, pour toute location d'un bien destiné au logement et ce dans toute communication publique ou officielle. En vue de rendre cette obligation contraignante, le gouvernement a choisi d'imposer au bailleur ou son mandataire, en cas d'infraction, une amende administrative, fixée à 50 EUR pour une première infraction et 250 EUR pour l'infraction suivante. L'avant-projet s'inscrivait dans une politique visant à lutter contre les discriminations illégales en matière de location et visait, en vue de protéger les intérêts des consommateurs, une forme de devoir d'information précontractuel , grâce à laquelle tant le locataire que le bailleur pouvaient gagner du temps respectivement dans la mise en location et la recherche d'un logement adapté. Le conseil d'État a pourtant exprimé plusieurs objections assez lourdes, entre autres concernant la compétence du gouvernement fédéral à faire imposer à la commune une sanction administrative et concernant aussi le principe d'égalité dans la recherche et la constatation d'éventuelles infractions.

Le gouvernement a, à la lumière de cet avis du Conseil d'État, modifié l'avant-projet pour répondre aux objections du Conseil d'État.

En premier lieu, pour toute mise en location d'un bien mobilier, immobilier ou une partie, conformément à la description de la notion donnée à l'article 1er de la loi sur les loyers, tel qu'inséré par l'article 377 de la loi programme (II) du 24 décembre 2002, *MB* 31-12-2002, destiné au logement au sens large du terme, est intro-

Uitgaande van de vaststelling dat andere economische operatoren dagelijks gedwongen worden om de prijs van goederen en diensten publiek te maken, ziet men niet goed in waarom het vermelden van het bedrag van de huurprijs en van de gemeenschappelijke lasten (die nog moeten aanvaard worden door de kandidaat-huurder) afbreuk zou doen aan een element dat behoort tot het privé-leven van de verhuurders en de huurders (namelijk hun inkomsten).

Overwegende dat het de bedoeling is van de wetgever om een zekere effectiviteit te geven aan de fundamentele rechten (waaronder de gelijkheid en de non-discriminatie) en rekening houdend met het beperkte of zelfs onbestaande karakter van de (essentieel subjectieve) afbreuk aan de private rechten van de verhuurders of de huurders, is de algemene informatiewijze strikt in verhouding tot de beoogde doelstellingen.

Oorspronkelijk bevatte het voorontwerp bij dit artikel het voornemen van de regering om voor elke verhuring van een goed bestemd tot bewoning, in elke publieke of officiële mededeling, ter informatie het bedrag van de gevraagde huurprijs en gemeenschappelijke lasten te vermelden. Teneinde deze verplichting afdwingbaar te maken opteerde de Regering ervoor om de verhuurder of diens gevolmachtigde bij een overtreding hiervan een administratieve boete krachtens een gemeentelijk reglement op te leggen, vastgelegd op 50 EUR bij een eerste overtreding en 250 EUR bij de volgende overtreding. Het voorontwerp paste in een beleid gericht tegen de ongeoorloofde discriminatie bij verhuring en beoogde ter bescherming van de consumentenbelangen ook een vorm van précontractuele informatieplicht, waardoor zowel de huurder als verhuurder tijdswinst konden boeken bij de respectievelijke te huurstelling en zoektocht naar een betaalbare geschikte woonst. De Raad van State had echter bij dit voorontwerp verscheidene zwaarwichtige bezwaren onder meer inzake de bevoegdheid van de federale regering om de gemeente een administratieve sanctie te doen opleggen en inzake het gelijkheidsbeginsel bij de opsporing en vasttelling van eventuele inbreuken.

De regering heeft in het licht van dit advies door de Raad van State het voorontwerp gewijzigd zodat tegemoet kan gekomen worden aan de bezwaren door de Raad van State.

Vooreerst wordt nu voor iedere te huurstelling van een roerend, onroerend of deel ervan, in overeenstemming met de begripsomschrijving in artikel 1 van de Woninghuurwet zoals ingevoerd door artikel 377 van de Programmawet (II) van 24 december 2002, *B.S.* 31-12-2002, bestemd tot bewoning in de ruime zin, de ver-

duite l'obligation de mentionner à temps à l'administration communale du lieu où le bien loué est situé. Si l'immeuble est situé sur le territoire de plusieurs communes, c'est le numéro de l'immeuble qui est pris en compte pour déterminer à quelle administration communale cela doit être signifié.

Cette obligation de mention peut se faire de quelle que manière qui soit (verbal, écrit, mail) et deviendra possible à terme, par la voie informatisée, de préférence, via le e-government. Cette obligation repose sur le bailleur ou son mandataire qui est chargé de cette tâche. Le bailleur reçoit de la part du fonctionnaire chargé par l'administration communale un accusé de réception daté, dès que les mentions sont complètes. En cas de contestation ou s'il n'est pas satisfait à temps au devoir de mention, la charge de la preuve revient au bailleur. C'est la date à laquelle le bailleur ou son mandataire a mentionné les données complètes qui est déterminante et non pas la date à laquelle c'est enregistré dans la banque de données communale. La mention non remise à temps ou incomplète de la mise en location n'entraîne nullement la nullité du bail, mais fait naître un droit uniquement en faveur du nouveau locataire du bail conclu, pour, via une lettre recommandée adressée au bailleur dans les dix jours au plus tard suivant la date de la signature ou de la conclusion du bail, invoquer unilatéralement le renom du bail, sans qu'une quelconque forme d'indemnités ou de paiement soit due. Le délai de dix jours ouvrables commence donc à courir le jour ouvrable suivant la date de conclusion du bail ou en cas d'une promesse de location unilatérale par le locataire, dès le jour ouvrable qui suit la date de signature de la promesse de location unilatérale. Ce qui est déterminant pour ce délai d'échéance pendant lequel le locataire peut renier valablement et unilatéralement le bail ou la promesse de location est la date à laquelle le locataire a déposé à la poste sa lettre recommandée. L'objectif de cette mesure est de protéger le candidat-locataire et de lui permettre, préalablement à la négociation sur le bail, de réfléchir aux caractéristiques du loyer et aux conditions pécuniaires et de lui permettre aussi de les examiner par rapport à d'autres biens qui sont à louer.

Pour toute sécurité juridique, l'invocation à temps du renom par le locataire doit, pour être valable, satisfaire à l'exigence de forme d'une lettre recommandée adressée au bailleur ou son mandataire, tant dans l'intérêt du locataire que dans celui du bailleur.

plichting ingevoerd om dit tijdig te melden aan het gemeentebestuur waar het gehuurde goed gelegen is. Indien het pand gelegen is op grondgebied van meerdere gemeenten geldt het huisnummer om te bepalen aan welk gemeentebestuur dit moet gemeld worden.

Deze meldingsplicht kan op gelijk welke wijze gebeuren (mondeling, schriftelijk, via e-mail) en wordt op termijn bij voorkeur via e- governement langs geïnformatiseerde weg mogelijk. De verplichting hiervan rust op de verhuurder of zijn gevolmachtigde die met deze taak belast wordt. De verhuurder krijgt vanwege de door het gemeentebestuur hiermee belaste ambtenaar een gedateerde ontvangstmelding, van zodra de melding volledig is. Ingeval betwisting ontstaat of aan de meldingsplicht niet tijdig is voldaan, ligt de bewijslast bij de verhuurder. Bepalend is de datum waarop de verhuurder of zijn gevolmachtigde de volledige gegevens gemeld heeft aan het gemeentebestuur en niet de datum waarop dit is opgenomen in de gemeentelijke databank. De niet (tijdige of onvolledige) melding van de te huurstelling brengt geenszins de nietigheid van het huurcontract mee, maar doet wel een recht ontstaan enkel voor de nieuwe huurder van de gesloten huurovereenkomst om via een aangetekend schrijven gericht aan de verhuurder uiterlijk binnen de tien werkdagen volgend op de datum van ondertekening of sluiting van de huurovereenkomst om eenzijdig de verzaking aan de huurovereenkomst in te roepen, zonder dat enige vorm van vergoeding of betaling van een geldsom hiervoor verschuldigd is. De termijn van tien werkdagen begint dus te lopen de werkdag volgend op de datum van sluiting van de huurovereenkomst, of in geval van een eenzijdige huurbelofte door de huurder, vanaf de werkdag volgend op de datum van ondertekening van eenzijdige huurbelofte. Bepalend voor deze vervaltermijn waarbinnen de huurder rechtsgeldig éénzijdig aan het huurcontract of de eenzijdige huurbelofte kan verzaken is de datum waarop de huurder zijn aangetekend schrijven bij de post aanbiedt. De bedoeling van deze maatregel is de kandidaat- huurder te beschermen en hem voorafgaand aan de onderhandeling over een huurovereenkomst de kans te bieden zich te beraden over de kenmerken van de huurwoning en de geldelijke voorwaarden en tevens in staat te stellen dit af te wegen ten aanzien van andere panden die te huur worden aangeboden.

De tijdige inroeping tot verzaking door de huurder moet om rechtsgeldig te zijn voldoen aan de vormvereiste van een aangetekende brief gericht aan de verhuurder of zijn gevolmachtigde met het oog op de rechtszekerheid, zowel in het belang van de huurder als van de verhuurder.

Mais ce renom unilatéral ne créera de conséquences juridiques que si le bailleur ou son mandataire néglige d'adresser au locataire, dans les dix jours ouvrables au plus tard suivant l'offre, par la poste, une lettre recommandée exprimant sa volonté de renom, et dans laquelle les fondements du renom sont contestés. Ce courrier doit aussi comprendre la preuve que le bailleur ou son mandataire a mentionné à la maison communale à temps la mise en location, conformément au premier alinéa du présent article. Il est satisfait à cette obligation de preuve si la lettre comprend l'attestation de l'accusé de réception par la commune tel que visé au troisième alinéa de l'article inséré et qu'il en ressort que la mention date d'au moins quatorze jours avant la date de conclusion du bail.

La réalisation et l'actualisation de la banque de données sur les immeubles mis en location seront réglées, ainsi que les possibilités de traitement et les objectifs du traitement. La loi sur la protection de la vie privée sera d'application sur les fichiers de données pour que les possibilités de traitement autorisées et leur finalité soient expressément décrites par un loi.

La mesure de l'article inséré 1716 du Code civil est impératif et règle, au bénéfice du locataire, mais aussi du bailleur, le devoir d'information pré-contractuel auquel est associé désormais une condition de publicité au sens large du terme. Toutes les dispositions contractuelles qui sont contradictoires avec ces dispositions contraignantes, mais aussi les dispositions dans une promesse de location où le locataire s'engage unilatéralement à prendre le contrat de location, sont sanctionnées de nullité.

L'objectif du gouvernement est que des banques de données communales ou intercommunales reprenant les immeubles de logement mis en location sur le marché soient mises à la disposition du public, au niveau des communes. C'est la raison pour laquelle ce devoir de mention n'est imposé, en cas de location, qu'aux nouveaux locataires et qu'il ne vaut pas pour les prolongements ou les renouvellements de bail avec le même locataire ou dans le cas du transfert d'un bail.

Enfin, la nouvelle réglementation n'entrera en vigueur qu'à partir du 1er octobre 2007 pour permettre aux communes de se préparer sur le plan administratif et d'informer et de sensibiliser au préalable les bailleurs, les locataires ou les professionnels intermédiaires.

Deze eenzijdige verzaking zal pas echter rechtsgevolgen creëren wanneer de verhuurder of zijn gevolmachtigde nalaat om uiterlijk binnen de tien werkdagen volgend op de aanbieding door de post van het aangetekend schrijven houdende wilsuiting tot verzaking, een aangetekend schrijven te richten aan de huurder waarin de rechtsgronden voor een verzaking betwist worden en dat tevens het bewijs moet bevatten dat de verhuurder of zijn gevolmachtigde tijdig de te huurstelling conform het eerste lid van dit artikel heeft gemeld aan het gemeentebestuur. Aan deze bewijsverplichting wordt voldaan indien het schrijven het attest van ontvangstmelding door de gemeente zoals bepaald in het derde lid van het ingevoegd artikel bevat en hieruit blijkt dat de melding dateert van ten minste veertien dagen voorafgaand aan de datum van sluiting van de huurovereenkomst.

Vervolgens wordt de aanmaak en actualisering van de databank inzake te huur gestelde panden geregeld waarbij tevens de verwerkingsmogelijkheden en doelstellingen van de verwerking omschrijft. Op deze databestanden is de wet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van toepassing zodat de toegelaten verwerkingsmogelijkheden evenals de finaliteit hiervan uitdrukkelijk bij wet omschreven wordt.

De regeling van het ingevoerd artikel 1716 van het Burgerlijk Wetboek is van dwingend recht en regelt ten behoeve van de huurder maar ook van de verhuurder de précontractuele informatieplicht waaraan voortaan een publiciteitsvoorwaarde in de ruime betekenis van de zin gekoppeld wordt. Alle contractuele bepalingen die strijdig zijn met deze dwingende bepalingen, maar ook bepalingen in een huurbelofte waarin de huurder zich eenzijdig verbindt tot het aangaan van een huurovereenkomst, worden gesanctioneerd door de nietigheid.

Het ligt in de bedoeling van de Regering dat op het niveau van de gemeenten gemeentelijke of intergemeentelijke en voor het publiek beschikbare databanken ter beschikking worden gesteld met de panden die actueel ter verhuring voor bewoning op de markt worden aangeboden. Vandaar dat deze meldingsplicht enkel wordt opgelegd bij verhuring aan nieuwe huurders en dus niet geldt voor verlengingen of vernieuwingen van het huurcontract met dezelfde huurder of overdracht van een huurovereenkomst.

Tenslotte zal de nieuwe regeling pas in voege treden vanaf 1 oktober 2007 om de gemeenten in staat te stellen zich hier administratief op voor te bereiden en zowel de verhuurders, huurders als professionele tussenpersonen vooraf te informeren en te sensibiliseren.

Le gouvernement, par cet article, vise à garantir les différents objectifs politiques.

Le gouvernement fédéral vise avant tout une plus grande transparence du marché locatif privé. Tant le flux des informations que la concurrence sont sur le marché privé de la location imparfaits. Précisément, pour améliorer le fonctionnement de ce marché, des mesures politiques s'imposaient pour augmenter cette transparence sur le marché locatif.

Ces banques de données et leur traitement permettront aussi d'agir plus efficacement contre les vendeurs de sommeil, les locations illégales parce que la destination du bien est contraire à la réglementation en matière d'urbanisme ou d'aménagement du territoire ou aux normes qualitatives régionales ou encore parce que des immeubles déclarés inadéquats et pourtant mis en location. Les banques de données de location n'auront pas seulement un effet préventif contre toutes les formes de location illégale, mais elle permettra en outre aux autorités communales d'agir plus efficacement contre les vendeurs de sommeil ou les locations de biens déclarés inhabitables ou inadéquats ou encore des habitations pour lesquelles aucun permis de location n'a été demandé.

Art. 98

L'article 98 vise à préserver les parties des éventuels litiges liés aux dégâts matériels dans le bien occupé, en cours de bail ou à la fin du bail. Un état des lieux contradictoire sera obligatoirement dressé avant l'entrée en jouissance ou dans le mois qui suit celle-ci par le bailleur et le preneur. Il sera obligatoirement annexé au bail avant son enregistrement.

Le présent article est à mettre en rapport avec l'obligation du bail écrit, disposition visée par l'article 77 de la constitution.

Art. 99

La loi de 1991 ne contient pas de liste des normes de salubrité, de sécurité et d'habitabilité qu'un logement servant de résidence principale doit impérativement respecter. Ces normes minimales sont fixées dans l'arrêté royal du 8 juillet 1997.

Par ailleurs, depuis le transfert de la compétence «logement» aux Régions, ces dernières ont promulgué,

Met dit artikel beoogt de Regering verscheidene beleidsdoelstellingen te garanderen.

Vooreerst beoogt de federale regering een grotere transparantie van de private huurmarkt. Zowel de informatiedoorstroming als de competitie zijn op een private huurmarkt imperfect. Precies om de marktwerking te verbeteren dringen zich beleidsmaatregelen op die de transparantie op de huurmarkt verhogen.

Tenslotte laten deze databanken en hun verwerking ook toe om gerichter op te treden tegen huisjesmelkerij, ongeoorloofde verhuring omdat de bestemming strijdig is met de regelgeving inzake stedenbouw en ruimtelijke ordening of gewestelijke kwaliteitsnormen zoals wanneer de woningen reeds onbewoonbaar of ongeschikt zijn verklaard en toch te huur worden aangeboden. Niet alleen zal van de huurdatabanken een preventief effect uitgaan tegen vormen van ongeoorloofde verhuring, maar bovendien stelt dit de gemeentelijke overheid in staat om gerichter op te treden tegen de verhuring door huisjesmelkers of verhuring van onbewoonbaar of ongeschikt verklaarde woningen of woningen waarvoor geen verhuurvergunning is aangevraagd.

Art. 98

Artikel 98 is bedoeld om de partijen te beschermen tegen eventuele geschillen in verband met de materiële schade in het gehuurde goed tijdens de loop of bij het einde van de huurovereenkomst. Er zal verplichtend een tegensprekelijke plaatsbeschrijving worden opgesteld door de verhuurder en de huurder alvorens het goed betrokken wordt of binnen de maand die daarop volgt. Ze zal verplichtend bij de huurovereenkomst gevoegd worden alvorens die geregistreerd wordt.

Dit artikel is in overeenstemming te brengen met de verplichting van de schriftelijke huurovereenkomst, een bepaling die een aangelegenheid regelt als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 99

De wet van 1991 bevat geen lijst van normen inzake gezondheid, veiligheid en bewoonbaarheid waaraan een woning die tot hoofdverblijfplaats dient verplichtend moet voldoen. Deze minimumnormen zijn vastgelegd door het koninklijk besluit van 8 juli 1997.

Bovendien hebben de Gewesten, sedert de overdracht van de bevoegdheid «huisvesting», elk een ge-

chacune, un code régional du logement qui contient des normes minimales de salubrité, de sécurité et d'habitabilité.

Cette disposition ne prend tout son sens que si les normes minimales de salubrité, de sécurité et d'habitabilité sont reprises au verso de tout contrat de bail.

Pour ce faire, il y a lieu de modifier l'article 2 du Livre III, titre VIII, chapitre 2, section 2 du code civil inséré par la loi du 20 février 1991 et modifié par la loi du 13 avril 1997.

Ces modifications indiquent que, sans outrepasser les compétences régionales, un bien mis en location doit répondre aux normes minimales en matière de salubrité, sécurité et habitabilité telles qu'elles sont établies dans l'arrêté royal du 8 juillet 1997.

En outre, ces normes ne peuvent ni être contradictoires ni surseoir aux normes en vigueur dans les 3 régions. En d'autres termes, ces conditions minimales comprennent notamment les normes de qualité prévues dans les réglementations adoptées en cette matière par les Régions et présentant un caractère commun et sont sans préjudice des autres normes de qualité contenues dans ces réglementations.

Par ailleurs, dans le souci de mieux encadrer les droits et devoirs du propriétaire et du locataire en matière de travaux dans un bien loué, les articles 1720, 1754 et 1755 du code civil sont rendus impératifs. Eu égard à ce caractère impératif, il est expressément interdit aux parties d'user de la faculté prévue à l'article 1754 du Code civil qui leur permettait de recourir à des clauses contraires pour déterminer les réparations locatives.

De plus, les dispositions qui y sont prises doivent être impérativement annexées au bail et auront un effet immédiat à l'égard des baux en cours. En d'autres termes, la liste des réparations autres que les réparations locatives définies par le Roi s'appliquera aux baux conclus avant l'entrée en vigueur de la présente loi et remplacera les stipulations contractuelles prévues par les parties sous l'empire de l'article 1754 ancien du Code civil.

westelijke huisvestingscode afgekondigd, met daarin de minimumnormen inzake gezondheid, veiligheid en bewoonbaarheid.

Deze bepaling is echter alleen zinnig, indien de minimumnormen inzake gezondheid, veiligheid en bewoonbaarheid hernomen worden op de achterkant van elke huurovereenkomst.

Hiertoe is het nodig dat artikel 2 van Boek III, titel VIII, hoofdstuk 2, afdeling 2, van het Burgerlijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 20 februari 1991 en gewijzigd bij de wet van 13 april 1007 wordt gewijzigd.

Deze wijzigingen bepalen, zonder de gewestelijke bevoegdheden te overschrijden, dat een te huur gesteld goed moet beantwoorden aan de minimumnormen inzake gezondheid, veiligheid en bewoonbaarheid, zoals ze werden vastgelegd in het koninklijk besluit van 8 juli 1997.

Deze normen mogen daarenboven niet in tegenspraak zijn, noch opschortend zijn ten overstaande van de normen die in de 3 gewesten van kracht zijn. Met andere woorden: deze minimumvoorwaarden omvatten onder meer de kwaliteitsnormen die voorzien zijn in de reglementeringen die ter zake goedgekeurd werden door de gewesten, die een gemeenschappelijk karakter hebben en die geen afbreuk doen aan de andere kwaliteitsnormen die deze reglementeringen bevatten.

Om de rechten en plichten van de eigenaar en de huurder inzake de werkzaamheden in een verhuurd goed beter te omkaderen, worden de artikelen 1720, 1754 en 1755 van het Burgerlijk Wetboek bovendien van dwingende aard. Gelet op dit dwingende karakter, is het de partijen nadrukkelijk verboden om gebruik te maken van de mogelijkheid voorzien in artikel 1754 van het Burgerlijk Wetboek, waarmee ze een beroep konden doen op tegengestelde clausules om de huurherstellingen te bepalen.

De bepalingen die erin hernomen zijn moeten daarenboven verplicht bij de huurovereenkomst gevoegd worden en zullen onmiddellijk uitwerking hebben ten aanzien van de lopende huurovereenkomsten. Met andere woorden: de lijst van de herstellingen, andere dan de huurherstellingen die door de Koning gedefinieerd zijn, zal van toepassing zijn op de huurovereenkomsten die afgesloten werden voor het van kracht worden van deze wet en zal de contractuele bepalingen vervangen die door de partijen voorzien waren krachtens het vroegere artikel 1754 van het Burgerlijk Wetboek.

Art. 100

Pour mieux équilibrer les droits des bailleurs et des locataires, il a été décidé, au Conseil des Ministres extraordinaire d'Ostende, qu'en annexe de tout contrat de bail figureraient les règles de base de la loi de 1991 afin que l'information soit la plus transparente possible.

Afin que les locataires et propriétaires puissent être informés d'entrée de jeux de leurs droits et devoirs en matière de bail, certaines dispositions de la loi du 20 février 1991 seront reprises en annexe du bail de manière compréhensible par tous: les dispositions adoptées par la Région concernée en matière de normes de salubrité, sécurité et habitabilité; un explicatif de la nature d'une règle impérative; les dispositions relatives au bail écrit, à son enregistrement et la gratuité de l'enregistrement; la durée du bail; les possibilités de révision du loyer, l'indexation, les charges; les règles établies en matière de réparations locatives; les possibilités de mettre fin au bail et les dispositions y afférant; les dispositions liées au changement de propriétaire; les possibilités pour les parties de pouvoir être épaulées en cas de litige.

Le Roi fixera une annexe standard par région afin de respecter les règles répartitrices de compétences en matière de normes de salubrité, sécurité et habitabilité. Pour ce faire, Il s'inspirera du travail déjà accompli par le SPF Justice dans sa brochure relative à la loi sur les loyers.

En ce qui concerne les normes de salubrité, sécurité et habitabilité, le Roi se bornera à reprendre telles quelles les normes que les Gouvernements régionaux lui transmettront. Par ailleurs, ces derniers informeront le pouvoir fédéral de toute modification de leur législation en la matière.

Enfin, signalons que cette annexe sera évidemment jointe au contrat à titre informatif.

Art. 101

La constitution d'une garantie locative au moment de la conclusion d'un contrat de bail peut constituer, pour le candidat locataire, un obstacle insurmontable pour trouver un logement.

Art. 100

Om meer evenwicht te hebben tussen de rechten van de huurders en de verhuurders, werd er tijdens de bijzondere Ministerraad van Oostende besloten dat op de achterkant van elke huurovereenkomst de basisregels moeten staan van de wet van 1991, zodat de informatie zo transparant mogelijk is.

Om er voor te zorgen dat de huurders en de eigenaars van bij het begin kunnen geïnformeerd zijn over hun rechten en plichten met betrekking tot de huurovereenkomsten, zullen zekere bepalingen van de wet van 20 februari 1991 hernomen worden op de achterkant van de huurovereenkomst en wel op een manier die voor iedereen begrijpelijk is: de bepalingen die goedgekeurd zijn door het betrokken gewest inzake de normen van gezondheid, veiligheid en bewoonbaarheid; een uitleg over de aard van een dwingende regel; de bepalingen inzake de schriftelijke huurovereenkomst, de registratie ervan en het feit dat die registratie kosteloos is; de loopduur van de huurovereenkomst; de mogelijkheden om de huurprijs te herzien, de indexering, de lasten; de regels die vastgelegd zijn inzake de huurherstellingen; de mogelijkheden om een einde aan de huurovereenkomst te maken en de er bij horende bepalingen; de bepalingen in verband met de verandering van eigenaar; de mogelijkheden voor de partijen om ondersteund te worden indien er een geschil ontstaat.

De Koning zal per gewest een standaardbijlage vastleggen, teneinde de verdeelregels te respecteren van de bevoegdheden inzake de normen van gezondheid, veiligheid en bewoonbaarheid. Hij zal zich hierbij inspireren op het werk dat reeds gedaan werd door de FOD Justitie in haar brochure betreffende de huurwet.

Inzake de normen van gezondheid, veiligheid en bewoonbaarheid zal de Koning zich beperken tot het als dusdanig overnemen van de normen die de gewestregeringen hebben zullen overmaken. Die laatsten zullen bovendien de federale overheid informeren over elke wijziging van hun wetgeving ter zake.

Tot slot vermelden we nog dat die bijlage uiteraard ter informatie bij de huurovereenkomst zal worden gevoegd.

Art. 101

Het neerleggen van een huurwaarborg op het moment dat een huurovereenkomst gesloten wordt kan voor de kandidaat-huurder een onoverkomelijke hinderpaal zijn om een woning te vinden.

En effet, débourser en une seule fois, l'équivalent de 4 mois de loyer représente un énorme trou voire une impossibilité dans le budget d'un ménage.

Bien sûr, dans certains cas, le CPAS intervient déjà mais avec un bémol, celui de stigmatiser le locataire aux yeux de son futur propriétaire.

Dès lors, il est nécessaire de mettre en place des mesures qui permettront de lever cet obstacle à l'accès au logement.

L'article 10 de la loi sur les baux à loyer de 1991 prévoit que pour assurer le respect de ses obligations, le preneur verse, sur un compte bancaire bloqué ouvert à son nom, une garantie qui consiste en une somme d'argent qui ne peut excéder l'équivalent de 3 mois de loyer.

Toutefois, dans la pratique, certains propriétaires exigent encore le paiement de cette garantie de la main à la main ou sur leur compte bancaire, ignorant par la même occasion, les règles relatives au placement et à la capitalisation des intérêts.

La nouvelle version de l'article 10 de la loi de 1991 ouvrira ainsi trois voies de constitution de la garantie locative, au choix des locataires. Ces trois possibilités existent sans préjudice de l'article 1752 du Code civil qui permet de constituer des «sûretés capables de répondre du loyer», ce qui laisse – entre autres – ouverte la possibilité de constituer des sûretés réelles ou de contracter une assurance.

La première possibilité consiste à déposer sur un compte bloqué le montant de la garantie locative, qui sera ramené de 3 à 2 mois d'équivalent du loyer.

Dans ce cas, le preneur dépose le montant de sa garantie, soit deux mois, en une seule fois sur un compte bloqué. Les intérêts générés par ce placement seront capitalisés.

La seconde formule réside en l'étalement du montant de la garantie locative auprès d'une institution bancaire qui sera obligée de garantir automatiquement le montant total de la garantie, dès la conclusion du contrat de bail. La banque ne pourra en aucun refuser cette garantie bancaire pour des raisons liées à l'état de solvabilité du preneur. Dans ce cas de figure, il sera demandé l'équivalent de 3 mois de loyer.

In één keer een bedrag betalen dat overeenkomt met 4 maanden huur, slaat een enorme bres in een huishoudbudget en soms is het zelfs onmogelijk op te brengen.

In bepaalde gevallen komt het OCMW weliswaar tussenbeide, maar dat heeft ook een nadeel, namelijk het feit dat de huurder in de ogen van zijn toekomstige eigenaar al gestigmatiseerd is.

Het is derhalve nodig dat men maatregelen instelt die het mogelijk maken om die hinderpaal voor de toegang tot de huisvesting weg te werken.

Artikel 10 van de wet van 1991 inzake de huishuren voorziet dat de huurder, om het respecteren te garanderen van zijn verplichtingen, op een geblokkeerde bankrekening die op zijn naam geopend is een waarborg stort bestaande uit een geldsom die niet meer mag bedragen dan de tegenwaarde van 3 maanden huur.

In de praktijk eisen sommige eigenaars echter nog steeds de contante betaling van deze waarborg of moet die op hun bankrekening worden gestort, waardoor ze tegelijk de regels inzake de plaatsing en de kapitalisatie van de interesten negeren.

De nieuwe versie van artikel 10 van de wet van 1991 zal zodoende drie mogelijkheden openen om, naar keuze van de huurders, de huurwaarborg te verstrekken. Deze drie mogelijkheden bestaan zonder afbreuk te doen aan artikel 1752 van het Burgerlijk Wetboek, dat toelaat om «zekerheden te verstrekken om zijn verplichtingen als huurder te garanderen», wat – onder meer – de mogelijkheid openlaat om echte zekerheden te verstrekken of om een verzekering te onderschrijven.

De eerste mogelijkheid bestaat uit het op een geblokkeerde rekening storten van het bedrag van de huurwaarborg, dat zal worden teruggebracht van 3 naar 2 maanden van het bedrag van de huur.

In dat geval stort de huurder het bedrag van zijn waarborg, twee maanden dus, in één keer op een geïndividualiseerde rekening. De rente die deze plaatsing opbrengt zal gekapitaliseerd worden.

De tweede formule bestaat in het spreiden van het bedrag van de huurwaarborg bij een financiële instelling, die zal verplicht zijn automatisch het totale bedrag van de waarborg te garanderen van bij het afsluiten van de huurovereenkomst. De financiële instelling zal in geen geval deze bankwaarborg kunnen weigeren om redenen in verband met de solvabiliteit van de huurder. In dat geval zal er een bedrag gevraagd worden dat gelijkstaat met 3 maanden huur.

Le preneur devra impérativement faire cette demande de garantie bancaire auprès de l'institution financière dans laquelle il dispose d'un compte bancaire sur lequel sont versés ses revenus professionnels ou de remplacement.

Le preneur reconstituera le montant dû en 36 mois s'il s'agit d'un contrat de bail «standard» pour la loi de 1991 (soit un contrat de bail de 9 ans). S'il s'agit d'un bail de 3 ans ou moins, le nombre de mensualités sera équivalent à la durée du contrat de bail.

En tous les cas, cette reconstitution se fera sans intérêts débiteurs ou créditeurs et par montant identique chaque mois. Ceci permettra – entre autres – à la banque de capitaliser sur les mensualités perçues. Par ailleurs, des intérêts créditeurs seront dus par la banque à partir du moment où la totalité de la somme est remboursée.

La troisième formule concerne les personnes à faibles revenus ou bénéficiant d'un revenu de remplacement. Le CPAS conclura un contrat type avec une institution bancaire qui délivrera la garantie bancaire au bailleur. Il est néanmoins laissé à l'appréciation du CPAS la gestion du dossier du candidat locataire et son intervention: soit le CPAS se porte garant pour le preneur sans intervention financière de celui-ci, soit elle lui demande une participation financière symbolique ou non etc. L'important restant la non-stigmatisation du preneur auprès du bailleur.

De huurder is verplicht om deze aanvraag voor een bankwaarborg in te dienen bij de financiële instelling waar hij zijn rekeningen heeft.

De huurder zal het verschuldigde bedrag opnieuw samenstellen in maximum 36 maanden, indien het een «standaard» huurovereenkomst betreft voor de wet van 1991 (namelijk een huurovereenkomst van 9 jaar). Indien het een huurovereenkomst van 3 jaar of minder betreft, zal het aantal maandelijkse afbetalingen gelijk zijn aan de duur van de huurovereenkomst.

In elk geval zal het opnieuw samenstellen gebeuren zonder debet- of creditrente en via maandelijkse gelijke bedragen. Dit zal het onder meer aan de financiële instelling mogelijk maken om de ontvangen maandelijkse betalingen te kapitaliseren. Verder zal de creditrente door de financiële instelling verschuldigd zijn vanaf het moment dat het totale bedrag terugbetaald is.

De derde formule heeft betrekking op de personen met een laag inkomen of die van een vervangingsinkomen genieten. Het OCMW zal een standaardovereenkomst afsluiten met een financiële instelling, die de bankwaarborg aan de verhuurder zal afleveren. Het OCMW beoordeelt echter zelf op welke manier men het dossier van de kandidaat-huurder en de tussenkomst zal beheren: ofwel staat het OCMW borg voor de huurder zonder dat die financieel moet tussenkomen, ofwel vraagt ze hem een al dan niet symbolische bijdrage, enz. Het meest belangrijke is dat de huurder in de ogen van de verhuurder niet gestigmatiseerd wordt.

TITRE VII

Finances

CHAPITRE 1ER

Unité TVA - Solidarité

Art. 102 et 103

Le propre d'une unité TVA est que les membres sont solidairement tenus au paiement de la taxe et de ses accessoires dont l'exigibilité est née pendant la période de leur appartenance à l'unité TVA.

Le présente disposition a été inséré après l'avis du Conseil d'État, compte tenu de la décision récente de consacrer dans un arrêté royal futur pris en exécution

TITEL VII

Financiën

HOOFDSTUK 1

BTW-eenheid – Hoofdelijke aansprakelijkheid

Art. 102 en 103

Het is kenmerkend voor een BTW-eenheid dat de leden hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de betaling van de belasting en toebehoren waarvan de verschuldigdheid is ontstaan tijdens de periode dat zij tot de BTW-eenheid behoren.

Deze bepaling werd ingevoegd na advies van de Raad van State, rekening houdend met de recente beslissing om in een nog te nemen koninklijk besluit ter

de l'article 4, § 2, du Code TVA, la création de l'unité TVA.

En outre, l'article en projet a été adapté en fonction des observations du Conseil d'État.

CHAPITRE 2

Impôts des sociétés – Réserves exonérées

Ce chapitre vise à inciter les entreprises à mobiliser certains montants qui sont compris dans les réserves immunisées depuis longtemps et qui ne peuvent être repris en résultat sans être soumis à imposition.

Pour ce faire, le gouvernement a prévu pour les prélèvements réalisés sur certaines réserves immunisées lors de l'exercice d'imposition 2008, un taux réduit d'imposition à l'impôt des sociétés et à l'impôt des non-résidents/sociétés.

Le taux susmentionné est encore plus réduit en cas de mobilisation des prélèvements pour investir dans la société.

Afin d'assurer une transition harmonieuse du régime de taxation au taux réduit vers une taxation au taux ordinaire à partir de l'exercice d'imposition 2011, une augmentation progressive des taux susmentionnés est instaurée pour les exercices d'imposition 2009 et 2010.

Art. 104

L'article 519*ter*, § 1er, alinéa 1er, CIR 92, en projet, prévoit un taux distinct d'impôt:

1° pour les prélèvements imposables sur la réserve d'investissement constituée pendant l'exercice d'imposition 1982;

2° pour les prélèvements imposables de certaines plus-values réalisées, dans la mesure où ces prélèvements:

a) sont effectués sur des plus-values réalisées, immunisées aux conditions prévues à l'article 190, alinéa 1er à 3, CIR 92 (condition d'intangibilité);

b) ne concernent pas les plus-values réalisées visées à l'article 44*bis*, CIR 92 (plus-values sur les véhicules d'entreprise), à l'article 47, CIR 92 (taxation étalée des plus-values réalisées ou forcées sur les immobilisations

uitvoering van artikel 4, § 2, van het BTW-Wetboek, de oprichting van de BTW-eenheid te bekrachtigen.

Het artikel in ontwerp werd bovendien aangepast in functie van de opmerkingen van de Raad van State.

HOOFDSTUK 2

Vennootschapsbelasting – Vrijgestelde reserves

Dit hoofdstuk heeft tot doel de ondernemingen aan te moedigen tot het vrijmaken van bepaalde bedragen die zich sedert lange tijd in de vrijgestelde reserves bevinden en die niet in resultaat kunnen worden genomen zonder te worden belast.

Om dit te bewerkstelligen heeft de regering voor de in het aanslagjaar 2008 verwezenlijkte opnemingen van bepaalde vrijgestelde reserves in een verlaagd belastingtarief in de vennootschapsbelasting en de belasting der niet-inwoners/vennootschappen voorzien.

Voornoemd belastingtarief wordt nog verlaagd in geval van vrijmaking van de opnemingen om te investeren in de vennootschap.

Om de overgang van de belastingheffing aan verlaagd tarief naar een belastingheffing aan normaal tarief harmonieus te laten verlopen vanaf het aanslagjaar 2011, wordt een geleidelijke verhoging van de voornoemde tarieven ingevoerd voor de aanslagjaren 2009 en 2010.

Art. 104

Artikel 519*ter*, § 1, eerste lid, WIB 92, in ontwerp, voorziet in een afzonderlijk belastingtarief:

1° voor de belastbare opnemingen op de investeringsreserve aangelegd gedurende het aanslagjaar 1982;

2° voor belastbare opnemingen van bepaalde verwezenlijkte meerwaarden, voor zover die opnemingen:

a) zijn verricht op de verwezenlijkte meerwaarden die zijn vrijgesteld overeenkomstig artikel 190, eerste tot derde lid, WIB 92 (onaantastbaarheidsvoorwaarde);

b) geen betrekking hebben op verwezenlijkte meerwaarden bedoeld in artikel 44*bis*, WIB 92 (meerwaarden op bedrijfsvoertuigen), in artikel 47, WIB 92 (gespreide belasting van verwezenlijkte of gedwongen

incorporelles ou corporelles) et à l'article 115, § 2, de la loi-programme du 2 août 2002 (plus-values sur les navires);

c) n'excèdent pas le montant total des plus-values existant à la fin de la période imposable se rattachant à l'exercice d'imposition 2004.

Concernant la remarque qui a été formulée par le Conseil d'État en ce qui concerne la condition imposée sous c) ci-avant, il est précisé que le gouvernement a décidé de conserver la limitation aux plus-values telles qu'elles existaient à la fin de la période imposable se rattachant à l'exercice d'imposition 2004 parce que ces réserves exonérées (telles qu'elles existaient à la fin de la période imposable se rattachant à l'exercice d'imposition 2004) ne peuvent en principe plus faire l'objet d'une révision.

Les plus-values exonérées suivantes peuvent être prises, entre autres, en considération:

– la quotité monétaire des plus-values réalisées de plein gré;
– les anciennes plus-values forcées;
– les anciennes plus-values sur des immeubles de marchands de biens;
– les plus-values résultant d'un apport d'une ou plusieurs branches d'activité ou de l'universalité des biens.

Sont exclues par contre:

– les plus-values visées à l'article 44*bis*, CIR 92 (plus-values sur les véhicules d'entreprise);
– les plus-values visées à l'article 47, CIR 92 (plus-values à taxer de manière étalée);
– les plus-values visées à l'article 115, § 2, de la loi-programme du 2 août 2002 (plus-values sur les navires);
– les plus-values exprimées mais non réalisées ou les plus-values y assimilées;
– les autres réserves immunisées (notamment, la réserve d'investissement, la provision immunisée pour passif social, le montant des amortissements admis fiscalement qui excède la valeur d'acquisition ou de revient, les bénéfices immunisés consacrés par des actionnaires privés d'une société de reconversion proprement dite à l'achat d'actions représentant l'apport dans le fonds de rénovation industrielle (F.R.I.) et les bénéfices immunisés maintenus dans le patrimoine d'une société novatrice).

meerwaarden op immateriële of materiële vaste activa) en in artikel 115, § 2, van de programmawet van 2 augustus 2002 (meerwaarden op zeeschepen);

c) niet hoger zijn dan het totale bedrag van de meerwaarden zoals die bestonden op het einde van het belastbaar tijdperk verbonden aan het aanslagjaar 2004.

Aangaande de opmerking die door de Raad van State werd geformuleerd in verband met de onder c) hiervoor gestelde voorwaarde wordt gepreciseerd dat door de regering werd beslist de beperking tot meerwaarden zoals die bestonden op het einde van het belastbaar tijdperk verbonden aan het aanslagjaar 2004 te weerhouden omdat die vrijgestelde reserves (zoals die bestonden op het einde van het belastbaar tijdperk verbonden aan het aanslagjaar 2004) in principe niet meer het voorwerp van een herziening kunnen uitmaken.

De volgende vrijgestelde meerwaarden komen onder andere in aanmerking:

– het monetaire gedeelte van vrijwillig verwezenlijkte meerwaarden;
– de vroegere gedwongen meerwaarden;
– de vroegere meerwaarden op onroerende goederen van vastgoedhandelaars;
– de meerwaarden uit inbreng van één of meer bedrijfsafdelingen of takken van werkzaamheid of van algemeenheid van goederen.

Daarentegen zijn uitgesloten :

– de in artikel 44*bis*, WIB 92, bedoelde meerwaarden (meerwaarden op bedrijfsvoertuigen);
– de in artikel 47, WIB 92, bedoelde meerwaarden (gespreid te belasten meerwaarden);
– de in artikel 115, § 2, van de programmawet van 2 augustus 2002 bedoelde meerwaarden (meerwaarden op zeeschepen);
– de uitgedrukte niet-verwezenlijkte meerwaarden of de als zodanig aangemerkte meerwaarden;
– de andere vrijgestelde reserves (inzonderheid de investeringsreserve, de vrijgestelde voorziening voor sociaal passief, het bedrag van de op fiscaal vlak toegelaten afschrijvingen boven de aanschaffings- of beleggingswaarde, de vrijgestelde winst die door de privé-aandeelhouders van een eigenlijke reconversievennootschap is besteed aan de afkoop van aandelen die inbreng in het fonds voor industriële vernieuwing (F.I.V.) vertegenwoordigen en de vrijgestelde winst die in het vermogen van een innovatievennootschap wordt gehouden).

Contrairement à l'avis du Conseil d'État, il a été estimé que le texte du projet de loi ne doit pas mentionner la liste exhaustive des réserves exonérées qui sont prises en considération pour la mesure proposée parce qu'il est expressément renvoyé aux critères auxquelles elles doivent répondre.

L'article 519*ter*, § 1er, alinéa 2, en projet prévoit que le taux distinct est fixé pour les exercices d'imposition 2008 à 2010 respectivement à 16,5 p.c., 20,75 p.c. et 25 p.c.

L'article 519*ter*, § 1er, alinéa 3, en projet prévoit que si une partie des prélèvements correspond à des investissements supplémentaires réalisés pendant la période imposable se rattachant à l'exercice d'imposition considéré dans la société, le taux distinct est réduit pour les exercices d'imposition 2008 à 2010 respectivement à 10 p.c., 12 p.c. et 14 p.c.

Cependant ces investissements doivent être réalisés en immobilisations corporelles ou incorporelles amortissables et qui ne sont pas considérées comme un remploi pour d'autres mesures fiscalement avantageuses: les plus-values sur les véhicules d'entreprise (article 44*bis*, CIR 92), les plus-values sue des bateaux d'intérieur destinés à la navigation commerciale (article 44*ter*, CIR 92, tel qu'inséré par le présent projet) la taxation étalée des plus-values réalisées ou forcées sur les immobilisations incorporelles ou corporelles (article 47), CIR 92, et la réserve d'investissement (article 194*quater*, CIR 92).

Vu la remarque du Conseil d'État concernant une condition de durée minimale de détention pour les investissements, l'article 519*ter,* §1, alinéa 3, CIR 92 en projet a été complété avec la condition que les investissements ne soient pas antérieurement pris en considération pour l'application de cette disposition.

Contrairement à l'avis du Conseil d'État, le gouvernement a décidé, pour des raisons d'opportunité, que le caractère neuf des investissements n'est pas nécessaire.

De plus, les voitures, voitures mixtes et certaines camionnettes, visés à l'article 75, 5°, CIR 92, ne sont pas prises en considération comme investissements pour la mesure proposée.

La taxation distincte de prélèvements sur les réserves immunisées est non déductible parce qu'elle fait partie de l'impôt des sociétés et n'est pas de ce fait considérée comme frais professionnels conformément à l'article 198, CIR 92.

In tegenstelling tot het advies van de Raad van State werd geoordeeld dat de tekst van het wetsontwerp geen exhaustieve lijst van de vrijgestelde reserves die in aanmerking komen voor de voorgestelde maatregel dient te vermelden omdat terzake uitdrukkelijk wordt verwezen naar criteria waaraan ze moeten voldoen.

Artikel 519*ter*, § 1, tweede lid, in ontwerp, bepaalt dat het afzonderlijk belastingtarief voor de aanslagjaren 2008 tot 2010 respectievelijk wordt vastgesteld op 16,5 pct., 20,75 pct. en 25 pct.

Artikel 519*ter*, § 1, derde lid, in ontwerp, bepaalt dat als een gedeelte van de opnemingen overeenkomt met bijkomende investeringen in de vennootschap gedaan binnen het belastbaar tijdperk verbonden aan desbetreffende aanslagjaar, het afzonderlijk belastingtarief voor de aanslagjaren 2008 tot 2010 wordt verminderd respectievelijk tot 10 pct., 12 pct. en 14 pct.

Deze investeringen moeten evenwel worden gedaan in materiële of immateriële activa die afschrijfbaar zijn en die niet als een hergebruik van andere fiscaal voordelige maatregelen worden beschouwd : de meerwaarden op bedrijfsvoertuigen (artikel 44*bis*, WIB 92), de meerwaarden op binnenschepen bestemd voor de commerciële vaart (artikel 44*ter*, WIB 92, zoals het door dit ontwerp wordt ingevoerd) de gespreide belasting van gedwongen of vrijwillige meerwaarden op immateriële of materiële vaste activa (artikel 47, WIB 92), en de investeringsreserve (artikel 194*quater*, WIB 92).

Rekening houdend met de opmerking van de Raad van State aangaande het opleggen van een minimum bezitsduur bij de investeringsvoorwaarde werd artikel 519*ter,* §1, derde lid, WIB 92 in ontwerp aangevuld met de voorwaarde dat de investeringen voorheen nog niet in aanmerking mogen zijn genomen voor de toepassing van deze bepaling.

In tegenstelling tot het advies van de Raad van State, heeft de regering om opportuniteitsredenen beslist dat het nieuw karakter van de investeringen niet noodzakelijk is.

De in artikel 75, 5°, WIB 92, vermelde personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en bepaalde lichte vrachtauto's komen bovendien niet in aanmerking als investeringen voor de voorgestelde maatregel.

De afzonderlijke taxatie van opnemingen op de vrijgestelde reserves is niet aftrekbaar omdat ze deel uitmaakt van de vennootschapsbelasting en om die reden niet wordt beschouwd als beroepskost overeenkomstig artikel 198, WIB 92.

A l'article 519*ter*, § 2, CIR 92, en projet, on prévoit que quelque soit la situation fiscale de la société, l'impôt calculé conformément au § 1er doit toujours être payé pour l'exercice d'imposition pour lequel le prélèvement a lieu, même en cas d'existence de déductions de la période imposable (revenus définitivement taxés), de déductions de la période imposable ou des périodes antérieures (déductions pour investissement, déduction pour capital à risque), d'une perte pour la période imposable ou reportée ou d'éléments imputables (précomptes mobiliers, quotité forfaitaire d'impôt étranger, crédit d'impôt pour recherche et développement).

A l'article 519*ter*, § 3, CIR 92, en projet, on étend l'obligation pour la société de réaliser des versements anticipés sous peine de majoration prévue à l'article 218, CIR 92, au cas de taxation distincte des réserves immunisées visées par l'article 519*ter*, § 1er, CIR 92.

Art. 105

Cet article en projet prévoit que toute modification apportée à partir du 17 octobre 2006 à la date de clôture des comptes annuels reste sans incidence pour l'application de l'article 104.

CHAPITRE 3

Exonération des plus-values réalisées sur des bateaux d'intérieur destinés à la navigation commerciale

Bien que des progrès aient été enregistrés ces 15 dernières années, le secteur de la navigation fluviale belge consiste encore essentiellement en de petites entreprises. Plus de 90 pc. des quelques 1500 entrepreneurs de navigation intérieure établis en Belgique sont des indépendants qui n'exploitent qu'un seul bateau.

Il est apparu nécessaire que ces entreprises puissent continuer à se développer dans le secteur en investissant dans de nouveaux bateaux, plus grands ou plus modernes.

En tenant compte de l'importance des investissements dans un bateau neuf ou même d'occasion, l'accès au capital à risques est grandement nécessaire. A cet égard, le gouvernement propose d'instaurer une exonération d'impôt pour les plus-values réalisées sur

Met artikel 519*ter*, § 2, WIB 92, in ontwerp, wordt vastgesteld dat, wat ook de fiscale situatie van de vennootschap moge wezen, de belasting berekend overeenkomstig § 1 altijd moet worden betaald voor het aanslagjaar waarin de opneming plaats heeft, zelfs in het geval van het bestaan van aftrekken van de belastbare periode (definitief belaste inkomsten), van aftrekken van de belastbare periode of voorgaande periodes (investeringsaftrekken, aftrek voor risicokapitaal), van een verlies van de belastbare periode of een overgedragen verlies of van verrekenbare elementen (roerende voorheffingen, forfaitair gedeelte van buitenlandse belasting, belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling).

Met artikel 519*ter*, § 3, WIB 92, in ontwerp, wordt de verplichting van de vennootschap om voorafbetalingen te doen op straffe van de vermeerdering zoals voorzien in artikel 218, WIB 92, uitgebreid tot de situatie van afzonderlijke taxatie van vrijgestelde reserves bedoeld in artikel 519*ter*, § 1, WIB 92.

Art. 105

Dit artikel in ontwerp bepaalt dat elke wijziging die vanaf 17 oktober 2006 aan de datum van afsluiting van de jaarrekening wordt aangebracht, zonder uitwerking is voor de toepassing van artikel 104.

HOOFDSTUK 3

Vrijstelling van de meerwaarden gerealiseerd op binnenschepen bestemd voor de commerciële vaart

Alhoewel de jongste 15 jaar vooruitgang werd geboekt, bestaat de Belgische binnenvaartsector nog voornamelijk uit kleine ondernemingen. Meer dan 90 pct. van de ongeveer 1500 in België gevestigde binnenvaartondernemers zijn zelfstandigen die één vaartuig in uitbating hebben.

Deze ondernemingen moeten kunnen doorgroeien in de sector door te investeren in nieuwe, grotere of modernere schepen.

Rekening houdend met de hoogte van de investeringen in een nieuw of zelfs een tweedehands vaartuig is er een grote behoefte aan toegang tot risicokapitaal. In dit verband zou de overheid een bijdrage kunnen leveren in het streven naar een verbetering van de samen-

les bateaux d'intérieur destinés à la navigation commerciale en cas de réinvestissement. De cette façon, les entrepreneurs de navigation intérieure pourront disposer de leurs propres moyens financiers complémentaires, nécessaires au financement de nouveaux investissements, et la poursuite de l'activité professionnelle serait favorisée, parallèlement à la rentabilité.

Dans son avis, le Conseil d'État fait remarquer que l'octroi d'un avantage fiscal à un secteur spécifique pourrait violer le principe constitutionnel d'égalité et de non-discrimination. Dans cet ordre d'idées, on attire l'attention sur le fait que la Commission européenne a présenté au début de cette année un programme d'action ambitieux («NAIADES») pour promouvoir la navigation intérieure comme moyen de transport efficace et [plus] écologique, entre autres en encourageant la modernisation de la flotte. Dans le cadre de ce programme d'action, on met l'accent sur des mesures fiscales pour promouvoir le réinvestissement des bénéfices d'exploitation et l'utilisation de technologies favorables à l'environnement. («Communication de la Commission sur la promotion du transport par voies navigables «NAIADES»», p. 6-8 (http://ec.europa.eu/transport/iw/doc/2006_01_17_naiades_communication_fr.pdf)). Le présent chapitre cadre parfaitement avec ce programme.

En effet, ce chapitre insère une nouvelle disposition dans le Code des impôts sur les revenus 1992 (CIR 92) qui prévoit un régime d'exonération des plus-values réalisées en cas d'aliénation de bateaux d'intérieur destinés à la navigation commerciale sous condition de réinvestissement.

On ne suit pas l'avis du Conseil d'État lorsqu'il suggère de prendre une disposition complémentaire par laquelle la plus-value exonérée serait déduite du prix d'achat de l'élément d'actif acquis en remploi pour fixer la base amortissable de l'élément d'actif acquis en remploi. En effet, le gouvernement entend exonérer d'impôt, sous certaines conditions, les plus-values réalisées sur les bateaux d'intérieur. D'ailleurs, un système comparable d'exonération d'impôt des plus-values existe déjà pour les plus-values réalisées sur les véhicules d'entreprises (article 44*bis*, CIR 92) et sur les navires de mer (article 122 de la loi-programme du 2 août 2002).

Dans le nouveau système, le remploi doit être effectué au plus tard à la cessation de l'activité professionnelle et dans un délai:

1° expirant 5 ans après la fin de la période imposable de perception de l'indemnité s'il s'agit de plus-values forcées;

stelling van de Belgische vloot, door een vrijstelling te verlenen van de belasting op gerealiseerde meerwaarden in geval van herinvestering in het bedrijf. Op die manier zou de binnenvaartondernemer bijkomende eigen middelen ter beschikking hebben, nodig voor de financiering van nieuwe investeringen, en zou, naast de rendabiliteit, ook de voortzetting van de beroepsactiviteit bevorderd worden.

In haar advies merkt de Raad van State op dat het verlenen van een fiscaal voordeel aan één specifieke sector het grondwettelijk gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel zou kunnen schenden. In dit verband wordt erop gewezen dat de Europese Commissie begin dit jaar een ambitieus actieprogramma («NAIADES») heeft voorgesteld om de binnenscheepvaart te promoten als efficiënt en milieuvriendelijk transportmiddel, onder meer door de modernisering van de vloot aan te moedigen. In het kader van dit actieprogramma wordt aangedrongen op fiscale maatregelen om het herinvesteren van de ondernemingswinsten en het gebruik van milieuvriendelijke technologieën te stimuleren. («Mededeling van de Europese Commissie betreffende het bevorderen van de binnenvaart «NAIADES» p. 6-8 (http://ec.europa.eu/transport/iw/doc/2006_01_17_naiades_communication_nl.pdf). Dit hoofdstuk kadert hier perfect in.

Dit hoofdstuk voegt immers in het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB 92) een nieuwe bepaling in die voorziet in een vrijstelling van meerwaarden die gerealiseerd worden bij de vervreemding van binnenschepen bestemd voor de commerciële vaart op voorwaarde van herbelegging.

Het advies van de Raad van State om een aanvullende bepaling op te nemen waarbij de vrijgestelde meerwaarde zou worden in mindering gebracht van de aanschaffingsprijs van het herbeleggingsactief om de afschrijfbare basis van dit actief en de later erop verwezenlijkte meerwaarde te bepalen, wordt niet gevolgd. De regering heeft immers de intentie om de meerwaarden op binnenschepen onder bepaalde voorwaarden vrij te stellen van belasting. Een vergelijkbaar stelsel van vrijstelling van meerwaardebelasting bestaat trouwens reeds voor meerwaarden op bedrijfsvoertuigen (artikel 44*bis*, WIB 92) en op zeeschepen (artikel 122 van de programmawet van 2 augustus 2002).

In dit nieuwe stelsel moet de herbelegging uiterlijk bij de stopzetting van de beroepswerkzaamheid gebeuren en binnen een termijn:

1° van 5 jaar na het verstrijken van het belastbare tijdperk waarin de schadeloosstelling is ontvangen, als het gaat om een gedwongen meerwaarde;

2° de 5 ans prenant cours le premier jour de la période imposable de la réalisation de la plus-value ou le premier jour de la pénultième période imposable précédant celle de la réalisation de la plus-value s'il s'agit d'une plus-value réalisée de plein gré.

Contrairement à ce que le Conseil d'État fait remarquer, le délai de remploi pour les plus-values réalisées de plein gré est toujours de 5 ans. Ce délai de 5 ans ne peut prendre cours qu'à 2 moments différents: le premier jour de la période imposable de réalisation de la plus-value ou le premier jour de la pénultième période imposable précédant celle de la réalisation de la plus-value.

Le contribuable peut choisir l'option qui lui est la plus favorable. Cette possibilité existe déjà dans le régime de la taxation étalée des plus-values s'il y a remploi en éléments d'actif spécifiques, parmi lesquels les navires (article 47, § 4, CIR 92).

Il semble utile de prévoir cette possibilité dans la présente disposition légale. En effet, il n'est pas illusoire qu'un entrepreneur ait déjà acheté un autre bateau d'intérieur ou ait déjà effectué des avances importantes avant la vente du sien (et donc éventuellement pendant une période imposable antérieure à celle de réalisation de la plus-value).

Cette mesure s'applique tant aux personnes physiques qu'aux sociétés qui s'occupent du transport par bateau de biens ou de personnes, ainsi que du poussage de bâtiments dans le domaine de la navigation intérieure.

La navigation intérieure est un secteur dans lequel bon nombre d'entreprises familiales sont actives, souvent sous la forme d'une association de fait. Le fait qu'un bateau soit la propriété de plusieurs exploitants qui exercent leur activité professionnelle sous la forme d'une association de fait (application de l'article 29 CIR 92) ne fait pas obstacle à l'application du nouveau régime d'exonération.

Les autres modifications constituent des adaptations de renvois afin de mettre les articles modifiés en concordance avec la nouvelle disposition.

Art. 106

Cet article insère un nouvel article 44*ter* dans le CIR 92. Il instaure une exonération des plus-values réalisées en cas d'aliénation de bateaux d'intérieur destinés

2° van 5 jaar vanaf de eerste dag van het belastbaar tijdperk waarin de meerwaarde werd verwezenlijkt of vanaf de eerste dag van het voorlaatste belastbaar tijdperk dat de verwezenlijking van de meerwaarde voorafgaat als het gaat om een vrijwillig verwezenlijkte meerwaarde.

In tegenstelling tot wat de Raad van State opmerkt, is de herbeleggingstermijn voor vrijwillig verwezenlijkte meerwaarden steeds 5 jaar. Deze termijn van 5 jaar kan wel op twee verschillende momenten aanvangen: de eerste dag van het belastbaar tijdperk waarin de meerwaarde werd verwezenlijkt of op de eerste dag van het voorlaatste belastbaar tijdperk dat de vrijwillige verwezenlijking van de meerwaarde voorafgaat.

De belastingplichtige kan de voor hem meest gunstige begindatum kiezen. Deze keuzemogelijkheid bestaat ook reeds in het stelsel van de gespreide taxatie van meerwaarden als er wordt herbelegd in specifieke activa, waaronder vaartuigen (artikel 47, § 4, WIB 92).

Het lijkt nuttig om ook in deze wetsbepaling die optie in te voeren. Het is immers niet denkbeeldig dat een ondernemer nog vóór de verkoop van zijn binnenschip (en dus eventueel in een vroeger belastbaar tijdperk dan dat waarin de meerwaarde wordt gerealiseerd) reeds een ander binnenschip heeft aangekocht of reeds belangrijke vooruitbetalingen heeft gedaan.

Deze bepaling is van toepassing zowel voor natuurlijke personen als voor vennootschappen die zich bezighouden met het vervoer per schip van goederen of personen en de duwvaart binnen het domein van de binnenscheepvaart.

De binnenscheepvaart is een sector waarin heel wat familiale ondernemingen actief zijn, vaak onder de vorm van een feitelijke vereniging. Het feit dat een schip eigendom is van meerdere exploitanten die hun beroepsactiviteit uitoefenen in de vorm van een feitelijke vereniging (toepassing artikel 29 WIB 92) is geen belemmering voor de toepassing van het nieuwe vrijstellingsregime.

De andere wijzigingen voegen waar nodig verwijzingen in naar de nieuwe bepaling.

Art. 106

Dit artikel voegt in het WIB 92 een nieuw artikel 44*ter* in. Het voert een vrijstelling in voor meerwaarden die gerealiseerd worden bij de vervreemding van binnen-

à la navigation commerciale sous condition de réinvestissement.

L'attention est attirée sur le fait que:

1° les bateaux aliénés doivent avoir la nature d'immobilisation depuis plus de 5 ans au moment de leur aliénation (cette condition n'est pas applicable lorsqu'il s'agit d 'une plus-value forcée);

2° par bateaux d'intérieur destinés à la navigation commerciale, on entend:

– les bâtiments qui effectuent le transport de marchandises ou de personnes tant pour compte propre que pour compte de tiers;
– les bâtiments qui effectuent le poussage de bâtiments de navigation, tant pour compte propre que pour compte de tiers;

Conformément à l'avis du Conseil d'État, dans le texte français, les mots «pour son compte» sont remplacés par les mots «pour compte propre».

3° que le remploi doit revêtir une forme particulière. Il doit s'effectuer dans des bateaux neufs ou existants qui sont destinés à la navigation commerciale et qui répondent aux normes écologiques fixées par le Roi dans un arrêté délibéré en Conseil des Ministres. Plutôt que de fixer ces normes écologiques dans la loi même (ce que le Conseil d'État suggère dans son avis), l'option a été prise de fixer ces normes dans un arrêté royal. En effet, ces normes peuvent évoluer et il est plus simple de procéder à ces modifications par une adaptation de l'arrêté royal plutôt que par une modification légale.

De plus, le bateau dans lequel il doit être remployé doit au moins satisfaire simultanément à deux des trois conditions ci-dessous:

– être d' une année plus récente de construction (minimum 5 ans);
– et/ou avoir un plus grand gabarit (augmentation de minimum 25 p.c. en tonnage ou 25 p.c. en puissance exprimée pour les pousseurs);
– et/ou avoir une ancienneté d'exploitation de 20 ans au maximum;

4° lorsque le contribuable a demandé l'exonération, il ne peut plus, en cas de non respect des conditions, revendiquer le régime de la taxation étalée pour la période imposable durant laquelle le délai de remploi est venu à expiration.

schepen bestemd voor de commerciële binnenvaart op voorwaarde van herbelegging.

Er wordt op gewezen dat:

1° de schepen die worden vervreemd op het tijdstip van hun vervreemding sedert meer dan 5 jaar de aard van vaste activa moeten hebben (deze voorwaarde geldt niet als het gaat om een gedwongen meerwaarde);

2° onder binnenschepen bestemd voor de commerciële vaart wordt verstaan:

– vaartuigen die goederen of personen vervoeren, zowel voor eigen rekening als voor rekening van derden;
– vaartuigen die binnenvaartuigen duwen, zowel voor eigen rekening als voor rekening van derden;

Overeenkomstig het advies van de Raad van State worden in de Franstalige tekst de woorden «pour son compte» vervangen door «pour compte propre».

3° dat het actief waarin wordt herbelegd aan welbepaalde voorwaarden moet voldoen. De herbelegging moet gebeuren in nieuwe of bestaande vaartuigen die bestemd zijn voor de commerciële vaart en beantwoorden aan ecologische normen die door de Koning worden bepaald, bij een besluit vastgelegd na overleg in de Ministerraad. Eerder dan deze ecologische normen vast te leggen in de wet zelf (wat de Raad van State voorstelt in haar advies), wordt ervoor geopteerd om deze normen vast te leggen in een koninklijk besluit. Deze normen kunnen immers variëren en het is eenvoudiger om op deze wijzigingen in te spelen door een aanpassing van het koninklijk besluit dan door een wetswijziging.

Daarnaast moet het schip waarin wordt herbelegd gelijktijdig aan minstens twee van de drie onderstaande voorwaarden voldoen:

– van een recenter bouwjaar (minstens 5 jaar recenter) zijn;
– en/of een groter vermogen hebben (verhoging van minstens 25 pct. van het laadvermogen of 25 pct. van het motorvermogen voor de duwboten);
– en/of maximum 20 jaar in gebruik zijn;

4° wanneer de belastingplichtige de vrijstelling heeft gevraagd maar de voorwaarden niet respecteert, hij niet meer kan overstappen naar het stelsel van de gespreide taxatie in het belastbaar tijdperk waarin de herbeleggingstermijn verstrijkt.

Ceci implique qu'en cas d'aliénation de bateaux, le contribuable doit opter, dès le début, pour l'exonération totale ou pour la taxation étalée.

Pour le reste, les règles sont les mêmes que celles applicables en cas de taxation étalée (formulaire à joindre à la déclaration – en cas d'absence de remploi ou de remploi incorrect, taxation pour la période imposable durant laquelle le délai de remploi est venu à expiration).

Art. 107

Cet article insère dans l'article 46, CIR 92 le renvoi à l'article 44*ter*, CIR 92 (nouveau) de sorte qu'en matière d'impôt sur les revenus, le régime d'exonération et le délai de remploi soient les mêmes tant pour l'ancien que pour le nouveau contribuable.

Art. 108

Cet article insère dans l'article 47, § 1er, CIR 92 le renvoi à l'article 44*ter*, CIR 92 (nouveau) pour éviter un double emploi. Le contribuable devra opter, soit pour l'exonération, soit pour la taxation étalée, selon qu'il veuille ou non respecter les conditions plus sévères de l'article 44*ter*, CIR 92 (nouveau).

Art. 109

Cet article insère dans l'article 190, CIR 92, le renvoi à l'article 44*ter*, CIR 92 (nouveau).

Art. 110

Cet article insère dans l'article 231, CIR 92, le renvoi à l'article 44*ter*, CIR 92 (nouveau) de sorte qu'en matière d'impôt des non-résidents, le régime d'exonération et le délai de remploi soient les mêmes tant pour l'ancien que pour le nouveau contribuable.

Art. 111

Cet article insère dans l'article 416, CIR 92, le renvoi à l'article 44*ter*, CIR 92 (nouveau) de sorte que le calcul des intérêts de retard se fasse de la même manière que dans le régime de la taxation étalée. Conformément à l'avis du Conseil d'État, la conjonction «et» est remplacée par la conjonction «ou» dans cet article.

Dit betekent dat in geval van vervreemding van een schip, de belastingplichtige van bij het begin moet kiezen tussen de volledige vrijstelling of de gespreide taxatie van de meerwaarde.

Voor de rest gelden dezelfde regels als voor de gespreide taxatie (formulier dat bij de aangifte moet gevoegd worden, taxatie in het belastbaar tijdperk waarin de herbeleggingstermijn verstrijkt bij gebrek aan herbelegging of bij incorrecte herbelegging)

Art. 107

Dit artikel voegt in artikel 46, WIB 92 de verwijzing in naar artikel 44*ter*, WIB 92 (nieuw) zodat inzake inkomstenbelasting de vrijstellingsregeling en de herbeleggingstermijn zowel voor de vroegere als de nieuwe belastingplichtige dezelfde zijn.

Art. 108

Dit artikel voegt in artikel 47, §1, WIB 92 de verwijzing in naar artikel 44*ter*, WIB 92 (nieuw) om dubbel gebruik te vermijden. De belastingplichtige zal dus de keuze moeten maken, ofwel de vrijstelling, ofwel de gespreide taxatie, naargelang hij al dan niet de strengere voorwaarden van het artikel 44*ter*, WIB 92 (nieuw) wil naleven.

Art. 109

Dit artikel voegt in artikel 190, WIB 92, de verwijzing in naar artikel 44*ter*, WIB 92 (nieuw).

Art. 110

Dit artikel voegt in artikel 231, WIB 92, de verwijzing in naar artikel 44*ter*, WIB 92 (nieuw) zodat inzake de belasting van niet-inwoners, de vrijstellingsregeling en de herbeleggingstermijn zowel voor de vroegere als de nieuwe belastingplichtige dezelfde zijn.

Art. 111

Dit artikel voegt in artikel 416, WIB 92, de verwijzing in naar artikel 44*ter*, WIB 92 (nieuw) zodat de berekening van de nalatigheidsinteresten op dezelfde manier gebeurt als bij het systeem van de gespreide taxatie. Overeenkomstig het advies van de Raad van State wordt in dit artikel het voegwoord «en» vervangen door het voegwoord «of».

Art. 112

L'entrée en vigueur des articles 106 à 111 est fixée par le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, après approbation de la mesure par la Commission européenne.

CHAPITRE 4

Mesures restrictives spécifiques à l'encontre de certaines personnes et entités dans le cadre de la lutte contre le financement du terrorisme

La confirmation légale de l'arrêté royal du 28 décembre 2006 relatif aux mesures restrictives spécifiques à l'encontre de certaines personnes et entités dans le cadre de la lutte contre le financement du terrorisme répond aux exigences de l'avis 41.440/2 donné le 16 novembre 2006 par le Conseil d'État.

CHAPITRE 5

Conciliation en matière fiscale

L'efficacité de la médiation dans la recherche des solutions aux affaires litigieuses mettant en présence l'administration et les citoyens n'est plus à démontrer.

En dépit de l'existence des médiateurs fédéraux, la création d'un service de conciliation fiscale qui intervient dans les difficultés relatives à l'application des lois fiscales pour lesquelles les administrations du Service Public Fédéral Finances assument la compétence ou pour lesquelles elles assument le service, est une réponse à la complexité sans cesse croissante de la législation fiscale et à la nécessité d'obtenir l'adhésion des contribuables aux prélèvements dont ils font l'objet. Ceci contribuera à réduire les contentieux judiciaires parfois injustifiés, coûteux en termes humains et financiers, et à accélérer l'encaissement des sommes, objets du litige.

En vertu de la répartition des compétences fiscales entre l'État fédéral et les Régions, le présent chapitre s'applique aux impôts qui y sont visés, sur tout le territoire du Royaume, à l'exception de la Région flamande en ce qui concerne le précompte immobilier.

Art. 112

De inwerkingtreding van de artikelen 106 tot 111 wordt bepaald door de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na goedkeuring van de maatregel door de Europese commissie.

HOOFDSTUK 4

Specifieke beperkende maatregelen tegen bepaalde personen en entiteiten met het oog op de strijd tegen de financiering van het terrorisme

Met de wettelijke bekrachtiging van het koninklijk besluit van 28 december 2006 inzake specifieke beperkende maatregelen tegen bepaalde personen en entiteiten met het oog op de strijd tegen de financiering van het terrorisme wordt beantwoord aan de eisen van het advies nr. 41.440/2 dat de Raad van State op 16 november 2006 heeft uitgebracht.

HOOFDSTUK 5

Invoering van bemiddeling op fiscaal gebied

De doeltreffendheid van de bemiddeling die de administratie en de burgers met elkaar confronteert bij het zoeken naar oplossingen voor betwistingen, hoeft niet meer aangetoond te worden.

Ondanks het bestaan van de federale ombudsmannen, beantwoordt de oprichting van een fiscale bemiddelingsdienst die optreedt in moeilijkheden met betrekking tot de toepassing van de fiscale wetten waarvoor de administraties van de Federale Overheidsdienst Financiën bevoegd zijn of waarvoor zij de dienst verzekeren, aan de voortdurend groeiende complexiteit van de fiscale wetgeving en aan de noodzaak om de belastingplichtigen akkoord te laten gaan met de heffingen waaraan ze onderworpen zijn. Dit zal bijdragen tot een vermindering van de gerechtelijke geschillen, soms ongegrond, verspillend qua mensen en financiële middelen, en tot het versnellen van de inning van de sommen die het voorwerp uitmaken van het geschil.

Krachtens de verdeling van de fiscale bevoegdheden tussen de federale Staat en de Gewesten, is dit hoofdstuk van wet van toepassing op de hierin bedoelde belastingen, op het volledige grondgebied van het Koninkrijk, met uitzondering van het Vlaamse Gewest voor wat de onroerende voorheffing betreft.

Art. 114

Loin d'organiser la compétence générale de ce service en lui confiant l'examen des réclamations qui ont trait aux activités ou au fonctionnement de l'administration, le présent article ne prévoit son intervention - par voie de rapport - que lors des demandes de conciliation qui sont spécifiées dans les différents Codes fiscaux.

Dans le but d'assurer l'objectivité, l'impartialité et l'indépendance des conciliateurs fiscaux, l'arrêté à prendre par le Roi, comme le prévoit le § 5, relatif à l'organisation de leur statut, disposera qu'ils ne reçoivent, dans le cadre de leur attribution, d'instructions d'aucune autorité et qu'ils ne peuvent être relevés de leur charge, en raison d'actes qu'ils accomplissent dans le cadre de leur fonction. Cette organisation du statut des conciliateurs fiscaux qui caractérise leur indépendance est inspirée de l'article 9 de l'arrêté royal du 27 avril 1997 (*Moniteur belge* du 16 mai 1997).

La mission du service de conciliation fiscale n'est pas d'interpréter la loi ou de sanctionner l'interprétation donnée par l'administration dans ses circulaires et instructions. Seul le juge peut le faire. Dans son rapport de conciliation, le service de conciliation fiscale ne pourra à cet égard que constater les points divergents des parties.

La recevabilité de la demande de conciliation n'est cependant pas inconditionnelle et ce service dispose d'une compétence discrétionnaire pour refuser son intervention au cas où la demande n'est manifestement pas fondée et au cas où le contribuable n'a pas entamé au préalable des discussions avec l'administration.

Le caractère compromissoire de la conciliation qui vise aussi à rendre la législation fiscale transparente et à dissiper les incompréhensions, la rend incompatible avec les attributs que peut revêtir une instance administrative. Dès lors sont prévues deux conséquences à caractère procédural à savoir, d'une part, l'absence d'effet suspensif et interruptif de l'introduction et de l'examen d'une demande de conciliation, et, d'autre part, l'absence de recours administratif ou judiciaire à l'encontre du rapport émis par le service de conciliation. Le rapport de conciliation ne vaut qu'entre parties et ne fait pas l'objet de publication.

Dans les limites de sa compétence et à la suite du constat de la non conformité des actes et des fonctionnements administratifs aux principes de bonne admi-

Art. 114

Verre van het organiseren van een algemene bevoegdheid voor deze dienst door hem te belasten met het onderzoek van klachten over de werkzaamheden of de werking van de administratie, voorziet dit artikel enkel zijn tussenkomst - bij wege van verslag - bij de aanvragen tot bemiddeling die specifiek vermeld zijn in de verschillende fiscale Wetboeken.

Om de objectiviteit, de onpartijdigheid en de onafhankelijkheid van de fiscaal bemiddelaars te verzekeren, zal het door de Koning te nemen besluit, zoals voorzien in § 5, betreffende de organisatie van hun statuut, bepalen dat ze in het kader van hun bevoegdheid, van geen enkele overheid instructies ontvangen en dat ze niet van hun ambt kunnen ontheven worden wegens daden die ze stellen in het raam van hun ambtsvervulling. De organisatie van het statuut van de fiscaal bemiddelaars die door onafhankelijkheid gekenmerkt wordt, is geïnspireerd op het artikel 9 van het koninklijk besluit van 27 april 1997 (*Belgisch Staatsblad* van 16 mei 1997).

De opdracht van de fiscale bemiddelingsdienst is niet het interpreteren van de wet of het oordelen over de interpretatie gegeven door de administratie in haar circulaires en instructies. Enkel de rechter kan het doen. In zijn bemiddelingsverslag, kan de fiscale bemiddelingsdienst bijgevolg enkel de divergerende standpunten vaststellen.

De ontvankelijkheid van de bemiddelingsaanvraag is echter niet onvoorwaardelijk en deze dienst beschikt over een discretionaire bevoegdheid om zijn tussenkomst te weigeren als de aanvraag duidelijk ongegrond is en als de belastingplichtige voorafgaandelijk geen discussie met de administratie aangegaan is.

Het scheidsrechterlijk karakter van de bemiddeling die ook als doel heeft de fiscale wetgeving transparant te maken en onbegrip uit de wereld te helpen, maakt haar onverenigbaar met de kenmerken waarover een administratief orgaan kan beschikken. Twee gevolgen met procedureel karakter namelijk, enerzijds, de afwezigheid van schorsend en stuitend effect van de indiening en het onderzoek van een aanvraag tot bemiddeling, en, anderzijds, de afwezigheid van administratief en gerechtelijk beroep tegen het door de bemiddelingsdienst geformuleerde verslag. Het bemiddelings-verslag geldt slechts tussen de partijen en maakt niet het voorwerp uit van publicatie.

Binnen de grenzen van zijn bevoegdheid en na de vaststelling dat de bestuurshandelingen en de bestuurlijke werking in strijd zijn met de principes van behoorlijk

nistration ou aux lois et règlements, des recommandations peuvent être adressées au Président du SPF Finances.

Le § 3 fixe les compétences dont dispose le service de conciliation fiscale. A l'égard des parties, ce service peut faire toute constatation sur place, se faire communiquer les documents et renseignements et les entendre. Ces pouvoirs sont essentiels pour l'exercice efficace des fonctions de conciliation.

Le service de conciliation fiscale ne constitue pas un médiateur au sens de l'article 1er, alinéa 2, de la loi du 2 mars 1995 instaurant des médiateurs fédéraux, telle que modifiée par la loi du 11 février 2004.

Un protocole entre le service de conciliation fiscale et l'administration règlera le fonctionnement.

Art. 115

Cet article organise la possibilité pour le redevable de la taxe sur la valeur ajoutée de recourir à la mission conciliatoire du service de conciliation fiscale. La conciliation ne peut intervenir que lors d'un désaccord persistant relatif à la taxation qui est porté devant le Ministre des finances ou le fonctionnaire délégué par lui.

La possibilité d'exercer un recours administratif à l'encontre d'une taxation est basée sur l'article 84 du Code de la TVA. Le pouvoir conféré au ministre des Finances par cette disposition est, dans la pratique, exercé par l'administration en raison d'une délégation ministérielle de pouvoir. La solution des difficultés qui peuvent s'élever relativement à la perception de la taxe avant l'introduction des instances appartient en fait aux supérieurs hiérarchiques du fonctionnaire taxateur, ceux-ci disposent par conséquent du pouvoir d'interpréter la législation fiscale par voie d'autorité.

Dès lors l'avis du Conseil d'État quant à l'omission de l'article en projet en raison de son caractère superfétatoire ne peut être suivi. D'une part, le caractère conciliatoire fait manifestement défaut dans le cadre de l'intervention administrative en application de l'article 84; d'autre part, le service de conciliation fiscale, compte tenu des garanties d'autonomie et d'indépendance que lui procure son statut, ne se trouve pas dans une relation hiérarchique par rapport à ses interlocuteurs; et enfin, le rôle de ce service n'est pas de sanctionner l'interprétation donnée par l'administration à la législation fiscale ni de substituer une interprétation par voie d'autorité.

bestuur of met de wetten en verordeningen, kunnen er aanbevelingen gericht worden tot de Voorzitter van de FOD Financiën.

De § 3 bepaalt de bevoegdheden waarover de fiscale bemiddelingsdienst beschikt. Ten opzichte van de partijen, kan de dienst elke vaststelling ter plaatse doen, zich alle bescheiden en inlichtingen doen meedelen en de betrokken personen horen. Deze machten zijn essentieel om efficiënt te kunnen bemiddelen.

De fiscale bemiddelingsdienst is geen ombudsman in de zin van artikel 1, tweede lid van de wet van 22 maart 1995 tot instelling van de federale ombudsman, zoals gewijzigd bij wet van 11 februari 2004.

Een protocol tussen de fiscale bemiddelingsdienst en de administratie zal de werking regelen.

Art. 115

Dit artikel regelt de mogelijkheid voor de schuldenaar van de belasting op de toegevoegde waarde om een beroep te doen op de bemiddelingsopdracht van de fiscale bemiddelingsdienst. De bemiddeling kan slechts tussenkomen wanneer een blijvend meningsverschil over de taxatie gebracht wordt voor de Minister van financiën of de door hem gedelegeerde ambtenaar.

De mogelijkheid om een administratief beroep in te stellen tegen een taxatie is gebaseerd op het artikel 84 van het Btw-Wetboek. De bevoegdheid die door deze bepaling wordt toegekend aan de minister van Financiën, wordt, in de praktijk, uitgeoefend door de administratie bij wege van een ministeriële bevoegdheidsdelegatie. Moeilijkheden inzake de heffing van de belasting die vóór het inleiden van een rechtsgeding ontstaan, worden in feite opgelost door de hiërarchische oversten van de taxatie-ambtenaar; zij beschikken bijgevolg over een gezagshalve interpretatiebevoegdheid van de fiscale wetgeving.

Het advies van de Raad van State aangaande de weglating van het artikel in ontwerp omwille van het overbodige karakter, kan niet worden gevolgd. Enerzijds ontbreekt duidelijk het verzoenend karakter in het kader van de administratieve tussenkomst in toepassing van artikel 84; anderzijds bevindt de fiscale bemiddelingsdienst, rekening houdend met de waarborgen van autonomie en onafhankelijkheid die volgen uit zijn statuut, zich niet in een hiërarchische verhouding ten opzichte van zijn gesprekspartners; en tenslotte, de rol van deze dienst is niet het oordelen over de interpretatie van de fiscale wetgeving gegeven door de administratie, noch gezagshalve een interpretatie te vervangen.

L'article 84 du Code de la TVA est identique aux articles 219 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, 141 du Code des droits de succession et 202[4] du Code des droits et taxes divers. En raison des motifs ci-dessus explicités, l'avis du Conseil d'État relatif aux modifications projetées à ces articles ne peut, non plus, être suivi.

L'intervention du service de conciliation fiscale n'a lieu que lors d'un désaccord persistant sur la taxation, c'est-à-dire après le moment où le contribuable a épuisé les possibilités de discussion avec le fonctionnaire taxateur et avant le moment où il soumet le litige au juge judiciaire ou avant qu'une expertise prévue à l'article 59, § 2, n'ait été requise.

Il convient aussi de veiller à ce que la possibilité de s'adresser au service de conciliation fiscale ne fournisse pas au redevable l'opportunité de contraindre l'autorité administrative à revoir indéfiniment sa décision et de retarder de la sorte le moment où il doit s'acquitter de sa dette.

Aussi, la demande de conciliation n'est pas recevable lorsqu'elle est consécutive à l'introduction de l'opposition à contrainte devant le tribunal, à la mise en œuvre de la procédure d'expertise ou à la notification de la décision prise sur recours. Par contre, dans l'hypothèse où ces événements interviennent alors que la demande en conciliation est pendante, la mission de conciliation prend nécessairement fin.

Suite au rapport du service de conciliation fiscale, le paragraphe 3 du présent article permet expressément à l'autorité administrative et dans la mesure où elle l'estime justifié, de revoir à la baisse le montant de la taxe ou celui des amendes établis dans la contrainte pour autant que cette révision n'implique pas exemption ou modération d'impôt. Cette dernière formule est empruntée à l'article 84, § 2, du Code.

Art. 116

Cet article prévoit la possibilité pour le redevable de solliciter l'intervention du service de conciliation fiscale en cas de conflit avec le receveur chargé du recouvrement de sa dette fiscale, y compris le conflit qui peut survenir lors de l'application des dispositions légales relatives à la remise des intérêts.

Het artikel 84 van het Btw-Wetboek is identiek aan de artikelen 219 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, 141 van het Wetboek der successierechten en 202[4] van het Wetboek diverse rechten en taksen. Om de hierboven vermelde redenen kan het advies van de Raad van State met betrekking tot de geplande wijzigingen aan die artikelen evenmin gevolgd worden.

De tussenkomst van de fiscale bemiddelingsdienst vindt slechts plaats als er een blijvend meningsverschil over de taxatie bestaat, dit wil zeggen na het ogenblik waarop de belastingplichtige alle discussiemogelijkheden met de taxatie-ambtenaar heeft uitgeput en vóór het ogenblik waarop hij het geschil voor de rechter brengt of vooraleer een deskundige schatting bedoeld in artikel 59, § 2, gevorderd werd.

Het is dan ook gepast erover te waken dat de mogelijkheid om zich te wenden tot de fiscale bemiddelingsdienst aan de belastingschuldige niet de kans geeft om de administratieve overheid tot in het oneindige te dwingen zijn beslissing te herzien en op die wijze het ogenblik waarop hij zijn schuld moet betalen uit te stellen.

De aanvraag tot bemiddeling is tevens onontvankelijk wanneer zij volgt op het aantekenen van verzet tegen het dwangbevel voor de rechtbank, op het in werking stellen van de schattingsprocedure of op de kennisgeving van de beslissing genomen over het beroep. Daarentegen, in de veronderstelling dat deze gebeurtenissen zich voordoen wanneer de aanvraag tot bemiddeling hangende is, neemt de bemiddelingsopdracht noodzakelijk een einde.

Ingevolge het verslag van de fiscale bemiddelingsdienst, laat paragraaf 3 van dit artikel de administratieve overheid uitdrukkelijk toe om in de mate dat zij het gerechtvaardigd acht, het bedrag van de belasting of van de boeten gevestigd in het dwangbevel naar beneden te herzien voor zover deze herziening geen vrijstelling of vermindering van belasting inhoudt. Deze laatste formulering werd ontleend aan artikel 84, § 2, van het Wetboek.

Art. 116

Dit artikel voorziet in de mogelijkheid voor de schuldenaar om de tussenkomst te vragen van de fiscale bemiddelingsdienst in geval van betwisting met de ontvanger belast met de invordering van zijn fiscale schuld, met inbegrip van de betwisting die kan rijzen naar aanleiding van de toepassing van de wettelijke bepalingen inzake de vrijstelling van interesten.

Art. 117

Cet article permet au contribuable ainsi qu'à son conjoint sur les biens duquel l'impôt est mis en recouvrement de recourir à la conciliation fiscale.

La conciliation fiscale ne peut avoir lieu que dans le cadre de la réclamation administrative qui est éventuellement introduite dans les 6 mois de la notification de l'avertissement extrait de rôle et avant la saisine du juge judiciaire ou la notification de la décision du directeur régional. Suivant la ratio légis du projet de loi, l'intervention du service de conciliation fiscale ne se conçoit que pour les désaccords persistants, lesquels se concrétisent à travers l'enrôlement de l'impôt. Contrairement à l'avis du Conseil d'État, le recours à la conciliation fiscale au stade de la réclamation administrative permet justement au directeur des contributions de traduire dans sa décision directoriale le compromis que les parties ont réussi à dégager

Cet article prévoit aussi que lorsque la saisine du juge ou la notification de la décision du directeur régional intervient soit avant l'introduction de la demande de conciliation soit après l'introduction de cette demande mais en tout cas avant la notification par le service de conciliation fiscale de son rapport de conciliation, la demande de conciliation est selon le cas, soit irrecevable, soit de nul effet par suite de la décharge de ce service .

Art. 118

Cet article prévoit la possibilité pour le redevable, ainsi que son conjoint sur les biens duquel l'imposition est mise en recouvrement, de solliciter l'intervention du service de conciliation fiscale en cas de conflit avec le receveur chargé du recouvrement de sa dette fiscale, y compris le conflit qui peut survenir lors de l'application des dispositions légales relatives à la remise des intérêts ou à la surséance indéfinie.

Art. 119

La procédure de réclamation contre le revenu cadastral constitue un recours administratif organisé légalement.

Art.117

Dit artikel laat aan de belastingschuldige, alsmede aan zijn echtgenoot op wiens goederen de aanslag wordt ingevorderd, toe om gebruik te maken van de fiscale bemiddeling.

De fiscale bemiddeling kan slechts plaatsvinden in het kader van het administratieve bezwaar dat eventueel binnen de 6 maanden na de verzending van het aanslagbiljet wordt ingediend en vóór de aanhangigmaking bij de rechter of vóór de kennisgeving van de beslissing van de gewestelijke directeur. De ratio legis van het wetsontwerp volgend, is de tussenkomst van de fiscale bemiddelingsdienst slechts denkbaar in geval van blijvende onenigheid, hetwelk concrete vorm aanneemt door de inkohiering van de belasting. In tegenstelling tot het advies van de Raad van State, staat het beroep op de fiscale bemiddeling in de fase van het administratieve bezwaar juist toe aan de directeur der belastingen om in zijn directoriale beslissing uit drukking te geven aan het akkoord waartoe de partijen zijn gekomen.

Dit artikel voorziet ook dat wanneer de aanhangigmaking bij de rechter of de kennisgeving van de beslissing van de gewestelijke directeur geschiedt ofwel vóór de indiening van de bemiddelingsaanvraag ofwel na de indiening van deze aanvraag, maar in ieder geval vóór de kennisgeving door de fiscale bemiddelingsdienst van zijn bemiddelingsverslag, deze aanvraag naargelang het geval, ofwel onontvankelijk is, ofwel zonder gevolg ingevolge ontheffing van deze dienst

Art. 118

Dit artikel voorziet in de mogelijkheid voor de belastingschuldige, alsmede voor zijn echtgenoot op wiens goederen de aanslag wordt ingevorderd, om een beroep te doen op de tussenkomst van de fiscale bemiddelingsdienst ingeval van betwisting met de ontvanger belast met de invordering van zijn fiscale schuld, met inbegrip van de betwisting die kan rijzen naar aanleiding van de toepassing van de wettelijke bepalingen inzake de vrijstelling van interesten of inzake onbeperkt uitstel.

Art. 119

De bezwaarprocedure inzake het kadastraal inkomen betreft een administratief beroep dat bij wet is geregeld.

La procédure débute par une phase de négociation, au cours de laquelle l'agent enquêteur et le contribuable essaient de parvenir à un accord sur le revenu cadastral contesté.

La conciliation s'inscrit parfaitement dans cette phase de négociation puisqu'elle entend promouvoir les accords. Il est dès lors indiqué qu'elle intervienne avant le recours éventuel à un ou trois arbitres.

La demande de conciliation se déroulera par le biais d'un agent enquêteur. Etant donné que l'agent enquêteur est actuellement également la personne qui, lors d'un désaccord permanent, requiert la décision arbitrale au nom du contribuable et de lui-même, il semble indiqué de faire introduire la demande de conciliation en passant par lui dans la phase de négociation. En même temps, l'agent enquêteur est au courant de l'initiative du contribuable de faire appel à la conciliation fiscale.

La mission du service de conciliation fiscale se termine de droit lorsque, avant la notification du rapport de conciliation, le procès-verbal actant le désaccord persistant entre le contribuable et l'agent enquêteur a été notifié au contribuable.

La notion de procès-verbal de désaccord, n'étant actuellement reconnue que réglementairement, dispose dorénavant d'une base légale. Par procès-verbal de désaccord il faut entendre le procès-verbal actant le désaccord persistant entre le contribuable et l'agent enquêteur, phase indispensable à la réquisition de la décision arbitrale.

Art. 120

Les dispositions du premier alinéa de l'article 502 ont été reformulées et reprises dans le nouvel article 501*bis*. Dès lors, l'alinéa concerné de l'article 502 peut être abrogé.

Art. 121

Cet article introduit des modifications à l'article 2 des Codes des taxes assimilées aux impôts sur les revenus afin de rendre applicable à ces taxes les dispositions des articles 376*quinquies* et 399*bis* du Code des impôts sur les revenus 1992 à savoir la possibilité pour le

De procedure neemt een aanvang middels een onderhandelingsfase tijdens welke de onderzoekende ambtenaar en de bezwaarindiener tot een vergelijk trachten te komen omtrent het betwist kadastraal inkomen.

De bemiddeling laat zich volkomen inpassen in de onderhandelingsfase omdat haar opzet het bekomen van akkoorden bevordert. Het is bijgevolg aangewezen dat zij plaats vindt vooraleer er eventueel beroep wordt gedaan op één of drie scheidsrechters.

De aanvraag om bemiddeling zal gebeuren via de onderzoekende ambtenaar. Aangezien de onderzoekende ambtenaar momenteel ook reeds de persoon is die, in geval van blijvende onenigheid, namens de bezwaarindiener en hemzelf meestal de scheidsrechtelijke beslissing vordert, lijkt het dan ook aangewezen om in de onderhandelingsfase de aanvraag voor bemiddeling via hem te laten gebeuren. Tegelijk is de onderzoekende ambtenaar op de hoogte van het initiatief van de bezwaarindiener om een beroep te doen op de fiscale bemiddeling.

De opdracht van de fiscale bemiddelingsdienst neemt van rechtswege een einde wanneer, vóór de kennisgeving van het bemiddelingsverslag, het proces-verbaal waarin de blijvende onenigheid tussen de bezwaarindiener en de onderzoekende ambtenaar werd vastgesteld aan de bezwaarindiener werd betekend.

Het begrip proces-verbaal van niet-akkoord, dat tot nu toe enkel een reglementaire basis kende, verkrijgt voortaan een wettelijke grondslag. Met proces-verbaal van niet-akkoord wordt bedoeld het proces-verbaal waarbij de blijvende onenigheid tussen de bezwaarindiener en de onderzoekende ambtenaar wordt vastgesteld en dat de noodzakelijke stap is om de scheidsrechterlijke beslissing te kunnen vorderen.

Art. 120

De bepalingen van de eerste alinea van artikel 502 werden geherformuleerd en overgenomen in het nieuwe artikel 501*bis*. De desbetreffende alinea van artikel 502 mag dus worden opgeheven.

Art. 121

Dit artikel brengt wijzigingen aan in artikel 2 van het Wetboek van de met inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen teneinde de artikelen 376*quinquies* en 399*bis* van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 van toepassing te maken op deze belastin-

redevable, ou pour son conjoint, de demander la conciliation fiscale en cas de réclamation administrative et en cas de conflit avec le receveur chargé du recouvrement de la dette fiscale.

Art. 122

Les modifications à l'article 219 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, ont principalement pour but d'inscrire dans ce Code la faculté de faire appel au service de conciliation fiscale. Cette conciliation peut être demandée aussi longtemps que le litige entre le contribuable et le receveur des droits d'enregistrement est encore dans la phase informelle. Cela signifie, en d'autres mots, que l'intervention du service de conciliation fiscale peut être demandée aussi longtemps que le contribuable n'a pas fait opposition contre la contrainte décernée dans le cadre de la contestation. Cette opposition met fin à la phase administrative du litige et porte le litige devant le tribunal.

Avant de pouvoir faire appel à la conciliation, le contribuable doit toutefois avoir tenté de résoudre le litige par des échanges de vues sérieux avec l'administration. Il doit y avoir d'abord une difficulté réelle et ensuite la difficulté doit persister après les échanges de vues avec l'administration. Lorsque le service de conciliation fiscale constate que son intervention est demandée avant que le contribuable n'ait fait l'effort de solutionner la difficulté en concertation avec l'administration, il peut refuser de donner suite à la demande.

Il va de soi qu'une telle conciliation ne présente plus d'intérêt lorsque la procédure formelle de l'expertise de contrôle est mise en œuvre ni lorsque le litige est soumis au juge pour décision. Il est rappelé que la plupart des droits d'enregistrement sont des impôts régionaux. Les droits de succession le sont aussi. Pour obtenir ou conserver certaines exemptions ou réductions en matière d'impôts régionaux, l'obtention de certaines attestations est exigée par les Régions, qui les délivrent elles-mêmes. Le but n'est pas que le service de conciliation fiscale intervienne dans des litiges relatifs à la délivrance de ces attestations. C'est une raison pour laquelle il faut prévoir que le Roi peut exclure de la conciliation fiscale certains litiges déterminés.

gen, en meer bepaald de mogelijkheid voor de belastingschuldige, of zijn echtgenoot, om de fiscale bemiddeling aan te vragen in geval van administratief bezwaarschrift en in geval van betwisting met de ontvanger belast met de invordering van de belastingschuld.

Art.122

De wijzigingen aan artikel 219 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, hebben in de eerste plaats tot doel in dat Wetboek de mogelijkheid in te schrijven om beroep te doen op de fiscale bemiddelingsdienst. Die bemiddeling kan gevraagd worden zolang het geschil tussen de belastingplichtige en de ontvanger der registratierechten zich nog in de informele fase bevindt. Dit betekent met andere woorden dat de tussenkomst van de fiscale bemiddelingsdienst kan gevraagd worden zolang de belastingplichtige geen verzet heeft gedaan tegen het in het kader van de betwisting uitgevaardigde dwangbevel. Met dat verzet wordt immers een einde gemaakt aan de administratieve fase van het geschil en wordt het voor beslechting aan de rechterlijke macht voorgelegd.

Vooraleer beroep te kunnen doen op de bemiddeling moet de belastingplichtige evenwel gepoogd hebben het geschil met de administratie op te lossen via op ernstige wijze gevoerde onderhandelingen. Er moet vooreerst een werkelijke moeilijkheid zijn en vervolgens moet die moeilijkheid zijn blijven bestaan na onderhandelingen met de administratie. Indien de fiscale bemiddelingsdienst vaststelt dat hij verzocht wordt om tussen te komen vooraleer de belastingplichtige ook maar enige moeite gedaan heeft om de moeilijkheid in samenspraak met de administratie op te lossen, kan hij weigeren op het verzoek tot tussenkomst in te gaan.

Het spreekt voor zich dat dergelijke bemiddeling geen nut meer heeft wanneer de formele procedure van de controleschatting wordt ingesteld of wanneer het geschil voor beslechting aan de rechter wordt voorgelegd. Er wordt aan herinnerd dat de meeste registratierechten gewestelijke belastingen zijn. Ook de successierechten zijn gewestelijke belastingen. Voor het bekomen of behouden van bepaalde vrijstellingen en verminderingen op het vlak van gewestelijke belastingen, wordt door de Gewesten het bekomen vereist van bepaalde attesten, die door de Gewesten zelf worden afgeleverd. Het is niet de bedoeling dat de fiscale bemiddelingsdienst in geschillen betreffende de aflevering van die attesten optreedt. Dat is een reden waarom de mogelijkheid voor de Koning moet voorzien worden om bepaalde geschillen van de bemiddeling door de fiscaal bemiddelaar uit te sluiten.

Pour le surplus, certaines précisions ont été apportées à l'article 219 du Code des droits d'enregistrement. Dans la pratique, la possibilité pour le Ministre des Finances de déléguer les compétences qui lui sont attribuées dans cet article est utilisée depuis longtemps. Comparé avec le Code des impôts sur les revenus 1992 et le Code de la TVA, le Code des droits d'enregistrement ne connaît pas de distinction stricte entre la phase de la perception de l'impôt et la phase du recouvrement de l'impôt. Le mot «perception» dans l'alinéa 1er de l'article 219 du C. Enreg. peut donc à tort, être interprété dans un sens strict. C'est pourquoi il est explicité qu'il peut aussi s'agir de litiges sur le plan du recouvrement de l'impôt.

Art. 123 et 124

Ce qui est dit dans le commentaire de l'article 122 vaut aussi, mutatis mutandis, dans le cadre des droits de succession, des droits et taxes divers, étant entendu que les droits et taxes divers ne sont pas des impôts régionaux et qu'il n'y a pas de procédure d'expertise de contrôle en ces matières.

Art. 125

Le nouveau chapitre XXIII*bis* établit une procédure de conciliation fiscale en matière de douanes et accises. Il reprend en partie le prescrit du nouvel article 376*quinquies* du Code des impôts sur les revenus 1992. Cependant, du fait de la spécificité de la matière des douanes et accises et de la législation communautaire douanière, il n'est pas possible d'adopter une procédure totalement identique.

Art. 126

L'article 219*bis* fixe le principe du droit à la conciliation fiscale. La conciliation fiscale est subordonnée à l'existence d'une requête en recours administratif régulière contre la décision du directeur régional ou un fonctionnaire d'un grade équivalent.

La demande de conciliation fiscale est introduite dans le respect des législations nationales et communautaires en vigueur, en particulier la procédure de recours administratif prévue par la loi générale sur les douanes et accises (articles 214 à 219), les dispositions du Code judiciaire (articles 1385*decies* et 1385*undecies*) et le Code des douanes communautaire (articles 243 à 246).

Voor het overige werden aan artikel 219 van het Wetboek der registratierechten enkele preciseringen aangebracht. In de praktijk wordt de mogelijkheid voor de Minister van financiën om zijn bevoegdheden die hij uit dat artikel put te delegeren, reeds lang toegepast. In vergelijking met het Wetboek der inkomstenbelastingen 1992 en het Btw-Wetboek kent het Wetboek der registratierechten geen strikte scheiding tussen de fase van heffing van de belasting en de fase van de invordering van de belasting. Het woord «heffing» in het eerste lid van artikel 219 W. Reg. kan aldus verkeerdelijk in enge zin geïnterpreteerd worden. Daarom wordt geëxpliciteerd dat het ook kan gaan om geschillen op het vlak van de invordering van de belasting.

Art. 123 en 124

Hetgeen in de toelichting van artikel 122 werd gezegd, geldt mutatis mutandis ook in het kader van de successierechten en de diverse rechten en taksen, met dien verstande dat de diverse rechten en taksen geen procedure van controleschatting kennen en uiteraard geen gewestelijke belastingen zijn.

Art. 125

Het nieuwe hoofdstuk XXIII*bis* voert een procedure van fiscale bemiddeling inzake douane en accijnzen in. Het herneemt gedeeltelijk het bepaalde in het nieuwe artikel 376*quinquies* van het Wetboek van Inkomstenbelastingen 1992. Omwille van de specificiteit op het vlak van douane en accijnzen is een volledig gelijklopende procedure echter niet mogelijk.

Art. 126

Artikel 219*bis* legt het principe van de fiscale bemiddeling vast. De fiscale bemiddeling is afhankelijk van het bestaan van een regelmatig verzoekschrift tot administratief beroep tegen een beschikking van de gewestelijk directeur of een ambtenaar met een gelijkwaardige graad.

De aanvraag tot fiscale bemiddeling wordt ingediend met inachtneming van de geldende nationale en communautaire wetgevingen, in het bijzonder de procedure van het administratief beroep voorzien in de Algemene Wet inzake douane en accijnzen (artikelen 214 tot en met 219), de bepalingen van het gerechtelijk wetboek (artikel 1385*decies* en artikel 1385*undecies*) en het Communautair Douanewetboek (artikelen 243 tot en met 246).

Art. 127

Aucun délai contraignant n'est prévu en ce qui concerne la prise de décision sur le recours administratif. Cependant, si l'Administration néglige de statuer dans un délai de 6 mois à compter de la date de réception de la requête, le requérant peut introduire l'affaire devant le tribunal sur pied de l'article 1385*undecies* du Code Judiciaire. Par cette disposition le législateur a exprimé la volonté que les recours administratifs soient traités dans un délai raisonnable.

En tout état de cause, puisque la procédure de recours administratif en matière de douanes et accises ne concerne pas uniquement des impôts nationaux, mais également des ressources propres de la Communauté européenne, celle-ci doit se conformer aux exigences communautaires. Notamment, la procédure de recours administratif ne peut jamais avoir pour effet de retarder la mise à disposition des ressources propres au budget communautaire.

La conciliation a pour but de rechercher un règlement amiable lorsqu'il semble possible de concilier l'intérêt des parties. Cette procédure ne peut jamais être utilisée à des fins dilatoires, de manière à ralentir la procédure de recours administratif et le recouvrement des dettes fiscales. Elle doit laisser à l'Administration des douanes et accises la possibilité de respecter ses engagements communautaires, compte tenu de l'application de l'article 1385*undecies* du Code judiciaire.

En conséquence, lorsqu'une décision est prise sur le recours administratif soit avant l'introduction de la demande de conciliation soit après l'introduction de cette demande mais en tout cas avant la notification par le conciliateur de son rapport de conciliation, cette demande est selon le cas, soit irrecevable, soit de nul effet par suite de la décharge du service de conciliation fiscale Il en est de même lorsqu'une action judiciaire est entamée en cas d'absence de prise de décision.

L'intéressé est seul juge de l'opportunité des procédures qu'il engage. Il lui appartient d'introduire la demande de conciliation avec toute la diligence requise afin d'éviter qu'une décision administrative vienne compromettre ce règlement amiable.

Art. 127

Er wordt geen dwingende termijn voorzien waarbinnen over het verzoekschrift moet worden beslist. Evenwel, indien de Administratie binnen een termijn van zes maanden te rekenen vanaf de datum van ontvangst van het verzoekschrift, nalaat een beslissing te treffen, kan de indiener van het verzoekschrift de zaak bij de rechtbank aanhangig maken op basis van artikel 1385*undecies* van het Gerechtelijk Wetboek. Door deze bepaling heeft de wetgever de wil geuit dat de administratieve beroepen binnen een redelijke termijn zouden behandeld worden.

Hoe dan ook, aangezien de procedure van het administratief beroep inzake douane en accijnzen niet enkel nationale belastingen betreft, maar eveneens eigen middelen van de Europese Gemeenschap, moet deze conform de communautaire verplichtingen verlopen. Meer bepaald mag de procedure van het administratief beroep nooit tot gevolg hebben dat de terbeschikkingstelling van de eigen middelen aan het communautair budget wordt vertraagd.

De bemiddeling heeft tot doel om een minnelijke regeling te zoeken wanneer het mogelijk lijkt om de belangen van de partijen te verzoenen. Deze procedure mag nooit voor dilatoire doeleinden gebruikt worden om aldus de procedure van het administratief beroep en de invordering van de fiscale schulden te vertragen. Ze moet aan de Administratie der douane en accijnzen de mogelijkheid geven om haar communautaire verplichtingen na te komen, rekening houdend met de toepassing van artikel 1385*undecies* van het Gerechtelijk Wetboek.

Wanneer een beslissing over het administratief beroep is genomen hetzij vóór de indiening van de aanvraag tot bemiddeling, hetzij na de indiening van deze aanvraag maar in ieder geval voor de notificatie door de bemiddelaar van zijn bemiddelingsverslag, dan is deze aanvraag naargelang van het geval, ofwel onontvankelijk, ofwel zonder voorwerp ingevolge de ontheffing van de fiscale bemiddelingsdienst. Hetzelfde geldt voor de vordering in rechte die wordt ingeleid in het geval dat geen beslissing wordt getroffen.

De belanghebbende is de enige die oordeelt over de opportuniteit om procedures op te starten. Hij moet erop toezien dat een aanvraag tot bemiddeling met de vereiste spoed wordt ingediend teneinde te vermijden dat een administratieve beslissing de minnelijke regeling zou compromitteren.

De la manière susvisée, l'Administration peut prendre connaissance du rapport de conciliation et en tenir compte dans le traitement ultérieur du recours administratif. Les renseignements et considérations contenus dans le rapport permettent à l'Administration de mieux apprécier le point de vue et la situation de l'intéressé, notamment lorsque celui-ci demande à être entendu dans la procédure de recours administratif. La conciliation alimente donc le débat contradictoire et contribue à une meilleure prise en compte des droits de la défense.

Il résulte des règles existantes que la décision rendue sur le recours administratif doit être motivée. De cette manière le contribuable connaît tous les arguments développés par l'Administration fiscale et peut en toute connaissance de cause décider s'il porte l'affaire en justice ou non. Le rapport notifié par le service de conciliation fiscale n'a pas de caractère contraignant à l'égard de l'autorité qui statue sur le recours administratif.

Ainsi la procédure de recours administratif et la procédure de conciliation joueront pleinement leur rôle de filtre administratif pour éviter d'engorger inutilement les tribunaux judiciaires. Tel était aussi, entre autres, le but de la réforme de la procédure fiscale.

Art. 128

L'article 219*quater* vise à répondre aux prescrits de l'article 244 du Code des douanes communautaire qui prévoit que l'introduction du recours administratif n'est pas suspensive de l'exécution de la décision contestée. Les deux procédures étant liées, les règles communautaires qui s'appliquent au recours administratif s'imposent également à la procédure de conciliation.

Art. 129

Cet article prévoit que l'entrée en vigueur des dispositions du présent chapitre est déterminée par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres.

Aldus kan de Administratie kennis nemen van het bemiddelingsverslag en er rekening mee houden in een latere behandeling van het administratief beroep. De inlichtingen en overwegingen opgenomen in het verslag laten de Administratie toe om het standpunt van de belanghebbende beter te begrijpen, meer bepaald wanneer deze zou vragen om gehoord te worden in de procedure van het administratief beroep. De bemiddeling voedt dus het tegensprekelijk debat en draagt ertoe bij om beter rekening te houden met de rechten van verdediging.

Op basis van de bestaande regelgeving moet de beslissing over het administratief beroep worden gemotiveerd. Op die wijze is de belastingplichtige op de hoogte van de door de fiscale administratie ontwikkelde argumenten en kan hij met kennis van zaken beslissen of hij de zaak al dan niet in rechte aanhangig maakt. Het verslag van de fiscale bemiddelingsdienst heeft geen dwingend karakter tegenover de autoriteit die beslist over het administratief beroep.

Op die manier vervullen de procedure van administratief beroep en de bemiddelingsprocedure hun rol van administratieve filter en wordt voorkomen dat rechtbanken nodeloos met zaken worden belast. Dit was onder meer ook het doel van de hervorming van de fiscale procedure.

Art. 128

Artikel 219*quater* heeft tot doel artikel 244 van het Communautair douanewetboek na te leven dat bepaalt dat het instellen van een administratief beroep de tenuitvoerlegging van de aangevochten beschikking niet schorst. Aangezien beide procedures met elkaar verbonden zijn, moeten de communautaire bepalingen die van toepassing zijn op het administratief beroep eveneens van toepassing zijn op de bemiddelingsprocedure.

Art. 129

Dit artikel voorziet dat de inwerkingtreding van de bepalingen van dit hoofdstuk wordt bepaald bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

CHAPITRE 6

Modification du Code des impôts sur les revenus 1992 en matière de régime de taxation relatif à certaines indemnités payées ou attribuées à des chercheurs

Le présent chapitre tend à apporter quelques adaptations au Code des impôts sur les revenus 1992 suite à la décision du gouvernement d'instaurer un incitant fiscal supplémentaire pour le personnel scientifique par la taxation à un taux distinct de certains revenus octroyés à des chercheurs.

Art. 130

Le gouvernement entend consolider la relance économique notamment par l'encouragement de la recherche scientifique. Ces dernières années, des dispenses de versement du précompte professionnel dû ont ainsi été octroyées dans ce cadre à concurrence de:

– 65 p.c. pour les universités, les hautes écoles, le Fonds National de la Recherche Scientifique et le «*Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen*»,
– 50 p.c. pour les institutions de recherche reconnues, les partenariats entre les secteurs public et privé et les «young innovative companies»;

– 25 p.c. pour les entreprises qui emploient des chercheurs possédant un diplôme de docteur ou d'ingénieur civil.

Toutefois, jusqu'à présent, rien n'a été prévu spécifiquement pour les chercheurs eux-mêmes.

Les articles 130 à 134 tendent à combler cette lacune en qualifiant, par dérogation à l'article 31 du Code des impôts sur les revenus 1992 (CIR 92), les revenus que les universités, les hautes écoles et les institutions scientifiques publiques agréées rétrocèdent à leurs chercheurs lorsqu'il s'agit de valoriser des résultats de recherches auxquelles ils ont participé, comme des revenus divers et en prévoyant pour ces revenus une imposition distincte à 33 p.c.

Toutes les universités néerlandophones et la plupart des universités francophones disposent d'un règlement interne fixant l'indemnité financière attribuée aux chercheurs qui ont obtenu des résultats de recherche intéressants sur le plan commercial et qui sont également

HOOFDSTUK 6

Wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 inzake het aanslagstelsel van bepaalde vergoedingen betaald of toegekend aan onderzoekers

Dit hoofdstuk strekt ertoe in het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 een aantal aanpassingen aan te brengen ingevolge de beslissing van de regering om een aanvullende fiscale stimulans voor wetenschappelijk personeel in te voeren door de belasting aan een afzonderlijk tarief van bepaalde inkomsten die worden toegekend aan onderzoekers.

Art. 130

De regering wenst de economische heropbloei te bevestigen onder meer door de aanmoediging van het wetenschappelijk onderzoek. In dat kader werden de laatste jaren reeds vrijstellingen van doorstorting van verschuldigde bedrijfsvoorheffing toegekend van:

– 65 pct. voor de universiteiten, de hogescholen, het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek en het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen;
– 50 pct. voor de erkende wetenschappelijke instellingen, de samenwerkingsverbanden tussen de overheids- en de privé-sector en de «young innovative companies»;
– 25 pct. voor de ondernemingen die onderzoekers met een diploma van doctor of burgerlijk ingenieur tewerkstellen.

Tot op heden werd er echter niet voorzien in iets specifieks voor de onderzoekers zelf.

De artikelen 130 tot 134 proberen die leemte op te vullen door de inkomsten die universiteiten, hogescholen en erkende openbare wetenschappelijke instellingen afstaan aan hun onderzoekers wanneer het gaat om het exploiteren van de onderzoeksresultaten waaraan zij hebben deelgenomen, in afwijking van artikel 31 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB 92), als diverse inkomsten te kwalificeren en door voor die inkomsten, een afzonderlijke belasting tegen 33 pct. vast te leggen.

Alle Nederlandstalige universiteiten en de meeste Franstalige universiteiten beschikken over een intern reglement met een beschrijving van de financiële vergoeding voor onderzoekers die commercieel interessante onderzoeksresultaten hebben gecreëerd en die

prêts à collaborer à leur commercialisation par l'université (négociations relatives à un contrat de licence, création d'une *spin-off,*…).

Pour les universités et les hautes écoles qui relèvent de la Communauté flamande, l'effet de ce type de système d'indemnisations personnelles, qui devait être intégré dans un règlement relatif aux valorisations imposé par l'article 169*ter* du décret du 12 juin 1991, a récemment été étendu aux hautes écoles par le biais de l'article 215*bis*, § 4, du décret relatif à l'enseignement du 19 mars 2004. La disposition décrétale prévoit que «le chercheur a droit à une part équitable, fixée par règlement interne ou sur une base conventionnelle, des produits financiers que l'université acquiert de l'exploitation de la découverte «.

Pour les universités et hautes écoles francophones (Communauté française), un tel décret fait défaut. Un décret-programme du 17 décembre 1997 attribue toutefois aux universités les droits sur la propriété intellectuelle des résultats des travaux de recherche financés par la Région wallonne et charge celles-ci de les valoriser. Afin d'organiser cette valorisation et, en particulier, de régler la rétrocession d'une partie des revenus ainsi perçus aux chercheurs concernés, la plupart des institutions ont par conséquent élaboré un règlement interne.

Le pourcentage de la part équitable que reçoivent effectivement les chercheurs est défini par l'établissement universitaire même et se situe habituellement entre 20 et 30 p.c. des revenus nets (à savoir les revenus perçus après déduction des frais directs de valorisation).

La valorisation des résultats de la recherche universitaire présente un intérêt croissant pour la société, dans le cadre de la modernisation de l'économie belge. Il importe, par conséquent, que les chercheurs qui sont liés à une institution universitaire publique bénéficient d'un incitant qui les pousse à collaborer à la valorisation de leurs résultats de recherche, d'autant plus que la plupart du temps, ces établissements ne sont pas en mesure d'offrir d'autres mesures incitatives à ces chercheurs, ni d'un point de vue financier ni en terme de perspectives de carrière.

Cela permettra également de lutter contre la fuite de cerveaux en ce qui concerne les chercheurs belges très qualifiés.

Le principe de la rémunération personnelle joue un rôle essentiel dans le fonctionnement du transfert des

ook bereid zijn om mee te werken aan de commercialisering ervan door de universiteit (onderhandelen over een licentieovereenkomst, oprichting van een *spin-off,* …).

Voor de universiteiten en hogescholen die tot de Vlaamse Gemeenschap behoren, werd de uitwerking van een dergelijk systeem van persoonlijke vergoeding, dat in een valorisatiereglement, opgelegd door artikel 169*ter* van het decreet van 12 juni 1991, moest worden geïntegreerd, recent uitgebreid tot de hogescholen via artikel 215*bis*, § 4, van het onderwijsdecreet van 19 maart 2004. In de decretale bepaling staat dat «de onderzoeker het recht heeft op een bij een intern reglement vastgelegd of overeengekomen billijk aandeel in de geldelijke opbrengsten die de universiteit of hogeschool verwerft uit de exploitatie van de vinding».

Voor de Franstalige universiteiten en hogescholen (Franstalige Gemeenschap) bestaat een dergelijke decreet niet. Een programmadecreet van 17 december 1997 kent de rechten op de intellectuele eigendom over de onderzoeksresultaten die door het Waalse Gewest zijn gefinancierd, evenwel toe aan de universiteiten en geeft hen opdracht deze te valoriseren. Om die exploitatie te organiseren en in het bijzonder om het afstaan van een deel van de inkomsten aan de betrokken onderzoekers te regelen, hebben de meeste instellingen bijgevolg een intern reglement uitgewerkt.

Het percentage van het billijk aandeel dat de onderzoekers daadwerkelijk ontvangen, wordt door de academische instelling zelf bepaald en ligt doorgaans tussen 20 en 30 pct. van de netto-inkomsten (dus de ontvangen inkomsten na aftrek van de directe exploitatiekosten).

De valorisatie van academische onderzoeksresultaten heeft een toenemend maatschappelijk belang in het kader van de vernieuwing van de Belgische economie. Daarom is het van belang dat onderzoekers die aan een openbare academische instelling verbonden zijn, een *incentive* krijgen om mee te werken aan de exploitatie van hun onderzoeksresultaten, temeer daar die instellingen meestal geen andere alternatieve *incentives* aan die onderzoekers kunnen bieden, noch financieel noch qua carrièremogelijkheden.

Dit zal tevens een instrument zijn om de *brain drain* van hooggekwalificeerde onderzoekers uit België tegen te gaan.

Het principe van de persoonlijke vergoeding is een essentieel onderdeel van de werking van de technologie-

technologies dans un cadre universitaire. Contrairement à la situation qui prévaut dans le monde de l'entreprise, un chercheur universitaire effectue des découvertes de manière indépendante, c'est-à-dire de sa propre initiative et de façon autonome. En outre, l'essence de la mission d'un chercheur universitaire n'est pas de faire des découvertes, et certainement pas en vue de leur commercialisation.

Dans la pratique, un chercheur universitaire mettra chaque fois en balance ses activités dans le domaine de l'enseignement, de la recherche, des services, et la valorisation de la recherche. Il arrive fréquemment qu'un chercheur universitaire décide de ne pas entreprendre de démarches en vue d'une commercialisation ou refuse de collaborer avec une certaine entreprise, même si les résultats de la recherche ont un grand potentiel commercial et que les entreprises s'y intéressent manifestement. Dans ce cas, la valeur ajoutée de l'invention se limite à une publication scientifique, de sorte que les résultats sont accessibles au public et ne sont plus commercialisables.

N'oublions pas non plus que, dans la toute grande majorité des cas, la valorisation des résultats d'une recherche universitaire est le fait de tiers ayant acquis des droits d'exploitation, et non des institutions scientifiques publiques mêmes. Les revenus provenant de la valorisation dépendent de ce fait de multiples facteurs sur lesquels les institutions et les chercheurs ne peuvent exercer aucune influence. Les revenus acquièrent de ce fait un caractère hasardeux et incertain.

Dorénavant, seront imposées distinctement au taux de 33 p.c. (sauf si l'imposition globale est plus favorable) comme des revenus divers, les indemnités payées ou attribuées par une université, une haute école, le Fonds National de la Recherche Scientifique, le «*Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen*» ou une institution scientifique agréée conformément à l'article 275[3], § 1er, alinéa 2, CIR 92 en exécution d'un règlement de valorisation édicté par une des institutions précitées, à un chercheur en contrepartie de sa participation à une invention exploitée commercialement.

Les institutions scientifiques sont les institutions qui sont agréées par l'arrêté royal du 4 mai 2004 (*Moniteur belge* du 25 mai 2004 – édition 1) portant agréation des institutions scientifiques visées par l'article 385 de la loi-programme du 24 décembre 2002 tel que complété par l'arrêté royal du 8 décembre 2005 (*Moniteur belge* du 9 janvier 2006 – erratum *Moniteur belge* du 31 janvier 2006) et qui sont actuellement reprises à l'annexe III*quater* de l'AR/CIR 92.

transfer in een academische context. In tegenstelling tot de situatie in het bedrijfsleven verricht een academische onderzoeker zelfstandig uitvindingen, d.w.z. op eigen initiatief en op autonome wijze. Het behoort bovendien ook niet tot de kern van de opdracht van een academische onderzoeker om uitvindingen te doen, zeker niet met het oog op hun commercialisering.

In de praktijk zal een academische onderzoeker telkens een afweging maken tussen zijn activiteiten in het domein van onderwijs, onderzoek, dienstverlening of valorisatie van onderzoek. Het gebeurt frequent dat een academisch onderzoeker beslist om geen stappen in de richting van commercialisering te ondernemen of weigert om met een bepaald bedrijf samen te werken, zelfs al hebben de onderzoeksresultaten een groot commercieel potentieel en zelfs al is er duidelijk belangstelling van het bedrijfsleven. In dat geval is de toegevoegde waarde van de uitvinding beperkt tot een wetenschappelijke publicatie, waardoor de resultaten openbaar toegankelijk worden en niet meer kunnen worden gecommercialiseerd.

We mogen ook niet vergeten dat de exploitatie van academische onderzoeksresultaten in de overgrote meerderheid van de gevallen gebeurt door derden die exploitatierechten hebben verkregen, en niet door de openbare wetenschappelijke instellingen zelf. Hierdoor zijn de inkomsten uit de exploitatie afhankelijk van talloze factoren waarop de instellingen en onderzoekers geen invloed kunnen uitoefenen. De inkomsten krijgen hierdoor een toevallig en onzeker karakter.

Voortaan zullen de vergoedingen betaald of toegekend door een universiteit, hogeschool, het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek, het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen of een wetenschappelijke instelling die daartoe wordt erkend overeenkomstig artikel 275[3], § 1, tweede lid, WIB 92 in uitvoering van een financiële regeling door een van de voormelde instellingen, aan een onderzoeker als tegenprestatie voor zijn deelname in een commercieel uitgebate uitvinding, als diverse inkomsten afzonderlijk worden belast tegen een tarief van 33 pct. (uitgezonderd wanneer gezamenlijke belasting voordeliger is).

De beoogde wetenschappelijke instellingen zijn de instellingen die zijn erkend bij koninklijk besluit van 4 mei 2004 houdende erkenning van de wetenschappelijke instellingen bedoeld in artikel 385 van de programmawet van 24 december 2002 *(Belgisch Staatsblad* van 25 mei 2004 – eerste editie), en aangevuld bij koninklijk besluit van 8 december 2005 (*Belgisch Staatsblad* van 9 januari 2006 – erratum *Belgisch Staatsblad* van 31 januari 2006) en die nu zijn opgenomen in bijlage III*quater* van het KB/WIB 92.

Le contenu de l'article 385 précité a été inséré à l'article 275³, CIR 92 par les articles 106, 109, 112 et 113 de la loi du 23 décembre 2005 relative au pacte de solidarité entre les générations (*Moniteur belge* du 30 décembre 2005 – édition 2).

Les chercheurs visés à l'article 275³, § 1er, alinéas 1er et 2, CIR 92 sont:

– les chercheurs assistants rémunérés par les universités et les hautes écoles;
– les chercheurs post-doctoraux rémunérés par le Fonds National de la Recherche Scientifique et le «Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen »;

– les chercheurs assistants et les chercheurs post-doctoraux rémunérés par les institutions scientifiques agréées susvisées.

Le Conseil d'État a formulé des observations qui sont commentées ci-après.

Contrairement à la 1ère observation générale émise par le Conseil d'État, le fait de compléter l'article 90, CIR 92 par un 12° se justifie pleinement dans la mesure où cette nouvelle disposition contient des conditions spécifiques qui ne se retrouvent pas en tant que telles au 1° dudit article qui concerne d'autres situations pour lesquelles une jurisprudence spécifique existe déjà.

En ce qui concerne la 2ème observation générale émise par le haut Collège, l'exposé des motifs justifie à suffisance le traitement différencié entre les chercheurs occupés dans le secteur public et ceux employés par le secteur privé. En effet, un des objectifs poursuivi par cette mesure est de pallier l'impossibilité pour le secteur public d'offrir des incitants financiers à ses chercheurs à l'instar de ce que le monde de l'entreprise privée peut négocier avec les siens. Il s'agit bien d'améliorer les possibilités d'intéressement des chercheurs publics afin in fine de freiner la fuite des cerveaux dont souffre le secteur public de la recherche.

La 3ème observation générale émise par le haut Collège a été suivie et le champ d'application de la mesure n'est plus restreint à une application industrielle ou agricole mais a été élargi à l'ensemble des secteurs d'activités commerciales.

De inhoud van het voormelde artikel 385 werd ingevoegd in artikel 275³, WIB 92 bij de artikelen 106, 109, 112 en 113 van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact (*Belgisch Staatsblad* van 30 december 2005 – editie 2).

De onderzoekers die zijn beoogd in artikel 275³, § 1, eerste en tweede lid, WIB 92 zijn:

– de assistent-onderzoekers bezoldigd door de universiteiten en hogescholen;
– de postdoctorale onderzoekers bezoldigd door het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek en het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen;
– de assistent-onderzoekers en de postdoctorale onderzoekers bezoldigd door hierboven bedoelde erkende wetenschappelijke instellingen.

De Raad van State heeft opmerkingen geformuleerd die hierna worden besproken.

In tegenstelling tot de eerste algemene opmerking geformuleerd door de Raad van State, is het feit om artikel 90, WIB 92 aan te vullen met een 12° volledig gerechtvaardigd in de mate dat deze nieuwe bepaling specifieke voorwaarden bevat die zich niet als dusdanig bevinden in 1° van dat artikel dat betrekking heeft op andere situaties waarvoor reeds een specifieke rechtspraak bestaat.

Wat de tweede algemene opmerking geformuleerd door het Hoog Rechtscollege betreft, rechtvaardigt de memorie van toelichting op voldoende wijze de verschillende behandeling tussen de onderzoekers werkzaam in de openbare sector en diegene tewerkgesteld in de privé-sector. Immers, één van de door deze maatregel nagestreefde doeleinden is de onmogelijkheid te ondervangen voor de openbare sector om financiële stimulansen aan te bieden aan zijn onderzoekers zoals de private ondernemingssector kan onderhandelen met zijn onderzoekers. Het gaat er hier wel degelijk om de mogelijkheden van deelname in de winst van de openbare onderzoekers te verbeteren teneinde in fine de «braindrain» waaronder de openbare onderzoekssector lijdt, af te remmen.

De derde algemene opmerking geformuleerd door het Hoog Rechtscollege werd gevolgd en de werkingssfeer van de maatregel wordt niet meer beperkt tot een industriële of landbouwkundige toepassing, maar werd uitgebreid tot het geheel van de sectoren met commerciële activiteiten.

En ce qui concerne les observations particulières émises par le haut Collège, la notion de hautes écoles reprise dans le texte français, est maintenue dans la mesure où il s'agit de la nouvelle dénomination utilisée par la Communauté française qui est d'ailleurs déjà reprise plus loin dans l'article 275³, CIR 92. Dès lors, on profite de l'occasion pour remplacer la référence aux écoles supérieures utilisées à tort à l'article 275³, § 1er, alinéa 1er, CIR 92 par la mention «hautes écoles «dans un article 7 nouveau. (voir ci-après).

Par contre, la remarque du Conseil d'État relative à la référence aux institutions de recherche est suivie et cette notion est remplacée par la mention «institutions scientifiques» qui est déjà utilisée à l'article 275³ , CIR 92.

Art. 131

Cet article permet la déduction de 10 p.c. comme frais forfaitaires en ce qui concerne les revenus divers visés à l'article 90, 12°, CIR 92 (nouveau).

Art. 132

Cet article ajoute les revenus divers visés à l'article 90, 12°, CIR 92 (nouveau) aux revenus divers qui sont taxés à un taux de 33 p.c.

Art. 133

Cet article ajoute les revenus divers visés à l'article 90, 12°, CIR 92 (nouveau) aux revenus divers qui entrent en ligne de compte pour l'impôt des non-résidents.

Art. 134

Cet article règle une référence légistique suite à la reprise des revenus divers visés à l'article 90, 12°, CIR 92 (nouveau) parmi les revenus divers qui entrent en ligne de compte pour l'impôt des non-résidents.

Art. 135

A la suite de l'observation particulière émise par le Conseil d'État (voir exposé des motifs de l'article 130), la référence aux écoles supérieures qui se trouve actuellement à l'article 275³, § 1er, alinéa 1er, CIR 92 est remplacée, dans le texte français, par la mention «hau-

Wat de bijzondere opmerkingen geformuleerd door het Hoog Rechtscollege betreft, wordt het begrip «hautes écoles» vermeld in de Franse tekst, behouden voor zover het gaat om de nieuwe benaming gebruikt door de Franse Gemeenschap die trouwens reeds verder in het artikel 275³, WIB 92 werd opgenomen. Derhalve maakt men van de gelegenheid gebruik om de referentie naar de «écoles supérieures» die ten onrechte werd gebruikt in artikel 275³, § 1, eerste lid, WIB 92 te vervangen door de vermelding «hautes écoles» in een nieuw artikel 7 (zie hierna).

Daarentegen wordt de opmerking van de Raad van State met betrekking tot de verwijzing naar de onderzoeksinstellingen gevolgd en dit begrip wordt vervangen door de vermelding «wetenschappelijke instellingen» dat reeds wordt gebruikt in artikel 275³, WIB 92.

Art. 131

Dit artikel laat de aftrek van 10 pct. als forfaitaire kosten toe voor de in artikel 90, 12°, WIB 92 (nieuw) bedoelde diverse inkomsten.

Art. 132

Dit artikel voegt de in artikel 90, 12°, WIB 92 (nieuw) bedoelde diverse inkomsten toe aan de diverse inkomsten die aan het tarief van 33 pct. worden belast.

Art. 133

Dit artikel voegt de in artikel 90, 12°, WIB 92 (nieuw) bedoelde diverse inkomsten toe aan de diverse inkomsten die in aanmerking komen voor de belasting van niet-inwoners.

Art. 134

Dit artikel regelt een legistieke verwijzing door de opname van de in artikel 90, 12°, WIB 92 (nieuw) bedoelde diverse inkomsten onder de diverse inkomsten die in aanmerking komen voor de belasting van niet-inwoners.

Art. 135

Ten gevolge van de bijzondere opmerking geformuleerd door de Raad van State (zie memorie van toelichting bij artikel 130) wordt de verwijzing naar «écoles supérieures», die zich momenteel in artikel 275³, § 1, eerste lid, WIB 92 bevindt, vervangen in de franse tekst

tes écoles «qui est la dénomination légale utilisée par la Communauté française.

Art. 136

Les articles 130 à 134 sont applicables aux indemnités payées ou attribuées à partir du 1er janvier 2007. On a été attentif à la dernière remarque particulière formulée par le haut Collège relative à l'entrée en vigueur de l'article 30 de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006.

Enfin, comme l'article 135 ne contient qu'une correction de terminologie dans le texte français, aucune entrée en vigueur spécifique n'a été prévue.

CHAPITRE 7

Exonération d'impôts des primes et subsides en capital et en intérêt, attribués par les institutions régionales dans le cadre de l'aide à la recherche et au développement, à des sociétés

L'article 193*bis*, CIR 92, inséré par la loi du 23 décembre 2005 relative au pacte de solidarité entre les générations, a exonéré d'impôt pour les sociétés:

a) les primes de remise au travail et les primes de transition professionnelle, attribuées par les institutions régionales compétentes, et

b) les subsides en capital et en intérêt, attribués par les Régions dans le cadre de la législation d'expansion économique,

qui font l'objet d'une notification à partir du 1er janvier 2006 pour autant que la date de notification se rapporte au plus tôt à la période imposable qui se rattache à l'exercice d'imposition 2007.

Le présent chapitre vise à exonérer d'impôt, aussi uniquement pour les sociétés, les primes et subsides attribués par les régions dans le but d'encourager la recherche et le développement et qui feront l'objet d'une notification à partir du 1er janvier 2007 pour autant que la date de notification se rapporte au plus tôt à la période imposable qui se rattache à l'exercice d'imposition 2008.

Les primes et subsides concernés reprennent les interventions financières pour la recherche et le développement qui sont prévues:

door de vermelding « hautes écoles « die de wettelijke benaming is die wordt gebruikt door de Franse Gemeenschap.

Art. 136

De artikelen 130 tot 134 zijn van toepassing op de vergoedingen die vanaf 1 januari 2007 worden betaald of toegekend. Er is gelet op de laatste bijzondere opmerking geformuleerd door het Hoog Rechtscollege met betrekking tot de inwerkingtreding van het artikel 30 van de programmawet (I) van 27 december 2006.

Tenslotte, daar het artikel 135 enkel een verbetering van terminologie in de Franse tekst bevat, werd hiervoor niet in een specifieke inwerkingtreding voorzien.

HOOFDSTUK 7

Vrijstelling van belasting van premies en kapitaal- en interestsubsidies toegekend door gewestelijke instellingen in het kader van steun aan onderzoek en ontwikkeling toegekend aan vennootschappen

Artikel 193*bis*, WIB 92, ingevoegd bij de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact, heeft voor vennootschappen van belasting vrijgesteld :

a) de gewestelijke tewerkstellingspremies en beroepsoverstappremies die door de bevoegde Gewestelijke instellingen worden toegekend, en

b) de kapitaal- en interestsubsidies die door de Gewesten in het kader van de economische expansiewetgeving worden toegekend

die het voorwerp zijn van een betekening vanaf 1 januari 2006 voor zover de datum van betekening ten vroegste behoort tot het belastbaar tijdperk dat aan het aanslagjaar 2007 verbonden is.

Dit hoofdstuk strekt ertoe ook enkel voor vennootschappen, de premies en subsidies die door de gewesten worden toegekend om het onderzoek en de ontwikkeling aan te moedigen en die het voorwerp zullen zijn van een betekening vanaf 1 januari 2007 voor zover de datum van betekening ten vroegste behoort tot het belastbaar tijdperk dat aan het aanslagjaar 2008 verbonden is, vrij te stellen.

De betrokken premies en subsidies bestaan uit de financiële tussenkomsten voor het onderzoek en de ontwikkeling die worden voorzien:

– pour la Région flamande par le décret du 18 mai 1999;

– pour la Région wallonne par le décret du 5 juillet 1990 et les arrêtés du 29 septembre 1994 et du 7 juillet 2005;

– pour la Région de Bruxelles-Capitale par l'ordonnance du 21 février 2002 et l'arrêté du 18 juillet 2002.

Les primes et les subsides en intérêt concernés doivent être considérés comme des éléments imposables de la période imposable au cours de laquelle ils ont été recueillis en vertu de l'article 360, CIR 92.

Par dérogation à ce principe de l'annualité de l'impôt, l'article 362, CIR 92, dispose expressément et sans modifier la notion même de bénéfices, que les subsides en capital concernés obtenus des Régions au cours d'une période imposable en vue de l'acquisition ou de la constitution d'immobilisations incorporelles ou corporelles, ne sont imposables de manière étalée que proportionnellement aux amortissements et réductions de valeur sur les actifs subsidiés qui ont été pris en considération à titre de frais professionnels et, le cas échéant, à concurrence du solde, lors de la réalisation ou la mise hors d'usage des actifs concernés. Les subsides en capital concernés seront exonérés dans la mesure où ils deviennent taxable en vertu de l'article 362, CIR 92, susvisé.

Les bénéfices sont exonérés à concurrence du montant des primes, et des subsides en capital et en intérêt sur immobilisations incorporelles et corporelles, qui sont attribués à des sociétés dans le cadre de l'aide à la recherche et au développement par les institutions régionales compétentes, dans le respect de la réglementation européenne en matière d'aide d'état.

Pour faire suite à la remarque 1 du Conseil d'État, le Gouvernement a décidé d'exonérer les primes et subsides en capital et en intérêt, attribués par les Régions dans le cadre de l'aide à la recherche et au développement, à des sociétés afin de soutenir les initiatives des Régions en cette matière.

Art. 137

Dans le CIR 92, il est inséré un nouvel article 193*ter* parmi les mesures d'aides régionales exonérées à l'impôt des sociétés.

– voor het Vlaamse Gewest door het decreet van 18 mei 1999;

– voor het Waalse Gewest door het decreet van 5 juli 1990 en de besluiten van 29 september 1994 en 7 juli 2005 ;

– voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest door de ordonnantie van 21 februari 2002 en het besluit van 18 juli 2002.

De betrokken premies en rentesubsidies zijn derhalve te beschouwen als een belastbaar bestanddeel van het belastbare tijdperk waarin ze zijn verkregen op grond van artikel 360, WIB 92.

In afwijking van dat beginsel van de eenjarigheid van de belasting, bepaalt artikel 362, WIB 92, uitdrukkelijk, zonder het winstbegrip zelf te wijzigen, dat de betrokken kapitaalsubsidies, die tijdens een belastbaar tijdperk van overheidswege zijn verkregen om immateriële of materiële vaste activa aan te schaffen of tot stand te brengen, slechts gespreid belastbaar worden in verhouding tot de als beroepskosten aanvaarde afschrijvingen en waardeverminderingen op de gesubsidieerde activa en, in voorkomend geval, tot het bedrag van het nog niet belaste saldo bij de vervreemding of buitengebruikstelling van die activa. De betrokken kapitaalsubsidies zullen worden vrijgesteld in de mate dat ze belastbaar worden op grond van voormeld artikel 362, WIB 92.

De winst wordt vrijgesteld ten belope van het bedrag van de premies, en de kapitaal- of interestsubsidies op immateriële en materiële vaste activa, die aan vennootschappen worden toegekend in het kader van de steun aan onderzoek en ontwikkeling door de bevoegde gewestelijke instellingen, rekening houdend met de Europese reglementering inzake staatssteun.

Om gevolg te geven aan opmerking 1 van de Raad van State, heeft de Regering beslist de premies en kapitaal- en interestsubsidies toegekend door de Gewesten in het kader van steun aan onderzoek en ontwikkeling toegekend aan vennootschappen vrij te stellen teneinde de initiatieven van de Gewesten terzake te ondersteunen.

Art. 137

In het WIB 92 wordt een nieuw artikel 193*ter* ingevoegd onder de aan de vennootschapsbelasting vrijgestelde Gewestelijke steunmaatregelen.

Le paragraphe 1er de cet article vise à réaliser l'exonération des montants des aides précitées repris en bénéfices.

Le paragraphe 2 de cet article vise, afin d'éviter tout abus, à reprendre l'exonération des subsides concernés en cas d'aliénation volontaire d'immobilisations dans les trois premières années de l'acquisition ou de la constitution, c'est-à-dire pendant la période imposable de l'acquisition ou de la constitution et les deux périodes imposables suivantes.

Le libellé du présent article a été corrigé pour faire suite à la remarque 2, alinéa 1er, du Conseil d'État.

Art. 138

L'adaptation de l'article 198, alinéa 1er, 14°, CIR 92, vise à rendre non déductibles les charges correspondantes en cas de remboursement à l'institution régionale compétente.

Le libellé du présent article a été corrigé pour faire suite à la remarque 2, alinéa 2, du Conseil d'État.

Art. 139

Cette disposition règle l'entrée en vigueur.

TITRE VIII

Energie

Modifications à la loi du 11 avril 2003 sur les provisions constituées pour le démantèlement des centrales nucléaires et pour la gestion des matières fissiles irradiées dans ces centrales

Art. 140

Le Comité de suivi des mécanismes liés aux provisions pour le démantèlement et pour la gestion de matières fissiles irradiées, constitué par la loi du 11 avril 2003 sur les provisions constituées pour le démantèlement des centrales nucléaires et pour la gestion de matières fissibles irradiées dans ces centrales, est transformé en Commission d'avis et de contrôle des provisions constituées pour le démantèlement des centrales nucléaires et pour la gestion des matières fissiles irradiées, en abrégé «Commission des provisions nucléaires».

Paragraaf 1 van dit artikel beoogt de vrijstelling van de in de winst opgenomen bedragen van de voornoemde steunmaatregelen.

Paragraaf 2 van dit artikel beoogt, om elke misbruik te vermijden, de vrijstelling van de betrokken subsidies terug te nemen in geval van een vrijwillige vervreemding van vaste activa gedurende de eerste drie jaren van de verwerving of van de oprichting, d.w.z. gedurende het belastbaar tijdperk van de verwerving of van de oprichting en de tweede volgende belastbare tijdperken.

De tekst van dit artikel werd verbeterd ten gevolge van de opmerking 2, eerste lid, van de Raad van State.

Art. 138

De aanpassing van artikel 198, eerste lid, 14°, WIB 92, strekt er toe de overeenstemmende lasten niet-aftrekbaar te maken in geval van terugbetaling aan de bevoegde Gewestelijk instelling.

De tekst van dit artikel werd verbeterd ten gevolge van de opmerking 2, tweede lid, van de Raad van State.

Art. 139

Deze bepaling regelt de inwerkingtreding.

TITEL VIII

Energie

Wijzigingen aan de wet van 11 april 2003 betreffende de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van splijtstoffen bestraald in deze kerncentrales

Art. 140

Het Opvolgingscomité voor de mechanismen verbonden met de voorzieningen voor de ontmanteling en voor het beheer van bestraalde splijtstoffen, opgericht bij de wet van 11 april 2003 betreffende de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van splijtstoffen bestraald in deze kerncentrales, wordt omgevormd tot de advies- en controlecommissie over de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van bestraalde splijtstoffen, afgekort als «Commissie voor nucleaire voorzieningen».

Art. 141

Cet article n'appelle aucun commentaire.

Art. 142

Cet article n'appelle aucun commentaire.

Art .143

Cet article prévoit que la Commission des provisions nucléaires est dotée d'une personnalité juridique autonome et définit la mission de la Commission des provisions nucléaires.

Art. 144

La Commission des provisions nucléaires reprend les membres du Comité de suivi et y ajoute trois membres de la société de provisionnement nucléaire. Les membres sont respectivement nommés sur présentation de l'État et de la société de provisionnement nucléaire. Il est également stipulé que le président de la Commission des provisions nucléaires est choisi parmi les représentants de l'État.

Cet article précise aussi que la Commission des provisions nucléaires est assistée d'un secrétariat permanent dont la composition est fixée par elle.

Art. 145

Cet article précise tout d'abord que la Commission des provisions nucléaires dispose d'une compétence d'avis et de contrôle sur la constitution et la gestion des provisions pour le démantèlement des centrales nucléaires et la gestion des matières fissiles irradiées. La liste des avis émis ainsi que le pouvoir de contrôle sont étendus. A la suite de l'avis du Conseil d'État, nous souhaitons préciser que la Commission des provisions nucléaires prend des décisions lors de l'exercice de ses compétences de contrôle.

Art. 146

Cet article concerne les modalités décisionnelles de la Commission des provisions nucléaires ainsi que le système d'opposition à l'égard des avis et décisions. A la suite de l'avis du Conseil d'État, une voie de recours

Art. 141

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Art. 142

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Art. 143

Dit artikel voorziet dat de Commissie voor nucleaire voorzieningen autonome rechtspersoonlijkheid bezit. Verder wordt de missie van de Commissie voor nucleaire voorzieningen omschreven.

Art. 144

De Commissie voor nucleaire voorzieningen neemt de leden van het Opvolgingscomité over, en voegt hier 3 leden van de kernprovisievennootschap aan toe. De leden worden benoemd op voordracht respectievelijk van de Staat en van de kernprovisievennootschap. Verder wordt er voorzien dat de voorzitter van de Commissie voor nucleaire voorzieningen uit de vertegenwoordigers van de Staat wordt verkozen.

Het artikel voorziet ten slotte dat de Commissie voor nucleaire voorzieningen wordt bijgestaan door een permanent secretariaat, waarvan zij de samenstelling regelt.

Art. 145

Dit artikel verduidelijkt allereerst dat de Commissie voor nucleaire voorzieningen een advies- en controlebevoegdheid heeft over de aanleg en het beheer van de voorzieningen voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van bestraalde splijtstoffen. De lijst van adviezen die verstrekt worden alsook de controlebevoegdheid wordt uitgebreid. Ingevolge het advies van de Raad van State wensen wij te verduidelijken dat de Commissie voor nucleaire voorzieningen besluiten neemt bij de uitoefening van haar controlebevoegdheden.

Art. 146

Dit artikel betreft de beslissingsmodaliteiten van de Commissie voor nucleaire voorzieningen evenals de regeling van het verzet met betrekking tot haar adviezen en besluiten. In navolging van het advies van de

a été créée pour les représentants de l'État afin d'instaurer un mécanisme de contrôle cohérent de la Commission des provisions nucléaires par l'instance hiérarchique supérieure. En cas de parité des voix entre les représentants de l'État, la voix du président de la Commission des Provisions nucléaires est prépondérante.

Art. 147

Cet article est complété par des dispositions similaires applicables à des non-exploitants nucléaires qui bénéficient de prêts octroyés par la société de provisionnement nucléaire conformément à l'article 14, §5, alinéa 2.

Art. 148

Cet article stipule que le rapport d'activité sera désormais remis annuellement avant le 1er octobre de l'année suivant l'exercice concerné.

Art. 149

Cet article a trait à la facturation des coûts de fonctionnement et de secrétariat.

Faisant suite à la remarque du Conseil d'État, la référence à des 'études' a été supprimée.

La contribution obligatoire au financement des frais de fonctionnement et de secrétariat ainsi que des avis et étude demandés par la commission des provisions nucléaires sert à rémunérer des services au profit des exploitants nucléaires et des sociétés autre qu'un exploitant nucléaire ayant une quote-part dans la production industrielle d'électricité par fission des combustibles nucléaires.

Art. 150

Cet article n'appelle aucun commentaire.

Art. 151

Moyennant des garanties sur l'existence et la suffisance des provisions cet article donne la possibilité de:

– modifier la répartition 75/25;

Raad van State werd een beroepsmogelijkheid voor de vertegenwoordigers van de Staat ingesteld zodat er een sluitend toezichtsmechanisme door de hogere overheid is op de Commissie voor nucleaire voorzieningen. Bij een staking van stemming tussen de leden die de Staat vertegenwoordigen, heeft de stem van de Voorzitter van de Commissie voor nucleaire voorzieningen doorslaggevende waarde.

Art. 147

Dit artikel wordt aangevuld met gelijkaardige bepalingen die van toepassing zijn op niet-kernexploitanten die van de kernprovisievennootschap overeenkomstig artikel 14, §5, tweede lid, leningen ontvangen.

Art. 148

Dit artikel voorziet dat het activiteitsverslag voortaan jaarlijks voor 1 oktober van het jaar volgend op het jaar waarop het betrekking heeft, wordt voorgelegd.

Art. 149

Dit artikel handelt over de aanrekening van de werkings- en secretariaatskosten.

Ingevolge de opmerking van de Raad van State werd de verwijzing naar 'studies' geschrapt.

De verplichte bijdrage voor de financiering van de werkings- en secretariaatskosten en van de adviezen en studies gevraagd door de Commissie voor nucleaire voorzieningen vergoeden de diensten die worden geleverd aan de kernexploitanten en aan de vennootschappen andere dan een kernexploitant die een aandeel hebben in de industriële productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen.

Art. 150

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Art. 151

Mits het verstrekken van de garanties over het bestaan en de toereikendheid van de provisies laat dit artikel de mogelijkheid om:

– de verhouding 75/25 te wijzigen;

– modifier la partie des provisions qui ne peut faire l'objet d'un prêt à l'exploitant nucléaire;

– d'obtenir un taux d'intérêt inférieur au taux du marché;

– modifier par arrêté royal la liste des personnes morales, des projets, du taux d'intérêt et le pourcentage de 10 pour cent de la partie du 25 pour cent.

Art. 152

L'article 152 régit l'application du présent chapitre à toute société, autre qu'un exploitant nucléaire, qui a une quote-part dans la production industrielle d'électricité par fission de combustibles nucléaires. Il prévoit les procédures relatives à la participation des dites sociétés.

Art. 153

Cet article contient une disposition transitoire.

TITRE IX

Télécommunications

Art. 154

Seuls deux articles subsistent au chapitre III du Titre III de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques.

L'article 71 créant l'Institut peut être abrogé puisque la continuité de la personnalité juridique de celui-ci est assurée par l'article 13, alinéa 1er, de la loi du 17 janvier 2003 relative au statut du régulateur des secteurs des postes et des télécommunications belges.

L'article 73, § 1er, qui n'était qu'une disposition temporaire, a désormais perdu toute utilité et peut également être abrogé.

Art. 155

L'article 73, §§ 2 et 3, de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques, est, après les abrogations opérées par l'article 2, la seule disposition subsistant dans ce chapitre. Se-

– het deel van de voorzieningen dat niet het voorwerp mag uitmaken van leningen aan kernexploitanten te wijzigen;

– een interesttarief te bekomen lager dan de marktrente;

- bij koninklijk besluit de lijst van rechtspersonen, van projecten, de interestvoet en de 10 procent van het deel van 25 procent aan te passen.

Art.152

Artikel 152 regelt de toepassing van dit hoofdstuk op elke andere vennootschap dan een kernexploitant die een aandeel heeft in de industriële productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen. Het voorziet in procedures aangaande het aandeel van de voormelde vennootschappen.

Art. 153

Dit artikel bevat een overgangsbepaling.

TITEL IX

Telecommunicatie

Art. 154

Er zijn nog maar twee artikelen over in hoofdstuk III van Titel III van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven.

Artikel 71, dat het Instituut opricht, kan worden opgeheven aangezien de continuïteit van de rechtspersoonlijkheid ervan wordt gegarandeerd door artikel 13, eerste lid, van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector.

Artikel 73, § 1, dat slechts een tijdelijke bepaling was, is inmiddels nutteloos geworden en kan eveneens worden opgeheven.

Art. 155

Artikel 73, §§ 2 en 3, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven is na de opheffingen die door artikel 2 worden doorgevoerd, nog de enige bepaling die in dat

lon le vœu du Conseil d'État, il est déplacé dans la loi du 17 janvier 2003 relative au statut du régulateur des secteurs des postes et des télécommunications, où il formera un article 26*bis* nouveau.

Art. 156

Cette modification est apportée tout d'abord pour des raisons esthétiques étant donné qu'il s'agit de chapitres dont les articles ont déjà été abrogés, à l'exception du chapitre VIII – Equipements, dans lequel figure encore l'article 96*bis*. Dans ce chapitre, en plus du titre, l'article 96*bis* restant est par conséquent également abrogé. Cet article traite d'équipements et fait partie du titre équipements de la loi du 21 mars 1991. Le reste du titre équipements dans la loi du 21 mars 1991 est abrogé, seul l'article 96*bis* a été oublié. Cet article correspond à l'article 36 de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques. Pour éviter que le texte de cet article n'apparaisse dans les deux lois, l'article de la loi du 21 mars 1991 est supprimé. Il s'agit donc là de la correction d'un oubli.

La deuxième raison de cette modification est que les chapitres qui étaient encore nécessaires, ont déjà été repris dans la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques. Cela peut prêter à confusion de les laisser également dans la loi du 21 mars 1991.

Art. 157

La loi du 30 juillet 1979 relative aux radiocommunications est abrogée par la loi du 13 juin 2005. Il n'est donc plus nécessaire de se référer à cette législation (voir également l'adaptation de l'article 30, 4°).

Art. 158

A l'article 37 de la loi du 17 janvier 2003 relative au statut du régulateur des secteurs des postes et des télécommunications belges, le Roi se voit attribuer la compétence de modifier la loi dans certains cas avant le 31 décembre 2005. Il est utile de conserver cette compétence après le 31 décembre 2005 et de prolonger dès lors le délai jusqu'au 31 décembre 2007. La prolongation de cette possibilité donnée au Roi jusqu'au 31 décembre 2007 se justifie notamment afin d'éviter une condamnation de notre pays par la Cour de Justice. De plus, il est urgent de mettre en oeuvre la directive 2006/24/CE du Parlement européen et du Conseil du 15 mars

hoofdstuk overblijft. Overeenkomstig de wens van de Raad van State wordt het verplaatst naar de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector, waar het een nieuw artikel 26*bis* zal vormen.

Art. 156

Deze wijziging wordt ten eerste doorgevoerd vanuit esthetische redenen aangezien het gaat om hoofdstukken waarvan alle artikelen al werden opgeheven, behalve voor hoofdstuk VIII Apparatuur waaronder artikel 96*bis* nog staat. Voor dit hoofdstuk wordt dus naast de titel ook het overblijvende artikel 96*bis* opgeheven. Dit artikel handelt over apparatuur en behoort tot de titel apparatuur van de wet van 21 maart 1991. De rest van de titel apparatuur in de wet van 21 maart 1991 is opgeheven, enkel artikel 96*bis* werd vergeten. Dit artikel komt overeen met artikel 36 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie. Om te vermijden dat de tekst van dit artikel in de twee wetten voorkomt, wordt het artikel in de wet van 21 maart 1991 geschrapt. Dit is dus een rechtzetting van een vergetelheid.

De tweede reden van deze wijziging is dat de hoofdstukken die nog noodzakelijk waren, reeds hernomen werden in de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie. Het kan verwarrend zijn om ze ook nog in de wet van 21 maart te laten staan.

Art. 157

De wet van 30 juli 1979 op de radioberichtgeving wordt opgeheven door de wet van 13 juni 2005. Het is dus niet meer nodig naar die wetgeving te refereren (zie ook aanpassing van artikel 30,4°).

Art. 158

In artikel 37 van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector wordt aan de Koning de bevoegdheid gegeven om voor 31 december 2005 in bepaalde gevallen de wet te wijzigen. Het is nuttig om deze bevoegdheid te behouden na 31 december 2005 en daarom dus de termijn te verlengen tot 31 december 2007. De verlenging tot 31 december 2007 van die mogelijkheid die aan de Koning wordt verleend, is onder andere gerechtvaardigd teneinde een mogelijke veroordeling van ons land door het Hof van Justitie te vermijden. Ook dringt de implementatie van de richtlijn

2006 sur la conservation de données générées ou traitées dans le cadre de la fourniture de services de communications électroniques accessibles au public ou de réseaux publics de communications, et modifiant la directive 2002/58/CE. La Commission européenne examine actuellement les modifications à apporter dans un avenir proche au cadre réglementaire relatif aux communications électroniques. Il est donc important de prévoir une prolongation du délai pour que la législation actuelle soit rapidement mise en conformité avec la réglementation européenne.

Art. 159

A l'article 5, § 1er, de la loi du 17 janvier 2003 concernant les recours et le traitement des litiges à l'occasion de la loi du 17 janvier 2003 relative au statut du régulateur des secteurs des postes et télécommunications belges, le Roi se voit attribuer la compétence de modifier la loi dans certains cas avant le 31 décembre 2003. Il est utile de conserver cette compétence et de déplacer dès lors le délai au 31 décembre 2007.

La prolongation de cette possibilité donnée au Roi jusqu'au 31 décembre 2007 se justifie notamment afin d'éviter une condamnation de notre pays par la Cour de Justice. De plus, il est urgent de mettre en oeuvre la directive 2006/24/CE du Parlement européen et du Conseil du 15 mars 2006 sur la conservation de données générées ou traitées dans le cadre de la fourniture de services de communications électroniques accessibles au public ou de réseaux publics de communications, et modifiant la directive 2002/58/CE. La Commission européenne examine actuellement les modifications à apporter dans un avenir proche au cadre réglementaire relatif aux communications électroniques. Il est donc important de prévoir une prolongation du délai pour que la législation actuelle soit rapidement mise en conformité avec la réglementation européenne.

Art. 160

De cette manière, dans l'article 2, 5°, une incohérence entre le texte français et le texte néerlandais est rectifiée.

2006/24/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2006 betreffende de bewaring van gegevens die zijn gegenereerd of verwerkt in verband met het aanbieden van openbaar beschikbare elektronische communicatie-diensten of van openbare communicatienetwerken en tot wijziging van Richtlijn 2002/58/EG , zich op. Voorts onderzoekt de Europese Commissie heden ook welke wijzigingen van het bestaande regelgevend kader met betrekking tot elektronische communicatie in de nabije toekomst, aangewezen zijn. Het is dus belangrijk in een uitbreiding van de termijn te voorzien zodat de huidige wetgeving snel in overeenstemming met de Europese reglementering kan worden gebracht.

Art. 159

In artikel 5, § 1, van de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector wordt aan de Koning de bevoegdheid gegeven om voor 31 december 2003 in bepaalde gevallen de wet te wijzigen. Het is nuttig om deze bevoegdheid te behouden en daarom dus de termijn te verleggen naar 31 december 2007.

De verlenging tot 31 december 2007 van die mogelijkheid die aan de Koning wordt verleend, is onder andere gerechtvaardigd teneinde een mogelijke veroordeling van ons land door het Hof van Justitie te vermijden. Ook dringt de implementatie van de richtlijn 2006/24/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2006 betreffende de bewaring van gegevens die zijn gegenereerd of verwerkt in verband met het aanbieden van openbaar beschikbare elektronische communicatie-diensten of van openbare communicatienetwerken en tot wijziging van Richtlijn 2002/58/EG , zich op. Voorts onderzoekt de Europese Commissie heden ook welke wijzigingen van het bestaande regelgevend kader met betrekking tot elektronische communicatie in de nabije toekomst, aangewezen zijn. Het is dus belangrijk in een uitbreiding van de termijn te voorzien zodat de huidige wetgeving snel in overeenstemming met de Europese reglementering kan worden gebracht.

Art. 160

Op die manier wordt in artikel 2, 5° een incoherentie tussen de Nederlandse en de Franse tekst rechtgezet.

Art. 161

L'article 161 de cette loi vise, outre à apporter une modification terminologique à la partie 1°, à simplifier la répartition des compétences en matière de numérotation et à compléter à certains endroits le texte actuel de l'article 11 de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques de sorte que certaines dispositions de celui-ci puissent être mieux appliquées dans la pratique.

Dans l'arrêté royal actuel du 10 décembre 1997 relatif à la gestion du plan de numérotation, le terme «attribution» a une signification particulière (à déduire de l'article 6 dudit arrêté) qui, dans la pratique, suit chronologiquement la réservation de la capacité de numérotation concernée. Vu que le but est de conserver cette méthode de réservation et d'attribution successives des droits d'utilisation des numéros, il vaut mieux utiliser le terme «octroi» attribution de droits d'utilisation de numéros, qui recouvre aussi bien la réservation que l'attribution de la capacité de numérotation concernée.

Les parties 2° et 3° de l'article 161 visent principalement à réaliser une répartition des compétences plus cohérente et rationnelle en matière de gestion de l'espace de numérotation et de l'attribution de droits d'utilisation de numéros en réécrivant en détail l'article 11, § 3.

En effet, l'application concrète de l'article 11, § 1er et 11, § 3, 1°, n'est pas claire sur l'autorité ou les autorités qui doivent entreprendre une ou des actions pour aboutir à la fixation d'un nouveau plan de numérotation ou d'un plan de numérotation modifié. D'une part, l'Institut est compétent pour fixer (conformément aux modalités fixées par le Roi) et modifier les plans de numérotation nationaux (article 11, § 1er), pourtant d'autre part, le ministre est également compétent pour désigner le service pour lequel le numéro est utilisé (article 11, § 3, 1°). En fait, fixer un plan de numérotation revient traditionnellement à attribuer un code de communication générique ou une identité de service issue de l'espace de numérotation national (ex. le code (0)800) pour l'exploitation d'un service donné (ici l'exploitation de numéros gratuits ou de numéros verts), de sorte que la question se pose de savoir si le ministre doit intervenir dans la fixation ou la modification d'un plan de numérotation. Cette répartition de compétences entre le ministre et l'Institut, avec une compétence pour le Roi afin de fixer les grands principes, n'est pas estimée pratique ni même transparente: pour connaître la réglementation qui est en définitive applicable pour la série de numéros concernée, le justiciable doit dans la situation actuelle de la

Art. 161

Artikel 161 van deze wet beoogt, naast een terminologische wijziging in onderdeel 1°, een vereenvoudiging aan te brengen in de bevoegdheidsverdeling aangaande nummering en de huidige tekst van artikel 11 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie op sommige plaatsen aan te vullen zodanig dat sommige bepalingen ervan een betere concrete toepassing kunnen krijgen.

De term «toewijzing» heeft in het huidige koninklijk besluit van 10 december 1997 betreffende het beheer van het nummerplan een specifieke betekenis (af te leiden uit artikel 6 van dat besluit) en volgt in de praktijk en chronologisch op de reservering van de betrokken nummercapaciteit. Nu het de bedoeling is om deze werkwijze van achtereenvolgens reservering en toewijzing van gebruiksrechten voor nummers te behouden, is het beter de term toekenning van gebruiksrechten voor nummers te gebruiken, die zowel de reservering als de toewijzing van de betrokken nummercapaciteit behelst.

De onderdelen 2° en 3° van artikel 161 beogen eerst en vooral een meer coherente en gestroomlijnde bevoegdheidsverdeling inzake het beheer van de nummeringsruimte en de toekenning van gebruiksrechten voor nummers tot stand te brengen door artikel 11, § 3 grondig te herschrijven.

In de concrete toepassing van artikel 11, § 1 en 11, § 3, 1°, bestaat immers onduidelijkheid over de instantie(s) die actie(s) moet(en) ondernemen om te komen tot de vaststelling van een nieuw of gewijzigd nummerplan. Enerzijds is het de bevoegdheid van het Instituut om de nationale nummerplannen (overeenkomstig de nadere regels vastgesteld door de Koning) vast te stellen en te wijzigen (artikel 11, § 1), doch anderzijds is het de bevoegdheid van de minister om de dienst aan te wijzen waarvoor het nummer wordt gebruikt (artikel 11, § 3, 1°). Welnu, het vaststellen van een nummerplan komt traditioneel neer op het toewijzen van een generieke communicatiecode of dienstidentiteit uit de nationale nummerruimte (bv. de (0)800 code) voor het uitbaten van een welbepaalde dienst (hier het exploiteren van gratis of groene nummers), zodat de vraag zich stelt of de minister moet tussenkomen in de vaststelling of wijziging van een nummerplan. Een dergelijke bevoegdheidverdeling tussen de minister en het Instituut, met een bevoegdheid voor de Koning om de grote principes vast te leggen, wordt niet praktisch en ook niet transparant geacht: om de uiteindelijk toepasselijke regulering van de betrokken nummerreeks te kennen dient de rechtszoekende in de huidige stand van de wetge-

législation en effet examiner trois instruments différents: la décision de l'Institut de fixation du plan de numérotation concerné, l'arrêté royal numérotation ainsi que l'arrêté ministériel en la matière.

Les modifications apportées par l'article 161, 2° et 3° veillent à causer moins de problèmes pratiques et à offrir un cadre réglementaire plus rationnel qui soit susceptible de mieux tenir compte des derniers développements du marché et des derniers développements technologiques et du besoin (souvent relativement urgent) d'y lier des séries de numéros appropriées. Il est plus précisément prévu que le Roi reprenne les compétences du ministre relatives à la désignation du service (modification de l'article 11, §1er, par l'article 161, 2°) et que l'Institut, après autorisation préalable du ministre, fixe ad interim les conditions d'obtention et d'exercice de la capacité de numérotation concernée (modification de l'article 11, §3, par l'article 161, 3°) en vue de mettre facilement à disposition la capacité de numérotation des plans de numérotation nationaux qui sont nouveaux ou adaptés. L'autorisation préalable du ministre est une technique qui a également été appliqué dans le cadre de l'article 135, suite à l'avis du Conseil d'État, section législation, à cet égard (voy. Documents, Chambre, 51ème session, 2004-2005, n° 1425/001 et 1426/001, p. 221)

En outre, un certain nombre de parties déjà réglementées par d'autres dispositions de l'article 11 ou du Titre IV de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques ont été supprimées de l'ancien article 11,§ 3. Tel est le cas de l'ancien article 11, § 3, 3° (concernant la portabilité des numéros qui est déjà réglé à l'article 11, § 7, deuxième alinéa) et 4° (qui est réglé à l'article 133).

Ensuite, certaines parties de l'ancien article 11, § 3, sont réorganisées afin de les placer à un endroit où elles sont davantage mises en évidence. Tel est le cas pour les dispositions de l'ancien article 11, § 3, 5°, (qui est placé à la fin de l'article 11, § 3, qui traite de la situation dans laquelle les droits des numéros sont accordés pour un délai déterminé et donc une durée maximum) et 7° (qui est placé au § 5 qui traite justement des procédures de sélection relative à l'octroi des numéros ayant une valeur économique particulière).

Enfin, l'article 161, 5°, complète l'article 11, § 5 par un certain nombre d'alinéas qui déterminent concrètement le déroulement d'une procédure de sélection pour l'attribution des droits d'utilisation de numéros ayant une valeur économique particulière et qui, également pour des raisons de cohérence et de transparence, rend l'Ins-

ving immers drie verschillende instrumenten te onderzoeken: het besluit van het Instituut tot vaststelling van het betrokken nummerplan, het koninklijk besluit nummering en het ministerieel besluit ter zake.

De wijzigingen aangebracht door artikel 161, 2° en 3°, zorgen voor minder praktische problemen en een meer gestroomlijnd regelgevend kader dat beter kan inspelen op nieuwe technologische en marktontwikkelingen en de (vaak relatief dringende) nood om hieraan gepaste nummerreeksen te koppelen. Er wordt meer bepaald voorzien dat Koning de bevoegdheden van de minister inzake het aanwijzen van de dienst overneemt (wijziging aan artikel 11, §1, door artikel 161, 2°) en dat het Instituut na voorafgaande machtiging van de minister ad interim en met het oog op het vlot ter beschikking stellen van nummercapaciteit uit de nieuwe of aangepaste nationale nummerplannen de voorwaarden voor het verkrijgen en uitoefenen van de betrokken nummercapaciteit vaststelt (wijziging aan artikel 11, §3, door artikel 161, 3°). De voorafgaande machtiging van de minister is een techniek die ook werd toegepast in het kader van artikel 135, volgend op het advies nr. 37.295/4 van de Raad van State, afdeling wetgeving, dienaangaande (zie Stukken, Kamer, 51ste zittingsperiode, 2004-2005, nrs. 1425/001 en 1426/001, p. 221).

Daarnaast worden uit het vroegere artikel 11,§3 een aantal onderdelen geschrapt die reeds geregeld zijn in andere bepalingen van artikel 11 of Titel IV van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie. Dit is het geval voor het vroegere artikel 11, § 3, 3° (aangaande nummeroverdraagbaarheid dat al geregeld is in artikel 11, § 7, tweede lid) en 4° (dat geregeld is in artikel 133).

Vervolgens worden sommige onderdelen van het oude artikel 11, § 3, herschikt om ze onder te brengen op een plaats waar ze beter tot uiting komen. Dit is het geval voor de bepalingen van het oude artikel 11, § 3, 5°, (dat geplaatst wordt aan het einde van artikel 11, § 3, dat handelt over de situatie waarin nummerrechten voor een bepaalde termijn en dus een maximumduur worden verleend) en 7° (dat geplaatst wordt onder § 5 dat net handelt over de selectieprocedures aangaande het toekennen van nummers met een bijzondere economische waarde).

Artikel 161, 5°, vult tot slot artikel 11, §5 aan met een aantal leden die het verloop van een selectieprocedure voor het toekennen van gebruiksrechten voor nummers met een bijzondere economische waarde concreet vastlegt en die het Instituut (in plaats van de minister; zie het vroegere artikel 11, § 3, 7°), eveneens om redenen

titut compétent (à la place du ministre, voir l'ancien article 11, § 3, 7°), pour veiller à ce que l'opérateur concernée qui obtient les droits d'utilisation de l'Institut respecte les engagements qu'il a pris au cours de la procédure de sélection.

En ce qui concerne le point 6°, la portabilité des numéros doit également être offerte par exemple aux clients prepaid. Il est par conséquent nécessaire de supprimer la référence à «abonné».

Art. 162

La directive R&TTE s'applique également aux équipements hertziens. Les équipements hertziens y sont définis sur la base d'ondes radioélectriques allant de 9 kHz à 3000 GHz. Dans la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques, il n'y a pas de limite inférieure pour les ondes radioélectriques (art. 2, 31°: inférieure à 3000 GHz). Cela a pour conséquence que les équipements inférieurs à 9 kHz ne peuvent par exemple pas causer de perturbations mais cela signifie aussi qu'en Belgique, les appareils inférieurs à 9 kHz doivent également remplir les obligations de la directive R&TTE. Cela implique que certains équipements, qui ne sont pas soumis à la réglementation RTTE dans les pays voisins, le sont toutefois en Belgique.

Les services de contrôle remarquent que des équipements ne répondant pas aux exigences essentielles prévues à l'article 32, sont importés ou trouvés dans des zones de transit. Ces équipements ne sont pas encore détenus ou commercialisés et ne relèvent donc strictu senso pas encore des conditions de l'article 32. On se trouve ainsi devant la situation paradoxale selon laquelle ces équipements ne peuvent être saisis qu'à partir du moment où ils sont réceptionnés par la personne qui a commandé les équipements (dans la plupart des cas, il s'agit en effet d'équipements commandés via Internet). A partir de ce moment, ces équipements sont en effet «détenus». Toutefois si la personne qui a passé la commande ne se présente pas ou si elle refuse les équipements qu'elle a commandés, ils ne peuvent pas être saisis. Cette modification a pour but de combler cette lacune.

Art. 163

Voir les explications fournies pour la modification de l'article 32.

Art. 164

Voir les explications fournies pour la modification de l'article 32.

van coherentie en transparantie, bevoegd maakt om de betrokken onderneming die de gebruiksrechten van het Instituut verkrijgt te houden aan de naleving van de toezeggingen die zij in de loop van de selectieprocedure gedaan heeft.

Voor wat betreft 6°, nummeroverdraagbaarheid moet ook worden aangeboden aan bvb prepaidklanten. Het is dus noodzakelijk dat de referentie naar «abonnee» dient te worden geschrapt.

Art. 162

De R&TTE richtlijn is ook van toepassing op radioapparatuur. Daarbij wordt radioapparatuur gedefinieerd op basis van radiogolven vanaf 9 kHz en tot 3000 GHz. In de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie is er geen onderlimiet voor radiogolven (art 2, 31°: onder 3000 GHz). Dat heeft tot gevolg dat apparatuur onder de 9 kHz bijvoorbeeld geen storingen mag veroorzaken maar dat betekent ook dat in België de toestellen beneden de 9 kHz eveneens aan de verplichtingen van de R&TTE richtlijn moeten voldoen. Dit impliceert dat bepaalde apparatuur, die in de buurlanden niet aan de RTTE-reglementering wordt onderworpen, dit in België wel is.

Controlediensten merken dat apparatuur wordt ingevoerd of in transitzones wordt aangetroffen, die niet voldoet aan de essentiële eisen vermeld in artikel 32. Deze apparatuur wordt nog niet gehouden of gecommercialiseerd en valt dus strictu senso nog niet onder de voorwaarden van artikel 32. Zo ontstaat de paradoxale situatie dat deze apparatuur pas vanaf het moment dat zij door diegene die de apparatuur heeft besteld (in de meeste gevallen gaat het immers om apparatuur die via het internet werd besteld), wordt afgehaald in beslag genomen kan worden. Vanaf dat ogenblik wordt deze apparatuur immers «gehouden». Daagt de besteller echter niet op, of weigert hij de apparatuur die door hem werd besteld te aanvaarden, kan deze niet in beslag worden genomen. Deze wijziging dient om deze lacune op te vullen.

Art. 163

Zie de toelichting bij de wijziging van artikel 32.

Art. 164

Zie de toelichting bij de wijziging van artikel 32.

Art. 165

En effet, le § 7 lui-même doit bien entendu être d'application au matériel radioélectrique visé dans ce paragraphe.

Art. 166

Cette modification est apportée pour préciser que la demande d'une autorisation entraîne déjà l'obligation de paiement de certaines redevances, même si après, on ne souhaite plus recevoir d'autorisation. Des explications complémentaires sont également fournies concernant les dépenses pour lesquelles les redevances doivent être payées.

Art. 167

La notion «opérateur» doit être limitée par rapport à la définition de l'article 2 de la même loi, du fait que l'élément social du service universel est un élément qui, de par sa nature, ne peut être presté que dans le cadre d'un service téléphonique public.

L'Institut ne peut calculer le coût net et les indemnités des prestataires que lorsque ceux-ci en ont introduit la demande auprès de l'Institut.

Art. 168

Il faut distinguer entre le cas où le Roi fixe le chiffre d'affaires pondéré par le biais de l'article 97 de la même loi et le cas où le Roi ne fixe pas ce chiffre d'affaires pondéré, auquel cas le chiffre d'affaires défini à l'article 96 de la loi est d'application.

Au premier alinéa, il n'est pas fait référence aux opérateurs. Il s'agit donc là de la correction d'une faute de frappe.

Art. 169

La notion de «chiffre d'affaires pondéré» n'apparaît pas uniquement dans l'article 98 mais également dans l'article 92 et l'article 99 de la même loi.

Art. 170

Il faut distinguer entre le cas où le Roi fixe le chiffre d'affaires pondéré par le biais de l'article 97 de la même loi et le cas où le Roi ne fixe pas ce chiffre d'affaires pondéré, auquel cas le chiffre d'affaires défini à l'article 96 de la loi est d'application

Art. 165

Paragraaf 7 moet immers zelf uiteraard wel van toepassing zijn op het radiomateriaal bedoeld in die paragraaf.

Art. 166

Deze wijziging wordt aangebracht om te verduidelijken dat het aanvragen van een vergunning reeds de verplichting tot het betalen van bepaalde rechten met zich meebrengt, zelfs als men nadien geen vergunning meer zou wensen. Tevens wordt nader toegelicht voor welke uitgaven de rechten betaald moeten worden.

Art. 167

Het begrip «operator» dient te worden ingeperkt ten opzichte van de definitie van artikel 2 van dezelfde wet, omdat het sociale element van de universele dienst een element is dat van nature uit alleen kan worden verricht in het kader van een openbare telefoondienst.

Het Instituut kan de nettokosten en de vergoedingen van de aanbieders enkel berekenen indien deze een verzoek hiertoe hebben gericht aan het Instituut.

Art. 168

Er dient een onderscheid te worden gemaakt in het geval de Koning de gewogen omzet bepaalt aan de hand van artikel 97 van dezelfde wet en het geval dat de Koning deze gewogen omzet niet bepaalt, dan geldt immers de omzet bepaald in artikel 96 van de wet.

In het eerste lid wordt er niet verwezen naar de operatoren. Dit is dus de rechtzetting van een typfout.

Art. 169

De term «gewogen omzet» komt niet enkel voor in het artikel 98 doch eveneens in het artikel 92 en het artikel 99 van dezelfde wet.

Art. 170

Er dient een onderscheid te worden gemaakt in het geval de Koning de gewogen omzet bepaalt aan de hand van artikel 97 van dezelfde wet en het geval dat de Koning deze gewogen omzet niet bepaalt, dan geldt immers de omzet bepaald in artikel 96 van de wet.

Art. 171

Il y a lieu de faire une distinction entre le cas où le Roi détermine le chiffre d'affaires sur la base de l'article 97 de la même loi et le cas où le Roi ne détermine pas ce chiffre d'affaires pondéré, auquel cas c'est en effet le chiffre d'affaires déterminé dans l'article 96 de la loi qui est d'application.

Art. 172

Les prestataires du service universel désignés d'office ne peuvent soumettre qu'une estimation du coût de leurs services à l'Institut. C'est l'Institut qui doit calculer, selon les dispositions reprises dans l'annexe à la loi, le coût net des prestataires désignés d'office.

Art. 173

Le Fonds ne peut verser qu'une indemnité aux prestataires du service universel que si ces derniers ont introduit une demande à cet effet auprès de l'Institut.

Art. 174

Dans l'article 107, § 2 de la loi, il est prévu que les services d'urgence désignés dans l'article peuvent utiliser l'identification de la ligne appelante pout lutter contre les appels malveillants, ce toutefois sur la base des mesures administratives et techniques approuvées par le ministre. Cependant, on pourrait inférer de la terminologie utilisée dans l'article 107, §2 que les mesures en question ne peuvent être déterminées que sur «proposition» contraignante de l'Institut et de la Commission pour la protection de la vie privée. Il est souhaitable que l'avis, d'une part, de la Commission pour la protection de la vie privée, et, d'autre part, de l'Institut belge des services postaux et de télécommunications soit sollicité en ce qui concerne les mesures en question, dans ce sens toutefois que les deux organes sont consultés en ce qui concerne les mesures envisagées, ce qui se situe d'ailleurs davantage dans le droit fil des compétences des organes précités.

Art. 175

Il y a lieu de rendre cet article plus cohérent avec l'article 8, 6°. En effet, comme l'article 8, 6° précise qu'il s'agit de «réseaux» «publics», il est proposé de préciser dans cet article 113 que la notion de réseaux est aussi couverte et que l'article est limité à l'aspect «pu-

Art. 171

Er dient een onderscheid te worden gemaakt in het geval de Koning de gewogen omzet bepaalt aan de hand van artikel 97 van dezelfde wet en het geval dat de Koning deze gewogen omzet niet bepaald, dan geldt immers de omzet bepaalt in artikel 96 van de wet.

Art. 172

De van ambtshalve aangewezen aanbieders van de universele dienst kunnen aan het Instituut enkel een kostenraming van hun dienstverlening geven. Het is het Instituut die de nettokosten van de ambtshalve aangewezen aanbieders dient te berekenen volgens de bepalingen van de bijlage van de wet.

Art. 173

Het fonds kan enkel een vergoeding uitkeren aan de aanbieders van de universele dienst indien deze een verzoek hiertoe hebben gericht aan het Instituut.

Art.174

In artikel 107, § 2 van de wet wordt voorzien dat de in het artikel aangeduide nooddiensten de identificatie van de oproepende lijn kunnen gebruiken om kwaadwillige oproepen te bestrijden, dit echter aan de hand van de door de minister goedgekeurde administratieve en technische maatregelen. Uit de door artikel 107, §2 gebruikte terminologie zou evenwel afgeleid kunnen worden dat bedoelde maatregelen slechts op bindend «voorstel» van het Instituut en de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer kunnen worden vastgesteld. Het is wenselijk dat over de bedoelde maatregelen advies wordt ingewonnen van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer enerzijds, van het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie, anderzijds, doch in de zin dat beide organen worden geraadpleegd over de voorgenomen maatregelen, hetgeen overigens meer in lijn is met de bevoegdheden van voormelde organen.

Art. 175

Dit artikel moet meer coherent worden gemaakt met artikel 8, 6°. Aangezien artikel 8, 6° verduidelijkt dat het om « openbare » « netwerken » gaat, wordt voorgesteld om in dit artikel 113 te verduidelijken dat de «netwerken» ook inbegrepen zijn en dat het artikel beperkt

blic». De cette manière l'article couvre à la fois les services (comme voulu dans l'article initial de la loi) et les réseaux (pour être cohérent avec l'article 8, 6°), et est restreint à la notion de «public» (pour être cohérent avec l'article 8, 6°). Les alinéas 1, 2, 3 et 4 sont modifiés dans ce sens.

De plus, il est proposé de modifier l'alinéa 2 existant en vue de le limiter à la notion d'accès sécurisé. Et il est proposé de modifier l'alinéa 3 en y ajoutant le texte de l'ancien alinéa 2 de manière à y viser la notion de qualité. De cette manière, l'ancien alinéa 2 est ventilé en deux alinéas distincts, l'un traitant de l'accès sécurisé (alinéa visant uniquement les services), et l'autre visant la qualité (alinéa visant les réseaux et les services). Ceci est proposé pour être cohérent avec la première proposition visant à inclure la notion de réseaux dans cet article.

Art. 176

Il est proposé d'ajouter le mot «électroniques» en vue d'être cohérent avec la définition donnée à l'article 2, 10°.

Art. 177

Il s'agit-là de la correction d'une faute de frappe. L'article 108 traite du contrat auquel le but est de faire référence à l'article 119 alors qu'il n'est pas question d'un contrat à l'article 110.

Art. 178

Le remplacement proposé de l'article 120 vise à harmoniser les versions néerlandaise et française de l'article.

Art. 179

Il s'agit-là de la correction d'une erreur de rédaction pour mieux faire correspondre entre eux le texte français et le texte néerlandais.

Art. 180

Etant donné qu'il y a deux paragraphes à l'article 56, il convient de spécifier qu'il s'agit du § 1er.

is tot het «openbare» aspect. Op die manier slaat het artikel zowel op de diensten (zoals gewenst in het oorspronkelijke artikel van de wet) als op de netwerken (om coherent te zijn met artikel 8, 6°), en is het beperkt tot de notie « openbaar » (om coherent te zijn met artikel 8, 6°). Het eerste, tweede, derde en vierde lid worden in die zin aangepast.

Bovendien wordt voorgesteld om het bestaande tweede lid te wijzigen om het te beperken tot de notie van beveiligde toegang. Tevens wordt voorgesteld om het derde lid te wijzigen door de tekst toe te voegen van het vroegere tweede lid zodat daarin het begrip «kwaliteit» wordt bedoeld. Zo wordt het vroegere tweede lid uitgesplitst in twee aparte leden, waarbij het ene gaat over de beveiligde toegang (lid dat enkel op de diensten slaat), en het andere de kwaliteit betreft (lid dat op de netwerken en de diensten slaat). Dit wordt voorgesteld om coherent te zijn met het eerste voorstel dat erop gericht is het begrip «netwerken» in dat artikel op te nemen.

Art. 176

Er wordt voorgesteld om het woorddeel «elektronische-» toe te voegen om coherent te zijn met de definitie die in artikel 2, 10° wordt gegeven.

Art. 177

Dit is de rechtzetting van een typfout. Artikel 108 handelt over het contract waarnaar het de bedoeling is in artikel 119 te verwijzen, terwijl in artikel 110 niet over een contract gesproken wordt.

Art.178

De voorgestelde wijziging van artikel 120 beoogt de Nederlandse en de Franse versie op elkaar af te stemmen.

Art.179

Dit is de rechtzetting van een redactiefout om de Nederlandse en de Franse tekst beter op elkaar af te stemmen.

Art. 180

Daar er in artikel 56 twee paragrafen zijn, dient te worden gespecifieerd dat het gaat om § 1.

Art. 181

A l'article 144, il est question de l'article 143, deuxième et troisième alinéa. L'article 143 ne compte cependant que deux alinéas. La référence concerne donc tout l'article si bien qu'il ne faut plus de référence à certains alinéas.

Art. 182

Deux modifications sont apportées dans l'article 145. Tout d'abord, il est recommandé de déplacer «39 § 3» dans l'article. Cela n'a pas lieu de figurer dans le sanctionnement de l'article en soi mais dans le sanctionnement des arrêtés pris en exécution de celui-ci. L'article 39, § 3, ne contient en effet pas d'obligations en soi mais stipule que celles-ci doivent encore être fixées.

Deuxièmement, il est recommandé de supprimer la première mention de l'article 47 (dans le sanctionnement des articles en soi) vu que seule la violation des arrêtés d'exécution de celui-ci peut être sanctionnée.

La modification dans b et c s'inspire de l'arrêt 71/2006 de la Cour d'arbitrage dans lequel la Cour estime que le degré de peine lié à l'infraction mentionné dans l'ancien article 145, § 3, 2° est trop élevé.

Art. 183

Le renvoi à l'article 47 est non fondé et est dû à une faute de frappe. En effet, le but est de confisquer les appareils utilisés à des fins manifestement illégales, telles que définies à l'article 41.

Art. 184

Le renvoi à l'article 35 est non fondé et est dû à une faute de frappe. Il s'agit en effet d'une confiscation de données obtenues par des enregistrements illégaux, tels que définis à l'article 41.

Art. 185

L'article 148 prévoit la procédure que l'officier de la police judiciaire verbalisant doit suivre dans le cadre de la verbalisation d'un délit érigé en infraction par la loi du 13 juin 2005. Au titre III de la loi du 21 mars 1991 figurent toutefois encore quelques délits pour lesquels il est recommandé d'appliquer la même méthode de travail pour verbaliser. Cela permet de réagir de manière uni-

Art. 181

In artikel 144 is er sprake van artikel 143, tweede en derde lid. Artikel 143 telt echter maar twee leden. De verwijzing geldt dus voor het hele artikel zodat de verwijzing naar bepaalde leden kan wegvallen.

Art. 182

In artikel 145 worden twee wijzigingen aangebracht. Ten eerste is het aangewezen «39 §3» te verplaatsen binnen het artikel. Dit hoort niet te staan bij de bestraffing van het artikel op zich maar bij de bestraffing van de genomen besluiten ter uitvoering ervan. Artikel 39, § 3, bevat immers geen verplichtingen op zich maar bepaalt dat deze nog vastgesteld moeten worden.

Ten tweede is het aangewezen de eerste vermelding van artikel 47 te schrappen (bij de bestraffing van de artikelen op zich) aangezien enkel de overtreding van de besluiten ter uitvoering ervan bestraft kan worden.

De wijziging in b en c werd ingegeven door het arrest 71/2006 van het Arbitragehof waarin het Hof van oordeel is dat de strafmaat voor het misdrijf vermeld in het oude artikel 145, § 3, 2°, te hoog is.

Art. 183

De verwijzing naar artikel 47 is zinloos en berust op een typfout. De bedoeling is immers dat toestellen die gebruikt worden voor manifest illegale doeleinden, zoals beschreven in artikel 41, worden verbeurdverklaard.

Art. 184

De verwijzing naar artikel 35 is zinloos en berust op een typfout. Het gaat immers om de verbeurdverklaring van gegevens verkregen door illegale opnames, zoals beschreven in artikel 41.

Art. 185

Artikel 148 schrijft de procedure voor die de verbaliserende officier van gerechtelijke politie moet volgen bij het verbaliseren van een misdrijf strafbaar gesteld door de wet van 13 juni 2005. In titel III van de wet van 21 maart 1991 staan echter ook nog enkele misdrijven waarvoor het aangewezen is om dezelfde werkwijze te hanteren bij het verbaliseren. Zo kan op

forme aux différentes infractions aux lois du 13 juin 2005 et du 21 mars 1991. C'est pourquoi l'article 148 est complété par le renvoi au titre III de la loi du 21 mars 1991.

Dans sa forme actuelle, l'article 148 stipule que l'infraction constatée ne peut être poursuivie pénalement que lorsque le procureur du Roi engage des poursuites pénales dans les deux mois qui suivent la réception du procès-verbal et en informe l'IBPT dans ce même délai. L'engagement de la procédure pénale dans le délai de deux mois ne suffit pas: même si les poursuites pénales sont engagées dans ce délai, les poursuites pénales s'éteignent lorsque le parquet omet d'informer l'IBPT de l'engagement de la procédure pénale.

Les dispositions pénales reprises dans la loi du 13 juin 2005 divergent radicalement des délais de prescription normaux en raison de l'article 148 et confrontent la personne accusée d'infraction à une situation où son affaire ne peut plus être traitée après un bref délai que par une instance qui ne dispose pas de l'indépendance structurelle d'un tribunal et où les droits de la défense ne sont pas garantis de la même manière.

La personne lésée perd en outre déjà après deux mois la possibilité de se constituer partie civile. L'article 148 peut d'ailleurs à ce sujet engendrer la plus grande confusion: il n'est pas clair ce qu'il faut faire lorsque la victime de l'infraction à la loi du 13 juin 2005 se constitue partie civile devant le juge d'instruction, ce qui, conformément au code d'instruction criminelle, engendre de toute façon des poursuites pénales et exclut le classement sans suite, et lorsque ce n'est pas notifié à l'IBPT dans les deux mois.

A cela s'ajoute d'ailleurs que l'on ne connaît pas la ratio legis de la dérogation aux délais de prescription normaux: le fondement du traitement inégal tant de l'accusé que de la personne lésée vis-à-vis des personnes pouvant faire appel aux délais de prescription normaux, ne semble pas existant.

Dans sa forme actuelle, l'article 148 pose également des problèmes pratiques. Lorsqu'un officier de police judiciaire de l'Institut constate une infraction, il en dresse un procès-verbal et il transmet également une copie de celui-ci «au fonctionnaire désigné par le Roi», conformément à l'article 148. Le Roi n'a toutefois pas encore désigné ce fonctionnaire. Tant que cela n'a pas été fait, il est impossible de transmettre une copie du procès-

eenvormige wijze worden opgetreden voor de verschillende overtredingen van de wetten van 13 juni 2005 en van 21 maart 1991. Vandaar dat artikel 148 aangevuld wordt met de verwijzing naar titel III van de wet van 21 maart 1991.

In zijn huidige vorm bepaalt artikel 148 dat alléén wanneer de procureur des Konings binnen de twee maanden na de ontvangst van het proces-verbaal de strafvervolging instelt én daarvan het BIPT binnen diezelfde termijn op de hoogte brengt, de vastgestelde inbreuk strafrechtelijk kan vervolgd worden. Het instellen van de strafvordering binnen de termijn van twee maanden volstaat niet : zelfs indien de strafvordering binnen deze termijn werd ingesteld vervalt de strafvordering wanneer het parket heeft nagelaten het BIPT van het instellen van de strafvordering op de hoogte te brengen.

De strafbepalingen opgenomen in de wet van 13 juni 2005 wijken door toedoen van artikel 148 radicaal af van de normale verjaringstermijnen en confronteren diegene die van een inbreuk wordt beticht met een situatie waarbij zijn zaak na verloop van een korte termijn alleen nog kan behandeld worden door een instantie die niet over de structurele onafhankelijkheid beschikt van een rechtbank en waarbij de rechten van de verdediging niet op dezelfde wijze worden gegarandeerd.

De benadeelde verliest daarenboven al na twee maanden de mogelijkheid tot burgerlijke partijstelling : Artikel 148 kan wat dat betreft trouwens tot de grootste verwarring aanleiding geven : het is onduidelijk wat dient te gebeuren indien het slachtoffer van de inbreuk op de wet van 13 juni 2005 zich burgerlijke partij stelt voor de onderzoeksrechter, hetgeen overeenkomstig het wetboek van strafvordering de strafvervolging hoe dan ook tot gevolg heeft en seponering uitsluit, en dit niet binnen de twee maanden aan het BIPT wordt gemeld.

Daar komt trouwens bij dat de ratio legis van de afwijking van de normale verjaringstermijnen niet te achterhalen is: de grond voor de ongelijke behandeling van zowel de beklaagde als de benadeelde t.o.v. personen die een beroep kunnen doen op de normale verjaringstermijnen, lijkt niet voorhanden.

In zijn huidige vorm stelt artikel 148 ook praktische problemen. Indien een officier van gerechtelijke politie van het Instituut een inbreuk vaststelt, stelt hij hierover een proces-verbaal op en bezorgt hij dit overeenkomstig artikel 148 ook aan «de door de Koning aangewezen ambtenaar». De Koning heeft deze ambtenaar evenwel nog niet aangewezen. Zolang dit nog niet is gebeurd, is het onmogelijk om een kopie van het proces-verbaal

verbal comme pièce justificative ou à conviction à une autre personne que le procureur du Roi.

La situation est par conséquent telle en ce moment que d'une part, le procureur du Roi doit engager des poursuites pénales dans les deux mois qui suivent la réception du procès-verbal et en informer l'IBPT. S'il ne le fait pas, seules une mise en demeure et les mesures qui s'y rapportent sont encore possibles. Dans la pratique, il arrivera toutefois qu'une mise en demeure s'avère impossible parce que l'IBPT n'est pas officiellement informé de l'infraction: le procès-verbal est secret et le Roi n'a pas désigné de fonctionnaire auquel une copie peut être transmise. Concrètement, cela signifie donc que si les poursuites pénales n'ont pas lieu, pour quelle que raison que ce soit, l'IBPT ne peut pas intervenir sur la base (d'une copie) du procès-verbal. On peut ainsi remarquer que l'actuel article 148 crée des problèmes alors que le but de celui-ci était définit comme suit dans l'exposé des motifs:

«Dans cet article, une réglementation est établie en vue de faciliter dans la pratique la combinaison d'une sanction administrative et pénale (...)».

Il doit donc être possible en même temps que d'une part, les poursuites pénales soient engagées par le procureur du Roi et d'autre part, que l'IBPT mette en demeure l'intéressé et lance ainsi une procédure ex article 21 de la loi du 17 janvier 2003. Il ne ressort toutefois nulle part qu'une telle combinaison de procédure administrative et pénale ne soit possible que par l'article 148: en revanche, l»IBPT peut, après avoir mis l'intéressé dûment en demeure et après l'avoir entendu, imposer une amende administrative. Il ne faut pas attendre le résultat de la procédure pénale pour cela. Dans le cas où une amende administrative est imposée avant la fin de la procédure pénale, le problème du cumul des sanctions se pose toutefois. La jurisprudence belge n'est pas univoque à ce propos: les tribunaux inférieurs ainsi que le Conseil d'État semblent être plus enclins à appliquer le principe «non bis in idem»: toute personne qui a été sanctionnée pour certains faits, ne peut pas être sanctionnée une seconde fois: le fait d'imposer une amende administrative empêche que le juge pénal inflige encore une autre sanction à son tour (cf. entre autre l'avis 34.690/2 du Conseil d'État - DOC 50 2366/001, p. 20 et suivantes). La Cour de Cassation ne va pas aussi loin: la Cour accepte que le juge pénal examine si l'amende administrative est conforme aux principes d'une bonne gestion administrative et si celle-ci peut le cas échéant réduire (et éventuellement dans des cas exceptionnels, augmenter) l'amende imposée. La Cour autorise la combinaison d'amendes administratives et pénales mais

als bewijs- of overtuigingsstuk te bezorgen aan iemand anders dan de procureur des Konings.

Dus is de situatie op dit ogenblik zo dat enerzijds de procureur des Konings binnen de twee maanden na ontvangst van het proces-verbaal de strafvervolging moet starten en het BIPT hiervan op de hoogte stellen. Doet hij dat niet, dan zijn enkel nog een ingebrekestelling en de daarbij horende maatregelen mogelijk. In de praktijk zal het evenwel voorkomen dat een ingebrekestelling onmogelijk blijkt omdat het BIPT officieel niet op de hoogte is van de inbreuk : het proces-verbaal is geheim en de Koning heeft geen ambtenaar aangeduid aan wie een kopie bezorgd kan worden. Concreet betekent dit dus dat wanneer de strafvervolging niet doorgaat, om welke reden dan ook, het BIPT niet kan optreden op grond van (een kopie) van het proces-verbaal. Zodoende kan opgemerkt worden dat het huidige artikel 148 problemen creëert terwijl het doel als volgt in de memorie werd omschreven:

«In dit artikel wordt een regeling uitgewerkt teneinde het samengaan van administratieve en strafrechtelijke sanctioneerbaarheid (...) in de praktijk vlot te laten verlopen.»

Dus moet het mogelijk zijn dat tegelijk enerzijds de strafrechtelijke vervolging wordt ingesteld door de procureur des Konings en anderzijds het BIPT de betrokkene in gebreke stelt en zodoende een procedure ex artikel 21 van de wet van 17 januari 2003 start. Uit niets blijkt evenwel dat dergelijke samenloop van administratieve en strafrechtelijke procedure slechts mogelijk zou zijn door toedoen van artikel 148: het BIPT kan daarentegen na de betrokkene behoorlijk in gebreke gesteld en gehoord te hebben, een administratieve boete opleggen. Hiervoor moet de uitkomst van de strafrechtelijke procedure niet worden afgewacht. Wel stelt zich in geval dat een administratieve boete wordt opgelegd alvorens de strafrechtelijke procedure is afgelopen, het probleem van de cumuleerbaarheid van de sancties. De Belgische rechtspraak is hieromtrent niet eenduidig : de lagere rechtbanken alsook de Raad van State lijken eerder geneigd het principe «non bis in idem» toe te passen : wie reeds voor bepaalde feiten bestraft is geworden, kan geen tweede maal worden bestraft: het opleggen van een administratieve boete verhindert dat de strafrechter op zijn beurt ook nog een straf oplegt (zie wat dit betreft o.m. het advies 34.690/2 van de Raad van State - DOC 50 2366/001, p. 20 e.v.). Het Hof van Cassatie gaat niet zo ver : het Hof aanvaardt dat de strafrechter nagaat of de administratieve boete in overeenstemming is met de beginselen van behoorlijk bestuur en dat deze de opgelegde boete in voorkomend geval kan verminderen (en eventueel in uitzonderlijke

reconnaît également que le juge peut tenir compte de la sanction imposée antérieurement pour imposer la deuxième sanction.

Pour des raisons pratiques, l'IBPT ainsi que le procureur du Roi sont tous deux obligés de se tenir l'un l'autre au courant des actions entreprises suite à un procès-verbal donné.

Le dernier alinéa de l'article 25 vise à empêcher les infractions au principe «non bis in idem».

Enfin, pour plus de clarté, il y a lieu de signaler que les amendes administratives susceptibles d'être imposées par l'IBPT ne peuvent pas l'être à des mineurs. En ce sens, ni l'article 148 de la loi du 13 juin 2005, ni l'article 21 de la loi du 17 janvier 2003 ne dérogent à l'article 37, § 1er, de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse.

Art. 186

L'article 150 traite de l'applicabilité du Code pénal. Au titre III de la loi du 21 mars 1991 figurent toutefois encore quelques délits pour lesquels il est recommandé de définir la même applicabilité du Code pénal.

Il apparaît ainsi clairement qu'une réglementation uniforme s'applique aux différentes infractions aux lois du 13 juin 2005 et du 21 mars 1991. C'est pourquoi l'article 150 est complété par le renvoi au titre III de la loi du 21 mars 1991.

Art. 187

A l'article 152, le Roi se voit attribuer la compétence de modifier la loi dans certains cas avant le 31 décembre 2005. Il est utile de conserver cette compétence après le 31 décembre 2005 et de prolonger dès lors le délai jusqu'au 31 décembre 2007. La prolongation de cette possibilité donnée au Roi jusqu'au 31 décembre 2007 se justifie notamment afin d'éviter une condamnation de notre pays par la Cour de Justice. De plus, il est urgent de mettre en oeuvre la directive 2006/24/CE du Parlement européen et du Conseil du 15 mars 2006 sur la conservation de données générées ou traitées dans le cadre de la fourniture de services de communications électroniques accessibles au public ou de réseaux publics de communications, et modifiant la directive 2002/58/CE. La Commission européenne examine

gevallen kan vermeerderen). Het Hof staat de samenloop van administratieve geldboetes en strafsancties toe maar erkent tegelijk dat de rechter bij het opleggen van de tweede sanctie met de eerder opgelegde sanctie rekening mag houden.

Om pragmatische redenen wordt opgelegd aan zowel het BIPT als aan de procureur des Konings om mekaar op de hoogte te houden van de acties die ondernomen worden n.a.v. een bepaald proces-verbaal.

Het laatste lid van artikel 25 heeft tot doel inbreuken op het principe «non bis in idem» te vermijden.

Tenslotte weze voor alle duidelijkheid opgemerkt dat de administratieve boetes die opgelegd kunnen worden door het BIPT, niet opgelegd kunnen worden aan minderjarigen. In die zin wijken noch artikel 148 van de wet van 13 juni 2005, noch artikel 21 van de wet van 17 januari 2003 af van artikel 37, § 1, van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming.

Art. 186

Artikel 150 handelt over de toepasselijkheid van het Strafwetboek. In titel III van de wet van 21 maart 1991 staan echter ook nog enkele misdrijven waarvoor het aangewezen is om dezelfde toepasselijkheid van het Strafwetboek te bepalen.

Zo is het duidelijk dat er een eenvormige regeling van toepassing is voor de verschillende overtredingen van de wetten van 13 juni 2005 en van 21 maart 1991. Vandaar dat artikel 150 aangevuld wordt met de verwijzing naar titel III van de wet van 21 maart 1991.

Art. 187

In artikel 152 wordt aan de Koning de bevoegdheid gegeven om voor 31 december 2005 in bepaalde gevallen de wet te wijzigen. Het is nuttig om deze bevoegdheid te behouden na 31 december 2005 en daarom dus de termijn te verlengen tot 31 december 2007. De verlenging tot 31 december 2007 van die mogelijkheid die aan de Koning wordt verleend, is onder andere gerechtvaardigd teneinde een mogelijke veroordeling van ons land door het Hof van Justitie te vermijden. Ook dringt de implementatie van de richtlijn 2006/24/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2006 betreffende de bewaring van gegevens die zijn gegenereerd of verwerkt in verband met het aanbieden van openbaar beschikbare elektronische communicatiediensten of van openbare communicatienetwerken en

actuellement les modifications à apporter dans un avenir proche au cadre réglementaire relatif aux communications électroniques. Il est donc important de prévoir une prolongation du délai pour que la législation actuelle soit rapidement mise en conformité avec la réglementation européenne.

Art. 188

N'appelle aucun commentaire.

Art. 189

De cette manière, les personnes ayant obtenu une autorisation pour la téléphonie vocale ne sont pas obligés de faire une notification maintenant.

Art. 190

Il s'agit-là de la correction d'une erreur linguistique.

Art. 191

Il s'agit-là de la correction d'une erreur linguistique.

Art. 192

L'article 31, § 1er, in fine, traite des services mentionnés à l'article 45 de cette annexe qui sont prestés au titre du service universel. L'on entend toutefois ici l'article 47. Cette partie de la modification sous 1° est donc la correction d'une faute de frappe.

Les autres modifications sont apportées pour les raisons suivantes:

Dans sa version actuellement en vigueur, l'article 31 de l'annexe à la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques contient deux anomalies.

La première consiste à prévoir la mention des modalités d'accès et des coordonnées du service de médiation et de la Commission d'éthique, ainsi que les informations relatives aux missions de l'Institut dans la liste des points devant être mentionnés dans l'annuaire pour chaque opérateur. Ceci est disproportionné et une seule mention de ces éléments dans l'annuaire suffit. C'est pourquoi le présent article revoit ces points au paragraphe premier de l'article 31.

tot wijziging van Richtlijn 2002/58/EG , zich op. Voorts onderzoekt de Europese Commissie heden ook welke wijzigingen van het bestaande regelgevend kader met betrekking tot elektronische communicatie in de nabije toekomst, aangewezen zijn. Het is dus belangrijk in een uitbreiding van de termijn te voorzien zodat de huidige wetgeving snel in overeenstemming met de Europese reglementering kan worden gebracht.

Art. 188

Behoeft geen commentaar.

Art. 189

Zodoende worden diegenen die een vergunning hebben bekomen voor spraaktelefonie niet verplicht om nu een kennisgeving te doen.

Art. 190

Dit is de rechtzetting van een taalfout.

Art. 191

Dit is de rechtzetting van een taalfout.

Art. 192

Artikel 31, § 1, in fine handelt over de in artikel 45 van deze bijlage vermelde diensten die bij wijze van universele dienst worden verstrekt. Hier wordt echter artikel 47 bedoeld. Dit gedeelte van de wijziging onder 1° is dus de rechtzetting van een typfout.

De andere wijzigingen worden aangebracht om de hiernavolgende redenen:

In de versie die nu van kracht is, bevat artikel 31 van de bijlage bij de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie twee anomalieën.

De eerste is dat wordt voorzien in de vermelding van de voorwaarden inzake toegang tot en de adresgegevens van de ombudsdienst en van de Ethische Commissie, alsook de informatie betreffende de opdrachten van het Instituut in de lijst van de punten die voor elke operator in de telefoongids moeten worden vermeld. Dit is onevenredig en die elementen hoeven slechts één keer te worden vermeld. Daarom herziet dit artikel die punten in de eerste paragraaf van artikel 31.

La seconde anomalie consiste en un double emploi. En effet, le paragraphe deux de l'article 31 prévoit in fine que doit être mentionnée dans l'annuaire la date à laquelle les différents opérateurs ont fourni les informations figurant dans l'annuaire. Or, en vertu du paragraphe deux, cinquième tiret, doit déjà être mentionnée la date à laquelle ces différentes informations ont été recueillies. Ces informations sont celles visées aux tirets un à quatre. En outre, le paragraphe deux, *in fine*, prévoit également la mention de la date à laquelle les opérateurs dont les utilisateurs finals figurent dans l'annuaire ont remis les données abonnés à l'éditeur. Dès lors, la mention prévue de la date à laquelle les différents opérateurs ont fourni les informations figurant dans l'annuaire est superflue.

Art. 193

N'appelle aucun commentaire

Art. 194

Il s'agit-là de la correction d'une faute de frappe. Lors de l'insertion de l'article 27 par amendement à la section 4, qui comprend également les articles 23 à 26, il a été oublié d'adapter le renvoi à l'article 46, § 2, in fine et d'ajouter l'article 27.

Art. 195

N'appelle aucun commentaire

Art. 196

N'appelle aucun commentaire

Art. 197

Etant donné que la méthodologie pour le calcul du coût de la composante sociale du service universel en matière de communications électroniques est inscrite, par le biais de la présente loi, dans l'annexe de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques, cette disposition doit être supprimée dans l'arrêté royal du 20 juillet 2006.

De tweede anomalie bestaat uit een overlapping. Paragraaf twee van artikel 31 bepaalt namelijk in fine dat in de telefoongids melding moet worden gemaakt van de datum waarop de verschillende operatoren de inlichtingen die in de telefoongids voorkomen, hebben verstrekt. Welnu, krachtens paragraaf twee, vijfde streepje, moet al melding worden gemaakt van de datum waarop die verschillende inlichtingen zijn verzameld. Die inlichtingen zijn diegene die worden bedoeld in het eerste tot het vierde streepje. Bovendien voorziet paragraaf twee, *in fine*, eveneens in de vermelding van de datum waarop de operatoren waarvan de eindgebruikers in de telefoongids opgenomen zijn, de abonneegegevens aan de uitgever hebben verstrekt. Vandaar dat de vermelding van de datum waarop de verschillende operatoren de inlichtingen die in de telefoongids voorkomen, hebben verstrekt overbodig is.

Art. 193

Behoeft geen commentaar.

Art. 194

Dit is de rechtzetting van een typfout. Bij het invoegen bij amendement van artikel 27 in afdeling 4 waartoe ook de artikelen 23 tot 26 behoren, werd er vergeten de verwijzing in artikel 46 , § 2, in fine aan te passen en artikel 27 toe te voegen.

Art. 195

Behoeft geen commentaar.

Art. 196

Behoeft geen commentaar.

Art. 197

Gezien de methodologie voor de berekening van de kosten van het sociale element van de universele dienst inzake elektronische communicatie via deze wet worden ingeschreven in de bijlage van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie dient deze bepaling in het koninklijk besluit van 20 juli 2006 te worden geschrapt.

Art. 198

L'entrée en vigueur de cet article doit coïncider avec celle de l'article 161 de la loi du 13 juin 2005. Il s'agit d'une adaptation à la situation réelle.

TITRE X

Protection de la consommation et Économie

CHAPITRE PREMIER

Modifications de la loi du 9 février 1994 relative à la sécurité des produits et des services

Divers organismes de contrôle interviennent dans le cadre de la loi du 9 février 1994 relative à la sécurité des produits et services ainsi que de ses arrêtés d'exécution.

Il s'agit, entre autres, d'interventions au niveau des mises en service, de l'élaboration d'analyses des risques, de la définition des mesures de prévention, de contrôles périodiques et de procédures d'évaluation de la conformité.

Des interventions de ce type peuvent être effectuées pour tous les produits et services, mais sont également particulièrement imposées dans certains secteurs, entre autres ceux des machines, des moyens de sécurité personnels, des attractions foraines et des ascenseurs.

Pour certains organismes intervenants, notamment les services externes de contrôle technique et la plupart des organismes notifiés, il existe déjà des règles spécifiques relatives à leurs critères de fonctionnement, organisation et missions.

Les règles ne sont toutefois pas les mêmes pour tous les organismes.

Cependant, un tel cadre n'existe pas pour les autres organismes, comme par exemple ceux qui interviennent dans le cadre de l'analyse de risque concernant les terrains de jeu.

Afin d'éviter un traitement inégal des organismes intervenants, il est dès lors nécessaire d'élaborer une réglementation générale pour tous les organismes intervenants.

Art. 198

De inwerkingtreding van dit artikel moet gelijklopen met de inwerkingtreding van artikel 161 van de wet van 13 juni 2005. Dit is een aanpassing aan de feitelijke situatie.

TITEL X

Consumentenzaken en Economie

HOOFDSTUK 1

Wijzigingen van de wet van 9 februari 1994 betreffende de veiligheid van producten en diensten

Verschillende soorten controlerende organismen komen tussen in het kader van de wet van 9 februari betreffende de veiligheid van producten en diensten en haar uitvoeringsbesluiten .

Het betreft, onder andere, tussenkomsten op het gebied van indienststellingen, opstellen van risicoanalyses, bepalen van preventiemaatregelen, periodieke controles en conformiteitsbeoordelingsprocedures.

Dergelijke tussenkomsten kunnen gebeuren voor alle producten en diensten, maar worden ook specifiek opgelegd voor bepaalde sectoren, onder andere voor machines, persoonlijke beschermingsmiddelen, kermistoestellen en liften.

Voor sommige van deze tussenkomende organismen, zoals de externe diensten voor technische controle en het merendeel van de aangemelde instanties, bestaan reeds specifieke regels betreffende hun werkingscriteria, hun organisatie en hun opdrachten.

De regels zijn echter niet voor alle organismen dezelfde.

Een dergelijk kader bestaat echter niet voor de andere organismen, zoals bijvoorbeeld de organismen die tussenkomen bij de risicoanalyse van speelterreinen.

Om te vermijden dat tussenkomende organismen ongelijk zouden worden behandeld, is het dan ook noodzakelijk om algemene regels op te stellen voor alle tussenkomende organismen.

Les possibilités actuelles pour intervenir à l'égard d'organismes sont fort limitées.

En ce qui concerne les organismes dont l'intervention est subordonnée à un agrément, le retrait de celui-ci constitue souvent la seule mesure possible. Sauf dans des cas extrêmes, cette mesure n'est toutefois pas en adéquation avec les manquements constatés. En outre, une telle mesure signifierait la fin de l'organisme concerné. C'est pourquoi elle n'est que très exceptionnellement appliquée.

En ce qui concerne les organismes dont l'intervention n'est pas conditionnée par une procédure d'agrément, aucune mesure n'est même possible.

Dans les deux cas, cela peut aboutir à une distorsion du marché du fait que les organismes qui font peu de cas de leurs missions, peuvent travailler moins cher que les organismes qui respectent strictement les règles.

Une telle situation peut en outre aboutir à ce que des produits et services dangereux soient mis sur le marché et elle dès lors inadmissible.

Les pouvoirs publics sont de plus en plus souvent confrontés à des organismes qui manquent de sérieux dans leur travail et contre lesquels aucune mesure de contrôle n'est possible.

De plus en plus souvent, ont entend les organismes «sérieux» se plaindre de ce qu'ils perdent des parts de marché au profit d'organismes qui font preuve de plus de souplesse dans l'interprétation des règles en matière de sécurité. Cela engendre une pression commerciale qu'il est urgent d'éliminer.

Il est des lors nécessaire de prévoir le plus vite possible des mesures de contrôle proportionnelles dans tous les secteurs afin de permettre une action rapide des pouvoirs publics à l'égard des organismes en vue de garantir ainsi la sécurité des usagers et de permettre une concurrence loyale.

Au niveau européen, on travaille à la révision de la «nouvelle approche». Celle-ci prévoit l'obligation pour les États-membres d'assurer un meilleur contrôle des organismes agréés comme organismes notifiés. Cette réglementation pourrait déjà être d'application d'ici fin 2007.

Une base légale claire pour permettre un tel contrôle s'impose dès lors d'urgence.

De huidige mogelijkheden om tegen organismen op te treden zijn zeer beperkt.

Voor organismen die enkel kunnen tussenkomen na erkenning, is de intrekking van de erkenning vaak de enige mogelijke maatregel. Tenzij in extreme gevallen is deze maatregel echter niet proportioneel met de vastgestelde tekortkomingen. Bovendien zou een dergelijke maatregel het einde betekenen van het betrokken organisme. Een dergelijke maatregel wordt daarom slechts zeer uitzonderlijk toegepast.

Voor organismen die kunnen tussenkomen zonder dat er een erkenningsprocedure is voorzien, zijn er totaal geen maatregelen mogelijk.

In beide gevallen kan dit leiden tot een marktvervalsing doordat organismen die het niet zo nauw nemen met hun taken, goedkoper kunnen werken dan organismen die de regels strikt respecteren.

Een dergelijke situatie kan er bovendien toe leiden dat er gevaarlijke producten en diensten worden op de markt gebracht en is daarom ontoelaatbaar.

Steeds vaker wordt de overheid geconfronteerd met organismen die onzorgvuldig werken en tegen dewelke geen controlemaatregelen mogelijk zijn.

Steeds vaker hoort men «ernstige» organismen erover klagen dat zij marktaandeel verliezen aan organismen die iets «soepeler» zijn bij de interpretatie van de regels inzake veiligheid. Dit leidt tot een commerciële druk die dringend moet worden weggenomen.

Het is daarom nodig om zo snel mogelijk te voorzien in proportionele controlemaatregelen in alle sectoren om een snel optreden van de overheid tegen de organismen toe te laten om zodoende de veiligheid van de gebruikers te garanderen en een eerlijke concurrentie toe te laten.

Er wordt op Europees vlak gewerkt aan de herziening van de «nieuwe aanpak». Hierin wordt voor de lidstaten een verplichting voorzien voor een beter toezicht op de organismen die erkend zijn als aangemelde instanties. Deze regelgeving zou mogelijk al tegen eind 2007 kunnen van toepassing zijn.

Een duidelijke wettelijke basis om een dergelijk toezicht toe te laten is dus dringend nodig.

Le fait que certains organismes intervenants échappent à toute possibilité de contrôle engendre des risques de sécurité pour les consommateurs.

Des risques de cette nature sont inacceptables et doivent être restreints au plus vite.

Art. 199

Il faut définir au préalable les organismes intervenants afin de pouvoir élaborer des nouvelles règles générales à leur égard.

En effet, la définition spécifique et les tâches de ces organismes ne sont pas identiques dans tous les arrêtés d'exécution.

La définition reprend dès lors toutes les définitions et références relatives aux organismes intervenants.

Art. 200

Le Roi se voit conférer le pouvoir de déterminer les obligations des organismes intervenants et les modalités de contrôle y afférentes.

Sur la remarque du Conseil d'État concernant la délégation donnée au Roi, il convient de souligner que la formulation utilisée se base sur une disposition similaire, à savoir l'article 40 de la loi du 4 août 1996 relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail, disposition qui n'a pas fait l'objet de remarques du Conseil d'État.

La délégation concerne les critères de fonctionnement, organisation et missions des organismes intervenants et peut, entre autres, porter sur les sujets suivants:

En ce qui concerne les critères de fonctionnement: la façon dont sont exercés les contrôles, l'équipement et la documentation nécessaires ainsi que la manière dont sont établis les rapports.

En ce qui concerne l'organisation: la façon dont est organisé le fonctionnement interne, la formation et l'indépendance du personnel, les exigences relatives aux personnes chargées de la direction et de la gestion des travaux.

En ce qui concerne les missions: la nature des tâches effectuées, comme, entre autres, les mises en

Het feit dat bepaalde tussenkomende organismen ontsnappen aan elke controlemogelijkheid brengt veiligheidsrisico's mee voor de consumenten.

Dergelijke risico's zijn onaanvaardbaar en dienen zo snel mogelijk te worden ingeperkt.

Art. 199

Om nieuwe algemene regels te kunnen uitwerken voor tussenkomende organismen, is het noodzakelijk om deze eerst te definiëren.

De specifieke benaming en taken van deze organismen is namelijk niet identiek in alle uitvoeringsbesluiten.

De definitie herneemt daarom alle diverse gebruikte benamingen en verwijzingen naar de tussenkomende organismen.

Art. 200

Aan de Koning wordt de bevoegdheid gegeven om de verplichtingen van de tussenkomende organismen te bepalen en de modaliteiten voor de controle hierop.

Voor wat betreft de opmerking van de Raad van State betreffende de machtiging gegeven aan de Koning dient te worden opgemerkt dat de gebruikte formulering gebaseerd is op een gelijkaardige bepaling, namelijk artikel 40 van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk. De Raad van State formuleerde hierover toen geen opmerking.

De machtiging heeft betrekking op de werkingscriteria, de organisatie en de opdrachten van de tussenkomende organismen en kan, onder andere, handelen over volgende zaken:

Voor de werkingscriteria: de manier waarop controles worden uitgevoerd, de benodigde apparatuur en documentatie en de wijze waarop verslagen worden opgesteld.

Voor de organisatie: de wijze waarop de interne werking wordt georganiseerd, de opleiding en de onafhankelijkheid van het personeel, de vereisten voor personen belast met de leiding en het beheer van de werkzaamheden.

Voor de opdrachten: de aard van de taken die worden uitgevoerd zoals, onder andere, indienststellingen,

service, l'élaboration d'analyses des risques, la définition des mesures de prévention, les contrôles périodiques et les procédures d'évaluation de la conformité.

Les modalités du contrôle peuvent, entre autres, concerner l'obligation de fournir les données et documents nécessaires et le suivi des instructions et des mesures de contrôle imposées par l'administration.

CHAPITRE 2

Comptes dormants

De façon générale, un compte est dormant quand la banque n'a plus enregistré aucune opération sur ce compte et n'a aucune nouvelle de son titulaire, de ses représentants ou de ses ayants droit pendant une certaine période.

Combien de comptes dormants existent-ils, pour quels montants? Aucune donnée fiable n'est aujourd'hui disponible. Le premier objectif du projet est d'établir la transparence.

La problématique des comptes dormants vient également de ce qu'une pratique semble exister au sein d'un certain nombre d'établissements bancaires d'enregistrer les soldes des comptes dormants en profits. Les avoirs sont ainsi imputés sans que le compte ne soit effectivement clôturé. Il n'est pas certain que des efforts réels soient entrepris pour retrouver la trace des titulaires des comptes.

Le projet fait en sorte qu'une recherche active du titulaire par la banque ait lieu.

Le cadre légal et conventionnel

Les dispositions conventionnelles

Il n'existe pas en droit belge de dispositions relatives aux comptes dormants. Le cadre conventionnel créé par les banques dans les règlements généraux des opérations (R.G.O.) est particulièrement discret sur cette question.

Relevons néanmoins certaines dispositions particulières: *la Banque se réserve également le droit de clôturer, sans mise en demeure, les comptes et dossiers du client lorsque ceux-ci n'ont plus enregistré d'opérations pendant une période de 5 ans. Cette clôture entraînera, le cas échéant, la résiliation de tous les servi-*

opstellen van risicoanalyses, bepalen van preventiemaatregelen, periodieke controles en conformiteitsbeoordelingsprocedures.

De modaliteiten voor de controle kunnen, onder andere, handelen over het verplicht verstrekken van nodige gegevens en documenten en het opvolgen van instructies en door de administratie opgelegde controlemaatregelen.

HOOFDSTUK 2

Slapende rekeningen

In het algemeen spreekt men van een slapende rekening wanneer de bank geen enkele verrichting meer heeft geregistreerd op de betreffende rekening en gedurende een bepaalde periode over geen enkel nieuws beschikt in verband met de houder van de rekening, zijn vertegenwoordigers of zijn rechthebbenden.

Hoeveel slapende rekeningen bestaan er? Voor welk bedrag? Er bestaan thans geen betrouwbare gegevens hierover. De eerste doelstelling van dit ontwerp is transparantie in te stellen.

De problematiek van de slapende rekeningen komt tevens voort uit een praktijk die lijkt te bestaan binnen een aantal bankinstellingen om saldo's van slapende rekeningen te registreren als winsten. De tegoeden worden aldus geboekt zonder dat de rekening daadwerkelijk wordt afgesloten. Het is niet zeker dat er reële inspanningen ondernomen worden om de houders van de rekeningen weer op te sporen.

Het ontwerp zorgt ervoor dat er een actieve onderzoeksplicht komt naar de titularis door de bank.

Wettelijk en conventioneel kader

Contractuele bepalingen

Het Belgische recht bevat geen bepalingen met betrekking tot slapende rekeningen. Het conventionele kader gecreëerd door de banken in de algemene reglementen der verrichtingen (A.R.V.) is uitermate discreet wat betreft deze vraag.

Toch zijn er enkele bijzondere bepalingen in te vinden: «*De Bank behoudt zich eveneens het recht voor om zonder ingebrekestelling de rekeningen en dossiers van de cliënt af te sluiten wanneer op deze rekeningen en dossiers gedurende een periode van 5 jaar geen verrichtingen werden geregistreerd. Deze afsluiting*

ces y afférents. Si après remboursement et restitution de tous les documents de fonctionnement, le client dispose encore d'un avoir, la Banque met le solde créditeur à sa disposition de la façon qu'elle juge appropriée.».

On pourrait s'étonner du silence des dispositions des règlements généraux. En réalité, l'analyse du droit commun montre qu'il serait impossible d'élaborer un cadre conventionnel qui permettrait aux professionnels de valider un mécanisme permettant d'intégrer les avoirs dormants dans leurs profits.

Il va de soi pour le surplus, que le contrat de compte étant à durée indéterminée, la banque peut y mettre fin sans avoir à justifier des raisons de sa décision, moyennant un préavis raisonnable que les règlements généraux fixent habituellement à un mois.

Le droit commun

Le banque qui reçoit des fonds agit en qualité de dépositaire. La nature exacte du compte à vue fait l'objet de controverses mais depuis un arrêt de la cour d'appel de Bruxelles approuvé par l'arrêt du 16 septembre 1993 de la Cour de cassation, il n'est pas douteux qu'il existe à charge du banquier, une obligation de restitution analogue à celle que l'article 1937 du Code civil fait peser sur le dépositaire. Ce qui est vrai pour le compte à vue l'est d'évidence et davantage encore, pour le compte d'épargne.

Cette obligation est une obligation de résultat d'autant que «lorsqu'elle porte sur des choses fongibles, le débiteur de cette obligation ne pourra s'en dégager puisqu'il sera dans l'impossibilité d'invoquer la force majeure en vertu de la règle *genera non pereunt*». La restitution suppose une demande du titulaire. Aussi longtemps que ce droit n'est pas exercé, les avoirs restent en compte et celui-ci continue d'enregistrer les intérêts créditeurs et les prélèvements de frais éventuels. Le titulaire ayant disparu, il pourrait ainsi continuer à fonctionner «pour les siècles des siècles» dès lors qu'aucune obligation positive de recherche du titulaire ou de clôture du compte n'existe à charge du banquier.

Aussi longtemps que le compte reste ouvert, il ne saurait être question de prescription. La banque crédite les intérêts en compte conformément aux dispositions de la convention et ceux-ci sont en conséquences capitalisés.

houdt eventueel de opzegging in van alle eraan verbonden diensten. Indien na de terugbetaling en de teruggave van alle werkingsdocumenten de cliënt nog tegoeden bezit, stelt de Bank het creditsaldo ter beschikking van de cliënt op de wijze die zij gepast oordeelt. ».

Men zou zich kunnen verwonderen over het feit dat de algemene reglementen hierover niets vermelden. In werkelijkheid toont de analyse van het gemeen recht dat het onmogelijk zou zijn een conventioneel kader uit te werken dat de bankiers in staat zou stellen om slapende tegoeden te integreren in hun winsten te valideren.

Het spreekt voor zich dat het contract tot openen van een rekening een contract van onbepaalde duur is en dat de bank zonder motivering van zijn beslissing het contract kan opzeggen mits een redelijke opzeggingsperiode. Deze periode wordt meestal door de algemene reglementen bepaald op 1 maand.

Het gemeen recht

De bank die fondsen ontvangt treedt op als depositaris. Er heerst controverse over de precieze aard van de zichtrekening, maar sedert een arrest van het Hof van Beroep van Brussel, goedgekeurd door het arrest van het Hof van Cassatie van 16 september 1993, bestaat er geen twijfel over dat er ten laste van de bankier een teruggaveplicht bestaat die analoog is aan die opgelegd aan de depositaris door artikel 1937 van het Burgerlijk Wetboek. Wat geldt voor de zichtrekening, geldt duidelijk en nog meer zelfs voor de spaarrekening.

Deze plicht is een resultaatsverbintenis, temeer omdat « wanneer zij betrekking heeft op vervangbare zaken, de debiteur van deze plicht er zich niet van zal kunnen vrijmaken, daar hij zich in de onmogelijkheid zal bevinden overmacht in te roepen krachtens de *genera non pereunt*-regel ». De teruggave veronderstelt een aanvraag van de houder. Zolang dit recht niet wordt uitgeoefend blijven de tegoeden op de rekening staan en blijven op diezelfde rekening mogelijke creditintresten en inhoudingen van kosten geregistreerd worden.. Eens de houder verdwenen is, zou de rekening aldus « eeuwig » actief blijven. Er bestaat immers geen enkele positieve verplichting ten laste van de bankier om de houder op te sporen of de rekening te sluiten.

Zolang de rekening geopend blijft, is verjaring geen optie. De bank crediteert de intresten op de rekening overeenkomstig de bepalingen van de overeenkomst en bijgevolg worden deze intresten gekapitaliseerd.

Rien n'oblige la banque à clôturer un compte créditeur. Comme on l'a rappelé, les RGO réservent au banquier le droit de clôturer moyennant préavis mais ce n'est qu'une faculté que la banque se réserve d'utiliser. Une chose est sûre cependant, aussi longtemps que le compte n'est pas clôturé, l'appropriation par la banque des avoirs se trouvant sur le compte est une voie de fait dont les éléments matériels sont proches de l'article 491 du Code pénal.

Pour mettre fin à la relation avec le titulaire du compte, la banque devra notifier au titulaire sa décision de clôturer le compte et l'inviter à venir retirer les avoirs qui s'y trouvent. Il est généralement enseigné qu'à partir de ce moment, le titulaire des avoirs dispose d'une créance ordinaire dont les intérêts ne sont plus capitalisés. La prescription courte de 5 ans s'applique dès lors aux intérêts.

Si le titulaire reste en défaut de s'exécuter tout simplement parce qu'il ne réside plus à l'adresse qu'il avait communiquée et que sa nouvelle adresse est inconnue, la banque ne pourrait se libérer de son obligation de restitution qu'en procédant à une offre réelle. En effet, aux termes de l'article 1257 du Code civil, *lorsque le créancier refuse de recevoir son paiement, le débiteur peut lui faire des offres réelles, et, au refus du créancier de les accepter, consigner la somme ou la chose offerte. Les offres réelles suivies d'une consignation libèrent le débiteur; elles tiennent lieu à son égard de paiement…; et la chose ainsi consignée demeure aux risques du créancier.* La consignation est réalisée par un dépôt à la Caisse des dépôts et consignations (CDC).

Cependant, rien ne l'oblige à procéder aux offres réelles. Elle pourrait donc se limiter à inscrire sa dette dans sa comptabilité. Dans ce cas, la banque n'est certes pas libérée de son obligation de restitution mais par contre sa trésorerie s'enrichit des sommes que ses clients laissent ainsi à sa disposition. À nouveau, rien ne l'autorise à s'approprier les avoirs mais rien ne la contraint non plus à rechercher activement le bénéficiaire ou ses héritiers et à défaut de consigner les avoirs.

La banque ne pourra jamais opposer la prescription pour s'exonérer de son obligation de restituer les avoirs subsistants après clôture du compte. Rappelons qu'il y a lieu de distinguer deux types de prescription: la pres-

Niets verplicht de bank een kredietrekening te sluiten. Zoals werd aangegeven, behouden de ARV's aan de bankier het recht voor om rekeningen te sluiten, mits vooropzeg, maar dit is slechts een mogelijkheid die de bank zich voorbehoudt te gebruiken. Een ding is echter zeker: zolang de rekening niet gesloten is, is de toeëigening door de bank van de tegoeden die zich op de rekening bevinden een feitelijkheid waarvan de materiële elementen nauw aanleunen bij artikel 491 van het Strafwetboek.

Om de relatie met de houder van de rekening te beëindigen zal de bank aan de houder haar beslissing om de rekening te sluiten moeten meedelen en hem uitnodigen de tegoeden die op de rekening staan te komen afhalen. Er wordt algemeen aangeleerd dat de houder van de tegoeden vanaf dit moment beschikt over een gewone schuldvordering waarvan de intresten niet meer gekapitaliseerd worden. De korte verjaring van 5 jaar is dus van toepassing op de intresten.

Indien de houder niet reageert, om de eenvoudige reden dat hij niet meer op het adres verblijft dat hij had meegedeeld en zijn nieuwe adres onbekend is, zou de bank zich slechts kunnen bevrijden van haar teruggaveplicht door over te gaan tot een aanbod van gerede betaling. Immers, krachtens artikel 1257 van het Burgerlijk Wetboek *mag de schuldenaar, wanneer de schuldeiser weigert zijn betaling te ontvangen, hem een aanbod van gerede betaling doen, en, indien de schuldeiser weigert dit te aanvaarden, mag hij de aangeboden geldsom of zaak consigneren. Een aanbod van gerede betaling gevolgd door een consignatie bevrijdt de schuldenaar; dit aanbod geldt als betaling ten aanzien van die schuldenaar … ; en de schuldeiser blijft het risico dragen van de aldus geconsigneerde zaak*. De consignatie gebeurt door een deposito aan de Deposito- en Consignatiekas.

Niets verplicht haar evenwel over te gaan tot een aanbod van gerede betaling. Zij zou zich er dus toe kunnen beperken haar schuld in haar boekhouding in te schrijven. In dat geval is de bank weliswaar niet bevrijd van haar teruggaveplicht, maar wordt haar thesaurie aangevuld met de sommen die haar cliënten haar aldus tot haar beschikking laten. Opnieuw is er niets dat haar machtigt zich de tegoeden toe te eigenen, maar is er ook niets dat haar dwingt om actief de begunstigde of zijn erfgenamen op te sporen en, indien ze dit niet doet, om de tegoeden te consigneren.

De bank zal nooit de verjaring kunnen inroepen om haar verplichting uit te sluiten de tegoeden die overblijven na de sluiting van de rekening terug te geven. We herinneren eraan dat men twee types verjaring dient te

cription acquisitive qui permet d'acquérir un droit réel par une possession prolongée et la prescription extinctive qui est un moyen pour le débiteur de se libérer de sa dette après un certain laps de temps.

Un dépositaire ne peut jamais prétendre devenir propriétaire de la chose par le simple écoulement du temps même par le fait que sommé de reprendre possession de ses avoirs, le déposant reste en défaut de s'exécuter. C'est très explicitement exclu par l'article 2236 du Code civil. *Lorsqu'une personne commence par posséder pour autrui elle est toujours présumée posséder au même titre.(…) Le vice de la précarité est perpétuel: la personne qui détient la chose d'autrui en vertu d'un titre qui l'oblige à restitution, tel qu'un dépôt, ne peut la conserver pour son propre compte, même après trente ans, même après mille ans.* En ce qui concerne les choses de genre, telles des espèces, on ajoute que la prescription acquisitive ne peut être alléguée dès lors qu'en réalité la propriété est transférée du seul fait de leur remise au banquier la contrepartie étant précisément l'obligation de résultat quant à la restitution.

Par ailleurs en ce qui concerne les avoirs en compte, la prescription extinctive ne commence à courir qu'à partir du moment où le client demande la restitution de ses avoirs ou à partir du moment où le contrat de compte prend fin (décès, terme ou dénonciation par exemple). S'agissant d'une action personnelle, le délai de prescription sera de dix années (2236*bis §1er 2 et 3 C .c.*). Il est cependant enseigné que l'action en revendication n'est pas soumise à la prescription.

La situation en France

En France, une disposition concernant la prescription en matière commerciale clarifie le sort des comptes en déshérence.

En effet, l'article 2 de la loi 77-4 du 3 janvier 1977 modifiant l'article 189*bis* du Code de commerce dispose que «*Les établissements dépositaires de sommes et valeurs sont autorisés à clôturer les comptes qu'ils tiennent lorsque les dépôts et avoirs inscrits à ces comptes n'ont fait l'objet, de la part des ayants droit, d'aucune opération ou réclamation depuis dix années. Ces avoirs sont déposés dans un établissement habilité à cet effet par décret.*

onderscheiden : de verwervende verjaring die toelaat een zakelijk recht te verwerven door een langdurig bezit en de uitdovende verjaring die een middel is voor de schuldenaar om zich na verloop van tijd van zijn schuld te bevrijden.

Een depositaris kan nooit beweren eigenaar van de zaak te worden louter door het verstrijken van de tijd, zelfs ingeval de deposant, aangemaand weer bezit te nemen van zijn tegoeden, dit verzuimt te doen. Dit wordt zeer uitdrukkelijk uitgesloten door artikel 2236 van het Burgerlijk Wetboek. *Wanneer een persoon begint met voor een ander te bezitten, wordt hij steeds verondersteld te bezitten onder dezelfde titel. (…) Het onzekerheidsgebrek is eeuwigdurend : de persoon die de zaak van een ander in bezit heeft op grond van een titel die hem verplicht tot teruggave, zoals een deposito, kan deze zaak niet behouden voor zijn eigen rekening, zelfs niet na dertig jaar, zelfs niet na duizend jaar.* Wat betreft soortzaken, zoals contanten, wordt eraan toegevoegd dat de verwervende verjaring niet kan worden aangevoerd daar het eigendom in werkelijkheid overgemaakt wordt wegens het loutere feit van de overhandiging ervan aan de bankier, waarbij de tegenprestatie net de resultaatsverbintenis is wat de teruggave betreft.

Overigens, wat betreft de tegoeden op de rekening, begint de uitdovende verjaring slechts te lopen vanaf het moment dat de cliënt de teruggave van zijn tegoeden vraagt of vanaf het moment dat het rekeningcontract een einde neemt (overlijden, afloop of opzegging bijvoorbeeld). Daar het een persoonlijke vordering betreft, zal de verjaringstermijn tien jaar bedragen (2236*bis §1 2 en 3 C .c.*). Er wordt evenwel onderwezen dat de eis tot terugvordering niet is onderworpen aan de verjaring.

De situatie in Frankrijk

In Frankrijk is er een bepaling betreffende de verjaring in handelszaken die verheldert wat er met rekeningen dient te gebeuren bij ontstentenis van erfgerechtigden.

Immers, artikel 2 van de wet 77-4 van 3 januari 1977 tot wijziging van artikel 189 *bis* van de Code de commerce bepaalt dat de «*De deposito-instellingen van geldsommen en effecten worden gemachtigd de rekeningen die zij houden te sluiten wanneer de deposito's en tegoeden ingeschreven op deze rekeningen sinds tien jaar van geen enkele verrichting of opvraging vanwege de rechthebbenden het voorwerp hebben uitgemaakt. Deze tegoeden worden gedeponeerd in een hiertoe bij decreet gemachtigde instelling.*

Ils resteront détenus pour le compte de leur titulaire par ledit établissement jusqu'à l'expiration du délai prévu à l'article L. 27 du code du domaine de l'État.».

Ces avoirs doivent donc être déposés auprès de la Caisse de dépôts et consignations (art. 1er du décret n°79-894 du 15 octobre 1979) qui les détient pendant trente ans pour le compte de leurs titulaires après quoi, les fonds deviennent la propriété de l'État.

En matière d'assurance-vie, une loi récente du 15 décembre 2005 a instauré dans le Code des assurances un article L 132- 8 qui impose à l'assureur d'avertir les bénéficiaires dès qu'il a connaissance du décès d'un de ses assurés.

Art. 201

Certaines notions de la loi en projet sont définies, comme le suggère le Conseil d'État.

Il faut d'abord définir à partir de quel moment un compte doit être considéré comme dormant. C'est manifestement l'absence de mouvements initiés par le titulaire qui doit être considéré comme le paramètre déterminant.

Une absence de mouvement pendant cinq années sera considérée comme l'indice d'une situation anormale. Ce délai figure dans les Règlements généraux des banques qui traitent de cette question. L'absence de mouvement implique que la période considérée est une période ininterrompue.

Il est évident que le compte ne sera considéré comme dormant qu'en l'absence de réaction du titulaire. Si ce dernier manifeste sa volonté de maintenir son compte, rien ne peut l'en empêcher.

Le compte ne sera considéré comme dormant que dans la mesure où plus aucune relation n'existe entre le titulaire et la banque. Prenons l'exemple d'un titulaire qui possède un compte courant et un compte d'épargne. Aucune opération n'a été effectuée sur le compte d'épargne depuis cinq ans. Par contre, le compte courant est utilisé. Le compte d'épargne ne sera pas considéré comme «dormant». C'est la raison de la définition de «l'intervention du titulaire».

L'ensemble des comptes détenus par la banque est visé, quelque soit leur qualification usuelle.

Zij zullen bewaard blijven worden voor rekening van hun houder door voormelde instelling tot het verstrijken van de termijn voorzien in artikel L. 27 van de Code du domaine de l'État.».

Deze tegoeden dienen dus gedeponeerd te worden bij de Caisse de dépôts et consignations (art. 1 van decreet nr. 79-894 van 15 oktober 1979), die ze bewaart gedurende dertig jaar voor rekening van hun houders, waarna de fondsen eigendom worden van de Staat.

Inzake levensverzekering heeft de recente wet van 15 december 2005 in de Code des assurances een artikel L 132- 8 ingesteld, dat de verzekeraar voorschrijft de begunstigden te informeren zodra hij op de hoogte is van het overlijden van een van zijn verzekerden.

Art. 201

Zoals de Raad van State voorstelt, worden bepaalde begrippen van het ontwerp van wet gedefinieerd.

Eerst dient bepaald te worden vanaf welk moment een rekening als een slapende rekening dient beschouwd te worden. Als bepalende parameter dient ongetwijfeld de afwezigheid van door de houder geïnitieerde bewegingen beschouwd te worden.

Een afwezigheid van beweging gedurende vijf jaar zal worden beschouwd als aanwijzing voor een abnormale situatie. Deze termijn staat vermeld in de Algemene reglementen van de banken die deze kwestie bespreken. De afwezigheid van beweging veronderstelt dat de periode die in aanmerking wordt genomen een ononderbroken periode is.

Het spreekt voor zich dat de rekening slechts als slapend zal worden beschouwd indien er geen reactie komt vanwege de houder. Indien laatstgenoemde de wil laat blijken zijn rekening te behouden, kan niets hem daarvan weerhouden.

De rekening wordt slechts als slapend beschouwd in de mate dat er geen enkel contact meer bestaat tussen de titularis en de bank. Nemen we het voorbeeld van een titularis die beschikt over een zichtrekening en een spaarrekening. Er werd sinds vijf jaar geen enkele verrichting geregistreerd op de spaarrekening. De zichtrekening echter wordt wel gebruikt. De spaarrekening zal niet worden beschouwd als «slapend». Dit is de reden van de definitie van «bericht door de houder».

Het geheel van de rekeningen bij de bank wordt bedoeld, wat ook de gebruikelijke kwalificatie ervan is.

L'établissement de crédit est défini à l'article 1er de la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit.

Afin de rencontrer une observation de la CBFA, les sociétés d'investissement sont également visées. Dès lors, la notion «d'établissement dépositaire» est devenue le concept générique.

La loi est d'application aux titulaires qui sont des personnes physiques.

Art. 202

L'établissement dépositaire doit détecter les comptes dormants et adresser une interpellation formelle au titulaire du compte sur son intention de poursuivre la relation de compte.

Dans un premier temps, une simple lettre suffira.

En l'absence de réaction ou de retour du courrier si le destinataire est inconnu à cette adresse, un envoi recommandé avec accusé de réception sera transmis. Au préalable, l'adresse sera vérifiée auprès du Registre National.

Tout contact impliquant activement le titulaire ou ses ayants droit et l'établissement dépositaire, à l'issue de l'envoi de la lettre simple ou du recommandé, doit pouvoir être assimilé à une intervention.

Il appartient à l'établissement dépositaire de faire la preuve du contact intervenu. La signature de l'accusé de réception fait preuve de ce contact.

Les lettres simples comme les recommandées doivent informer le titulaire ou ses ayants droit de l'existence et de la situation globale du compte concerné ainsi que de la procédure suivie en cas d'absence de réaction.

L'objectif poursuivi par la loi rend indispensable l'accès aux données du Registre national, organisé par la loi du 8 août 1983. Il convient, avant de transférer les avoirs des comptes dormants, de prendre toutes les mesures nécessaires pour entrer en contact avec le titulaire ou ayant droit du compte. La disposition de l'article 4 vise à octroyer l'accès aux données et le droit d'utilisation du numéro d'identification du Registre national, à la Fédération belge du secteur financier, l'organisation faîtière des institutions financières et bancaires en Belgique.

De kredietinstelling wordt omschreven in artikel 1 van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen.

Om tegemoet te komen aan een opmerking van de CBFA worden ook beleggingsvennootschappen geviseerd. Reden waarom het begrip «instelling-depositaris» als algemeen concept wordt gebruikt.

De wet is van toepassing op titularissen die natuurlijke personen zijn.

Art. 202

De instelling-depositaris dient de slapende rekeningen op te sporen en een formele interpellatie te richten aan de houder van de rekening betreffende zijn voornemen de rekeningrelatie voort te zetten.

In eerste instantie volstaat een gewone brief.

Indien er geen reactie volgt of de brief terugkomt omdat de bestemmeling niet gekend is op dit adres, wordt een aangetekend schrijven met ontvangstbewijs verstuurd. Voorafgaand zal het adres worden gecontroleerd in het Rijksregister.

Ieder contact waarbij de titularis of rechthebbenden en de instelling-depositaris actief betrokken zijn na de verzending van de gewone of aangetekende brief, moet worden gelijkgesteld met een bericht.

De bewijslast om aan te tonen dat er een contact is geweest, ligt bij de instelling-depositaris. Het ondertekenen van de ontvangstbevestiging levert het bewijs van dit contact.

Zowel de gewone brieven als de aangetekende brieven moeten de titularis en rechthebbende informeren over het bestaan en de globale toestand van de betrokken rekening alsook over de procedure die zal volgen indien er geen reactie volgt.

De toegang tot de gegevens van het rijksregister, ingesteld door de wet van 8 augustus 1983, is noodzakelijk om het beoogde doel van de wet te bereiken. Alle noodzakelijke maatregelen moeten worden genomen om in contact te treden met de titularis of rechthebbende van een rekening vooraleer de tegoeden van een slapende rekening worden overgemaakt. De bepaling van artikel 4 strekt ertoe toegang tot de gegevens en het recht op het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister, te verlenen aan de Belgische Federatie voor het Financiewezen, de overkoepelende organisatie van de financiële en bancaire ondernemingen in België.

Bien que l'accès aux données et la finalité de l'accès soient prévus en tant que tels par le législateur, l'autorisation du comité sectoriel compétent est cependant requise. Il appartient toutefois à la jurisprudence constante de la Commission de la protection de la vie privée que, dans ce cas, la légalité et la finalité ne doivent pas faire l'objet d'une enquête. L'enquête de la Commission se limitera à la proportionnalité, à savoir les données figurant dans le Registre national auxquelles l'accès est réservé ainsi que les mesures de sécurité nécessaires.

Lorsque le titulaire est décédé ou n'apparaît pas dans les données du Registre national, une recherche complémentaire sera effectuée dans la Banque-Carrefour de la sécurité sociale.

Afin de préserver le respect de la vie privée, cet accès sera seulement autorisé à la Caisse de Dépôts et Consignations.

Les comptes dont le solde est d'un faible montant (le compte dormant dont le solde serait inférieur à 50 euros après déduction des frais de recherche prévus à l'article 203) ne doivent pas faire l'objet d'une recherche. En effet, le montant du compte serait absorbé par les frais de recherche. La communication des informations relatives à ces comptes ainsi que le transfert des montants à la Caisse des dépôts et Consignations se réaliseront de la même manière que pour les autres comptes.

Art. 203

Des frais de recherche pourront être exigés, que ce soient les frais de l'établissement dépositaire ou ceux de la Caisse de dépôts et de consignations.

Le cas échéant, le Roi peut déterminer le maximum exigible.

Art. 204

Au terme d'un délai de cinq ans, si aucune opération ou relation intervient, les avoirs des comptes dormants sont transférés à la caisse de dépôt et consignations. Cela signifie que les avoirs des comptes ne sont transférés que si aucune opération ou relation n'intervient pendant une durée de 10 ans.

Hoewel de toegang tot de gegevens en de finaliteit van de toegang aldus door de wetgever worden voorzien, dient wel nog een machtiging door het bevoegde sectoraal comité te worden verleend. Het is echter vaste rechtspraak van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer dat in dit geval geen onderzoek naar de legaliteit en de finaliteit wordt verricht. Het onderzoek van de Commissie zal zich beperken tot de proportionaliteit, m.n. tot welke gegevens opgenomen in het Rijksregister de toegang zich moet uitstrekken en de noodzakelijke veiligheidsmaatregelen.

Indien de titularis is overleden of niet terug te vinden is in het Rijksregister zal een bijkomend onderzoek plaatsvinden door de gegevens bij de Kruispuntbank van de sociale zekerheid te controleren.

Om de bescherming van de persoonlijke levenssfeer te respecteren, wordt enkel aan de Deposito- en Consignatiekas deze toegang verleent.

De rekeningen met een klein saldo (een slapende rekening waarvan het saldo minder dan 50 euro zou bedragen na aftrek van de kosten voor de opzoeking voorzien in artikel 203) moeten niet het voorwerp uitmaken van een opzoeking. Het saldo van de rekening zou immers worden opgeslorpt door de kosten van de opzoeking. De mededeling van de informatie over deze rekeningen alsook de overdracht van de bedragen aan de Deposito- en Consignatiekas zal op dezelfde manier gebeuren als voor de andere rekeningen.

Art. 203

Er kunnen kosten voor de opzoeking worden gevraagd ongeacht of het kosten voor de instelling-depositaris betreffen of voor de Deposito- en Consignatiekas.

In voorkomend geval kan de Koning het maximale opeisbare bedrag bepalen.

Art. 204

Indien er geen enkele verrichting of contact gebeurt, worden na een termijn van vijf jaar de tegoeden op slapende rekeningen overgemaakt aan de Deposito- en Consignatiekas. Dit betekent dat de tegoeden op rekeningen slechts worden overgemaakt indien er gedurende 10 jaar geen enkele verrichting werd uitgevoerd of contact was.

Le paragraphe 2 règle la situation des comptes qui n'ont fait l'objet d'aucune opération ou intervention depuis plus de dix ans au moment de l'entrée en vigueur de la loi. Pour ces comptes, la procédure de recherche du titulaire sera engagée dans un délai de 24 mois suivant l'entrée en vigueur de la loi.

A défaut d'opération ou d'intervention du titulaire ou ses ayants-droits, les avoirs seront transférés à la caisse de dépôts et consignations au plus tard le troisième mois suivant l'envoi de la lettre recommandée.

Le transfert des fonds, prévu par la loi, dégage l'établissement dépositaire des ses obligations vis-à-vis du titulaire ou de l'ayant droit.

Le paragraphe 3 stipule que le titulaire du compte peut réclamer les actifs à tout moment.

Les articles 25 et 26 de l'arrêté royal n°150 du 18 mars 1935 ne sont pas applicables.

Les actifs déposés produisent un intérêt, sans limitation dans le temps.

Le taux de l'intérêt ainsi que ses modalités sont fixés par le Roi.

Le paragraphe 4 énonce que les avoirs transférés des comptes dormants peuvent être utilisés pour des initiatives particulières déterminées par un arrêté délibéré en Conseil.

Néanmoins, les titulaires sont assurés par la loi du remboursement de leurs avoirs.

Art. 205

L'établissement dépositaire communique la liste des comptes dormants à la Caisse de dépôts et Consignations, avec l'indication des avoirs et l'ensemble des coordonnées que détient la banque pour identifier le titulaire du compte.

Le Roi fixera les modalités de cette communication. Le fichier tenu par la caisse des dépôts a un caractère dynamique. Le Roi déterminera les données qui doivent être mises à jour ainsi que le délai endéans lequel les informations doivent être communiquées à la Caisse des dépôts et consignations.

Paragraaf 2 regelt de situatie van rekeningen waarop geen enkele verrichting gebeurde of bericht was gedurende meer dan tien jaar op het moment van de inwerkingtreding van deze wet. Voor deze rekeningen, zal de opsporingsprocedure starten binnen een termijn van 24 maand na de inwerkingtreding van deze wet.

Indien er geen enkele verrichting of bericht van de houder of rechthebbenden volgt, worden de tegoeden uiterlijk drie maanden na het aangetekende schrijven overgemaakt aan de Deposito- en Consignatiekas.

Het overmaken van de tegoeden, voorzien door de wet, ontlast de instelling-depositaris van zijn verplichtingen tegenover de houder of rechthebbenden.

Paragraaf 3 bepaalt dat de titularis of rechthebbenden van de rekening te allen tijde de activa terug kunnen opvragen.

Artikelen 25 en 26 van het K.B. nr. 150 van 18 maart 1935 zijn derhalve niet van toepassing.

De gedeponeerde activa brengen rente op zonder beperking in de tijd.

De Koning bepaalt de rentevoet en de voorwaarden van toekenning van de rente.

Paragraaf 4 vermeldt dat de overgemaakte tegoeden van de slapende rekeningen kunnen worden gebruikt voor specifieke initiatieven bepaald bij een in Ministerraad overlegd besluit.

Niettegenstaande, verzekert de wet dat de titularissen terugbetaling van hun tegoeden bekomen.

Art. 205

De instelling-depositaris deelt de lijst van slapende rekeningen mee aan de Deposito- en Consignatiekas, met aanduiding van de tegoeden en het geheel van gegevens waarover de bank beschikt om de houder van de rekening te identificeren.

De Koning zal de modaliteiten van deze mededeling vastleggen. Het bestand bijgehouden door de Deposito- en Consignatiekas heeft een dynamisch karakter. De Koning zal de gegevens bepalen die moeten worden bijgewerkt alsook de termijn waarbinnen de informatie moet worden meegedeeld aan de Deposito- en Consignatiekas.

La Caisse de dépôts et Consignations tient un registre de ces comptes. Cette mesure facilitera la recherche par les titulaires ou ayants droit.

Afin de parfaire la transparence, un rapport annuel sera établi par la Caisse de dépôts et Consignations.

Art. 206

Le présent chapitre est applicable tant aux comptes ouverts après l'entrée en vigueur de la loi qu'à ceux qui existent au moment de son entrée en vigueur.

Art. 207

Les infractions aux articles 202 et 204 seront sanctionnées pénalement.

Cette disposition n'entrera en vigueur qu'à une date fixée par le Roi, après une évaluation du présent chapitre.

TITRE XI

Dispositions diverses

CHAPITRE PREMIER

Modification de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale

Art. 208

La présente modification a pour but d'encourager les centres publics d'action sociale, ayant pour mission légale d'accorder une aide sociale pouvant prendre différentes formes, à favoriser l'épanouissement et la participation sociale des usagers.

Cet article à été modifié suite à l'avis du Conseil d'État.

De Deposito- en Consignatiekas zal een register bijhouden van deze rekeningen. Deze maatregel zal de opsporing door de houders of rechthebbenden vereenvoudigen.

Om de transparantie te vervolmaken, zal een jaarverslag opgesteld worden door de Deposito- en Consignatiekas.

Art. 206

Dit hoofdstuk is zowel van toepassing op de rekeningen geopend na de inwerkingtreding van de wet als op de bestaande rekeningen op het moment van de inwerkingtreding van de wet.

Art. 207

Overtredingen van de artikelen 202 en 204 worden strafrechtelijk gesanctioneerd.

Deze bepaling zal pas in werking treden op een door de Koning te bepalen datum nadat een evaluatie van dit hoofdstuk werd gemaakt.

TITEL XI

Diverse bepalingen

HOOFDSTUK 1

Wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

Art. 208

Deze wijziging heeft tot doel de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, die de wettelijke opdracht hebben maatschappelijke dienstverlening toe te kennen in verschillende vormen, aan te moedigen de ontplooiing en de maatschappelijke participatie van de gebruikers te bevorderen.

Dit artikel werd aangepast ingevolge het advies van de Raad van State.

CHAPITRE 2

Responsabilité environnementale

Le Gouvernement fédéral est parfaitement conscient de la connexité et du besoin de cohérence dans ce dossier. Une table de transposition présentant un aperçu des travaux de transposition aux différents niveaux de pouvoir (État fédéral et Régions) sera transmise au Parlement afin de clarifier cette connexité.

En effet, le dispositif à mettre en place en vue de la transposition exhaustive de la directive en droit interne comprend au moins 11 projets de texte, qui émanent de 8 autorités différentes. Il faut, de surcroît, garder à l'esprit qu'un certain nombre de texte légaux procurent leur fondement juridique à des arrêtés d'exécution ultérieurs assurant la transposition de la directive. Il serait illogique, tant sur le plan juridique que du point de vue chronologique, de saisir la section de législation d'une demande d'avis portant sur l'ensemble de ces textes en projet.

Aucun usage ni aucune convention ne requiert au demeurant de saisir le Conseil d'État d'une demande coordonnée d'avis dans le cadre de la transposition de directives mixtes, si ce n'est pour les matières qui font l'objet d'un accord de coopération (p.ex. Seveso). Même si le Conseil d'État semble faire une suggestion en ce sens, les autorités concernées ont estimé jusqu'à présent qu'il ne se justifiait pas de conclure un accord formel de coopération en matière de responsabilité environnementale.

Indépendamment de la question de la praticabilité concrète de la méthodologie proposée par le Conseil d'État, des questions de calendrier s'opposent également à un examen groupé de l'ensemble des textes en projet. Le projet de décret flamand en matière de dommages environnementaux devrait être soumis à l'avis du Conseil d'État au mois de mars ou d'avril 2007. Dans un tel cas de figure, les autorités fédérales compétentes s'exposent à ce que les Chambres soient dissoutes d'ici la réception de l'avis du Conseil d'État. Il faut en outre savoir que les arrêtés d'exécution fédéraux sont pris sur la base des textes légaux. Tout comme une transposition dépourvue de cohérence, le non-respect des délais de transposition constituerait également une méconnaissance des obligations qui découlent du droit communautaire.

Nonobstant l'absence d'avis du Conseil d'État, ces considérations nous semblent suffisantes, pour insérer malgré tout les textes en projet dans la loi portant des dispositions diverses.

HOOFDSTUK 2

Milieuaansprakelijkheid

De Federale regering is zich ten volle bewust van de samenhang en de nood aan coherentie in dit dossier. Een omzettingstabel dat een overzicht biedt van de omzettingswerkzaamheden op de verschillende federale en gewestelijke bevoegdheidsniveaus, zal ter verduidelijking van deze samenhang worden overgemaakt aan het Parlement.

De volledige omzetting van de Richtlijn in intern Belgisch recht betreft minstens 11 tekstontwerpen die door 8 verschillende instanties moeten aangereikt worden. Bijkomend moet rekening worden gehouden met het feit dat een aantal wetteksten de rechtsbasis verschaft voor latere uitvoeringsbesluiten die de Richtlijn omzetten. Een gezamenlijke adviesaanvraag voor deze tekstontwerpen haalt de juridische en chronologische logica onderuit.

Er bestaat geen enkele gewoonte of afspraak om op gecoördineerde wijze een advies te vragen van de Raad van State bij omzettingen van gemengde Richtlijnen, tenzij in materies waar een samenwerkingsakkoord bestaat (vb. Seveso). Hoewel de Raad van State een suggestie lijkt te doen in die richting, werd tot dusver door de betrokken overheden de inschatting gemaakt dat er geen nood is aan een formeel samenwerkingsakkoord inzake milieuaansprakelijkheid.

Los van de praktische haalbaarheid van de werkwijze vooropgesteld door de Raad van State is ook het tijdsaspect bij een gezamenlijke behandeling van alle tekstontwerpen een struikelblok. Naar verluidt zal het Vlaams ontwerpdecreet milieuschade aan de Raad van State voor advies voorgelegd worden tegen maart-april 2007. De federale bevoegde instanties lopen met zulk scenario een ernstig risico dat het Parlement ontbonden is tegen de tijd dat ze een advies van de Raad van State hebben ontvangen. Bovendien moeten federale uitvoeringsbesluiten op basis van de wetteksten worden genomen. Evenals een niet coherente omzetting, is een niet tijdige omzetting ook een miskenning van de verplichtingen die voortvloeien uit het communautaire recht.

Deze overwegingen lijken ons reeds voldoende om, ondanks het gebrek aan advies van de Raad van State, de tekstontwerpen alsnog op te nemen in de wet diverse bepalingen.

Sur le fond, il existe du reste un argument permettant de nuancer le caractère indivisible de la directive.

Une étude commandée au début 2006 par la DG Environnement et réalisée à l'Université de Gand sous la direction du Prof Lavrijsen a opéré une distinction entre les mesures préventives visant à prévenir les dommages environnementaux, d'une part, et les mesures de réparation du dommage causé, d'autre part. Les mesures de réparation étant, par définition, liées aux éléments constitutifs de l'environnement, tels que l'eau, l'air, le sol, la nature, etc., il s'agit d'une matière liée au territoire, qui relève de la compétence des Régions (sauf en ce qui concerne le milieu marin). Quant aux mesures préventives, elles ne sont pas liées aux composantes environnementales, mais se rattachent plutôt aux conditions d'autorisation et d'agrément de certaines activités professionnelles. Les mesures préventives et les mesures de réparation n'interfèrent pas nécessairement entre elles, même s'il importe de veiller à ce que l'information circule bien. La distinction ainsi opérée est importante pour comprendre que la directive sur les dommages environnementaux ne doit pas obligatoirement se concevoir comme un ensemble indissociable.

Certaines des activités professionnelles visées dans la directive sont réglementées à l'échelon fédéral (agrément des pesticides, autorisation des substances dangereuses, transit des déchets, transport des substances dangereuses, etc.). L'Université de Gand considère dès lors que c'est à l'autorité fédérale qu'il incombe de prendre les mesures préventives y afférentes. Il n'y a, à cet égard, aucune interférence avec les mesures prises par les autres niveaux de pouvoir, ni remise en cause de la cohérence avec les autres mesures qui assurent la transposition de la directive.

C'est dans cette distinction que la proposition de texte relative à la mobilité (article 217) trouve son origine.

Un certain nombre de matières à réglementer dans le cadre de la directive relèvent par ailleurs de la compétence fédérale. L'autorité fédérale devra, pour ces matières, prendre les mesures législatives qui s'imposent en ce sens, lesquelles s'appliqueront de façon générale. S'agissant d'une compétence exclusivement fédérale, il ne peut y avoir de risque d'incohérences. Le présent projet de loi contient dès lors un certain nombre de dispositions relatives aux délais de prescription (articles 209 à 212) et à la protection civile (articles 213 à 216).

Force est enfin de rappeler que c'est précisément dans le souci d'assurer la continuité de la synergie en-

Er is tevens een inhoudelijk argument dat aantoont dat het onlosmakelijk karakter van de richtlijn kan genuanceerd worden.

Een studie die DG Leefmilieu begin 2006 liet uitvoeren door de UGent onder leiding van Prof Lavrijsen, maakte een onderscheid tussen enerzijds preventieve maatregelen ter voorkoming van milieuschade en anderzijds herstelmaatregelen nadat schade is opgetreden. Aangezien herstelmaatregelen per definitie gelinkt zijn aan de milieucomponenten water, lucht, bodem, natuur,... is dit een territoriaal gebonden materie en zijn de Gewesten bevoegd. (met uitzondering van marien milieu). Preventieve maatregelen zijn niet gebonden aan de milieucomponenten, maar zitten ondermeer vervat in vergunnings- en erkenningvoorwaarden van beroepsactiviteiten. Preventieve en herstel maatregelen interfereren niet noodzakelijk met elkaar. Een goede informatiedoorstroming is wel van belang. Dit onderscheid is belangrijk om te begrijpen dat de Richtlijn milieuschade niet noodzakelijk als een onlosmakelijk geheel moet beschouwd worden.

Een aantal beroepsactiviteiten bedoeld in de Richtlijn worden op federaal niveau geregeld. (erkenning van pesticiden, toelating van gevaarlijke stoffen, doorvoer van afval, transport gevaarlijke stoffen,...) Het is volgens de UGent dan ook aan de federale overheid om daar preventieve maatregelen te nemen. Daarbij wordt niet geïnterfereerd met maatregelen genomen door andere bevoegdheidsniveaus of afbreuk gedaan aan de coherentie en samenhang met andere omzettingsmaatregelen.

Het tekstvoorstel met betrekking tot mobiliteit (art 217) komt voort uit dit onderscheid.

Bovendien vallen een aantal materies die moeten geregeld worden in het kader van de Richtlijn onder de federale bevoegdheid en moet de federale overheid hierin de nodige regelgevende initiatieven nemen die een algemeen geldend karakter hebben. Aangezien enkel de federale overheid bevoegd is, mag dit geen risico op inconsistenties vormen. Zodoende wordt in het huidige wetsontwerp een regeling voorzien inzake verjaringstermijnen (artikelen 209 tot 212) en inzake civiele bescherming (artikelen 213 tot 216).

Tenslotte dient eraan te worden herinnerd dat precies met oog op het behoud van de synergie tussen de

tre les autorités compétentes et de veiller à la cohérence entre les textes qui pourvoient à la transposition des dispositions communautaires que la Conférence interministérielle Environnement a mandaté, le 4 juillet 2005, un groupe de travail au sein duquel les représentants des ministres fédéraux et régionaux compétents se concertent pour permettre la transposition cohérente de la directive 2004/35. Ce groupe de travail se réunit à intervalles réguliers afin de discuter du travail accompli par chacun à cet effet.

Section 1re

JUSTICE

Instauration de délais de prescription particuliers pour les actions introduites par des autorités publiques en vue du recouvrement des coûts des mesures de prévention et de réparation des dommages environnementaux

La présente section a pour objectif de transposer les délais d'expiration prévus aux articles 10 et 17, troisième tiret, de la directive 2004/35 du parlement européen et du Conseil du 21 avril relative à la prévention et à la réparation des dommages environnementaux. Sur la base de l'article 19, alinéa 1er, de la directive susmentionnée, les États membres doivent faire entrer en vigueur les dispositions légales nécessaires pour au plus tard le 30 avril 2007 en vue de satisfaire à cette directive. Si l'État fédéral veut respecter cette obligation pour la date imposée, il faut que les modifications légales nécessaires soient menées le plus vite possible.

En outre, il est essentiel que les textes d'implémentation adoptés par les différents niveaux correspondent convenablement les uns aux autres. L'implémentation de la directive 2004/35 concerne en effet une compétence mixte de l'État fédéral et des Régions et, au niveau fédéral, la conséquence est que les textes légaux, qui relèvent de la compétence des différents départements, doivent être adaptés. La Région flamande a par exemple l'intention – en ce qui concerne ses compétences – d'adapter cette année encore les textes relevants. Cela implique entre autres qu'elle intentera des actions qui permettront aux autorités publiques qui se manifesteront en cas de dommages environnementaux de récupérer auprès des responsables les frais qu'elles auront occasionnés à la suite de la prise de mesures de prévention et de réparation. Comme la Région flamande n'a pas la compétence d'introduire des délais d'expiration adaptés au civil pour cette nouvelle action, il revient au département Justice d'in-

bevoegde instanties en coherentie in de omzettingsteksten, de Intergouvernementele Conferentie Leefmilieu op 4 juli 2005 een werkgroep mandateerde waarin de vertegenwoordigers van al de federale en gewestelijke bevoegde ministers overleggen over een coherente en samenhangende omzetting van de Richtlijn 2004/35. Deze werkgroep komt op zeer regelmatige tijdstippen samen om de wederzijdse omzettingswerkzaamheden te bespreken.

Afdeling 1

JUSTITIE

Invoering van bijzondere verjaringstermijnen voor vorderingen ingesteld door publieke overheden tot vergoeding van de kosten van preventie- en herstelmaatregelen bij milieuschade

Deze afdeling heeft de omzetting tot doel van de verjaringstermijnen voorzien in de artikelen 10 en 17, derde streepje, van de richtlijn 2004/35 van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade. Op grond van artikel 19, eerste lid, van voornoemde richtlijn dienen de lidstaten de nodige wettelijke bepalingen in werking te doen treden om uiterlijk op 30 april 2007 aan deze richtlijn te voldoen. Indien de federale overheid deze verplichting binnen de opgelegde datum wil nakomen, is het van belang dat de nodige wetswijzigingen zo snel mogelijk worden doorgevoerd.

Het is bovendien essentieel dat de implementatieteksten die door de verschillende niveaus worden aangenomen goed op mekaar zijn afgestemd. De implementatie van richtlijn 2004/35 betreft immers een gemengde bevoegdheid van de federale overheid en de Gewesten, en heeft op federaal niveau bovendien tot gevolg dat wetteksten dienen te worden aangepast die onder de bevoegdheid van verschillende departementen vallen. Het Vlaams Gewest is bijvoorbeeld van plan om – voor wat haar bevoegdheden betreft – de relevante wetteksten nog dit jaar aan te passen conform de richtlijn. Dit impliceert onder andere dat zij vorderingsgronden zal creëren die de overheidsinstanties die optreden ingeval van milieuschade moeten toelaten om de kosten die zij hebben gemaakt naar aanleiding van het nemen van preventie –en herstelmaatregelen terug te vorderen van de verantwoordelijken voor de milieuschade. Daar bijvoorbeeld het Vlaams Gewest niet bevoegd is om voor deze nieuwe

tervenir. Il faut donc que l'introduction des délais d'expiration spéciaux dans le Code civil se fasse le plus vite possible, si nous voulons éviter que – sur initiative des autres entités (comme par exemple la Région flamande) – des actions ne soient intentées, au profit d'instances publiques compétentes (qui se manifestent en cas de dommages environnementaux) contre des responsables mais que ceux-ci ne soient pas soumis à une réglementation d'expiration adéquate.

Il faut aussi souligner le fait que l'introduction rapide de ces nouveaux délais d'expiration plus longs permettra à l'État d'utiliser avec plus de réussite les possibilités d'action civile – actuelles et anciennes – à l'occasion de dommages environnementaux. Les dommages environnementaux surgissent très souvent après une longue période. Une réglementation sur des délais d'expiration adaptés et plus longs contribuera à empêcher que dans de tels cas le pollueur échappe à toute sanction. Plus on attend pour introduire cette réglementation, au plus les actions s'éteindront.

Cette section prévoit des délais de prescription particuliers pour des actions introduites par des autorités publiques en vue du recouvrement des coûts des actions de prévention et de réparation des dommages environnementaux. L'instauration de ces délais particuliers dans le cadre des dommages environnementaux se justifie par le fait que de tels dommages ne se manifestent souvent que des années après le fait générateur du dommage.

La présente section vise à transposer les articles 10 et 17, 3e tiret, de la directive 2004/35/CE du Parlement européen et du Conseil du 21 avril 2004 sur la responsabilité environnementale en ce qui concerne la prévention et la réparation des dommages environnementaux.

La directive 2004/35 impose aux États membres européens de créer un cadre juridique pour pouvoir prendre à l'avenir des mesures de prévention et de réparation rapides et efficaces au cas où des dommages environnementaux se produiraient ou menaceraient de se produire sur leur territoire. À cet égard, la directive impose aussi aux autorités nationales de recouvrer les coûts liés à ces mesures de prévention et de réparation auprès des personnes morales responsables du dommage environnemental. Les actions qu'une autorité publique peut introduire dans ce cadre sont aux termes de la directive soumises à deux délais de prescription.

vorderingsgrond aangepaste burgerlijke verjaringstermijnen in te voeren, is het de taak van het departement Justitie om op dat vlak in te grijpen. Het is dus aangewezen dat de invoering van de speciale verjaringstermijnen in het Burgerlijk Wetboek ook zo snel mogelijk gebeurt, willen we vermijden dat er – op initiatief van andere entiteiten (zoals bijvoorbeeld het Vlaams Gewest) – ten voordele van de bevoegde overheidsinstanties (die optreden ingeval van milieuschade) wel vorderingsgronden tegen de verantwoordelijken worden ingevoerd, maar dat deze niet aan een gepaste verjaringsregeling worden onderworpen.

Er dient tot slot ook te worden gewezen op het feit dat een snelle invoering van deze nieuwe, lange verjaringstermijnen er kan toe bijdragen dat de overheid zowel oude als nieuwe burgerlijke vorderingsmogelijkheden naar aanleiding van milieuschadegevallen met een groter succes kan benutten. Milieuschade duikt immers vaak na lange tijd op. Een aangepaste, lange verjaringsregeling helpt mee verhinderen dat in dergelijke gevallen de vervuiler de dans ontspringt. Hoe langer wordt gewacht om deze regeling in te voeren, hoe meer vorderingen ter zake zullen verjaren.

Deze afdeling voorziet in bijzondere verjaringstermijnen voor vorderingen ingesteld door publieke overheden tot vergoeding van de kosten van preventie- en herstelmaatregelen bij milieuschade. De invoering van deze bijzondere termijnen in het kader van milieuschade is te verantwoorden op grond van het feit dat dergelijke schade zich dikwijls pas jaren na het schadeverwekkend feit manifesteert.

Deze afdeling heeft de omzetting tot doel van de artikelen 10 en 17, derde streepje, van de richtlijn 2004/35 van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade.

Richtlijn 2004/35 legt de Europese lidstaten de plicht op om een juridisch kader te scheppen opdat zij in de toekomst snelle en efficiënte preventie- en herstellingsmaatregelen zouden kunnen nemen ingeval er zich milieuschade voordoet of dreigt voor te doen op hun grondgebied. In dat verband legt de richtlijn aan de nationale overheden ook de plicht op om de kosten die aan deze preventie- of herstellingsmaatregelen verbonden zijn terug te vorderen van de (rechts)persoon die voor de milieuschade verantwoordelijk is. De vorderingen die een publieke overheid in dit kader kan instellen zijn door de richtlijn onderworpen aan twee verjaringstermijnen.

D'une part, l'article 10 de la directive prévoit que l'autorité compétente est habilitée à introduire ce genre d'actions dans une période de 5 ans à compter de la date à laquelle les mesures ont été achevées ou de la date à laquelle l'exploitant responsable ou le tiers, ont été identifiés (si cette date est postérieure). D'autre part, il est prévu à l'article 17, troisième tiret, de la directive, un délai d'échéance général qui produit, de facto, les effets d'un délai de prescription absolu de 30 ans à partir de la date du fait générateur du dommage. Le présent chapitre vise à transposer ces deux délais en droit belge. Toutefois, pour éviter des discriminations injustifiées, le présent chapitre a, sur un certain nombre de points, un champ d'application plus large que la directive précitée. Contrairement à la directive, il s'applique par exemple aussi aux cas de pollution atmosphérique.

Les délais de prescriptions introduits par le présent chapitre ne sont pas applicables lorsque l'action de l'autorité à l'égard du responsable des dommages environnementaux relève du champ d'application d'une des conventions internationales visées à l'annexe IV de la directive, lorsque cette convention internationale prévoit elle-même un délai de prescription particulier (conformément au principe «lex specialis derogat generalibus»).

La transposition de la directive 2004/35 en droit belge a lieu en partie au niveau régional et en partie au niveau fédéral. L'application des délais de prescription liés au recouvrement des coûts (de la part de l'autorité auprès du responsable des dommages environnementaux) relève des compétences résiduelles de l'autorité fédérale, étant donné qu'il s'agit d'une subdivision du droit civil.

Art. 209

Le nouvel article 2277*ter*, § 1er, du Code civil instaure une règle de prescription des actions introduites par l'autorité concernant les coûts des mesures de prévention et de réparation des dommages environnementaux.

Cette règle de prescription ne s'applique pas à d'éventuelles mesures prises par des personnes (morales) privées. En effet, un particulier ne se trouve pas dans une même situation que l'autorité. Conformément à la directive 2004/35, l'autorité a une tâche particulière dans le cadre de la surveillance, de la prévention et de la réparation des dommages environnementaux. Il est dès lors justifié d'utiliser des délais de prescription différents pour les actions introduites par l'autorité et pour celles introduites par des particuliers.

Enerzijds stipuleert artikel 10 van de richtlijn dat de bevoegde overheidsinstantie dergelijke vorderingen dient in te stellen binnen een termijn van 5 jaar te rekenen vanaf de datum waarop de maatregelen geheel zijn voltooid of de datum waarop de aansprakelijke exploitant of derde is geïdentificeerd (indien deze datum later is). Anderzijds is in artikel 17, derde streepje, van de richtlijn een algemene vervaltermijn voorzien, die *de facto* de uitwerking heeft van een absolute verjaringstermijn van 30 jaar te rekenen vanaf de datum van het schadeverwekkend feit. Dit hoofdstuk heeft tot doel om deze twee termijnen in het Belgisch recht om te zetten. Om onverantwoorde discriminaties te vermijden, heeft dit hoofdstuk echter op een aantal punten een ruimer toepassingsgebied dan voornoemde richtlijn. Het is in tegenstelling tot de richtlijn bijvoorbeeld ook van toepassing ingeval van luchtvervuiling.

De verjaringstermijnen die door voorliggend hoofdstuk worden ingevoerd zijn niet van toepassing wanneer de vordering vanwege de overheid op de verantwoordelijke voor de milieuschade binnen de werkingssfeer valt van één van de internationale overeenkomsten bedoeld in bijlage IV van de richtlijn, wanneer deze internationale overeenkomst zelf voorziet in een bijzondere verjaringstermijn (conform het principe «lex specialis derogat generalibus»).

De omzetting van de richtlijn 2004/35 in het Belgisch recht gebeurt deels op gewestelijk en deels op federaal niveau. De implementatie van de verjaringstermijnen die aan het kostenverhaal (vanwege de overheid op de verantwoordelijke voor de milieuschade) verbonden zijn, valt onder de residuaire bevoegdheden van de federale overheid aangezien het een onderdeel van het burgerlijk recht betreft.

Art. 209

Het nieuwe artikel 2277*ter*, §1, van het Burgerlijk Wetboek voert een regeling in voor de verjaring van vorderingen vanwege de overheid met betrekking tot de kosten van preventie –en herstelmaatregelen bij milieuschade.

Deze verjaringsregeling geldt niet voor eventuele maatregelen die werden genomen door private (rechts)personen. Een particulier bevindt zich immers niet in een zelfde situatie als de overheid. De overheid heeft op grond van richtlijn 2004/35 een bijzondere taak in het kader van het toezicht, het voorkomen en het herstellen van milieuschade. Het is dan ook verantwoord om verschillende verjaringstermijnen te hanteren voor vorderingen die worden ingesteld door de overheid en vorderingen die worden ingesteld door particulieren.

Les «dommages environnementaux» visés au premier alinéa du nouvel article 2277*ter*, § 1er, sont les dommages écologiques aux richesses naturelles – notamment le sol, l'eau, l'air, les habitats naturels et les espèces protégées – ainsi que les dommages causés à ces richesses naturelles, qui ont pour conséquence l'apparition ou l'augmentation d'un risque pour la santé humaine.

Les «dommages écologiques» visés à l'alinéa précédent sont une atteinte au milieu naturel en soi, indépendamment des dommages éventuels subis par l'homme.

Les «coûts» visés au premier alinéa du nouvel article 2277*ter*, § 1er, sont les coûts justifiés par la prévention ou la réparation des dommages environnementaux, en ce compris le coût de l'évaluation, les frais administratifs, juridiques et d'exécution, les coûts de collecte des données et les autres frais généraux, ainsi que les coûts de la surveillance et du suivi.

Les «mesures de prévention des dommages environnementaux» visées au premier alinéa du nouvel article 2277*ter*, § 1er, sont toute mesure prise en réponse à un événement, un acte ou une omission qui a créé une menace imminente de dommage environnemental, afin de prévenir ou de limiter au maximum ce dommage.

Les «mesures de réparation des dommages environnementaux» visées au premier alinéa du nouvel article 2277*ter*, § 1er, sont toute action, ou combinaison d'actions, y compris des mesures d'atténuation ou des mesures transitoires visant à restaurer, réhabiliter ou remplacer les ressources naturelles endommagées ou les services détériorés ou à fournir une alternative équivalente à ces ressources ou services

Les «services» visés à l'alinéa précédent sont les fonctions assurées par une ressource naturelle au bénéfice d'une autre ressource naturelle ou du public.

Le «fait» visé au deuxième alinéa du nouvel article 2277*ter*, § 1er, est l'émission, l'événement ou l'incident ayant donné lieu aux dommages environnementaux.

Le nouvel article 2277*ter*, § 2, vise à supprimer un certain nombre de cas spécifiques du champ d'application de la nouvelle réglementation. Il s'agit de matières qui ne relèvent pas non plus de la directive 2004/35. L'exclusion des «activités nucléaires» du champ d'application évite également que l'article 2277*ter* ne puisse entrer en conflit avec la règle de prescription prévue à l'article 23 de la loi du 22 juillet 1985 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire.

De «milieuschade» bedoeld in het eerste lid van het nieuwe artikel 2277*ter*, § 1, is de ecologische schade aan de natuurlijke rijkdommen – met name aan de bodem, het water, de lucht, de natuurlijke habitats en de beschermde soorten – alsook de schade aan deze natuurlijke rijkdommen die het ontstaan of verhogen van een risico voor de menselijke gezondheid tot gevolg heeft.

De «ecologische schade» bedoeld in de vorige alinea, is de aantasting van het natuurlijk milieu op zich, los van eventuele schade geleden door de mens.

De «kosten» bedoeld in het eerste lid van het nieuwe artikel 2277*ter*, §1, zijn de kosten die verantwoord zijn om de milieuschade te voorkomen of te herstellen, met inbegrip van schattingskosten, de administratieve, juridische en handhavingskosten, de kosten van het verzamelen van gegevens en andere algemene kosten, en de kosten in verband met monitoring en toezicht.

De «maatregelen ter preventie van milieuschade» bedoeld in het eerste lid van het nieuwe artikel 2277*ter*, §1, zijn maatregelen naar aanleiding van een gebeurtenis, handeling of nalatigheid waardoor een onmiddellijke dreiging van milieuschade is ontstaan, teneinde die schade te voorkomen of tot een minimum te beperken.

De «maatregelen tot het herstel van milieuschade» bedoeld in het eerste lid van het nieuwe artikel 2277*ter*, §1, zijn maatregelen of de combinatie van maatregelen, met inbegrip van inperkende en tussentijdse maatregelen, gericht op herstel of vervanging van de aangetaste natuurlijke rijkdommen en/of functies, of op het verschaffen van een gelijkaardig alternatief voor deze rijkdommen of functies.

De «functies» bedoeld in de vorige alinea, zijn de functies die natuurlijke rijkdommen vervullen ten behoeve van andere natuurlijke rijkdommen of ten behoeve van het publiek.

Het «feit» bedoeld in het tweede lid van het nieuwe artikel 2277*ter*, §1, is de emissie, de gebeurtenis of het incident die/dat tot milieuschade heeft geleid.

Het nieuwe artikel 2277*ter*, §2, heeft tot doel een aantal specifieke gevallen uit het toepassingsgebied van de nieuwe regeling te schrappen. Het betreft aangelegenheden die ook niet onder de toepassing van richtlijn 2004/35 vallen. De uitsluiting uit het toepassingsgebied van «nucleaire activiteiten» vermijdt ook dat artikel 2277*ter* in conflict kan treden met de verjaringsregeling voorzien in artikel 23 van de Wet van 22 juli 1985 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van kernenergie.

Art. 210

Cet article vise à fixer le rapport entre le nouvel article 2277*ter* du Code civil et les règles actuelles de prescription contenues dans la loi du 30 juillet 1979 relative à la prévention des incendies et des explosions ainsi qu'à l'assurance obligatoire de la responsabilité civile dans ces mêmes circonstances. En effet, le principe général « »*lex specialis derogat generalibus*» ne suffit pas dans ce contexte pour garantir la sécurité juridique, car tant l'article 2277*ter* du Code civil que l'article 8*bis*, § 5, de la loi du 30 juillet 1979 contiennent des délais de prescription qui constituent une exception à la règle générale. Sans cet article, il serait difficile au justiciable de déterminer quelle règle d'exception doit être appliquée dans un cas concret.

Pour satisfaire aux obligations découlant de la directive, il est, en outre, nécessaire que la règle de prescription propre aux dommages environnementaux s'applique également lorsque ces dommages découlent d'un incendie ou d'une explosion qui tombe sous le coup de la loi du 30 juillet 1979.

Eu égard aux deux alinéas précédents, le choix est fait de laisser en l'état la règle de prescription existante, prévue dans la loi du 30 juillet 1979, sauf lorsqu'il s'agit de cas déterminés de dommages environnementaux. Dans ce dernier cas, l'article 2277*ter* du Code civil prime.

Art. 211

Pour les mêmes raisons qu'à l'article précédent, cette règle fixe de manière équivalente le rapport entre le nouvel article 2277*ter* du Code civil et une loi existante, à savoir la loi du 25 février 1991 relative à la responsabilité du fait des produits défectueux**.**

Art. 212

Le premier alinéa du premier paragraphe stipule que les nouveaux délais de prescription de cinq ans et de trente ans en matière de dommages environnementaux s'appliquent immédiatement à toutes les actions déjà nées. Les nouveaux délais prennent cours à partir des points de départ prévus à l'article 2277*ter* du Code civil. En d'autres termes, le nouveau délai de trente ans, par exemple, prend cours à compter du jour qui suit celui où le fait ayant donné lieu aux dommages environnementaux s'est produit, même si ce point de départ se situe avant l'entrée en vigueur de la présente loi.

Art. 210

Dit artikel beoogt de verhouding vast te leggen tussen het nieuwe artikel 2277*ter* B.W. en de bestaande verjaringsregels vervat in de wet van 30 juli 1979 betreffende de preventie van brand en ontploffing en betreffende de verplichte verzekering van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid in dergelijke gevallen. Het algemene principe *«lex specialis derogat generalibus»* volstaat in deze context immers niet om rechtszekerheid te garanderen, want zowel artikel 2277*ter* B.W. als artikel 8*bis*, §5, van de wet van 30 juli 1979 bevatten verjaringstermijnen die een uitzondering vormen op de algemene regel. Zonder dit artikel zou het voor de rechtszoekende moeilijk te determineren zijn welke uitzonderingsregeling in een concreet geval moet worden toegepast.

Om te voldoen aan de verplichtingen uit de richtlijn is het bovendien ook noodzakelijk dat de specifieke verjaringsregeling inzake milieuschade eveneens van toepassing is wanneer deze schade voortvloeit uit een brand of een ontploffing die onder het toepassingsgebied van de wet van 30 juli 1979 valt.

Gelet op de twee bovenstaande alinea's wordt er voor geopteerd om de bestaande verjaringsregeling vervat in de wet van 30 juli 1979 op zich ongewijzigd te laten, behalve wanneer het bepaalde gevallen van milieuschade betreft. In dit laatste geval primeert voortaan artikel 2277*ter* B.W.

Art. 211

Om dezelfde redenen als in vorig artikel, wordt in deze regel op gelijkaardige wijze de verhouding vastgelegd tussen het nieuwe artikel 2277*ter* B.W. en een bestaande wet, met name de wet van 25 februari 1991 betreffende de aansprakelijkheid voor produkten met gebreken.

Art. 212

Het eerste lid van de eerste paragraaf stipuleert dat de nieuwe vijfjarige en dertigjarige verjaringstermijnen inzake milieuschade onmiddellijk van toepassing zijn op alle vorderingen die reeds ontstaan zijn. De nieuwe termijnen beginnen te lopen vanaf de aanvangspunten voorzien in artikel 2277*ter* van het Burgerlijk Wetboek. Dit betekent bijvoorbeeld dat de nieuwe dertigjarige termijn begint te lopen vanaf de dag volgend op die waarop het feit dat tot milieuschade heeft geleid heeft plaatsgevonden, ook al situeert dit aanvangspunt zich vóór de inwerkingtreding van deze wet.

La règle prévue au deuxième alinéa du premier paragraphe vise à empêcher qu'une action personnelle au sens de l'article 2262*bis*, § 1er, du Code civil (cet article prévoit une prescription trentenaire) ne puisse se prescrire du jour au lendemain, ce qui nuirait à la sécurité juridique.

Le deuxième paragraphe empêche que l'entrée en vigueur de la nouvelle loi ait pour conséquence qu'un nouveau délai de prescription ne prenne cours lorsque celui est définitivement expiré sous le régime précédent.

Lorsque le fait ayant donné lieu aux dommages environnementaux s'est produit après l'entrée en vigueur de la présente section, cette dernière doit bien entendu être appliquée sans autre formalité.

Section 2

INTERIEUR

Modifications à la loi du 31 décembre 1963 sur la protection civile

La présente section vise à rendre les dispositions de récupération des coûts relatifs aux dommages environnementaux visés par la loi du 31 décembre 1963 sur la protection civile (et spécialement l'article 2*bis*.1) conformes aux dispositions de la directive 2004/35/CE du 21 avril 2004 sur la responsabilité environnementale en ce qui concerne la prévention et la réparation des dommages environnementaux. Cette directive a pour objectif de fixer un cadre pour régler la responsabilité environnementale sur la base du principe du «pollueur-payeur».

Art. 213

Cet article remplace le texte de l'article 2*bis*, § 1er, 5°, de la loi du 31 décembre 1963 sur la protection civile, par une notion générale de pollution, ainsi que toutes les sortes de pollution, telles que définies dans la directive 2004/35/CE du 21 avril 2004, peuvent être lutter.

Art. 214

Cet article abroge les alinéas 3 et 4 de l'article 2*bis*1, §1, de la loi du 31 décembre 1963 sur la protection civile.

De regel voorzien in het tweede lid van de eerste paragraaf, heeft tot doel te verhinderen dat een persoonlijke vordering in de zin van artikel 2262*bis*, §1, eerste lid, B.W., (dit artikel voorziet in een tienjarige verjaringstermijn) van de ene dag op de andere verjaard zou kunnen zijn, wat afbreuk zou doen aan de rechtszekerheid.

De tweede paragraaf verhindert dat de inwerkingtreding van de nieuwe wet tot gevolg heeft dat een nieuwe verjaringstermijn begint te lopen wanneer deze definitief is verlopen onder het vorige stelsel.

Wanneer het feit dat tot milieuschade heeft geleid zich heeft voorgedaan na de inwerkingtreding van deze afdeling, dient deze uiteraard zonder meer te worden toegepast.

Afdeling 2

BINNENLANDSE ZAKEN

Wijzigingen aan de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming

Deze afdeling heeft tot doel om de bepalingen inzake verhaal van kosten naar aanleiding van milieuschade van de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming (en met name artikel 2*bis*.1) conform te maken aan de bepalingen van richtlijn 2004/35/EG van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade. Deze richtlijn heeft tot doel een kader voor milieuaansprakelijkheid vast te stellen op basis van het beginsel dat de vervuiler betaalt.

Art. 213

Dit artikel vervangt de tekst van artikel 2*bis*, § 1, 5°, van de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming door een algemene bepaling van vervuiling, zodat alle vormen van vervuiling, zoals voorzien in de richtlijn 2004/35/EG van 21 april 2004, kunnen worden bestreden.

Art. 214

Dit artikel heft het derde en het vierde lid van artikel 2*bis*1, § 1, van de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming, op.

Art. 215

Cet article prévoit l'introduction d'un article 2*bis*.2 dans la loi du 31 décembre 1936 sur la protection civile. Cet article règle la récupération des coûts relevant de l'intervention des services de la protection civile et des services d'incendie en cas de pollution.

L'introduction du § 1er contribue à l'exécution de l'article 2.6., 2.7. et 2.16. de la directive.

Les concepts d'exploitant et d'activité professionnelle reçoivent la même définition que celle utilisée dans la directive. Par l'introduction d'une définition plus large de l'exploitant, il sera plus facile de faire supporter les coûts du dommage par l'auteur de celui-ci.

De par sa définition large, la notion de coût permettra de récupérer des frais non pris en compte jusqu'à présent.

L'introduction du § 2 contribue à l'exécution de l'article 8 de la directive.

La loi permet de récupérer les coûts auprès des propriétaires lorsque le dommage est causé en dehors de toute activité professionnelle.

Pour des raisons de rentabilité, l'État et les communes pourront renoncent à la récupération des coûts, lorsque les coûts de récupération dépassent le montant à récupérer ou lorsque l'exploitant ou le propriétaire ne peut être déterminé.

Conformément à l'article 4.2 de la directive, la récupération des coûts, en cas de pollution en mer, reste règlée par les traités internationaux.

L'introduction du § 3 contribue à l'exécution de l'article 5.3.a) et 6.2.a) de la directive.

L'État et les communes ont la possibilité de contraindre un exploitant ou un propriétaire à fournir des informations en cas de menace imminente de dommage environnemental ou de supposition d'une telle menace, ainsi que lorsqu'il y a effectivement dommage environnemental.

Art. 216

Cet article prévoit l'introduction d'un article 2*bis*.3 dans la loi du 31 décembre 1936 sur la protection civile.

Cette introduction contribue à l'exécution de l'article 15 de la directive.

Art. 215

Dit artikel voorziet de invoeging van een artikel 2*bis*.2 in de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming. In dit artikel wordt het verhaal van de kosten van interventies door de civiele bescherming en de brandweer in geval van vervuiling geregeld.

De invoeging van § 1 draagt bij aan de uitvoering van artikel 2.6., 2.7. en 2.16 van de richtlijn.

De begrippen exploitant en beroepsactiviteit krijgen dezelfde definitie zoals in de richtlijn. Door de invoering van de ruimere definitie van exploitant zal het gemakkelijker zijn om de kosten te laten dragen door de schadeveroorzaker.

Door de ruimere definitie van het kostenbegrip zal het mogelijk zijn om ook kosten te verhalen die tot nu toe niet in rekening werden gebracht.

De invoeging van § 2 draagt bij aan de uitvoering van artikel 8 van de richtlijn.

De wet maakt het ook mogelijk om de kosten te verhalen op de eigenaars wanneer de schade veroorzaakt is buiten elke beroepsactiviteit.

Omwille van de rendabiliteit zullen de Staat en de gemeenten kunnen afzien van het kostenverhaal, wanneer de verhaalkosten groter zijn dan het terug te vorderen bedrag of wanneer niet kan worden vastgesteld wie de exploitant of de eigenaar is.

Conform artikel 4.2 van de richtlijn, blijft het kostenverhaal, in geval van vervuiling op zee, geregeld door de internationale verdragen.

De invoeging van § 3 draagt bij aan de uitvoering van artikel 5.3.a) en 6.2.a) van de richtlijn.

De Staat en de gemeenten hebben de mogelijkheid om de exploitant of de eigenaar te verplichten informatie te verstrekken wanneer er een onmiddellijke dreiging van milieuschade is of vermoed wordt en wanneer er effectief milieuschade is.

Art. 216

Dit artikel voorziet de invoeging van een artikel 2*bis*.3 in de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming.

De invoeging draagt bij aan de uitvoering van artikel 15 van de richtlijn.

L'article régit la coopération entre les instances compétentes des Régions, de l'État fédéral et des autres États Membres de l'Union Européenne en cas de conséquences transfrontalières ou de menace de conséquences transfrontalières de dommage environnemental ou de menace imminente d'un tel dommage.

Section 3

MOBILITE

Transposition de la directive sur la responsabilité environnementale

Art. 217

Cet article permet au Roi, en vue de la transposition de la directive 2004/35/CE du Parlement européen et du Conseil du 21 avril 2004, sur la responsabilité environnementale concernant la prévention et la réparation des dommages environnementaux, d'intégrer dans la réglementation des transports les dispositions nécessaires concernant les obligations de prévention et d'information et sur le régime de réparation des coûts, afin d'éviter et de limiter les dommages environnementaux dus au transport par route, par voie ferrée, par voie navigable, par mer ou par les airs de produits dangereux ou polluants, d'organismes génétiquement modifiés et d'espèces exotiques envahissantes.

Ces dispositions ne concernent pas les modes de transport qui sont visés par une des conventions pertinentes mentionnées à l'annexe IV de la directive, chaque fois et pour autant qu'une d'elles soit entrée en vigueur en Belgique. Elles concernent spécifiquement les dommages environnementaux ou une menace imminente de tels dommages résultant d'un incident à l'égard duquel la responsabilité ou l'indemnisation relèvent du champ d'application de la Convention internationale du 23 mars 2001 sur la responsabilité civile pour les dommages dus à la pollution par les hydrocarbures de soute, la Convention internationale du 3 mai 1996 sur la responsabilité et l'indemnisation pour les dommages liés au transport par mer de substances nocives et potentiellement dangereuses et la Convention du 10 octobre 1989 sur la responsabilité civile pour les dommages causés au cours du transport de marchandises dangereuses par route, rail et bateaux de navigation intérieure, y compris toute modification future de ces conventions, pour autant qu'elles sont en vigueur en Belgique et en ce qui concerne les modes de transports qui sont visés.

Het artikel regelt de samenwerking tussen de bevoegde instanties van de Gewesten, van de federale Staat en van de andere Lidstaten van de Europese Unie in geval van grensoverschrijdende gevolgen of dreiging van gevolgen van milieuschade of onmiddellijke dreiging van zulke schade.

Afdeling 3

MOBILITEIT

Omzetting van de richtlijn milieuaansprakelijkheid

Art. 217

Dit artikel staat de Koning toe met het oog op de omzetting van de richtlijn 2004/35/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade, in de vervoersreglementering de nodige bepalingen inzake de preventie- en informatieplichten en kostenverhaalregime, op te nemen met betrekking tot het voorkomen en beperken van milieuschade tengevolge van het vervoer over de weg, per spoor, over de binnenwateren, over zee of in de lucht van gevaarlijke of verontreinigende goederen, van genetisch gemodificeerde organismen en van invasieve uitheemse soorten.

Deze bepalingen hebben geen betrekking op de vervoersmodi die beoogd worden in de in bijlage IV van de richtlijn vermelde relevante verdragen, telkens en voor zover een van deze in België van kracht is geworden. Het betreft specifiek de milieuschade of een onmiddellijke dreiging dat dergelijke schade ontstaat ten gevolge van een incident waarvoor de aansprakelijkheid of schadevergoeding binnen de werkingssfeer valt van het Internationaal Verdrag van 23 maart 2001 inzake de wettelijke aansprakelijkheid voor schade door verontreiniging door bunkerolie, het Internationaal Verdrag van 3 mei 1996 inzake aansprakelijkheid en vergoeding voor schade in samenhang met het vervoer over zee van gevaarlijke en schadelijke stoffen en het Verdrag van 10 oktober 1989 inzake de burgerrechtelijke aansprakelijkheid voor schade ontstaan tijdens het vervoer van gevaarlijke goederen over de weg, per spoor en per binnenschip, met inbegrip van toekomstige wijzigingen van die overeenkomsten, voor zover die in België van kracht zijn en voor wat de er in betrokken vervoersmodi betreft.

Voici, Mesdames et Messieurs, la portée des dispositions que le gouvernement a l'honneur de soumettre à votre approbation.

Le premier ministre,

G. VERHOFSTADT

La ministre de la Justice,

L. ONKELINX

Le ministre des Finances,

D. REYNDERS

La vice-première ministre et ministre du Budget et de la Protection de la Consommation,

F. VAN DEN BOSSCHE

Le ministre de l'Intérieur,

P. DEWAEL

Le ministre de l'Economie et de l'Energie,

M. VERWILGHEN

La ministre des Classes moyennes,

S. LARUELLE

Le ministre de l'Intégration sociale,

C. DUPONT

Le ministre de la Mobilité,

R. LANDUYT

Dit is, Dames en Heren, de draagwijdte van het ontwerp dat de regering de eer heeft aan uw goedkeuring voor te leggen.

De eerste minister,

G. VERHOFSTADT

De minister van Justitie,

L. ONKELINX

De minister van Financiën,

D. REYNDERS

De vice-eersteminister en minister van Begroting en Consumentenzaken,

F. VAN DEN BOSSCHE

De minister van Binnenlandse Zaken,

P. DEWAEL

De minister van Economie en Energie,

M. VERWILGHEN

De minister van Middenstand,

S. LARUELLE

De minister van Maatschappelijke integratie,

C. DUPONT

De minister van Mobiliteit,

R. LANDUYT

Le ministre de l'Environnement,

B. TOBBACK

Le ministre de l'Emploi,

P. VANVELTHOVEN

Le secrétaire d'État à la Modernisation des Finances et à la Lutte contre la fraude fiscale,

H. JAMAR

Le secrétaire d'État à la Simplification administrative,

V. VAN QUICKENBORNE

De minister van Leefmilieu,

B. TOBBACK

De minister van Werk,

P. VANVELTHOVEN

De staatssecretaris voor Modernisering van de Financiën en de Strijd tegen de fiscale fraude,

H. JAMAR

De staatssecretaris voor Administratieve Vereenvoudiging,

V. VAN QUICKENBORNE

AVANT-PROJET DE LOI

Soumis à l'avis du Conseil d'État

Avant-projet de loi portant des dispostions diverses

TITRE Ier

Disposition générale

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

TITRE II

Simplification administrative

CHAPITRE 1ER

Modification de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851

Art. 2

L'article 92 de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851, modifié par la loi du 10 octobre 1913, est complété par l'alinéa suivant:

«Les inscriptions peuvent également être rayées totalement, en vertu d'un acte notarié dans lequel le notaire certifie unilatéralement que le créancier a marqué son accord à cette radiation; toutes inscriptions reprises dans l'acte produit sont rayées d'office.».

CHAPITRE 2

Modification de la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques

Art. 3

A l'article 4 de la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 2 est complété comme suit:

«Les informations enregistrées et conservées par le Registre national en vertu de l'article 3, alinéas 1er et 2, font foi jusqu'à preuve du contraire. Ces informations peuvent être valablement utilisées en remplacement des informations contenues dans les registres visés à l'article 2. Quiconque constate une différence entre les informations du Registre national

VOORONTWERP VAN WET

Onderworpen aan het advies van de Raad van State

Voorontwerp van wet houdende diverse bepalingen

TITEL I

Algemene bepaling

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

TITEL II

Administratieve vereenvoudiging

HOOFDSTUK 1

Wijziging van de Hypotheekwet van 16 december 1851

Art. 2

Artikel 92 van de hypotheekwet van 16 december 1851, gewijzigd bij de wet van 10 oktober 1913, wordt aangevuld met het volgende lid:

«De inschrijvingen kunnen eveneens geheel worden doorgehaald krachtens een notariële akte waarin door de notaris eenzijdig wordt geattesteerd dat de schuldeiser zijn toestemming heeft verleend met deze doorhaling; alle inschrijvingen die in de voorgelegde akte zijn opgenomen, worden ambtshalve doorgehaald.».

HOOFDSTUK 2

Wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen

Art. 3

In artikel 4 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het tweede lid wordt aangevuld als volgt:

«De gegevens die het Rijksregister opneemt en bewaart krachtens artikel 3, eerste en tweede lid, gelden tot bewijs van het tegendeel. Deze gegevens kunnen rechtsgeldig gebruikt worden ter vervanging van de informatie vervat in de in artikel 2 bedoelde registers. Iedereen die een verschil vaststelt tussen de gegevens van het Rijksregister en de gege-

et les informations contenues dans les registres visés à l'article 2, doit le communiquer sans délai.»;

2° l'alinéa 3 est remplacé par l'alinéa suivant:

«Le Roi fixe les modalités de transmission des informations du Registre national et la manière dont la communication susmentionnée doit être effectuée.».

CHAPITRE 3

La hauteur obligée de débits de boissons

Art. 4

Le chapitre 2 «Conditions d'hygiène des débits de boissons fermentées» comprenant les articles 5 à 7 des dispositions légales concernant les débits de boissons fermentées, coordonnées le 3 avril 1953, modifié par la loi du 6 juillet 1967, est abrogé.

Art. 5

A l'article 23, §1er des mêmes lois coordonnées, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 2, 1°, est abrogé;

2° à l'alinéa 2, 2°, les mots «la même administration» sont remplacés par les mots «l'administration communale compétente»;

3° l'alinéa 3 est remplacé l'alinéa suivant:

«Le plan n'est pas requis s'il sagit d'un débit ambulant ou d'un débit occasionnel.».

Art. 6

L'article 37, §4, des mêmes lois coordonnées est remplacé comme suit:

«§4. En cas d'infraction à l'article 29, la fermeture du débit est prononcée jusqu'au moment où les conditions prescrites par ou en vertu de cette disposition sont réalisées.».

Art. 7

L'article 50, §2, 1°, des mêmes lois coordonnées, rétabli par la loi du 14 décembre 2005, est abrogé

Art. 8

L'article 3, §1er, 1°, de la loi du 28 décembre 1983 sur la patente pour le débit de boissons spiritueuses, remplacé par la loi du 14 décembre 2005, est abrogé.

vens vervat in de registers vermeld in artikel 2 dient dit onverwijld te melden.»;

2° het derde lid wordt vervangen als volgt:

«De Koning bepaalt de nadere modaliteiten inzake de mededeling van de informatiegegevens van het Rijksregister en van de wijze waarop de bovenvermelde melding dient te gebeuren.».

HOOFDSTUK 3

Verplichte hoogte drankgelegenheden

Art. 4

Hoofdstuk 2 «Hygiënische eisen voor slijterijen van gegiste dranken» bestaande uit de artikels 5 tot 7 van de wetsbepalingen inzake slijterijen van gegiste dranken, samengeordend op 3 april 1953, gewijzigd door de wet van 6 juli 1967, wordt opgeheven.

Art. 5

In artikel 23, §1, van dezelfde gecoördineerde wetsbepalingen, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het tweede lid, 1°, wordt opgeheven;

2° in het tweede lid, 2°, worden de woorden «hetzelfde bestuur» vervangen door de woorden «het bevoegde gemeentebestuur.»;

3° het derde lid wordt vervangen als volgt:

«Het plan is niet vereist voor reizende slijterijen en gelegenheidsslijterijen.».

Art. 6

Artikel 37, §4, van dezelfde samengeordende wetsbepalingen wordt vervangen als volgt:

«§4. Bij overtreding van artikel 29 wordt de sluiting van de slijterij uitgesproken totdat aan de voorwaarden voorgeschreven of krachtens die bepaling is voldaan.».

Art. 7

Artikel 50, §2, 1°, van dezelfde samengeordende wetsbepalingen, hersteld door de wet van 14 december 2005, wordt opgeheven.

Art. 8

Artikel 3, §1, 1°, van de wet van 28 december 1983 betreffende de vergunning voor het verstrekken van sterke drank, vervangen door de wet van 14 december 2005, wordt opgeheven.

Art. 9.

Le Roi fixe l'entrée en vigueur des articles 4 à 8.

TITRE III

Interieur

CHAPITRE 1ER

Modifications à la loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football

Art. 10

A l'article 2 de la loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football, modifiée par la loi du 10 mars 2003 et la loi du 27 décembre 2004, sont apportées les modifications suivantes:

1° le point 5° est remplacé par la disposition suivante:

«5° steward: une personne physique, engagée par l'organisateur en vertu de l'article 7, pour accueillir et assister les spectateurs lors d'un match national de football, d'un match international de football ou lors de tout événement footballistique tel que défini au 10° de cet article, afin d'assurer le bon déroulement de la rencontre ou de l'évènement footballistique pour la sécurité des spectateurs»;

2° l'article est complété comme suit:

«10° événement footballistique: tout match ou entraînement auquel participent des joueurs de football, que ce soit sur du gazon, du revêtement synthétique ou en salle;

«11° capacité de sécurité du stade: capacité comme convenue avec les parties concernées dans la convention visée à l'article 5 ou imposée pour des raisons de sécurité.».

Art. 11

L'article 5 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 5. Les organisateurs de matches nationaux de football relevant du championnat national sont tenus de conclure au plus tard le premier août de chaque année une convention relative à leurs obligations avec les services de secours et les autorités ou services administratifs et policiers, ou au moins huit jours avant le début du championnat si celui-ci commence avant le premier août.

Un exemplaire original de cette convention doit être envoyé au ministre qui a l'Intérieur dans ses attributions, dans le délai fixé à l'alinéa 1er.

Art. 9

De artikelen 4 tot 8 treden in werking op een door de Koning te bepalen datum.

TITEL III

Binnenlandse Zaken

HOOFDSTUK 1

Wijzigingen aan de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden

Art. 10

In artikel 2 van de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003 en de wet van 27 december 2004, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het punt 5° wordt vervangen als volgt:

«5° steward: een natuurlijke persoon, aangeworven door de organisator krachtens artikel 7, om de toeschouwers te ontvangen en te begeleiden bij een nationale voetbalwedstrijd, een internationale voetbalwedstrijd of bij elk voetbalevenement zoals gedefinieerd in 10° van dit artikel, teneinde het goede verloop van de wedstrijd of van het voetbalevenement met het oog op de veiligheid van de toeschouwers te waarborgen»;

2° het artikel wordt aangevuld als volgt:

«10° voetbalevenement: elke wedstrijd of training op gras, synthetische ondergrond of in zaal waaraan voetbalspelers deelnemen;

«11° veiligheidscapaciteit: capaciteit zoals overeengekomen tussen de betrokken partijen in de overeenkomst bedoeld in artikel 5 of opgelegd krachtens de veiligheidsnormen.».

Art. 11

Artikel 5 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 5. De organisatoren van nationale voetbalwedstrijden die behoren tot het nationaal kampioenschap zijn ertoe gehouden om met betrekking tot hun verplichtingen ten laatste op 1 augustus van elk jaar een overeenkomst af te sluiten met de hulpdiensten en de bestuurlijke en politiële overheden of diensten, of op zijn minst acht dagen voor het begin van het kampioenschap indien dit kampioenschap aanvangt voor 1 augustus.

Een origineel exemplaar van deze overeenkomst dient gezonden te worden aan de minister bevoegd voor de Binnenlandse Zaken, binnen de termijn gesteld in het eerste lid.

Les organisateurs de matches nationaux et internationaux qui ne sont pas tenus de conclure de convention en vertu de l'alinéa 1er ont l'obligation de conclure la convention susvisée dans le délai fixé par le bourgmestre, étant entendu que la convention doit être conclue au moins huit jours avant le match auquel elle s'applique ou avant le premier match de la série de matches à laquelle elle s'applique.

Un exemplaire original de cette convention doit être envoyé au ministre qui a l'Intérieur dans ses attributions, dans le délai fixé à l'alinéa 3.».

Art. 12

Un article 8*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 8*bis*. En cas de non-respect de l'article 6, en cas de non-respect des éléments et conditions déterminés par le Roi en exécution de l'article 8, ou en cas du non-respect d'une ou plusieurs dispositions de la convention visée à l'article 5, le bourgmestre du lieu où se trouve le stade peut procéder à la réduction de la capacité de sécurité du stade telle que définie à l'article 2, 11°.».

Art. 13

L'article 10, alinéa 1er, de la même loi est complété comme suit:

«7° établir un plan interne d'urgence, qui organise notamment l'évacuation. Ce plan est testé annuellement avec tous les partenaires concernés durant les deux premières années qui suivent l'entrée en vigueur de la présente loi ou, dans les deux premières années durant lesquelles un organisateur tombe dans le champ d'application de celle-ci. Par la suite, le plan est testé tous les trois ans avec les partenaires concernés. Le Roi détermine les dispositions minimales du plan interne d'urgence et les modalités du test;

8° apporter un soutien au respect des interdictions de stade.».

Art. 14

Un article 10*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 10*bis*. Par dérogation à l'article 10, 4°, les organisateurs d'un match national de football ou d'un match international de football peuvent prévoir dans la convention visée à l'article 5 que pour un ou plusieurs matches, la séparation des spectateurs rivaux n'est pas d'application. Dans ce cas, la convention doit stipuler les mesures de sécurité alternatives.».

De organisatoren van nationale en internationale wedstrijden die niet gehouden zijn om een overeenkomst af te sluiten krachtens het eerste lid, hebben de verplichting om bedoelde overeenkomst af te sluiten binnen een termijn vastgelegd door de burgemeester, met dien verstande dat de overeenkomst afgesloten dient te zijn op zijn minst acht dagen voor de wedstrijd waarop ze van toepassing is of voor de eerste wedstrijd van de reeks van wedstrijden waarop ze toepassing vindt.

Een origineel exemplaar van deze overeenkomst dient gezonden te worden aan de minister bevoegd voor de Binnenlandse Zaken, binnen de termijn gesteld in het derde lid.».

Art. 12

In dezelfde wet wordt een artikel 8*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 8*bis*. Ingeval van het niet-respecteren van artikel 6, het niet-respecteren van de elementen en voorwaarden bepaald door de Koning in uitvoering van artikel 8, of ingeval van het niet-respecteren van één of meerdere van de bepalingen van de overeenkomst bedoeld in artikel 5, kan de burgemeester van de plaats waar het stadion zich bevindt, overgaan tot het beperken van de veiligheidscapaciteit bedoeld in artikel 2, 11°.».

Art. 13

Artikel 10, eerste lid, van dezelfde wet wordt aangevuld als volgt:

«7° het uitwerken van een intern noodplan, dat onder meer de evacuatie organiseert. Dit plan wordt in de eerste twee jaar na de inwerkingtreding van deze wet, of in de eerste twee jaar dat een organisator onder het toepassingsgebied van deze wet valt, jaarlijks getest met alle betrokken partners. Nadien wordt dit plan driejaarlijks getest met alle betrokken partners. De Koning bepaalt de minimale bepalingen van het intern noodplan en de modaliteiten van de test;

8° het helpen toezien op de naleving van de stadionverboden.».

Art. 14

In dezelfde wet wordt een artikel 10*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 10*bis*. In afwijking van artikel 10, 4°, kunnen de organisatoren van een nationale voetbalwedstrijd of een internationale voetbalwedstrijd in de overeenkomst bedoeld in artikel 5 voorzien dat voor één of meerdere wedstrijden de scheiding van de rivaliserende toeschouwers niet van toepassing is. In voorkomend geval moet de overeenkomst de alternatieve veiligheidsmaatregelen bepalen.».

Art. 15

Dans l'article 12 de la même loi, sont apportées les modifications suivantes:

1° à l'alinéa 2, inséré par la loi du 10 mars 2003, les mots «aux articles 15, alinéa 4, 16 et 17, alinéa 1er» sont remplacés par les mots «aux articles 15, alinéa 5, 16 et 17, alinéa 1er».

2° l'article est complété par l'alinéa suivant:

«Pour les tâches visées aux articles 14, 15, 16 et 17, les stewards peuvent également intervenir lors de tout événement footballistique tel que défini à l'article 2, 10°. Dans ce cas, ces stewards doivent satisfaire aux conditions minimales de recrutement et de formation, telles que prévues par et en vertu de l'article 8».

Art. 16

A l'article 13 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° l'alinéa 3 est remplacé par la disposition suivante:

«L'accès au stade est refusé par les stewards à quiconque s'oppose à ce contrôle ou cette remise, à quiconque a été trouvé en possession d'une arme ou d'un objet dangereux ou à toute personne qui ne respecte pas le règlement d'ordre intérieur.»;

2° l'article est complété par l'alinéa suivant:

«Les stewards et le responsable de la sécurité peuvent donner des directives aux spectateurs afin d'assurer la sécurité de ces derniers ou de veiller à l'application du règlement d'ordre intérieur.».

Art. 17

A l'article 15 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° l'alinéa 3 est remplacé par la disposition suivante:

«L'organisateur veille à ce que les stewards assurent que les voies d'accès et d'évacuation garantissent un accès fluide aux issues et aux parkings, et que les voies d'accès et les voies d'évacuation dans les tribunes ou en menant de celles-ci ou vers celles-ci, ainsi que les accès au stade, soient dégagés en permanence, sauf motif légitime de s'y trouver.»;

2° l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 3 et 4:

«L'organisateur veille à ce qu'un steward est placé en permanence à chaque porte d'évacuation ou porte qui peut servir de sortie d'évacuation, et ceci durant la période au cours de laquelle le stade est accessible pour les spectateurs et

Art. 15

In artikel 12 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid, ingevoegd bij de wet van 10 maart 2003, worden de woorden «in artikel 15, vierde lid, 16 en 17, eerste lid» vervangen door de woorden «in artikel 15, vijfde lid, 16 en 17, eerste lid».

2° het artikel wordt aangevuld met het volgende lid:

«Voor de taken bedoeld in de artikelen 14, 15, 16 en 17 kunnen de stewards eveneens tussenkomen naar aanleiding van elk voetbalevenement zoals gedefinieerd in artikel 2, 10°. In voorkomend geval dienen deze stewards te beantwoorden aan de minimale voorwaarden van rekrutering en opleiding zoals bepaald door en krachtens artikel 8».

Art. 16

In artikel 13 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het derde lid wordt vervangen als volgt:

«Een ieder die zich tegen deze controle of afgifte verzet of bij wie is vastgesteld dat hij of zij in het bezit is van een wapen of een gevaarlijk voorwerp of die het reglement van inwendige orde niet naleeft, wordt door de stewards de toegang tot het stadion ontzegd.»;

2° het artikel wordt aangevuld met een lid, luidend als volgt:

«De stewards en de veiligheidsverantwoordelijke kunnen aan de toeschouwers richtlijnen geven teneinde de veiligheid van deze toeschouwers te verzekeren of teneinde toe te zien op de toepassing van het reglement van inwendige orde.».

Art. 17

In artikel 15 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het derde lid wordt vervangen als volgt:

«De organisator ziet erop toe dat de stewards verzekeren dat via toegangs- en evacuatiewegen een vlotte doorgang mogelijk is naar uitgangen en parkings, en dat de toegangs- en evacuatiewegen in, naar of van de tribunes en de toegangswegen tot het stadion, permanent vrijgehouden worden, behoudens gerechtvaardigde reden om zich daar te bevinden.»;

2° tussen het derde en vierde lid wordt een nieuw lid ingevoegd, luidende:

«De organisator ziet erop toe dat er zich aan elke evacuatiepoort of poort die dienstig kan zijn als evacuatieuitgang permanent een steward bevindt, en dit gedurende de periode waarin het stadion toegankelijk is voor de toeschouwers en

pour les parties du stade accessibles pour ceux-ci. L'organisateur assure que ce steward peut ouvrir, en cas de besoin, immédiatement et sans clé cette porte dans le sens de l'évacuation.».

Art. 18

A l'article 18 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° à l'alinéa 1er, les mots «de vingt mille francs à dix millions de francs» sont remplacés par les mots «de cinq cents euros à deux cent cinquante mille euros»;

2° à l'alinéa 1er, les mots «par ou en vertu des articles 3, 4, 5 ou 10» sont remplacés par les mots «par ou en vertu des articles 5 ou 10»;

3° l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 1er et 2:

«Conformément à la procédure prévue au Titre IV de la présente loi, une amende administrative de cinq cents euros à deux cent cinquante mille euros peut être infligée à l'organisateur d'un match de football qui ne respecte pas les obligations prescrites par ou en vertu des articles 3 ou 4, pour autant que ceux-ci lui soient applicables.»;

4° à l'alinéa 2, devenant l'alinéa 3, les mots «de vingt mille francs à cinq millions de francs» sont remplacés par les mots «de cinq cents euros à cent vingt-cinq mille euros»;

5° l'article est complété par l'alinéa suivant:

«Par dérogation aux alinéas 1er et 3, la sanction minimale est:

1° cinq mille euros en cas de contravention à l'article 5, alinéa 1er;

2° deux mille cinq cents euros en cas de contravention à l'article 5, alinéa 2;

3° cinq mille euros en cas de contravention à l'article 6;

4° deux mille cinq cents euros en cas de contravention à l'article 10, 6°;

5° deux mille cinq cents euros en cas de contravention à l'article 10, 7°;

6° deux mille cinq cents euros en cas de contravention à l'article 15, alinéa 4.».

Art. 19

L'article 19 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, est remplacé par la disposition suivante:

voor deze delen van het stadion waartoe de toeschouwers toegang hebben. De organisator verzekert dat deze steward, indien nodig, deze poort onmiddellijk, in vluchtrichting en zonder sleutel kan openen.».

Art. 18

In artikel 18 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden «van twintig duizend frank tot tien miljoen frank» vervangen door de woorden «van vijfhonderd euro tot tweehonderdvijftig duizend euro»;

2° in het eerste lid worden de woorden «door of krachtens de artikelen 3, 4, 5 of 10» vervangen door de woorden «door of krachtens de artikelen 5 of 10»;

3° tussen het eerste en tweede lid wordt een nieuw lid ingevoegd, luidende:

«Overeenkomstig de procedure bepaald in Titel IV van deze wet kan een administratieve geldboete van vijfhonderd euro tot tweehonderdvijftig duizend euro worden opgelegd aan de organisator van een voetbalwedstrijd die de verplichtingen voorgeschreven door of krachtens de artikelen 3 of 4, voor zover deze op hem van toepassing zijn, niet naleeft.»;

4° in het tweede lid, dat het derde lid wordt, worden de woorden «van twintig duizend frank tot vijf miljoen frank» vervangen door de woorden «van vijfhonderd euro tot honderdvijfentwintig duizend euro»;

5° het artikel wordt aangevuld met een lid, luidende:

«In afwijking van het eerste en derde lid bedraagt de minimumsanctie:

1° vijfduizend euro ingeval van overtreding van artikel 5, eerste lid;

2° tweeduizend vijfhonderd euro ingeval van overtreding van artikel 5, tweede lid;

3° vijfduizend euro ingeval van overtreding van artikel 6;

4° tweeduizend vijfhonderd euro ingeval van overtreding van artikel 10, 6°;

5° tweeduizend vijfhonderd euro ingeval van overtreding van artikel 10, 7°;

6° tweeduizend vijfhonderd euro ingeval van overtreding van artikel 15, vierde lid;».

Art. 19

Artikel 19 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 19. Le présent titre est applicable à des faits commis pendant toute la période durant laquelle le stade où se déroule un match national de football, un match international de football ou un match de football auquel participe au moins une équipe de troisième division nationale est accessible aux spectateurs.

L'article 21, 1° et 2°, est également applicable aux matches de football auxquels participe au moins une équipe de promotion.

Les articles 20*bis*, 21, 2°, 21*bis*, 21*ter* et 23*bis*, alinéa 1er, sont également applicables à des faits commis dans le périmètre pendant la période qui commence cinq heures avant le début du match de football et se termine cinq heures après la fin du match de football.

L'article 23*bis*, alinéa 2, est applicable à des faits, commis en groupe, sur tout le territoire du Royaume pendant la période qui commence vingt-quatre heures avant le début du match de football et se termine vingt-quatre heures après la fin du match de football.».

Art. 20

L'article 20 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 20. Pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues aux articles 24, 24*ter* et 24*quater*, quiconque jette ou projette sans motif légitime un ou plusieurs objets dans le stade».

Art. 21

Dans l'article 20*bis* de la même loi, inséré par la loi du 10 mars 2003, les mots «prévues à l'article 24» sont remplacés par les mots «prévues aux articles 24, 24*ter* et 24*quater*».

Art. 22

L'article 21 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 21. Pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues aux articles 24 à 24*quater* quiconque pénètre ou tente de pénétrer irrégulièrement dans le stade ou le périmètre.

Sont considérés comme pénétration irrégulière:

1° pénétrer dans le stade en contravention à une interdiction de stade administrative ou judiciaire ou à une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité;

2° pénétrer dans le périmètre en contravention à une interdiction de périmètre administrative, sauf motif légitime faisant apparaître la licéité de se trouver dans le périmètre, et ce à l'exception de tout endroit du périmètre où l'intéressé ne se

«Art. 19. Deze titel is van toepassing op feiten gepleegd gedurende de ganse periode tijdens welke het stadion waarin een nationale voetbalwedstrijd, een internationale voetbalwedstrijd of een voetbalwedstrijd waaraan minstens één ploeg van derde nationale klasse deelneemt, plaatsvindt, toegankelijk is voor de toeschouwers.

Artikel 21, 1° en 2°, is evenwel ook van toepassing op voetbalwedstrijden waaraan minstens één ploeg uit promotie deelneemt.

De artikelen 20*bis*, 21, 2°, 21*bis*, 21*ter* en 23*bis*, eerste lid, zijn evenwel ook van toepassing op feiten, begaan in de perimeter, tijdens de periode die aanvangt 5 uur voor het begin van de voetbalwedstrijd en die eindigt 5 uur na het einde van de voetbalwedstrijd.

Artikel 23*bis*, tweede lid, is van toepassing op feiten, begaan in groep, op het ganse grondgebied van het Koninkrijk, tijdens de periode die aanvangt 24 uur voor het begin van de voetbalwedstrijd en die eindigt 24 uur na het einde van de voetbalwedstrijd.».

Art. 20

Artikel 20 van dezelfde wet, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 20. Eenieder die in het stadion zonder gerechtvaardigde reden één of meerdere voorwerpen gooit of schiet, kan één of meer sancties oplopen als bepaald in de artikelen 24, 24*ter* en 24*quater*».

Art. 21

In artikel 20*bis* van dezelfde wet, ingevoerd bij de wet van 10 maart 2003, worden de woorden «als bepaald in artikel 24» vervangen door de woorden «als bepaald in de artikelen 24, 24*ter* en 24*quater*».

Art. 22

Artikel 21 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 21. Eenieder die het stadion of de perimeter onrechtmatig betreedt of poogt te betreden, kan één of meer sancties oplopen als bepaald in de artikelen 24 tot 24*quater*.

Als onrechtmatig betreden worden beschouwd:

1° het betreden van het stadion in overtreding van een administratief of gerechtelijk stadionverbod of een stadionverbod als beveiligingsmaatregel;

2° het betreden van de perimeter in overtreding van een administratief perimeterverbod, behoudens gerechtvaardigde reden waaruit het geoorloofd karakter blijkt, en in dit laatste geval met uitzondering van elke plaats in de perimeter waar

serait pas trouvé si un match de football n'avait pas été organisé;

3° pénétrer dans le stade bien que l'accès en a été refusé en application de l'article 13, alinéa 3. Dans ce cas, une personne pourra seulement encourir une ou plusieurs sanctions prévues aux articles 24, 24*ter* et 24*quater*».

Art. 23

Un article 21*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 21*bis.* Sauf disposition légale, ordre de l'autorité ou autre permission expresse et préalable ou motif légitime faisant apparaître la licéité, pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues aux articles 24, 24*ter* et 24*quater*, quiconque ne respecte pas dans le stade ou le périmètre les directives ou injonctions données par le responsable de sécurité, par un steward dans l'exercice de ses tâches prescrites par la loi ou par un membre des services de police ou des services de secours.».

Art. 24

Un article 21*ter*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 21*ter*. Pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues aux articles 24, *24ter* et *24quater* quiconque apporte, dans le stade ou dans le périmètre, sciemment son aide matérielle à une pénétration irrégulière telle que prévue à l'article 21, 1°.».

Art. 25

A l'article 22 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1° à l'alinéa 1er, les mots «prévues à l'article 24» sont remplacés par les mots «prévues aux articles 24, *24ter* et *24quater*»;

2° à l'alinéa 2, 2°, les mots «ou autres moyens» sont remplacés par les mots «et tous les moyens».

Art. 26

L'article 23 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 23. Pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues aux articles 24, *24ter* et *24quater*, quiconque, seul ou en groupe, incite dans le stade à porter des coups et blessures, à la haine ou à l'emportement à l'égard d'une ou plusieurs personnes.»

betrokkene zich niet zou hebben bevonden mocht er geen voetbalwedstrijd georganiseerd geweest zijn;

3° het betreden van het stadion wanneer de toegang hem daartoe werd ontzegd met toepassing van artikel 13, derde lid. In dit geval kan een persoon enkel één of meer sancties oplopen als bepaald in de artikelen 24, 24*ter* en 24*quater*».

Art. 23

In dezelfde wet wordt een artikel 21*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 21*bis*. Behoudens wettelijk voorschrift, overheidsbevel of een andere uitdrukkelijke en voorafgaande toelating of gerechtvaardigde reden waaruit het geoorloofd karakter blijkt, kan eenieder die in het stadion of de perimeter de richtlijnen of bevelen gegeven door de veiligheidsverantwoordelijke, door een steward in de uitvoering van zijn functie vastgelegd door de wet, of gegeven door een lid van de politiediensten of van de hulpdiensten, niet opvolgt, één of meer sancties oplopen zoals bepaald in de artikelen 24, 24*ter* en *24quater.*».

Art. 24

In dezelfde wet wordt een artikel 21*ter* ingevoegd, luidende:

«Art. 21*ter*. Eenieder die in het stadion of de perimeter bewust zijn materiële hulp aanreikt bij een onrechtmatige betreding zoals bedoeld in artikel 21, 1°, kan één of meer sancties oplopen zoals bepaald in de artikelen 24, *24ter* en *24quater*».

Art. 25

In artikel 22 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden «bepaald in artikel 24» vervangen door de woorden «bepaald in de artikelen 24, *24ter* en *24quater*»;

2° in het tweede lid worden de woorden «of andere middelen» vervangen door de woorden «en alle middelen».

Art. 26

Artikel 23 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 23. Eenieder die, alleen of in groep, in het stadion aanzet tot slagen en verwondingen, haat of woede ten opzichte van een of meerdere personen, kan een of meer sancties oplopen als bepaald in de artikelen 24, *24ter* en *24quater.*».

Art. 27

L'article *23bis* de la même loi, inséré par la loi du 10 mars 2003, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. *23bis*. Pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues à l'article 24, quiconque se trouvant, seul ou en groupe, dans le périmètre en raison et à l'occasion d'un match de football, incite à porter des coups et blessures, à la haine ou à l'emportement à l'égard d'une ou plusieurs personnes se trouvant dans ou à l'extérieur du périmètre.

Pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues aux articles 24, *24ter* et *24quater*, quiconque, se trouvant sur le territoire du Royaume, incite, en groupe, à porter des coups et blessures, à la haine ou à l'emportement à l'égard d'une ou plusieurs personnes en raison et à l'occasion de l'organisation d'un match de football.».

Art. 28

Dans l'article *23ter* de la même loi, inséré par la loi du 10 mars 2003, les mots «prévues à l'article 24» sont remplacés par les mots «prévues aux articles 24, *24ter* et *24quater*».

Art. 29

L'article 24 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 24. §1er. Conformément à la procédure prévue au Titre IV, une amende administrative de deux cent cinquante euros à cinq mille euros et une interdiction de stade administrative d'une durée de trois mois à cinq ans ou une de ces deux sanctions peuvent être infligées en cas de contravention aux articles 20, 20*bis*, 21, 21*bis*, 21*ter*, 22, 23, 23*bis* et 23*ter*.

Une interdiction de stade administrative peut être accompagnée d'une interdiction administrative de pénétrer dans le périmètre pour une durée identique à celle de l'interdiction de stade.

§ 2. Par dérogation au § 1er, alinéa 1er, la sanction minimale sera:

1° une amende administrative de mille euros et une interdiction de stade administrative d'un an en cas de contravention à l'article 21, 1°;

2° une amende administrative de mille euros et une interdiction de stade administrative de deux ans en cas de contravention à l'article 22, 1°;

3° une amende administrative de cinq cents euros et une interdiction de stade administrative d'un an en cas de contravention à l'article 23 à l'égard d'un ou plusieurs stewards, du responsable de sécurité ou d'un ou plusieurs membres des services de secours;

Art. 27

Artikel *23bis* van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 10 maart 2003, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. *23bis*. Eenieder die zich in de perimeter bevindt, alleen of in groep, omwille van en ter gelegenheid van een voetbalwedstrijd en aanzet tot slagen en verwondingen, haat of woede ten opzichte van een of meerdere personen, zich bevindend in of buiten de perimeter, kan een of meer sancties oplopen als bepaald in artikel 24.

Eenieder die zich op het grondgebied bevindt van het Koninkrijk en, in groep, omwille van en ter gelegenheid van de organisatie van een voetbalwedstrijd aanzet tot slagen en verwondingen, haat of woede ten opzichte van een of meerdere personen, kan een of meer sancties oplopen als bepaald in de artikelen 24, *24ter* en *24quater*.».

Art. 28

In artikel *23ter* van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 10 maart 2003, worden de woorden «bepaald in artikel 24» vervangen door de woorden «bepaald in de artikelen 24, *24ter* en *24quater*».

Art. 29

Artikel 24 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 24. §1. Overeenkomstig de procedure bepaald in Titel IV kan in geval van overtreding van de artikelen 20, 20*bis*, 21, 21*bis*, 21*ter*, 22, 23, 23bis en 23*ter* een administratieve geldboete van tweehonderdvijftig tot vijfduizend euro en een administratief stadionverbod voor een duur van drie maanden tot vijf jaar worden opgelegd, of één van deze sancties alleen.

Een administratief stadionverbod kan gepaard gaan met een administratief perimeterverbod voor een duur gelijk aan de duur van het stadionverbod.

§ 2. In afwijking van § 1, eerste lid, bedraagt de minimumsanctie:

1° een administratieve geldboete van duizend euro en een administratief stadionverbod van een jaar in geval van overtreding van artikel 21, 1°;

2° een administratieve geldboete van duizend euro en een administratief stadionverbod van twee jaar in geval van overtreding van artikel 22, 1°;

3° een administratieve geldboete van vijfhonderd euro en een administratief stadionverbod van een jaar in geval van overtreding van artikel 23 ten aanzien van een of meer stewards, van de veiligheidsverantwoordelijke of van een of meer leden van de hulpdiensten;

4° une amende administrative de cinq cents euros et une interdiction de stade administrative de neuf mois en cas de contravention à l'article 23 à l'égard d'un ou plusieurs spectateurs rivaux alors que, conformément à l'article 10*bis*, aucune séparation de spectateurs rivaux n'a été mise en place par l'organisateur;

5° une amende administrative de cinq cents euros et une interdiction de stade administrative d'un an pour celui qui allume un feu de Bengale tel que visé comme objet pyrotechnique à l'article 23*ter*.

§3. Dans l'hypothèse où une interdiction de stade administrative et une amende administrative sont infligées conformément à la procédure prévue au titre IV à un contrevenant qui n'a en Belgique ni domicile ni résidence principale et que cette amende administrative n'est pas payée dans le délai prévu, l'interdiction de stade administrative sera prolongée de plein droit jusqu'à ce que l'amende soit payée, et ce pour une période de maximum cinq ans à partir du moment où l'interdiction initiale est échue.

Cette prolongation s'éteindra de plein droit dès réception du paiement de l'amende administrative.».

Art. 30

Un article 24*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans le Titre III de la même loi:

«Art. 24*bis*. Quiconque a enfreint une interdiction de stade administrative ou une interdiction de périmètre administrative, en contravention à l'article 21, 1° ou 2°, peut être obligée administrativement de se présenter à un poste de police pour une durée maximale de trois mois, selon les modalités réglées par le Roi.

A chaque fois que le contrevenant ne se présente pas au poste de police aux moments fixés et selon les conditions imposées par un fonctionnaire désigné par le Roi, visé à l'article 26, §1er, alinéa 1er, et sauf disposition légale, ordre de l'autorité ou autre permission expresse et préalable ou motif légitime faisant apparaître la licéité, la durée imposée de l'obligation administrative de se présenter, est prolongée d'un mois et une amende administrative de cinq cents euros lui est infligée pour chaque manquement, selon les modalités réglées par le Roi.

Au troisième manquement à l'obligation administrative de se présenter, le dossier du contrevenant est transmis par un fonctionnaire désigné par le Roi, visé à l'article 26, §1er, alinéa 1er, au Procureur du Roi de l'arrondissement judiciaire de la résidence du contrevenant.

Le procureur du Roi peut poursuivre le contrevenant sur la base de l'article 41*bis*.

Cet article n'est pas d'application pour le contrevenant qui n'a en Belgique ni domicile ni résidence principale.».

4° een administratieve geldboete van vijfhonderd euro en een administratief stadionverbod van negen maanden in geval van overtreding van artikel 23 ten aanzien van een of meerdere rivaliserende toeschouwers wanneer, overeenkomstig artikel 10*bis*, door de organisator geen supportersscheiding in plaats werd gesteld;

5° een administratieve geldboete van vijfhonderd euro en een administratief stadionverbod van een jaar voor diegene die een Bengaals vuur, zoals bedoeld als pyrotechnisch middel in artikel 23*ter*, aansteekt.

§3. In het geval overeenkomstig de procedure bepaald in Titel IV een administratief stadionverbod en een administratieve geldboete wordt opgelegd aan een overtreder die in België woonplaats noch hoofdverblijfplaats heeft en deze administratieve geldboete niet wordt betaald binnen de voorziene termijn, dan wordt het administratief stadionverbod van rechtswege verlengd tot het moment waarop de geldboete wordt betaald, en dit voor een periode van maximaal vijf jaar vanaf het moment waarop het initieel stadionverbod ten einde loopt.

Deze verlenging eindigt van rechtswege vanaf ontvangst van betaling van de administratieve geldboete.».

Art. 30

In Titel III van dezelfde wet wordt een artikel 24*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 24*bis*. Eenieder die, overeenkomstig artikel 21, 1° of 2°, een administratief stadionverbod of een administratief perimeterverbod overtreedt, kan, overeenkomstig de door de Koning bepaalde modaliteiten, voor een maximale duur van drie maanden een administratieve aanmeldingsplicht op een politiekantoor worden opgelegd.

Telkens de overtreder zich niet aanmeldt op het politiekantoor op de vastgelegde momenten en overeenkomstig de voorwaarden opgelegd door een door de Koning aangewezen ambtenaar, bedoeld in artikel 26, §1, eerste lid, en behoudens wettelijk voorschrift, overheidsbevel of een andere uitdrukkelijke en voorafgaande toelating of gerechtvaardigde reden waaruit het geoorloofd karakter blijkt, wordt, overeenkomstig de door de Koning bepaalde modaliteiten, de opgelegde duur van de administratieve aanmeldingsplicht verlengd voor een maand en wordt hem een administratieve geldboete van vijfhonderd euro opgelegd.

Bij de derde overtreding van de administratieve aanmeldingsplicht, wordt het dossier van betrokkene door een door de Koning aangewezen ambtenaar, bedoeld in artikel 26, §1, eerste lid, overgemaakt aan de procureur des Konings van het gerechtelijk arrondissement van de verblijfplaats van de overtreder.

De procureur des Konings kan de overtreder vervolgen overeenkomstig artikel 41*bis.*

Dit artikel is niet van toepassing voor personen die in België woonplaats noch hoofdverblijfplaats hebben.».

Art. 31

Un article *24ter*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. *24ter*. Dans le cas où une interdiction de stade administrative de deux ans ou plus est infligée au terme de la procédure prévue au titre IV, le contrevenant peut se voir infliger une interdiction administrative de quitter le territoire pour un pays dans lequel se déroule un match de football auquel participe une équipe de première, deuxième ou troisième division nationale belge dont il est supporter ou auquel participe l'équipe nationale belge, ou dans lequel un Championnat du Monde ou Championnat européen de football a lieu, pour une durée identique à celle de l'interdiction de stade administrative, selon les modalités réglées par le Roi.

Cette interdiction administrative de quitter le territoire national prend effet au plus tôt 48 heures avant le début du match ou du tournoi et ne va pas au-delà de la fin du match ou du tournoi.

En vue de contrôler le respect de cette interdiction, la personne peut être obligée administrativement de se présenter à un poste de police selon les modalités réglées par le Roi.

A chaque fois que le contrevenant ne se présente pas au poste de police aux moments fixés et selon les conditions imposées par un fonctionnaire désigné par le Roi, visé à l'article 26, § 1er, alinéa 1er, et sauf disposition légale, ordre de l'autorité ou autre permission expresse et préalable ou motif légitime faisant apparaître la licéité, une amende administrative de mille euros lui est infligée, selon les modalités réglées par le Roi.

Au troisième manquement à l'obligation administrative de se présenter, le dossier de l'intéressé est transmis par un fonctionnaire désigné par le Roi, visé à l'article 26, § 1er, alinéa 1er, au procureur du Roi de l'arrondissement judiciaire de la résidence du contrevenant.

Le Procureur du Roi peut poursuivre le contrevenant sur la base de l'article *41bis*.

Cet article n'est pas d'application pour une personne qui n'a en Belgique ni domicile ni résidence principale.».

Art. 32

L'article 24, alinéa 2, de la même loi, inséré par la loi du 10 mars 2003, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 24*quater*. En cas de contravention aux articles 20, 20*bis*, 21, *21bis*, *21ter*, 22, 23, *23bis* et *23ter*, une interdiction de stade administrative d'une durée de trois mois à cinq ans peut être infligée au mineur de plus de quatorze ans au moment des faits.».

Art. 31

In dezelfde wet wordt een artikel *24ter* ingevoegd, luidende:

«Art. *24ter*. In het geval er overeenkomstig de procedure bepaald in Titel IV een administratief stadionverbod van twee jaar of meer wordt opgelegd, kan, overeenkomstig de door de Koning bepaalde modaliteiten, aan de overtreder een administratief verbod om het grondgebied te verlaten worden opgelegd, voor een land waar een voetbalwedstrijd wordt gespeeld waaraan een club van de eerste, tweede of derde nationale klasse uit België deelneemt en waarvan betrokkene supporter is, of een wedstrijd waaraan de Belgische nationale ploeg deelneemt, of voor een Wereldkampioenschap of Europees kampioenschap voetbal, voor een duur die gelijk is aan deze van het administratief stadionverbod.

Dit administratief verbod het grondgebied te verlaten begint ten vroegste 48 uur voor het begin van de wedstrijd of het tornooi te lopen tot maximum het einde van de wedstrijd of het tornooi.

Teneinde de naleving van dit verbod te controleren, kan deze persoon, overeenkomstig de door de Koning bepaalde modaliteiten, een administratieve aanmeldingsplicht op een politiekantoor opgelegd worden.

Telkens de overtreder zich niet aanmeldt op het politiekantoor op de vastgelegde momenten en overeenkomstig de voorwaarden opgelegd door een door de Koning aangewezen ambtenaar, bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, en behoudens wettelijk voorschrift, overheidsbevel of een andere uitdrukkelijke en voorafgaande toelating of gerechtvaardigde reden waaruit het geoorloofd karakter blijkt, wordt hem, overeenkomstig de door de Koning bepaalde modaliteiten, een administratieve gedlboete van duizend euro opgelegd.

Bij de derde overtreding van de administratieve aanmeldingsplicht, wordt het dossier van betrokkene door een door de Koning aangewezen ambtenaar, bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, overgemaakt aan de procureur des Konings van het gerechtelijk arrondissement van de verblijfplaats van de overtreder.

De procureur des Konings kan de overtreder vervolgen overeenkomstig artikel *41bis*.

Dit artikel is niet van toepassing voor personen die in België woonplaats noch hoofdverblijfplaats hebben.».

Art. 32

Artikel 24, tweede lid, van dezelfde wet, ingevoerd bij de wet van 10 maart 2003, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 24*quater*. In geval van overtreding van de artikelen 20, 20bis, 21, *21bis*, *21ter*, 22, 23, *23bis*, en *23ter* kan een administratief stadionverbod voor een duur van drie maanden tot vijf jaar worden opgelegd aan de minderjarige boven de veertien jaar op het ogenblik van de feiten.».

Art. 33

A l'article 25 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1° à l'alinéa 1er, les mots «par les articles 18 et 24» sont remplacés par les mots «par les articles 18 et 24 à 24 quater»;

2° à l'alinéa 2, les mots «envoyé au fonctionnaire» sont remplacés par les mots «envoyé à un fonctionnaire»;

3° à l'alinéa 3, les mots «aux articles 20, 20*bis,* 21, 22, 23, *23bis* et *23ter*» sont remplacés par les mots «aux articles 20 à *23ter*».

Art. 34

A l'article 26 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003 et par la loi du 27 décembre 2004, sont apportées les modifications suivantes:

1° au §1er, les mots «imposée par le fonctionnaire désigné par le Roi» sont remplacés par les mots «imposée par un fonctionnaire désigné par le Roi», les mots «Lorsque le fonctionnaire décide» sont remplacés par les mots «Lorsqu'un fonctionnaire désigné par le Roi décide», les mots «droit de demander au fonctionnaire visé à l'alinéa 1er de présenter oralement sa défense» sont remplacés par les mots «droit de demander explicitement de présenter oralement sa défense» et les mots «Le fonctionnaire visé à l'alinéa 1er précise» sont remplacés par les mots «Un fonctionnaire désigné par le Roi précise»;

2° au §2, les mots «l'article 24, alinéa 2» sont remplacés par les mots «l'article 24quater», et les mots «Lorsque le fonctionnaire visé au §1er, alinéa 1er, est saisi» sont remplacés par les mots « Lorsqu'un fonctionnaire visé au §1er, alinéa 1er, est saisi».

Art. 35

Dans l'article 27 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, les mots «sur la base articles 18 ou 24» sont remplacés par les mots «par les articles 18 ou 24 à *24quater*».

Art. 36

A l'article 29 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1° à l'alinéa 1er, les mots «le montant de l'amende administrative et la durée de l'interdiction administrative de stade ou

Art. 33

In artikel 25 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden «in de artikelen 18 en 24» vervangen door de woorden «in de artikelen 18 en 24 tot 24*quater*»;

2° in het tweede lid worden de woorden «gestuurd aan de ambtenaar» vervangen door de woorden «gestuurd aan een ambtenaar»;

3° in het derde lid worden de woorden «in de artikelen 20, 20*bis*, 21, 22, 23, 23*bis* en 23*ter*» vervangen door de woorden «in de artikelen 20 tot 23*ter*».

Art. 34

In artikel 26 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003 en bij de wet van 27 december 2004, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in §1 worden de woorden «opgelegd door de door de Koning aangewezen ambtenaar» vervangen door de woorden «opgelegd door een door de Koning aangewezen ambtenaar», worden de woorden «Wanneer de ambtenaar beslist» vervangen door de woorden «Wanneer een door de Koning aangewezen ambtenaar beslist», worden de woorden «het recht heeft om bij die gelegenheid de in het eerste lid bedoelde ambtenaar om een mondelinge verdediging van zijn zaak te verzoeken» vervangen door de woorden «het recht heeft om bij die gelegenheid de in het eerste lid bedoelde ambtenaar expliciet om een mondelinge verdediging van zijn zaak te verzoeken» en worden de woorden «De in het eerste lid bedoelde ambtenaar bepaalt» vervangen door de woorden «Een door de Koning aangewezen ambtenaar bepaalt»;

2° in §2 worden de woorden «artikel 24, tweede lid» vervangen door de woorden «artikel 24quater» en worden de woorden «Wanneer de feiten bij de in §1, eerste lid, bedoelde ambtenaar aanhangig worden gemaakt» vervangen door de woorden «Wanneer de feiten bij een in §1, eerste lid, bedoelde ambtenaar aanhangig worden gemaakt».

Art. 35

In artikel 27 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, worden de woorden «op basis van de artikelen 18 of 24» vervangen door de woorden «op basis van de artikelen 18 of 24 tot *24quater*».

Art. 36

In artikel 29 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden «het bedrag van de administratieve geldboete en de duur van het administratief

l'une de ces sanctions seulement, et les dispositions de l'article 31» sont remplacés par les mots «le montant de l'amende administrative, la durée de l'interdiction administrative de stade, la durée de l'interdiction administrative de périmètre, la durée de l'obligation administrative de se présenter à un poste de police et les modalités de cette obligation, et la durée de l'interdiction administrative de quitter le territoire et les modalités de cette interdiction, ou l'une de ces sanctions seulement, et les dispositions de l'article 30, alinéa 4, et de l'article 31»;

2° l'alinéa 1er est complété comme suit:

«Pour la personne qui n'a en Belgique ni domicile ni résidence principale, les dispositions de l'article 24, §3, sont également mentionnées»;

3° à l'alinéa 3, les mots «aux articles 20, 20bis, 21, 22, 23, *23bis* et *23ter*» sont remplacés par les mots «aux articles 20 à *23ter*» et les mots «à une amende administrative unique et à une interdiction administrative unique de stade» sont remplacés par les mots «à une amende administrative unique, à une interdiction administrative unique de stade, à une interdiction administrative unique de périmètre, à une obligation administrative unique de se présenter à un poste de police et à une interdiction administrative unique de quitter le territoire».

Art. 37

A l'article 30 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1° à l'alinéa 1er, les mots «aux articles 20, 20*bis*, 21, 22, 23, 23*bis* et 23*ter*» sont remplacés par les mots «aux articles 20 à 23*ter*»;

2° à l'alinéa 2, les mots «l'article 24, alinéa 2» sont remplacés par les mots «l'article 24*quater*»;

3° l'article est complété par deux alinéas, rédigés comme suit:

«La décision est notifiée au plus tard dans les dix jours ouvrables qui suivent à l'expiration du délai prévu à l'article 32.

Outre la décision, la notification contient, le cas échéant, une invitation à payer l'amende administrative infligée au contrevenant dans le délai prévu à l'article 28. Après l'écoulement de ce délai, un intérêt de retard, égal au taux d'intérêt légal, est dû.».

Art. 38

L'article 31 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, est complété par un § 3, rédigé comme suit:

«§ 3. Quand une interdiction de stade administrative est infligée en degré d'appel, le jugement est signifié à l'intéressé

stadionverbod, of een van die sancties alleen, en de bepalingen van artikel 31» vervangen door de woorden «het bedrag van de administratieve geldboete, de duur van het administratief stadionverbod, de duur van het administratief perimeterverbod, de duur van de administratieve aanmeldingsplicht op een politiekantoor en de modaliteiten van deze verplichting, en de duur van het administratief verbod het grondgebied te verlaten en de modaliteiten van dit verbod, of een van die sancties alleen, en de bepalingen van artikel 30, vierde lid, en van artikel 31»;

2° het eerste lid wordt aangevuld als volgt:

«Voor de persoon die in België woonplaats noch hoofdverblijfplaats heeft, worden de bepalingen van artikel 24, §3, eveneens vermeld»;

3° in het derde lid worden de woorden «op de artikelen 20, *20bis*, 21, 22, 23, 23bis en *23ter*» vervangen door de woorden «op de artikelen 20 tot 23ter» en worden de woorden «van een enkele administratieve geldboete en een enkel administratief stadionverbod» vervangen door de woorden «van een enkele administratieve geldboete, een enkel administratief stadionverbod, een enkel administratief perimeterverbod, een enkele administratieve aanmeldingsplicht op een politiekantoor en een enkel administratief verbod het grondgebied te verlaten».

Art. 37

In artikel 30 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden «van de artikelen 20, 20*bis*, 21, 22, 23, 23*bis* en 23*ter*» vervangen door de woorden «van de artikelen 20 tot 23*ter*»;

2° in het tweede lid worden de woorden «artikel 24, tweede lid» vervangen door de woorden «artikel 24*quater*»;

3° het artikel wordt aangevuld met twee leden, luidende:

«De beslissing wordt betekend ten laatste binnen de tien werkdagen die volgen op het aflopen van de termijn bepaald in artikel 32.

Naast de beslissing bevat de betekening in voorkomend geval een uitnodiging tot betaling van de administratieve geldboete opgelegd aan de overtreder binnen de termijn bepaald in artikel 28. Na het verstrijken van deze termijn is een nalatigheidsintrest, gelijk aan de wettelijke intrestvoet, verschuldigd.».

Art. 38

Artikel 31 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, wordt aangevuld met een §3, luidende:

«§ 3. Wanneer in beroep een administratief stadionverbod wordt opgelegd, dan wordt het vonnis, op vraag van een door

par un huissier de justice, sur demande du fonctionnaire désigné par le Roi visé à l'article 26, §1, alinéa 1er. L'interdiction de stade commence à courir le lendemain de la signification. Si la personne concernée fait déjà l'objet d'une interdiction de stade à ce moment, la nouvelle interdiction de stade débute le lendemain du jour où l'interdiction de stade en cours prend fin.

Quand seule une amende administrative est infligée en degré d'appel, le jugement est signifié à l'intéressé par un huissier de justice, sur demande du fonctionnaire désigné par le Roi visé à l'article 26, §1, alinéa 1er, sauf si l'amende est payée dans un délai de trente jours à compter de la date du jugement.».

Art. 39

L'article 32 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 32. Le fonctionnaire visé à l'article 26, §1er, alinéa 1er, ne peut imposer de sanction administrative prévue à l'article 18 à l'échéance d'un délai de six mois, à compter du jour où le fait est constaté, les éventuelles procédures de recours non comprises.

Le fonctionnaire visé à l'article 26, §1er, alinéa 1er, ne peut imposer de sanction administrative prévue aux articles 24 à 24quater à l'échéance d'un délai de six mois, à compter du jour où le fait est commis, les éventuelles procédures de recours non comprises.».

Art. 40

A l'article 34 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1° à l'alinéa 1er, les mots «aux articles 20, 20*bis*, 21, 22, 23, 23*bis* et 23*ter*» sont remplacés par les mots «aux articles 20 à 23*ter*»;

2° à l'alinéa 1er, les mots «dix mille francs» sont remplacés par les mots «deux cent cinquante euros»;

3° à l'alinéa 1er, les mots «par le fonctionnaire visé à l'article 26, § 1er, alinéa 1er » sont remplacés par les mots «par un fonctionnaire visé à l'article 26, § 1er, alinéa 1er, ou par un officier de police judiciaire ou administrative, selon les modalités prévues par le Roi»;

4° à l'alinéa 2, les mots «par le fonctionnaire concerné» sont remplacés par les mots «par un fonctionnaire visé à l'article 26, § 1er, alinéa 1er ».

de Koning aangewezen ambtenaar bedoeld in artikel 26, §1, eerste lid, aan betrokkene betekend door een gerechtsdeurwaarder. Het stadionverbod begint te lopen vanaf de dag volgend op de betekening. Indien de betrokken persoon op dat moment reeds het voorwerp uitmaakt van een stadionverbod, dan vangt het nieuwe stadionverbod aan de dag volgend op de dag waarop het lopend stadionverbod een einde neemt.

Wanneer in beroep enkel een administratieve geldboete wordt opgelegd, dan wordt het vonnis, op vraag van een door de Koning aangewezen ambtenaar bedoeld in artikel 26, §1, eerste lid, aan betrokkene betekend door een gerechtsdeurwaarder, behoudens de geldboete werd betaald binnen een termijn van een maand, te rekenen vanaf de dag van de uitspraak.».

Art. 39

Artikel 32 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 32. De ambtenaar bedoeld in artikel 26, §1, eerste lid, kan geen administratieve sanctie zoals bepaald in artikel 18 opleggen na het verstrijken van een termijn van zes maanden, te rekenen van de dag waarop het feit werd vastgesteld, de mogelijke beroepsprocedures niet inbegrepen.

De ambtenaar bedoeld in artikel 26, §1, eerste lid, kan geen administratieve sanctie zoals bepaald in de artikelen 24 tot 24quater opleggen na het verstrijken van een termijn van zes maanden, te rekenen van de dag waarop het feit werd gepleegd, de mogelijke beroepsprocedures niet inbegrepen.».

Art. 40

In artikel 34 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden «van de artikelen 20, 20*bis*, 21, 22, 23, 23*bis* en 23t*er*» vervangen door de woorden «van de artikelen 20 tot 23t*er*»;

2° in het eerste lid worden de woorden «tienduizend frank» vervangen door de woorden «tweehonderdvijftig euro»;

3° in het eerste lid worden de woorden «door de ambtenaar, bedoeld in artikel 26, §1, eerste lid» vervangen door de woorden «door een ambtenaar, bedoeld in artikel 26, §1, eerste lid, of door een officier van gerechtelijke of van bestuurlijke politie, overeenkomstig de door de Koning bepaalde modaliteiten»;

4° in het tweede lid worden de woorden «door de betrokken ambtenaar» vervangen door de woorden «door een ambtenaar, bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid».

Art. 41

A l'article 35 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1° à l'alinéa 1er, les mots «sur la base de l'article 24» sont remplacés par les mots «sur la base des articles 24 à 24*quater*»;

2° à l'alinéa 2, les mots «sur la base de l'article 24» sont remplacés par les mots «sur la base des articles 24 à *24quater*».

Art. 42

Dans l'article 36 de la même loi, les mots «à l'article 24» sont remplacés par les mots «aux articles 24 à *24quater*».

Art. 43

A l'article 37 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° les mots «dix mille francs» sont remplacés par les mots «deux cent cinquante euros»;

2° les mots «cinq mille francs» sont remplacés par les mots «cent vingt cinq euros».

Art. 44

Un article 37*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. *37bis*. S'il y a des circonstances atténuantes, les interdictions de stade administratives prévues à l'article 24, § 2, peuvent être diminuées jusqu'en-deçà de leur minimum, sans qu'elles ne puissent être inférieures à trois mois.».

Art. 45

A l'article 41 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1° à l'alinéa 1er, les mots «une infraction commise dans un stade ou dans le périmètre» sont remplacés par les mots «une infraction commise en raison et à l'occasion de l'organisation d'un match de football»;

2° à l'alinéa 2, les mots «une interdiction de pénétrer dans le périmètre ou une interdiction de quitter le territoire» sont insérés après les mots «une obligation de se présenter».

Art. 46

Un article 41*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

Art. 41

In artikel 35 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden «op basis van artikel 24» vervangen door de woorden «op basis van de artikelen 24 tot 24*quater*»;

2° in het tweede lid worden de woorden «op basis van artikel 24» vervangen door de woorden «op basis van de artikelen 24 tot *24quater*».

Art. 42

In artikel 36 van dezelfde wet worden de woorden «van artikel 24» vervangen door de woorden «van de artikelen 24 tot *24quater*».

Art. 43

In artikel 37 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden «tienduizend frank» worden vervangen door de woorden «tweehonderdvijftig euro»;

2° de woorden «vijfduizend frank» worden vervangen door de woorden «honderdvijfentwintig euro».

Art. 44

In dezelfde wet wordt een artikel 37*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 37*bis*. Indien er verzachtende omstandigheden zijn, kunnen de administratieve stadionverboden, bepaald in artikel 24, § 2, worden verminderd tot beneden hun minimum, zonder dat zij ooit lager kunnen zijn dan drie maanden.».

Art. 45

In artikel 41 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden «een misdrijf, begaan in een stadion of in de perimeter» vervangen door de woorden «een misdrijf, begaan omwille van en ter gelegenheid van de organisatie van een voetbalwedstrijd»;

2° in het tweede lid worden de woorden «een perimeterverbod of een verbod het grondgebied te verlaten» ingevoegd na de woorden «een aanmeldingsplicht».

Art. 46

In dezelfde wet wordt een artikel 41*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 41*bis*. Est puni d'une peine d'emprisonnement de six mois à trois ans et d'une amende de vingt-cinq à mille euros, ou d'une de ces deux peines seule, toute personne qui fait l'objet d'une obligation administrative de se présenter à un poste de police, conformément à l'article 24*bis* ou à l'article 24*ter* et qui, à au moins trois reprises au cours d'une même obligation administrative de s'y présenter, ne s'y présente pas.».

Art. 47

A l'article 43 de la même loi, l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 1er et 2:

«Par dérogation à l'alinéa précédent, des données à caractère personnel peuvent être communiquées par les services de police à un responsable de la sécurité dans le but d'appliquer la réglementation d'exclusion civile telle que prévue à l'article 10, 2°.».

Art. 48

Un article 43*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 43*bis*. En vue de permettre aux organisateurs d'apporter leur soutien au respect des interdictions de stade, conformément à l'article 10, 8°, des photographies des personnes concernées par ces interdictions de stade peuvent leurs être communiquées par les services de police par le biais du responsable de la sécurité. L'identité de ces personnes est indiquée visiblement sur les photographies. Ces photographies ne peuvent être conservées que durant la période pendant laquelle court l'interdiction de stade.

Sera puni des peines prévues à l'article 458 du Code pénal le responsable de sécurité ou le steward qui fait part à des tiers de ces renseignements et documentations.».

Art. 49

A l'article 44 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1° à l'alinéa 1er, les mots «En cas de constatation d'un fait passible d'une sanction administrative au sens des articles 20, 20*bis*, 21, 22, 23, 23*bis* ou 23*ter*, commis dans un stade ou dans le périmètre» sont remplacés par les mots «En cas de constatation d'un fait passible d'une sanction administrative au sens des articles 20, 20*bis*, 21, 21*bis*, 21*ter*, 22, 23, 23*bis* ou 23*ter*»;

2° l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 1er et 2:

«Si cette interdiction de stade à titre de mesure de sécurité concerne un mineur, la confirmation de cette décision dans un délai de 14 jours par le fonctionnaire visé à l'article 26, § 1er, alinéa 1er est également envoyée aux père et mère, tuteurs ou personnes qui ont la garde du mineur»;

«Art. 41*bis*. Wordt gestraft met een gevangenisstraf van zes maand tot drie jaar en een geldboete van vijfentwintig euro tot duizend euro, of met een van deze straffen alleen, elke persoon die, overeenkomstig artikel 24*bis* of 24*ter*, het voorwerp uitmaakt van een administratieve verplichting zich aan te melden op een politiekantoor en die zich minstens drie keer tijdens dezelfde administratieve aanmeldingsplicht niet heeft aangemeld.».

Art. 47

In artikel 43 van dezelfde wet wordt een nieuw lid ingevoegd tussen het eerste en tweede lid , luidende:

«In afwijking van het vorige lid, kunnen gepersonaliseerde gegevens door de politiediensten aan een veiligheidsverantwoordelijke worden meegedeeld met het oog op het toepassen van de regeling van burgerrechtelijke uitsluiting zoals bepaald in artikel 10, 2°.».

Art. 48

In dezelfde wet wordt een artikel 43*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 43*bis*. Teneinde het de organisatoren, overeenkomstig artikel 10, 8°, mogelijk te maken te helpen toezien op de naleving van de stadionverboden, kunnen hen, via de veiligheidsverantwoordelijke, door de politiediensten foto's van de personen die het voorwerp uitmaken van een stadionverbod worden meegedeeld. De identiteit van deze personen wordt duidelijk zichtbaar op deze foto's aangebracht. Deze foto's kunnen slechts worden bijgehouden gedurende de periode waarin het stadionverbod lopende is.

De veiligheidsverantwoordelijke of steward die deze inlichtingen en documentatie meedeelt aan derden, wordt gestraft met de straffen bepaald in artikel 458 van het strafwetboek.».

Art. 49

In artikel 44 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden «Bij vaststelling in een stadion of in de perimeter van een feit dat een administratieve sanctie oplevert in de zin van de artikelen 20, 20*bis*, 21, 22, 23, 23*bis* of 23*ter*» vervangen door de woorden «Bij vaststelling van een feit dat een administratieve sanctie oplevert in de zin van de artikelen 20, 20*bis*, 21, 21*bis*, 21*ter*, 22, 23, 23*bis* of 23*ter*»;

2° tussen het eerste en tweede lid wordt een nieuw lid ingevoegd, luidende:

«Wanneer dit stadionverbod als beveiligingsmaatregel een minderjarige betreft, dan wordt de bevestiging van deze beslissing binnen de veertien dagen door de ambtenaar bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid eveneens verzonden aan zijn vader en moeder, zijn voogden of de personen die het gezag over hem uitoefenen»;

3° à l'alinéa 2, devenant l'alinéa 3, les mots «d'une infraction commise dans un stade ou dans le périmètre» sont remplacés par les mots «d'une infraction ou d'un fait qualifié d'infraction»;

4° à l'alinéa 6, 3° devenant l'alinéa 7, 3° les mots « à l'alinéa 2» sont remplacés par les mots «à l'alinéa 3».

Art. 50

L'article 45 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, est complété par les alinéas suivants:

«Afin d'assurer le contrôle du respect de l'interdiction de stade imposée, un fichier central de photographies des personnes qui font l'objet d'une interdiction de stade est constitué, selon les modalités prévues par le Roi, après l'avis de la Commission de la Protection de la Vie Privée. La personne qui fait l'objet d'une telle interdiction de stade est invitée à se présenter au poste de police par un fonctionnaire de police afin de se faire photographier.

Les services de police enverront alors cette photographie, ou toute autre photographie de l'intéressé dont la police dispose, aux responsables de sécurité, selon les modalités prévues par le Roi, après l'avis de la Commission de la Protection de la Vie Privée.».

Art. 51

Dans l'article 45*bis* de la même loi, inséré par la loi du 10 mars 2003, les mots «une convention» sont remplacés par les mots «un accord officiel», les mots «la convention» sont remplacés par les mots «l'accord officiel» et les mots «cette convention» sont remplacés par les mots «cet accord officiel.».

Art. 52

L'article 46 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 46. La présente loi est d'application pour des faits commis dès le jour de l'entrée en vigueur de cette loi.».

3° in het tweede lid, dat het derde lid wordt, worden de woorden «van een misdrijf in een stadion of in de perimeter» vervangen door de woorden «van een misdrijf of een als misdrijf gekwalificeerd feit»;

4° in het zesde lid, 3°, dat het zevende lid, 3° wordt, worden de woorden «in het tweede lid» vervangen door de woorden «in het derde lid».

Art. 50

Artikel 45 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, wordt aangevuld met de volgende leden:

«Teneinde de controle op de naleving van het opgelegde stadionverbod te controleren, wordt, volgens de door de Koning bepaalde modaliteiten, na advies van de commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, een centraal bestand van foto's opgericht van personen die het voorwerp uitmaken van een stadionverbod. De persoon die het voorwerp uitmaakt van dergelijk stadionverbod wordt door een politieambtenaar uitgenodigd zich te melden op een politiekantoor om zich te laten fotograferen.

De politiediensten zenden vervolgens deze foto, of enige andere foto van betrokkene waarover de politie beschikt, aan de veiligheidsverantwoordelijken, volgens de door de Koning bepaalde modaliteiten, na advies van de commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.».

Art. 51

In artikel 45*bis* van dezelfde wet, ingevoerd bij de wet van 10 maart 2003, worden de woorden «een overeenkomst» vervangen door de woorden «een officieel akkoord», worden de woorden «de overeenkomst» vervangen door de woorden «het officieel akkoord» en worden de woorden «deze overeenkomst» vervangen door de woorden «dit officieel akkoord.».

Art. 52

Artikel 46 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 46. Deze wet is van toepassing op feiten gepleegd vanaf de dag van inwerkingtreding van deze wet.».

CHAPITRE 2

Modification de la loi sur la fonction de police, relatif à l'octroi de certains droits aux personnes qui sont privées de leur liberté et aux garanties fondamentales contre les mauvais traitements

Art. 53

L'article 31, alinéa 4, de la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police, est abrogé.

Art. 54

L'article 33, alinéas 3 et 4, de la même loi, sont abrogés.

Art. 55

Un article 33*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 33*bis*. Toute privation de liberté est inscrite dans le registre des privations de liberté.

Ce registre est le compte-rendu du déroulement chronologique de la privation de liberté de son début jusqu'à sa fin ou jusqu'au moment du transfert de la personne concernée aux autorités ou aux services compétents.

Le contenu et la forme du registre des privations de liberté ainsi que les conditions de conservation des données sont déterminés par le Roi.».

Art. 56

Un article 33*ter*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 33*ter*. Toute personne arrêtée administrativement doit être informée:

– de la privation de liberté;

– des motifs qui la sous-tendent;

– de la durée maximale de cette privation de liberté;

– de la procédure matérielle de la mise en cellule;

– de la possibilité de recourir à des mesures de contrainte.

Les droits liés à la privation de liberté visés par la présente loi sont notifiés, soit oralement soit par écrit et dans une langue qu'elle comprend, à toute personne qui fait l'objet d'une arrestation administrative et ce au moment où l'officier de police administrative effectue ou confirme cette privation de liberté.

HOOFDSTUK 2

Wijziging van de wet op het politieambt met betrekking tot het toekennen van bepaalde rechten aan personen die van hun vrijheid worden beroofd en de verzekering van fundamentele waarborgen tegen slechte behandeling

Art. 53

Artikel 31, vierde lid, van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, wordt opgeheven.

Art. 54

rtikel 33, derde en vierde lid, van dezelfde wet worden opgeheven.

Art. 55

In dezelfde wet wordt een artikel 33*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 33*bis*. Elke vrijheidsberoving wordt ingeschreven in het register van de vrijheidsberovingen.

Dit register is de weergave van het chronologisch verloop van de vrijheidsberoving vanaf het begin tot het einde ervan of tot het ogenblik van de overdracht van de betrokken persoon aan de bevoegde overheden of diensten.

De inhoud en de vorm van het register van de vrijheidsberovingen en de voorwaarden waaronder de gegevens worden bewaard, worden door de Koning bepaald.».

Art. 56

In dezelfde wet wordt een artikel 33*ter* ingevoegd, luidende:

«Art. 33*ter*. Elke bestuurlijke aangehouden persoon moet in kennis worden gesteld van:

– de vrijheidsberoving;

– de reden van diens vrijheidsberoving;

– de maximale duur ervan;

– de materiële procedure van de opsluiting;

– de mogelijkheid tot het nemen van dwangmaatregelen.

De in deze wet bedoelde rechten die uit de vrijheidsberoving voortvloeien worden hetzij mondeling hetzij schriftelijk en in een taal die hij verstaat medegedeeld aan elke persoon die het voorwerp uitmaakt van een bestuurlijke aanhouding, en dit op het ogenblik dat de officier van bestuurlijke politie de vrijheidsberoving verricht of handhaaft.

Cette notification est confirmée par écrit dans le registre des personnes retenues. La communication des droits des personnes arrêtées peut s'organiser collectivement à condition que cette procédure soit mentionnée dans le registre. «.

Art. 57

Un article 33*quater*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 33*quater*. Toute personne qui fait l'objet d'une arrestation administrative peut demander qu'une personne de confiance soit avertie.

Lorsque l'officier de police administrative en décide autrement, il mentionne les raisons de cette décision dans le registre des privations de liberté.

Lorsque la personne privée de sa liberté est mineur d'âge, la personne chargée de sa surveillance en est d'office avertie.».

Art. 58

Un article 33*quinquies*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 33*quinquies*. Toute personne qui fait l'objet d'une arrestation administrative a le droit à l'assistance médicale.

Sans préjudice du droit prévu à l'alinéa premier, toute personne qui fait l'objet d'une arrestation administrative a le droit subsidiaire à un examen médical par un médecin de son choix. Les frais liés à cet examen sont à charge de l'intéressé.».

Art. 59

Un article 33*sexies*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 33*sexies*. Toute personne qui fait l'objet d'une privation de liberté a le droit, pendant toute la durée de sa privation de liberté, de recevoir une quantité suffisante d'eau potable, d'utiliser des sanitaires adéquats et, compte tenu du moment, de recevoir un repas.».

Art. 60

L'article 34, § 4, alinéa 5, de la même loi est remplacé par l'alinéa suivant:

"Si la privation de liberté est effectuée en vue de la vérification de l'identité, le fonctionnaire de police qui procède à cette opération en fait mention dans le registre des privations de liberté, visé à l'article 33*bis*.".

Deze kennisgeving wordt schriftelijk bevestigd in het register van de vrijheidsberovingen . De mededeling van de rechten van de aangehoudenen kan collectief georganiseerd worden mits deze procedure als dusdanig wordt opgenomen in het register. «.

Art. 57

In dezelfde wet wordt een artikel 33*quater* ingevoegd, luidende:

«Art. 33*quater*. Elke persoon die het voorwerp uitmaakt van een bestuurlijke aanhouding mag vragen dat een vertrouwenspersoon, wordt verwittigd.

Wanneer de officier van bestuurlijke politie beslist aan dit verzoek geen gevolg te geven maakt hij hiervan melding in het register van de vrijheidsberovingen met opgave van de reden die tot zijn beslissing heeft geleid.

Indien de van de vrijheid beroofde persoon minderjarig is, wordt de persoon die belast is met het toezicht erop hiervan ambtshalve verwittigd.».

Art. 58

In dezelfde wet wordt een artikel 33*quinquies* ingevoegd, luidende:

«Art. 33*quinquies*. Elke persoon die het voorwerp uitmaakt van een bestuurlijke aanhouding heeft recht op medische bijstand.

Onverminderd het recht voorzien in het eerste lid, heeft elke persoon die het voorwerp uitmaakt van een bestuurlijke aanhouding subsidiair het recht een onderzoek door een arts naar keuze te vragen. De kosten voor dit onderzoek vallen ten laste van de betrokken persoon.».

Art. 59

In dezelfde wet wordt een artikel 33*sexies* ingevoegd, luidende:

«Art. 33*sexies*. Elke persoon die het voorwerp uitmaakt van een vrijheidsberoving heeft tijdens de ganse duur van zijn vrijheidsberoving recht op voldoende drinkwater en het gebruik van aangepast sanitair en, rekening houdende met het tijdstip, recht op een maaltijd.».

Art. 60

Artikel 34, § 4, vijfde lid, van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«Indien de vrijheidsberoving geschiedt met het oog op het verifiëren van de identiteit, maakt de politieambtenaar die deze verrichting doet, daarvan melding in het register van de vrijheidsberovingen bedoeld in artikel 33*bis*.».

Art. 61

Un article 37*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 37*bis*. §1er. Sans préjudice des dispositions de l'article 37, les fonctionnaires et agents de police ne peuvent menotter une personne que dans les cas suivants:

1° lors du transfèrement, de l'extraction et de la surveillance des détenus.

2° lors de la surveillance d'une personne arrêtée administrativement ou judiciairement, si cela est rendu nécessaire par les circonstances et, notamment, par:

– le comportement de l'intéressé lors de son arrestation ou pendant sa détention;

– le comportement de l'intéressé lors de privations de liberté antérieures;

– la nature de l'infraction commise;

– la nature du trouble occasionné à l'ordre public;

– la résistance ou la violence manifestée lors de son arrestation;

– le danger d'évasion;

– le danger que l'intéressé représente pour lui-même, pour le fonctionnaire ou agent de police ou pour les tiers;

– le risque de voir l'intéressé tenter de détruire des preuves ou d'occasionner des dommages.

Art. 62

Le Roi détermine les modalités relatives à l'imputation des frais et l'organisation pratique suit à l'application des articles 33*quinquies*, § 1er, et 33*sexies* de la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police.

Art. 63

Les dispositions du présent chapitre entrent en vigueur le jour de la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

Art. 61

In dezelfde wet wordt een artikel 37*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 37*bis*. §1. Onverminderd de bepalingen van artikel 37, mogen de politieambtenaren of de agenten van politie enkel in de volgende gevallen een persoon boeien;

1° Bij de overbrenging, de uithaling en de bewaking van gedetineerden.

2° Bij de bewaking van een persoon die het voorwerp uitmaakt van een gerechtelijke of bestuurlijke aanhouding, als het noodzakelijk wordt beschouwd, gelet op de omstandigheden onder meer op grond van:

– het gedrag van de aangehouden persoon bij de aanhouding of tijdens de hechtenis;

– diens gedrag bij vroegere vrijheidsberovingen;

– de aard van het gepleegd misdrijf;

– de aard van de veroorzaakte storing van de openbare orde;

– het verzet of geweld tegen de aanhouding;

– het ontvluchtingsgevaar;

– het gevaar dat betrokkene voor zichzelf, voor de politieambtenaar, agent van politie of derden uitmaakt;

– het gevaar dat betrokkene zal trachten bewijzen te vernietigen of schade te veroorzaken.

Art. 62

De Koning bepaalt de nadere regels betreffende de toerekening van de kosten en de praktische organisatie ingevolge de toepassing van de artikelen 33*quinquies*, § 1, en 33*sexies* van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt.

Art. 63

De bepalingen van dit hoofdstuk treden in werking de dag waarop deze wet in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

CHAPITRE 3

Mandats auprès de la Police Fédéral et auprès de l'Inspection Générale de la Police Fédéral et de la Police Local

Art. 64

Conformément à l'article 247 de la loi du 7 décembre 1998 organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux, sont désignés:

1° Monsieur Herman Fransen, dans la fonction de commissaire général de la police fédérale à dater du 1er janvier 2001;

2° Monsieur Luc Closset, dans la fonction d'inspecteur général de la police fédérale et de la police locale à dater du 1er janvier 2001;

3° Monsieur Marcel Jacobs, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire d'Hasselt à dater du 1er février 2001;

4° Monsieur Gilbert Drabbe, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Tongres à dater du 1er février 2001;

5° Monsieur Peter De Wolf, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Gand à dater du 1er février 2001;

6° Monsieur Rudi Vervaet, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Termonde à dater du 1er février 2001;

7° Monsieur Luc Dhoest, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Courtrai à dater du 1er février 2001;

8° Monsieur Eddy Naessens, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Furnes à dater du 1er février 2001;

9° Monsieur Luc Gheysen, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Bruges à dater du 1er février 2001;

10° Monsieur Daniel Deridder, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Nivelles à dater du 1er février 2001;

11° Monsieur Jean-Marie Claes, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Liège à dater du 1er février 2001;

12° Monsieur André Desenfants, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire d'Eupen à dater du 1er février 2001;

HOOFDSTUK 3

Mandaten bij de Federale Politie en bij de Algemene Inspectie van de Federale en van de Lokale Politie

Art. 64

Worden overeenkomstig artikel 247 van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, aangesteld:

1° met ingang van 1 januari 2001 in de functie van commissaris-generaal van de federale politie, de Heer Herman Fransen;

2° met ingang van 1 januari 2001 in de functie van inspecteur-generaal van de federale politie en van de lokale politie, de Heer Luc Closset;

3° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Hasselt, de Heer Marcel Jacobs;

4° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Tongeren, de Heer Gilbert Drabbe;

5° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Gent, de Heer Peter De Wolf;

6° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Dendermonde, de Heer Rudi Vervaet;

7° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Kortrijk, de Heer Luc Dhoest;

8° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Veurne, de Heer Eddy Naessens;

9° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Brugge, de Heer Luc Gheysen;

10° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Nijvel, de Heer Daniel Deridder;

11° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Luik, de Heer Jean-Marie Claes;

12° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Eupen, de Heer André Desenfants;

13° Monsieur Christian Marchal, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Huy à dater du 1er février 2001;

14° Monsieur Jean-Yves Schul, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire d'Arlon à dater du 1er février 2001;

15° Monsieur David Devos, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Marche-en-Famenne à dater du 1er février 2001;

16° Monsieur André Schmit, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Neufchâteau à dater du 1er février 2001;

17° Monsieur Michel Rompen, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Mons à dater du 1er février 2001;

18° Monsieur Yves Berrendorf, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Verviers à dater du 1er février 2001;

19° Monsieur André Danloy, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Charleroi à dater du 1er février 2001;

20° Monsieur Eddy De Baets, dans la fonction de directeur coordonnateur de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire d'Audenarde à dater du 1er février 2001 jusqu'au 1er mai 2002.

TITRE IV

EMPLOI

CHAPITRE 1ER

Apprentissagedde professions de salariés

Art. 65

L'article 4, § 2, de la loi du 19 juillet 1983 sur l'apprentissage de professions exercées par des travailleurs salariés, remplacé par la loi du 6 mai 1998, est remplacé par la disposition suivante:

«§ 2. Par dérogation au § 1er, le règlement d'apprentissage visé à l'article 47 peut relever la limite d'âge fixée au § 1er, alinéa 2, et déterminer les conditions éventuelles dans lesquelles cette limite d'âge relevée peut s'appliquer.» .

13° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Hoei, de Heer Christian Marchal;

14° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Aarlen, de Heer Jean-Yves Schul;

15° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Marche-en-Famenne, de Heer David Devos;

16° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Neufchâteau, de Heer André Schmit;

17° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Bergen, de Heer Michel Rompen;

18° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Verviers, de Heer Yves Berrendorf;

19° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Charleroi, de Heer André Danloy;

20° met ingang van 1 februari 2001 tot 1 mei 2002 in de functie van directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Oudenaarde, de Heer Eddy De Baets.

TITEL IV

WERK

HOOFDSTUK 1

Leerlingstelsel voor werknemersberoepen

Art. 65

Artikel 4, § 2, van de wet van 19 juli 1983 op het leerlingwezen voor beroepen uitgeoefend door werknemers in loondienst, vervangen bij de wet van 6 mei 1998, wordt vervangen als volgt:

«§ 2. In afwijking van § 1, kan het in artikel 47 bedoeld leerreglement de in § 1, tweede lid, bepaalde leeftijdsgrens verhogen en de eventuele voorwaarden bepalen waaronder de verhoogde leeftijdsgrens toegepast mag worden.» .

CHAPITRE 2

Modification de la loi du 7 janvier 1958 concernant les Fonds de sécurité d'existence

Art. 66

L'article 4, 1°, de la loi du 7 janvier 1958 concernant les Fonds de sécurité d'existence, est remplacé par la disposition suivante:

«1° la dénomination et l'adresse du siège du Fonds;».

Art. 67

Les commissions paritaires et sous-commissions paritaires disposent, au besoin, d'un délai de 6 mois, à partir de l'entrée en vigueur de la présente loi, pour déposer au greffe de la Direction générale Relations collectives de travail du Service public fédéral Emploi, Travail et Concertation sociale, la convention collective de travail adaptant les statuts des Fonds de sécurité d'existence à l'article précédent.

CHAPITRE 3

Accidents du travail

Section 1er

Plan comptable spécifique du Fonds des accidents du travail

Art. 68

A l'article 58*ter* de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail sont apportées les modifications suivantes:

1° dans l'alinéa 1er, inséré par la loi du 29 avril 1996 et remplacé par la loi du 10 août 2001, les mots «règlement financier conformément aux dispositions de l'article 7 de la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public» sont remplacés par les mots «plan comptable spécifique du Fonds conformément aux dispositions de l'article 16, § 3, de l'arrêté royal du 3 avril 1997 portant des mesures en vue de la responsabilisation des institutions publiques de sécurité sociale, en application de l'article 47 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions»;

2° dans l'alinéa 2, inséré par la loi du 29 avril 1996 et remplacé par la loi du 10 août 2001, les mots «la loi du 16 mars 1954 précitée» sont remplacés par les mots «la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public».

HOOFDSTUK 2

Wijziging van de wet van 7 januari 1958 betreffende de Fondsen voor Bestaanszekerheid

Art. 66

Artikel 4, 1°, van de wet van 7 januari 1958 betreffende de Fondsen voor Bestaanszekerheid, wordt vervangen als volgt:

«1° de benaming en het adres van de zetel van het Fonds;».

Art. 67

De paritaire comités en paritaire subcomités beschikken, indien nodig, over een termijn van 6 maanden, te rekenen vanaf de inwerkingtreding van deze wet om de collectieve arbeidsovereenkomst die de statuten van de Fondsen voor Bestaanszekerheid aanpast aan het vorige artikel bij de griffie van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg neer te leggen.

HOOFDSTUK 3

Arbeidsongevallen

Afdeling 1

Specifiek boekhoudplan van het Fonds voor arbeidsongevallen

Art. 68

In artikel 58*ter* van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid, ingevoegd bij de wet van 29 april 1996 en vervangen bij de wet van 10 augustus 2001, worden de woorden «financieel reglement overeenkomstig de bepalingen van artikel 7 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut» vervangen door de woorden «specifiek boekhoudplan van het Fonds overeenkomstig de bepalingen van artikel 16, § 3 van het koninklijk besluit van 3 april 1997 houdende maatregelen met het oog op de responsabilisering van de openbare instellingen van sociale zekerheid, met toepassing van artikel 47 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels»;

2° in het tweede lid, ingevoegd bij de wet van 29 april 1996 en vervangen bij de wet van 10 augustus 2001, worden de woorden «de voormelde wet van 16 maart 1954» vervangen door de woorden «de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut».

Art. 69

Dans l'article 59*sexies*, alinéa 2, de la même loi, remplacé par la loi du 10 août 2001, les mots «règlement financier du Fonds conformément aux dispositions de l'article 7 de la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public» sont remplacés par les mots «plan comptable spécifique du Fonds conformément aux dispositions de l'article 16, § 3, de l'arrêté royal du 3 avril 1997 portant des mesures en vue de la responsabilisation des institutions publiques de sécurité sociale, en application de l'article 47 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions».

Section 2

Traitement des plaintes et des demandes de médiation par le Fonds des accidents du travail

Art. 70

Un article 87*ter*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 87*ter*. Par dérogation aux articles 10, alinéa 1er, 6°*bis*, 13 et 20, al. 2, de la loi du 27 mars 1995 relative à l'intermédiation en assurances et à la distribution d'assurances, le Fonds des accidents du travail est seul compétent pour réceptionner et traiter les plaintes et les demandes de médiation en rapport avec l'application des lois visées à l'art. 58, § 1er, 9°.».

Art. 71

Dans la même loi, un article 87*quater*, rédigé comme suit, est inséré:

«Art. 87*quater*. Sans préjudice des dispositions de l'article 87*ter*, le Fonds des accidents du travail et l'autorité ou l'instance chargée de traiter les plaintes et visée à l'article 10, alinéa 1er, 6°*bis* de la loi du 27 mars 1995, concluent un protocole concernant notamment la communication réciproque de toute donnée pertinente en rapport avec les dispositions de l'article 87*ter*.».

Art. 69

In artikel 59*sexies*, tweede lid, van dezelfde wet, vervangen door de wet van 10 augustus 2001, worden de woorden «financieel reglement van het Fonds overeenkomstig de bepalingen van artikel 7 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut» vervangen door de woorden «specifiek boekhoudplan van het Fonds overeenkomstig de bepalingen van artikel 16, § 3, van het koninklijk besluit van 3 april 1997 houdende maatregelen met het oog op de responsabilisering van de openbare instellingen van sociale zekerheid, met toepassing van artikel 47 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels «.

Afdeling 2

Behandeling van klachten en bemiddelingsverzoeken door het Fonds voor arbeidsongevallen

Art. 70

In dezelfde wet wordt een artikel 87*ter* ingevoegd, luidende:

«Art. 87*ter*. In afwijking van de artikelen 10, eerste lid, 6°*bis*, 13 en 20, tweede lid, van de wet van 27 maart 1995 betreffende de verzekerings- en herverzekeringsbemiddeling en de distributie van verzekeringen, is het Fonds voor Arbeidsongevallen exclusief bevoegd voor het aannemen en behandelen van klachten en bemiddelingsverzoeken met betrekking tot de toepassing van de in art. 58, §1, 9° bedoelde wetten.».

Art. 71

In dezelfde wet wordt een artikel 87*quater* ingevoegd, luidende:

«Art. 87*quater*. Onverminderd de bepalingen van artikel 87*ter,* sluiten het Fonds voor Arbeidsongevallen en de overheid of de instantie die belast is met de behandeling van de klachten en bedoeld in artikel 10, eerste lid, 6°*bis* van de wet van 27 maart 1995, een protocol betreffende onder meer de wederzijdse communicatie van alle relevante gegevens met betrekking tot de bepalingen van artikel 87*ter*.».

TITRE V

CLASSES MOYENNES

CHAPITRE 1ER

Modification de la loi du 13 juillet 2006 relative aux commissions et commissions de recours compétentes en matière de port du titre professionnel d'une profession intellectuelle prestataire de services

Art. 72

A l'article 9, alinéa 2 de la loi du 13 juillet 2006 relative aux commissions et commissions de recours compétentes en matière de port du titre professionnel d'une profession intellectuelle prestataire de services est remplacé par la disposition suivante:

«Si ce lieu est situé dans la région bilingue de Bruxelles-Capitale ou dans la région de langue allemande, cette compétence est déterminée par la langue utilisée dans la demande. Si la requête est rédigée en langue allemande, la chambre d'expression française sera compétente à moins que le demandeur ne fasse expressément mention dans sa demande de sa volonté d'introduire son recours devant l'autre chambre».

CHAPITRE 2

Non-saisissabilité des domiciles des indépendants

Art. 73

Pour l'application du présent chapitre, on entend par travailleur indépendant: toute personne physique qui exerce à titre principal en Belgique une activité professionnelle en raison de laquelle elle n'est pas soumise à un contrat de travail ou à un statut.

Art. 74

Par dérogation aux articles 7 et 8 de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851 et à l'article 1560 du Code judiciaire, un travailleur indépendant peut, nonobstant toute convention contraire, déclarer insaisissables ses droits sur l'immeuble où est fixée sa résidence principale.

Art. 75

Cette déclaration est reçue par notaire sous peine de nullité et contient la description détaillée de l'immeuble et l'indication de son caractère propre, commun ou indivis.

Art. 76

Lorsque l'immeuble est à usage mixte professionnel et d'habitation, la description distingue clairement la partie affectée à

TITEL V

middenstand

HOOFDSTUK 1

Wijziging van de wet van 13 juli 2006 betreffende de commissies en beroepscommissies die bevoegd zijn inzake het voeren van de beroepstitel van een dienstverlenend intellectueel beroep

Art. 72

Artikel 9, tweede lid van de wet van 13 juli 2006 betreffende de commissies en beroepscommissies die bevoegd zijn inzake het voeren van de beroepstitel van een dienstverlenend intellectueel beroep wordt vervangen als volgt:

«Als deze plaats zich binnen het tweetalige Brussels Hoofdstedelijke gebied bevindt of binnen het Duitstalige gebied, dan wordt deze bevoegdheid bepaald door de taal die in de aanvraag wordt gebruikt. Als het verzoek in het Duits is opgesteld, dan zal de Franstalige Kamer bevoegd zijn op voorwaarde dat de aanvrager in zijn aanvraag niet uitdrukkelijk zijn wil vermeldt om zijn verhaal bij de andere kamer in te dienen.»

HOOFDSTUK 2

Niet-beslagbaarheid woning zelfstandige

Art. 73

Voor de toepassing van dit hoofdstuk, verstaat men onder zelfstandige: iedere natuurlijke persoon die in België een beroepsbedrijvigheid uitoefent uit hoofde waarvan hij niet aan een arbeidsovereenkomst of aan een statuut onderworpen is.

Art. 74

In afwijking van de artikelen 7 en 8 van de hypotheekwet van 16 december 1851 en van artikel 1560 van het Gerechtelijke wetboek, kan een zelfstandige, niettegenstaande elk strijdig beding, zijn rechten op het onroerend goed waar hij zijn hoofdverblijfplaats gevestigd heeft, onvatbaar voor beslag verklaren.

Art. 75

Deze verklaring wordt op straffe van nietigheid door een notaris verleden en bevat de gedetailleerde beschrijving van het onroerend goed en van de aanduiding van de eigen, gemeenschappelijke of onverdeelde aard ervan.

Art. 76

Wanneer het onroerend goed bestemd is voor gemengd professioneel en woonstgebruik, onderscheidt de beschrijving

la résidence principale et la partie affectée à un usage professionnel. La description mentionne la surface de chacune des parties.

Si la surface de la partie affectée à usage professionnel représente moins de 30% de la surface totale de l'immeuble, les droits sur la totalité de l'immeuble peuvent être déclarés insaisissables.

Si la surface de la partie affectée à un usage professionnel représente 30% ou plus de la surface totale de l'immeuble, seuls les droits sur la partie affectée à la résidence principale peuvent être déclarés insaisissables moyennant l'établissement préalable de statuts de copropriété.

Art. 77

Cette déclaration est inscrite sur un registre destiné à cette fin, au bureau du conservateur des hypothèques dans l'arrondissement duquel le bien est situé. Avant cette inscription, elle ne pourra être opposée aux tiers.

Le Roi peut prévoir des formes de publicité complémentaires de la déclaration et en fixer la procédure et le coût.

Art. 78

Cette déclaration n'a d'effets qu'à l'égard des créanciers dont les créances naissent postérieurement à l'inscription visée à l'article 6, à l'occasion de l'activité professionnelle indépendante du déclarant.

Elle n'a pas d'effet à l'égard des créances résultant d'une condamnation pénale, même si elles concernent l'activité professionnelle.

Elle n'a pas non plus d'effet lorsque la responsabilité du travailleur indépendant qui a déclaré insaisissables ses droits sur l'immeuble où est fixée sa résidence principale est engagée sur base des articles 265, § 2, 409, § 2, et 530, § 2, du Code des sociétés.

Art. 79

La déclaration peut à tout moment faire l'objet d'une renonciation soumise aux conditions prévues aux articles 75 et 77.

Art. 80

Les effets de la déclaration subsistent après dissolution du régime matrimonial lorsque le déclarant est attributaire du bien.

duidelijk het gedeelte dat bestemd is voor de hoofdverblijfplaats en het gedeelte dat bestemd is voor professioneel gebruik. De beschrijving vermeldt de oppervlakte van elk gedeelte.

Indien de oppervlakte die bestemd is voor beroepsdoeleinden minder dan 30% beslaat van de totale oppervlakte van het onroerend goed, kunnen de rechten op het hele onroerend goed onvatbaar voor beslag worden verklaard.

Indien de oppervlakte die bestemd is voor beroepsdoeleinden 30% of meer beslaat van de totale oppervlakte van het onroerend goed, kunnen alleen de rechten op het gedeelte dat voor de hoofdverblijfplaats bestemd is onvatbaar voor beslag worden verklaard mits men voorafgaandelijk statuten van mede-eigendom opstelt.

Art. 77

Deze verklaring wordt ingeschreven in een hiertoe bestemd register, op het kantoor van de hypotheekbewaarder in het arrondissement waarvan het goed gelegen is. Vóór deze inschrijving, zal de verklaring niet aan derden tegengesteld kunnen worden.

De Koning kan bijkomende vormen van openbaarheid van de verklaring voorzien en hiervan de procedure en kosten vastleggen.

Art. 78

Deze verklaring heeft slechts uitwerking ten aanzien van schuldeisers van wie de schulden na de overschrijving bedoeld in artikel 6 ontstaan, naar aanleiding van de zelfstandige beroepsactiviteit van de declarant.

Deze heeft geen uitwerking ten aanzien van schulden die voortvloeien uit een strafrechterlijke veroordeling, zelfs indien zij op de beroepsactiviteit betrekking hebben.

Die heeft ook geen uitwerking wanneer de aansprakelijkheid van de zelfstandige, die zijn rechten op het onroerend goed waar hij zijn hoofdverblijfplaats gevestigd heeft onvatbaar voor beslag heeft verklaard, op basis van de artikelen 265, § 2, 409, § 2, en 530, § 2, van het Wetboek van vennootschappen toepasselijk is.

Art. 79

Van de verklaring kan op ieder ogenblik, onder de voorwaarden die voorzien zijn in artikel 75 en 77, worden afgezien.

Art. 80

De gevolgen van de verklaring blijven bestaan na de ontbinding van het huwelijksstelsel wanneer de aangever het goed wordt toegedeeld.

Art. 81

Le décès du déclarant emporte révocation de la déclaration.

Art. 82

En cas de cession des droits immobiliers désignés dans la déclaration initiale, le prix obtenu demeure insaisissable à l'égard des créanciers dont les droits sont nés postérieurement à l'inscription de cette déclaration et à l'occasion de l'activité professionnelle du déclarant, sous la condition du remploi dans le délai d'un an des sommes à l'acquisition par le déclarant d'un immeuble où est fixée sa résidence principale.

Durant ce délai, les sommes sont conservées entre les mains du notaire qui a reçu l'acte de cession des droits immobiliers.

Les droits sur la résidence principale nouvellement acquise restent insaisissables à l'égard des créanciers visés au premier alinéa lorsque l'acte d'acquisition contient une déclaration de remploi des fonds, sauf si les créanciers démontrent que l'indépendant a intentionnellement réduit sa solvabilité.

La déclaration de remploi des fonds est soumise aux conditions de validité et d'opposabilité prévues aux articles 75, 76 et 77.

Art. 83

L'établissement de la déclaration et son, inscription donnent lieu au versement au notaire d'honoraires fixes dont le montant est fixé conformément à la loi du 31 août 1891 portant tarification et recouvrement des honoraires des notaires.

Aussi longtemps que le montant des honoraires visés à l'alinéa 1er n'aura pas été fixé conformément à cet alinéa, le montant est fixé à 500 EUR.

Art. 84

Le présent chapitre entre en vigueur le premier jour du mois qui suit celui au cours duquel la présente loi aura été publiée au *Moniteur belge*.

Art. 81

Het overlijden van de aangever heeft de herroeping van de verklaring tot gevolg.

Art. 82

Ingeval van overdracht van de onroerende rechten die in de aanvankelijke verklaring zijn aangeduid, blijft de verkregen prijs onvatbaar voor beslag ten aanzien van de schuldeisers van wie de rechten na het inschrijven van deze verklaring en bij de beroepsbedrijvigheid van de aangever ontstaan zijn, op voorwaarde van de wederbelegging binnen een termijn van één jaar van de geldsommen bij de aankoop door de declarant van een onroerend goed waar zijn hoofdverblijfplaats is gevestigd.

Gedurende deze termijn worden de geldsommen bewaard in handen van de notaris die de akte van overdracht van de onroerende rechten heeft verleden.

De rechten op de nieuw aangekochte hoofdverblijfplaats blijven onvatbaar voor beslag ten aanzien van de schuldeisers bedoeld in het eerste lid wanneer de akte van verkrijging een verklaring van wederbelegging van de fondsen bevat, behalve als de schuldeisers bewijzen dat de zelfstandige zijn solvabiliteit opzettelijk heeft verminderd.

De verklaring van wederbelegging der fondsen is onderworpen aan de voorwaarden van geldigheid en tegenwerpbaarheid bepaald in artikel 75, 76 en 77.

Art. 83

Het opmaken van de verklaring en de inschrijving ervan geven aanleiding tot de storting aan de notaris van vaste erelonen waarvan het bedrag overeenkomstig de wet van 31 augustus 1891 houdende tarificatie en invordering van de honoraria der notarissen is vastgelegd.

Zolang het bedrag van de erelonen bedoeld in het eerste lid overeenkomstig dit lid niet is vastgelegd, wordt het bedrag vastgelegd op 500 EUR.

Art. 84

Dit hoofdstuk treedt in werking op de eerste dag van de maand na die waarin deze wet is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Titre VI

Dispositions diverses

Chapitre 1er

Modification la loi du 25 février 2003 portant création de la fonction d'agent de sécurité en vue de l'exécution des missions de police des cours et tribunaux et le transfert des détenus

Art. 85

A l'art 6, 1°, de la loi du 25 février 2003 portant création de la fonction d'agent de sécurité en vue de l'exécution des missions de police des cours et tribunaux des détenus les mots «et 37*bis*» sont insérés entre les mots «à l'article 37» et «de la loi du 5 août 1992».

CHAPITRE 2

Finances

Section 1re

Impôts des sociétés – Réserves exonérées

Art. 86

Au titre X du même Code, il est inséré un nouvel article 519*ter*, rédigé comme suit:

«Art. 519*ter*. § 1er. Par dérogation aux articles 215 et 246, alinéa 1er, le taux de l'impôt des sociétés ou, pour les contribuables visés à l'article 227, 2°, de l'impôt des non-résidents est réduit pour les exercices d'impositions 2008 à 2010:

1° en ce qui concerne les prélèvements imposables en vertu de l'article 511, § 1er, sur la réserve d'investissement constituée pendant l'exercice d'imposition 1982;

2° en ce qui concerne les prélèvements imposables en vertu de l'article 190, alinéa 4, qui sont effectués sur des plus-values réalisées autres que celles visées aux articles 44*bis* et 47 du présent code et à l'article 115, § 2, de la loi programme du 2 août 2002, immunisées aux conditions prévues à l'article 190, alinéas 1er à 3, et qui n'excèdent pas le montant total de ces plus-values existant à la fin de la période imposable se rattachant à l'exercice d'imposition 2004.

Le taux visé à l'alinéa 1er est fixé:

– à 16,5 p.c. pour l'exercice d'imposition 2008;

– à 20,75 p.c. pour l'exercice d'imposition 2009 et

TITEL VI

Diverse bepalingen

HOOFDSTUK 1

Wijziging van de wet van 25 februari 2003, houdende de inrichting van de functie van veiligheidsbeambte met het oog op de uitvoering van de taken die betrekking hebben op de politie van hoven en rechtbanken en de overbrenging van gevangenen

Art. 85

In artikel 6, 1°, van de wet van 25 februari 2003, houdende de inrichting van de functie van veiligheidsbeambte met het oog op de uitvoering van de taken die betrekking hebben op de politie van hoven en rechtbanken en de overbrenging van gevangenen worden de woorden «en 37*bis*» ingevoegd tussen de woorden «bij artikel 37» en de woorden «van de wet van 5 augustus 1992».

Hoofdstuk 2

Financiën

Afdeling 1

Vennootschapsbelastingen - Vrijgestelde reserves

Art. 86

In titel X van hetzelfde Wetboek, wordt een nieuw artikel 519*ter* ingevoegd, luidende:

«Art. 519*ter*. § 1. In afwijking van de artikelen 215 en 246, eerste lid, wordt, voor de aanslagjaren 2008 tot 2010, het tarief van de vennootschapsbelasting of, voor de in artikel 227, 2°, vermelde belastingplichtigen, van de belasting van niet-inwoners verlaagd:

1° met betrekking tot de overeenkomstig artikel 511, § 1, bedoelde belastbare opnemingen op de investeringsreserve, die zijn aangelegd gedurende het aanslagjaar 1982;

2° met betrekking tot de overeenkomstig artikel 190, vierde lid, bedoelde belastbare opnemingen, die zijn verricht op de verwezenlijkte meerwaarden, andere dan deze bedoeld in de artikel 44*bis* en 47 van dit wetboek en in artikel 115, § 2 van de programmawet van 2 augustus 2002, die zijn vrijgesteld overeenkomstig artikel 190, eerste tot derde lid, en die niet hoger zijn dan het totale bedrag van die meerwaarden die bestonden op het einde van het belastbaar tijdperk verbonden aan het aanslagjaar 2004.

Het in het eerste lid vermelde tarief wordt bepaald:

– op 16,5 pct. voor het aanslagjaar 2008;

– op 20,75 pct. voor het aanslagjaar 2009 en

– à 25 p.c. pour l'exercice d'imposition 2010.

Les taux visés à l'alinéa 1er sont en outre réduits pour les exercices d'impositions 2008 à 2010 respectivement à 10 p.c., 12 p.c. et 14 p.c. pour la partie des prélèvements qui correspond à des investissements réalisés pendant la période imposable se rattachant à l'exercice d'imposition considéré, en immobilisations corporelles, autres que ceux visés à l'article 75, 5°, ou en immobilisations incorporelles, qui sont amortissables et qui ne sont pas considérées comme un remploi en vertu des articles 44*bis*, 47 et 194*quater* et qui antérieurement n'ont pas été prises en considération pour l'application de cette disposition.

§ 2. Aucune des déductions prévues aux articles 199 à 206 ou compensation avec la perte de la période imposable ne peut être opérée sur l'assiette de l'impôt visé au § 1er.

Par dérogation à l'article 276, aucun précompte, quotité forfaitaire d'impôt étranger ou crédit d'impôt ne peut être imputé sur l'impôt visé au § 1er.

§ 3. L'impôt visé au § 1er est éventuellement majoré comme il est prévu en matière d'impôt des personnes physiques par les articles 157 à 159, 161 à 164 et 166 à 168, en cas d'absence ou d'insuffisance de versements anticipés.

§ 4. L'article 463*bis* ne s'applique pas à l'impôt calculé conformément aux §§ 1er à 3.».

Art. 87

Toute modification apportée à partir du 17 octobre 2006 à la date de clôture des comptes annuels reste sans incidence pour l'application de l'article 86.

Section 2

Unité TVA – Solidarité

Art. 88

Un article 51*ter*, rédigé comme suit, est inséré dans le Code de la Taxe sur la valeur ajoutée:

«Art. 51*ter*. - Les membres d'une unité TVA visée à l'article 4, § 2, sont solidairement tenus entre eux au paiement de la taxe, des intérêts, des amendes encourues et des frais dont l'exigibilité est née pendant leur période d'appartenance à l'unité TVA.».

Art. 89

L'article 88 produit ses effets le 1er avril 2007.

– op 25 pct. voor het aanslagjaar 2010.

De in het eerste lid vermelde tarieven worden bovendien voor de aanslagjaren 2008 tot 2010 verlaagd naar respectievelijk 10 pct., 12 pct. en 14 pct. voor het gedeelte van de opnemingen dat overeenstemt met investeringen binnen het belastbaar tijdperk verbonden aan het desbetreffende aanslagjaar, in materiële vaste activa, andere dan deze vermeld in artikel 75, 5°, of immateriële vaste activa, die afschrijfbaar zijn en die niet als herbelegging in aanmerking worden genomen krachtens de artikelen 44*bis*, 47 en 194*quater* en die voorheen nog niet in aanmerking werden genomen voor de toepassing van deze bepaling.

§ 2. Geen van de in artikelen 199 tot 206 bepaalde aftrekken noch compensatie met het verlies van het belastbaar tijdperk mag worden verricht op de grondslag van de in § 1 vermelde belasting.
In afwijking van artikel 276 mag geen voorheffing, noch forfaitair gedeelte van buitenlandse belasting , noch belastingkrediet worden verrekend op de in § 1 vermelde belasting.

§ 3. De in § 1 vermelde belasting wordt eventueel vermeerderd zoals vermeld in de artikelen 157 tot 159, 161 tot 164 en 166 tot 168, ingeval geen of ontoereikende voorafbetalingen zijn gedaan.

§ 4. Artikel 463*bis* is niet van toepassing op de belasting berekend overeenkomstig de §§ 1 tot 3.».

Art. 87

Elke wijziging die vanaf 17 oktober 2006 aan de datum van afsluiting van de jaarrekening wordt aangebracht, is zonder uitwerking voor de toepassing van artikel 86.

Afdeling 2

BTW-eenheid – Hoofdelijke aansprakelijkheid

Art. 88

In het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, wordt een artikel 51*ter* ingevoegd, luidende:

«Art. 51*ter*. - De leden van een btw-eenheid bedoeld in artikel 4, § 2, zijn onder elkaar hoofdelijk gehouden tot de betaling van de belasting, de interesten, de opgelopen boeten en de kosten waarvan de verschuldigdheid is ontstaan tijdens de periode dat zij tot de BTW-eenheid behoren.».

Art. 89

Artikel 88 heeft uitwerking met ingang van 1 april 2007.

CHAPITRE 3

Modification de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale

Art. 90

L'article 57, §1er, alinéa 2, de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale, est complété comme suit:

«Il encourage la participation des usagers».

CHAPITRE 4

Responsabilité environnementale

Section 1re

JUSTICE

Instauration de délais de prescription particuliers pour les actions introduites par des autorités publiques en vue du recouvrement des coûts des mesures de prévention et de réparation des dommages environnementaux

Art. 91

Un article 2277*ter*, rédigé comme suit, est inséré dans le Code civil:

«2277ter. § 1. Les actions introduites par des autorités publiques en vue du recouvrement des coûts des mesures de prévention et de réparation des dommages environnementaux se prescrivent par cinq ans à partir de la date à laquelle les mesures ont été achevées ou de la date à laquelle la personne responsable a été identifiée, la date la plus récente étant retenue.

Les actions visées au premier alinéa se prescrivent en tout cas par trente ans à compter du jour qui suit celui où le fait ayant donné lieu aux dommages environnementaux s'est produit.

§ 2. Le présent article ne s'applique pas aux dommages environnementaux résultant d'activités nucléaires ou d'activités menées principalement dans l'intérêt de la défense nationale ou de la sécurité internationale, ainsi qu'aux dommages environnementaux causés par des conflits armés, des hostilités, une guerre civile, une insurrection ou aux dommages environnementaux causés par un phénomène naturel de nature exceptionnelle, inévitable et irrésistible, ou aux dommages environnementaux résultant d'activités dont l'unique objet est d'assurer la protection contre les catastrophes naturelles.».

HOOFDSTUK 3

Wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

Art. 90

Artikel 57, § 1, tweede lid, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, wordt aangevuld als volgt:

«Het bevordert de participatie van de gebruikers».

HOOFDSTUK 4

Milieuaansprakelijkheid

Afdeling 1

JUSTITIE

Invoering van bijzondere verjaringstermijnen voor vorderingen ingesteld door publieke overheden tot vergoeding van de kosten van preventie –en herstelmaatregelen bij milieuschade

Art. 91

In het Burgerlijk Wetboek wordt een artikel 2277*ter* ingevoegd, luidende:

«2277ter. §1. Rechtsvorderingen ingesteld door publieke overheden tot vergoeding van de kosten voor maatregelen ter preventie en tot het herstel van milieuschade verjaren door verloop van vijf jaar vanaf de dag waarop de maatregelen geheel zijn voltooid of waarop de aansprakelijke persoon is geïdentificeerd, indien die laatstgenoemde datum later is.

De in het eerste lid vermelde vorderingen verjaren in ieder geval door verloop van dertig jaar vanaf de dag volgend op die waarop het feit dat tot milieuschade heeft geleid, heeft plaatsgevonden.

§2. Milieuschade ten gevolge van nucleaire activiteiten of ten gevolge van activiteiten die hoofdzakelijk de landsverdediging of de internationale veiligheid dienen, alsook milieuschade ten gevolge van oorlogshandelingen, vijandelijkheden, burgeroorlog, oproer of milieuschade ten gevolge van een natuurverschijnsel dat uitzonderlijk, onontkoombaar en onafwendbaar is, of milieuschade ten gevolge van activiteiten die uitsluitend tot doel hebben bescherming te bieden tegen natuurrampen, valt niet onder het toepassingsgebied van dit artikel.».

Art. 92

L'article 8*bis*, §1er, alinéa 1er, de la loi du 30 juillet 1979 relative à la prévention des incendies et des explosions ainsi qu'à l'assurance obligatoire de la responsabilité civile dans ces mêmes circonstances, est remplacé par l'alinéa suivant:

«Sans préjudice de l'article 2277*ter* du Code civil, toute action de la personne lésée, fondée sur l'article 8, septième alinéa, se prescrit par trois ans à compter de la date du dommage.».

Art. 93

A l'article 12 de la loi du 25 février 1991 relative à la responsabilité du fait des produits défectueux, sont apportées les modifications suivantes:

1° le § 1er, alinéa 1er, est remplacé par l'alinéa suivant:

«Sans préjudice de l'article 2277*ter* du Code civil, le droit de la victime d'obtenir du producteur la réparation de son dommage sur le fondement de la présente loi s'éteint à l'expiration d'un délai de dix ans à compter de la date à laquelle celui-ci a mis le produit en circulation, à moins que durant cette période la victime n'ait engagé une procédure judiciaire fondée sur la présente loi.»;

2°, le § 2, alinéa 1er, est remplacé par l'alinéa suivant:

«Sans préjudice de l'article 2277*ter* du Code civil, l'action fondée sur la présente loi se prescrit par trois ans à compter du jour où il aurait dû raisonnablement en avoir connaissance.».

Art. 94

§ 1er. Les nouveaux délais de prescription et leurs points de départ respectifs visés à l'article 2277ter du Code civil s'appliquent à la prescription en cours de toutes les actions visées à l'article 2277ter du Code civil qui ont pris naissance avant l'entrée en vigueur de la présente loi.

Par dérogation au premier alinéa, le délai de cinq ans visé à l'article 2277ter, §1, premier alinéa du Code civil, prend cours au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi, en ce qui concerne les actions personnelles visées à l'article 2262bis, § 1, premier alinéa, du Code civil.

§ 2. Si l'action visée à l'article 2277*ter* du Code civil se prescrit avant l'entrée en vigueur de la présente loi, cette entrée en vigueur ne peut donner lieu à la prise de cours d'un nouveau délai de prescription.

Art. 92

Artikel 8*bis*, §1, eerste lid, van de wet van 30 juli 1979 betreffende de preventie van brand en ontploffing en betreffende de verplichte verzekering van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid in dergelijke gevallen, wordt vervangen als volgt:

«Onverminderd artikel 2277*ter* van het Burgerlijk Wetboek, verjaart iedere rechtsvordering van de benadeelde die gebaseerd is op artikel 8, zevende lid, na verloop van drie jaar te rekenen vanaf de datum van het schadegeval.».

Art. 93

In artikel 12 van de wet van 25 februari 1991 betreffende de aansprakelijkheid voor producten met gebreken, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° §1, eerste lid, wordt vervangen als volgt:

«Onverminderd artikel 2277*ter* van het Burgerlijk Wetboek vervalt het recht van het slachtoffer om van de producent schadevergoeding te bekomen uit hoofde van deze wet na een termijn van tien jaar, te rekenen van de dag waarop deze het product in het verkeer heeft gebracht, tenzij het slachtoffer gedurende die periode op grond van deze wet een gerechtelijke procedure heeft ingesteld.»;

2° §2, eerste lid, wordt vervangen als volgt:

«Onverminderd artikel 2277*ter* van het Burgerlijk Wetboek, verjaart de rechtsvordering ingesteld op grond van deze wet door verloop van drie jaar, te rekenen van de dag waarop hij er redelijkerwijs kennis van had moeten krijgen.».

Art. 94

§1. De nieuwe verjaringstermijnen en hun respectievelijke aanvangspunten zoals bedoeld in artikel 2277ter van het Burgerlijk Wetboek zijn van toepassing op de lopende verjaring van alle in artikel 2277ter van het Burgerlijk Wetboek bedoelde vorderingen die ontstaan zijn vóór de inwerkingtreding van deze wet.

In afwijking van het eerste lid begint de in artikel 2277ter, §1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek bedoelde vijfjarige termijn te lopen vanaf de inwerkingtreding van deze wet, voor wat betreft de in artikel 2262bis, §1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek bedoelde persoonlijke rechtsvorderingen.

§2. Wanneer de in artikel 2277*ter* van het Burgerlijk Wetboek bedoelde rechtsvordering is verjaard vóór de inwerkingtreding van deze wet, kan deze inwerkingtreding niet tot gevolg hebben dat een nieuwe verjaringstermijn begint te lopen.

Section 2

INTERIEUR

Modifications à la loi du 31 décembre 1963 sur la protection civile

Art. 95

L'article 2*bis*, § 1er, 5°, de la loi du 31 décembre 1963 sur la protection civile, inséré par la loi du 28 mars 2003, est remplacé par la disposition suivante:

«5° sans préjudice de l'article 6, § 1er, II de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, la lutte contre la pollution et contre la libération de substances dangereuses;».

Art. 96

Dans l'article 2*bis*.1, § 1er, de la loi du 31 décembre 1963 sur la protection civile, inséré par la loi du 27 décembre 2004, les alinéas 3 et 4 sont abrogés.

Art. 97

Un article 2*bis*.2, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 2*bis*.2 §1er. Pour l'application du présent article, on entend par:

1° «activité professionnelle»: toute activité exercée dans le cadre d'une activité économique, d'une affaire ou d'une entreprise, indépendamment de son caractère privé ou public, lucratif ou non lucratif;

2°»exploitant»: toute personne physique ou morale, privée ou publique, qui exerce ou contrôle une activité professionnelle ou, qui a reçu par délégation un pouvoir économique important sur le fonctionnement technique de pareille activité, y compris le titulaire d'un permis ou d'une autorisation pour une telle activité, ou la personne faisant enregistrer ou notifiant une telle activité;

3° «coûts»: les coûts justifiés par l'intervention des services de la protection civile et des services publics d'incendie, y compris le coût de l'évaluation des dommages environnementaux, de la menace imminente de tels dommages, les options en matière d'action, ainsi que les frais administratifs, judiciaires et d'exécution, les coûts de collecte des données et les autres frais généraux, et les coûts de la surveillance et du suivi.

§ 2. Sans préjudice de l'article 2*bis*.1., en cas de pollution visée à l'article 2*bis*, § 1er, 5°, l'Etat et les communes sont tenus de récupérer les coûts occasionnés de ce chef à leurs

Afdeling 2

BINNENLANDSE ZAKEN

Wijzigingen aan de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming

Art. 95

Artikel 2*bis*, § 1, 5°, van de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming, ingevoegd door de wet van 28 maart 2003, wordt vervangen als volgt:

«5° onverminderd artikel 6, §1, II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, de bestrijding van vervuiling en van het vrijkomen van gevaarlijke stoffen;».

Art. 96

In artikel 2*bis*.1, § 1, van de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming, ingevoegd door de wet van 27 december 2004, worden het derde en het vierde lid opgeheven.

Art. 97

In dezelfde wet wordt een artikel 2*bis*.2 ingevoegd, luidende:

«Art. 2*bis*.2 § 1. Voor de toepassing van dit artikel wordt verstaan onder:

1° «beroepsactiviteit»: een in het kader van een economische activiteit, een bedrijf of een onderneming verrichte activiteit, ongeacht het particuliere, openbare, winstgevende of niet-winstgevende karakter daarvan;

2° «exploitant»: particuliere of openbare natuurlijke persoon of rechtspersoon die een beroepsactiviteit verricht of regelt, of aan wie een doorslaggevende economische zeggenschap over het technisch functioneren van een dergelijke activiteit is overgedragen, met inbegrip van de houder van een vergunning of toelating voor het verrichten van een dergelijke activiteit of de persoon die een dergelijke activiteit laat registreren of er kennisgeving van doet;

3° «kosten»: de kosten die verantwoord zijn in het licht van de tussenkomst door de diensten van de civiele bescherming en de openbare brandweerdiensten, met inbegrip van ramingskosten van milieuschade of de onmiddellijke dreiging dat zulke schade ontstaat en de kosten van alternatieve maatregelen, alsook de administratieve, juridische en handhavingskosten, de kosten van het vergaren van gegevens en andere algemene kosten, en de kosten in verband met monitoring en toezicht.

§ 2. Onder voorbehoud van artikel 2*bis*.1., in geval van vervuiling bedoeld in artikel 2*bis*, § 1, 5°, zijn de Staat en de gemeenten gehouden de hiervoor gemaakte kosten aan hun

services auprès de l'exploitant qui a causé le dommage ou la menace imminente de dommage ou auprès du propriétaire des produits incriminés.

L'Etat et les communes peuvent décider de renoncer à la récupération, lorsque les coûts de celle-ci dépassent le montant à récupérer ou lorsque l'exploitant ou le propriétaire ne peut être déterminé.

L'exploitant ou le propriétaire n'est pas tenu de supporter les coûts, lorsqu'il est en mesure de prouver que le dommage ou la menace imminente de sa survenance:

a) soit est le fait d'un tiers, en dépit de mesures de sécurité appropriées;

b) soit résulte du respect d'un ordre ou d'une instruction émanant d'une autorité publique, autre qu'un ordre ou une instruction consécutifs à une émission ou à un incident causés par les propres activités de l'exploitant.

Lorsqu'un seul dommage ou une seule menace imminente est provoquée par plusieurs exploitants ou propriétaires, ceux-ci supportent les coûts solidairement.

Lorsque la contamination ou la pollution survient en mer ou provient d'un navire de mer, les coûts sont à charge de l'auteur de la contamination ou de la pollution, conformément au droit international. Les propriétaires des navires impliqués sont civilement et solidairement responsables.

§ 3. L'Etat et les communes peuvent en tout temps contraindre l'exploitant ou le propriétaire à fournir des informations sur un dommage environnemental qui s'est produit, sur une menace imminente de dommage environnemental ou dans le cas où une telle menace imminente est suspectée. »

Art. 98

Un article 2*bis*.3, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 2*bis*.3 § 1er. Lorsqu'un dommage environnemental affecte ou est susceptible d'affecter une ou plusieurs Régions ou d'autres Etats membres de l'Union Européenne, l'Etat ou les communes collaborent, notamment par un échange adéquat d'informations, afin de veiller à ce que les mesures appropriées concernant le dommage environnemental ou la menace imminente de dommage environnemental soient prises.

§ 2. Lorsqu'un dommage environnemental ou une menace imminente au sens du §1er se produit, l'Etat ou les communes fournissent des informations suffisantes aux instances compétents des Régions ou des autres Etats membres de l'Union Européenne potentiellement affectés.

§ 3. Lorsque l'Etat ou les communes identifient, à l'intérieur de leurs frontières, un dommage environnemental, dont

diensten te verhalen op de exploitant die de schade of de onmiddellijke dreiging van schade heeft veroorzaakt of op de eigenaar van de gewraakte producten.

De Staat en de gemeenten kunnen beslissen om af te zien van verhaal, wanneer de verhaalkosten groter zijn dan het terug te vorderen bedrag of wanneer niet kan worden vastgesteld wie de exploitant of de eigenaar is.

De exploitant of de eigenaar is niet verplicht de kosten te dragen, indien hij kan bewijzen dat de milieuschade of de onmiddellijke dreiging dat dergelijke schade ontstaat:

a) ofwel veroorzaakt is door een derde ondanks het feit dat er passende veiligheidsmaatregelen waren getroffen;

b) ofwel het gevolg is van de opvolging van een dwingende opdracht of instructie van een overheidsinstantie, tenzij het een opdracht of instructie betreft naar aanleiding van een emissie of incident, veroorzaakt door activiteiten van de exploitant zelf.

Wanneer eenzelfde schade of onmiddellijke dreiging van schade door meerdere exploitanten of eigenaars wordt veroorzaakt, zijn deze hoofdelijk gehouden tot het dragen van de kosten.

Wanneer besmetting of vervuiling op zee plaatsvindt of afkomstig is van een zeeschip, vallen de kosten ten laste van de persoon die de besmetting of de verontreiniging heeft veroorzaakt, overeenkomstig het internationaal recht. De eigenaars van de betrokken schepen zijn burgerlijk en hoofdelijk aansprakelijk.

§ 3. De Staat en de gemeenten kunnen te allen tijde de exploitant of de eigenaar verplichten informatie te verstrekken over milieuschade die zich heeft voorgedaan, over een onmiddellijke dreiging van milieuschade of in geval van vermoeden van zulk een onmiddellijke dreiging.»

Art. 98

In dezelfde wet wordt een artikel 2*bis*.3 ingevoegd, luidende:

«Art. 2*bis*.3 § 1. Wanneer milieuschade of een onmiddellijk dreigende milieuschade, gevolgen heeft of dreigt te hebben voor één of meerdere Gewesten, of andere lidstaten van de Europese Unie, werken de Staat of de gemeenten samen, onder andere door een behoorlijke uitwisseling van informatie, teneinde ervoor te zorgen dat de nodige maatregelen met betrekking tot die milieuschade of onmiddellijke dreiging van milieuschade worden genomen.

§ 2. Wanneer zich milieuschade of een onmiddellijk dreigende milieuschade in de zin van §1 voordoet, verstrekken de Staat of de gemeenten voldoende informatie aan de bevoegde instanties van de Gewesten of de andere lidstaten van de Europese Unie die schade zouden kunnen lijden.

§ 3. Wanneer de Staat of de gemeenten, binnen hun grenzen, milieuschade vaststellen, die niet binnen hun grenzen is

la cause est extérieure à leurs frontières, elles peuvent en informer les instances compétentes des Régions concernées ou des Etats membres de l'Union Européenne concernés et la Commission Européenne. Elles peuvent formuler des recommandations quant aux mesures à prendre et demander le remboursement des coûts des mesures qu'elles auraient prises.

§ 4. Cette collaboration ne porte pas atteinte aux formes de collaboration existantes.».

Section 3

MOBILITE

Transposition de la directive sur la responsabilité environnementale

Art. 99

Afin d'assurer l'exécution des obligations qui découlent de la directive 2004/35/CE du Parlement européen et du Conseil du 21 avril 2004, sur la responsabilité environnementale concernant la prévention et la réparation des dommages environnementaux, le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les dispositions concernant des devoirs de prévention et d'information et du régime d'indemnisation des coûts, pour éviter et limiter les dommages environnementaux dus au transport par route, par voie ferrée, par voie navigable, par mer ou par les airs de produits dangereux ou polluants, d'organismes génétiquement modifiés et d'espèces exotiques envahissantes.

veroorzaakt, kunnen zij dit melden aan de bevoegde instanties van de betrokken Gewesten of lidstaten van de Europese Unie en aan de Europese Commissie. Ze kunnen aanbevelingen doen inzake de nodige maatregelen en ze kunnen om terugbetaling verzoeken van de kosten van de genomen maatregelen.

§ 4. Deze samenwerking doet geen afbreuk aan bestaande samenwerkingsvormen.».

Afdeling 3

MOBILITEIT

Omzetting van de richtlijn milieuaansprakelijkheid

Art. 99

Teneinde uitvoering te kunnen geven aan de verplichtingen voortvloeiend uit de richtlijn 2004/35/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade, bepaalt de Koning, bij een in Ministerraad overlegd besluit, de bepalingen inzake de preventie- en informatieplichten en het kostenverhaalregime, ter voorkoming en beperking van milieuschade tengevolge van het vervoer over de weg, per spoor, over de binnenwateren, over zee of in de lucht van gevaarlijke of verontreinigende goederen, van genetisch gemodificeerde organismen en van invasieve uitheemse soorten.

AVANT-PROJETS DE LOI COMPLÉMENTAIRES

TITRE VI

Justice

CHAPITRE 2

Titres au porteur

(art. 85 à 96 du projet de loi)

Section 1re

Modification de la loi du 14 décembre 2005 portant suppression des titres au porteur

Art. X

A l'article 2 de la loi du 14 décembre 2005 portant suppression des titres au porteur, les modifications suivantes sont apportées:

1° l' alinéa 1er, 1°, troisième tiret est remplacé par la disposition suivante:

«- tous autres titres émis par un émetteur de droit belge et incorporant une créance financière à l'égard de cet émetteur ou d'un tiers, y compris les titres représentatifs de droits indivis dans un organisme de placement collectif de droit belge revêtant la forme contractuelle»;

2° l'alinéa 1er, 2°, est remplacé par la disposition suivante:

«2° «émetteur «: la personne ou l'organisme de placement collectif non-revêtu de la personnalité juridique qui a émis les titres».

Art. X+1

A l'article 5 de la même loi les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 1er, 2°, est remplacé par la disposition suivante:

«2° les titres visés à l'article 2, alinéa 1er, 1°, premier tiret, qui sont admis à la négociation sur un marché réglementé»;

2° l'alinéa 1er est complété comme suit:

«3° s'ils ne sont pas visés aux points 1° et 2° ci-avant, les titres au porteur d'un organisme de placement collectif de droit belge».

Art. X+2

L'article 6 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

AANVULLENDE VOORONTWERPEN VAN WET

TITEL VI

Justitie

HOOFDSTUK 2

Effecten aan toonder

(art. 85 tot 96 van het ontwerp van wet)

Afdeling 1

Wijziging van de wet van 14 december 2005 houdende afschaffing van de effecten aan toonder

Art. X

In artikel 2 van de wet van 14 december 2005 houdende afschaffing van de effecten aan toonder worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid, 1°, derde streepje wordt vervangen als volgt:

«- alle andere effecten uitgegeven door een emittent die onder Belgisch recht ressorteert, en die een financiële schuldvordering op die emittent of op een derde belichamen, inclusief de effecten ter vertegenwoordiging van onverdeelde rechten in een instelling voor collectieve belegging naar Belgisch recht in contractuele vorm»;

2° het eerste lid, 2°, wordt vervangen als volgt:

«2° «emittent «: de persoon of de instelling voor collectieve belegging zonder rechtspersoonlijkheid die de effecten heeft uitgegeven».

Art. X+1

In artikel 5 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid, 2°, wordt vervangen als volgt:

«2° de effecten waarvan sprake is in artikel 2, eerste lid, 1°, eerste streepje, die worden toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt»;

2° het eerste lid wordt aangevuld als volgt:

«3° indien niet ernaar wordt verwezen in 1° en 2° hierboven, de effecten aan toonder van een instelling voor collectieve belegging naar Belgisch recht».

Art. X+2

Artikel 6 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«Art. 6. Les sociétés de droit belge dont les titres visés à l'article 2, alinéa 1er, 1°, premier tiret, sont admis à la négociation sur un marché réglementé, ainsi que les organismes de placement collectif de droit belge modifient leurs statuts ou, le cas échéant, leur règlement de gestion avant le 31 décembre 2007 afin de les mettre en conformité avec cette loi.

Les statuts ainsi modifiés doivent en particulier prévoir que les titres au sens de l'article 2, alinéa 1er, 1°, premier tiret qui sont admis à la négociation sur un marché réglementé, qui sont au porteur, déjà émis et inscrits en compte-titres, existent sous forme dématérialisée. Si l'émetteur est un organisme de placement collectif de droit belge, les statuts ou le règlement de gestion ainsi modifiés doivent prévoir que tous les titres qui sont au porteur, déjà émis et inscrits en compte-titres, existent sous forme dématérialisée.

En outre, les sociétés et les organismes de placement collectif de droit belge concernés doivent prendre, avant le 31 décembre 2007, les mesures nécessaires avec un organisme de liquidation ou, le cas échéant, un teneur de comptes agréé en cas d'application de l'article 475*ter* du Code des sociétés, afin de respecter respectivement le prescrit de l'article 468, alinéa 4, ou l'article 475*ter*, alinéa 2, du Code des sociétés.

La société ou l'organisme de placement collectif de droit belge concerné publie sans délai un avis indiquant le ou les organismes de liquidation ou, le cas échéant, le ou les teneurs de compte agréés en application de l'article 475*ter* du Code des sociétés, choisis par lui pour chaque catégorie de titres, sauf si, en ce qui concerne le choix des organismes de liquidation, le Roi n'a désigné qu'un organisme de liquidation pour une certaine catégorie de titres.

L'avis doit être publié dans le *Moniteur belge*, dans deux organes de presse de diffusion nationale, dont un en français et un en néerlandais, et, le cas échéant, sur le site internet de la société ou de l'organisme de placement collectif et déposé au greffe du tribunal de commerce dans le ressort territorial duquel la société ou l'organisme de placement collectif a son siège social.

Art. X+3

L'article 7 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art.7. § 1er. Sauf pour les titres au porteur émis par le Trésor qui viennent à échéance préalablement à la date du 1er janvier 2014, au plus tard le 31 décembre 2012, les titres au porteur qui n'ont pas été convertis conformément à l'article 5, doivent être convertis en titres nominatifs ou en titres dématérialisés, dans les limites des dispositions statutaires et du cadre légal et réglementaire de l'émission.

«Art. 6. De vennootschappen naar Belgisch recht waarvan de effecten vermeld in artikel 2, eerste lid, 1°, eerste streepje, tot de verhandeling op een gereglementeerde markt worden toegelaten, alsmede de instellingen voor collectieve belegging naar Belgisch recht wijzigen hun statuten of, in voorkomend geval, hun beheersreglement, vóór 31 december 2007 teneinde die statuten of dat reglement in overeenstemming te brengen met deze wet.

De aldus gewijzigde statuten dienen in het bijzonder te bepalen dat de effecten in de zin van artikel 2, eerste lid, 1°, eerste streepje, die tot de verhandeling op een gereglementeerde markt worden toegelaten, aan toonder zijn, reeds zijn uitgegeven en op een effectenrekening zijn ingeschreven, in gedematerialiseerde vorm bestaan. Wanneer de emittent een instelling voor collectieve belegging naar Belgisch recht is, dienen de aldus gewijzigde statuten of het aldus gewijzigde beheersreglement te bepalen dat alle reeds uitgegeven effecten die aan toonder zijn en op een effectenrekening zijn ingeschreven, in gedematerialiseerde vorm bestaan.

Bovendien dienen de betrokken vennootschappen en instellingen voor collectieve belegging naar Belgisch recht vóór 31 december 2007 samen met een vereffeningsinstelling of, in voorkomend geval, een erkende rekeninghouder bij toepassing van artikel 475*ter* van het Wetboek van vennootschappen, de nodige regelingen te treffen teneinde het bepaalde in artikel 468, vierde lid, respectievelijk artikel 475*ter*, tweede lid, van het Wetboek van vennootschappen na te leven.

De betrokken vennootschap of instelling voor collectieve belegging naar Belgisch recht publiceert zo snel als mogelijk een kennisgeving met vermelding van de vereffeningsinstelling(en) of, in voorkomend geval, de erkende rekeninghouder(s) met toepassing van artikel 475*ter* van het Wetboek van vennootschappen, die ze voor elke categorie van effecten heeft aangewezen, tenzij, wat de keuze van de vereffeningsinstellingen betreft, voor een bepaalde categorie van effecten slechts één vereffeningsinstelling door de Koning is aangewezen.

Die kennisgeving moet in het *Belgisch Staatsblad* worden gepubliceerd, in twee persorganen met nationale verspreiding, waarvan één in het Nederlands en één in het Frans, en, in voorkomend geval, op de webstek van de vennootschap of instelling voor collectieve belegging. De kennisgeving moet worden gedeponeerd bij de griffie van de rechtbank van koophandel van het rechtsgebied waar de vennootschap de instelling voor collectieve belegging haar maatschappelijke zetel heeft.

Art. X+3

Artikel 7 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«Art. 7. § 1. Uiterlijk 31 december 2012 moeten de effecten aan toonder die niet overeenkomstig artikel 5 zijn omgezet, worden omgezet in effecten op naam of in gedematerialiseerde effecten, binnen de beperkingen van de statutaire bepalingen en binnen de wettelijke- en reglementaire bepalingen betreffende de uitgifte.

§ 2. La conversion en titres nominatifs est demandée auprès de l'émetteur. La demande n'est recevable que si elle est accompagnée du dépôt auprès de l'émetteur des titres dont la conversion est demandée. La conversion s'opère par l'inscription des titres dans les registres prescrits par ou en exécution de la loi. L'inscription dans les registres s'effectue dans les cinq jours ouvrables de la demande.

§ 3. Sans préjudice de l'article 6, les sociétés de droit belge qui souhaitent émettre des titres dématérialisés adaptent leurs statuts. Les statuts ainsi adaptés doivent en particulier prévoir une date de conversion à partir de laquelle les titres, au sens de l'article 2, alinéa 1er, 1°, premier tiret qui sont au porteur, déjà émis et inscrits en compte-titres, existent sous forme dématérialisée.

Sans préjudice de l'article 5, la conversion en titres dématérialisés s'opère automatiquement par l'inscription en compte des titres à partir de la date de conversion mentionnée dans les statuts.

En outre, les sociétés concernées doivent prendre, avant la date de conversion mentionnée dans les statuts, les mesures nécessaires avec un organisme de liquidation ou un teneur de comptes agréé afin de respecter le prescrit de respectivement l'article 468, alinéa 4, ou l'article 475*ter*, alinéa 2, du Code des sociétés.

La société concernée publie sans délai un avis indiquant la date de conversion ainsi que le ou les organismes de liquidation ou le ou les teneurs de comptes agréés en cas d'application de l'article 475*ter* choisis par elle pour chaque catégorie de titres, sauf si, en ce qui concerne le choix des organismes de liquidation, le Roi n'a désigné qu'un organisme de liquidation pour une certaine catégorie de titres. L'avis doit être publié dans le *Moniteur belge*, dans deux organes de presse de diffusion nationale, dont un en français et un en néerlandais, et, le cas échéant, sur le site internet de la société et déposé au greffe du tribunal de commerce dans le ressort territorial duquel la société a son siège social. A défaut de mention de la date de conversion dans cet avis ou dans les statuts, cette date sera la même que la date de publication de l'avis dans le *Moniteur belge*.

Le teneur de compte agréé doit, dans les meilleurs délais à dater de leur réception, déposer les titres au porteur auprès de l'organisme de liquidation compétent, sauf dans les cas visés dans l'article 475*ter* du Code des sociétés et l'article 17 de l'arrêté royal n° 62 coordonné.

Le teneur de compte agréé doit, dans les meilleurs délais à dater de leur réception, transmettre à l'émetteur les titres au porteur qu'il reçoit en vertu de l'article 475*ter* du Code des sociétés afin de permettre l'inscription prévue à l'article 475*ter,* alinéa 2, du Code des sociétés.

§ 2. De omzetting in effecten op naam wordt aangevraagd bij de emittent. De aanvraag is slechts ontvankelijk wanneer de effecten waarvan de omzetting wordt gevraagd, aan de emittent worden overhandigd. De omzetting geschiedt door inschrijving van de effecten in de registers voorgeschreven bij of krachtens de wet. De inschrijving in het register geschiedt binnen vijf werkdagen vanaf de aanvraag.

§ 3. Onverminderd artikel 6 passen de vennootschappen naar Belgisch recht die gedematerialiseerde effecten wensen uit te geven, hun statuten aan. De aldus gewijzigde statuten dienen in het bijzonder een omzettingsdatum te vermelden vanaf wanneer de reeds uitgegeven effecten in de zin van artikel 2, eerste lid, 1°, eerste streepje, die aan toonder zijn en op een effectenrekening zijn ingeschreven, in gedematerialiseerde vorm bestaan.

Onverminderd artikel 5 geschiedt de omzetting in gedematerialiseerde effecten automatisch door inschrijving van de effecten op een effectenrekening vanaf de in de statuten vermelde omzettingsdatum.

Bovendien dienen de betrokken vennootschappen, vóór de in de statuten vermelde omzettingsdatum, samen met een vereffeningsinstelling of een erkende rekeninghouder de nodige regelingen te treffen teneinde het bepaalde in artikel 468, vierde lid, respectievelijk artikel 475*ter*, tweede lid, van het Wetboek van vennootschappen na te leven.

De betrokken vennootschap publiceert zo snel als mogelijk een kennisgeving met vermelding van de omzettingsdatum en van de vereffeningsinstelling(en) of de erkende rekeninghouder(s) in geval van toepassing van artikel 475*ter* van het Wetboek van vennootschappen, die ze voor elke categorie van effecten heeft aangewezen, tenzij, wat de keuze van de vereffeningsinstellingen betreft, voor een bepaalde categorie van effecten slechts één vereffeningsinstelling door de Koning is aangewezen. Die kennisgeving moet in het *Belgisch Staatsblad* worden gepubliceerd, in twee persorganen met nationale verspreiding, waarvan één in het Nederlands en één in het Frans, en, in voorkomend geval, op de webstek van de vennootschap. De kennisgeving moet worden gedeponeerd bij de griffie van de rechtbank van koophandel van het rechtsgebied waar de vennootschap haar maatschappelijke zetel heeft. Als de omzettingsdatum niet in die kennisgeving of in de statuten staat vermeld, zal die datum gelijk zijn aan die waarop de kennisgeving in het *Belgisch Staatsblad* is gepubliceerd.

De erkende rekeninghouder dient de effecten aan toonder die hij ontvangt, zo snel als mogelijk na de ontvangst te deponeren bij de bevoegde vereffeningsinstelling, tenzij voor de gevallen waarvan sprake is in artikel 475*ter* van het Wetboek van vennootschappen en artikel 17 van het gecoördineerd koninklijk besluit nr. 62.

De erkende rekeninghouder moet de effecten aan toonder die hij ontvangt met toepassing van artikel 475*ter* van het Wetboek van vennootschappen, zo snel als mogelijk na de ontvangst overhandigen aan de emittent teneinde de inschrijving overeenkomstig artikel 475*ter*, tweede lid, van het Wetboek van vennootschappen te volbrengen.

L'organisme de liquidation doit, dans les meilleurs délais à dater de leur réception, transmettre les titres au porteur à l'émetteur afin de permettre l'inscription prévue à l'article 468, alinéa 4, du Code des sociétés.»

Art. X+4

L'article 8 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Le Roi peut désigner une institution qui sera chargée, selon les modalités qu'il estime adéquates, de tenir une base de données reprenant les informations pertinentes relatives aux émetteurs dans le cadre de l'application de la présente loi , en particulier de ses articles 6 et 7 .»

Art. X+5

A l'article 9 de la même loi les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 1er est remplacé par la disposition suivante:

«A l'expiration du délai prévu à l'article 7, les titres au porteur qui n'ont pas été convertis conformément à l'article 5 ou à l'article 7, §2 ou 3 sont convertis de plein droit en titres dématérialisés et sont inscrits en compte-titres par l'émetteur à son nom. Les frais d'ouverture et de tenue du compte sont supportés par l'émetteur. Toutefois, si les statuts de l'émetteur ne permettent pas l'émission de titres dématérialisés ou si l'émetteur n'a pas pris les mesures nécessaires avec un organisme de liquidation ou un teneur de comptes agréé en cas d'application de l'article 475ter du Code des sociétés, les titres au porteur dont la conversion en titres dématérialisés n'a pas été organisée sont convertis de plein droit en titres nominatifs. Les titres sont alors immédiatement inscrits dans le registre des titres nominatifs au nom de l'émetteur.»;

2° le deuxième alinéa est abrogé.

Section 2

Modification du Code des sociétés

Art. X+6

Dans l'article 468 du Code des sociétés, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 4 est complété comme suit:

«ou, le cas échéant, du teneur de comptes agréé en cas d'application de l'article 475*ter* du présent Code.»;

2° dans l'alinéa 5 les mots «ou, le cas échéant, du teneur de comptes agréé en cas d'application de l'article 475*ter* du

De vereffeningsinstelling dient de effecten aan toonder die zij ontvangt, zo snel als mogelijk na de ontvangst te overhandigen aan de emittent teneinde de inschrijving overeenkomstig artikel 468, vierde lid, van het Wetboek van vennootschappen te volbrengen.»

Art. X+4

Artikel 8 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«De Koning kan een instelling aanwijzen die, volgens de modaliteiten die hij passend acht, zal belast worden met het bijhouden van een gegevensbank die de relevante informatie over de emittenten herneemt in het kader van de toepassing van onderhavige wet, in het bijzonder van haar artikelen 6 en 7.»

Art. X+5

In artikel 9 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen als volgt:

«Na het verstrijken van de in artikel 7 vermelde termijn worden de effecten aan toonder die niet overeenkomstig artikel 5 of artikel 7, § 2 of 3, zijn omgezet, van rechtswege omgezet in gedematerialiseerde effecten en door de emittent op zijn naam ingeschreven op een effectenrekening. De kosten voor het openen en bijhouden van de rekening zijn ten laste van de emittent. Als de statuten van de emittent echter niet voorzien in de uitgifte van gedematerialiseerde effecten of als de emittent samen met een vereffeningsinstelling of een erkende rekeninghouder, wanneer artikel 475ter van het Wetboek van vennootschappen wordt toegepast, niet de nodige regelingen heeft getroffen, worden de effecten aan toonder waarvoor geen omzetting in gedematerialiseerde effecten heeft plaatsgehad, van rechtswege omgezet in effecten op naam. De effecten worden dan onmiddellijk op naam van de emittent ingeschreven in het register van de effecten op naam.»;

2° het tweede lid wordt opheven.

Afdeling 2

Wijziging van het Wetboek van vennootschappen

Art. X+6

In artikel 468 van het Wetboek van vennootschappen worden de volgende wijzingingen aangebracht:

1° het vierde lid wordt aangevuld als volgt:

«of, in voorkomend geval, van de erkende rekeninghouder wanneer artikel 475*ter* van dit Wetboek wordt toegepast.»;

2° in het vijfde lid worden de woorden «of, in voorkomend geval, van de erkende rekeninghouder wanneer artikel 475*ter*

présent Code,» sont insérés entre les mots «au nom de l'organisme de liquidation» et les mots»dans le registre»;

3° dans l'alinéa 6 les mots «les teneurs de comptes agréés» sont remplacés par les mots «les teneurs de comptes agréés en Belgique».

Art. X+7

Dans l'alinéa 1er de l'article 469 du même code, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots «ou, le cas échéant, auprès du teneur de comptes agréé en cas d'application de l'article 475*ter* du présent Code,» sont insérés entre les mots «auprès de l'organisme de liquidation» et les mots «ou auprès d'un seul établissment»;

2° l'alinéa est complété comme suit: «ou, le cas échéant, de ce teneur de comptes agréé en cas d'application de l'article 475*ter* du présent Code.»

Art. X+8

L'alinéa 1er de l'article 472 du même code est complété comme suit: «

ou, le cas échéant, auprès du teneur de comptes agréé en cas d'application de l'article 475*ter* du présent Code.»

Art. X+9

Dans l'article 473 du même code, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l' alinéa 1er les mots «ou, le cas échéant, au teneur de comptes agréé en cas d'application de l'article 475*ter* du présent Code,» sont insérés entre les mots «l'organisme de liquidation» et les mots «est libératoire»;

2° dans l'alinéa 2 les mots «ou, le cas échéant, le teneur de comptes agréé en cas d'application de l'article 475*ter* du présent Code,» sont insérés entre les mots «L'organisme de liquidation» et les mots «rétrocède ces dividendes»;

3° l'alinéa 2 est complété comme suit:

«ou, le cas échéant, pour le teneur de comptes agréé en cas d'application de l'article 475*ter* du présent Code.»

Art. X+10

L'alinéa 1er de l'article 475*ter* du même code est remplacé comme suit:

van dit Wetboek wordt toegepast,» ingevoegd tussen de woorden «op naam van de vereffeningsinstelling» en de woorden «zijn ingeschreven»;

3° in het zesde lid worden de woorden «de erkende rekeninghouders» vervangen door de woorden «de in België erkende rekeninghouders».

Art. X+7

In het eerste lid van artikel 469 van hetzelfde wetboek worden de volgende wijzingingen aangebracht:

1° de woorden «of, in voorkomend geval, bij de erkende rekeninghouder wanneer artikel 475*ter* van dit Wetboek wordt toegepast,» ingevoegd tussen de woorden «bij de vereffeningsinstelling» en de woorden «of bij de enige instelling»;

2° de woorden «of, in voorkomend geval, van de erkende rekeninghouder wanneer artikel 475*ter* van dit Wetboek wordt toegepast,» ingevoegd tussen de woorden «de instelling» en het woord «optreedt».

Art. X+8

Het eerste lid van artikel 472 van hetzelfde wetboek: wordt aangevuld als volgt:

«of, in voorkomend geval, bij de erkende rekeninghouder wanneer artikel 475*ter* van dit Wetboek wordt toegepast.»

Art. X+9

In artikel 473 van hetzelfde wetboek worden de volgende wijzingingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden «of, in voorkomend geval, aan de erkende rekeninghouder wanneer artikel 475*ter* van dit Wetboek wordt toegepast,» ingevoegd tussen de woorden «aan de vereffeningsinstelling» en de woorden «is bevrijdend»;

2° in het tweede lid worden de woorden «of, in voorkomend geval, de erkende rekeninghouder wanneer artikel 475*ter* van dit Wetboek wordt toegepast,» ingevoegd tussen de woorden «De vereffeningsinstelling» en de woorden «stort deze dividenden»;

3° het tweede lid wordt aangevuld als volgt:

«of, in voorkomend geval, voor de erkende rekeninghouder wanneer artikel 475*ter* van dit Wetboek wordt toegepast.»

Art. X+10

Het eerste lid van artikel 475*ter* van hetzelfde wetboek wordt vervangen als volgt:

«Sauf pour les titres qui sont admis à la négociation sur un marché réglementé, les dispositions de cette Section sont également applicables aux titres inscrits en compte auprès d'un teneur de comptes agréé qui ne sont pas maintenus par ce teneur de comptes auprès d'un organisme de liquidation ou auprès d'un établissement agissant comme intermédiaire à l'égard de cet organisme.»

Art. X+11

§ 1er. Par dérogation à l'article 558 du Code des sociétés, et nonobstant toute disposition contraire des statuts, les sociétés peuvent, entre l'entrée en vigueur de la présente disposition et le 31 décembre 2012, dans le cadre de la loi du 14 décembre 2005 portant suppression des titres au porteur, par décision de leur organe de gestion prise sous la forme d'un acte authentique:

1° prévoir dans leurs statuts que les titres admis à la négociation sur un marché réglementé et inscrits en compte-titres existent sous forme dématérialisée;

2° procéder à l'insertion dans leurs statuts de la possibilité d'émettre des titres dématérialisés et de convertir les titres au porteur de la société en titres dématérialisés;

3° prévoir dans leurs statuts les règles nécessaires pour permettre aux titulaires de titres dématérialisés de participer à l'assemblée générale, sans que ces règles puissent prévoir des conditions plus strictes que celles imposées à ceux qui détiennent leurs titres sous d'autres formes.

Les articles 74 et 75 du Code des sociétés sont d'application à cet acte.

§ 2. Les modifications apportées aux statuts conformément au paragraphe premier du présent article sont inscrites de plein droit, à titre d'information, à l'ordre du jour de la première assemblée générale suivant l'enregistrement de l'acte. Elles sont également mentionnées dans le premier rapport annuel suivant ledit enregistrement.

CHAPITRE 3

Dispositions en matière logement

(art. 97 à 101 du projet de loi)

Art. 1

Un article 1716 est inséré dans le Code Civil, libellé comme suit:

«Toute mise en location d'un bien affecté à l'habitation au sens large implique dans toute communication officielle ou

«Behalve voor effecten die worden toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt, gelden de bepalingen van deze Afdeling tevens voor effecten ingeschreven op een rekening bij een erkende rekeninghouder die door die rekeninghouder niet worden bijgehouden bij een vereffeningsinstelling of bij een onderneming die ten opzichte van die instelling als tussenpersoon optreedt.»

Art. X+11

§1. In afwijking van artikel 558 van het Wetboek van vennootschappen, en niettegenstaande iedere tegengestelde bepaling van de statuten, kunnen de vennootschappen tussen de inwerkingtreding van onderhavige bepaling en 31 december 2012 in het kader van de wet van 14 december 2005 houdende afschaffing van de effecten aan toonder bij beslissing van hun bestuursorgaan genomen onder de vorm van een authentieke akte:

1° in hun statuten voorzien dat de effecten die worden toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt en op een effectenrekening zijn ingeschreven in gedematerialiseerde vorm bestaan;

2° overgaan tot de invoeging in hun statuten van de mogelijkheid gedematerialiseerde effecten uit te geven en de effecten aan toonder van de vennootschap om te zetten in gedematerialiseerde effecten;

3° in hun statuten de nodige regels voorzien om de rechthebbenden van gedematerialiseerde effecten toe te laten deel te nemen aan de algemene vergadering, zonder dat deze regels striktere voorwaarden mogen voorzien dan deze opgelegd aan degenen die hun effecten onder andere vormen aanhouden.

De artikelen 74 en 75 van het Wetboek van vennootschappen zijn van toepassing op deze akte.

§ 2. De wijzigingen aangebracht aan de statuten overeenkomstig de eerste paragraaf van onderhavig artikel worden van rechtswege, ter informatie, ingeschreven op de agenda van de eerste algemene vergadering volgend op de registratie van de akte. Ze worden tevens vermeld in het eerste jaarverslag volgend op de registratie.

HOOFDSTUK 3

Bepalingen inzake huisvesting

(art. 97 tot 101 van het ontwerp van wet)

Art. 1

In het Burgerlijk Wetboek wordt een artikel 1716 ingevoegd, luidende:

«Elke verhuring van een goed dat bestemd is voor bewoning in de ruime betekenis houdt in dat in elke officiële of pu-

publique, à titre informatif, du montant du loyer demandé et des charges communes.

Tout non-respect par le bailleur ou son mandataire de la présente obligation pourra justifier le paiement d'une amende administrative fixée ex æquo et bono à 50 lors de la première infraction et à 250 lors des suivantes.»

Art.2

L'article 1730 du code civil §1, alinéa 1er est modifié et rédigé comme suit:

«Les parties dressent impérativement un état des lieux détaillé contradictoirement et à frais communs. Cet état des lieux est dressé, soit pendant le temps où les locaux sont inoccupés, soit au cours du premier mois d'occupation».

Art.3

A l'article 2 du Livre III, titre VIII, chapitre II, Section 2, du Code civil, inséré par la loi du 20 février 1991 et modifié par la loi du 13 avril 1997, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 1er est complété comme suit:

«Sans préjudice des normes relatives aux logements établies par les Régions dans l'exercice de leurs compétences, le bien loué doit répondre aux exigences élémentaires de sécurité, de salubrité et d'habitabilité.

Cette condition s'apprécie par référence à l'état du bien loué au moment de l'entrée en jouissance du preneur.».

2° l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 3 et 4 de l'article 2 dont le texte actuel formera le § 1er:

«Les conditions minimales visées à l'alinéa précédent comprennent notamment les normes de qualité prévues dans les réglementations adoptées en cette matière par les Régions et présentant un caractère commun et sont sans préjudice des autres normes de qualité contenues dans ces réglementations. Ces dispositions sont impérativement annexées au bail.»;

3° il est ajouté un § 2, rédigé comme suit:

«§ 2. Par l'application des articles 1720, 1754 et 1755 du Code civil aux baux régis par la présente section, le bailleur est tenu de toutes les réparations autres que les réparations locatives. Ces travaux peuvent être définis par le Roi. Ces dispositions doivent impérativement être annexées au bail.».

blieke mededeling ter informatie het bedrag vermeld wordt van de gevraagde huurprijs en van de gemeenschappelijke lasten.

Het niet respecteren van deze verplichting door de verhuurder of diens gevolmachtigde zal de betaling kunnen rechtvaardigen van een administratieve boete die ex aequo et bono vastgelegd is op 50 bij de eerste overtreding en op 250 bij de volgende.»

Art. 2

Artikel 1730 van het Burgerlijk Wetboek, § 1, eerste lid, wordt gewijzigd en opgesteld als volgt:

«De partijen stellen verplichtend een gedetailleerde inventaris op in aanwezigheid van de partijen en voor gezamenlijke rekening. Deze inventaris wordt opgesteld ofwel tijdens de tijd dat de lokalen onbewoond zijn, ofwel tijdens de eerste maand van bewoning».

Art.3

In artikel 2 van Boek III, Titel VIII, hoofdstuk II, afdeling 2, van het Burgerlijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 20 februari 1991 en gewijzigd bij de wet van 13 april 1997, worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt aangevuld als volgt:

«Onverminderd de normen betreffende de woningen, opgesteld door de Gewesten bij het uitoefenen van hun bevoegdheden, moet het verhuurde goed beantwoorden aan de elementaire vereisten van veiligheid, gezondheid en bewoonbaarheid.

Deze voorwaarde wordt beoordeeld door te verwijzen naar de staat van het verhuurde goed op het moment dat de huurder er in genot van treedt.».

2° het volgende lid wordt ingevoegd tussen de leden 3 en 4 van artikel 2, waarvan de huidige tekst § 1 zal vormen:

«De minimumvoorwaarden beoogd in het vorige lid bevatten met name de kwaliteitsnormen voorzien in de reglementeringen die ter zake goedgekeurd zijn door de Gewesten, die een gemeenschappelijk karakter hebben en die geen afbreuk doen aan de andere kwaliteitsnormen die in deze reglementeringen zijn opgenomen. Deze bepalingen moeten verplichtend bij de huurovereenkomst worden gevoegd.»;

3° er wordt een § 2 ingevoegd, luidende:

«§ 2. Met toepassing van de artikelen 1720, 1754 en 1755 van het Burgerlijk Wetboek op de huurovereenkomsten geregeld door deze afdeling, is de verhuurder gehouden tot alle herstellingen, andere dan de herstellingen die ten laste van de huurder komen. Deze werkzaamheden kunnen door de Koning worden gedefinieerd. Deze bepalingen moeten verplichtend bij de huurovereenkomst worden gevoegd.».

Art. 4

Un article 11*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans la même section:

«Le bail doit comprendre, en annexe, une copie compréhensible des dispositions inventoriées dans la présente section: les dispositions adoptées par les 3 Régions en matière de normes de salubrité, sécurité et habitabilité, en fonction de la Région où est sis le logement en question; l'étendue du champ d'action de la loi sur les baux à loyer telle qu'elle est interprétée dans le code civil; un explicatif des règles impératives et supplétives; les dispositions relatives au bail écrit, à son enregistrement et la gratuité de l'enregistrement; la durée du bail; la fixation du loyer, les possibilités de révision du loyer, l'indexation, les charges; les règles établies en matière de travaux; les possibilités de mettre fin au bail et les dispositions y afférant; les dispositions liées au changement de propriétaire; les possibilités pour les parties de pouvoir être épaulées en cas de litige».

Art. 5

Dans le Code civil, Livre III, titre VIII, chapitre II, section 2, insérée par la loi du 20 février 1991, l'article 10 est remplacé par la disposition suivante:

«§1er Si, indépendamment des sûretés prévues à l'article 1752 du Code civil, le preneur donne pour assurer le respect de ses obligations une des formes de garanties prévues à l'alinéa suivant, celle-ci ne peut excéder un montant équivalent à 2 ou 3 mois de loyers, selon la forme de la garantie locative.

Les garanties mentionnées à l'alinéa précédent peuvent prendre, au choix du preneur, 3 formes, soit un compte individualisé ouvert au nom du preneur auprès d'une institution financière, soit une garantie bancaire qui permet au preneur de constituer progressivement la garantie, soit une garantie bancaire résultant d'un contrat-type entre un CPAS et une institution financière.

Lorsque le choix du preneur consiste en le compte individualisé, la garantie locative ne peut excéder un montant équivalent à 2 mois de loyers. Les intérêts produits sont capitalisés au profit du preneur et le bailleur acquiert privilège sur l'actif du compte pour toute créance résultant de l'inexécution totale ou partielle des obligations du preneur.

Lorsque le choix du preneur consiste en une garantie bancaire qu'il s'engage à reconstituer totalement par mensualités constantes pendant la durée du contrat avec un maximum de trois ans, celle-ci sera d'un montant équivalent à 3 mois de loyers maximum. L'institution financière – qui devra être celle où le preneur a son compte où sont versés ses revenus – accorde automatiquement celle-ci au profit du bailleur. Le preneur ne devra aucun intérêt débiteur à l'institution financière;

Art. 4

In dezelfde afdeling wordt een artikel 11*bis* ingevoegd, luidende:

«De huurovereenkomst moet als bijlage een begrijpelijke kopie bevatten van de in deze afdeling geïnventariseerde bepalingen: de bepalingen die goedgekeurd werden door de 3 Gewesten inzake de normen van gezondheid, veiligheid en bewoonbaarheid, in functie van het Gewest waar de bewuste woning gelegen is; de draagwijdte van de wet op de huurovereenkomsten, zoals die uitgelegd wordt in het Burgerlijk Wetboek; een verklarende nota van de dwingende en aanvullende regels; de bepalingen met betrekking tot de schriftelijke huurovereenkomst, de registratie ervan en de kosteloosheid van de registratie; de loopduur van de huurovereenkomst; de bepaling van de huurprijs, de indexering, de lasten; de regels opgesteld inzake de werken; de mogelijkheden om de huurovereenkomst te beëindigen en de erbij horende bepalingen; de bepalingen in verband met de verandering van eigenaar; de mogelijkheden voor de partijen om ondersteund te worden bij een geschil».

Art. 5

In het Burgerlijk Wetboek, Boek III, Titel VIII, hoofdstuk II, afdeling 2, ingevoegd bij de wet van 20 februari 1991, wordt artikel 10 vervangen door volgende bepaling:

« § 1. Indien, behoudens de zekerheden voorzien in artikel 1752 van het Burgerlijk Wetboek, de huurder om het respecteren van zijn verplichtingen te garanderen, een van de vormen van waarborgen verstrekt voorzien in het volgende lid, mag die niet meer bedragen dan het bedrag dat gelijk is aan 2 of 3 maanden huur, afhankelijk van de vorm van de huurwaarborg.

De in het vorige lid vermelde waarborgen kunnen naar keuze van de huurder 3 vormen aannemen, ofwel een geïndividualiseerde rekening op naam van de huurder bij een financiële instelling, ofwel een bankwaarborg die het de huurder mogelijk maakt de waarborg progressief samen te stellen, ofwel een bankwaarborg ten gevolge van een standaardcontract tussen een OCMW en een financiële instelling.

Wanneer de huurder kiest voor de geïndividualiseerde rekening, mag de huurwaarborg niet meer bedragen dan een bedrag gelijk aan 2 maanden huur. De opgebrachte rente wordt gekapitaliseerd ten bate van de huurder en de verhuurder verwerft voorrecht op de activa van de rekening voor elke schuldvordering ten gevolge van het volledig of gedeeltelijk niet-nakomen van de verplichtingen van de huurder.

Wanneer de huurder kiest voor een bankwaarborg, waarbij hij zich verbindt die volledig samen te stellen middels constante maandelijkse afbetalingen gedurende de duur van de huurovereenkomst, met een maximumduur van 3 jaar, zal die gelijk zijn aan een bedrag van maximum 3 maanden huur. De financiële instelling – welke die moet zijn waar de huurder zijn rekening heeft en waar zijn inkomsten worden gestort - kent die waarborg automatisch toe aan de verhuurder. De huurder

celle-ci lui accordera des intérêts dès le jour de la constitution totale de la garantie. L'institution financière dispose des privilèges de droit commun vis-à-vis du preneur en cas de non-exécution de son obligation de constituer progressivement la garantie.

Lorsque le choix du preneur consiste en la garantie bancaire, équivalent à maximum trois mois de loyer, résultant d'un contrat-type entre un CPAS et une institution financière, c'est le CPAS qui effectue la demande auprès de l'institution financière qui l'accorde au profit du bailleur.

§2. Lorsque le bailleur est en possession de la garantie et s'abstient de la placer de la manière prévue au §1er, 3ème alinéa, il est tenu de payer au preneur des intérêts au taux moyen du marché financier sur le montant de la garantie, à partir de la remise de celle-ci.

Ces intérêts sont capitalisés. Toutefois, à dater du jour où le preneur met en demeure le bailleur de satisfaire à l'obligation qui lui est imposée par le §1er, 3ème alinéa, les intérêts dus sont les intérêts légaux sur le montant de la garantie.

§ 3. Il ne peut être disposé du compte bancaire, tant en principale qu'en intérêts, ni de la garantie bancaire ni du compte sur lequel la reconstitution de la garantie s'est effectuée, qu'au profit de l'une ou l'autre des parties, moyennant production soit d'un accord écrit, établi au plus tôt à la fin du bail, soit d'une copie d'une décision judiciaire. Cette décision est exécutoire par provision, nonobstant opposition ou appel, et sans caution ni cantonnement.».

******

TITRE VII

Finances

CHAPITRE 3

Exonération des plus-values réalisées sur des bateaux d'intérieur destinés à la navigation commerciale

(art. 106 à 112 du projet de loi)

Art. 2

Il est inséré dans le Code des impôts sur les revenus 1992 un article 44ter, rédigé comme suit:

«Art. 44*ter*.- § 1er.- Les plus-values qui sont réalisées sur les bateaux d'intérieur destinés à la navigation commerciale dans les circonstances visées à l'alinéa 2 sont entièrement exonérées, lorsqu'un montant égal à l'indemnité ou à la valeur de réalisation est remployé de la manière et dans les délais indiqués ci-après.

zal geen enkele debetrente verschuldigd zijn aan de financiële instelling; die zal hem rente uitkeren vanaf de dag dat de waarborg volledig is samengesteld. De financiële instelling beschikt over de voorrechten van het gemeen recht ten overstaande van de huurder in geval hij zijn verplichting om de waarborg progressief samen te stellen niet naleeft.

Wanneer de huurder kiest voor de bankwaarborg gelijkwaardig met een maximum van drie maanden huur ten gevolge van een standaardcontract tussen een OCMW en een financiële instelling, is het OCMW dat daarom verzoekt bij de financiële instelling die de waarborg toestaat ten gunste van de huurder.

§ 2. Wanneer de verhuurder in het bezit is van de waarborg en nalaat die te plaatsen op de manier voorzien in § 1, derde lid, is hij ertoe gehouden om aan de huurder rente te betalen aan de gemiddelde rentevoet van de financiële markt op het bedrag van de waarborg en vanaf het moment dat die overhandigd wordt.

Deze rente wordt gekapitaliseerd. Vanaf de dag dat de huurder de verhuurder in gebreke stelt om te voldoen aan de verplichting hem opgelegd door § 1, derde lid, is de verschuldigde rente echter de wettelijke interesten op het bedrag van de waarborg.

§ 3. Er mag niet beschikt worden over de bankrekening, noch in hoofdsom, noch in rente, noch van de bankwaarborg, dan ten voordele van een van beide partijen, mits voorleggen van ofwel een schriftelijk akkoord, dat ten vroegste opgesteld wordt bij het beëindigen van de huurovereenkomst, ofwel met een kopie van een rechterlijke beslissing. Deze beslissing is uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande verzet of voorziening en zonder borgstelling of kantonnement.».

******

TITEL VII

Financiën

HOOFDSTUK 3

Vrijstelling van de meerwaarden gerealiseerd op binnenschepen bestemd voor de commerciële vaart

(art. 106 tot 112 van het ontwerp)

Art. 2

In het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 wordt een artikel 44ter ingevoegd luidend als volgt:

«Art. 44ter § 1.- De meerwaarden die in de in het tweede lid bedoelde omstandigheden op binnenschepen bestemd voor de commerciële vaart zijn verwezenlijkt, worden volledig vrijgesteld wanneer een bedrag gelijk aan de verkregen schadevergoeding, of de verkoopwaarde wordt herbelegd op de wijze en binnen de termijn als hierna gesteld.

Les plus-values doivent être réalisées:

1° à l'occasion d'un sinistre, d'une réquisition en propriété ou d'un autre événement analogue, ou

2° à l'occasion d'une aliénation non visée au 1° de bateaux d'intérieur destinés à la navigation commerciale, pour autant que ceux-ci aient la nature d'immobilisation depuis plus de 5 ans au moment de leur aliénation.

Par bateaux d'intérieur destinés à la navigation commerciale, on entend:

– les bâtiments affectés au transport de biens ou de personnes tant pour son compte que pour compte de tiers;

– les bâtiments affectés au poussage de bâtiments de navigation, tant pour son compte que pour compte de tiers.

§ 2. Le remploi doit revêtir la forme de bateaux d'intérieur qui:

a) répondent aux normes écologiques déterminées par le Roi par arrêté délibéré en Conseil des Ministres;

b) sont destinés à la navigation commerciale;

c) sont utilisés en Belgique pour l'exercice de l'activité professionnelle;

d) répondent simultanément à au moins deux des conditions suivantes:

– avoir une année plus récente de construction – minimum 5 ans - que le bâtiment auquel se rapporte la plus-value;

– avoir au moins 25 p.c. de capacité supplémentaire ou dans le cas d'un pousseur, 25 p.c. de force motrice supplémentaire, que le bâtiment auquel se rapporte la plus-value;

– avoir une ancienneté d'exploitation de 20 ans au maximum.

§ 3. Le remploi doit être effectué au plus tard à la cessation de l'activité professionnelle et dans un délai:

1° expirant 5 ans après la fin de la période imposable de perception de l'indemnité s'il s'agit de plus-values visées au § 1er, alinéa 2, 1°;

2° de 5 ans prenant cours le premier jour de la période imposable de la réalisation de la plus-value ou le premier jour de la pénultième période imposable précédant celle de la réalisation de la plus-value s'il s'agit de plus-values visées au §1er, alinéa 2, 2°.

§ 4. Pour pouvoir bénéficier de l'exonération visée au § 1er, alinéa 1er, le contribuable est tenu de joindre un relevé conforme au modèle arrêté par le ministre des Finances ou son délégué, à la déclaration aux impôts sur les revenus à partir de l'exercice d'imposition afférent à la période imposable de

De meerwaarden moeten zijn verwezenlijkt:

1° naar aanleiding van een schadegeval, een opeising in eigendom of een andere gelijkaardige gebeurtenis, of

2° bij een niet in het 1 ° vermelde vervreemding van binnenschepen bestemd voor de commerciële vaart, voor zover deze sedert meer dan 5 jaar vóór hun vervreemding de aard van vaste activa hadden.

Onder binnenschepen bestemd voor de commerciële vaart moet worden verstaan:

– vaartuigen aangewend voor goederen- of personenvervoer, zowel voor eigen rekening als voor rekening van derden;
– vaartuigen aangewend voor het duwen van binnenvaartuigen, zowel voor eigen rekening als voor rekening van derden.

§ 2. De herbelegging moet gebeuren in binnenschepen die:

a) beantwoorden aan de ecologische normen bepaald door de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad;

b) bestemd zijn voor de commerciële vaart;

c) in België voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid worden gebruikt;

d) gelijktijdig beantwoorden aan minstens twee van de volgende voorwaarden:

– van een recenter bouwjaar zijn - minstens 5 jaar - dan het vaartuig waarop de meerwaarde betrekking heeft;

– minstens 25 pct. meer laadvermogen of, in het geval van een duwboot, 25 pct. meer motorvermogen hebben dan het vaartuig waarop de meerwaarde betrekking heeft;

– maximum 20 jaar in gebruik zijn.

§3. De herbelegging moet uiterlijk bij de stopzetting van de beroepswerkzaamheid gebeuren en binnen een termijn:

1° die verstrijkt 5 jaar volgend op het einde van het belastbare tijdperk waarin de schadeloosstelling is ontvangen, voor meerwaarden vermeld in §1, tweede lid, 1°;

2° van 5 jaar vanaf de eerste dag van het belastbaar tijdperk waarin de meerwaarde is verwezenlijkt of vanaf de eerste dag van het voorlaatste belastbaar tijdperk dat de verwezenlijking van de meerwaarde voorafgaat voor meerwaarden vermeld in §1, tweede lid, 2°.

§ 4. Om de in § 1, eerste lid, vermelde vrijstelling te kunnen genieten, moet de belastingplichtige bij zijn aangifte in inkomstenbelastingen vanaf het aanslagjaar dat is verbonden aan het belastbare tijdperk van de verwezenlijking van de meerwaarde en tot het aanslagjaar dat is verbonden aan het belast-

réalisation de la plus-value et jusqu'à l'exercice d'imposition afférent à la période imposable dans laquelle le délai de remploi est venu à expiration.

§ 5. A défaut de remploi dans les formes et délais prévus aux §§ 2 et 3 la plus-value est considérée comme un revenu de la période imposable pendant laquelle le délai de remploi est venu à expiration. Dans ce cas, l'article 47 n'est pas applicable».»

Art. 3

A l'article 46 du même Code, modifié par les lois des 28 juillet 1992, 21 décembre 1994, 30 janvier 1996, 16 avril 1997, 22 décembre 1998 et 14 janvier 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1 ° dans le § 2, alinéa 2, les mots «des articles 44, 44*bis*, 45, 47, 48 et 361 à 363» sont remplacés par les mots «des articles 44, 44*bis*, 44*ter*, 45, 47, 48 et 361 à 363»;

2° dans le § 2, alinéa 3, les mots «visés aux articles 44bis et 47» sont remplacés par «visés aux articles 44bis, 44ter et 47».

Art. 4

Dans l'article 47, § 1er alinéa 1er, du même Code, modifié par l'arrêté royal du 20 décembre1996 et par les lois des 22 décembre 1998 et 14 janvier 2003, les mots «en vertu des articles 44, § 1, 2° et § 2 et 44*bis*» sont remplacés par les mots»en vertu des articles 44, § 1er, 2° et § 2, 44*bis* et 44*ter*».

Art. 5

A l'article 190 du même Code, modifié par les lois des 22 décembre 1998 et 14 janvier 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1 ° dans l'alinéa 1er, les mots «aux articles 44, §§ 1er et 3, 44*bis*, ,45, 46, § 1er, alinéa 1er, 2°, et 47» sont remplacés par les mots «aux articles 44, §§ 1er et 3, 44*bis*, 44*ter*, 45, 46, § 1er, alinéa 1er 2° et 47»;

2° dans l'alinéa 2, les mots «aux articles 44, §§ ler et 3, 44*bis* et 47» sont remplacés par les mots «aux articles 44, §§ 1er et 3, 44*bis*, 44*ter* et 47».

Art. 6

A l'article 231 du même Code, modifié par les lois des 28 juillet 1992, 21 décembre 1994, 30 janvier 1996, 16 avril 1997, 22 décembre 1998 et 14 janvier 2003, sont apportées les modifications suivantes:

bare tijdperk waarin de herbeleggingtermijn is verstreken, een opgave voegen waarvan het model door de minister van Financiën of zijn afgevaardigde wordt vastgesteld.

§ 5. Indien niet wordt herbelegd op de wijze en binnen de termijnen gesteld in §§ 2 en 3 wordt de verwezenlijkte meerwaarde aangemerkt als een inkomen van het belastbare tijdperk waarin de herbeleggingstermijn verstreken is. In dat geval is artikel 47 niet van toepassing.».

Art. 3

In artikel 46 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 28 juli 1992, 21 december 1994, 30 januari 1996, 16 april 1997, 22 december 1998 en 14 januari 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1 ° in § 2, tweede lid, worden de woorden «in de artikelen 44, 44*bis*, 45, 47, 48 en 361 tot 363» vervangen door de woorden»in de artikelen 44, 44*bis,* 44*ter*, 45, 47, 48 en 361 tot 363»;

2° in § 2, derde lid, worden de woorden «vermeld in de artikelen 44*bis* en 47» vervangen door de woorden «vermeld in de artikelen 44*bis*, 44*ter* en 47».

Art. 4

In artikel 47, § 1, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij het koninklijk besluit van20 december 1996 en bij de wetten van 22 december 1998 en 14 januari 2003, worden de woorden «ingevolge de artikelen 44, § 1, 2°, en § 2 en 44*bis*» vervangen door de woorden «ingevolge de artikelen 44, § 1, 2° en § 2, 44*bis* en 44*ter*».

Art. 5

In artikel 190 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 22 december 1998 en 14 januari 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1 ° in het eerste lid worden de woorden «in de artikelen 44, §§ 1 en 3, 44*bis*, 45, 46, § 1, eerste lid, 2°, en 47» vervangen door de woorden «in de artikelen 44, §§ 1 en 3, 44*bis*, 44ter, 45, 46, § 1, eerste lid, 2°, en 47»;

2° in het tweede lid worden de woorden «in de artikelen 44, §§ 1 en 3, 44bis en 47» vervangen door de woorden «in de artikelen 44, §§ 1 en 3, 44bis, 44ter en 47».

Art. 6

In artikel 231 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 28 juli 1992, 21 december 1994, 30 januari 1996, 16 april 1997, 22 december 1998 en 14 januari 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1 ° dans le § 2, alinéa 5, les mots «visés aux articles 44*bis* et 47» sont remplacés par les mots»visés aux articles 44*bis,* 44*ter* et 47";

2° dans le § 3, alinéa 4, les mots «des articles 44, 44*bis*, 45, 47, 48 et 361 à 363» sont remplacés par les mots «des articles 44, 44*bis*, 44*ter,* 45, 47, 48 et 361 à 363»;

3° dans le § 3, alinéa 5, les mots «visés aux articles 44*bis* et 47» sont respectivement remplacés par les mots «visés aux articles 44*bis*, 44*ter* et 47».

Art. 7

Dans l'article 416, alinéa ter du même Code, modifié par les lois des 2 août 2002 et 14 janvier 2003, les mots «aux plus-values imposables en vertu des articles 44*bis*, § 5 et 47, § 6», sont remplacés par les mots «aux plus-values imposables en vertu des articles 44*bis*, § 5, 44*ter*, § 5 et 47 § 6».

Art. 8

Le Roi fixe, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, la date d'entrée en vigueur de la présente loi.

******

CHAPITRE 5

Conciliateur fiscal

(art. 114 à 129 du projet de loi)

CHAPITRE Ier

Disposition générale

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

CHAPITRE II

Le service «conciliateur fiscal»

Art. 2

§ 1er. Le service «conciliateur fiscal» examine les demandes de conciliation dont il est saisi dans le cadre de la présente loi en toute objectivité, impartialité et en toute indépendance et dans le respect de la loi; il tend à concilier les points de vue des parties et leur adresse un rapport de conciliation.

Le service «conciliateur fiscal» refuse de traiter une demande de conciliation:

1 ° in § 2, vijfde lid, worden de woorden «vermeld in de artikelen 44*bis* en 47» vervangen door de woorden «vermeld in de artikelen 44*bis*, 44*ter* en 47»;

2° in § 3, vierde lid, worden de woorden»in de artikelen 44, 44*bis*, 45, 47, 48 en 361 tot 363" vervangen door de woorden «in de artikelen 44, 44*bis*, 44*ter*, 45, 47, 48 en 361 tot 363»;

3° in § 3, vijfde lid, worden de woorden «vermeld in de artikelen 44*bis* en 47» respectievelijk vervangen door de woorden «vermeld in de artikelen 44*bis*, 44*ter* en 47».

Art. 7

In artikel 416, eerste lid van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 2 augustus2002 en 14 januari 2003, worden de woorden «met de krachtens artikelen 44*bis*, § 5 en 47, § 6, belastbaar geworden meerwaarden» vervangen door de woorden «met de krachtens artikel 44*bis*, § 5, 44*ter*, § 5 en 47, § 6, belastbaar geworden meerwaarden».

Art. 8

De Koning bepaalt, bij een na overleg in de Ministerraad vastgesteld besluit, de datum van inwerkingtreding van deze wet.

******

HOOFDSTUK 5

Fiscaal bemiddelaar

(art. 114 tot 129 van het ontwerp van wet)

HOOFDSTUK I

Algemene bepaling

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK II

De dienst «fiscaal bemiddelaar»

Art. 2

§ 1. De dienst «fiscaal bemiddelaar» onderzoekt de aanvragen tot bemiddeling die hem in het kader van deze wet worden voorgelegd, in alle objectiviteit, onpartijdigheid en onafhankelijkheid en met inachtneming van de wet; hij streeft ernaar de standpunten van de partijen te verzoenen en zendt hen een bemiddelingsverslag.

De dienst «fiscaal bemiddelaar» weigert een aanvraag tot bemiddeling te behandelen:

– si la demande est manifestement non fondée;

– si le demandeur n'a manifestement pas accompli de démarches auprès de l'autorité administrative compétente concernée en vue de concilier les points de vue.

L'introduction et l'examen d'une demande de conciliation n'ont aucun effet suspensif ni interruptif.

Les rapports de conciliation et les décisions relatives à la recevabilité ne sont susceptibles d'aucun recours ni administratif, ni judiciaire.

§ 2. Le service «conciliateur fiscal» peut également adresser des recommandations au Président du SPF Finances dont il dépend, notamment en ce qui concerne des actes ou des fonctionnements administratifs non conformes aux principes de bonne administration et aux lois et règlements.

§ 3. Dans l'exécution de ses missions, le service «conciliateur fiscal» peut:

– recueillir toutes les informations qu'il estime nécessaire;

– entendre toutes les personnes concernées;

– et effectuer toutes les constatations sur place.

§ 4. Le service «conciliateur fiscal» exerce ses missions telles que définies à la présente loi sans préjudice des compétences des médiateurs fédéraux visées dans la loi du 22 mars 1995.

§ 5. Le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres:

– crée le service dénommé «conciliateur fiscal» et détermine ses modalités de fonctionnement;

– nomme après avis du comité de direction les dirigeants du service précité et détermine ses modalités de fonctionnement;

– détermine les modalités d'application de la présente loi.

– indien de aanvraag duidelijk ongegrond is;

– indien de aanvrager duidelijk geen stappen bij de betrokken bevoegde administratieve overheid heeft ondernomen teneinde de standpunten met elkaar te verzoenen.

De indiening en het onderzoek van een aanvraag tot bemiddeling heeft geen enkel schorsend noch stuitend effect.

De bemiddelingsverslagen en de beslissingen betreffende de onontvankelijkheid komen niet in aanmerking voor een administratief noch voor een gerechtelijk beroep.

§ 2. De dienst «fiscaal bemiddelaar» kan ook aanbevelingen richten tot de Voorzitter van de FOD Financiën van wie hij afhangt wanneer het met name gaat om bestuurshandelingen of de bestuurlijke werking die in strijd zijn met de principes van behoorlijk bestuur en de wetten en verordeningen.

§ 3. In de uitvoering van zijn opdrachten kan de dienst «fiscaal bemiddelaar»:

– alle inlichtingen die hij nodig acht, inwinnen;

– alle betrokken personen horen;

– en ter plaatse alle vaststellingen doen.

§ 4. De dienst «fiscaal bemiddelaar» oefent zijn opdracht zoals bepaald in deze wet uit zonder afbreuk te doen aan de bevoegdheden van de federale ombudsmannen bedoeld in de wet van 22 maart 1995.

§ 5. De Koning:

– richt de dienst met als naam «fiscaal bemiddelaar» op en bepaalt diens werkingswijze;

– benoemt na advies van het directiecomité de bestuurders van de bovenvermelde dienst en bepaalt diens werkingswijze;

– bepaalt de toepassingswijze van deze wet.

bij een in Ministerraad overlegd besluit.

CHAPITRE III

Modification du Code de la taxe sur la valeur ajoutée

Art. 3

Un article 85*ter*, rédigé comme suit, est inséré dans le Code de la taxe sur la valeur ajoutée:

«Art. 85*ter*.- § 1er. En cas de désaccord persistant relatif à la taxation porté devant le ministre des Finances ou le fonctionnaire délégué par lui, le redevable de la taxe peut intro-

HOOFDSTUK III

Wijziging van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde

Art. 3

In het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde wordt een artikel 85*ter* ingevoegd, luidende:

«Art. 85*ter*.- § 1. In geval een blijvend meningsverschil over de taxatie gebracht wordt voor de minister van Financiën of de door hem gedelegeerde ambtenaar, kan de schuldenaar

duire une demande de conciliation auprès du conciliateur fiscal.

§ 2. La demande de conciliation est irrecevable lorsque le redevable de la taxe a introduit au préalable une opposition à contrainte, lorsqu'une expertise en application de l'article 59, § 2, a été requise ou lorsqu'il a déjà été statué sur la contestation.

Lorsque le redevable de la taxe introduit une opposition à contrainte, lorsqu'une expertise en application de l'article 59, § 2, est requise ou lorsqu'il a déjà été statué sur la contestation, avant la notification du rapport de conciliation, le conciliateur fiscal est déchargé de sa compétence.

§ 3. Suite au rapport de conciliation, la décision administrative peut rectifier le montant de la dette fiscale pour autant qu'elle n'implique pas d'exemption ou de modération d'impôt. Il n'est cependant pas permis d'exiger un supplément d'impôt.».

Art. 4

Un article 85*quater*, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 85*quater*.- En cas de conflit avec le receveur chargé du recouvrement de sa dette fiscale, le redevable peut introduire une demande de conciliation auprès du conciliateur fiscal.».

Art. 5

Un article 92*ter*, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 92*ter*.- L'article 1385*undecies* du Code judiciaire n'est pas applicable aux contestations et demandes de conciliation visées à l'article 85ter.».

CHAPITRE IV

Modification du Code des impôts sur les revenus 1992

Art. 6

Un article 376*quinquies*, rédigé comme suit, est inséré dans le Code des impôts sur les revenus 1992:

«Art. 376*quinquies*.- § 1er. En cas de réclamation introduite auprès du directeur des contributions, le redevable, ainsi que son conjoint sur les biens duquel l'imposition est mise en recouvrement, peuvent introduire une demande de conciliation auprès du conciliateur fiscal.

van de belasting een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscaal bemiddelaar.

§ 2. De aanvraag tot bemiddeling is onontvankelijk indien de schuldenaar van de belasting voorafgaand verzet heeft aangetekend tegen het dwangbevel, wanneer de deskundige schatting gevorderd werd met toepassing van artikel 59, § 2, of wanneer reeds uitspraak werd gedaan over de betwisting.

Wanneer de schuldenaar van de belasting verzet aantekent tegen het dwangbevel, wanneer de deskundige schatting gevorderd is met toepassing van artikel 59, § 2, of wanneer over de betwisting uitspraak werd gedaan vóór de kennisgeving van het bemiddelingsverslag, is de fiscaal bemiddelaar ontheven van zijn bevoegdheid.

§ 3. Ingevolge het bemiddelingsverslag kan de administratieve beslissing het bedrag van de fiscale schuld aanpassen voor zover dit geen vrijstelling of vermindering van belasting inhoudt. Het is evenwel niet toegelaten om een aanvullende belasting te vestigen.».

Art. 4

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 85*quater* ingevoegd, luidende:

«Art. 85*quater*.- Ingeval van betwisting met de ontvanger belast met de invordering van zijn fiscale schuld, kan de belastingschuldige een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscaal bemiddelaar.».

Art. 5

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 92*ter* ingevoegd, luidende:

«Art. 92*ter*.- Artikel 1385*undecies* van het Gerechtelijk wetboek is niet van toepassing op de betwistingen en aanvragen tot bemiddeling bedoeld in artikel 85ter.».

HOOFDSTUK IV

Wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Art. 6

In het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 wordt een artikel 376*quinquies* ingevoegd, luidende:

«Art. 376*quinquies*.- § 1. Ingeval een bezwaarschrift werd ingediend bij de directeur der belastingen, kan de belastingschuldige, evenals zijn echtgenoot op wiens goederen de aanslag wordt ingevorderd, een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscaal bemiddelaar.

§ 2. La demande de conciliation est irrecevable lorsque le redevable a introduit au préalable une action auprès du tribunal de 1ère instance ou lorsqu'il a déjà été statué sur la réclamation.

Lorsque le redevable a introduit une action auprès du tribunal de 1ère instance ou lorsqu'il a déjà été statué sur la réclamation, avant la notification du rapport de conciliation, le conciliateur fiscal est déchargé de sa compétence.».

Art. 7

Un article 399*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 399*bis*.- En cas de conflit avec le receveur chargé du recouvrement de sa dette fiscale, le redevable, ainsi que son conjoint sur les biens duquel l'imposition est mise en recouvrement, peuvent introduire une demande de conciliation auprès du conciliateur fiscal.».

Art. 8

Un article 501*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 501*bis*.- § 1er. Si, au cours du traitement de la réclamation et après échange de vues, le désaccord persiste, le réclamant peut introduire, par l'intermédiaire de l'agent enquêteur, une demande de conciliation auprès du conciliateur fiscal.

Lorsque le procès-verbal de désaccord, rédigé en vue de requérir la décision arbitrale prévue au § 2 du présent article, a été signifié au contribuable avant la notification du rapport de conciliation, le conciliateur fiscal est déchargé de sa compétence.

§ 2. Si, malgré la conciliation éventuelle, l'agent enquêteur et le réclamant ne peuvent s'accorder sur le montant du revenu cadastral à attribuer à l'immeuble, un procès-verbal de désaccord est dressé et l'agent enquêteur et le réclamant ont la faculté de requérir un arbitrage pour fixer le revenu cadastral en question.».

Art. 9

Dans le même Code, le premier alinéa de l'article 502 est abrogé.

§ 2. De aanvraag tot bemiddeling is onontvankelijk wanneer de belastingschuldige voorafgaandelijk een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft aanhangig gemaakt of wanneer reeds over de betwisting uitspraak werd gedaan.

Wanneer de belastingschuldige een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft aanhangig gemaakt of wanneer reeds over de betwisting uitspraak werd gedaan, vóór de kennisgeving van het bemiddelingsverslag, is de fiscaal bemiddelaar ontheven van zijn bevoegdheid.».

Art. 7

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 399*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 399*bis*.- Ingeval van betwisting met de ontvanger belast met de invordering van zijn fiscale schuld, kan de belastingschuldige, evenals zijn echtgenoot op wiens goederen de aanslag wordt ingevorderd, een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscaal bemiddelaar.».

Art. 8

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 501*bis* ingevoegd luidende:

«Art. 501*bis*.- § 1. Indien in de loop van de behandeling van het bezwaar en na onderhandelingen de onenigheid blijft bestaan, kan de bezwaarindiener, via de tussenkomst van de onderzoekende ambtenaar, een aanvraag om bemiddeling indienen bij de fiscaal bemiddelaar.

Wanneer het proces-verbaal van niet-akkoord, opgesteld met het oog op het vorderen van de scheidsrechterlijke beslissing zoals bedoeld in § 2 van dit artikel, aan de belastingplichtige werd betekend, vóór de kennisgeving van het bemiddelingsverslag, is de fiscaal bemiddelaar ontheven van zijn bevoegdheid.

§ 2. Indien de onderzoekende ambtenaar en de bezwaarindiener, ondanks de eventuele bemiddeling, geen akkoord bereiken over het kadastraal inkomen dat aan het onroerend goed moet worden toegekend, wordt een proces-verbaal van niet-akkoord opgemaakt en hebben de onderzoekende ambtenaar en de bezwaarindiener de mogelijkheid een scheidsrechterlijke beslissing te vorderen ten einde het bedoeld kadastraal inkomen vast te stellen.».

Art. 9

In hetzelfde Wetboek wordt de eerste alinea van artikel 502 opgeheven.

CHAPITRE V

Modification du Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus

Art. 10

A l'article 2, alinéa 1er du Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus, les mots «399*bis*,» sont insérés entre les mots «398» et «409».

CHAPITRE VI

Modifications au Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, au Code des droits de succession, au Code des droits de timbre, et au Code des taxes assimilées au timbre

Section Ire

Modifications au Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe

Art. 11

A l'article 219 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, remplacé par l'article 66 de la loi du 15 mars 1999, sont apportées les modifications suivantes:

1° dans l'alinéa 1er:

a) les mots «ou au recouvrement» sont insérés après le mot «perception»;

b) les mots «ou au fonctionnaire délégué par lui» sont ajoutés après les mots «le Ministre des Finances»;

2° les alinéas suivants sont insérés entre l'alinéa 1er et l'alinéa 2:

«Si après échanges de vues, le désaccord avec le Ministre ou le fonctionnaire délégué par lui persiste sur une difficulté visée à l'alinéa 1er, le contribuable peut demander l'intervention du conciliateur fiscal.

Dans le cas où la difficulté concerne la valeur vénale d'un bien qui est soumis à l'expertise visée à l'article 189, l'intervention du conciliateur fiscal ne peut plus être demandée ou se poursuivre à ce sujet dès lors que la demande d'expertise de contrôle est notifiée. Le Roi peut déterminer les difficultés relatives à la perception et au recouvrement des droits d'enregistrement pour lesquelles l'intervention du conciliateur fiscal est exclue.»;

3° dans l'alinéa 2 qui devient l'alinéa 4, les mots «ou par le fonctionnaire délégué par lui» sont insérés entre les mots «Le Ministre des Finances» et le mot «conclut».

HOOFDSTUK V

Wijziging van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen

Art. 10

In artikel 2, eerste lid, van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen worden de woorden «399*bis*,» ingevoegd tussen de woorden «398» en de woorden «409».

HOOFDSTUK VI

Wijzigingen aan het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, aan het Wetboek der successierechte, aan het Wetboek der zegelrechten, en aan het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen

Afdeling I

Wijzigingen aan het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten

Art. 11

In artikel 219 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, vervangen door artikel 66 van de wet van 15 maart 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden:

a) na het woord «heffing» de woorden «of de invordering» ingevoegd;

b) de woorden «of de door hem gedelegeerde ambtenaar» ingevoegd tussen de woorden «de Minister van Financiën» en het woord «opgelost»;

2° tussen het eerste en het tweede lid worden de volgende leden ingevoegd:

«Indien na onderhandelingen over een moeilijkheid als bedoeld in het eerste lid geen akkoord met de Minister of met de door hem gedelegeerde ambtenaar wordt bereikt, kan de belastingplichtige verzoeken om bemiddeling door de fiscaal bemiddelaar.

In geval de moeilijkheid de verkoopwaarde betreft van een goed dat aan de in artikel 189 bedoelde schatting is onderworpen, kan de bemiddeling van de fiscaal bemiddelaar desbetreffend niet meer gevraagd of verder uitgevoerd worden van zodra de vordering tot controleschatting is ingesteld. De Koning kan bepalen voor welke moeilijkheden in verband met de heffing en invordering van de registratierechten bemiddeling door de fiscaal bemiddelaar is uitgesloten.»;

3° in het tweede lid, dat het vierde lid wordt, worden de woorden «of de door hem gedelegeerde ambtenaar» ingevoegd tussen de woorden «De Minister van Financiën» en de woorden «gaat dadingen met de belastingplichtigen aan».

Art. 12

Il est inséré dans le même Code, un article 219*bis*, rédigé comme suit:

«Art. 219*bis*.- L'article 1385*undecies* du Code judiciaire n'est pas applicable aux demandes de conciliation visées à l'article 219.».

Section II

Modifications au Code des droits de succession

Art. 13

A l'article 141 du Code des droits de succession, modifié par les articles 96 de la loi du 4 août 1986 et 73 de la loi du 15 mars 1999, sont apportées les modifications suivantes:

1° dans l'alinéa 1er:

a) les mots «ou au recouvrement» sont insérés après le mot «perception»;

b) les mots «ou au fonctionnaire délégué par lui» sont ajoutés après les mots «le Ministre des Finances»;

2° les alinéas suivants sont insérés entre l'alinéa 1er et l'alinéa 2:

«Si après échanges de vues, le désaccord avec le Ministre ou le fonctionnaire délégué par lui persiste sur une difficulté visée à l'alinéa 1er, le contribuable peut demander l'intervention du conciliateur fiscal.

Dans le cas où la difficulté concerne la valeur vénale d'un bien qui est soumis à l'expertise visée à l'article 111, l'intervention du conciliateur fiscal ne peut plus être demandée ou se poursuivre à ce sujet dès lors que la demande d'expertise de contrôle est notifiée. Le Roi peut déterminer les difficultés relatives à la perception et au recouvrement des droits de succession pour lesquelles l'intervention du conciliateur fiscal est exclue.»;

3° dans l'alinéa 2 qui devient l'alinéa 4, les mots «ou le fonctionnaire délégué par lui» sont insérés entre les mots «Le Ministre des Finances» et le mot «conclut».

Art. 14

Il est inséré dans le même Code, à la place de l'article 141*bis*, qui devient l'article 141*ter*, un nouvel article 141*bis*, rédigé comme suit:

«Art. 141*bis*.- L'article 1385*undecies* du Code judiciaire n'est pas applicable aux demandes de conciliation visées à l'article 141.».

Art. 12

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 219*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 219*bis*.- Artikel 1385*undecies* van het Gerechtelijk Wetboek is niet van toepassing op de verzoeken tot bemiddeling als bedoeld in artikel 219.».

Afdeling II

Wijzigingen aan het Wetboek der successierechten

Art. 13

In artikel 141 van het Wetboek der successierechten, gewijzigd bij de artikelen 96 van de wet van 4 augustus 1986 en 73 van de wet van 15 maart 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden:

a) na het woord «heffing» de woorden «of de invordering» ingevoegd;

b) de woorden «of de door hem gedelegeerde ambtenaar» ingevoegd tussen de woorden «komt de Minister van Financiën» en het woord «toe»;

2° tussen het eerste en het tweede lid worden de volgende leden ingevoegd:

«Indien na onderhandelingen over een moeilijkheid als bedoeld in het eerste lid geen akkoord met de Minister of met de door hem gedelegeerde ambtenaar wordt bereikt, kan de belastingplichtige verzoeken om bemiddeling door de fiscaal bemiddelaar.

In geval de moeilijkheid de verkoopwaarde betreft van een goed dat aan de in artikel 111 bedoelde schatting is onderworpen, kan de bemiddeling van de fiscaal bemiddelaar desbetreffend niet meer gevraagd of verder uitgevoerd worden van zodra de vordering tot controleschatting is ingesteld. De Koning kan bepalen voor welke moeilijkheden in verband met de heffing en invordering van de successierechten bemiddeling door de fiscaal bemiddelaar is uitgesloten.»;

3° in het tweede lid, dat het vierde lid wordt, worden de woorden «of de door hem gedelegeerde ambtenaar» ingevoegd tussen de woorden «De Minister van Financiën» en de woorden «gaat de transacties met de belastingplichtigen aan».

Art. 14

In hetzelfde Wetboek wordt in de plaats van artikel 141*bis* dat 141*ter* wordt, een nieuw artikel 141*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 141*bis*.- Artikel 1385*undecies* van het Gerechtelijk Wetboek is niet van toepassing op de verzoeken tot bemiddeling als bedoeld in artikel 141.».

Section III

Modifications au Code des droits de timbre

Art. 15

A l'article 74 du Code des droits de timbre, modifié par les articles 104 de la loi du 4août 1989 et 77 de la loi du 15 mars 1999, sont apportées les modifications suivantes:

1° dans l'alinéa 1er:

a) les mots «ou au recouvrement» sont insérés après le mot «perception»;

b) les mots «ou au fonctionnaire délégué par lui» sont ajoutés après les mots «le Ministre des Finances»;

2° les alinéas suivants sont insérés entre l'alinéa 1er et l'alinéa 2:

«Si après échanges de vues, le désaccord avec le Ministre ou le fonctionnaire délégué par lui persiste sur une difficulté visée à l'alinéa 1er, le contribuable peut demander l'intervention du conciliateur fiscal.

Le Roi peut déterminer les difficultés relatives à la perception et au recouvrement des droits de timbre pour lesquelles l'intervention du conciliateur fiscal est exclue.»;

3° dans l'alinéa 2 qui devient l'alinéa 4, les mots «ou le fonctionnaire délégué par lui» sont insérés entre les mots «Le ministre des Finances» et le mot «conclut».

Art. 16

Il est inséré dans le même Code, un article 74*bis*, rédigé comme suit:

«Art. 74*bis*.- L'article 1385*undecies* du Code judiciaire n'est pas applicable aux demandes de conciliation visées à l'article 74.».

Section IV

Modifications au Code des taxes assimilées au timbre

Art. 17

A l'article 202[4] du Code des taxes assimilées au timbre, modifié par les articles 75 de la loi du 4 août 1986 et 83 de la loi du 15 mars 1999, sont apportées les modifications suivantes:

1° dans l'alinéa 1er:

Afdeling III

Wijzigingen aan het Wetboek der zegelrechten

Art. 15

In artikel 74 van het Wetboek der zegelrechten, gewijzigd bij de artikelen 104 van de wet van 4 augustus 1989 en 77 van de wet van 15 maart 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden:

a) na het woord «heffing» de woorden «of de invordering» ingevoegd;

b) de woorden «of de door hem gedelegeerde ambtenaar» ingevoegd tussen de woorden «de Minister van Financiën» en het woord «opgelost»;

2° tussen het eerste en het tweede lid worden de volgende leden ingevoegd:

«Indien na onderhandelingen over een moeilijkheid als bedoeld in het eerste lid geen akkoord met de Minister of met de door hem gedelegeerde ambtenaar wordt bereikt, kan de belastingplichtige verzoeken om bemiddeling door de fiscaal bemiddelaar.

De Koning kan bepalen voor welke moeilijkheden in verband met de heffing en invordering van de zegelrechten bemiddeling door de fiscaal bemiddelaar is uitgesloten.»;

3° in het tweede lid, dat het vierde lid wordt, worden de woorden «of de door hem gedelegeerde ambtenaar» ingevoegd tussen de woorden «De minister van Financiën» en de woorden «gaat de dadingen met de belastingplichtigen aan».

Art. 16

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 74*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 74*bis*.- Artikel 1385*undecies* van het Gerechtelijk Wetboek is niet van toepassing op de verzoeken tot bemiddeling als bedoeld in artikel 74.».

Afdeling IV

Wijzigingen aan het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen

Art. 17

In artikel 202[4] van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen, gewijzigd bij artikelen 75 van de wet van 4 augustus 1986 en 83 van de wet van 15 maart 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden:

a) les mots «ou au recouvrement» sont insérés après le mot «perception»;

b) les mots «ou au fonctionnaire délégué par lui» sont ajoutés après les mots «le Ministre des Finances»;

2° les alinéas suivants sont insérés entre l'alinéa 1er et l'alinéa 2:

«Si après échanges de vues, le désaccord avec le Ministre ou le fonctionnaire délégué par lui persiste sur une difficulté visée à l'alinéa 1er, le contribuable peut demander l'intervention du conciliateur fiscal.

Le Roi peut déterminer les difficultés relatives à la perception et au recouvrement des taxes assimilées au timbre pour lesquelles l'intervention du conciliateur fiscal est exclue.».

Art. 18

Il est inséré dans le même Code, à la place de l'article 202^{4bis}, qui devient l'article 202^{4ter}, un nouvel article 202^{4bis}, rédigé comme suit:

«Art. 202^{4bis}.- L'article 1385*undecies* du Code judiciaire n'est pas applicable aux demandes de conciliation visées à l'article 202^{4}.».

CHAPITRE VII

Modifications à la Loi générale sur les douanes et accises du 18 juillet 1977

Art. 19

Il est inséré dans la loi générale sur les douanes et accises du 18 juillet 1977, un nouveau Chapitre XXIIIbis, comprenant les articles 219*bis* à 219*quater*, et rédigé comme suit:

«Chapitre XXIII*bis* - Conciliation fiscale».

Art. 20

Un article 219*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 219*bis*.- Toute personne qui, conformément aux dispositions des articles 211 à 219, exerce régulièrement un recours administratif contre une décision peut introduire une demande de conciliation concernant cette décision auprès du conciliateur fiscal.».

a) de woorden «het innen» vervangen door de woorden «de heffing of de invordering»;

b) de woorden «of de door hem gedelegeerde ambtenaar» ingevoegd tussen de woorden «de Minister van Financiën» en het woord «opgelost»;

2° tussen het eerste en het tweede lid worden de volgende leden ingevoegd:

«Indien na onderhandelingen over een moeilijkheid als bedoeld in het eerste lid geen akkoord met de Minister of met de door hem gedelegeerde ambtenaar wordt bereikt, kan de belastingplichtige verzoeken om bemiddeling door de fiscaal bemiddelaar.

De Koning kan bepalen voor welke moeilijkheden in verband met de heffing en invordering van de met het zegel gelijkgestelde taksen bemiddeling door de fiscaal bemiddelaar is uitgesloten.».

Art. 18

In hetzelfde Wetboek wordt in de plaats van artikel 202^{4bis} dat 202^{4ter} wordt, een nieuw artikel 202^{4bis} ingevoegd, luidende:

«Art. 202^{4bis}.- Artikel 1385*undecies* van het Gerechtelijk Wetboek is niet van toepassing op de verzoeken tot bemiddeling als bedoeld in artikel 202^{4}.».

HOOFDSTUK VII

Wijzigingen aan de Algemene wet inzake douane en accijnzen van 18 juli 1977

Art. 19

In de Algemene wet inzake douane en accijnzen van 18 juli 1977 wordt een nieuw Hoofdstuk XXIIIbis ingevoegd, dat de artikelen 219*bis* tot 219*quater* omvat, luidende:

«Hoofdstuk XXIIIbis - Fiscale bemiddeling».

Art. 20

In dezelfde wet wordt een artikel 219*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 219*bis*.- Ieder persoon die, overeenkomstig de artikelen 211 tot en met 219 een regelmatig administratief beroep tegen een beschikking instelt, kan een aanvraag tot bemiddeling betreffende die beschikking indienen bij de fiscaal bemiddelaar.».

Art. 21

Un article 219*ter*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 219*ter*.– La demande de conciliation est irrecevable lorsque le requérant a introduit au préalable une action auprès du tribunal de 1ère instance ou lorsqu'une décision a été prise en application de l'article 219 sur le recours administratif.

Lorsque le requérant a introduit au préalable une action auprès du tribunal de 1ère instance ou lorsqu'une décision a été prise en application de l'article 219 sur le recours administratif, avant la notification du rapport de conciliation, le conciliateur fiscal est déchargé de sa compétence.».

Art. 22

Un article 219*quater*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 219*quater*.– L'introduction d'une demande de conciliation ne suspend pas l'exécution de la décision contestée.».

CHAPITRE VIII

Disposition commune

Art. 23

Le Roi, par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres, fixe la date d'entrée en vigueur des dispositions de la présente loi.

******

CHAPITRE 6

Modification du Code des impôts sur les revenus 1992 en matière de régime de taxation relatif à certaines indemnités payées ou attribuées à des chercheurs

(art. 130 à 136 du projet de loi)

Art. 2

L'article 90 du Code des impôts sur les revenus 1992, modifié par les arrêtés royaux du 20 décembre 1996, du 20 juillet 2000 et du 13 juillet 2001 et par les lois du 10 août 2001, du 15 décembre 2004 et du 27 décembre 2005, est complété par la disposition suivante:

«12° les indemnités personnelles provenant de l'exploitation d'une découverte payées ou attribuées à des chercheurs par une université, une haute école, le Fonds National de la Recherche Scientifique, le «Fonds voor Wetenschappelijk

Art. 21

In dezelfde wet wordt een artikel 219*ter* ingevoegd, luidende:

«Art. 219*ter*.- De aanvraag tot bemiddeling is onontvankelijk wanneer de aanvrager voorafgaandelijk een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft aanhangig gemaakt of wanneer over het administratief beroep bij toepassing van artikel 219 een beslissing werd getroffen.

Wanneer de belastingschuldige een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft aanhangig gemaakt of wanneer over het administratief beroep bij toepassing van artikel 219 een beslissing werd getroffen, vóór de kennisgeving van het bemiddelingsverslag, is de fiscaal bemiddelaar ontheven van zijn bevoegdheid.».

Art. 22

In dezelfde wet wordt een artikel 219*quater* ingevoegd, luidende:

«Art. 219*quater*.– De aanvraag tot bemiddeling schort de tenuitvoerlegging van de aangevochten beschikking niet.».

HOOFDSTUK VIII

Gemeenschappelijke bepaling

Art. 23

De bepalingen van deze wet treden in werking op de door de Koning te bepalen datum bij een in een Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

******

HOOFDSTUK 6

Wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 inzake het aanslagstelsel van bepaalde vergoedingen betaald of toegekend aan onderzoekers

(art. 130 tot 136 van het ontwerp van wet)

Art. 2

Artikel 90 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 20 december 1996, 20 juli 2000 en 13 juli 2001 en bij de wetten van 10 augustus 2001, 15 december 2004 en 27 december 2005, wordt aangevuld als volgt:

«12° persoonlijke vergoedingen uit de exploitatie van een uitvinding die door een universiteit, een hogeschool, het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek, het «Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen» of een over-

Onderzoek-Vlaanderen» ou une institution de recherche agréée conformément à l'article 275[3], § 1er, alinéa 2, sur la base d'un règlement relatif à la valorisation édicté par cette université, cette haute école ou cette institution de recherche. Par «chercheur» on entend, tout chercheur visé à l'article 275[3], § 1er, alinéas 1er et 2, qui – seul ou au sein d'une équipe – mène des recherches dans une université, une haute école ou une institution de recherche agréée, ainsi que les professeurs. Il convient d'entendre par «découvertes»: des inventions susceptibles d'octroi de brevet, produits de culture, dessins et modèles, topographies de semi-conducteurs, programmes informatiques et bases de données qui peuvent être affectés à des fins commerciales en vue d'une application industrielle ou agricole.».

Art. 3

Dans le titre II, chapitre II, section V, sous-section II, du même Code, il inséré un article 102*bis*, rédigé comme suit:

«Art. 102*bis*.- Les revenus visés à l'article 90, 12°, s'entendent de leur montant net, c'est-à-dire de leur montant brut diminué de 10 p.c. de frais forfaitaires.».

Art. 4

Dans l'article 171, 1°, a, du même Code, les mots «et 12°» sont insérés après les mots «article 90, 1°».

Art. 5

A l'article 228, § 2, 9°, du même Code, modifié par l'arrêté royal du 20 décembre 1996 et les lois du 15 décembre 2004 et du 25 avril 2006, sont apportées les modifications suivantes:

1° les mots «l'article 90, 1° à 11°» sont remplacés par les mots «l'article 90, 1° à 12°»;

2° le 9° est complété par un k, rédigé comme suit:

«k) d'indemnités personnelles provenant de l'exploitation d'une découverte payées ou attribuées à des chercheurs par une université ou une haute école belge, le Fonds National de la Recherche Scientifique, le «Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen» ou une institution de recherche agréée conformément à l'article 275[3], § 1er, alinéa 2, sur la base d'un règlement relatif à la valorisation édicté par cette université, cette haute école ou cette institution de recherche. Par «chercheur» on entend, tout chercheur visé à l'article 275[3], § 1er, alinéas 1er et 2, qui – seul ou au sein d'une équipe – mène des recherches dans une université, une haute école ou une institution de recherche agréée, ainsi que les professeurs. Il convient d'entendre par «découvertes»: des inventions susceptibles d'octroi de brevet, produits de culture, dessins et modèles, topographies de semi-conducteurs,

eenkomstig artikel 275[3], § 1, tweede lid, erkende onderzoeksinstelling op basis van een valorisatiereglement uitgevaardigd door die universiteit, hogeschool of onderzoeksinstelling, worden betaald of toegekend aan onderzoekers. Onder «onderzoeker» wordt verstaan iedere onderzoeker die is beoogd in artikel 275[3], § 1, eerste en tweede lid, en die – alleen of binnen een ploeg – onderzoek verricht in een universiteit, hogeschool of erkende onderzoeksinstelling, alsmede de docenten. Onder «uitvindingen» wordt verstaan potentieel octrooieerbare uitvindingen, kweekproducten, tekeningen en modellen, topografieën van halfgeleiderproducten, computerprogramma's en databanken die, met het oog op een industriële of landbouwkundige toepassing voor commerciële doeleinden aanwendbaar zijn.».

Art. 3

In titel II, hoofdstuk II, afdeling V, onderafdeling II, van hetzelfde Wetboek wordt een artikel 102*bis* ingevoegd dat luidt als volgt:

«Art. 102*bis*.- De in artikel 90, 12°, vermelde inkomsten worden naar het netto bedrag ervan in aanmerking genomen, dit is het bruto bedrag verminderd met 10 pct. forfaitaire kosten.».

Art. 4

In artikel 171, 1°, a, van hetzelfde Wetboek worden de woorden «en 12°» ingevoegd tussen de woorden «artikel 90, 1°» en het woord «, vermelde».

Art. 5

In artikel 228, § 2, 9°, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 20 december 1996 en bij de wetten van 15 december 2004 en 25 april 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden «artikel 90, 1° tot 11°» worden vervangen door de woorden «artikel 90, 1° tot 12°»;

2° het 9° wordt aangevuld met een k, die luidt als volgt:

«k) persoonlijke vergoedingen uit de exploitatie van een uitvinding die door een Belgische universiteit of hogeschool, het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek, het «Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen» of een overeenkomstig artikel 275[3], § 1, tweede lid, erkende onderzoeksinstelling op basis van een valorisatiereglement uitgevaardigd door die universiteit, hogeschool of onderzoeksinstelling, worden betaald of toegekend aan onderzoekers. Onder «onderzoeker» wordt verstaan iedere onderzoeker die is beoogd in artikel 275[3], § 1, eerste en tweede lid, en die – alleen of binnen een ploeg – onderzoek verricht in een universiteit, hogeschool of erkende onderzoeksinstelling, alsmede de docenten. Onder «uitvindingen» wordt verstaan potentieel octrooieerbare uitvindingen, kweekproducten, tekeningen en modellen, topografieën van halfgeleiderproducten, computer-

programmes informatiques et bases de données qui peuvent être affectés à des fins commerciales en vue d'une application industrielle ou agricole.».

programma's en databanken die, met het oog op een industriële of landbouwkundige toepassing voor commerciële doeleinden aanwendbaar zijn.».

Art. 6

A l'article 232, alinéa 1er, 2°, du même Code, modifié par la loi du 28 juillet 1992, sont apportées les modifications suivantes:

1° dans la phrase liminaire, les mots «et des plus-values visées à l'article 228, § 2, 9°, h,» sont remplacés par les mots «, des plus-values visées à l'article 228, § 2, 9°, h, et des revenus divers visés à l'article 228, § 2, 9°, k,»;

2° dans le b, les mots «et 9°, h» sont remplacés par les mots «et 9°, h et k».

Art. 6

In artikel 232, eerste lid, 2°, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 28 juli 1992, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de inleidende zin worden de woorden «en van de in artikel 228, § 2, 9°, h vermelde meerwaarden» vervangen door de woorden «, van de in artikel 228, § 2, 9°, h vermelde meerwaarden en van de in 228, § 2, 9°, k vermelde diverse inkomsten»;

2° in b worden de woorden «en 9°, h» vervangen door de woorden «en 9°, h en k».

Art. 7

La présente loi est applicable aux indemnités payées ou attribuées à partir du 1er janvier 2007.

Art. 7

Deze wet is van toepassing op de vergoedingen die vanaf 1 januari 2007 worden betaald of toegekend.

******

CHAPITRE 7

Exonération d'impôts des primes et subsides en capital et en intérêt, attribués par les institutions régionales dans le cadre de l'aide à la recherche et au développement, attribués à des sociétés

(art. 137 à 139 du projet de loi)

Article unique

Dans le titre VI, chapitre 2, il est inséré une section 3 rédigée comme suit:

«Section 3. Exonération d'impôts des primes et subsides en capital et en intérêt, attribués par les institutions régionales dans le cadre de l'aide à la recherche et au développement, attribués à des sociétés

Art. 89*bis*. Dans le titre III, chapitre II, section III, sous-section Ier*bis*, du Code des impôts sur les revenus 1992, il est inséré un nouvel article 193*ter* rédigé comme suit:

Art. 193*ter*. § 1er. Les bénéfices sont exonérés à concurrence du montant des primes, et des subsides en capital et en intérêt sur immobilisations incorporelles et corporelles, qui sont attribués à des sociétés dans le cadre de l'aide à la recherche et au développement par les institutions régionales compétentes, dans le respect de la réglementation européenne en matière d'aide d'état.

§ 2. En cas d'aliénation d'une des immobilisations visées au § 1er, sauf à l'occasion d'un sinistre, d'une expropriation, d'une réquisition en propriété ou d'un autre événement analo-

HOOFDSTUK 7

Vrijstelling van belasting van premies en kapitaal- en interestsubsidies toegekend door gewestelijke instellingen in het kader van steun aan onderzoek en ontwikkeling toegekend aan vennootschappen

(art. 137 tot 139 van het ontwerp van wet)

Enig artikel

In Titel VI, hoofdstuk 2, wordt een afdeling 3 ingevoegd dat luidt als volgt:

«Afdeling 3. Vrijstelling van belasting van premies en kapitaal- en interestsubsidies toegekend door gewestelijke instellingen in het kader van steun aan onderzoek en ontwikkeling toegekend aan vennootschappen

Art. 89*bis*. In titel III, hoofdstuk II, afdeling III, onderafdeling I*bis*, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, wordt een nieuw artikel 193*ter* ingevoegd, dat luidt als volgt:

Art. 193*ter*. § 1. De winst wordt vrijgesteld ten belope van het bedrag van de premies, en de kapitaal- of interestsubsidies op immateriële en materiële vaste activa, die aan vennootschappen worden toegekend in het kader van de steun aan onderzoek en ontwikkeling door de bevoegde gewestelijke instellingen, rekening houdend met de Europese reglementering inzake staatssteun .

§ 2. In geval van vervreemding van één van de in § 1 vermelde vaste activa, anders dan bij schadegeval, onteigening, opeising in eigendom of een andere gelijkaardige gebeurte-

gue, survenue dans les trois premières années de l'investissement, le montant des bénéfices antérieurement exonérés est considéré comme un bénéfice de la période imposable pendant laquelle l'aliénation a eu lieu.».

Art. 89*ter*. A l'article 198, alinéa 1er, 14°, du même Code, inséré par la loi du 27 décembre 2005, les mots «visés à l'article 193*bis*, § 1er, alinéa 2,» sont remplacés par les mots «visés aux articles 193*bis*, § 1er, alinéa 2, et 193*ter*, § 1er,».

Art. 89*quater*. Les articles 89*bis* et 89*ter* s'appliquent aux primes et subsides notifiés à partir du 1er janvier 2007 et pour autant que la date de notification se rapporte au plus tôt à la période imposable qui se rattache à l'exercice d'imposition 2008.

Toute modification apportée à partir du 21 décembre 2006 à la date de clôture des comptes annuels reste sans incidence.».

******

TITRE VIII

ENERGIE

Modification de la loi du 11 avril 2003 sur les provisions constituées pour le démantèlement des centrales nucléaires et pour la gestion des matières fissibles irradiées dans ces centrales

(art. 140 à 153 du projet de loi)

Art. X

L'article 2 de la loi du 11 avril 2003 sur les provisions constituées pour le démantèlement des centrales nucléaires et pour la gestion de matières fissibles irradiées dans ces centrales est complété comme suit:

«8° «Commission des provisions nucléaires»: la Commission d'avis et de contrôle des provisions constituées pour le démantèlement des centrales nucléaires et pour la gestion de matières fissiles irradiées, visée dans la présente loi.».

Art. X+1

L'intitulé de la section 1ère du chapitre II de la même loi est remplacé par l'intitulé suivant:

«Section 1ère. - La Commission des provisions nucléaires.»

Art. X+2

Aux articles 3, 4, § 2, 5, §2, 6, §§ 2 et 4, 7,§ 1er, 8, 9, 10, 12, §§ 2 à 4, 14, §§ 2 à 4, 15, 16 §§ 1er et 2, 18, 19, 22 et 25 de la même loi, toute mention ou référence au «Comité de suivi»

nis, die gedurende de eerste drie jaren van de investering plaatsvindt, wordt het bedrag van de voorheen vrijgestelde winst geacht een winst te zijn van het belastbaar tijdperk gedurende hetwelk de vervreemding heeft plaatsgevonden.».

Art. 89*ter*. In artikel 198, eerste lid, 14°, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 27 december 2005, worden de woorden «in artikel 193*bis*, § 1, tweede lid, vermelde» vervangen door de woorden «in de artikelen 193*bis*, § 1, tweede lid, en 193*ter*, § 1, vermelde».

Art. 89*quater*. De artikelen 89*bis* en 89*ter* zijn van toepassing op premies en subsidies die worden betekend vanaf 1 januari 2007 en voor zover de datum van betekening ten vroegste behoort tot het belastbaar tijdperk dat aan het aanslagjaar 2008 verbonden:is.

Elke wijziging die vanaf 21 december 2006 aan de afsluitingsdatum van de jaarrekening wordt aangebracht, is zonder uitwerking.».

******

TITEL VIII

ENERGIE

Wijziging van de wet van 11 april 2003 betreffende de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van splijtstoffen bestraald in deze kerncentrales

(art. 140 tot 153 van het ontwerp van wet)

Art. X

Artikel 2 van de wet van 11 april 2003 betreffende de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van splijtstoffen bestraald in deze kerncentrales wordt aangevuld als volgt:

«8° «Commissie voor nucleaire voorzieningen»: de advies- en controlecommissie over de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van bestraalde splijtstoffen, die in deze wet wordt bedoeld.».

Art. X+1

Het opschrift van afdeling 1 van hoofdstuk II van dezelfde wet wordt vervangen door het volgende opschrift:

«Afdeling 1. - De Commissie voor nucleaire voorzieningen.»

Art. X.+2

In artikelen 3, 4, § 2, 5, §2, 6, §§ 2 en 4, 7,§ 1, 8, 9, 10, 12, §§ 2 tot 4, 14, §§ 2 tot 4, 15, 16 §§ 1 en 2, 18, 19, 22 en 25 van dezelfde wet moet elke vermelding van of verwijzing naar het

doit être remplacée par une mention ou référence à la «Commission des provisions nucléaires».

Art. X+3

1) Dans l'article 3 de la même loi, le mot «autonome» est inséré entre les mots «juridique» et «et ayant».

2) L'article 3 de la même loi est complété par l'alinéa suivant:

«La Commission des provisions nucléaires assure la concertation entre l'État et la société de provisionnement nucléaire pour l'accomplissement des missions qui lui sont confiées conformément à l'article 5.»

Art. X+4

A l'article 4 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1) le § 1er est remplacé par la disposition suivante:

«La Commission des provisions nucléaires sera composée des neuf personnes suivantes:

– l'Administrateur général de l'Administration de la Trésorerie ou son suppléant;

– le président du comité de direction de la Commission de Régulation de l'Electricité et du Gaz ou son suppléant;

– le président de la Commission bancaire, financière et des assurances ou son suppléant;

– le fonctionnaire dirigeant de l'Administration du Budget ou son suppléant;

– une personne désignée par la Banque nationale de Belgique ou son suppléant;

– le fonctionnaire dirigeant de l'administration de l'Energie ou son suppléant;

– trois représentants de la société de provisionnement ou leurs suppléants.

Le président de la Commission des provisions nucléaires est choisi parmi les membres qui représentent l'État.

Les président et les membres de la commission qui représentent l'État sont nommés par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres pour un terme renouvelable de six ans.

Les membres de la Commission des provisions nucléaires qui représentent la société de provisionnement nucléaire sont nommés sur présentation de la société de provisionnement nucléaire.»

«Opvolgingscomité» worden vervangen door een vermelding van of een verwijzing naar de «Commissie voor nucleaire voorzieningen».

Art. X+3

1) In artikel 3 van dezelfde wet wordt het woord «eigen» ingevoegd tussen de woorden «met» en «rechtspersoonlijkheid».

2) Artikel 3 van dezelfde wet wordt aangevuld met het volgende lid:

«De Commissie voor nucleaire voorzieningen zorgt voor het overleg tussen de Staat en de kernprovisievennootschap voor de uitvoering van de opdrachten die haar overeenkomstig artikel 5 worden toevertrouwd.»

Art. X+4

Artikel 4 van dezelfde wet wordt gewijzigd als volgt:

1) § 1 wordt vervangen als volgt:

«De Commissie voor nucleaire voorzieningen zal samengesteld zijn uit de volgende negen personen:

– de Administrateur-generaal van de Administratie der Thesaurie of zijn plaatsvervanger;

– de voorzitter van het directiecomité van de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas of zijn plaatsvervanger;

– de voorzitter van de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen of zijn plaatsvervanger;

– de leidende ambtenaar van de Administratie voor de Begroting of zijn plaatsvervanger;

– een persoon aangeduid door de Nationale Bank van België of zijn plaatsvervanger;

– de leidende ambtenaar van het bestuur Energie, of zijn plaatsvervanger;

– drie vertegenwoordigers van de kernprovisievennootschap, of hun plaatsvervangers.

De voorzitter van de Commissie voor nucleaire voorzieningen wordt gekozen onder de leden die de Staat vertegenwoordigen.

De voorzitter en de andere leden van de commissie die de Staat vertegenwoordigen, worden bij een in ministerraad overlegd koninklijk besluit benoemd voor een hernieuwbare termijn van zes jaar.

De leden van de Commissie voor nucleaire voorzieningen die de kernprovisievennootschap vertegenwoordigen worden benoemd op voordracht van de kernprovisievennootschap.»

2) le § 3 est remplacé par la disposition suivante:

«La Commission des provisions nucléaires est assistée par un secrétariat permanent. La composition et le fonctionnement de ce secrétariat sont arrêtés par la Commission des provisions nucléaires, en fonction des moyens nécessaires à l'accomplissement des missions qui lui sont confiées conformément à l'article 5. Les frais de ce secrétariat sont à charge de la société de provisionnement nucléaire.»

Art. X+5

A l'article 5 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1) le § 1er est remplacé par la disposition suivante:

«§ 1er. La Commission des provisions nucléaires a une compétence d'avis et de contrôle sur la constitution et la gestion des provisions pour le démantèlement des centrales nucléaires et pour la gestion des matières fissiles irradiées. Elle émet des avis dans les cas visés au § 2, 1°, et exerce son contrôle sur les matières visées au § 2, 2°.»

2) le point c du § 2, 1°, est complété comme suit: «et §7, ainsi que les conditions auxquelles ces investissements sont réalisés.»

3) le § 2, 2°, est complété comme suit:

«e. les conditions des prêts éventuellement consentis par la société de provisionnement nucléaire conformément à l'article 14, § 5, alinéa 2;

f. la disponibilité de la contre-valeur du montant des prêts visés au point e ci-dessus, y compris les garanties éventuelles constituées par les bénéficiaires desdits prêts.»

Art. X+6

A l'article 6 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1) le § 1er est remplacé par la disposition suivante:

«La Commission des provisions nucléaires émet ses avis et prend ses décisions à la majorité simple. Ces avis et décisions engagent la société de provisionnement nucléaire.

Les avis et décisions de la Commission des provisions nucléaires concernant l'existence et la suffisance de ces provisions requièrent l'avis conforme de l'Organisme national des déchets radioactifs et des matières fissiles enrichies.»

2) au § 2, les mots «ou décision» sont insérés entre les mots «contre tout avis» et le mot «émanant», et les mots «ou de la décision» sont insérés après les mots «réception de l'avis».

2) § 3 wordt vervangen als volgt:

«De Commissie voor nucleaire voorzieningen wordt bijgestaan door een vast secretariaat. De samenstelling en de werking van dit secretariaat worden door de Commissie voor nucleaire voorzieningen vastgelegd op basis van de middelen die nodig zijn voor de uitvoering van de opdrachten die haar overeenkomstig artikel 5 worden toevertrouwd. De kosten van dit secretariaat zijn ten laste van de kernprovisievennootschap.»

Art. X.+5

Artikel 5 van dezelfde wet wordt gewijzigd als volgt:

1) § 1 wordt vervangen als volgt:

«§ 1. De Commissie voor nucleaire voorzieningen heeft een advies- en controlebevoegdheid over de aanleg en het beheer van de voorzieningen voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van bestraalde splijtstoffen. Ze brengt adviezen uit in de gevallen die in § 2, 1° worden bedoeld en oefent controle uit op de in § 2, 2° bedoelde materies.»

2) punt c van § 2, 1° wordt aangevuld als volgt: «en §7, alsook de voorwaarden waartegen deze investeringen worden uitgevoerd ».

3) § 2, 2° wordt aangevuld als volgt:

«e. de voorwaarden van de leningen die eventueel worden toegekend door de kernprovisievennootschap overeenkomstig artikel 14, § 5, lid 2;

f. de beschikbaarheid van de tegenwaarde van de in punt e bedoelde leningen, met inbegrip van de eventuele zekerheden, die door degenen die deze leningen hebben ontvangen, werden gesteld.»

Art. X.+6

Artikel 6 van dezelfde wet wordt gewijzigd als volgt:

1) § 1 wordt vervangen als volgt:

«De Commissie voor nucleaire voorzieningen brengt adviezen uit en neemt besluiten bij gewone meerderheid. Deze adviezen en besluiten binden de kernprovisievennootschap.

De adviezen en besluiten van de Commissie voor nucleaire voorzieningen met betrekking tot het bestaan en de toerekendheid van de voorzieningen vergen het eensluidend advies van de Nationale Instelling voor radioactief afval en verrijkte splijtstoffen.»

2) in § 2 worden de woorden «of besluit» ingevoegd tussen de woorden «tegen elk advies» en het woord «van» en worden de woorden «of besluit» toegevoegd na «ontvangst van het advies»

3) le § 3 est remplacé par la disposition suivante:

«Le ministre ayant l'énergie dans ses attributions soumet l'opposition au Conseil des Ministres qui prend une décision contraignante.

L'opposition introduite contre un avis ou une décision de la Commission des provisions nucléaires suspend l'obligation de la société de provisionnement nucléaire de suivre ledit avis ou ladite décision jusqu'au jour où le Conseil des Ministres rend la décision qu'il doit prendre dans 90 jours ouvrables.»

Art. X+7

A l'article 7 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1) le premier tiret du § 1er est complété comme suit:

« le «credit rating» international, s'il existe, et le ratio d'endettement établi trimestriellement au regard des fonds propres des bénéficiaires des prêts consentis par la société de provisionnement nucléaire conformément à l'article 14, § 5, alinéa 2»;

2) le quatrième tiret du § 1er est remplacé par la disposition suivante:

«chaque modification du credit rating d'un exploitant nucléaire ou, si un tel credit rating existe, d'un bénéficiaire des prêts consentis par la société de provisionnement nucléaire conformément à l'article 14, § 5, alinéa 2, ou la circonstance que l'agence concernée a placé un exploitant nucléaire ou, le cas échéant, un tel bénéficiaire sous «credit watch»»;

3) le cinquième tiret du § 1er est complété comme suit:

«et le ratio d'endettement au regard des fonds propres des bénéficiaires des prêts consentis par la société de provisionnement nucléaire conformément à l'article 14, § 5, alinéa 2»;

4) au sixième tiret du § 1er, les mots «et des bénéficiaires des prêts consentis par la société de provisionnement nucléaire conformément à l'article 14, § 5, alinéa 2» sont insérés entre les mots «de l'exploitant nucléaire» et les mots «en matière d'hypothèques».

5) le § 2 est remplacé par la disposition suivante :

«§2. Afin de permettre à la Commission des provisions nucléaires de remplir ses missions:

1° les exploitants nucléaires lui fournissent sans délai, toutes les décisions et informations concernant les privilèges et hypothèques qu'ils consentent;

2° la société de provisionnement nucléaire fait inclure, dans les conventions visées à l'article 14, § 5, alinéa 2, l'obligation,

3) § 3 wordt vervangen als volgt:

«De minister die energie onder zijn bevoegdheid heeft, legt het verzet voor aan de Ministerraad die een bindende beslissing neemt.

Het verzet ingesteld tegen een advies of besluit van de Commissie voor nucleaire voorzieningen schorst de verplichting van de kernprovisievennootschap om dit advies of besluit te volgen tot de dag van de beslissing van de Ministerraad, die binnen een termijn van 90 werkdagen moet worden genomen.»

Art. X+7

Artikel 7 van dezelfde wet wordt gewijzigd als volgt:

1) het eerste streepje van § 1 wordt aangevuld als volgt:

«de internationale kredietrating, indien ze bestaat, en de schuldenratio driemaandelijks vastgesteld ten aanzien van het eigen vermogen van degenen die van de kernprovisievennootschap leningen ontvangen overeenkomstig artikel 14, § 5, lid 2 »;

2) het vierde streepje van § 1 wordt vervangen als volgt:

«elke wijziging in de kredietrating van een kernexploitant of, indien een dergelijke kredietrating bestaat, van degene die van de kernprovisievennootschap leningen ontvangt overeenkomstig artikel 14, § 5, lid 2 of de omstandigheid dat het betrokken agentschap een kernexploitant of desgevallend degene die van de kernprovisievennootschap leningen ontvangt op «credit watch» heeft geplaatst»;

3) het vijfde streepje van § 1 wordt aangevuld als volgt:

«en de schuldratio ten aanzien van het eigen vermogen van degenen die van de kernprovisievennootschap leningen ontvangen overeenkomstig artikel 14, § 5, lid 2 »;

4) in het zesde streepje van § 1 worden de woorden «en van degenen die van de kernprovisievennootschap leningen ontvangen overeenkomstig artikel 14, § 5, lid 2» ingevoegd tussen het woord «kernexploitant» en de woorden «inzake hypotheken».

5) § 2 wordt vervangen als volgt :

«§2. Teneinde de Commissie voor nucleaire voorzieningen toe te laten haar opdrachten te vervullen:

1° bezorgen de kernexploitanten haar onverwijld alle beslissingen en informatie inzake voorrechten en hypotheken die ze toekennen;

2° de kernprovisievennootschap laat in de in artikel 14, § 5, lid 2 bedoelde overeenkomsten de verplichting opnemen, voor

pour les bénéficiaires des prêts consentis par la société de provisionnement nucléaire, de fournir à la Commission des provisions nucléaires, sans délai, toutes les décisions et informations concernant les privilèges et hypothèques qu'ils consentent»

Art.X+8

L'article 8, § 1er de la même loi est complété comme suit:

«Ce rapport est soumis par la Commission des provisions nucléaires avant le 1er octobre de l'année suivant l'exercice concerné et comprend un état de ses frais de fonctionnement.»

Art.X+9

A l'article 9, la première phrase est remplacée par le texte suivant:

«Les frais de fonctionnement et de secrétariat ainsi que les coûts des avis et études demandés par la Commission des provisions nucléaires en vertu de l'article 7, § 3, dont le montant maximum est fixé annuellement par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres, sont à charge de la société de provisionnement nucléaire. Cette dernière les facture aux exploitants nucléaires et aux sociétés visées à l'article 24, § 1er au prorata de leur quote-part dans la production industrielle d'électricité par fission de combustibles nucléaires.

Les coûts des avis et études demandées par la Commission des provisions nucléaires peuvent être mis à charge des exploitants nucléaires, sauf si ces coûts sont déjà couverts par les exploitants nucléaires.

La Commission des provisions nucléaires établit un budget annuel et le transmet au plus tard le 1er octobre de l'année précédant l'exercice concerné, pour approbation, au Ministre qui a l'énergie dans ses attributions.»

Art. X+10

A l'article 11 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1) au § 1er, alinéa 2, les mots «et, conformément à l'article 24, les sociétés visées à l'article 24, §1er,» sont insérés entre les mots «Les exploitants nucléaires» et les mots «sont tenus de payer»;

2) le § 2, alinéa 2, est complété comme suit:

«, après déduction des montants à verser directement à la société de provisionnement nucléaire par les sociétés visées à l'article 24, § 1er».

degenen die leningen ontvangen van de kernprovisievennootschap, om de Commissie voor nucleaire voorzieningen onverwijld alle beslissingen en informatie inzake voorrechten en hypotheken die ze toekennen te bezorgen»

Art.X+8

Artikel 8, § 1 van dezelfde wet wordt aangevuld als volgt:

«Dit verslag wordt voorgelegd door de Commissie voor nucleaire voorzieningen vóór 1 oktober van het jaar dat volgt op het betrokken jaar en bevat de staat van zijn werkingskosten.»

Art.X+9

In artikel 9 wordt de eerste zin vervangen als volgt:

«De werkings- en secretariaatkosten alsook de kosten voor de adviezen en studies gevraagd door de Commissie voor nucleaire voorzieningen krachtens artikel 7, §3, waarvoor jaarlijks bij in Ministerraad overlegd koninklijk besluit een maximum wordt bepaald, zijn ten laste van de kernprovisievennootschap. Deze laatste rekent ze aan aan de kernexploitanten en aan de in artikel 24, §1 bedoelde vennootschappen naar verhouding van hun aandeel in de industriële productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen.

De kosten voor de adviezen en studies gevraagd door de Commissie voor nucleaire voorzieningen kunnen ten laste van de kernexploitanten worden gebracht, behalve als deze kosten reeds worden gedekt door de kernexploitanten.

De Commissie voor nucleaire voorzieningen maakt een jaarlijks budget op en stuurt het ten laatste op 1 oktober van het jaar dat voorafgaat aan het betrokken jaar, ter goedkeuring aan de Minister die energie onder zijn bevoegdheid heeft.»

Art. X.+ 10

Artikel 11 van dezelfde wet wordt gewijzigd als volgt:

1) in § 1, lid 2 worden de woorden «en overeenkomstig artikel 24 de in artikel 24, §1 bedoelde vennootschappen» ingevoegd tussen de woorden «De kernexploitanten» en de woorden «zijn gehouden tot»;

2) § 2, lid 2 wordt aangevuld als volgt:

«na aftrek van de bedragen die rechtsreeks door de in artikel 24, § 1 bedoelde vennootschappen moeten worden betaald aan de kernprovisievennootschap».

Art. X+ 11

A l'article 14 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1) le §1er de la même loi est complété comme suit:

«Ce pourcentage maximum de 75% peut être modifié par un arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres.»

2) le § 5 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«§5. La partie des provisions ne pouvant faire l'objet de prêts aux exploitants nucléaires, à savoir au moins vingt-cinq pour cent du total des provisions, est placée par la société de provisionnement nucléaire:

1° dans des actifs extérieurs aux exploitants nucléaires, dans le respect d'une suffisante diversification et répartition des investissements afin de minimiser le risque; ou

2° dans des prêts à des personnes morales autres que les exploitants nucléaires, dans le respect de l'alinéa 2 et conformément aux restrictions et précisions prévues au §7.

Les conditions des prêts visés au point 2° ci-dessus et les garanties éventuelles à constituer par les bénéficiaires de ces prêts en faveur de la société de provisionnement nucléaire afin de garantir la disponibilité de la contre-valeur du montant de ceux-ci, sont fixées dans des conventions établies entre la société de provisionnement et les bénéficiaires. Ces conventions sont transmises, pour approbation, à la Commission des provisions nucléaires, qui en vérifie la conformité avec les dispositions de la présente loi. Si aucune convention n'est obtenue, le Conseil des Ministres prend une décision après avis de la Commission des provisions nucléaires.»

3) Un nouveau §7 est inséré et rédigé comme suit:

La Commission des provisions nucléaires établit une liste de personnes morales, autres que les exploitants nucléaires, et de projets. Un montant représentant 10% de la partie de 25% au moins du montant total des provisions qui ne peut faire l'objet de prêts aux exploitants nucléaires, est réservé aux emprunts destinés aux personnes morales et projets mentionnés dans cette liste.

La Commission des provisions nucléaires établit pour ces emprunts un taux d'intérêt inférieur à celui appliqué sur le marché pour un crédit semblable. Ce taux ne peut toutefois être inférieur à la somme de l'inflation pendant l'année civile précédente et du pourcentage d'indemnisation des coûts liés à l'emprunt.

Après l'avis de la Commission des provisions nucléaires, le Roi peut par un arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres, adapté la liste des personnes morales, des projets et taux d'intérêt, ainsi qu'augmenter le pourcentage de 10% réservé.

Art. X+ 11

Artikel 14 van dezelfde wet wordt gewijzigd als volgt:

1) §1 van dezelfde wet wordt aangevuld als volgt:

«Dit maximum percentage van 75% kan worden gewijzigd bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.»

2) § 5 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«§5. Het deel van de voorzieningen dat niet het voorwerp mag uitmaken van leningen aan kernexploitanten, te weten minstens vijfentwintig percent van het totaal van de voorzieningen, wordt door de kernprovisievennootschap belegd:

1° in activa buiten de kernexploitanten, met aandacht voor een voldoende diversificatie en spreiding van de beleggingen teneinde het risico te minimaliseren of;

2° in leningen aan andere rechtspersonen dan kernexploitanten, met inachtname van lid 2 en overeenkomstig de beperkingen en preciseringen bepaald in §7.

De voorwaarden van de in punt 2° bedoelde leningen en van de eventuele zekerheden die door degenen die deze leningen ontvangen worden gesteld ten gunste van de kernprovisievennootschap om de beschikbaarheid van de tegenwaarde van de leningen te garanderen, worden bepaald in overeenkomsten afgesloten tussen de kernprovisievennootschap en degenen die de leningen ontvangen. Deze overeenkomsten worden ter goedkeuring overgemaakt aan de Commissie voor nucleaire voorzieningen die hun overeenstemming met de bepalingen van deze wet controleert. Indien geen overeenkomst wordt bereikt, dan neemt de Ministerraad een beslissing na advies door de Commissie voor nucleaire voorzieningen.»

3) Een nieuw §7 wordt toegevoegd, luidende als volgt:

De Commissie voor nucleaire voorzieningen stelt een lijst op van rechtspersonen, andere dan kernexploitanten, en van projecten. Een bedrag van 10% van het deel van ten minste vijfentwintig percent van het totaal van de voorzieningen dat niet het voorwerp mag uitmaken van leningen aan kernexploitanten, wordt voorbehouden voor leningen ten behoeve van de in deze lijst vermelde rechtspersonen en projecten.

De Commissie voor nucleaire voorzieningen bepaalt met betrekking tot deze leningen, een interesttarief lager dan de marktrente voor een gelijkaardig krediet, maar zonder dat het tarief lager mag zijn dan de som van de inflatie tijdens het vorige kalenderjaar en de procentuele vergoeding van de kosten verbonden aan de lening.

Na advies van de Commissie voor nucleaire voorzieningen, kan de Koning middels een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, de lijst van rechtspersonen, van projecten en het interesttarief aanpassen, alsook de 10% van het voorbehouden percentage verhogen.

Art. X+ 12

L'article 24 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art 24.§ 1. Toute société autre qu'un exploitant nucléaire ayant une quote-part dans la production industrielle d'électricité par fission de combustibles nucléaires contribue à la constitution des provisions pour le démantèlement et pour la gestion des matières fissiles irradiées, ainsi que le cas échéant, à la couverture de l'insuffisance desdites provisions, selon les modalités prévues dans une ou plusieurs conventions conclues ou à conclure entre la société concernée et l'exploitant nucléaire concerné. Ces conventions sont communiquées à la Commission des provisions nucléaires.

§ 2. La contribution visée au § 1er est due dès qu'une société prend une quote-part dans la production industrielle d'électricité par fission de combustibles nucléaires et aussi longtemps qu'elle la garde.

§ 3. Les sociétés visées au § 1er transfèrent à la société de provisionnement nucléaire, par versement trimestriel, leur quote-part du montant total de la dotation aux provisions pour le démantèlement.

§ 4. Aussi longtemps que les sociétés visées au § 1er gardent une quote-part dans la production industrielle d'électricité par fission de combustibles nucléaires, la société de provisionnement nucléaire peut prêter à chacune de ces sociétés qui peuvent être considérées comme des débiteurs de bonne qualité selon les critères visés à l'article 14, § 2, la contre-valeur de maximum 75 pour cent du montant total que cette société a transféré à la société de provisionnement nucléaire à titre de sa quote-part des provisions pour le démantèlement. Chaque prêt se fait au taux pratiqué dans le marché pour les crédits industriels. Le montant de ces prêts peut être imputé sur la partie des provisions visées à l'article 14, § 5.

§ 5. Les sociétés visées au § 1 sont assimilées aux exploitants nucléaires pour l'application des articles 6, § 4, 7, § 2, 14, §§ 2 et 3, 15, 16 et 19. L'application de l'article 6, § 4, se limite à la fourniture aux sociétés visées aux § 1er des avis et documents concernant le démantèlement et les prêts qui leur sont consentis conformément au § 4.

§ 6. La société de provisionnement et l'exploitant nucléaire concerné informent les sociétés visées au § 1er des propositions relatives à la procédure de démantèlement et des réponses aux avis de la Commission des provisions nucléaires visées à l'article 12, §§ 2 et 3.

§ 7. Les sociétés visées au § 1er doivent fournir à la Commission des provisions nucléaires toutes les informations fournies par les exploitants nucléaires conformément à l'article 7, § 1er. Le Ministre ayant l'énergie dans ses attributions peut leur accorder des dérogations dans des cas justifiés et sur avis conforme de la Commission des provisions nucléaires.»

Art. X+ 12

Artikel 24 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«Art 24.§ 1. Elke andere vennootschap dan een kernexploitant die een aandeel heeft in de industriële productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen moet bijdragen tot de aanleg van de voorzieningen voor de ontmanteling en het beheer van de bestraalde splijtstoffen alsook eventueel tot de dekking van het ontoereikend aantal voorzieningen volgens de nadere regels die worden bepaald in één of meerdere overeenkomsten afgesloten of af te sluiten tussen deze vennootschap en de betrokken kernexploitant. Deze overeenkomsten worden overgemaakt aan de Commissie voor nucleaire voorzieningen.

§ 2. De in § 1 bedoelde bijdrage is verschuldigd zodra een vennootschap een aandeel neemt in de industriële productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen en zolang ze dit aandeel behoudt.

§ 3. De in § 1 bedoelde vennootschappen storten driemaandelijks hun aandeel in het totale bedrag van de toelage voor de voorzieningen voor de ontmanteling aan de kernprovisievennootschap.

§ 4. Zolang de in § 1 bedoelde vennootschappen een aandeel behouden in de industriële productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen, kan de kernprovisievennootschap de tegenwaarde van de voorzieningen voor de ontmanteling en het beheer van bestraalde splijtstoffen lenen aan elke van deze vennootschappen, die beschouwd kunnen worden als schuldenaars van goede kwaliteit volgens de criteria aangegeven in artikel 14, § 2, tot maximum 75 procent van het totale bedrag van de voorzieningen dat deze vennootschap heeft overgedragen aan de kernprovisievennootschap. Elke lening gebeurt tegen de geldende rente voor industriële kredieten. Het bedrag van deze leningen kan worden aangerekend op het deel van de voorzieningen dat in artikel 14, § 5 wordt bedoeld.

§ 5. De in § 1 bedoelde vennootschappen worden gelijkgesteld met kernexploitanten voor de toepassing van artikelen 6, § 4, 7, § 2, 14, §§ 2 en 3, 15, 16 en 19. De toepassing van artikel 6, § 4 beperkt zich tot het bezorgen aan de in § 1 bedoelde vennootschappen van de adviezen en documenten betreffende de ontmanteling en de leningen die hen overeenkomstig § 4 worden toegekend.

§ 6. De kernprovisievennootschap en de betrokken kernexploitant brengen de in § 1 bedoelde vennootschappen ter kennis van de voorstellen inzake de ontmantelingsprocedure en de antwoorden op de adviezen van de Commissie voor nucleaire voorzieningen die in artikel 12, §§ 2 en 3 worden bedoeld.

§ 7. De in § 1 bedoelde vennootschappen moeten aan de Commissie voor nucleaire voorzieningen alle informatie verschaffen die door de kernexploitanten overeenkomstig artikel 7, § 1 worden bezorgd. De Minister die energie onder zijn bevoegdheid heeft kan afwijkingen toekennen in verantwoorde gevallen en met eensluidend advies van de Commissie voor nucleaire voorzieningen.»

Art X+ 13

Les modifications apportées par la présente loi à la loi du 11 avril 2003 précitée ne s'appliquent pas aux prêts consentis et aux placements effectués par la société de provisionnement nucléaire conformément à la même loi avant l'entrée en vigueur de la présente loi.

******

TITRE IX

Télécommunications

(art. 154 à 198 du projet de loi)

Article 1

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Sont abrogés dans la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques:

1° l'article 71, modifié par la loi du 17 janvier 2003;

2° l'article 73, § 1er, abrogé par la loi du 17 janvier 2003 et rapporté par la loi du 8 avril 2003.

Art. 3

L'article 73, §§ 2 et 3, de la même loi forme l'article 26bis de la loi du 17 janvier 2003 relative au statut du régulateur des secteurs des postes et des télécommunications belges, étant entendu que dans cet article le § 1er est formé par le § 2 ancien et le § 2 par le § 3 ancien.

Art. 4

Dans la titre III de la même loi, sont abrogés:

1° Chapitre II Dispositions générales;

2° Chapitre III Institut belge des services postaux et des télécommunications

3° Chapitre IV Comité consultatif;

4° Chapitre VI Les autres services de télécommunications;

5° ChapitreVII Installations de télécommunications;

6° Chapitre VIII Equipements;

7° Chapitre IX*bis* Gestion de l'espace de numérotation national;

Art X+ 13

De wijzigingen die bij deze wet worden aangebracht aan voornoemde wet van 11 april 2003 zijn niet van toepassing op de leningen die worden toegekend en de beleggingen die worden gedaan door de kernprovisievennootschap overeenkomstig dezelfde wet vóór de inwerkingtreding van deze wet.

******

TITEL IX

Telecommunicatie

(art. 154 tot 198 van het ontwerp van wet)

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven worden opgeheven:

1° artikel 71, gewijzigd bij de wet van 17 januari 2003;

2° artikel 73, § 1, opgeheven bij de wet van 17 januari 2003 en ingetrokken bij de wet van 8 april 2003.

Art. 3

Artikel 73, §§ 2 en 3 van dezelfde wet wordt artikel 26bis van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector, met dien verstande dat in dat artikel de oude §§ 2 en 3 respectievelijk §§ 1 en 2 worden.

Art. 4

In titel III van dezelfde wet worden opgeheven:

1° Hoofdstuk II Algemene bepalingen;

2° Hoofdstuk III Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie

3° Hoofdstuk IV Raadgevend Comité;

4° Hoofdstuk VI De overige telecommunicatiediensten;

5° Hoofdstuk VII Telecommunicatie-inrichtingen;

6° Hoofdstuk VIII Apparatuur;

7° Hoofdstuk IX*bis* Beheer van de nationale nummeringsruimte;

8° Chapitre IX*ter* Protection des utilisateurs;

9° Chapitre X Opérateurs puissants, orientation sur les coûts et interconnexion;

10° Chapitre X*bis* Secret des communications et protection de la vie privée;

11° Chapitre XII Dispositions diverses.

Art. 5

A l'article 2 de la loi du 17 janvier 2003 relative au statut du régulateur des secteurs des postes et des télécommunications belges sont apportées les modifications suivantes:

1° au premier alinéa, la disposition sous 2° est abrogée;

2° au deuxième alinéa, les mots «et dans la loi du 30 juillet 1979» sont remplacés par les mots «et dans la loi du 13 juin 2005».

Art. 6

Dans l'article 37 de la même loi, modifié par article 441 de la loi-programme du 22 décembre 2003, les mots «31 décembre 2005» sont remplacés par les mots «31 décembre 2007».

Art. 7

A l'article 5, § 1er, de la loi du 17 janvier 2003 concernant les recours et le traitement des litiges à l'occasion de la loi du 17 janvier 2003 relative au statut du régulateur des secteurs des postes et télécommunications belges, les mots «31 décembre 2003» sont remplacés par les mots «31 décembre 2007».

Art. 8

A l'article 2, 5° de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques sont dans la version française, les mots «à l'aide de réseaux et de services de communications électroniques» insérés après les mots «fournir un contenu».

Art. 9

A l'article 11 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° au § 1er, 2°, le mot «l'attribution» est remplacé par le mot «octroi»;

2° le § 1er est complété par l'alinéa suivant:

8° Hoofdstuk IX*ter* Bescherming van de gebruikers;

9° Hoofdstuk X Operatoren met een sterke marktpositie, kostenbasering en interconnectie;

10° Hoofdstuk X*bis* Geheimhouding van gesprekken en bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

11° Hoofdstuk XII Allerhande bepalingen.

Art. 5

In artikel 2 van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de bepaling onder 2° opgeheven;

2° in het tweede lid worden de woorden «en in de wet van 30 juli 1979» vervangen door de woorden «en in de wet van 13 juni 2005».

Art. 6

In artikel 37 van dezelfde wet, gewijzigd bij artikel 441 van de programmawet van 22 december 2003, worden de woorden «31 december 2005» vervangen door de woorden «31 december 2007».

Art. 7

In artikel 5, § 1, van de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector, worden de woorden «31 december 2003» vervangen door de woorden «31 december 2007».

Art. 8

In artikel 2, 5° van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie worden in de Franse tekst na de woorden «fournir un contenu» de woorden «à l'aide de réseaux et de services de communications électroniques» ingevoegd.

Art. 9

In artikel 11 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1, 2°, wordt het woord «toewijzing» vervangen door het woord «toekenning»;

2° §1 wordt aangevuld met het volgende lid:

«Les conditions d'obtention et d'exercice des droits d'utilisation de numéros fixées par le Roi conformément à l'alinéa premier peuvent se rapporter uniquement à:

1° la désignation du service pour lequel le numéro est utilisé ainsi que toutes les exigences relatives à la fourniture de ce service;

2° l'utilisation efficace et performante des numéros attribués;

3° le paiement des redevances d'utilisation conformément à l'article 30;

4° le respect de tous les accords internationaux pertinents relatifs à l'utilisation des numéros.»;

3° Le §3 est remplacé comme suit:

«§3. En attendant la fixation des modalités par le Roi conformément au §1er , l'Institut peut, après autorisation préalable du ministre, fixer les conditions d'obtention et d'exercice des droits d'utilisation des numéros pouvant être attribués suite à la fixation ou à la modification d'un plan national de numérotation.

Ces conditions peuvent se rapporter uniquement à:

1° la désignation du service pour lequel le numéro est utilisé ainsi que toutes les exigences relatives à la fourniture de ce service;

2° l'utilisation efficace et performante des numéros attribués;

3° le respect de tous les accords internationaux pertinents relatifs à l'utilisation des numéros.

L'Institut peut, conformément aux modalités fixées par le Roi après l'avis de l'Institut, lier l'obtention et l'exercice des droits d'utilisation des numéros à un délai maximum. Lorsque l'Institut octroie des droits d'utilisation pour un délai déterminé, leur durée est adaptée au service concerné.»;

4° La deuxième phrase du §5 est supprimée;

5° le §5 est complété par les alinéas suivants:

«La procédure de sélection comprend deux phases: la phase d'offre et la phase d'attribution.

La phase d'offre prend cours au moment de la publication d'un cahier des charges sur le site Internet de l'Institut.

Le cahier des charges fixe les conditions minimums d'obtention et d'exercice des droits d'utilisation des numéros concernés.

La phase d'offre prend fin à la date indiquée dans le cahier des charges.

«De voorwaarden voor het verkrijgen en uitoefenen van gebruiksrechten voor nummers die de Koning overeenkomstig het eerste lid vaststelt mogen enkel verband houden met:

1° de aanwijzing van de dienst waarvoor het nummer wordt gebruikt alsook alle vereisten met betrekking tot het verlenen van die dienst;

2° het daadwerkelijk en efficiënt gebruik van toegekende nummers;

3° de betaling van de gebruiksheffingen overeenkomstig artikel 30;

4° de naleving van alle relevante internationale overeenkomsten aangaande het gebruik van nummers.»;

3° §3 wordt vervangen als volgt:

«§3. In afwachting van het vaststellen van de nadere regels door de Koning overeenkomstig §1, kan het Instituut na voorafgaande machtiging van de minister de voorwaarden vaststellen voor het verkrijgen en uitoefenen van gebruiksrechten voor nummers die toewijsbaar worden ten gevolge van het vaststellen of wijzigen van een nationaal nummerplan.

Deze voorwaarden mogen enkel verband houden met:

1° de aanwijzing van de dienst waarvoor het nummer wordt gebruikt alsook alle vereisten met betrekking tot het verlenen van die dienst;

2° het daadwerkelijk en efficiënt gebruik van toegekende nummers;

3° de naleving van alle relevante internationale overeenkomsten aangaande het gebruik van nummers.

Het Instituut kan, overeenkomstig de nadere regels vastgesteld door de Koning na advies van het Instituut, de verkrijging en uitoefening van gebruiksrechten voor nummers koppelen aan een maximumtermijn. Wanneer het Instituut gebruiksrechten verleent voor een bepaalde termijn, is de duur aangepast aan de betrokken dienst.»;

4° §5, tweede zin, wordt opgeheven;

5° §5 wordt aangevuld met de volgende leden:

«De selectieprocedure omvat twee fasen: de biedingsfase en de toekenningsfase.

De biedingsfase neemt een aanvang op het ogenblik van de publicatie van een bestek op de website van het Instituut.

Het bestek stelt de minimale voorwaarden vast voor het verkrijgen en uitoefenen van de gebruiksrechten voor de betrokken nummers.

De biedingsfase eindigt op de datum vermeld in het bestek.

La phase d'attribution ne dépasse pas trois semaines à compter de la fin de la phase d'offre.

Le délai de la phase d'attribution peut cependant être prolongé par l'Institut de maximum trois semaines.

L'opérateur qui a obtenu le droit d'utilisation concerné est tenu de respecter les conditions minimums du cahier des charges et de respecter tous les engagements pris au cours de la procédure de sélection.».

6° Au § 7, les mots «leurs abonnés» sont supprimés.

Art. 10

Dans l'article 32 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° dans §1er, alinéa 1er et §3, alinéa 1er, les mots «, importés ou acquis en propriété» sont insérés entre les mots «commercialisés» et «que s'ils satisfont».

2° un § 5, rédigé comme suit, est inséré:

«§5. L'article 32, § 1er à 4 et les articles 33 à 38 ne sont pas applicables aux équipements qui fonctionnent sur une fréquence inférieure à 9 kHz.»

Art. 11

A l'article 33 de la même loi les mots «, d'importer, d'avoir acquis en propriété» sont insérés entre les mots «de commercialiser» et «ou».

Art. 12

A l'article 37, de la même loi les mots «la détention, la propriété,» sont insérés devant le mot «la commercialisation» et le mot «, l'importation» est inséré après le mot «commercialisation».

Art. 13

A l'article 42, §7, de la même loi les mots «Le présent article n'est pas applicable» sont remplacés par les mots «Les §1er à 6 ne sont pas applicables».

Art. 14

A l'article 43, alinéa 1er, de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° les mots «par les titulaires d'autorisations» sont remplacés par les mots «par les demandeurs ou les titulaires d'une autorisation»;

De toekenningsfase duurt niet langer dan drie weken te rekenen vanaf het einde van de biedingsfase.

De termijn van de toekenningsfase kan echter door het Instituut met maximum drie weken worden verlengd.

De onderneming die het betrokken gebruiksrecht heeft verkregen is gehouden tot het naleven van de minimale voorwaarden van het bestek en tot het naleven van alle toezeggingen die het in de loop van de selectieprocedure heeft gedaan.» .

6° In § 7 worden de woorden «hun abonnees» geschrapt.

Art. 10

In artikel 32 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1, eerste lid en § 3, eerste lid, worden de woorden «, ingevoerd worden of in eigendom zijn» ingevoegd tussen de woorden «worden» en «indien».

2° een § 5 ingevoegd, luidende:

«§5. Artikel 32, §1 tot en met § 4 en de artikelen 33 tot 38 zijn niet van toepassing op apparatuur die werkt op een frequentie onder de 9 kHz.»

Art. 11

In artikel 33 van dezelfde wet worden de woorden «in te voeren, in eigendom te hebben», ingevoegd tussen de woorden «commercialiseren» en «of».

Art. 12

In artikel 37 van dezelfde wet worden de woorden «houden, in eigendom hebben,» ingevoegd voor het woord «commercialiseren» en wordt het woord «,invoeren» ingevoegd na het woord «commercialiseren».

Art. 13

In artikel 42, §7, van dezelfde wet worden de woorden «Dit artikel is niet van toepassing» vervangen door de woorden «§1 tot 6 zijn niet van toepassing».

Art. 14

In artikel 43, eerste lid, van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden «door vergunninghouders» worden vervangen door de woorden «door aanvragers of houders van een vergunning»;

2° les mots «de la gestion du dossier, de l'organisation des examens et/ou» sont insérés entre les mots «les dépenses résultant» et «du contrôle».

Art. 15

Dans l'article 74 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° l'alinéa premier est supprimé et remplacé par les mots:

«La composante sociale du service universel consiste en la fourniture, par chaque opérateur offrant un service téléphonique aux consommateurs, de conditions tarifaires particulières à certaines catégories de bénéficiaires»;

2° sont insérés, dans le quatrième alinéa, après les mots «d'indemniser les prestataires de tarifs sociaux», les mots suivants: «qui ont introduit une demande à cet effet auprès de l'Institut»;

3° est ajouté un alinéa rédigé comme suit:

«L'Institut calcule, selon la méthodologie définie dans l'annexe, le coût net des tarifs sociaux pour chaque opérateur qui a introduit une demande dans ce sens auprès de l'Institut.».

Art. 16

L'article 92, §4, alinéa 2 de la même loi est remplacé comme suit:

«Les frais de gestion du fonds de l'année considérée sont financés par les opérateurs visés à l'article 96, au prorata de leur chiffre d'affaires ou, le cas échéant, par les opérateurs visés à l'article 97, au prorata de leur chiffre d'affaires pondéré.»

A l'article 92, §4, troisième alinéa, de la même loi le mot «1er» est remplacé par le mot «2».

Art. 17

Dans l'article 97 de la même loi les mots «article 98» sont remplacés par «l'article 92, l'article 98 et l'article 99».

Art. 18

Dans l'article 98 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° les mots «les chiffres d'affaires pondérés visés à l'article 96» sont remplacés par les mots «les chiffres d'affaires pondérés visés à l'article 96 ou, le cas échéant, les chiffres d'affaires pondérés visés à l'article 97»;

2° de woorden «het beheer van het dossier, de organisatie van examens en/of» worden ingevoegd tussen de woorden «die voortvloeien uit» en de woorden «de controle over».

Art. 15

In artikel 74 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° wordt het eerste lid geschrapt en vervangen door de woorden:

«Het sociale element van de universele dienst bestaat uit de levering aan sommige categorieën van begunstigden van bijzondere tariefvoorwaarden door elke operator die een telefoondienst aanbiedt aan consumenten»;

2° worden in het vierde lid tussen de woorden «aanbieders van sociale tarieven» en «te vergoeden» de volgende woorden toegevoegd: «die daartoe bij het Instituut een verzoek hebben ingediend»;

3° wordt een lid toegevoegd luidend als volgt:

«Het Instituut berekent de nettokosten van de sociale tarieven voor iedere operator die daartoe een verzoek heeft ingediend bij het Instituut volgens de methodologie vastgesteld in de bijlage.».

Art. 16

Artikel 92, §4, tweede lid van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«De beheerskosten van het fonds van het beschouwde jaar worden gefinancierd door de operatoren bedoeld in artikel 96, pro rata van hun omzet of in voorkomend geval bedoeld in artikel 97, pro rata van hun gewogen omzet.»

In artikel 92, §4, derde lid van dezelfde wet wordt het woord «eerste» vervangen door het woord «tweede».

Art. 17

In artikel 97 van dezelfde wet worden de woorden «artikel 98» vervangen door de woorden «artikel 92, artikel 98 en artikel 99».

Art. 18

In artikel 98 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° worden de woorden «de in artikel 96 bedoelde gewogen omzetcijfers» vervangen door de woorden «de in artikel 96 bedoelde omzetcijfers of de in voorkomend geval in artikel 97 bedoelde gewogen omzetcijfers»;

2° les mots «l'information visée à l'article 96» sont remplacés par les mots «l'information visée à l'article 96 ou, le cas échéant, l'information visée à l'article 97»;

3° les mots «le chiffre d'affaires pondéré de cet opérateur» sont remplacés par les mots «le chiffre d'affaires visé à l'article 96 ou, le cas échéant, le chiffre d'affaires pondéré visé à l'article 97».

Art. 19

Dans l'article 99 de la même loi, les mots «le chiffre d'affaires pondéré tel que calculé selon l'article 97» sont remplacés par les mots «le chiffre d'affaires tel que calculé selon l'article 96 ou, le cas échéant, le chiffre d'affaires pondéré tel que calculé selon l'article 97».

Art. 20

Dans l'article 100 de la même loi, à l'alinéa premier, les mots «coût net» sont remplacés «l'estimation du coût» et, à l'alinéa deux, le mot «vérifie» est remplacé par le mot «calcule».

Art. 21

Dans l'article 101 de la même loi, la première phrase est complétée par les mots: «qui ont introduit une demande à cet effet auprès de l'Institut».

Art. 22

Dans l'article 107, §2 de la même loi, les mots «sur proposition de» sont remplacés par les mots «sur l'avis de».

Art. 23

A l'article 113 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° à l'alinéa premier les mots «réseaux publics de communication électronique et» sont insérés entre les mots «à la sécurité des» et «services» et les mots «accessibles au public» sont ajoutés après les mots «services de communication électronique»;

2° à l'alinéa deux, dans le texte français, les mots «accessibles au public» sont insérés entre les mots «services de communication électronique» et «doivent publier» et les mots «la qualité et» sont supprimés;

3° l'alinéa trois est remplacé comme suit:

«Les entreprises fournissant des réseaux publics de communication électronique ainsi que les entreprises fournissant des services de communication électronique accessibles au public doivent publier sur leur site Internet, à l'intention des

2° worden de woorden «de in artikel 96 bedoelde informatie» vervangen door de woorden «de in artikel 96 bedoelde informatie of de in voorkomend geval in artikel 97 bedoelde informatie»;

3° worden de woorden «de gewogen omzet van die operator» vervangen door de woorden «de in artikel 96 bedoelde omzet van die operator of de in voorkomend geval in artikel 97 bedoelde gewogen omzet».

Art. 19

In artikel 99 van dezelfde wet worden de woorden «en de gewogen omzet zoals berekend volgens artikel 97» vervangen door de woorden «en de omzet zoals berekend in artikel 96 of in voorkomend geval de gewogen omzet zoals berekend in artikel 97».

Art. 20

In artikel 100 van dezelfde wet wordt in het eerste lid het woord «nettokosten» vervangen door «kostenraming» en in het tweede lid, het woord «verifieert» vervangen door «berekent».

Art. 21

In artikel 101 van dezelfde wet wordt de eerste zin aangevuld met de woorden: «die hiertoe een verzoek hebben ingediend bij het Instituut».

Art. 22

In artikel 107, §2 van dezelfde wet worden de woorden «op voorstel van» vervangen door de woorden «op advies van».

Art. 23

In artikel 113 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden «openbare elektronische-communicatienetwerken en openbare» ingevoegd tussen de woorden «de veiligheid van de» en «elektronische»;

2° in het tweede lid worden in de Franse tekst de woorden «accessibles au public» ingevoegd tussen de woorden «services de communication électronique» en «doivent publier» en worden de woorden «de kwaliteit en» geschrapt;

3° het derde lid wordt vervangen als volgt:

«Ondernemingen die openbare elektronische-communicatienetwerken aanbieden, alsook ondernemingen die openbare elektronische-communicatiediensten verstrekken, moeten op hun website ten behoeve van de eind-

utilisateurs finals, des informations comparables, adéquates et actualisées concernant la qualité du réseau et du service. Les informations sont également communiquées à l'Institut avant leur publication s'il en fait la demande. L'Institut peut préciser entre autres, les indicateurs relatifs à la qualité du réseau et du service, ainsi que le contenu, la forme et la méthode de publication des informations afin de garantir que les utilisateurs finals auront accès à des informations complètes, comparables et faciles à exploiter.»;

4° à l'alinéa quatre les mots «la sécurité des réseaux et» sont remplacés par les mots «la sécurité des réseaux et des services ainsi que».

Art. 24

A l'article 114, alinéa 1er, de la même loi le mot «électroniques» est ajouté après les mots «réseau public de communications».

Art. 25

A l'article 119 de la même loi, les mots «article 110» sont remplacés par les mots «article 108».

Art. 26

L'article 120 de la même loi est remplacés par:

«A la demande de l'utilisateur final, les opérateurs qui fournissent un service de communications électroniques bloquent gratuitement des messages entrants ou sortants ainsi que des appels sortants et cela à certaines catégories de numéros, définis par le ministre, après avis de l'Institut.»

Art. 27

A l'article 135, alinéa 3, 2°, de la même loi après le mot «désactivation», les mots «du service de» sont remplacés par les mots «de la».

Art. 28

A l'article 141, alinéa 1er, 4°, de la même loi les mots «article 56, 1°» sont remplacés par les mots «article 56, §1er, 1°».

Art. 29

A l'article 144, de la même loi les mots «alinéa 2 et 3» sont supprimés.

Art. 30

A l'article 145 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

gebruikers vergelijkbare, toereikende en actuele informatie publiceren over de kwaliteit van het netwerk en van de dienst. De informatie wordt, op verzoek, voor publicatie eveneens aan het Instituut verstrekt. Het Instituut kan onder andere de te hanteren parameters voor de kwaliteit van het netwerk en van de dienst, alsook de inhoud, vorm en wijze van bekendmaking van de te publiceren informatie bepalen teneinde ervoor te zorgen dat de eindgebruikers toegang hebben tot volledige, vergelijkbare en gebruikersvriendelijke informatie.»;

4° in het vierde lid worden de woorden «de veiligheid van netwerken en» vervangen door de woorden «de veiligheid van netwerken en van diensten, alsook».

Art. 24

In artikel 114, eerste lid, van dezelfde wet wordt het woorddeel «elektronische-» voor het woord «communicatienetwerk» gezet.

Art. 25

In artikel 119 van dezelfde wet worden de woorden «artikel 110» vervangen door de woorden «artikel 108».

Art. 26

Artikel 120 van dezelfde wet wordt vervangen door:

«Op verzoek van de eindgebruiker blokkeren de operatoren die een elektronische-communicatiedienst aanbieden kosteloos inkomende of uitgaande berichten alsook uitgaande gesprekken of oproepen en dit naar bepaalde categorieën nummers, die door de minister, na advies van het Instituut worden vastgesteld.»

Art. 27

In artikel 135, derde lid, 2°, van dezelfde wet worden in de Franse tekst na het woord «désactivation» de woorden «du service de» vervangen door de woorden «de la».

Art. 28

In artikel 141, eerste lid, 4°, van dezelfde wet worden de woorden «artikel 56,1°» vervangen door de woorden «artikel 56, §1, 1°».

Art. 29

In artikel 144 van dezelfde wet worden de woorden «,tweede en derde lid,» geschrapt.

Art. 30

In artikel 145 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° le §1er est remplacé par:

«Est punie d'une amende de 50 à 50 000 EUR,la personne qui enfreint les articles 32, 33, 35, 41, 42, 114, 124, 127 et les arrêtés pris en exécution des articles 32, 39, § 3, 47 et 127.»

2° le §3, 2° est abrogé;

3° il est inséré un §3bis, rédigé comme suit:

«Est punie d'une amende de cinquante euro à trois cents euro et d'un emprisonnement de quinze jours à deux ans ou d'une de ces peines seulement la personne qui utilise un réseau ou un service de communications électroniques ou d'autres moyens de communications électroniques afin d'importuner son correspondant ou de provoquer des dommages ainsi que la personne qui installe un appareil quelconque destiné à commettre l'infraction susmentionnée, ainsi que la tentative de commettre celle-ci.»

Art. 31

A l'article 146 de la même loi, les mots «article 47» sont remplacés par les mots «article 41».

Art. 32

A l'article 147 de la même loi, les mots «articles 35» sont remplacés par les mots «articles 41».

Art. 33

L'article 148 de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 148. L'officier de police judiciaire verbalisant envoie le procès-verbal qui constate le délit, érigé en infraction par cette loi et par le titre III de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques, au procureur du Roi ainsi qu'une copie au Conseil de l'Institut, comme stipulé aux articles 16 et 17 de la loi du 17 janvier 2003 relative au statut du régulateur des secteurs des postes et des télécommunications belges. Sur la base de cette copie, celui-ci peut prendre les mesures visées aux articles 20 et 21 de la même loi du 17 janvier 2003.

Si des mesures sont envisagées, le Conseil de l'Institut en informe au préalable le procureur du Roi. Le procureur du Roi informe ensuite le Conseil de l'Institut, dans les 10 jours ouvrables, des poursuites pénales déjà engagées ou de son intention d'engager des poursuites pénales.

Si le procureur du Roi décide d'entamer des poursuites, il en informe le Conseil de l'Institut dans le mois.

1° §1 wordt vervangen als volgt:

«Met een geldboete van 50 tot 50 000 EUR wordt gestraft de persoon die de artikelen 32, 33, 35, 41, 42, 114, 124, 127 en de ter uitvoering van de artikelen 32, 39, § 3, 47 en 127 genomen besluiten overtreedt.»

2° § 3, 2° wordt opgeheven;

3° er wordt een §3bis ingevoegd, luidende:

«Met een geldboete van vijftig euro tot driehonderd euro en met een gevangenisstraf van vijftien dagen tot 2 jaar of met één van die straffen alleen worden gestraft de persoon, die een elektronische-communicatienetwerk of –dienst of andere elektronische communicatiemiddelen gebruikt om overlast te veroorzaken aan zijn correspondent of schade te berokkenen alsook de persoon die welk toestel dan ook opstelt dat bestemd is om de voorgaande inbreuk te begaan, alsook een poging om deze te begaan.»

Art. 31

In artikel 146 van dezelfde wet worden de woorden «artikel 47» vervangen door de woorden «artikel 41».

Art. 32

In artikel 147 van dezelfde wet worden de woorden «artikelen 35» vervangen door de woorden «artikelen 41».

Art. 33

Artikel 148 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie wordt vervangen als volgt:

«Art. 148. De verbaliserende officier van gerechtelijke politie stuurt het proces-verbaal dat het misdrijf, strafbaar gesteld door deze wet en door titel III van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, vaststelt aan de procureur des Konings alsook een afschrift ervan aan de Raad van het Instituut, zoals vermeld in de artikelen 16 en 17 van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector . Hij kan op grond van dit afschrift de maatregelen nemen vermeld in de artikelen 20 en 21 van dezelfde wet van 17 januari 2003.

Indien maatregelen overwogen worden, brengt de Raad van het Instituut de procureur des Konings daarvan voorafgaand op de hoogte. De procureur des Konings stelt vervolgens de Raad van het Instituut, binnen de 10 werkdagen, in kennis van de reeds aangevatte strafvervolging of van zijn intentie om de strafvervolging op gang te brengen.

In elk geval stelt de procureur des Konings, indien hij beslist de vervolging in te stellen, de Raad van het Instituut daarvan binnen de maand op de hoogte.

L'Institut n'impose pas de sanction administrative lorsque le procureur du Roi a engagé ou a l'intention d'engager des poursuites judiciaires pour la même affaire et qu'il en a informé l'Institut.»

Art. 34

Dans l'article 150 de la même loi, les mots «à la présente loi et aux arrêtés pris en exécution de celle-ci» sont remplacés par les mots «à la présente loi, au titre III de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques et aux arrêtés pris en exécution de ceux-ci».

Art. 35

Dans l'article 152 de la même loi les mots «31 décembre 2005» sont remplacés par les mots «31 décembre 2007».

Art. 36

Dans l'article 154 de la même loi, les mots «de la présente loi» sont remplacés par les mots «de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques».

Art. 37

A l'article 161 de la même loi les mots «articles 89» sont remplacés par les mots «articles 87».

Art. 38

A l'article 1er, 17° de l'annexe de la même loi, dans le texte français, le mot «active» est remplacé par le mot «actif»

Art. 39

A l'article 22, § 2, alinéa 1er, de l'annexe de la même loi, les mots «chez l'Institut» sont remplacés par les mots «à l'Institut» dans le texte français.

Art. 40

A l'article 31 de l'annexe de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° au paragraphe premier, in fine, les mots «article 45» sont remplacés par les mots «article 47» et le point suivant les mots «au titre du service universel» est remplacé par un point-virgule;

2° au paragraphe premier, in fine, sont ajoutés deux tirets formulés comme suit:

Het Instituut legt geen administratieve sanctie op wanneer de procureur des Konings voor dezelfde zaak strafvervolging heeft ingesteld of de intentie heeft deze in te stellen, en hij het Instituut daarvan op de hoogte heeft gebracht.»

Art. 34

In artikel 150 van dezelfde wet worden de woorden «van deze wet en van de ter uitvoering ervan genomen besluiten» vervangen door de woorden «van deze wet, van titel III van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven en van de ter uitvoering ervan genomen besluiten».

Art. 35

In artikel 152 van dezelfde wet worden de woorden «31 december 2005» vervangen door de woorden «31 december 2007».

Art. 36

In artikel 154 van dezelfde wet worden de woorden «van deze wet» vervangen door de woorden «van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie».

Art.37

In artikel 161 van dezelfde wet worden de woorden «artikelen 89» vervangen door de woorden «artikelen 87».

Art. 38

In artikel 1, 17°, van de bijlage van dezelfde wet wordt in de Franse tekst het woord «active» vervangen door het woord «actif».

Art. 39

In artikel 22, § 2, eerste lid, van de bijlage van dezelfde wet worden in de Franse tekst de woorden «chez l'Institut» vervangen door de woorden «à l'Institut».

Art. 40

In artikel 31 van de bijlage van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1, in fine, worden de woorden «artikel 45» vervangen door de woorden «artikel 47» en het punt dat volgt na de woorden «worden verstrekt» wordt vervangen door een kommapunt;

2° in § 1, in fine, worden twee streepjes toegevoegd, luidend als volgt:

«- les modalités d'accès et coordonnées, d'une part du service de médiation pour les télécommunications et, d'autre part, de la Commission d'éthique pour les télécommunications;

– les informations relatives aux missions de l'Institut susceptibles d'intéresser les utilisateurs.»;

3° au paragraphe deux, les sixième et septième tirets sont supprimés;

4° au paragraphe deux, in fine, le mot «abonnés» est inséré entre les mots «ont remis les données» et les mots «à l'éditeur»;

5° au paragraphe deux, in fine, les mots «et la date à laquelle les différents opérateurs ont fourni les informations figurant dans l'annuaire» sont supprimés.

Art. 41

Dans l'annexe de la même loi, un article 45*bis* est inséré, intitulé «Section 6. – De la composante sociale du service universel», rédigé comme suit:

«Le coût net des tarifs sociaux du service universel correspond à la différence entre les recettes que le prestataire des tarifs sociaux toucherait dans des conditions commerciales normales et celles qu'il reçoit à la suite des réductions prévues dans la présente loi en faveur du bénéficiaire du tarif social.

Pendant les cinq premières années de l'entrée en vigueur de la loi, la compensation que le prestataire historique des tarifs sociaux reçoit le cas échéant, est diminuée d'un pourcentage fixé par l'Institut.

Le pourcentage dont question dans l'alinéa précédent est fixé sur la base du bénéfice indirect. L'Institut se basera sur des calculs qu'elle a déjà fait en fixant les coût net du prestataire historique des tarifs sociaux.»

Art. 42

A l'article 46, § 2, in fine, de l'annexe de la même loi, les mots «articles 23 à 26» sont remplacés par les mots «articles 23 à 27».

Art. 43

Les mots «Les compensations visées aux alinéas précédents sont dues immédiatement.» dans le dernier alinéa de l'article 74 de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques doivent être interprétés comme suit:

«- de voorwaarden inzake toegang tot en het volledige adres van de ombudsdienst voor de telecommunicatie enerzijds en van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie anderzijds;

– de inlichtingen met betrekking tot de opdrachten van het Instituut die de gebruikers kunnen aanbelangen.»;

3° in § 2 worden het zesde en het zevende streepje geschrapt;

4° in § 2, in fine, worden de woorden «hun gegevens» vervangen door de woorden «de abonneegegevens»;

5° in § 2, in fine, vervallen de woorden «en de datum waarop de verschillende operatoren de inlichtingen die in de telefoongids voorkomen, hebben verstrekt».

Art. 41

In de bijlage van dezelfde wet wordt een artikel 45*bis* ingevoegd, met als titel «Afdeling 6 – Het sociale element van de universele dienst», luidend als volgt:

«De nettokosten voor de sociale tarieven van de universele dienst bestaan uit het verschil tussen de inkomsten die de aanbieder van de sociale tarieven zou ontvangen onder normale commerciële voorwaarden en de inkomsten die hij ontvangt als gevolg van de in deze wet gedefinieerde kortingen ten gunste van de begunstigde van het sociaal tarief.

Gedurende de eerste vijf jaar na de inwerkingtreding van de wet wordt de compensatie die de historische aanbieder van de sociale tarieven in voorkomend geval ontvangt, verminderd met een percentage dat wordt vastgesteld door het Instituut

Het percentage waarvan sprake in het voorgaande lid wordt bepaald op basis van de indirecte winst. Het Instituut zal hiervoor rekening houden met de berekeningen die ze vroeger reeds heeft vastgesteld bij het bepalen van de nettokosten van de historische aanbieder van de sociale tarieven.»

Art. 42

In artikel 46, § 2, in fine, van de bijlage van dezelfde wet worden de woorden «artikelen 23 tot 26» vervangen door de woorden «artikelen 23 tot 27».

Art. 43

De woorden «De compensaties waarvan sprake in de vorige leden zijn onmiddellijk verschuldigd» in het laatste lid van artikel 74 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie dienen als volgt te worden geïnterpreteerd:

«Lors de la préparation de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques, compte tenu des conditions prévues dans la directive européenne 2002/22/CE concernant le service universel et à la suite d'une demande à cet égard de la part du prestataire historique du service universel et après fixation du coût net du service universel par l'Institut, le législateur, en tant qu'autorité réglementaire nationale, a procédé à une évaluation du caractère déraisonnable de la charge. A cet égard, le législateur a, comme cela a d'ailleurs été constaté par le Conseil d'État, estimé que, dans la mesure où il est tenu compte de tout le bénéfice indirect, y compris le bénéfice immatériel pouvant être généré par cette prestation, toute situation déficitaire que ce calcul fait apparaître est en effet une charge déraisonnable.»

Art. 44

Les mots «Pour chacune des composantes du service universel, à l'exception de la composante sociale, le fonds est redevable d'une rétribution aux prestataires concernés.» de l'alinéa 1er de l'article 101 de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques doivent être interprétés comme suit:

«Lors de la préparation de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques, compte tenu des conditions prévues dans la directive européenne 2002/22/CE concernant le service universel et à la suite d'une demande à cet égard de la part du prestataire historique du service universel et après fixation du coût net du service universel par l'Institut, le législateur, en tant qu'autorité réglementaire nationale, a procédé à une évaluation du caractère déraisonnable de la charge. A cet égard, le législateur a, comme cela a d'ailleurs été constaté par le Conseil d'État, estimé que, dans la mesure où il est tenu compte de tout le bénéfice indirect, y compris le bénéfice immatériel pouvant être généré par cette prestation, toute situation déficitaire que ce calcul fait apparaître est en effet une charge déraisonnable, et que celle-ci doit être supportée par toutes les entreprises concernées.»

Art. 45

Dans l'arrêté royal du 20 juillet 2006 fixant les modalités de fonctionnement de la composante sociale du service universel des communications électroniques, l'alinéa trois de l'article quatre est supprimé.

Art. 46

L'Article 37 prendra effet à partir du 30 juin 2005.

«De wetgever is bij de voorbereiding van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie met inachtneming van de voorwaarden van de Europese richtlijn 2002/22/EG inzake de universele dienst ingevolge een verzoek daartoe van de historische aanbieder van de universele dienst en na vaststelling van de nettokosten van de universele dienst door het Instituut, overgegaan als nationaal regelgevende instantie tot een beoordeling van de onredelijkheid van de last. Daarbij heeft de wetgever, zoals overigens werd vastgesteld door de Raad van State, geoordeeld dat voor zover rekening wordt gehouden met alle indirecte winst, met inbegrip van de immateriële winst die gehaald kan worden uit die prestatie, iedere deficitaire toestand die blijkt uit die berekening inderdaad een onredelijke last is.»

Art. 44

De woorden «Voor elk element van de universele dienst behoudens het sociale element moet het fonds een vergoeding uitkeren aan de betrokken aanbieders» in het eerste lid van artikel 101 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie dienen als volgt te worden geïnterpreteerd:

«De wetgever is bij de voorbereiding van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie met inachtneming van de voorwaarden van de Europese richtlijn 2002/22/EG inzake de universele dienst ingevolge een verzoek daartoe van de historische aanbieder van de universele dienst en na vaststelling van de nettokosten van de universele dienst door het Instituut, overgegaan als nationaal regelgevende instantie tot een beoordeling van de onredelijkheid van de last. Daarbij heeft de wetgever, zoals overigens werd vastgesteld door de Raad van State, geoordeeld dat voor zover rekening wordt gehouden met alle indirecte winst, met inbegrip van de immateriële winst die gehaald kan worden uit die prestatie, iedere deficitaire toestand die blijkt uit die berekening inderdaad een onredelijke last is, en dat deze moet worden gedragen door alle betrokken ondernemingen.»

Art. 45

In het koninklijke besluit van 20 juli 2006 tot vaststelling van de nadere regels voor de werking van het sociale element van de universele dienst inzake elektronische communicatie, wordt in het artikel vier het derde lid opgeheven.

Art. 46

Artikel 37 heeft uitwerking met ingang van 30 juni 2005.

TITRE X

PROTECTION DE LA CONSOMMATION

CHAPITRE 1ER

Modifications de la loi du 9 février 1994 relative à la sécurité des produits et des services

(art. 199 et 200 du projet de loi)

Art. 75*bis*

Dans l'alinéa premier de l'article 1er de la loi du 9 février 1994 relative à la sécurité des produits et des services, modifiée par la loi du 18 décembre 2002 et la loi portant des dispositions diverses du 27 décembre 2005, il est inséré un point 5quinquies, rédigé comme suit:

«5*quinquies*. organisme intervenant:

– tout organisme qui, dans le cadre de la présente loi ou de ses arrêtés d'exécution, intervient dans l'élaboration d'une analyse du risque, la définition de mesures de prévention, la réalisation d'inspections de mise en place, la réalisation d'inspections d'entretien, la mise au point de schémas d'inspection ou d'entretien, la réalisation de contrôles périodiques ou de vérifications périodiques;

– tout organisme qui, dans le cadre de la présente loi ou de ses arrêtés d'exécution, est désigné comme instance notifiée ou agréée pour la mise en oeuvre de procédures d'évaluation de la conformité;

– tout organisme qui, dans le cadre de la présente loi ou de ses arrêtés d'exécution, intervient pour contrôler la sécurité d'un produit ou d'un service d'une autre manière.».

Art. 75*ter*

Dans la même loi, il est inséré un article 10*bis*, rédigé comme suit:

«Article 10*bis*. Le Roi peut déterminer les critères de fonctionnement des organismes intervenants, les règles concernant leur organisation et leurs missions, ainsi que les modalités du contrôle de ces règles.».

******

CHAPITRE 2

Comptes dormants

(art. 201 à 207 du projet de loi)

Art. 2

§1er. Les établissements de crédit recherchent les titulaires des comptes qu'ils tiennent lorsque les dépôts et avoirs inscrits à ces comptes n'ont fait l'objet, de la part des titulaires ou

TITEL X

CONSUMENTENZAKEN

HOOFDSTUK 1

Wijzigingen van de wet van 9 februari 1994 betreffende de veiligheid van producten en diensten

(art. 199 en 200 van het ontwerp van wet)

Art. 75*bis*

In het eerste lid van artikel 1 van de wet van 9 februari 1994 betreffende de veiligheid van producten en diensten, gewijzigd bij de wet van 18 december 2002 en de wet houdende diverse bepalingen van 27 december 2005, wordt een punt 5*quinquies* ingevoegd, luidende:

«5*quinquies*. tussenkomend organisme:

– elk organisme dat in het kader van deze wet of haar uitvoeringsbesluiten optreedt bij het opstellen van een risicoanalyse, het bepalen van preventiemaatregelen, het uitvoeren van opstellingsinspecties, het uitvoeren van onderhoudsinspecties, het opstellen van inspectie of onderhoudsschema's, het uitvoeren van periodieke controles of het uitvoeren van periodiek nazicht;

– elk organisme dat in het kader van deze wet of zijn uitvoeringsbesluiten wordt aangesteld als aangemelde of erkende instantie bij het uitvoeren van conformiteitsbeoordelingsprocedures;

– elk organisme dat in het kader van deze wet of zijn uitvoeringsbesluiten optreedt om op een andere wijze de veiligheid van een product of dienst te controleren.».

Art. 75*ter*

In dezelfde wet wordt een artikel 10*bis* ingevoegd, luidende:

«Artikel 10*bis*. De Koning kan de werkingscriteria bepalen van de tussenkomende organismen, de regels betreffende hun organisatie en hun opdrachten, evenals de modaliteiten van de controle op deze regels.».

******

HOOFSTUK 2

Slapende rekeningen

(art. 201 tot 207 van het ontwerp van wet)

Art. 2

§1. Kredietinstellingen zoeken de houder of rechthebbende van de rekeningen die zij beheren indien de deposito's en tegoeden ingeschreven op deze rekeningen niet het voorwerp

ayants droit, d'aucune opération ou réclamation depuis cinq ans.

Dans le cadre exclusif de l'exécution de cette obligation, les établissements de crédit ont accès au Registre national des personnes physiques, instauré par la loi du 8 août 1983. Le Roi détermine les conditions d'accès au Registre national.

§ 2. Les avoirs des comptes sont, cinq ans après le délai visé au § 1er, déposés à la Caisse des Dépôts et des Consignations.

Ils y resteront détenus, sans délai, pour le compte de leur titulaire.

Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil, affecter la partie des fonds qu'il détermine.

§3. L'établissement de crédit transmet à la Commission Bancaire et Financière toutes les informations relatives aux comptes dormants, selon les modalités fixées par le Roi.

La Commission Bancaire et Financière tient un registre de ces comptes et en assure l'accès aux personnes concernées. Le Roi détermine les conditions d'accès à ce registre.

La Commission Bancaire et Financière publie un rapport annuel.

Art. 3

La présente loi est applicable aux comptes qui n'ont fait l'objet, de la part des titulaires ou ayants droit, d'aucune opération ou réclamation depuis au moins cinq ans.

hebben uitgemaakt van een verrichting of bericht door de houders of rechthebbenden sinds vijf jaar.

Uitsluitend in het kader van de uitvoering van deze verplichting, hebben de kredietinstellingen toegang tot de gegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen, ingesteld door de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

§ 2. De activa van de rekeningen worden, vijf jaar na de termijn voorzien in §1, gestort aan de Deposito- en Consignatiekas.

Zij blijven daar behouden voor rekening van hun titularis zonder termijn.

De Koning kan, bij een in Ministerraad overlegd besluit, het gedeelte van de gelden dat hij bepaalt, toewijzen.

§3. De kredietinstelling maakt aan de Commissie voor Bank-, Financie- en Assurantiewezen alle informatie over betreffende de slapende rekeningen, overeenkomstig de door de Koning vastgestelde nadere regels.

De Commissie voor Bank-, Financie- en Assurantiewezen houdt een register van deze rekeningen bij en verzekert de toegang ervan voor de betrokken personen. De Koning bepaalt de voorwaarden voor de toegang tot dit register.

De Commissie voor Bank-, Financie- en Assurantiewezen publiceert een jaarrapport.

Art. 3

Deze wet is van toepassing op rekeningen die niet het voorwerp hebben uitgemaakt van een verrichting of bericht door de houders of rechthebbenden sinds vijf jaar.

PROJET DE LOI PORTANT DES DISPOSITIONS DIVERSES (IV) - TABLE DES MATIÈRES DES AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DIVERSE BEPALINGEN (IV) - INHOUDSTAFEL ADVIEZEN VAN DE RAAD VAN STATE

		Avis Conseil d'Etat/Advies Raad van State
TITRE PREMIER – DISPOSITION GÉNERALE	**TITEL I – ALGEMENE BEPALING**	41.839/1/2/4
TITRE II – SIMPLIFICATION ADMINISTRATIVE	**TITEL II – ADMINISTRATIEVE VEREENVOUDIGING**	41.839/1/2/4
Chapitre premier – Modification de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851 (art. 2 en 3)	Hoofdstuk 1 – Wijziging van de Hypotheekwet van 16 december 1851 (art. 2 en 3)	
Chapitre 2 – Modification de la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques (art. 4)	Hoofdstuk 2 – Wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (art. 4)	
Chapitre 3 – Hauteur obligée de débits de boisson (art. 5 à 10)	Hoofdstuk 3 – Verplichte hoogte drankgelegenheden (art. 5 tot 10)	
TITRE III – INTERIEUR	**TITEL III – BINNENLANDSE ZAKEN**	41.839/1/2/4
Chapitre premier – Modifications à la loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football(art. 11 à 52)	Hoofdstuk 1 – Wijzigingen aan de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden (art. 11 tot 52)	
Chapitre 2 – Modifications à la loi sur la fonction de police, relatif à l'octroi de certains droits aux personnes qui sont privées de leur liberté et aux garanties fondamentales contre les mauvais traitements(art. 53 à 62)	Hoofdstuk 2 – Wijzigingen aan de wet op het politieambt met betrekking tot het toekennen van bepaalde rechten aan personen die van hun vrijheid worden beroofd en de verzekering van fundamentele waarborgen tegen slechte behandeling (art. 53 tot 62)	
Chapitre 3 – Mandats auprès de la Police Fédérale et auprès de l'Inspection Générale de la Police Fédéral et de la Police Locale(art. 63)	Hoofdstuk 3 – Mandaten bij de Federale Politie en bij de Algemene Inspectie van de Federale en van de Lokale Politie (art. 63)	
TITRE IV – EMPLOI	**TITEL IV – WERK**	41/839/1/2/4
Chapitre premier – Apprentissage de professions de salariés (art. 64)	Hoofdstuk 1 – Leerlingstelsel voor werknemersberoepen (art. 64)	
Chapitre 2 – Modification de la loi du 7 janvier 1958 concernant les Fonds de sécurité d'existence (art. 65 et 66)	Hoofdstuk 2 – Wijziging van de wet van 7 januari 1958 betreffende de Fondsen voor Bestaanszekerheid (art. 65 en 66)	
Chapitre 3 – Accidents du travail (art. 67 à 70)	Hoofdstuk 3 – Arbeidsongevallen (art. 67 tot 70)	
TITRE V – CLASSES MOYENNES	**TITEL V – MIDDENSTAND**	41.839/1/2/4
Chapitre premier – Modifications de la loi du 13 juillet 2006 relative aux commissions et commissions de recours compétentes en matière de port du titre professionnel d'une profession intellectuelle prestataire de services (art. 71)	Hoofdstuk 1 – Wijzigingen van de wet van 13 juli 2006 betreffende de commissies en beroepscommissies die bevoegd zijn inzake het voeren van de beroepstitel van een dienstverlenend intellectueel beroep (art. 71)	
Chapitre 2 – Non-saisissabilité des domiciles des indépendants (art. 72 à 83)	Hoofdstuk 2 – Niet-beslagbaarheid woning zelfstandige (art. 72 tot 83)	

TITRE VI – JUSTICE

Chapitre premier – Modification la loi du 25 février 2003 portant création de la fonction d'agent de sécurité en vue de l'exécution des missions de police des cours et tribunaux des détenus(art. 84)

Chapitre 2 – Modification de la loi du 14 décembre 2005 relative à la suppression des titres au porteur et modification du Code des sociétés (art. 85 à 96)

Chapitre 3 – Modifications de la loi du 20 février 1991 relative aux baux à loyer portant sur les résidences principales (art. 97 à 101)

TITRE VII – FINANCES

Chapitre premier – Unité TVA – Solidarité (art. 102 et 103)

Chapitre 2 – Impôts des sociétés – Réserves exonérées(art. 104 et 105)

Chapitre 3 – Exonération des plus-values réalisées sur des bateaux d'intérieur destinés à la navigation commerciale (art. 106 à 112)

Chapitre 4 – Mesures restrictives spécifiques à l'encontre de certaines personnes et entités dans le cadre de la lutte contre le financement du terrorisme (art. 113)

Chapitre 5 – Conciliateur fiscal(art. 114 à 129)

Chapitre 6 – Modification du Code des impôts sur les revenus 1992 en matière de régime de taxation relatif à certaines indemnités payées ou attribuées à des chercheurs (art. 130 à 136)

Chapitre 7 – Exonération d'impôts des primes et subsides en capital et en intérêt, attribués par les institutions régionales dans le cadre de l'aide à la recherche et au développement, attribués à des sociétés(art. 137 à 139)

TITEL VI – JUSTITIE

Hoofdstuk 1 –	Wijziging van de wet van 25 februari 2003, houdende de inrichting van de functie van veiligheidsbeambte met het oog op de uitvoering van de taken die betrekking hebben op de politie van hoven en rechtbanken en de overbrenging van gevangenen (art. 84)	41.839/1/2/4
Hoofdstuk 2 –	Wijziging van de wet van 14 december 2005 betreffende de afschaffing van de effecten aan toonder en wijziging van het Wetboek van vennootschappen (art. 85 tot 96)	**41.920/2**
Hoofdstuk 3 –	Wijzigingen van de wet van 20 februari 1991 betreffende de huurcontracten inzake de hoofdverblijfplaatsen (art. 97 tot 101)	**41.960/2**

TITEL VII – FINANCIËN

Hoofdstuk 1 –	BTW-eenheid – Hoofdelijke aansprakelijkheid(art. 102 en 103)	41.839/1/2/4
Hoofdstuk 2 –	Vennootschapsbelastingen - Vrijgestelde reserves(art. 104 en 105)	41.839/1/2/4
Hoofdstuk 3 –	Vrijstelling van de meerwaarden gerealiseerd op binnenschepen bestemd voor de commerciële vaart(art. 106 tot 112)	**41.163/2/V**
Hoofdstuk 4 –	Specifieke beperkende maatregelen tegen bepaalde personen en entiteiten met het oog op de strijd tegen de financiering van het terrorisme(art. 113)	**41.440/2**
Hoofdstuk 5 –	Fiscaal bemiddelaar(art. 114 tot 129)	**41.885/2**
Hoofdstuk 6 –	Wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 inzake het aanslagstelsel van bepaalde vergoedingen betaald of toegekend aan onderzoekers(art. 130 tot 136)	**41.816/2**
Hoofdstuk 7 –	Vrijstelling van belasting van premies en kapitaal- en interestsubsidies toegekend door gewestelijke instellingen in het kader van steun aan onderzoek en ontwikkeling toegekend aan vennootschappen(art. 137 tot 139)	**42.021/2**

TITRE VI – ENERGIE - MODIFICATIONS À LA LOI DU 11 AVRIL 2003 SUR LES PROVISIONS CONSTITUÉES POUR LE DÉMANTÈLEMENT DES CENTRALES NUCLÉAIRES ET POUR LA GESTION DU COMBUSTIBLE IRRADIÉ DANS CES CENTRALES(ART. 140 À 153)	**TITEL VIII – ENERGIE – WIJZIGINGEN AAN DE WET VAN 11 APRIL 2003 BETREFFENDE DE VOORZIENINGEN AANGELEGD VOOR DE ONTMANTELING VAN DE KERNCENTRALES EN VOOR HET BEHEER VAN SPLIJTSTOFFEN BESTRAALD IN DEZE CENTRALES(ART. 140 TOT 153)**	**41.755/3**
TITRE IX – TÉLÉCOMMUNICATIONS(ART. 154 À 198)	**TITEL IX – TELECOMMUNICATIE(ART. 154 TOT 198)**	**41.868/4**
TITRE X – PROTECTION DE LA CONSOMMATION	**TITEL X – CONSUMENTENZAKEN**	
Chapitre premier - Modifications à la loi du 9 février 1994 relative à la sécurité des produits et services(art. 199 et 200)	Hoofdstuk 1 – Wijzigingen aan de wet van 9 februari 1994 betreffende de veiligheid van producten en diensten(art. 199 en 200)	**41.707/1**
Chapitre 2 – Comptes dormants(art. 201 à 207)	Hoofdstuk 2 – Slapende Rekeningen(art. 201 tot 207)	**41.252/1**
TITRE XI – DISPOSITIONS DIVERSES	**TITEL XI – DIVERSE BEPALINGEN**	41.839/1/2/4
Chapitre premier – Modification de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale(art. 208)	Hoofdstuk 1 – Wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (art. 208)	
Chapitre 2 – Responsabilité environnementale	Hoofdstuk 2 – Milieuaansprakelijkheid	
Section première – JUSTICE - Instauration de délais de prescription particuliers pour les actions introduites par des autorités publiques en vue du recouvrement des coûts des mesures de prévention et de réparation des dommages environnementaux (art. 209 à 212)	Afdeling 1 – JUSTITIE - Invoering van bijzondere verjaringstermijnen voor vorderingen ingesteld door publieke overheden tot vergoeding van de kosten van preventie –en herstelmaatregelen bij milieuschade(art. 209 tot 212)	
Section 2 – INTERIEUR - Modifications à la loi du 31 décembre 1963 sur la protection civile(art. 213 à 216)	Afdeling 2 – BINNENLANDSE ZAKEN - Wijzigingen aan de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming(art. 213 tot 216)	
Section 3 – MOBILITE – Transposition de la directive sur la responsabilité environnementale(art. 217)	Afdeling 3 – MOBILITEIT - Omzetting van de richtlijn milieuaansprakelijkheid(art. 217)	

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT N° 41.839/1/2/4

Le Conseil d'État, section de législation, saisi par le Premier Ministre, le 5 décembre 2006, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi «portant des dispositions diverses», après avoir examiné l'affaire en ses séances des 14 décembre et 18 décembre 2006 (deuxième chambre) et le 19 décembre 2006 (première et quatrième chambre), a donné, à ces dernières dates, l'avis suivant:

FORMALITÉS

Conformément à l'article 15 de la loi du 25 avril 1963 sur la gestion des organismes d'intérêt public de sécurité sociale et de prévoyance sociale, plusieurs dispositions de l'avant-projet de loi doivent être soumises à l'avis, soit du Conseil national du travail, soit du comité de gestion des organismes publics concernés (c'est le cas des dispositions du chapitre 3 du titre IV). Il ne ressort pas des documents envoyés au Conseil d'État que pareils avis aient été recueillis ni qu'en la matière, le caractère urgent de la matière concernée ait été invoqué pour ne pas demander ces avis.

OBSERVATION PRÉALABLE

Le contenu des articles 2 et 3 du présent projet faisait l'objet des articles 4 et 7 de l'avant-projet de loi portant des dispositions diverses soumis pour avis au Conseil d'État dans un délai de cinq jours le 31 octobre 2006.

Dans son avis 41.594/1/2/3/4, le Conseil d'État a estimé que la motivation de l'urgence était insuffisante et n'a pas examiné ces articles. Ceux-ci ont donc été retirés du projet de loi portant dispositions diverses actuellement examiné par la Chambre des représentants [1] et font l'objet de la présente demande d'avis introduite le 5 décembre 2006.

EXAMEN DU TEXTE

TITRE Ier - DISPOSITION GÉNÉRALE

Ce titre ne donne lieu à aucune observation.

(1) Doc. parl., Chambre, DOC 51-2760/001 et DOC 51-2760/002.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE NR. 41.839/1/2/4

De Raad van State, afdeling wetgeving, op 5 december 2006 door de Eerste Minister verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet «houdende diverse bepalingen», heeft, na de zaak te hebben onderzocht op de zittingen van 14 december en 18 december 2006 (tweede kamer) en op 19 december 2006 (eerste en vierde kamer) op laatstvermelde data het volgende advies gegeven:

VORMVEREISTEN

Diverse bepalingen van het voorontwerp van wet dienen overeenkomstig artikel 15 van de wet van 25 april 1963 betreffende het beheer van de instellingen van openbaar nut voor sociale zekerheid en sociale voorzorg, om advies te worden voorgelegd aan hetzij de Nationale Arbeidsraad, hetzij het beheerscomité van de betrokken openbare instellingen (dat is het geval voor de bepalingen van hoofdstuk 3 van titel IV). Uit de aan de Raad van State toegezonden documenten blijkt niet dat dergelijke adviezen zijn ingewonnen, noch dat terzake een beroep wordt gedaan op het spoedeisende karakter van de betrokken aangelegenheid om dergelijke adviezen niet in te winnen.

VOORAFGAANDE OPMERKING

De inhoud van de artikelen 2 en 3 van het voorliggende ontwerp was vervat in de artikelen 4 en 7 van het voorontwerp van wet houdende diverse bepalingen, waaromtrent de Raad van State op 31 oktober 2006 verzocht is binnen een termijn van vijf dagen advies uit te brengen.

In zijn advies 41.594/1/2/3/4 heeft de Raad van State geoordeeld dat het verzoek om spoedbehandeling niet afdoende gemotiveerd was en heeft hij die artikelen niet onderzocht. Die artikelen zijn dan ook onttrokken aan het ontwerp van wet houdende diverse bepalingen dat thans door de Kamer van volksvertegenwoordigers wordt onderzocht [1] en maken het onderwerp uit van de voorliggende adviesaanvraag die op 5 december 2006 is ingediend.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

TITEL I - ALGEMENE BEPALING

Bij deze titel zijn geen opmerkingen te maken.

(1) Gedr. St., Kamer, DOC 51-2760/001 en DOC 51-2760/002.

TITRE II - SIMPLIFICATION ADMINISTRATIVE

Chapitre 1er - Modification de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851

Article 2

1. L'article en projet vise uniquement la simplification de la procédure de radiation d'une inscription. On n'aperçoit pas les raisons pour lesquelles la simplification en projet ne pourrait pas également s'appliquer à la procédure de réduction d'une inscription puisque celleci fait montre des mêmes inconvénients que la procédure de radiation.

2. L'exposé des motifs attire l'attention sur la faculté pour le notaire de recourir à la procédure simplifiée décrite dans l'alinéa en projet. Le notaire appréciera souverainement les cas dans lesquels il fera usage de cette nouvelle procédure. À cet égard, on peut se demander si le pouvoir laissé au notaire n'est pas trop important et ne risque pas d'aboutir à des situations arbitraires. En effet, la question peut se poser de savoir comment et sur base de quels critères le notaire exercera cette appréciation souveraine.

3. En ce qui concerne la rédaction de l'alinéa en projet, le Conseil d'État n'aperçoit pas la portée du terme «unilatéralement «. Celui ci pourra, dès lors, être omis.

4. Les règles de l'alinéa 2 et de l'alinéa 3 actuels étant susceptibles de s'appliquer tant dans le cadre de la procédure visée à l'alinéa 1er que dans le cadre de la procédure visée à l'alinéa en projet, la question se pose également de savoir si l'alinéa en projet ne trouverait pas mieux sa place entre l'alinéa 1er et l'alinéa 2, actuels, de l'article 92.

5. Par ailleurs, le texte prévoit que le notaire certifie que le créancier a marqué son accord avec la radiation. À moins que cette exigence ne soit couverte par le mandat exprès et authentique au sens de l'alinéa 3, devenant l'alinéa 4 de l'article 92 de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851, ne faudraitil pas préciser que cet accord devrait être exprimé par écrit?

Chapitre 2 - Modification de la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques

Article 3

1. Selon l'article 4, alinéa 2, actuel de la loi du 8 août 1983, précitée, les autorités chargées de la tenue des registres de population, des étrangers, des missions diplomatiques et consulaires ainsi que des registres d'attente sont respon-

TITEL II - ADMINISTRATIEVE VEREENVOUDIGING

Hoofdstuk 1 - Wijziging van de Hypotheekwet van 16 december 1851

Artikel 2

1. Het ontworpen artikel strekt er alleen toe de procedure tot doorhaling van een inschrijving te vereenvoudigen. Het is niet duidelijk waarom de ontworpen vereenvoudiging niet eveneens zou kunnen worden toegepast op de procedure tot vermindering van een inschrijving, aangezien die dezelfde ongemakken vertoont als de procedure tot doorhaling.

2. In de memorie van toelichting wordt de aandacht gevestigd op de mogelijkheid voor de notaris om gebruik te maken van de vereenvoudigde procedure die in het ontworpen lid wordt beschreven. De notaris zal soeverein oordelen in welke gevallen hij deze nieuwe procedure gebruikt. In dat verband rijst de vraag of de bevoegdheid die aan de notaris wordt opgedragen niet te ruim is en of die niet tot situaties van willekeur dreigt te leiden. Men kan zich immers afvragen hoe en op basis van welke criteria de notaris die soevereine beoordelingsbevoegdheid zal uitoefenen.

3. Wat de redactie van het ontworpen lid betreft, ziet de Raad van State niet in wat de reikwijdte van het woord «eenzijdig» is. Dat woord kan bijgevolg weggelaten worden.

4. Aangezien de regels van het huidige tweede en derde lid zowel van toepassing kunnen zijn in het kader van de procedure uiteengezet in het eerste lid als in het raam van de procedure uiteengezet in het ontworpen lid, rijst eveneens de vraag of het ontworpen lid niet veeleer op zijn plaats zou zijn tussen het huidige eerste en het huidige tweede lid van artikel 92.

5. Overigens wordt in de tekst bepaald dat de notaris attesteert dat de schuldeiser zijn toestemming heeft verleend met de doorhaling. Als dit vereiste niet gedekt wordt door de uitdrukkelijk en in authentieke vorm gegeven last in de zin van het derde lid, dat het vierde lid wordt van artikel 92 van de hypotheekwet van 16 december 1851, zou men dan niet moeten preciseren dat die toestemming schriftelijk moet worden gegeven?

Hoofdstuk 2 - Wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen

Artikel 3

1. Volgens het huidige artikel 4, tweede lid, van de voormelde wet van 8 augustus 1983 zijn de overheden die belast zijn met het houden van de bevolkingsregisters, de vreemdelingenregisters, de registers in de diplomatieke en

sables de la conformité des informations transmises aux actes et documents qu'elles détiennent.

L'article 3, 1°, de l'avant-projet complète cet alinéa. La modification en projet concerne la force probante des informations du Registre national et la manière dont elles peuvent être utilisées en remplacement des informations contenues dans les registres précités.

Dès lors, dans un souci de meilleure compréhension du texte, le contenu de l'article 3, 1°, de l'avant-projet devrait faire l'objet d'un nouvel alinéa inséré entre les alinéas 2 et 3, actuels, de l'article 4 de la loi du 8 août 1983, précitée.

Dans ce cas, l'alinéa 3 actuel de l'article 4 de la loi du 8 août 1983 remplacé par l'article 3, 2°, de l'avant-projet deviendrait l'alinéa 4 de l'article 4 de la loi du 8 août 1983, précitée.

2. L'article 3, 2°, de l'avant-projet dispose:

«Le Roi fixe les modalités de transmission des informations du Registre national (...).»

L'article 4 de la loi du 8 août 1983, précitée, traitant de la transmission au Registre national d'informations détenues par les autorités chargées de la tenue de certains registres [(2)], l'article 3, 2°, de l'avant-projet serait mieux rédigé de la manière suivante:

«Le Roi fixe les modalités de transmission des informations au Registre national (...).»

Chapitre 3 - La hauteur obligée de débits de boissons

On écrira dans l'intitulé du chapitre: «Hauteur obligatoire des débits de boissons».

Articles 4 à 9

Il est renvoyé à l'avis 41.195/2, donné le 25 septembre 2006, sur un avant-projet de loi ayant le même objet, avis qui sera joint au document parlementaire de dépôt du projet de loi présentement examiné; il contient en effet des précisions quant aux obligations des communes qui ne figurent pas dans l'exposé des motifs transmis au Conseil d'État.

(2) Projet de loi «organisant un Registre national des personnes physiques» (Doc. parl., Chambre, S.O., 1982-1983, n° 513/6, p. 10).

consulaire zendingen en het wachtregister verantwoordelijk voor de overeenstemming van de medegedeelde informatiegegevens met de akten en documenten die zij in hun bezit hebben.

Bij artikel 3, 1°, van het voorontwerp wordt dat lid aangevuld. De ontworpen wijziging heeft betrekking op de bewijskracht van de informatiegegevens van het Rijksregister en de wijze waarop die gegevens gebruikt kunnen worden ter vervanging van de gegevens die in de voornoemde registers vervat zijn.

Bijgevolg zou de inhoud van artikel 3, 1°, van het voorontwerp, met het oog op een grotere bevattelijkheid van de tekst, een nieuw lid moeten worden dat ingevoegd wordt tussen het huidige tweede en derde lid van artikel 4 van de voornoemde wet van 8 augustus 1983.

In dat geval zou het huidige derde lid van artikel 4 van de wet van 8 augustus 1983, dat vervangen wordt bij artikel 3, 2°, van het voorontwerp, het vierde lid worden van artikel 4 van de voornoemde wet van 8 augustus 1983.

2. Artikel 3, 2°, van het voorontwerp luidt als volgt:

«De Koning bepaalt de nadere modaliteiten inzake de mededeling van de informatiegegevens van het Rijksregister (...)».

Aangezien artikel 4 van de voornoemde wet van 8 augustus 1983 betrekking heeft op de mededeling, aan het Rijksregister, van informatiegegevens die in het bezit zijn van de overheden belast met het bijhouden van bepaalde registers[(2)], zou artikel 3, 2°, van het voorontwerp beter als volgt worden gesteld:

«De Koning bepaalt de nadere regels voor mededeling van de informatiegegevens aan het Rijksregister (...)».

Hoofdstuk 3 - Verplichte hoogte drankgelegenheden

Als opschrift van de Franse tekst schrijve men: «Hauteur obligatoire des débits de boissons».

Artikelen 4 tot 9

Er wordt verwezen naar advies 41.195/2, gegeven op 25 september 2006, over een voorontwerp van wet met hetzelfde onderwerp, welk advies zal worden gevoegd bij het parlementair stuk voor indiening van het heden onderzochte wetsontwerp; het bevat immers verduidelijkingen over de verplichtingen van de gemeenten waarvan geen sprake is in de aan de Raad van State overgezonden memorie van toelichting.

(2) Wetsontwerp «tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen» (Gedr. St., Kamer, G.Z., 1982-1983, nr. 513/6, blz. 10).

TITRE III - INTÉRIEUR

Chapitre 1er - Modifications à la loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football

Article 13
(article 10, alinéa 1er, en projet)

Il y a lieu de mentionner «les deux premières années qui suivent l'entrée en vigueur de la présente disposition» et non «de la présente loi».

Article 15
(article 12, en projet)

1. L'alinéa 3, en projet, dispose que pour les tâches visées aux articles 14, 15, 16 et 17, les stewards peuvent également intervenir lors de tout événement footballistique tel que défini à l'article 2, 10°.

Cela implique que pour d'autres tâches, ils ne pourraient intervenir que pour les rencontres nationales et internationales de football.

Il y a lieu de préciser, à tout le moins dans l'exposé des motifs, quelles sont ces autres tâches que les stewards ne peuvent remplir que lors des rencontres nationales et internationales de football et ce d'autant plus que la section 2 du chapitre IV du titre II, consacrée aux tâches des stewards, ne comprend que les articles 14 à 17 (3).

2. Dans le même alinéa, la précision selon laquelle «Dans ce cas, ces stewards doivent satisfaire aux conditions minimales de recrutement et de formation, telles que prévues par et en vertu de l'article 8" ne va-t-elle pas de soi, puisque l'article 8, rédigé de manière générale, vaut pour tous les stewards?

Selon le fonctionnaire délégué, la précision a été donnée par souci de sécurité, afin d'éviter que, dans des petits clubs, l'on ne désigne comme steward des personnes qui ne répondent pas aux conditions prévues par ou en vertu de l'article 8.

Article 16
(article 13, en projet)

1. L'alinéa 3, en projet, dispose que l'accès au stade est refusé par les stewards à quiconque s'oppose au contrôle ou à la remise visés à l'alinéa précédent, à quiconque a été trouvé en possession d'une arme ou d'un objet dangereux ou à toute personne qui ne respecte pas le règlement d'ordre intérieur.

Il convient de préciser qu'il s'agit du règlement d'ordre intérieur visé à l'article 10, 1°, de la loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football.

(3) Le fonctionnaire délégué a donné comme exemple le contrôle superficiel visé à l'article 13.

TITEL III - BINNENLANDSE ZAKEN

Hoofdstuk 1 - Wijzigingen van de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden

Artikel 13
(ontworpen artikel 10, eerste lid)

Er behoort te worden geschreven «in de eerste twee jaar na de inwerkingtreding van deze bepaling» in plaats van «... van deze wet».

Artikel 15
(ontworpen artikel 12)

1. In het ontworpen derde lid wordt bepaald dat, voor de taken bedoeld in de artikelen 14, 15, 16 en 17, de stewards eveneens ingeschakeld kunnen worden naar aanleiding van elk voetbalevenement zoals gedefinieerd in artikel 2, 10°.

Zulks impliceert dat zij voor andere taken alleen kunnen worden ingeschakeld voor nationale en internationale voetbalwedstrijden.

Er behoort te worden gepreciseerd, op zijn minst in de memorie van toelichting, wat die andere taken zijn die de stewards alleen tijdens nationale en internationale voetbalwedstrijden mogen vervullen en zulks temeer daar titel II, hoofdstuk IV, afdeling 2, welke afdeling gewijd is aan de taken van de stewards, alleen de artikelen 14 tot 17 omvat (3).

2. Is in hetzelfde lid de precisering «In voorkomend geval dienen deze stewards te beantwoorden aan de minimale voorwaarden van rekrutering en opleiding zoals bepaald door en krachtens artikel 8» niet vanzelfsprekend, aangezien artikel 8, dat in algemene bewoordingen is gesteld, voor alle stewards geldt?

Volgens de gemachtigde ambtenaar is de precisering met het oog op de veiligheid gegeven teneinde te voorkomen dat in kleine clubs mensen als steward worden aangewezen die niet voldoen aan de voorwaarden gesteld in of krachtens artikel 8.

Artikel 16
(ontworpen artikel 13)

1. In het ontworpen derde lid wordt bepaald dat eenieder die zich tegen de controle of afgifte vermeld in het vorige lid, verzet of die in het bezit is bevonden van een wapen of een gevaarlijk voorwerp of die het reglement van inwendige orde niet naleeft, door de stewards de toegang tot het stadion wordt ontzegd.

Er behoort te worden gepreciseerd dat het gaat om het reglement van inwendige orde waarvan sprake is in artikel 10, 1°, van de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden.

(3) De gemachtigde ambtenaar heeft bij wijze van voorbeeld melding gemaakt van de oppervlakkige controle waarvan in artikel 13 sprake is.

2. Par ailleurs, il conviendrait d'indiquer que les stewards refusent l'accès au stade à ceux qu'ils savent faire l'objet d'une interdiction de stade, d'autant plus que l'article 43*bis*, en projet (article 48 de l'avant-projet), prévoit expressément que les photographies des personnes interdites de stade sont communiquées notamment aux stewards et que ceux-ci sont notamment soumis à l'article 458 du Code pénal.

Article 18, 1° et 4°

Ces dispositions doivent être omises, la conversion en euros ayant été effectuée par l'article 3 de la loi du 26 juin 2000 relative à l'introduction de l'euro dans la législation concernant les matières visées à l'article 78 de la Constitution.

À l'article 18, 5°, de l'avant-projet, il convient au 2°, en projet, de viser l'article 5, alinéa 3, et non alinéa 2.

Article 19
(article 19, en projet)

Il y a lieu de mettre fin à la contradiction existant entre l'alinéa 3, en projet, qui dispose que les articles 20*bis*, 21, 2°, 21*bis*, 21*ter* et 23*bis*, alinéa 1er sont «également» applicables à des faits commis dans le périmètre et l'exposé des motifs qui explique que les articles 20*bis*, 21, 2° et 23*bis*, alinéa 1er, sont «uniquement» applicables dans le périmètre.

Article 22
(article 21, en projet)

1. L'article 21 définit ce qu'il faut considérer comme pénétration irrégulière dans le stade ou le périmètre.

Pour la pénétration dans le stade, est visée la pénétration en contravention à une interdiction de stade administrative ou judiciaire ou à une interdiction à titre de mesure de sécurité.

Pour la pénétration dans le périmètre, seule est visée la pénétration en contravention à une interdiction administrative de périmètre.

Il y a lieu de viser également la pénétration en contravention à une interdiction judiciaire de périmètre (4).

2. Il convient dans la version française d'utiliser comme dans la version néerlandaise les notions de «interdiction administrative ou judiciaire de stade» et «interdiction administrative ou judiciaire de périmètre».

Cette observation vaut pour la suite de l'avant-projet.

(4) L'interdiction de périmètre à titre de mesure de sécurité n'existe pas.

2. Voorts zou moeten worden aangegeven dat stewards de toegang tot het stadion ontzeggen aan personen van wie zij weten dat voor hen een stadionverbod geldt, temeer daar in het ontworpen artikel 43*bis* (artikel 48 van het voorontwerp) uitdrukkelijk wordt bepaald dat foto's van personen die een stadionverbod hebben opgelopen onder meer worden bezorgd aan stewards en dat artikel 458 van het Strafwetboek onder meer op stewards van toepassing is.

Artikel 18, 1° en 4°

Deze bepalingen dienen te vervallen, aangezien de omzetting in euro's tot stand is gebracht door artikel 3 van de wet van 26 juni 2000 betreffende de invoering van de euro in de wetgeving die betrekking heeft op aangelegenheden als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

In artikel 18, 5°, van het voorontwerp, dient in het ontworpen onderdeel 2° te worden verwezen naar artikel 5, derde lid, in plaats van naar artikel 5, tweede lid.

Artikel 19
(ontworpen artikel 19)

De contradictie tussen het ontworpen derde lid, waarin wordt bepaald dat de artikelen 20*bis*, 21, 2°, 21*bis*, 21*ter* en 23*bis*, eerste lid, «ook» van toepassing zijn op feiten begaan in de perimeter en de memorie van toelichting, waarin uitgelegd wordt dat de artikelen 20*bis*, 21, 2°, en 23*bis*, eerste lid, «enkel» van toepassing zijn in de perimeter, dient te worden opgeheven.

Artikel 22
(ontworpen artikel 21)

1. In artikel 21 wordt gedefinieerd wat moet worden beschouwd als het onrechtmatig betreden van het stadion of de perimeter.

Voor het betreden van het stadion wordt verwezen naar het betreden van het stadion in overtreding van een administratief of gerechtelijk stadionverbod of een stadionverbod als beveiligingsmaatregel.

Voor het betreden van de perimeter wordt alleen verwezen naar het betreden van de perimeter in overtreding van een administratief perimeterverbod.

Er behoort eveneens te worden verwezen naar het betreden in overtreding van een gerechtelijk perimeterverbod (4).

2. Zoals in de Nederlandse tekst dient in de Franse versie te worden gewerkt met de begrippen «interdiction administrative ou judiciaire de stade» en «interdiction administrative ou judiciaire de périmètre».

Deze opmerking geldt eveneens voor het vervolg van het voorontwerp.

(4) Het perimeterverbod als beveiligingsmaatregel bestaat niet.

Article 27
(article 23*bis*, en projet)

À l'alinéa 1er, il y a lieu de viser également, comme à l'alinéa 2 ou à l'article 23, en projet, les sanctions prévues aux articles 24*ter* et 24*quater*.

De même, l'on se demande pour quelle raison ne pas avoir omis, *in fine*, les mots «se trouvant dans ou à l'extérieur du périmètre» .Tant dans l'article 23, en projet, que dans les deux alinéas de l'article 23*bis*, l'endroit où se trouve(nt) la ou les personne(s) victime(s) de l'incitation à porter des coups et blessures, à la haine ou à l'emportement n'a pas, semble-t-il, d'importance. Le texte doit, comme l'article 23 en projet, être rédigé en termes généraux et c'est dans l'exposé des motifs que doit être précisé que ces termes généraux visent aussi bien les personnes se trouvant dans le stade que celles se trouvant dans le périmètre ou même hors du périmètre.

Article 29
(article 24, en projet)

1. Le paragraphe 1er dispose que les contraventions aux articles 20 à 23*ter* peuvent être sanctionnées d'une amende administrative de 250 euros à 5.000 euros et d'une interdiction de stade administrative d'une durée de trois mois à cinq ans ou d'une de ces deux sanctions.

Dans l'avis 27.289/4, donné le 25 février 1998, sur un avant-projet devenu la loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football, la section de législation du Conseil d'État avait rappelé que le principe de la légalité des peines requérait non seulement que les comportements délictueux soient définis avec précision, mais encore que les sanctions soient échelonnées. Elle avait critiqué le fait que «(...) l'article 24 (...) prévoit indistinctement l'application d'une peine pouvant s'échelonner entre dix mille et deux cent mille francs».

La même observation peut être réitérée à propos du nouvel article 24, en projet, même si son paragraphe 2, en augmentant, pour certaines infractions, la sanction minimale, réduit la marge d'appréciation du juge.

2. Le paragraphe 1er, alinéa 2, en projet, dispose qu'une interdiction administrative de stade peut être accompagnée d'une interdiction administrative de pénétrer dans le périmètre pour une durée identique à celle de l'interdiction de stade, c'està-dire pour une durée de trois mois à cinq ans.

En vertu de l'article 2, 9°, de la loi, le périmètre est susceptible de s'étendre dans un rayon de cinq kilomètres à partir de la clôture extérieure du stade.

Selon le fonctionnaire délégué, il résulte des articles 19, alinéa 3, et 21, 2°, en projet, que l'interdiction administrative de périmètre:

Artikel 27
(ontworpen artikel 23*bis*)

In het eerste lid moet eveneens gewag worden gemaakt, zoals in het tweede lid of in het ontworpen artikel 23, van de sancties bepaald in de artikelen 24*ter* en 24*quater*.

Evenzo rijst de vraag om welke reden *in fine* de woorden «zich bevindend in of buiten de perimeter» niet weggelaten zijn. Zowel in het ontworpen artikel 23 als in de twee leden van artikel 23*bis*, heeft de plaats waar de persoon (personen) zich bevindt(en) die het slachtoffer is (zijn) van het aanzetten tot slagen en verwondingen, haat of woede blijkbaar geen belang. Zoals het ontworpen artikel 23, moet de ontworpen tekst in algemene bewoordingen worden gesteld, en in de memorie van toelichting is het dat moet worden aangegeven dat deze algemene bewoordingen zowel betrekking hebben op de personen die zich in het stadion bevinden als op degenen die zich binnen of buiten de perimeter bevinden.

Artikel 29
(ontworpen artikel 24)

1. Paragraaf 1 bepaalt dat overtredingen van de artikelen 20 tot 23*ter* kunnen worden bestraft met een administratieve geldboete van 250 tot 5.000 euro en een administratief stadionverbod voor de duur van drie maanden tot vijf jaar, of met een van beide sancties.

In advies 27.289/4, gegeven op 25 februari 1998, over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden, had de afdeling wetgeving van de Raad van State er weer op gewezen dat het beginsel van de wettelijkheid van straffen niet alleen vereist dat strafbare gedragingen nauwkeurig worden bepaald, maar tevens dat sancties trapsgewijs worden vastgesteld. Ze had eveneens kritiek geuit op het feit dat «(...) artikel 24, (...) bepaalt dat een straf kan worden opgelegd die kan variëren tussen tienduizend en tweehonderdduizend frank.»

Dezelfde opmerking kan worden herhaald in verband met het nieuwe ontworpen artikel 24, al wordt in paragraaf 2 ervan, doordat voor sommige strafbare feiten de minimumsanctie wordt verhoogd, de beoordelingsmarge van de rechter beperkt.

2. De ontworpen paragraaf 1, tweede lid, bepaalt dat een administratief stadionverbod gepaard kan gaan met een administratief perimeterverbod voor een duur gelijk aan de duur van het stadionverbod, dit is voor drie maanden tot vijf jaar.

Krachtens artikel 2, 9°, van de wet, kan de perimeter een straal van 5 km vanaf de buitenomheining van het stadion bedragen.

Volgens de gemachtigde ambtenaar blijkt uit de ontworpen artikelen 19, derde lid, en 21, 2°, dat het administratief perimeterverbod:

1° ne s'applique que durant la période qui commence cinq heures avant le début de la rencontre de football et se termine cinq heures après la fin de cette rencontre;

2° ne s'applique pas si l'intéressé a un motif légitime faisant apparaître la licéité de se trouver dans le périmètre.

Outre que cette conclusion nécessite la lecture combinée de trois articles de l'avant-projet, l'on remarquera que ce n'est pas l'interdiction administrative de pénétrer dans le périmètre qui est ainsi limitée, mais uniquement la sanction qui assortit cette interdiction, ce qui est différent.

Dès lors que l'interdiction administrative de pénétrer dans le périmètre porte atteinte à la liberté d'aller et de venir et au droit au respect de la vie privée, il y a lieu de mentionner explicitement les deux restrictions précitées à l'article 24, § 1er, alinéa 2, en projet.

3. Au paragraphe 2, il y a lieu de viser au 1° «l'article 21, alinéa 2, 1°,» et au 2° «l'article 22, alinéa 2, 1°,».

Une observation analogue vaut pour l'article 24*bis*, alinéa 1er, en projet (article 30 de l'avant-projet).

Article 30
(article 24*bis*, en projet)

1. L'alinéa 1er en projet dispose que l'obligation administrative de se présenter à un poste de police pour une durée maximale de trois mois se fait «selon les modalités réglées par le Roi».

L'attention de l'auteur du projet est attirée sur le fait que, s'agissant de restrictions aux libertés fondamentales, seules des questions de détail peuvent être déléguées au Roi. Ce qui excède ces questions de détail doit être réglé dans la loi ellemême.

Les questions évoquées dans l'exposé des motifs (où, quand, combien de fois) ne sont pas, s'agissant de restrictions à la liberté individuelle, des questions de détail.

2. L'alinéa 2 prévoit une amende administrative de 500 euros infligée «selon les modalités réglées par le Roi».

Comme pour les autres sanctions administratives prévues par la loi du 21 décembre 1998, précitée, c'est à la loi ellemême et non au Roi de régler la procédure relative à cette amende.

1° slechts van toepassing is tijdens de periode die aanvangt vijf uur voor het begin van de voetbalwedstrijd en die eindigt vijf uur na het einde van de voetbalwedstrijd;

2° niet van toepassing is als de betrokkene een gerechtvaardigde reden heeft waaruit blijkt dat het geoorloofd is zich binnen de perimeter te bevinden.

Behalve dat deze conclusie een gecombineerde lezing van drie artikelen van het voorontwerp vergt, valt op te merken dat niet het administratieve perimeterverbod aldus wordt beperkt, maar uitsluitend de sanctie die met dit verbod gepaard gaat, wat verschillend is.

Daar met het administratieve perimeterverbod een inbreuk wordt gemaakt op de vrijheid van komen en gaan en op het recht op eerbiediging van het privé-leven, moeten de twee voormelde beperkingen uitdrukkelijk worden vermeld in het ontworpen artikel 24, § 1, tweede lid.

3. In onderdeel 1° van paragraaf 2 moet «artikel 21, tweede lid, 1°,» worden geschreven en in onderdeel 2° ervan «artikel 22, tweede lid, 1°,».

Een soortgelijke opmerking geldt voor het ontworpen artikel 24*bis*, eerste lid (artikel 30 van het voorontwerp).

Artikel 30
(ontworpen artikel 24*bis*)

1. Het ontworpen eerste lid bepaalt dat de administratieve plicht van aanmelding op een politiekantoor voor een maximale duur van drie maanden wordt opgelegd «overeenkomstig de door de Koning bepaalde modaliteiten».

De aandacht van de steller van het ontwerp wordt erop gevestigd dat, wat beperkingen van de fundamentele vrijheden betreft, alleen detailkwesties aan de Koning kunnen worden overgedragen. Wat buiten deze detailkwesties gaat, moet in de wet zelf worden geregeld.

De vragen die in de memorie van toelichting genoemd worden (waar, wanneer, hoeveel keer) zijn geen detailkwesties, daar het beperkingen van de individuele vrijheid betreft.

2. Het tweede lid voorziet in een administratieve geldboete van 500 euro die wordt opgelegd «overeenkomstig de door de Koning bepaalde modaliteiten».

Zoals voor de overige administratieve sancties waarin de voornoemde wet van 21 december 1998 voorziet, moet de procedure met betrekking tot deze geldboete in de wet zelf, en niet door de Koning worden geregeld.

Article 31
(article 24*ter*, en projet)

1. Il y a lieu, sous peine de violer la liberté d'aller et de venir et le droit au respect de la vie privée, de prévoir des exceptions à l'interdiction administrative de quitter le territoire pour un pays dans lequel se déroule une rencontre de football, lorsque le voyage de l'intéressé est justifié par des raisons, par exemple professionnelles ou familiales, n'ayant pas de lien avec le football.

Selon le fonctionnaire délégué, cette préoccupation est rencontrée par l'alinéa 4 qui implique que l'intéressé qui ne se présente pas au poste de police en vue de contrôler le respect de l'interdiction administrative de quitter le territoire, ne sera pas sanctionné s'il a un motif légitime faisant apparaître la licéité de son absence.

Ce raisonnement confond l'interdiction, qui est formulée en termes absolus (alinéa 1er), le mécanisme mis en place pour vérifier le respect de l'interdiction (alinéa 3) et la sanction frappant éventuellement le non respect de ce mécanisme (alinéa 4). Ce n'est pas l'interdiction administrative de quitter le territoire qui est limitée, mais uniquement la sanction qui assortit le non respect du mécanisme permettant d'en vérifier le respect, ce qui est différent.

En outre, en vertu de l'alinéa 3, l'obligation administrative de se présenter à un poste de police n'est qu'une faculté et l'avant-projet n'exclut pas d'autres mécanismes de contrôle.

En conclusion, c'est à l'alinéa 1er ou à l'alinéa 2, en projet, que doivent être mentionnées clairement les exceptions à l'interdiction de quitter le territoire pour un pays dans lequel se déroule une rencontre de football.

2. L'alinéa 1er dispose que l'interdiction administrative de quitter le territoire pour un pays dans lequel se déroule une rencontre de football est infligée «selon les modalités réglées par le Roi».

L'on suppose que les «modalités réglées par le Roi» ne portent pas sur la procédure au terme de laquelle l'interdiction est infligée, puisque cette procédure est celle visée aux articles 26 et suivants de la loi du 21 décembre 1998, précitée, mais, comme le mentionne l'exposé des motifs, sur les modalités d'exécution de l'interdiction.

L'attention de l'auteur du projet est attirée sur le fait que, s'agissant de restrictions aux libertés fondamentales, seules des questions de détail peuvent être déléguées au Roi. Ce qui excède ces questions de détail doit être réglé dans la loi ellemême.

Artikel 31
(ontworpen artikel 24*ter*)

1. Er moet worden voorzien in uitzonderingen op het administratieve verbod om het grondgebied te verlaten om zich te begeven naar een land waar een voetbalwedstrijd plaatsvindt, wanneer de reis van betrokkene is ingegeven door andere redenen - bijvoorbeeld redenen van beroep of familie - die geen verband houden met het voetbal, omdat anders de vrijheid van komen en gaan en het recht op eerbiediging van het privé-leven worden geschonden.

Volgens de gemachtigde ambtenaar wordt dat probleem opgevangen door het vierde lid, dat inhoudt dat een betrokkene die zich niet aanmeldt op het politiekantoor om te laten controleren of hij het administratieve verbod om het grondgebied te verlaten naleeft, niet wordt bestraft wanneer hij een gerechtvaardigde reden heeft waaruit de geoorloofdheid van zijn afwezigheid blijkt.

Die redenering verwart het in absolute bewoordingen gestelde verbod (eerste lid), het systeem dat wordt ingevoerd om te controleren of het verbod wordt nageleefd (derde lid) en de sanctie die eventueel wordt opgelegd als men zich niet houdt aan dat systeem (vierde lid). Niet het administratieve verbod om het grondgebied te verlaten is het dat wordt beperkt, maar alleen de sanctie wegens het zich niet houden aan het systeem waarmee naleving van het verbod kan worden gecontroleerd, wat verschillend is.

Bovendien is krachtens het derde lid de administratieve verplichting om zich aan te melden op een politiekantoor slechts een mogelijkheid en het voorontwerp sluit andere wijzen van controle niet uit.

Kortom: de uitzonderingen op het verbod om het grondgebied te verlaten voor een land waar een voetbalwedstrijd plaatsvindt moeten duidelijk worden vermeld in het ontworpen eerste of tweede lid.

2. Het eerste lid bepaalt dat het administratieve verbod om het grondgebied te verlaten voor een land waar een voetbalwedstrijd plaatsvindt, wordt opgelegd «overeenkomstig de door de Koning bepaalde modaliteiten».

Vermoedelijk slaan de «door de Koning bepaalde modaliteiten» niet op de procedure na afloop waarvan het verbod wordt opgelegd, aangezien de procedure die is genoemd in de artikelen 26 en volgende van de voormelde wet van 21 december 1998, maar, zoals in de memorie van toelichting wordt vermeld, op de nadere regels voor de uitvoering van het verbod.

De steller van het ontwerp wordt erop attent gemaakt dat, aangezien het gaat om beperkingen van fundamentele vrijheden, alleen de bevoegdheid tot regeling van detailkwesties mag worden overgedragen aan de Koning. Wat verder reikt dan die detailkwesties, moet in de wet zelf worden geregeld.

La même observation vaut pour l'obligation administrative de se présenter à un poste de police, dont l'alinéa 3 dispose qu'elle se fait «selon les modalités réglées par le Roi».

3. Dès lors que l'interdiction ne porte pas sur le fait de quitter le territoire, mais uniquement de quitter le territoire pour un pays dans lequel se déroule une rencontre de football, l'intéressé pourra ne pas se présenter au poste de police s'il apporte la preuve qu'il se rend dans un autre pays que celui dans lequel se déroule la rencontre.

4. L'alinéa 4 prévoit une amende administrative de 1000 euros infligée «selon les modalités réglées par le Roi».

Comme pour les autres sanctions administratives prévues par la loi du 21 décembre 1998, précitée, c'est à la loi elle-même et non au Roi de régler la procédure relative à cette amende.

Article 32
(article 24*quater*, en projet)

Formellement, cet article a pour but d'insérer un nouvel article 24*quater* et non de remplacer l'article 24, alinéa 2, lequel est abrogé par l'article 29 de l'avant-projet (article 24, en projet).

La phrase liminaire doit être adaptée en conséquence.

Article 34
(article 26, en projet)

La version française et néerlandaise du 1° présentent une discordance à laquelle il doit être mis fin.

Article 39
(article 32, en projet)

À l'article 32, alinéa 1er, en projet, il convient - comme à l'alinéa 2 - de prévoir conformément au droit commun que le délai de prescription commence à courir le jour où l'infraction est commise et non celui où elle est constatée. En effet, les sanctions administratives visées à l'article 18, allant de 500 à 250.000 euros, revêtent un caractère pénal au sens de l'article 6 de la Convention européenne des droits de l'Homme et des libertés fondamentales.

Deze opmerking geldt ook voor de administratieve verplichting om zich aan te bieden op een politiekantoor, een verplichting die luidens het derde lid moet worden nagekomen «overeenkomstig de door de Koning bepaalde modaliteiten».

3. Aangezien het verbod geen betrekking heeft op het feit het grondgebied te verlaten, maar alleen op het verlaten van het grondgebied om zich te begeven naar een land waar een voetbalwedstrijd plaatsvindt, hoeft de betrokkene zich niet aan te melden op het politiekantoor wanneer hij bewijst dat hij naar een ander land gaat dan het land waar de voetbalwedstrijd plaatsvindt.

4. Het vierde lid voorziet in een administratieve geldboete van 1000 euro die wordt opgelegd «overeenkomstig de door de Koning bepaalde modaliteiten».

Net zoals voor de andere administratieve geldboetes voorgeschreven bij de voormelde wet van 21 december 1998, is het een aangelegenheid van de wet zelf en niet van de Koning om de procedure voor die geldboete te regelen.

Artikel 32
(ontworpen artikel 24*quater*)

Wat de vorm betreft, heeft dat artikel tot doel een nieuw artikel 24*quater* in te voegen en niet artikel 24, tweede lid, - dat wordt opgeheven bij artikel 29 van het voorontwerp (ontworpen artikel 24) - te vervangen.

De inleidende zin moet dienovereenkomstig worden aangepast.

Artikel 34
(ontworpen artikel 26)

De Nederlandse en de Franse versie vertonen in punt 1° een discrepantie, die moet worden weggewerkt.

Artikel 39
(ontworpen artikel 32)

In het ontworpen artikel 32, eerste lid, moet, naar het voorbeeld van het bepaalde in het tweede lid, overeenkomstig het gemene recht voorgeschreven worden dat de verjaringstermijn ingaat de dag waarop het strafbare feit is gepleegd, doch niet de dag waarop het is vastgesteld. De administratieve sancties gesteld in artikel 18, die gaan van 500 tot 250.000 euro, zijn immers van strafrechtelijke aard in de zin van artikel 6 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

Articles 41 et 42
(articles 35 et 36, en projet)

N'y a-t-il pas lieu d'adapter les mots «poursuites pénales» et «procédure pénale», figurant dans le texte actuel de la loi, au fait qu'il peut également s'agir de poursuites dans le cadre de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse?

Article 43
(article 37, en projet)

Concernant la conversion à l'euro, il est renvoyé à l'observation formulée sous l'article 18, 1° et 4°.

Article 45
(article 41, en projet)

1. L'interdiction judiciaire de quitter le territoire n'est pas limitée, comme c'est le cas pour l'interdiction administrative de quitter le territoire, au cas où une interdiction de stade administrative de deux ans ou plus est infligée.

Cette différence ne peut être admise que si elle est dûment justifiée dans l'exposé des motifs.

2. L'article 41, alinéa 2, en projet dispose que l'interdiction de stade judiciaire peut entraîner une obligation de se présenter, une interdiction de pénétrer dans le périmètre ou une interdiction de quitter le territoire «selon les modalités précisées par le juge».

Il en résulte que les modalités prévues par ou en vertu des articles 24*bis* et 24*ter* pour les interdictions administratives ne seront pas applicables, ce qui est logique. Il ne serait cependant pas inutile de le préciser dans l'exposé des motifs.

Par ailleurs, l'on se demande si la loi ne devrait pas organiser l'exécution de ces mesures afin d'éviter au juge de devoir, dans chaque jugement, régler cette exécution.

Article 46
(article 41*bis*, en projet)

Le Conseil d'État se demande si une sanction pénale ne devrait pas être également prévue en cas de non respect d'une obligation judiciaire de se présenter à un poste de police.

Article 48
(article 43*bis*, en projet)

Au dernier alinéa, ne faut-il pas mentionner également les organisateurs?

Artikelen 41 en 42
(ontworpen artikelen 35 en 36)

De vraag rijst of de woorden «strafrechtelijke vervolging» en «strafvordering», die in de huidige tekst van de wet voorkomen, niet hoeven te worden aangepast aan de omstandigheid dat het eveneens de vervolging kan betreffen in het kader van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming.

Artikel 43
(ontworpen artikel 37)

Wat de omzetting in euro betreft, wordt verwezen naar de opmerking gemaakt onder artikel 18, 1° en 4°.

Artikel 45
(ontworpen artikel 41)

1. Een gerechtelijk verbod om het grondgebied te verlaten is, in tegenstelling tot een administratief verbod om het grondgebied te verlaten, niet beperkt tot de gevallen waarin een administratief stadionverbod van twee jaar of meer wordt opgelegd.

Dat onderscheid is alleen aanvaardbaar indien het genoegzaam verantwoord wordt in de memorie van toelichting.

2. Het ontworpen artikel 41, tweede lid, bepaalt dat het gerechtelijk stadionverbod een aanmeldingsplicht kan impliceren, een perimeterverbod of een verbod het grondgebied te verlaten, «op de wijze die door de rechter wordt bepaald».

Daaruit volgt dat de nadere regels die bij of krachtens de artikelen 24*bis* en 24*ter* gesteld worden voor administratieve verboden, niet toepasselijk zullen zijn, wat logisch is. Het zou evenwel nuttig zijn zulks te preciseren in de memorie van toelichting.

Bovendien rijst de vraag of de tenuitvoerlegging van die maatregelen niet bij wet hoeft te worden geregeld, teneinde te voorkomen dat de rechter in ieder vonnis die tenuitvoerlegging moet regelen.

Artikel 46
(ontworpen artikel 41*bis*)

De Raad van State vraagt zich af of een strafrechtelijke sanctie niet eveneens hoeft te worden voorgeschreven in geval van niet-naleving van een rechterlijk gebod om zich aan te melden op een politiekantoor.

Artikel 48
(ontworpen artikel 43*bis*)

Hoeven in het laatste lid niet eveneens de organisatoren te worden vermeld?

Article 51
(article 45*bis*, en projet)

1. Selon l'exposé des motifs,

«Les modifications proposées tendent à faire comprendre qu'un accord officiel suffit pour l'échange de données prévu, ce qui signifie qu'une convention ratifiée par le Parlement n'est pas nécessaire. Les Ministres compétents peuvent, par le biais d'un accord bilatéral, organiser cet échange de données limité.»

La compétence du Roi pour conclure de tels «accords officiels» permettant l'exécution de la loi résulte à la fois de l'article 108 et de l'article 167 de la Constitution.

Ce n'est donc que si le Roi délègue, de manière expresse ou tacite, cette compétence à un ministre que ce dernier pourra conclure les «accords officiels» prévus par l'avant-projet. Contrairement à ce que laisse sous-entendre l'exposé des motifs, il n'appartient pas au législateur de conférer directement cette compétence à un ministre.

2. Toujours selon l'exposé des motifs, la conclusion d'un «accord officiel» permettrait de se passer d'une ratification par le Parlement. La nécessité d'un tel assentiment, prévu par l'article 167, § 2, de la Constitution, ne dépend cependant pas de la terminologie utilisée («convention», «accord officiel», «accord administratif», «accord sous forme simplifiée», ...), mais de la question de savoir si l'on se trouve ou non en présence d'un traité international, au sens de l'article 167, § 2, de la Constitution. Si tel est le cas, ce traité, quelle que soit la forme qu'il revêt, doit être soumis à l'assentiment du législateur fédéral en application de la disposition constitutionnelle précité [5]. Peu importe à cet égard que l'article 45*bis*, de la loi du 21 décembre 1998, précitée, se réfère à la notion d'»accord officiel» plutôt qu'à celle de «convention».

(5) F. Delpérée, Le droit constitutionnel de la Belgique, Bruxelles-Paris, Bruylant - L.G.D.J., 2000, n° 865, p. 734; M Uyttendaele, Regards sur un système institutionnel paradoxal, Bruxelles, Bruylant, 1997, n° 834, p. 993.Voir également: A. Mast et J. Dujardin, *Overzicht van het Belgisch Grondwettelijk Recht,* 8e Ed., Story Scientia, 1985, n° 281, p. 339; P. Smets, La conclusion des accords en forme simplifiée, Bruxelles, Bruylant, 1969, p. 160; Ph. Gautier, «La conclusion des traités», Revue belge de Droit international, 1994, n° 12, p. 36 (et les références citées à la note infrapaginale 22); J. Verhoeven, «Assentiment, autorité, publicité», Revue belge de Droit international, 1994, n° 3, p. 59; Cass., 25 novembre 1955, Pas., 1955, I, p. 285 (avec les conclusions de l'avocat général F. Dumon).

Artikel 51
(ontworpen artikel 45*bis*)

1. In de memorie van toelichting staat te lezen:

«De voorgestelde wijzigingen hebben als doel duidelijk te maken dat er voor de voorziene gegevensuitwisseling een officieel akkoord voldoende is, hetgeen betekent dat er geen door het Parlement geratificeerde overeenkomst noodzakelijk is. De bevoegde Ministers kunnen, via een bilateraal akkoord, deze beperkte gegevensuitwisseling organiseren.»

De bevoegdheid van de Koning om zodanige «officiële akkoorden» te sluiten met het oog op de uitvoering van de wet volgt zowel uit artikel 108 als uit artikel 167 van de Grondwet.

Het is dus alleen indien de Koning die bevoegdheid uitdrukkelijk of stilzwijgend delegeert aan een minister, dat deze de «officiële akkoorden» kan sluiten waarvan sprake is in het voorontwerp. In tegenstelling tot wat de memorie van toelichting laat doorschemeren, komt het niet aan de wetgever toe om die bevoegdheid rechtstreeks op te dragen aan een minister.

2. Nog steeds volgens de memorie van toelichting maakt het sluiten van een «officieel akkoord» het mogelijk dat bekrachtiging door het Parlement niet hoeft. De noodzaak van een zodanige instemming, zoals wordt voorgeschreven bij artikel 167, § 2, van de Grondwet, hangt evenwel niet af van de aangewende terminologie («overeenkomst», «officieel akkoord», «bestuursakkoord», «akkoord in vereenvoudigde vorm», ...), maar van de vraag of men al dan niet te maken heeft met een internationaal verdrag in de zin van artikel 167, § 2, van de Grondwet. Indien dat wel het geval is, moet dat verdrag, welke vorm het ook aanneemt, met toepassing van de voornoemde grondwetsbepaling [5] ter instemming worden voorgelegd aan de federale wetgever. Het doet er in dat verband weinig toe dat artikel 45*bis* van de voornoemde wet van 21 december 1998 verwijst naar het begrip «officieel akkoord», veeleer dan naar het begrip «overeenkomst».

(5) F. Delpérée, *Le droit constitutionnel de la Belgique,* Brussel-Parijs, Bruylant LGDJ, 2000, nr. 865, blz. 734; M. Uyttendaele, *Regards sur un système institutionnel paradoxal*, Brussel, Bruylant, 1997, nr. 834, blz. 993.
Zie ook: A. Mast en J. Dujardin, Overzicht van het Belgisch Grondwettelijk Recht, 8e uitg., Story Scientia, 1985, nr. 281, blz. 339; P. Smets, *La conclusion des accords en forme simplifiée,* Brussel, Bruylant, 1969, blz. 160; Ph. Gautier, «*La conclusion des traités», Revue belge de Droit international,* 1994, nr. 12, blz. 36 (en de verwijzingen vermeld in voetnoot 22); J. Verhoeven, *«Assentiment, autorité, publicité», Revue belge de Droit international,* 1994, nr. 3, blz. 59; Cass., 25 november 1955, Arr. Verbr., 1956, blz. 234 (met de conclusie van advocaat-generaal F. Dumon, Pas, 1955, I, blz. 285).

Article 52
(article 46, en projet)

L'article 52 de l'avant-projet doit être une disposition autonome et non une disposition modificative. Il doit viser «Le présent chapitre» (et non «La présente loi») et «l'entrée en vigueur du présent chapitre» (et non «l'entrée en vigueur de la présente loi»).

Chapitre 2 - Modification de la loi sur la fonction de police, relative à l'octroi de certains droits aux personnes qui sont privées de leur liberté et aux garanties fondamentales contre les mauvais traitements

Portée des dispositions à l'examen

L'objectif des modifications en projet de la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police est de donner suite à certaines recommandations relatives aux mesures privatives de liberté formulées par le Comité des droits de l'homme (6), le Comité contre la torture (7), le Comité européen pour la prévention de la torture et des peines ou traitements inhumains ou dégradants (8) et le Comité permanent de contrôle des services de police.

Observations particulières

Article 55

À la lecture du commentaire de l'article 33*bis*, en projet, se pose la question de savoir si les mentions qui y sont énumérées et que doit contenir le registre des privations des libertés annoncent l'arrêté royal que le Roi est habilité à prendre en vertu de l'alinéa 3.

Ces mentions ne pourraientelles, dès à présent, figurer dans le texte même de la disposition à l'examen?

Article 57

L'article 33*quater*, alinéa 1er, en projet, reconnaît le droit à toute personne arrêtée administrativement de demander qu'une personne de confiance soit avertie de son arrestation. L'alinéa 2 du même article permet à un officier de police administrative de refuser d'accéder à cette demande. Dans ce cas, il doit en indiquer les raisons dans le registre des privations de liberté.

(6) Institué par le Pacte international relatif aux droits civils et politiques du 16 décembre 1966.
(7) Institué par la Convention contre la torture et autres peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants du 10 décembre 1984.
(8) Institué par la Convention européenne pour la prévention de la torture et des peines ou traitements inhumains ou dégradants du 26 novembre 1987.

Artikel 52
(ontworpen artikel 46)

Artikel 52 van het voorontwerp moet een autonome bepaling zijn, en niet een wijzigingsbepaling. In dat artikel moet worden verwezen naar «Dit hoofdstuk» (in plaats van «Deze wet») en naar de «inwerkingtreding van dit hoofdstuk» (in plaats van de «inwerkingtreding van deze wet»).

Hoofdstuk 2 - Wijziging van de wet op het politieambt met betrekking tot het toekennen van bepaalde rechten aan personen die van hun vrijheid worden beroofd en de verzekering van fundamentele waarborgen tegen slechte behandeling

Draagwijdte van de onderzochte bepalingen

De ontworpen wijzigingen van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt beogen gevolg te geven aan enkele aanbevelingen nopens vrijheidsbenemende maatregelen gedaan door het Comité voor de rechten van de mens (6), het Comité tegen foltering (7), het Europees Comité inzake de voorkoming van foltering en onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing (8) en het Vast Comité van toezicht op de politiediensten.

Bijzondere opmerkingen

Artikel 55

Bij de lezing van de commentaar op het ontworpen artikel 33*bis* rijst de vraag of de aldaar opgesomde vermeldingen die het register van de vrijheidsberovingen (lees: vrijheidsbenemingen) moet bevatten, het koninklijk besluit aankondigen dat de Koning gemachtigd is vast te stellen krachtens het derde lid.

Kunnen die vermeldingen niet nu reeds worden opgenomen in de tekst zelf van de onderzochte bepaling?

Artikel 57

Het ontworpen artikel 33*quater*, eerste lid, kent elke persoon die bestuurlijk aangehouden wordt het recht toe te vragen dat een vertrouwenspersoon op de hoogte wordt gebracht van zijn aanhouding. Het tweede lid van datzelfde artikel schrijft voor dat de officier van bestuurlijke politie kan weigeren in te gaan op dat verzoek. In dat geval moet hij de redenen daarvoor optekenen in het register van de vrijheidsbenemingen.

(6) Ingesteld bij het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten van 16 december 1966.
(7) Ingesteld bij het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of onterende behandeling of bestraffing van 10 december 1984.
(8) Ingesteld bij het Europees Verdrag ter voorkoming van foltering en onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing van 26 november 1987.

L'habilitation donnée à un officier de police administrative de pouvoir prendre une décision de refus, sans que les raisons qui pourraient justifier un tel refus ne soient préalablement déterminées dans la loi, confère un trop large pouvoir d'appréciation à cet officier.

Aussi conviendrait-il de préciser dans la disposition que le refus ne pourrait être motivé que par le danger que représente la personne pour l'ordre public et la sécurité.

De machtiging die een officier van bestuurlijke politie wordt verleend om een weigeringsbeslissing te nemen zonder dat de wet de redenen opsomt die een zodanige weigering kunnen verantwoorden, geeft die officier een te ruime beoordelingsbevoegdheid.

Voorts moet in de bepaling worden gepreciseerd dat de weigering alleen kan worden verantwoord door het gevaar dat de persoon voor de openbare orde en de veiligheid betekent.

Article 62

1. L'habilitation au Roi contenue dans la disposition à l'examen ayant vocation à se maintenir dans le temps au-delà de la date d'entrée en vigueur du chapitre 2 du titre III de l'avant-projet, elle gagnerait à être insérée comme une disposition nouvelle de la loi précitée du 5 août 1992 plutôt qu'à être conçue comme une disposition autonome.

2. L'article 33*quinquies* n'est pas divisé en paragraphes, mais en alinéas. La référence à l'article 33*quinquies*, § 1er, sera dès lors remplacée par une référence à l'article 33*quinquies*, alinéa 1er.

Artikel 62

1. De machtiging aan de Koning vervat in de onderzochte bepaling wordt geacht haar gelding te behouden na de inwerkingtreding van titel III, hoofdstuk 2, van het voorontwerp, zodat het aanbeveling verdient dat deze in de vorm van een nieuwe bepaling wordt ingevoegd in de voornoemde wet van 5 augustus 1992, veeleer dan dat ze in een autonome bepaling wordt opgenomen.

2. Artikel 33*quinquies* is niet in paragrafen ingedeeld, maar in leden. De verwijzing naar artikel 33*quinquies*, § 1, moet derhalve worden vervangen door een verwijzing naar artikel 33*quinquies*, eerste lid.

Article 63

Il résulte de la disposition à l'examen que le chapitre 3 du titre III entrera immédiatement en vigueur, le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

L'article 4, alinéa 2, de la loi du 31 mai 1961 relative à l'emploi des langues en matière législative, à la présentation, à la publication et à l'entrée en vigueur des textes légaux et réglementaires prévoit que:

«(les lois) sont obligatoires dans tout le royaume le dixième jour après celui de leur publication, à moins que la loi n'ait fixé un autre délai».

Cette disposition a pour objectif d'accorder à chacun un délai raisonnable pour prendre connaissance des règles nouvelles.

Sauf raison particulière, il n'y a pas lieu d'y déroger.

Artikel 63

Uit de onderzochte bepaling volgt dat titel III, hoofdstuk 3, onmiddellijk in werking treedt op de dag van de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

Artikel 4, tweede lid, van de wet van 31 mei 1961 betreffende het gebruik der talen in wetgevingszaken, het opmaken, bekendmaken en inwerkingtreden van wetten en verordeningen bepaalt:

«(De wetten) ... zijn verbindend in het gehele Rijk de tiende dag na die van hun bekendmaking, tenzij de wet een andere termijn heeft bepaald.»

Deze bepaling strekt ertoe eenieder een redelijke termijn te verlenen om kennis te nemen van de nieuwe regels.

Er is geen grond om daarvan af te wijken, tenzij om een bijzondere reden.

Chapitre 3 - Mandats auprès de la police fédérale et auprès de l'inspection générale de la police fédérale et de la police locale

Article 64

L'article 64 de l'avant-projet de loi à l'examen a pour objet de désigner de manière rétroactive les premiers titulaires des mandats de commissaire général de la police fédérale, d'inspecteur général de la police fédérale et de la police locale et les premiers titulaires de certains mandats de directeurs coordonnateurs administratifs.

Hoofdstuk 3 - Mandaten bij de federale politie en bij de algemene inspectie van de federale en van de lokale politie

Artikel 64

Artikel 64 van het onderzochte voorontwerp van wet strekt ertoe met terugwerkende kracht de eerste beklerders van het mandaat van commissaris-generaal van de federale politie, van inspecteur-generaal van de federale politie en van de lokale politie, alsook de eerste beklerders van sommige mandaten van bestuurlijk directeur-coördinator aan te wijzen.

Comme l'indique l'exposé des motifs, l'intention est de régulariser la situation des titulaires des mandats dont les nominations ont été annulées par le Conseil d'État [9] en les désignant, par la loi, à partir de la date de leur nomination initiale.

Comme la Cour d'arbitrage [10] et la section de législation du Conseil d'État l'ont déjà souligné à plusieurs reprises, la non-rétroactivité des lois est une garantie ayant pour but de prévenir l'insécurité juridique et cette garantie exige que le contenu du droit soit prévisible et accessible, de sorte que chacun puisse prévoir, à un degré raisonnable les conséquences d'un acte déterminé au moment où cet acte se réalise. Toujours selon la Cour d'arbitrage, la rétroactivité des lois qui s'accompagne parfois d'une rupture du principe d'égalité peut uniquement être justifiée lorsqu'elle est indispensable pour réaliser un objectif général, comme le bon fonctionnement ou la continuité du service public. S'il s'avère en outre que la rétroactivité a pour effet d'influencer dans un sens déterminé l'issue de procédures judiciaires ou d'empêcher les juridictions de se prononcer sur une question de droit précisée, la nature du principe en cause exige que des circonstances exceptionnelles justifient cette intervention du législateur qui porte atteinte, au détriment d'une catégorie de citoyens, aux garanties juridictionnelles offertes à tous.

Il ne semble pas que la disposition en projet ait une influence sur des procédures en cours. Il convient dès lors de vérifier si la rétroactivité est indispensable à la réalisation d'un objectif d'intérêt général.

Selon l'exposé des motifs, «la disposition en projet vise à une réparation juridique à l'égard des mandataires concernés». Cet élément est sans rapport avec la réalisation d'un objectif d'intérêt général et ne peut donc justifier la rétroactivité envisagée. À moins d'une justification plus pertinente de la rétroactivité, qui doit figurer dans l'exposé des motifs, la disposition en projet ne peut être admise.

TITRE IV - EMPLOI

Chapitre 1 - Apprentissage de professions de salariés

Ce chapitre n'appelle aucune observation.

Chapitre 2 - Modification de la loi du 7 janvier 1958 concernant les Fonds de sécurité d'existence

Ce chapitre n'appelle aucune observation.

(9) Voir les arrêts n° 155.623 et 155.630 du 27 février 2006.
(10) Voir notamment C.A., n° 30/2004 du 3 mars 2004, B.5; n° 193/2004 du 24 novembre 2004, B.8.4; n° 20/2006 du 1er février 2006, B.13.2; n° 39 2006 du 8 mars 2006, B.5.1 et n° 55/2006 du 19 avril 2006, B.6.

Zoals wordt gesteld in de memorie van toelichting, is het de bedoeling de situatie te regulariseren van de bekleders van de mandaten wier benoeming door de Raad van State [9] is vernietigd, door ze bij wet aan te wijzen vanaf de datum waarop ze oorspronkelijk zijn benoemd.

Zoals het Arbitragehof [10] en de afdeling wetgeving van de Raad van State reeds meermaals hebben opgemerkt, is de niet-retroactiviteit van wetten een waarborg ter voorkoming van rechtsonzekerheid en vereist die waarborg dat de inhoud van het recht voorzienbaar en toegankelijk is, zodat eenieder in redelijke mate de gevolgen van een bepaalde handeling kan voorzien op het tijdstip dat die handeling wordt verricht. Steeds volgens het Arbitragehof kan de terugwerkende kracht van wetten, die soms gepaard gaat met een schending van het gelijkheidsbeginsel, enkel worden verantwoord wanneer zij onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang, zoals de goede werking of de continuïteit van de openbare dienst. Indien bovendien blijkt dat de terugwerkende kracht tot gevolg heeft dat de afloop van gerechtelijke procedures in een welbepaalde zin wordt beïnvloed of dat rechtscolleges verhinderd worden zich uit te spreken over een rechtsvraag, vergt de aard van het in het geding zijnde beginsel dat uitzonderlijke omstandigheden een verantwoording bieden voor het optreden van de wetgever, dat ten nadele van een categorie van burgers inbreuk maakt op de jurisdictionele waarborgen die aan allen worden geboden.

De ontworpen bepaling lijkt geen gevolgen te hebben voor aan de gang zijnde rechtsgedingen. Derhalve moet worden nagegaan of terugwerkende kracht onontbeerlijk is voor het verwezenlijken van een doel van algemeen belang.

In de memorie van toelichting staat te lezen: «De ontworpen bepaling beoogt het rechtsherstel voor de betrokken mandaathouders.» Dit gegeven houdt geen verband met de verwezenlijking van een doel van algemeen belang en kan de voorgenomen terugwerking dus niet verantwoorden. De ontworpen bepaling kan niet worden aanvaard, tenzij voor de terugwerking een pertinentere verantwoording wordt verstrekt, die moet voorkomen in de memorie van toelichting.

TITEL IV - WERK

Hoofdstuk 1 - Leerlingstelstel voor werknemersberoepen

Bij dit hoofdstuk zijn geen opmerkingen te maken.

Hoofdstuk 2 - Wijziging van de wet van 7 januari 1958 betreffende de Fondsen voor Bestaanszekerheid

Bij dit hoofdstuk zijn geen opmerkingen te maken.

(9) Zie de arresten nrs. 155.623 en 155.630 van 27 februari 2006.
(10) Zie inzonderheid Arresten Arbitragehof, nr. 30/2004 van 3 maart 2004, B.5; nr. 193/2004 van 24 november 2004, B.8.4; nr. 20/2006 van 1 februari 2006, B.13.2; nr. 39/2006 van 8 maart 2006, B.5.1; nr. 55/2006 van 19 april 2006, B.6.

Chapitre 3 - Accidents du travail

Article 69

L'article 59*sexies* de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail a été inséré par la loi du 6 juillet 1989 et n'a jamais été modifié. On formulera dès lors le début de l'article 69 du projet comme suit:

«Dans l'article 59*sexies*, alinéa 2, de la même loi, inséré par la loi du 6 juillet 1989, les mots ...».

Article 70

Selon le délégué, le mot «lois», figurant à la fin de l'article 87*ter*, en projet, de la loi sur les accidents du travail, vise à la fois les lois et les arrêtés d'exécution, mentionnés à l'article 58, § 1er, 9°, de la loi sur les accidents du travail. Il est recommandé de préciser le texte en ce sens.

Article 71

L'article 87*quater*, en projet, de la loi sur les accidents du travail habilite le Fonds des accidents du travail et l'autorité ou l'instance compétente à conclure un protocole concernant notamment la communication réciproque de toute donnée pertinente. Vu son caractère technique, pareille délégation est admissible, mais il y a lieu de souligner que sur cette base, il ne peut être porté atteinte au droit au respect de la vie privée, dès lors que l'article 22 de la Constitution prévoit que pour ce faire, l'intervention du législateur est requise.

TITRE V - CLASSES MOYENNES

Chapitre 1 - Modification de la loi du 13 juillet 2006 relative aux commissions etcommissions de recours compétentes en matière de port du titre professionnel d'une profession intellectuelle prestataire de services

Ce chapitre n'appelle aucune observation.

Chapitre 2 - Nonsaisissabilité des domiciles des indépendants

Articles 73 à 84

Observations générales

1. Indépendamment des autres difficultés suscitées par le recours à des lois contenant des dispositions à objets multiples, le fait de faire figurer un ensemble normatif complet, dont l'objet est nouveau, dans pareil type de loi présente l'inconvénient, contrairement aux dispositions modificatives qui,

Hoofdstuk 3 - Arbeidsongevallen

Artikel 69

Artikel 59*sexies* van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 werd ingevoegd bij de wet van 6 juli 1989 en is nooit gewijzigd. Men late artikel 69 van het ontwerp derhalve aanvangen als volgt:

«In artikel 59*sexies*, tweede lid, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 6 juli 1989, worden de woorden ...».

Artikel 70

Volgens de gemachtigde worden met het woord 'wetten', aan het einde van het ontworpen artikel 87*ter* van de arbeidsongevallenwet, zowel de wetten als de uitvoeringsbesluiten vermeld in artikel 58, § 1, 9°, van de arbeidsongevallenwet bedoeld. Het verdient aanbeveling de tekst in die zin te verduidelijken.

Artikel 71

Het ontworpen artikel 87*quater* van de arbeidsongevallenwet geeft het Fonds voor Arbeidsongevallen en de betrokken overheid of instantie de bevoegdheid om een protocol te sluiten betreffende, onder meer, de wederzijdse communicatie van alle relevante gegevens. Een dergelijke delegatie is gelet op het technische karakter ervan aanvaardbaar, doch er dient te worden opgemerkt dat op grond daarvan geen afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven, vermits daarvoor krachtens artikel 22 van de Grondwet een tussenkomst van de wetgever vereist is.

TITEL V - MIDDENSTAND

Hoofdstuk 1 - Wijziging van de wet van 13 juli 2006 betreffende de commissies en beroepscommissies die bevoegd zijn inzake het voeren van de beroepstitel van een dienstverlenend intellectueel beroep

Bij dit hoofdstuk zijn geen opmerkingen te maken.

Hoofdstuk 2 - Onvatbaarheid voor beslag van de woning van een zelfstandige

Artikelen 73 tot 84

Algemene opmerkingen

1. Naast de andere moeilijkheden die rijzen door het werken met wetten die bepalingen met uiteenlopende onderwerpen bevatten, levert de omstandigheid dat een volledig normatief geheel waarvan het onderwerp nieuw is in zo'n wet wordt opgenomen, het nadeel op, zulks in tegenstelling tot de

le plus souvent, s'y rencontrent [11] de rendre impossible la détermination de cet objet par l'intitulé de la loi qui sera le siège de ces règles nouvelles [12].

Eu égard à ce qui précède, il est recommandé de faire figurer les articles 73 à 84 dans une loi autonome, pourvue d'un intitulé correspondant à son objet.

C'est sous le bénéfice de cette observation liminaire que ces dispositions sont examinées.

2. Le Titre V - Classes Moyennes, Chapitre 2 - Non-saisissabilité des domiciles des indépendants (articles 73 à 84 du projet) a pour objet d'instaurer un régime d'insaisissabilité de l'immeuble d'un travailleur indépendant dans lequel celui-ci a fixé sa résidence principale. L'insaisissabilité résulte d'une déclaration effectuée par l'indépendant devant notaire. Cette déclaration n'a d'effets que pour les dettes liées à l'activité professionnelle indépendante du déclarant, nées postérieurement à l'inscription de la déclaration dans un registre destiné à cette fin au bureau du conservateur des hypothèques. Le but du système envisagé est de réduire la prise de risques de l'indépendant qui choisit de ne pas exercer son activité dans le cadre d'une société commerciale.

Le régime d'insaisissabilité prévu constitue une dérogation à un principe fondamental du droit privé, à savoir celui de l'unicité du patrimoine qui trouve sa source dans les articles 7 et 8 de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851 [13]. Des exceptions peuvent être apportées par la loi à ce principe, un bien pouvant être insaisissable, soit par nature, soit parce qu'il est

(11) L'avant-projet à l'examen se compose d'ailleurs lui-même quasi exclusivement de chapitres comportant des dispositions modificatives (voir toutefois, outre l'article 1er renvoyant à l'article 78 de la Constitution et les dispositions fixant vigueur, le chapitre 3 du titre III, qui procède à la désignation de titulaires de mandats auprès de la police fédérale et de l'inspection générale de la police fédérale et de la police locale, et la section 3 du titre VI, composé du seul article 99 tendant à habiliter le Roi à assurer «l'exécution des obligations qui découlent de la directive 2004/35/CE du Parlement européen et du Conseil du 21 avril 2004 sur la responsabilité environnementale» dans certains domaines; ces dispositions autonomes ont un objet particulier et suscitent des difficultés qui font l'objet d'observations dans le présent avis et ne privent pas l'observation de sa pertinence).

(12) Il ne serait par ailleurs pas admissible, au regard des usages légistiques, qu'un intitulé législatif soit donné au chapitre 2 à l'examen.

(13) G. de Leval, Traité des saisies, Fac. Droit de Liège, 1988, p. 96 à 99; A.Ch. Van Gysel, «Les masses de liquidation en droit privé (faillites, successions, communautés, sociétés)», Collection de la Faculté de droit de l'ULB, Bruylant, Bruxelles, 1994, p. 86 à 90.

wijzigingsbepalingen die veelal in zulke wetten aangetroffen worden [11], dat het onmogelijk wordt dat onderwerp te bepalen op basis van het opschrift van de wet waarin die nieuwe regels vervat zullen zijn [12].

Gelet op hetgeen voorafgaat, wordt voorgesteld om de artikelen 73 tot 84 in een autonome wet op te nemen en die wet te voorzien van een opschrift dat met het onderwerp ervan overeenstemt.

Het is onder voorbehoud van deze voorafgaande opmerking dat deze bepalingen onderzocht worden.

2. Titel V - Middenstand, Hoofdstuk 2 - Onvatbaarheid voor beslag van de woning van een zelfstandige (artikelen 73 tot 84 van het ontwerp) heeft tot doel een regeling van onvatbaarheid voor beslag in te voeren voor het onroerend goed van een zelfstandige waarin hij zijn hoofdverblijfplaats heeft gevestigd. De onvatbaarheid voor beslag is het gevolg van een verklaring die de zelfstandige voor een notaris aflegt. Die verklaring heeft alleen gevolgen voor de schulden die verband houden met het zelfstandig beroep van de declarant welke ontstaan na de inschrijving van de verklaring in een hiertoe bestemd register op het kantoor van de hypotheekbewaarder. Het doel van de voorgenomen regeling bestaat erin de risico's te verminderen die een zelfstandige loopt wanneer hij ervoor kiest zijn activiteit niet in het kader van een handelsvennootschap uit te oefenen.

De in het vooruitzicht gestelde onvatbaarheidsregeling vormt een afwijking van een grondbeginsel van het privaat recht, namelijk het beginsel dat het vermogen één geheel vormt, welk beginsel voortvloeit uit de artikelen 7 en 8 van de hypotheekwet van 16 december 1851 [13]. Bij wet kunnen op dat beginsel uitzonderingen worden gesteld, waarbij bepaald

(11) Het voorliggende voorontwerp bestaat trouwens bijna uitsluitend uit hoofdstukken met wijzigingsbepalingen (zie evenwel, naast artikel 1, waarin naar artikel 78 van de Grondwet verwezen wordt, en de bepalingen betreffende de inwerkingtreding, hoofdstuk 3 van titel III, waarbij mandaathouders bij de federale politie en bij de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie worden aangewezen, en titel VI, afdeling 3, die alleen artikel 99 omvat, welke bepaling ertoe strekt de Koning te machtigen «uitvoering te ... geven aan de verplichtingen voortvloeiend uit de richtlijn 2004/35/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid» in bepaalde domeinen; deze autonome bepalingen hebben een bijzonder onderwerp en geven aanleiding tot moeilijkheden in verband waarmee in dit advies opmerkingen worden gemaakt en ze maken deze opmerking niet irrelevant).

(12) In het licht van de wetgevingstechnische gebruiken zou overigens niet aanvaard kunnen worden dat aan het voorliggende hoofdstuk 2 een opschrift als van een wet wordt gegeven.

(13) G. de Leval, *Traité des saisies, Fac. Droit de Liège,* 1988, blz. 96 tot 99; A.Ch. Van Gysel, *«Les masses de liquidation en droit privé (faillites, successions, communautés, sociétés)», Collection de la Faculté de droit de l'ULB,* Bruylant, Brussel, 1994, blz. 86 tot 90.

attaché exclusivement à la personne du saisi, soit parce qu'il a été déclaré insaisissable par la loi [14]. Les articles 1408 et suivants du Code judiciaire énumèrent ainsi une série de biens ne pouvant être saisis [15], «outre les choses déclarées insaisissables par des lois particulières» [16].

Si l'insaisissabilité du domicile du travailleur indépendant est donc admissible, l'attention des auteurs de l'avant-projet est attirée cependant sur les inconvénients pouvant résulter de l'instauration du système envisagé, tant pour le conjoint du travailleur indépendant que pour ses héritiers. En effet, si le travailleur indépendant opte pour une déclaration d'insaisissabilité du domicile, plutôt que de créer une société comme il l'aurait peut-être fait en l'absence de la mesure envisagée, le conjoint (en cas de dissolution du mariage) et les héritiers (en cas de décès) risquent de bénéficier d'une protection moindre que celle dont ils auraient bénéficié si l'indépendant avait exercé son activité dans le cadre d'une société commerciale [17].

De manière générale, il serait souhaitable que le conjoint du travailleur indépendant soit dûment informé des conséquences juridiques ultérieures de la déclaration d'insaisissabilité sur les patrimoines des époux.

Le délégué de la ministre s'est déclaré ouvert à cette suggestion.

Le texte devrait, dès lors, être complété en ce sens.

(14) Cass. (1ère Ch.), 27 janvier 1983, Pas., 1983, I, 622.

(15) Biens mobiliers de première nécessité, quotités insaisissables du salaire, certaines créances (pensions alimentaires, allocations de chômage...), biens appartenant aux personnes morales de droit public ...

(16) Article 1408, § 1er, du Code judiciaire.

(17) Dans le régime légal, les dettes professionnelles contractées par l'un des époux sont communes en vertu de l'article 1408, alinéa 3 du Code civil (voir Y.-H. Leleu et Léon Raucent, Les Régimes matrimoniaux, 3. Le régime légal, Larcier, 2001, p. 181 et 182. Quant à l'usufruit du conjoint survivant sur l'immeuble affecté au logement principal de la famille (art. 915*bis*, § 2, alinéa 1er, du Code civil), il ne paraît pas échapper à la saisissabilité en apurement de ces dettes professionnelles.

wordt dat een goed niet vatbaar is voor beslag, hetzij van nature, hetzij omdat het uitsluitend verbonden is aan de persoon van de beslagene, hetzij omdat het bij wet onvatbaar voor beslag is verklaard [14]. Aldus wordt bij de artikelen 1408 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek een reeks goederen opgesomd waarop geen beslag kan worden gelegd [15], «(naast de) zaken (die) niet vatbaar voor beslag (zijn) verklaard door bijzondere wetten» [16].

Hoewel dan ook kan worden aanvaard dat de woning van een zelfstandige niet vatbaar voor beslag wordt verklaard, worden de stellers van het voorontwerp evenwel opmerkzaam gemaakt op de nadelen die de invoering van de voorgenomen regeling met zich zou kunnen brengen, zowel voor de echtgenoot van de zelfstandige als voor zijn erfgenamen. Immers, als de zelfstandige opteert voor een verklaring waarbij zijn woning niet vatbaar voor beslag wordt verklaard in plaats van voor het oprichten van een vennootschap, zoals hij misschien bij ontstentenis van de voorgenomen maatregel zou hebben gedaan, dreigen de echtgenoot (in geval van ontbinding van het huwelijk) en de erfgenamen (in geval van overlijden) een minder ruime bescherming te genieten dan die welke zij zouden hebben genoten als de zelfstandige zijn beroep in het kader van een handelsvennootschap zou hebben uitgeoefend [17].

In het algemeen zou het wenselijk zijn dat de echtgenoot van een zelfstandige terdege ingelicht wordt over de juridische gevolgen die de verklaring van onvatbaarheid voor beslag naderhand kan hebben voor het respectieve vermogen van de echtelieden.

De gemachtigde van de Minister heeft verklaard open te staan voor deze suggestie.

De tekst zou bijgevolg in deze zin aangevuld moeten worden.

(14) Cassatie, (1e kamer), 27 januari 1983, Arresten van het Hof van Cassatie, 1982 (83), blz. 710-712.

(15) Strikt noodzakelijke roerende goederen, niet voor beslag vat bare gedeelten van het salaris, bepaalde schuldvorderingen (alimentatiegeld, werkloosheidsuitkeringen ...), goederen die toe behoren aan publiekrechtelijke rechtspersonen ...

(16) Artikel 1408, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek.

(17) In het wettelijk stelsel zijn de beroepsschulden die een van de echtgenoten aangegaan heeft gemeenschappelijk krachtens artikel 1408, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek (zie Y.-H. Leleu et Léon Raucent, *Les régimes matrimoniaux, 3. Le régime légal,* Larcier, 2001, blz. 181 en 182. Het vruchtgebruik van de overlevende echtgenoot op het onroerend goed dat het gezin tot voornaamste woning diende (art. 915*bis,* § 2, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek) lijkt niet te ontsnappen aan de vatbaarheid voor beslag in het kader van de aflossing van die beroepsschulden.

Observations particulières

Article 73

Ainsi qu'il ressort de l'exposé des motifs, la définition du travailleur indépendant est empruntée à celle figurant dans l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants. Pour faire correspondre la rédaction de l'article 73 de l'avant-projet avec celle de l'article 3, § 1er, alinéa 1er, de l'arrêté royal précité, mieux vaudrait rédiger la fin de l'article 73 de l'avant-projet comme suit:

«(...) en raison de laquelle elle n'est pas engagée dans les liens d'un contrat de louage de travail ou d'un statut».

Article 74

Le membre de phrase «nonobstant toute convention contraire» donne à penser que le régime d'insaisissabilité est sinon d'ordre public, en tout cas impératif en ce sens qu'il ne peut y être dérogé. Tel ne semble cependant pas être le cas dès lors qu'en vertu de l'article 79, le travailleur indépendant peut renoncer à ce régime à la suite notamment d'une convention conclue, par exemple, avec un créancier.

Article 75

Comme en a convenu le délégué du ministre, au lieu d'écrire «et l'indication de son caractère propre, commun ou indivis», mieux vaut écrire «et l'indication du caractère propre, commun ou indivis des droits réels que le travailleur indépendant détient sur l'immeuble, à l'exception des droits d'usage et d'habitation [18]».

Article 76

Le Conseil d'État s'interroge sur la signification des mots «moyennant l'établissement préalable de statuts de copropriété», alors que la référence à la copropriété paraît dénuée de toute pertinence.

La difficulté à laquelle la disposition tend à répondre, et qui est réelle, ne peut être résolue au plan juridique que par un dispositif spécifique qu'il appartient au législateur d'arrêter.

Article 78

1. Le délégué du ministre a convenu qu'au lieu de «l'inscription visée à l'article 6», il convenait de lire «l'inscription visée à l'article 77». Le texte devra être adapté en ce sens.

(18) En effet, le délégué du ministre a convenu que, dès lors que les droits d'usage et d'habitation ne sont pas visés à l'article 1560 du Code judiciaire, il valait mieux les exclure.

Bijzondere opmerkingen

Artikel 73

Zoals uit de memorie van toelichting blijkt, is de definitie van zelfstandige ontleend aan die welke voorkomt in koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen. Om de redactie van artikel 73 van het voorontwerp overeen te laten stemmen met die van artikel 3, § 1, eerste lid, van het voornoemde koninklijk besluit, zou het beter zijn artikel 73 van het voorontwerp, *in fine*, als volgt te stellen:

«(...) uit hoofde waarvan hij niet door een arbeidsovereenkomst of door een statuut verbonden is».

Artikel 74

Het zinsdeel «niettegenstaande elk strijdig beding» wekt de indruk dat de regeling van onvatbaarheid voor beslag, ofschoon niet van openbare orde, toch dwingend is, in die zin dat daarvan niet kan worden afgeweken. Zulks is blijkbaar evenwel niet het geval, aangezien de zelfstandige krachtens artikel 79 van die regeling kan afzien naar aanleiding van inzonderheid een overeenkomst gesloten met, bijvoorbeeld, een schuldeiser.

Artikel 75

De gemachtigde van de minister is het ermee eens dat het beter zou zijn in plaats van «en van de aanduiding van de eigen, gemeenschappelijke of onverdeelde aard ervan» te schrijven, het volgende te schrijven «en de vermelding van de eigen, gemeenschappelijke of onverdeelde aard van de zakelijke rechten die de zelfstandige heeft op het onroerend goed, met uitzondering van de gebruiksrechten en de rechten van bewoning [18]».

Artikel 76

De Raad van State vraagt zich af wat de betekenis is van de woorden «mits men voorafgaandelijk statuten van mede-eigendom opstelt», terwijl verwijzing naar mede-eigendom totaal irrelevant lijkt.

Het probleem waarop de bepaling een antwoord wil bieden, dat reëel is, kan juridisch alleen worden opgelost met een specifieke bepaling die de wetgever moet uitvaardigen.

Artikel 78

1. De gemachtigde van de minister is het ermee eens dat in plaats van «overschrijving bedoeld in artikel 6», «overschrijving bedoeld in artikel 77» gelezen moet worden. De tekst moet in die zin worden aangepast.

(18) De gemachtigde van de minister is het er immers mee eens dat, aangezien in artikel 1560 van het Gerechtelijk Wetboek niet de gebruiksrechten en de rechten van bewoning worden genoemd, het beter is deze uit te sluiten.

2. Selon le commentaire de l'article, les créances présentant un caractère mixte, à la fois privé et professionnel, comme certaines dettes fiscales peuvent être exécutées sur l'immeuble servant de résidence principale au travailleur indépendant, nonobstant la déclaration d'insaisissabilité. Si telle est bien l'intention de l'auteur de l'avant-projet, cette précision devrait figurer dans le dispositif.

Article 79

L'article 79 suscite la question de savoir si la renonciation produit ses effets à l'égard des seuls créanciers postérieurs à celleci ou si elle produit également des effets à l'égard des créanciers antérieurs.

La réponse à cette question n'est pas indifférente quant au respect de l'égalité entre créanciers.

Articles 80 et 81

Invité à compléter l'exposé des motifs en ce qui concerne les articles 80 et 81 de l'avant-projet, qui sont des dispositions fondamentales concernant la situation des héritiers et du conjoint, le délégué du ministre a fourni le commentaire suivant:

«Concernant le 1er article, la disposition a pour but de maintenir la protection lorsque le travailleur indépendant reste propriétaire du bien. Si c'est l'exconjoint qui en devient propriétaire, la protection n'est plus d'application. En ce qui concerne le second article, la disposition met fin à la protection. L'habitation rentre dans la masse qui va être transmise aux héritiers, au même titre que les dettes. La situation redevient donc celle d'un indépendant normal qui lègue à ses héritiers son actif et son passif.»

Il est suggéré de faire figurer ces explications dans l'exposé des motifs.

Article 83

Le texte de l'article 83, alinéa 2, de l'avant-projet gagnerait à être clarifié sur le point de savoir si la somme mentionnée de cinq cents euros doit se comprendre comme visant une somme de cinq cents euros pour la déclaration et une autre somme de cinq cents euros pour l'inscription, ou s'il s'agit d'une seule somme de cinq cents euros couvrant les deux opérations.

Article 84

En vertu de l'article 84, le chapitre 2 du titre V entre en vigueur le premier jour du mois qui suit sa publication au *Moniteur belge.*

2. Volgens de bespreking van het artikel mogen schuldvorderingen van gemengde aard, zowel van particuliere als van professionele aard, zoals bepaalde fiscale schulden, uitgevoerd worden op het onroerend goed dat dient als hoofdverblijfplaats van de zelfstandige, ongeacht het feit dat het onvatbaar is verklaard voor beslag. Indien dat de bedoeling is van de steller van het voorontwerp, moet die precisering in het dispositief staan.

Artikel 79

Artikel 79 doet de vraag rijzen of, wanneer wordt afgezien van de verklaring, zulks alleen gevolgen heeft voor schuldeisers van na die verklaring, dan wel ook voor vroegere schuldeisers.

Het antwoord op die vraag is niet zonder belang voor het in acht nemen van de gelijkheid van schuldeisers.

Artikelen 80 en 81

Op het verzoek om de memorie van toelichting aan te vullen met betrekking tot de artikelen 80 en 81 van het voorontwerp, die zeer belangrijke bepalingen zijn voor de situatie van de erfgenamen en de echtgenoot, heeft de gemachtigde van de minister het volgende geantwoord:

«Concernant le 1er article, la disposition a pour but de maintenir la protection lorsque le travailleur indépendant reste propriétaire du bien. Si c'est l'exconjoint qui en devient propriétaire, la protection n'est plus d'application. En ce qui concerne le second article, la disposition met fin à la protection. L'habitation rentre dans la masse qui va être transmise aux héritiers, au même titre que les dettes. La situation redevient donc celle d'un indépendant normal qui lègue à ses héritiers son actif et son passif.»

Voorgesteld wordt die uitleg op te nemen in de memorie van toelichting.

Artikel 83

De tekst van artikel 83, tweede lid, van het voorontwerp moet verduidelijkt worden wat betreft de vraag of onder het genoemde bedrag van vijfhonderd euro, een bedrag van vijfhonderd euro voor de verklaring en een ander bedrag van vijfhonderd euro voor de inschrijving moet worden verstaan, dan wel of het gaat om één enkel bedrag van vijfhonderd euro dat de beide verrichtingen dekt.

Artikel 84

Krachtens artikel 84 treedt hoofdstuk 2 van titel V in werking op de eerste dag van de maand na die waarin de wet in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

Pareille règle d'entrée en vigueur déroge à l'article 4, alinéa 2, de la loi du 31 mai 1961 relative à l'emploi des langues en matière législative, à la présentation, à la publication et à l'entrée en vigueur des textes légaux et réglementaires, qui prévoit que:

«(les lois) sont obligatoires dans tout le Royaume le dixième jour après celui de leur publication, à moins que la loi n'ait fixé un autre délai».

Cette disposition a pour objectif d'accorder à chacun un délai raisonnable pour prendre connaissance des règles nouvelles.

La règle d'entrée en vigueur à l'examen présente l'inconvénient que, si la loi en projet est publiée à la fin du mois, ses destinataires ne disposeront pas de ce délai normal de dix jours.

Il y a lieu d'omettre la disposition à l'examen, ce qui aurait pour effet de renvoyer au droit commun de l'entrée en vigueur, à moins qu'il existe une raison particulière d'y déroger.

Daarmee wordt afgeweken van artikel 4, tweede lid, van de wet van 31 mei 1961 betreffende het gebruik der talen in wetgevingszaken, het opmaken, bekendmaken en inwerkingtreden van wetten en verordeningen, dat luidt als volgt:

«(De wetten) zijn verbindend in het gehele Rijk de tiende dag na die van hun bekendmaking, tenzij de wet een andere termijn heeft bepaald».

De bedoeling van die bepaling is aan eenieder een redelijke termijn te geven om kennis te nemen van de nieuwe regels.

De voorliggende inwerkingtredingsbepaling heeft als nadeel dat, wanneer de ontworpen wet aan het einde van de maand bekendgemaakt wordt, degenen voor wie ze geldt niet over die normale termijn van tien dagen zullen beschikken.

De betrokken bepaling moet vervallen, waardoor verwezen zou worden naar het gemene recht inzake inwerkingtreding, tenzij er een bijzondere reden bestaat om daarvan af te wijken.

TITRE VI - DISPOSITIONS DIVERSES

Chapitre 1er - Modification de la loi du 25 février 2003 portant création de la fonction d'agent de sécurité en vue de l'exécution des missions de police des cours et tribunaux et le transfert des détenus

Article 85

L'article 85 de l'avant-projet de loi à l'examen modifie l'article 6, 1°, de la loi du 25 février 2003, précitée, afin que celui-ci fasse référence à l'article 37*bis* de la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police.

Dans l'avis 33.794/2/V, donné le 16 juillet 2002, sur l'avant-projet devenu la loi du 25 février 2003, précitée, la section de législation du Conseil d'État a, à propos de l'article 6, observé ce qui suit:

«Le renvoi qui est fait à certaines dispositions de la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police pose un problème de fond, puisque les agents visés par l'avant-projet de loi ne sont pas des policiers. Le texte de l'avant-projet doit énumérer lui-même, avec toutes les précisions requises, les pouvoirs que l'auteur de l'avant-projet entend attribuer aux fonctionnaires du service du corps créé par le Roi.»

La même observation vaut pour la disposition en projet.

TITEL VI - DIVERSE BEPALINGEN

Hoofdstuk 1 -Wijziging van de wet van 25 februari 2003 houdende de inrichting van de functie van veiligheidsbeambte met het oog op de uitvoering van taken die betrekking hebben op de politie van hoven en rechtbanken en de overbrenging van gevangenen

Artikel 85

Bij artikel 85 van het voorliggende voorontwerp van wet wordt een wijziging aangebracht in artikel 6, 1°, van de voormelde wet van 25 februari 2003 teneinde daarin te verwijzen naar artikel 37*bis* van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt.

In advies 33.794/2/V, dat op 16 juli 2002 is uitgebracht over een voorontwerp dat tot de voornoemde wet van 25 februari 2003 heeft geleid, heeft de afdeling wetgeving van de Raad van State in verband met artikel 6 de volgende opmerking gemaakt:

«De verwijzing naar een aantal bepalingen van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt levert een probleem op wat de grond van de zaak betreft, aangezien de beambten die in het voorontwerp van wet bedoeld worden geen politieagenten zijn. De tekst van het voorontwerp moet zelf met alle vereiste preciseringen de bevoegdheden opsommen die de steller van het voorontwerp wil opdragen aan de ambtenaren van het korps dat door de Koning wordt opgericht.»

Deze opmerking geldt eveneens voor de ontworpen bepaling.

Chapitre 2 - Finances

Section 1re - Impôts des sociétés - Réserves exonérées

Articles 86 et 87

Une première version de ces dispositions, largement identique à celle qui figure dans le projet à l'examen, a déjà été soumise au Conseil d'État dans le cadre d'une demande portant sur un avant-projet de loi-programme (I) qui a fait l'objet d'un avis donné par le Conseil d'État le 17 novembre 2006 (19).

Comme cela a été souvent rappelé (20), lorsque la section de législation a donné un avis, elle a épuisé la compétence que lui confère la loi, et il ne lui appartient dès lors pas de se prononcer à nouveau sur les dispositions déjà examinées, qu'elles aient été revues pour tenir compte des observations faites dans le premier avis ou qu'elles demeurent inchangées (21).

La section de législation s'abstiendra en conséquence de formuler des observations concernant les articles 86 et 87 de l'avant-projet.

Section 2 - Unité TVA - Solidarité

Article 88

L'article 4 du Code de la TVA, modifié par la loi du 28 décembre 1992, définit, en son paragraphe 1er, l'assujetti.

En son paragraphe 2, cet article dispose:

«Dans les cas qu'il détermine et selon les modalités qu'il fixe, le Roi peut considérer que des personnes établies en Belgique, qui sont indépendantes du point de vue juridique mais étroitement liées entre elles sur les plans financier, économique et de l'organisation, ne constituent qu'un seul assujetti pour l'application du présent Code».

Le Gouvernement a récemment soumis à l'avis de la Section de législation un projet d'arrêté royal n° 55 réglant les modalités d'application de cet article (22).

(19) Voir l'avis 41.662/2, donné le 17 novembre 2006, sur un avantprojet de loi programme (I), spécialement les observations sous les articles 28 et 29 (Doc. parl., Chambre, session 2006-2007, n° 2773/002, pp. 391-394).

(20) Voir par exemple l'avis 37.615/2/V, donné le 25 août 2004, sur un avant-projet de loi «portant modification de certains aspects du statut des membres du personnel des services de police et portant diverses autres dispositions relatives aux services de police» (Doc. parl., Chambre, DOC 51-1680/1, pp. 73-74).

(21) Pour les hypothèses, étrangères au cas d'espèce, dans lesquelles une nouvelle consultation de la section de législation est requise, voir l'avis 37.615/2/V, précité.

(22) Voir avis 41.802/2, donné le 4 décembre 2006, sur un projet d'arrêté royal n° 55 réglant les modalités d'application de l'article 4, § 2, du Code de la taxe sur la valeur ajoutée.

Hoofdstuk 2 - Financiën

Afdeling 1 - Vennootschapsbelastingen - Vrijgestelde reserves

Artikelen 86 en 87

Een eerste versie van deze bepalingen, die grotendeels dezelfde is als die welke voorkomt in het onderzochte ontwerp, is reeds aan de Raad van State voorgelegd in het kader van een adviesaanvraag over een voorontwerp van programmawet (I), waarover de Raad van State op 17 november 2006 advies heeft uitgebracht (19).

Er is reeds vaak op gewezen (20) dat, wanneer de afdeling wetgeving een advies heeft gegeven, ze de bevoegdheid heeft opgebruikt die ze krachtens de wet heeft; het komt haar derhalve niet toe om zich opnieuw uit te spreken over reeds onderzochte bepalingen, ongeacht of ze herzien zijn teneinde rekening te houden met de opmerkingen die in het eerste advies gemaakt zijn, dan wel ongewijzigd blijven (21).

De afdeling wetgeving onthoudt zich bijgevolg van opmerkingen over de artikelen 86 en 87 van het voorontwerp.

Afdeling 2 - BTW-eenheid - Hoofdelijke aansprakelijkheid

Artikel 88

Artikel 4, § 1, van het Wetboek van de BTW, gewijzigd bij de wet van 28 december 1992, omschrijft de belastingplichtige.

Paragraaf 2 van dat artikel bepaalt:

«De Koning, kan, in de gevallen en volgens de regels die Hij bepaalt, de in België gevestigde personen die juridisch gezien wel zelfstandig zijn, doch financieel, economisch en organisatorisch nauw met elkaar verbonden zijn, voor de toepassing van dit Wetboek als één belastingplichtige aanmerken».

De Regering heeft recentelijk om het advies van de afdeling wetgeving verzocht over een ontwerp van koninklijk besluit nr. 55 tot regeling van de toepassingsmodaliteiten van dat artikel (22).

(19) Zie advies 41.662/2, gegeven op 17 november 2006, over een voorontwerp van programmawet (I), inzonderheid de opmerkingen bij de artikelen 28 en 29 (Gedr. St., Kamer, zitting 2006-2007, nr. 2773/002, blz. 391-394).

(20) Zie bijvoorbeeld advies 37.615/2/V, gegeven op 25 augustus 2004, over een voorontwerp van wet «tot wijziging van bepaalde aspecten van het statuut van de personeelsleden van de politiediensten en houdende diverse andere bepalingen met betrekking tot de politiediensten» (Gedr. St., Kamer, DOC 51-1680/1, blz. 73-74).

(21) Voor de gevallen, die met het onderhavige geval niets te maken hebben, waarin een nieuwe raadpleging van de afdeling wetgeving vereist is, zie het voormelde advies 37.615/2/V.

(22) Zie advies 41.802/2, gegeven op 4 december 2006, over een ontwerp van koninklijk besluit nr. 55 tot regeling van de toepassingsmodaliteiten van artikel 4, § 2, van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde.

C'est dans ce projet d'arrêté royal qu'est définie l'unité TVA à laquelle se réfère l'article 51*ter* du Code de la TVA en projet.

Cet article doit dès lors s'en tenir à la terminologie utilisée dans l'article 4, § 2, du Code de la TVA auquel il se réfère.

Par ailleurs, lorsque plusieurs personnes sont solidairement tenues d'une dette, elles sont tenues solidairement non pas «entre elles», mais vis-à-vis du créancier.

Il y a dès lors lieu de rédiger l'article 51*ter*, en projet, comme suit:

«Art. 51*ter*. Les personnes qui ne constituent qu'un seul assujetti par application de l'article 4, § 2, sont solidairement tenues vis-à-vis de l'État du paiement des taxes, intérêts, amendes et frais exigibles du fait des opérations qui se rapportent à la période pendant laquelle ces personnes constituent un seul assujetti pour l'application du présent code».

Chapitre 3 - Modification de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale

Article 90

L'article 90 du projet vise à insérer une phrase dans l'alinéa 2 de l'article 57, § 1er, de la loi organique du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale, de sorte que ce paragraphe s'énoncera comme suit:

«Sans préjudice des dispositions de l'article 57*ter*, le centre public d'[action] sociale a pour mission d'assurer aux personnes et aux familles l'aide due par la collectivité.

Il assure non seulement une aide palliative ou curative, mais encore une aide préventive. Il encourage la participation des usagers.

Cette aide peut être matérielle, sociale, médicale, médicosociale ou psychologique».

L'exposé des motifs précise que la modification a pour but d'encourager les centres publics d'action sociale, ayant pour mission légale d'accorder une aide sociale pouvant prendre différentes formes, «à favoriser l'épanouissement et la participation sociale des usagers». Le délégué a déclaré que l'ajout fait écho à des initiatives qui existent déjà depuis longtemps en matière d'aide sociale, comme par exemple l'organisation d'un événement culturel.

Ainsi qu'il peut se déduire de l'exposé des motifs, il s'agit en particulier de la participation sociale des personnes qui recourent aux services du CPAS. Dans un souci de clarté et dans l'intérêt de la sécurité juridique, mieux vaudrait dès lors écrire «participation sociale» plutôt que «participation».

In dat ontwerp van koninklijk besluit is de BTW-eenheid omschreven waarvan sprake is in het ontworpen artikel 51*ter* van het Wetboek van de BTW.

In dat artikel moet derhalve de terminologie in acht worden genomen die gebezigd is in artikel 4, § 2, van het Wetboek van de BTW, waarnaar het verwijst.

Voorts zijn wanneer verschillende personen hoofdelijk gehouden zijn tot betaling van een schuld, ze niet «onder elkaar» hoofdelijk gehouden tot betaling, maar tegenover de schuldeiser.

Het ontworpen artikel 51*ter* behoort derhalve als volgt te worden geredigeerd:

«Art. 51*ter*. Personen die ingevolge artikel 4, § 2, slechts één belastingplichtige vormen, zijn tegenover de Staat hoofdelijk gehouden tot het betalen van de belastingen, interesten, boeten en kosten die opeisbaar zijn wegens de verrichtingen over de periode waarin deze personen slechts één belastingplichtige vormen voor de toepassing van dit wetboek».

Hoofdstuk 3 - Wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk werk

Artikel 90

Artikel 90 van het ontwerp strekt ertoe aan het tweede lid van artikel 57, § 1, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn een zin toe te voegen, zodat die paragraaf zal luiden:

«Onverminderd het bepaalde in artikel 57*ter*, heeft het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn tot taak aan personen en gezinnen de dienstverlening te verzekeren waartoe de gemeenschap gehouden is.

Het verzekert niet alleen lenigende of curatieve doch ook preventieve hulp. Het bevordert de participatie van de gebruikers.

Deze dienstverlening kan van materiële, sociale, geneeskundige, sociaalgeneeskundige of psychologische aard zijn».

In de memorie van toelichting wordt verduidelijkt dat de wijziging tot doel heeft de ocmw's, die de wettelijke opdracht hebben maatschappelijke dienstverlening toe te kennen in verschillende vormen, aan te moedigen «de ontplooiing en de maatschappelijke participatie van de gebruikers te bevorderen». De gemachtigde heeft verklaard dat de toevoeging inspeelt op reeds lang bestaande initiatieven inzake maatschappelijke dienstverlening, zoals bijvoorbeeld de organisatie van een cultureel evenement.

Zoals uit de Memorie van Toelichting kan worden afgeleid, wordt inzonderheid de maatschappelijke participatie van de personen die op de diensten van het OCMW een beroep doen, bedoeld. Ter wille van de duidelijkheid en de rechtszekerheid kan daarom beter «maatschappelijke participatie» in plaats van «participatie» worden geschreven.

Chapitre 4 - Responsabilité environnementale

Articles 91 à 99

1. Les dispositions à l'examen ont pour objet commun de contribuer à transposer, sur quelques points particuliers, la directive 2004/35/CE du Parlement européen et du Conseil du 21 avril 2004 sur la responsabilité environnementale en ce qui concerne la prévention et la réparation des dommages environnementaux.

2. La directive 2004/35/CE, précitée, tend à traiter «de façon horizontale et systématique la question de la prévention et de la réparation du dommage écologique» (23). Le cadre qu'elle établit forme donc un tout indissociable. Partant, il importe spécialement de veiller à ce que les mesures prises pour transposer la directive en droit interne forment un ensemble cohérent, organisé et articulé. Dans ces conditions, adopter dès à présent quelques-unes de ces mesures, fussentelles accessoires, sans pouvoir les situer avec précision dans l'ensemble du dispositif à mettre en place pour transposer la directive et sans établir de lien concret avec les autres mesures envisagées à cette fin (24), ne se concilierait pas avec l'économie même de la directive, et expose ainsi les autorités belges à méconnaître leurs obligations de droit communautaire.

3. La transposition en droit interne de la directive précitée suppose, en raison même du caractère indivisible des matières dont elle traite, une synergie entre les différentes autorités chargées d'en assurer la transposition correcte et intégrale.

Il s'ensuit que la section de législation ne sera en mesure de donner un avis autorisé que lorsqu'elle sera saisie à l'issue de ce processus des projets de textes assurant pleinement la transposition de la directive.

Il s'ensuit qu'il n'y a pas lieu, en l'état actuel, d'examiner plus avant les articles 91 à 99, en projet.

OBSERVATION FINALE

Les ministres qui proposent le texte doivent être identifiés *in fine*.

(23) Selon l'expression de Ch. Pirotte, «La directive 2004/35/CE du 21 avril 2004 sur la responsabilité environnementale: premiers commentaires», in Les responsabilités environnementales dans l'espace européen. Point de vue francobelge, sous la direction de G. Viney et B. Dubuisson, Ed. Schultess, Bruylant et L.G.D.J., 2006, pp. 655 et sv., n° 1.

(24) Au-delà de la simple déclaration générale de principe, contenue dans l'exposé des motifs de l'avant-projet, que «les textes d'implémentation adoptés par les différents niveaux correspondent convenablement les uns aux autres».

Hoofdstuk 4 - Milieuaansprakelijkheid

Artikelen 91 tot 99

1. De gemeenschappelijke strekking van de onderzochte bepalingen bestaat erin bij te dragen tot de omzetting, wat een aantal specifieke punten betreft, van richtlijn 2004/35/EG van het Europese Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade.

2. De voornoemde richtlijn 2004/35/EG strekt ertoe «de façon horizontale et systématique la question de la prévention et de la réparation du dommage écologique» (23) te behandelen. Het kader waarin de richtlijn voorziet, vormt dus een onlosmakelijk geheel. Bijgevolg moet er inzonderheid voor gezorgd worden dat de maatregelen die worden getroffen om de richtlijn in het interne recht om te zetten een coherent, georganiseerd en gearticuleerd geheel vormen. Indien in die omstandigheden nu reeds enkele van die maatregelen, ook al zijn ze van bijkomend belang, getroffen worden zonder dat nauwkeurig hun plaats kan worden bepaald in het geheel van de regeling die met het oog op de omzetting van de richtlijn moet worden uitgewerkt, en zonder dat een concreet verband wordt gelegd met de overige te dien einde geplande maatregelen (24), zou zulks niet in overeenstemming zijn met de strekking zelf van de richtlijn en zou de Belgische overheid aldus mogelijk voorbijgaan aan haar Europeesrechtelijke verplichtingen.

3. De omzetting van de voornoemde richtlijn in het interne recht veronderstelt, doordat de erin behandelde aangelegenheden een onlosmakelijk geheel vormen, een samenwerkingsverband onder de verschillende instanties belast met de correcte en integrale omzetting ervan.

Daaruit volgt dat de afdeling wetgeving pas een deugdelijk advies zal kunnen verstrekken wanneer ze daartoe verzocht zal worden nadat alle ontwerpteksten zijn uitgewerkt die de volledige omzetting van de richtlijn beogen.

Daaruit volgt dat er bij de huidige stand geen grond bestaat om de ontworpen artikelen 91 tot 99 nader te onderzoeken.

SLOTOPMERKING

De ministers die de tekst voordragen, dienen te worden vermeld *in fine.*

(23) Volgens de woorden van Ch. Pirotte, *«La directive 2004/35/CE du 21 avril 2004 sur la responsabilité environnementale: premiers commentaires»*, in *Les responsabilités environnementales dans l'espace européen.* Frans-Belgisch standpunt, o.l.v. G. Viney en B. Dubuisson, Ed. Schultess, Bruylant en LGDJ, 2006, blz. 655 e.v., nr. 1.

(24) Buiten de enkele, algemene beginselverklaring vervat in de memorie van toelichting bij het voorontwerp, dat het essentieel is dat «de implementatieteksten die door de verschillende niveaus worden aangenomen goed op mekaar zijn afgestemd».

L'avis concernant les titres Ier, IV, V (chapitre 1er) et VI (chapitre 3) a été donné par la première chambre, composée de

Messieurs
M. Van Damme, président de chambre,
J. Baert,
W. Van Vaerenbergh, conseillers d'État,
A. Spruyt,
M. Tison, assesseurs,

Madame
G. Verberckmoes, greffier.

Le rapport a été présenté par MM. R. Aertgeerts, premier auditeur chef de section, B. Weekers, B. Steen et Mme G. Scheppers, auditeurs.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. M. Van Damme.

Le greffier, Le président,

G. Verberckmoes M. Van Damme

Het advies betreffende de titels I, IV, V (hoofdstuk 1) en VI (hoofdstuk 3) werd gegeven door de eerste kamer, samengesteld uit

de Heren
M. Van Damme, kamervoorzitter,
J. Baert,
W. Van Vaerenbergh, staatsraden,
A. Spruyt,
M. Tison, assessoren,

Mevrouw
G. Verberckmoes, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de HH. R. Aertgeerts, eerste auditeur-afdelingshoofd, B. Weekers, B. Steen, en Mevr. G. Scheppers, auditeurs.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. M. Van Damme.

De griffier, De voorzitter,

G. Verberckmoes M. Van Damme

L'avis concernant les titres Ier, II, III (chapitre 1er) et VI (chapitre 2) a été donné par la deuxième chambre composée de:

Messieurs
Y. Kreins, président de chambre,
J. Jaumotte,

Mesdames
M. Baguet, conseillers d'État,

A.-C. Van Geersdaele, greffier.

Les rapports ont été présentés par MM. J. Regnier, premier auditeur chef de section, A. Lefebvre et P. Ronvaux, auditeurs et Mme C. Mertes, référendaire adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J. Jaumotte.

Le greffier, Le président,

A.-C. Van Geersdaele Y. Kreins

Het advies betreffende de titels I, II, III (hoofdstuk 1) en VI (hoofdstuk 2) werd gegeven door de tweede kamer, samengesteld uit

de Heren
Y. Kreins, kamervoorzitter,
J. Jaumotte,

Mevrouwen
M. Baguet, staatsraden,

A.-C. Van Geersdaele, griffier.

De verslagen werden uitgebracht door de HH. J. Regnier, eerste auditeur-afdelingshoofd, A. Lefebvre en P. Ronvaux, auditeurs en Mevr. C. Mertes, adjunct-referendaris.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. Jaumotte.

De griffier, De voorzitter,

A.-C. Van Geersdaele Y. Kreins

L'avis concernant les titres Ier, III (chapitres 2 et 3), V (chapitre 2) et VI (chapitres 1er et 4) a été donné par la quatrième chambre, composée de

Messieurs

R. Andersen, premier président du Conseil d'État,

P. Liénardy,
P. Vandernoot, conseillers d'État,

Madame
A.-C. Van Geersdaele, greffier.

Les rapports ont été présentés par M. B. Jadot, premier auditeur chef de section, Mme W. Vogel, auditeur et Mme L. Vancrayebeck, auditeur adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. P. Liénardy.

Le greffier, Le premier président,

A.-C. Van Geersdaele R. Andersen

Het advies betreffende de titels I, III (hoofdstukken 2 en 3), V (hoofdstuk 2) en VI (hoofdstukken 1 en 4) werd gegeven door de vierde kamer, samengesteld uit

de Heren

R. Andersen, eerste voorzitter van de Raad van State,

P. Liénardy,
P. Vandernoot, staatsraden,

Mevrouw
A.-C. Van Geersdaele, griffier.

De verslagen werden uitgebracht door de H. B. Jadot, eerste auditeur-afdelingshoofd, Mevr. W. Vogel en Mevr. L. Vancrayebeck, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. Liénardy.

De griffier, De eerste voorzitter,

A.-C. Van Geersdaele R. Andersen

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT N° 41.920/2

Le Conseil d'État, section de législation, deuxième chambre, saisi par la Vice-Première Ministre et Ministre de la Justice, le 14 décembre 2006, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un amendement du Gouvernement dans le Titre X, insérer un nouveau Chapitre, intitulé «Modification de la loi du 14 décembre 2005 portant suppression des titres au porteur» de l'avant-projet de loi «portant des dispositions diverses», a donné l'avis suivant:

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique de l'avant-projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, l'avant-projet appelle les observations ci-après.

Observation préliminaire

Le texte soumis au Conseil d'État vise à modifier la loi du 14 décembre 2005 portant suppression des titres au porteur et se présente comme un amendement à l'avant-projet de loi portant des dispositions diverses.

Cet amendement est accompagné d'une justification particulièrement sommaire qui ne permet pas d'appréhender les difficultés concrètes suscitées par la loi du 14 décembre 2005, précitée, et auxquelles l'avant-projet entend remédier.

Le Conseil d'État se demande quel est l'avant-projet de loi portant des dispositions diverses que le Gouvernement entend amender.

En tout état de cause, dès lors que cet avant-projet modifie non seulement plusieurs dispositions essentielles, à savoir les articles 2 et 5 à 10, de la loi du 14 décembre 2005, précitée, ainsi que les articles 468, 469, 472, 475*ter* et 558 du Code des sociétés, il est nécessaire que la motivation qui sous-tend le texte soit complétée en explicitant précisément quelles sont les considérations opérationnelles ainsi que les nécessités des améliorations apportées qu'évoque la justification. Ceci devrait permettre aux parlementaires de cerner plus clairement la portée exacte de l'amendement.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE NR. 41.920/2

De Raad van State, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 14 december 2006 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een amendement van de Regering in Titel X, een nieuwe Hoofdstuk invoegen, luidende «Wijziging van de wet van 14 december 2005 houdende afschaffing van de effecten aan toonder» van de voorontwerp van wet «houdende diverse bepalingen», heeft het volgende advies gegeven:

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het voorontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Voorafgaande opmerking

De aan de Raad van State voorgelegde tekst strekt tot wijziging van de wet van 14 december 2005 houdende afschaffing van de effecten aan toonder en dient zich aan als een amendement op het voorontwerp van wet houdende diverse bepalingen.

Bij dit amendement is een bijzonder beknopte verantwoording gevoegd, op basis waarvan niet achterhaald kan worden tot welke concrete moeilijkheden de voornoemde wet van 14 december 2005 aanleiding geeft, die men via het voorontwerp wil verhelpen.

De Raad van State vraagt zich af welk voorontwerp van wet houdende diverse bepalingen de Regering wil amenderen.

Hoe dan ook, aangezien dit voorontwerp niet alleen verscheidene basisbepalingen wijzigt, namelijk de artikelen 2 en 5 tot 10 van de voornoemde wet van 14 december 2005, en ook de artikelen 468, 469, 472, 475*ter* en 558 van het Wetboek van vennootschappen, moet de motivering die ten grondslag ligt aan de regeling aangevuld worden door nauwkeurig aan te geven wat de operationele overwegingen zijn en de vereisten qua aan te brengen verbeteringen waar in de verantwoording op wordt gedoeld. Dat zou de parlementsleden in staat moeten stellen de juiste strekking van het amendement beter te begrijpen.

Observations particulières

Dispositif

Article X+2

À l'article 6 en projet, il convient d'écrire dans l'alinéa 4 «en cas d'application de l'article 475*ter*», conformément d'ailleurs à l'alinéa 3 du même article.

Article X+3

1. Les textes français et néerlandais sont différents. Le texte français traite des titres au porteur émis par le Trésor, ce que l'on ne retrouve pas dans le texte néerlandais.

Par ailleurs, le texte français en son début est incompréhensible.

2. L'article 7 de la loi du 14 décembre 2005, précitée (ci-après la loi), organise la conversion des titres au porteur en titres nominatifs ou en titres dématérialisés. Cette conversion doit être demandée par le titulaire des titres.

L'article 7, en projet, semble supprimer l'exigence actuelle d'une demande de conversion par le titulaire. Le texte tel qu'il est projeté manque de précision au niveau de son libellé. Ainsi, le paragraphe 2 dispose que «la conversion en titres nominatifs est demandée auprès de l'émetteur», mais n'indique pas qui doit formuler cette demande.

En revanche, s'agissant d'une conversion en titres dématérialisés, il semble qu'aucune demande ne doive être formulée et qu'elle «(...) s'opère automatiquement par l'inscription en compte des titres à partir de la date de conversion mentionnée dans les statuts».

Dans un souci de sécurité juridique, il y aurait lieu de clarifier avec précision la manière et le moment où la conversion des titres au porteur s'opère, en distinguant selon qu'il s'agit d'une conversion en titres nominatifs ou en titres dématérialisés.

Article X+4

Le texte en projet dispose que:

«Le Roi peut désigner une institution qui sera chargée, selon les modalités qu'il estime adéquates, de tenir une base de données ...».

Pour éviter toute discussion quant au caractère adéquat des modalités que le Roi arrêterait et donc dans un souci de sécurité juridique, il est suggéré de rédiger le début de l'article 8 de la loi comme suit:

Bijzondere opmerkingen

Dispositief

Artikel X+2

In het vierde lid van het ontworpen artikel 6 schrijve men «bij toepassing van artikel 475*ter*», zoals overigens in het derde lid van hetzelfde artikel.

Artikel X+3

1. De Nederlandse en de Franse tekst zijn verschillend. In de Franse tekst is sprake van effecten aan toonder uitgegeven door de Schatkist, wat niet het geval is in de Nederlandse tekst.

Bovendien is het begin van de Franse tekst onbegrijpelijk.

2. Artikel 7 van de voornoemde wet van 14 december 2005 (hierna te noemen de wet) regelt de omzetting van effecten aan toonder in effecten op naam of in gedematerialiseerde effecten. Die omzetting moet aangevraagd worden door de rechthebbende van de effecten.

Het ontworpen artikel 7 lijkt het huidige vereiste waarbij de rechthebbende de omzetting moet aanvragen, af te schaffen. De formulering van de regeling zoals die ontworpen is, is niet nauwkeurig genoeg. Zo bijvoorbeeld bepaalt paragraaf 2 dat «de omzetting in effecten op naam (...) aangevraagd (wordt) bij de emittent», maar staat daarin niet wie die aanvraag moet doen.

Wanneer het daarentegen gaat over omzetting in gedematerialiseerde effecten, lijkt geen enkele aanvraag gedaan hoeven te worden en lijkt deze omzetting «(...) automatisch (te geschieden) door inschrijving van de effecten op een effectenrekening vanaf de in de statuten vermelde omzettingsdatum».

Ter wille van de rechtszekerheid moet nauwkeurig aangegeven worden hoe en wanneer de omzetting van de effecten aan toonder plaatsvindt, waarbij een onderscheid moet worden gemaakt al naargelang het gaat om omzetting in effecten op naam of een omzetting in gedematerialiseerde effecten.

Artikel X+4

De ontworpen tekst bepaalt het volgende:

«De Koning kan een instelling aanwijzen die, volgens de modaliteiten die hij passend acht, zal belast worden met het bijhouden van een gegevensbank (...)».

Teneinde iedere discussie te voorkomen omtrent de vraag of de voorschriften die de Koning zou uitvaardigen, passend zijn, en dus ter wille van de rechtszekerheid, wordt voorgesteld artikel 8 van de wet als volgt te stellen:

«Art. 8. Le Roi peut désigner une institution qui sera chargée, selon les modalités qu'il détermine, de tenir une base de données ...».

Article X+5

1. Dans le texte de l'alinéa 1er, en projet, de l'article 9, de la loi, il est prévu que «les frais d'ouverture et de tenue du compte sont supportés par l'émetteur». Cette phrase est inutile dans la mesure où elle figure à l'alinéa 3 de l'article 9 de la loi qui n'est pas affecté par les modifications en projet.

2. La dernière phrase de l'alinéa 1er, en projet, de l'article 9, de la loi dispose que «Les titres sont alors immédiatement inscrits dans le registre des titres nominatifs au nom de l'émetteur». Elle suggère que les titres sont définitivement inscrits au nom de l'émetteur et que celuici en est en quelque sorte le propriétaire. Or, il ne s'agit que d'une inscription provisoire des titres au nom de l'émetteur compte tenu de l'absence de demande de conversion.

Pour éviter toute équivoque, il y a lieu de supprimer la dernière phrase de l'alinéa 1er en projet de l'article 9, de la loi, et de s'en tenir aux alinéas 3 et 4 de l'article 9 de la loi du 14 décembre 2005, précitée.

La chambre était composée de

Messieurs

Y. Kreins, président de chambre,
J. Jaumotte,

Madame
M. Baguet, conseillers d'État,

Messieurs
H. Bosly,
G. Keutgen, assesseurs de la section de législation,

Madame
B. Vigneron greffier,

Le rapport a été présenté par M. J.-L. Paquet, premier auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J. Jaumotte.

Le greffier, Le président,

B. Vigneron Y. Kreins

«Art. 8. De Koning kan een instelling aanwijzen die, volgens de voorschriften die hij geeft, belast zal worden met het bijhouden van een gegevensbank die de relevante informatie over de emittenten overneemt ... toepassing van deze wet, in het bijzonder van de artikelen 6 en 7 ervan.».

Artikel X+5

1. In de tekst van het ontworpen eerste lid van artikel 9 van de wet, wordt bepaald dat «de kosten voor het openen en bijhouden van de rekening (...) ten laste (zijn) van de emittent». Die zin is overbodig doordat hij reeds in het derde lid van artikel 9 van de wet staat, dat ongemoeid wordt gelaten door de ontworpen wijzigingen.

2. De laatste zin van het ontworpen eerste lid van artikel 9 van de wet bepaalt dat «de effecten (...) dan onmiddellijk op naam van de emittent (worden) ingeschreven in het register van de effecten op naam». Hij wekt de indruk dat de effecten definitief op naam van de emittent worden ingeschreven en deze daarvan als het ware de eigenaar is. Het gaat echter slechts om een tijdelijke inschrijving van de effecten op de naam van de emittent, omdat er geen aanvraag tot omzetting is.

Om iedere onduidelijkheid te voorkomen, moet de laatste zin van het ontworpen eerste lid van artikel 9 van de wet geschrapt worden, en dient men het te houden bij het derde en het vierde lid van artikel 9 van de voornoemde wet van 14 december 2005.

De kamer was samengesteld uit

de Heren

Y. Kreins, kamervoorzitter,
J. Jaumotte,

Mevrouw
M. Baguet, staatsraden,

de Heren
H. Bosly,
G. Keutgen, assessoren van de afdeling wetgeving,

Mevrouw
B. Vigneron griffier,

Het verslag werd uitgebracht door de H. J.-L. Paquet, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. Jaumotte.

De griffier, De voorzitter,

B. Vigneron Y. Kreins

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT N° 41.690/2

Le Conseil d'État, section de législation, deuxième chambre, saisi par la Vice-Première Ministre et Ministre de la Justice, le 17 novembre 2006, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi «relatif à la modification de la loi du 20 février 1991 relative aux baux à loyer portant sur les résidences principales», a donné le 30 novembre 2006 l'avis suivant:

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique de l'avant-projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, l'avant-projet appelle les observations ci-après.

Constitution, articles 77 et 78

L'avant-projet de loi contient deux parties, l'une relevant de l'article 77 de la Constitution, l'autre de l'article 78, sur le vu de la présentation des textes communiqués au Conseil d'État.

S'il est vrai que l'article 1er du dispositif «art. 77 de la Constitution» relève bien de la procédure bicamérale parfaite, parce qu'il a trait à une attribution de compétence aux juridictions de l'ordre judiciaire; l'article 2 est étranger à cette procédure, puisqu'il se borne à organiser les relations entre divers articles du Code civil.

Les deux avant-projets de loi devront par ailleurs être complétés par un article visant, selon le cas, l'article 77 ou l'article 78 de la Constitution.

Amendements à la loi-programme

Selon les informations communiquées au Conseil d'État, l'intention est d'insérer l'avant-projet de loi présentement examiné dans la loiprogramme en cours de préparation [1].

L'objet de l'avant-projet de loi - apporter des modifications importantes au Code civil en matière de baux - est de ceux qui n'ont pas leur place dans un tel dispositif, qui doit être strictement limité aux mesures qui ont des effets budgétaires. L'expérience apprend en effet que l'examen précipité de pareils textes ne permet pas d'en éclairer la portée ou

[1] Raison pour laquelle le Gouvernement a demandé au Conseil d'État d'abréger le délai d'un mois imparti à l'examen de l'avantprojet.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE NR. 41.690/2

De Raad van State, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 17 november 2006 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet «betreffende de wijziging van de wet van 20 februari 1991 betreffende de huurovereenkomsten inzake de hoofdverblijfplaatsen», heeft op 30 november 2006 het volgende advies gegeven:

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het voorontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het voorontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Grondwet, artikelen 77 en 78

Het voorontwerp van wet bevat twee delen, waarbij het eerste valt onder artikel 77 van de Grondwet en het tweede onder artikel 78, op basis van het voorkomen van de teksten die aan de Raad van State zijn voorgelegd.

Terwijl artikel 1 van het dispositief «art. 77 van de Grondwet» inderdaad valt onder de procedure van het volledige bicamerisme, omdat het betrekking heeft op een opdracht van bevoegdheid aan de justitiële gerechten, heeft artikel 2 niets uit te staan met die procedure, aangezien daarin alleen de verbanden tussen onderscheiden artikelen van het Burgerlijk Wetboek worden geregeld.

De beide voorontwerpen van wet dienen overigens te worden aangevuld met een artikel waarin, naar gelang van het geval, verwezen wordt naar artikel 77 of artikel 78 van de Grondwet.

Amendementen op de programmawet

Volgens de inlichtingen die aan de Raad van State zijn verstrekt, is het de bedoeling het voorliggende voorontwerp van wet in te voegen in de programmawet die voorbereid wordt [1].

Het doel van het voorontwerp van wet het aanbrengen van ingrijpende wijzigingen in het Burgerlijk Wetboek op het stuk van huurovereenkomsten behoort tot die welke niet op hun plaats zijn in zulk een dispositief, dat strikt beperkt dient te worden tot maatregelen die budgettaire gevolgen hebben. De ervaring leert immers dat een overhaast onderzoek van zulke

[1] Hetgeen de reden is waarom de Regering de Raad van State verzocht heeft om een inkorting van de termijn van een maand die toegemeten was voor het onderzoek van het voorontwerp.

d'en améliorer la rédaction, de sorte qu'ils ne peuvent encadrer durablement les relations contractuelles entre particuliers. Il en résulte une complexité et une insécurité juridiques croissantes, que la sobriété des travaux parlementaires ne permet pas de réduire, qui ruinent l'efficacité des réformes entreprises. C'est sous le bénéfice de cette observation liminaire que le présent avis est donné.

teksten het niet mogelijk maakt een beter zicht te krijgen op de draagwijdte ervan of om de redactie ervan te verbeteren, zodat ze geen duurzaam kader kunnen vormen voor contractuele relaties tussen particulieren. Daaruit volgen een toenemende complexiteit en rechtsonzekerheid, die niet kunnen worden ingeperkt vanwege de karige uitleg in de parlementaire voorbereiding, wat zeer nadelig is voor de efficiëntie van de aangevangen hervormingen. Het is onder voorbehoud van deze voorafgaande opmerking dat dit advies gegeven wordt.

Article 1er du premier projet (Constitution, article 77)

Concernant le bail écrit

1. L'avant-projet de loi impose l'établissement d'un écrit en matière de baux; la mesure sera étendue aux baux en cours dans un délai de six mois.

Invitée à préciser s'il existe, en droit comparé, des précédents de généralisation de l'obligation du bail écrit, la déléguée de la ministre a fourni les explications suivantes:

«En droit français, l'article 3 de la loi n° 89-462 du 6 juillet 1989 énonce, à propos des baux d'habitation principale, le principe général selon lequel «le contrat de location est établi par écrit» et précise notamment que «chaque partie peut exiger, à tout moment, de l'autre partie, l'établissement d'un contrat conforme aux dispositions du présent article».

Le Code suisse des obligations prévoit certaines protections spécifiques aux baux d'habitations, notamment en matière de loyers abusifs et d'annulabilité des congés contrevenant aux règles de la bonne foi, mais il ne semble pas prévoir l'obligation d'un bail écrit.

Il en va de même aux Pays-Bas avec les règles du Livre VII, titre 4, du nouveau Code civil.

Quant au Code civil luxembourgeois, il contient, sous les «règles communes aux baux des maisons et des biens ruraux», un article 1714 qui dispose, comme le nôtre, qu'«on peut louer par écrit ou verbalement».

Enfin, le Code civil du Québec prévoit, sous la section contenant les «règles particulières au bail d'un logement», une règle intermédiaire qui ne consacre pas une obligation formelle d'un écrit et qui est rédigée comme suit: «1895. Le locateur est tenu, dans les 10 jours de la conclusion du bail, de remettre un exemplaire du bail au locataire ou, dans le cas d'un bail verbal, de lui remettre un écrit indiquant le nom et l'adresse du locateur, le nom du locataire, le loyer et l'adresse du logement loué et reproduisant les mentions prescrites par les règlements pris par le gouvernement». Cet écrit fait partie du bail. Le bail ou l'écrit doit être fait sur le formulaire dont l'utilisation est rendue obligatoire par les règlements pris par le gouvernement. Il est aussi tenu, lorsque le bail est reconduit et que les parties conviennent de le modifier, de remettre au locataire, avant le début de la reconduction, un écrit qui

Artikel 1 van het eerste ontwerp (Grondwet, artikel 77)

De schriftelijke huurovereenkomst

1. Bij het voorontwerp van wet wordt het op schrift stellen van een huurovereenkomst verplicht gemaakt; de maatregel zal tot de lopende huurovereenkomsten worden uitgebreid binnen een termijn van zes maanden.

Naar aanleiding van het verzoek om aan te geven of er in vergelijkend recht precedenten zijn van een veralgemening van de verplichting om een schriftelijke huurovereenkomst op te maken, heeft de gemachtigde van de minister de volgende uitleg verstrekt:

«En droit français, l'article 3 de la loi n° 89-462 du 6 juillet 1989 énonce, à propos des baux d'habitation principale, le principe général selon lequel «le contrat de location est établi par écrit» et précise notamment que «chaque partie peut exiger, à tout moment, de l'autre partie, l'établissement d'un contrat conforme aux dispositions du présent article».

Le Code suisse des obligations prévoit certaines protections spécifiques aux baux d'habitations, notamment en matière de loyers abusifs et d'annulabilité des congés contrevenant aux règles de la bonne foi, mais il ne semble pas prévoir l'obligation d'un bail écrit.

Il en va de même aux Pays-Bas avec les règles du Livre VII, titre 4, du nouveau Code civil.

Quant au Code civil luxembourgeois, il contient, sous les «règles communes aux baux des maisons et des biens ruraux», un article 1714 qui dispose, comme le nôtre, qu'«on peut louer par écrit ou verbalement».

Enfin, le Code civil du Québec prévoit, sous la section contenant les «règles particulières au bail d'un logement», une règle intermédiaire qui ne consacre pas une obligation formelle d'un écrit et qui est rédigée comme suit: «1895. Le locateur est tenu, dans les 10 jours de la conclusion du bail, de remettre un exemplaire du bail au locataire ou, dans le cas d'un bail verbal, de lui remettre un écrit indiquant le nom et l'adresse du locateur, le nom du locataire, le loyer et l'adresse du logement loué et reproduisant les mentions prescrites par les règlements pris par le gouvernement». Cet écrit fait partie du bail. Le bail ou l'écrit doit être fait sur le formulaire dont l'utilisation est rendue obligatoire par les règlements pris par le gouvernement. Il est aussi tenu, lorsque le bail est reconduit et que les parties conviennent de le modifier, de remettre au locataire, avant le début de la reconduction, un écrit

constate les modifications au bail initial. Le locataire ne peut, toutefois, demander la résiliation du bail si le locateur fait défaut de se conformer à ces prescriptions.»

Ces informations mériteraient d'être complétées par un bref aperçu de l'efficacité respective de ces divers régimes juridiques sur l'amélioration du marché locatif résidentiel et ce, afin de permettre au législateur de se prononcer en connaissance de cause sur les choix qui s'offrent à lui à l'occasion de l'examen de la réforme en projet; un éclairage sur les mesures transitoires qui auraient été prises par exemple en France, et sur la jurisprudence à laquelle elles auraient donné lieu, serait également d'une grande utilité.

2. À la question de savoir si les stipulations du bail obligatoirement établi par écrit, seront nécessairement plus respectueuses de l'équilibre à trouver entre les droits et obligations du bailleur et ceux du locataire, par rapport à un bail verbal, la déléguée de la ministre a fait valoir ce qui suit:

«Obliger les parties à rédiger un écrit, en matière de bail, revient à leur faire comprendre l'importance de la détermination de leurs droits et obligations réciproques. Cette détermination est capitale en droit du bail, et certainement en droit du bail de résidence principale, au motif qu'il s'agit fréquemment de la convention de droit privé qui engendre, pour les personnes physiques, les plus grandes conséquences patrimoniales. Il existe donc des raisons objectives et pourvues d'une justification suffisante pour contraindre les parties à une convention de bail, de procéder par écrit.

(...)

De plus, une convention de bail verbal ne saurait être enregistrée, à défaut de corpus. Il s'agit d'un désavantage réel pour le locataire, qui ne peut en aucune manière procéder à l'enregistrement de son bail. Dès lors, il ne peut pas bénéficier d'une règle légale qui le protège dans le droit du bail de résidence principale, à savoir l'opposabilité de son bail à l'acquéreur du bien loué.

Enfin, contraindre les parties à un contrat de bail à exposer par écrit leurs droits et leurs obligations réciproques, constitue un élément dans la lutte contre les tentatives d'influences illégitimes de bailleurs ou de locataires peu scrupuleux.

En effet, lorsque le bail est verbal, l'une des parties aura plus tendance à s'estimer en droit de changer les modalités d'exécution de la convention, en ce compris concernant le prix. Certes chacune des parties peut faire appel au juge, mais l'aléa judiciaire est plus grand, nous semble-t-il, si le juge ne peut se fonder sur un écrit accepté par les deux parties et doit se contenter de l'exécution concrète que les parties ont donné à leurs relations contractuelles.»

Il reste que, pendant une période de transition, dont l'importance ne saurait être négligée, on se trouvera en présence d'un certain nombre de baux verbaux en cours.

qui constate les modifications au bail initial. Le locataire ne peut, toutefois, demander la résiliation du bail si le locateur fait défaut de se conformer à ces prescriptions.»

Die inlichtingen zouden moeten worden aangevuld met een kort overzicht van de respectieve efficiëntie van deze onderscheiden rechtsstelsels ter zake van de verbetering van de markt van de huurwoningen en zulks teneinde de wetgever in staat te stellen om zich met kennis van zaken uit te spreken over de keuzes die hem worden geboden bij het onderzoek van de ontworpen hervorming; uitleg over de overgangsmaatregelen die bijvoorbeeld in Frankrijk zijn genomen en over de rechtspraak waartoe ze aanleiding zouden hebben gegeven zou eveneens zeer nuttig zijn.

2. Op de vraag of de bepalingen van de verplicht op schrift gestelde huurovereenkomst noodzakelijkerwijze beter dan die van een mondelinge huurovereenkomst zullen leiden tot het evenwicht dat tussen de rechten en verplichtingen van de verhuurder en de huurder moet worden gevonden, heeft de gemachtigde van de minister het volgende aangevoerd:

«Obliger les parties à rédiger un écrit, en matière de bail, revient à leur faire comprendre l'importance de la détermination de leurs droits et obligations réciproques. Cette détermination est capitale en droit du bail, et certainement en droit du bail de résidence principale, au motif qu'il s'agit fréquemment de la convention de droit privé qui engendre, pour les personnes physiques, les plus grandes conséquences patrimoniales. Il existe donc des raisons objectives et pourvues d'une justification suffisante pour contraindre les parties à une convention de bail, de procéder par écrit.

(...)

De plus, une convention de bail verbal ne saurait être enregistrée, à défaut de corpus. Il s'agit d'un désavantage réel pour le locataire, qui ne peut en aucune manière procéder à l'enregistrement de son bail. Dès lors, il ne peut pas bénéficier d'une règle légale qui le protège dans le droit du bail de résidence principale, à savoir l'opposabilité de son bail à l'acquéreur du bien loué.

Enfin, contraindre les parties à un contrat de bail à exposer par écrit leurs droits et leurs obligations réciproques, constitue un élément dans la lutte contre les tentatives d'influences illégitimes de bailleurs ou de locataires peu scrupuleux.

En effet, lorsque le bail est verbal, l'une des parties aura plus tendance à s'estimer en droit de changer les modalités d'exécution de la convention, en ce compris concernant le prix. Certes chacune des parties peut faire appel au juge, mais l'aléa judiciaire est plus grand, nous semble-t-il, si le juge ne peut se fonder sur un écrit accepté par les deux parties et doit se contenter de l'exécution concrète que les parties ont donné à leurs relations contractuelles.».

Feit blijft dat er tijdens een overgangsperiode, waarvan de lengte niet verwaarloosd mag worden, een aantal lopende mondelinge huurovereenkomsten zullen zijn.

Selon l'alinéa 4 de l'article 1er*bis*, en projet, ces baux verbaux seront écrits à l'expiration de cette période de transition. Il convient cependant de noter que, nonobstant cette formulation, rien n'établit que l'écrit qui sera ainsi rédigé ne sera qu'une transposition du bail verbal ni que ce système serait plus favorable pour le locataire que le bail verbal qui le liait antérieurement sous le contrôle du juge de paix.

3. Si les parties ne s'entendent pas pour établir un bail écrit, elles pourront faire appel au juge de paix.

La déléguée de la ministre a été invitée à préciser comment celui-ci procéderait et quels seront les critères qui guideront son jugement.

Sur ces deux questions, la déléguée de la ministre a fourni les précisions suivantes:

«La loi prévoit un préalable nécessaire à la saisine du juge de paix, à savoir la mise en demeure de dresser, compléter ou signer une convention écrite selon le prescrit du nouvel article 1er*bis*, alinéa 1er , de la loi relative aux baux de résidence principale. Si, dans les 8 jours de la réception de cette mise en demeure, le bailleur ou le locataire n'a pas exécuté l'obligation visée par cette disposition, l'autre partie peut saisir le juge.

Au niveau de la procédure, aucune règle particulière ne dérogera au droit commun procédural du bail. La demande restera introduite par la voie d'une requête fondée sur l'article 1344*bis* du Code civil, mais non nécessairement précédée d'une tentative de conciliation fondée sur l'article 1344*septies*, puisqu'il ne s'agit pas de l'un des objets de litige visés par cette disposition. Les motifs de cette requête indiqueront les preuves de l'existence d'une relation contractuelle de bail de logement de résidence principale. Il y sera annexé la mise en demeure préalable de l'autre partie. Le dispositif demandera au Juge de paix de dire pour droit que, dans un certain délai, l'autre partie doit dresser, compléter ou signer la convention de bail (dont un projet sera soumis au juge ou qu'il établira sur la base des débats développés devant lui), et qu'à défaut de ce faire, le jugement vaudra bail écrit. Éventuellement, des dommages et intérêts peuvent être demandés au Juge de paix et accordés par celui-ci.

Le Juge de paix conserve à cet égard l'ensemble de ses prérogatives légales, notamment tous les pouvoirs d'investigation et toutes les compétences que le Code judiciaire et les lois qui le complètent lui octroient. Le Juge de paix ne pourra pas cependant à proprement parler contraindre le défendeur à signer la convention. En effet, une telle situation violerait le principe «*nemo potest cogi ad factum*». Par contre, son jugement vaudra bail écrit si, dans le délai qu'il octroie à la partie défenderesse pour ce faire, celle-ci a omis, par négligence ou par faute, d'exécuter l'obligation de facere qu'on lui impose.

Volgens het vierde lid van het ontworpen artikel 1*bis*, behoren die mondelinge huurovereenkomsten op schrift gesteld te zijn bij het verstrijken van die overgangsperiode. Er dient evenwel te worden opgemerkt dat, ondanks die formulering, niets bewijst dat het stuk dat aldus zal worden opgesteld slechts de omzetting zal zijn van de mondelinge huurovereenkomst, noch dat dit systeem voor de huurder gunstiger zal zijn dan de mondelinge huurovereenkomst, waardoor hij voordien gebonden was onder de toetsing door de vrederechter.

3. Als de partijen het niet eens worden om een huurovereenkomst op schrift te stellen, zullen ze een beroep kunnen doen op de vrederechter.

De gemachtigde van de minister is verzocht aan te geven hoe de vrederechter te werk zou gaan en welke criteria hij zal aanwenden om een vonnis te vellen.

In verband met deze beide punten heeft de gemachtigde van de minister de volgende verduidelijkingen gegeven:

*«La loi prévoit un préalable nécessaire à la saisine du juge de paix, à savoir la mise en demeure de dresser, compléter ou signer une convention écrite selon le prescrit du nouvel article 1er*bis*, alinéa 1er, de la loi relative aux baux de résidence principale. Si, dans les 8 jours de la réception de cette mise en demeure, le bailleur ou le locataire n'a pas exécuté l'obligation visée par cette disposition, l'autre partie peut saisir le juge.*

*Au niveau de la procédure, aucune règle particulière ne dérogera au droit commun procédural du bail. La demande restera introduite par la voie d'une requête fondée sur l'article 1344*bis *du Code civil, mais non nécessairement précédée d'une tentative de conciliation fondée sur l'article 1344septies, puisqu'il ne s'agit pas de l'un des objets de litige visés par cette disposition. Les motifs de cette requête indiqueront les preuves de l'existence d'une relation contractuelle de bail de logement de résidence principale. Il y sera annexé la mise en demeure préalable de l'autre partie. Le dispositif demandera au Juge de paix de dire pour droit que, dans un certain délai, l'autre partie doit dresser, compléter ou signer la convention de bail (dont un projet sera soumis au juge ou qu'il établira sur la base des débats développés devant lui), et qu'à défaut de ce faire, le jugement vaudra bail écrit. Eventuellement, des dommages et intérêts peuvent être demandés au Juge de paix et accordés par celui-ci.*

Le Juge de paix conserve à cet égard l'ensemble de ses prérogatives légales, notamment tous les pouvoirs d'investigation et toutes les compétences que le Code judiciaire et les lois qui le complètent lui octroient. Le Juge de paix ne pourra pas cependant à proprement parler contraindre le défendeur à signer la convention. En effet, une telle situation violerait le principe «nemo potest cogi ad factum». Par contre, son jugement vaudra bail écrit si, dans le délai qu'il octroie à la partie défenderesse pour ce faire, celle-ci a omis, par négligence ou par faute, d'exécuter l'obligation de facere qu'on lui impose.

Les critères qui guideront son jugement sont les suivants:

«1° Le juge de paix doit vérifier si la loi nouvelle est d'application au contrat qui lui est soumis. Le juge doit donc contrôler si la loi est d'application compte tenu de la date de son entrée en vigueur et des règles de droit international privé. Il doit également vérifier qu'il s'agit bien d'un bail de résidence principale.

2° Le juge de paix doit contrôler si les parties ont bien entendu établir entre elles un contrat de bail de résidence principale. Se fondant sur les articles 1156 et suivants du Code civil relatifs à l'interprétation des conventions, le juge devra vérifier l'ensemble des éléments qui établissent que les parties ont bien eu l'intention de conclure une convention de bail de résidence principale, et que cette volonté est suffisante pour faire naître un lien obligatoire entre les parties. Le début d'exécution de la convention de bail sera à cet égard un élément prépondérant.

3° Le juge de paix doit vérifier si l'autre partie a été mise en demeure conformément à la loi. La mise en demeure doit être signifiée par voie recommandée ou par exploit d'huissier. La partie qui poursuit doit attendre 8 jours pour laisser à l'autre le temps de réagir et de s'exécuter volontairement s'il échet. Une demande qui serait prématurée (parce que, in fine, l'autre partie s'exécute dans les délais légaux) expose le demandeur au paiement des entiers dépens de l'instance. Sa demande n'est cependant pas irrecevable, car la loi n'impose pas cette solution. Au demeurant, une citation en justice vaut mise en demeure.

4° Le juge de paix doit, avec l'aide des parties, établir la convention écrite. Cette convention doit impérativement répondre au prescrit de l'article 1er*bis*, alinéa 1er, nouveau, et contenir l'identité de toutes les parties contractantes, la date de prise en cours, la désignation de tous les locaux et parties d'immeuble couvrant l'objet locatif et le montant du loyer. Cette convention doit respecter la volonté commune des parties. Le juge ne peut décider que les parties ont convenu d'un contrat de bail que s'il constate que les parties se sont mises d'accord sur les obligations essentielles, à savoir la chose (locaux, parties d'immeubles, prise en cours) et le prix (montant du loyer). S'il ne constate pas d'accord sur ces obligations essentielles, il doit alors constater que les parties n'ont pas entendu établir entre elles de convention de bail de résidence principale (voy. n° 2).

5° Le juge de paix doit indiquer le délai dans lequel la partie défenderesse devra s'exécuter. A cet égard, il se fondera sur la demande des parties devant lui. Le demandeur devrait indiquer dans sa requête le délai sollicité pour que la partie défenderesse s'exécute. Le défendeur peut opposer à ce délai toutes les défenses qu'il estime utiles.»»

La réponse met en lumière que le projet s'éloigne de l'office habituel du juge et ne contribuera pas à la résorption de l'arriéré judiciaire; il contient aussi un risque de disparité de traitement de situations comparables d'un canton judiciaire à l'autre.

Les critères qui guideront son jugement sont les suivants:

«1° Le juge de paix doit vérifier si la loi nouvelle est d'application au contrat qui lui est soumis. Le juge doit donc contrôler si la loi est d'application compte tenu de la date de son entrée en vigueur et des règles de droit international privé. Il doit également vérifier qu'il s'agit bien d'un bail de résidence principale.

2° Le juge de paix doit contrôler si les parties ont bien entendu établir entre elles un contrat de bail de résidence principale. Se fondant sur les articles 1156 et suivants du Code civil relatifs à l'interprétation des conventions, le juge devra vérifier l'ensemble des éléments qui établissent que les parties ont bien eu l'intention de conclure une convention de bail de résidence principale, et que cette volonté est suffisante pour faire naître un lien obligatoire entre les parties. Le début d'exécution de la convention de bail sera à cet égard un élément prépondérant.

3° Le juge de paix doit vérifier si l'autre partie a été mise en demeure conformément à la loi. La mise en demeure doit être signifiée par voie recommandée ou par exploit d'huissier. La partie qui poursuit doit attendre 8 jours pour laisser à l'autre le temps de réagir et de s'exécuter volontairement s'il échet. Une demande qui serait prématurée (parce que, in fine, l'autre partie s'exécute dans les délais légaux) expose le demandeur au paiement des entiers dépens de l'instance. Sa demande n'est cependant pas irrecevable, car la loi n'impose pas cette solution. Au demeurant, une citation en justice vaut mise en demeure.

*4° Le juge de paix doit, avec l'aide des parties, établir la convention écrite. Cette convention doit impérativement répondre au prescrit de l'article 1er*bis, *alinéa 1er, nouveau, et contenir l'identité de toutes les parties contractantes, la date de prise en cours, la désignation de tous les locaux et parties d'immeuble couvrant l'objet locatif et le montant du loyer. Cette convention doit respecter la volonté commune des parties. Le juge ne peut décider que les par*ties ont convenu d'un contrat de bail que s'il constate que les parties se sont mises d'accord sur les obligations essentielles, à savoir la chose (locaux, parties *d'immeubles, prise en cours) et le prix (montant du loyer). S'il ne constate pas d'accord sur ces obligations essentielles, il doit alors constater que les parties n'ont pas entendu établir entre elles de convention de bail de résidence principale (voy. n° 2).*

5° Le juge de paix doit indiquer le délai dans lequel la partie défenderesse devra s'exécuter. À cet égard, il se fondera sur la demande des parties devant lui. Le demandeur devrait indiquer dans sa requête le délai sollicité pour que la partie défenderesse s'exécute. Le défendeur peut opposer à ce délai toutes les défenses qu'il estime utiles.»»

Uit het antwoord komt naar voren dat het ontwerp afwijkt van de gebruikelijke inhoud van het rechtersambt en niet zal bijdragen tot het inhalen van de gerechtelijke achterstand; het bevat eveneens het gevaar dat vergelijkbare situaties naargelang van het gerechtelijk kanton verschillend zullen worden behandeld.

Plus fondamentalement, se pose la question de savoir s'il est concevable qu'une partie puisse être liée par une convention établie d'office par le juge alors même qu'il n'y aurait aucun début d'exécution à cette convention.

Si une des parties met fin à des pourparlers en vue de l'établissement d'un bail, c'est éventuellement par l'octroi de dommages et intérêts qu'un tel différend peut être réglé.

En l'absence de toute circonstance permettant au juge de conclure, comme c'est le cas au regard du droit actuel, à l'existence d'un bail verbal, le Conseil d'État n'aperçoit pas ce qui permettrait au juge d'imposer par son jugement la conclusion d'un bail à ces parties.

Il appartient aux auteurs du projet de mieux circonscrire les circonstances dans lesquelles le juge peut conclure à l'existence d'un bail entre les parties qu'il convient de formaliser par écrit sous son office. Au surplus, il convient de justifier qu'un tel système reste compatible avec l'article 16 de la Constitution.

La simple intention d'établir un bail ne peut en tout cas pas suffire. De même, qu'en est-il de l'hypothèse où les parties sont, au cours de pourparlers, d'accord sur les éléments essentiels du contrat de bail, à l'exception du montant du loyer? Le juge pourrat-il dans ce cas conclure à l'existence du bail, en fixant, notamment, comme montant du loyer, le loyer qui aurait été mentionné, «à titre informatif» selon l'article 1716, en projet, du Code civil [(2)], dans l'avis de mise en location d'un bien affecté à l'habitation?

4. Le texte en projet réserve aussi les éventuelles indemnités pour préjudice encouru, qu'il devrait être possible de réclamer outre l'établissement du jugement valant bail écrit. La déléguée de la ministre a été invitée à préciser la portée de cette réserve.

Ses explications sont les suivantes:

«Tout d'abord, si la partie demanderesse a fait appel à un avocat, ses frais et honoraires feront l'objet d'une répétibilité. Qu'il s'agisse de l'application de la jurisprudence de la Cour de cassation (Cass., 2 septembre 2004, J.L.M.B., 2004, p. 1323) ou du projet de loi en cours d'examen sur la question, les frais et honoraires d'un conseil sont désormais, suivant certaines règles, répétitibles.

Ensuite, la partie demanderesse peut se prévaloir de n'importe quel dommage, pourvu qu'elle apporte la preuve qu'il existe et qu'il est en relation causale avec le manquement à la loi. Ainsi en est-il de l'éventuel dommage moral, ou de tout

(2) Voir l'article 1er du second projet (Constitution, article 78).

Nog fundamenteler is de vraag of het denkbaar is dat een partij gebonden wordt door een overeenkomst die de rechter ambtshalve heeft opgemaakt, zelfs als er geen enkel begin van tenuitvoerlegging van die overeenkomst is gemaakt.

Wanneer een van de partijen een einde maakt aan de gesprekken met het oog op het opstellen van een huurovereenkomst, kan zulk een geschil eventueel geregeld worden door een schadevergoeding toe te kennen.

Bij gebrek aan enige omstandigheid die het de rechter mogelijk maakt te concluderen dat er een mondelinge huurovereenkomst bestaat, zoals het geval is in het huidige recht, is het de Raad van State niet duidelijk op basis waarvan de rechter met zijn vonnis deze partijen zou kunnen verplichten een huurovereenkomst te sluiten.

De stellers van het ontwerp dienen beter de omstandigheden te omschrijven waarin de rechter kan concluderen tot het bestaan van een overeenkomst tussen de partijen die onder zijn gezag schriftelijk moet worden vastgelegd. Bovendien moet worden gerechtvaardigd dat een dergelijke regeling verenigbaar blijft met artikel 16 van de Grondwet.

De loutere bedoeling om een huurovereenkomst op te stellen kan in ieder geval niet volstaan. Evenzo rijst de vraag hoe het staat met het geval waarin de partijen tijdens besprekingen akkoord gaan met de essentiële gegevens van de huurovereenkomst, met uitzondering van het huurbedrag. Kan de rechter in dat geval concluderen tot het bestaan van een huurovereenkomst, door meer bepaald als huurbedrag de huurprijs vast te stellen die «ter informatie» volgens het ontworpen artikel 1716 van het Burgerlijk Wetboek [(2)] vermeld zou zijn in het bericht van verhuring van een goed dat bestemd is voor bewoning?

4. In de ontworpen tekst wordt ook plaats ingeruimd voor eventuele vergoedingen wegens geleden schade, welke zouden moeten kunnen worden geëist naast het opstellen van het vonnis dat de waarde van een schriftelijke huurovereenkomst heeft. Aan de gemachtigde van de minister is gevraagd de draagwijdte van die mogelijkheid te preciseren.

Haar uitleg is de volgende:

«Tout d'abord, si la partie demanderesse a fait appel à un avocat, ses frais et honoraires feront l'objet d'une répétibilité. Qu'il s'agisse de l'application de la jurisprudence de la Cour de cassation (Cass., 2 septembre 2004, J.L.M.B., 2004, p. 1323) ou du projet de loi en cours d'examen sur la question, les frais et honoraires d'un conseil sont désormais, suivant certaines règles, répétitibles.

Ensuite, la partie demanderesse peut se prévaloir de n'importe quel dommage, pourvu qu'elle apporte la preuve qu'il existe et qu'il est en relation causale avec le manquement à la loi. Ainsi en est-il de l'éventuel dommage moral, ou de

(2) Zie artikel 1 van het tweede ontwerp (Grondwet, artikel 78).

préjudice matériel généralement quelconque. Un examen détaillé de ce genre de dommage est par définition impossible, puisqu'il peut, par hypothèse, recouvrir un nombre infini d'hypothèses. Le projet de loi ne déroge pas aux principes du droit commun de la responsabilité (article 1382 du Code civil). Il indique uniquement que le fait d'obliger une personne par voie judiciaire à respecter ses obligations légales ne l'exonère pas de la réparation de tous les préjudices qu'il a causés par son fait fautif.

Enfin, ces éventuelles indemnités peuvent être fixées ex aequo et bono, si les conditions fixées par la jurisprudence sont réunies. Rappelons toutefois que ce n'est pas de l'existence seule d'une faute que l'on déduit le dommage. Le projet de loi ne déroge pas à ce principe fondamental du droit positif de la responsabilité civile.»

Si, comme semble l'indiquer la réponse de la déléguée de la ministre, le texte n'ajoute rien au droit commun, il doit être omis. Par contre, s'il ajoute au droit commun, le dispositif doit être plus explicite.

5. Le projet ne règle pas les éventuels droits des tiers, notamment des tiers de bonne foi, qui pourraient naître avant que le juge ne se soit prononcé par jugement. Faut-il considérer que le jugement valant bail écrit entraînera de plein droit la nullité de tout autre bail écrit conclu dans l'intervalle, fût-il enregistré? Si oui, quelles seront les conséquences de cette situation?

Le dispositif doit donc également être complété sur ce point.

6. Le texte en projet n'est guère explicite quant à la transition entre le droit en vigueur et le droit nouveau: qu'en sera-t-il des baux qui n'auront pas fait l'objet d'une convention écrite au plus tard six mois après l'entrée en vigueur de la loi? Quel sera leur régime juridique? La réforme envisagée ne crée-t-elle pas involontairement une lacune?

La déléguée de la ministre a observé ce qui suit:

«Les baux qui n'auront pas fait l'objet d'une convention écrite au plus tard dans les six mois de l'entrée en vigueur de la loi seront contraires à la loi. La procédure visée à l'article 1er*bis*, alinéa 2, du projet de loi pourra être diligentée.

Les baux qui n'auront pas fait l'objet d'une convention écrite au plus tard dans les six mois de l'entrée en vigueur de la loi sont soumis à l'article 1er*bis*, alinéas 1er et 2, du projet de loi. Leur régime juridique ne déroge pas aux règles fixées dans ces dispositions.

tout préjudice matériel généralement quelconque. Un examen détaillé de ce genre de dommage est par définition impossible, puisqu'il peut, par hypothèse, recouvrir un nombre infini d'hypothèses. Le projet de loi ne déroge pas aux principes du droit commun de la responsabilité (article 1382 du Code civil). Il indique uniquement que le fait d'obliger une personne par voie judiciaire à respecter ses obligations légales ne l'exonère pas de la réparation de tous les préjudices qu'il a causés par son fait fautif.

Enfin, ces éventuelles indemnités peuvent être fixées ex aequo et bono, si les conditions fixées par la jurisprudence sont réunies. Rappelons toutefois que ce n'est pas de l'existence seule d'une faute que l'on déduit le dommage. Le projet de loi ne déroge pas à ce principe fondamental du droit positif de la responsabilité civile.»

Indien de tekst geen voorschriften bevat boven het bepaalde in het gemene recht, zoals lijkt te worden aangegeven in het antwoord van de gemachtigde van de minister, dient hij te vervallen. Indien hij daarentegen aan het gemene recht een ruimere strekking geeft, moet het dispositief worden verduidelijkt.

5. Het ontwerp regelt niet de eventuele rechten van derden, inzonderheid van derden die te goeder trouw zijn, welke rechten zouden kunnen ontstaan vooraleer de rechter zich in een vonnis heeft uitgesproken. Moet ervan uit worden gegaan dat het vonnis dat de waarde heeft van een schriftelijke overeenkomst, van rechtswege de nietigheid tot gevolg heeft van iedere andere schriftelijke huurovereenkomst die ondertussen gesloten is, zelfs als ze geregistreerd is? Indien dit het geval is, welke gevolgen zal deze situatie hebben?

Het dispositief moet dus eveneens op dit punt worden aangevuld.

6. De ontworpen tekst is weinig duidelijk wat betreft de overgang tussen het vigerende recht en het nieuwe recht: hoe staat het met de huurovereenkomsten die niet op schrift gesteld zijn uiterlijk zes maanden na de inwerkingtreding van de wet? Welke juridische status zullen ze hebben? Doet de beoogde regeling niet onvrijwillig een leemte ontstaan?

De gemachtigde van de minister heeft op het volgende gewezen:

*«Les baux qui n'auront pas fait l'objet d'une convention écrite au plus tard dans les six mois de l'entrée en vigueur de la loi seront contraires à la loi. La procédure visée à l'article 1er*bis*, alinéa 2, du projet de loi pourra être diligentée.*

*Les baux qui n'auront pas fait l'objet d'une convention écrite au plus tard dans les six mois de l'entrée en vigueur de la loi sont soumis à l'article 1er*bis*, alinéas 1er et 2, du projet de loi. Leur régime juridique ne déroge pas aux règles fixées dans ces dispositions.*

Compte tenu des précisions qui précèdent, le projet de loi envisagé ne crée pas de lacune.»

Cette réponse signifie qu'une nullité de plein droit affecte tout bail verbal qui, à l'expiration de la période de transition, n'aura pas été établi par écrit ou soumis au juge de paix.

Cela voudrait dire que les parties à un contrat de bail verbal, qui n'aura pas été régularisé dans le délai imparti, se trouveront, à l'expiration de la période transitoire, dans une situation de non-droit à laquelle il incombe de remédier.

Article 1er du second projet (Constitution, article 78)

Concernant le montant du loyer

1. La question se pose de savoir si l'affichage obligatoire sur le bien lui-même de mentions révélant le montant du loyer (qui résulte de la note au Conseil des ministres, plus clairement que du dispositif et du commentaire de l'article) ne va pas créer une publicité sur les revenus des propriétaires et des occupants, ce qui n'est pas le but recherché.

N'est-il, par ailleurs, pas envisageable de choisir pour atteindre le but recherché, un mode de publicité autre que celui envisagé par le texte en projet?

En tout état de cause, il appartient aux auteurs du projet de justifier que la mesure visée respecte le principe de proportionnalité compte tenu des intérêts en présence et du but poursuivi.

Cette justification doit notamment prendre en considération les conséquences juridiques qui, conformément aux principes généraux du droit des obligations contractuelles, pourront être attachées à l'obligation d'indiquer le prix [3], notamment en cas de difficultés ultérieures lors de la conclusion du bail et de recours par l'une des parties au juge de paix.

2. Le texte en projet instaure une amende administrative fixée «*ex aequo et bono*», qui serait infligée à ceux qui contreviendraient à l'obligation de divulguer le prix de la location.

Il a été demandé à la déléguée de la ministre quel était le sens d'une amende administrative fixée de la sorte.

Il a été répondu au Conseil d'État ce qui suit:

«Les termes «*ex aequo et bono*» signifient que le montant de l'amende (par ailleurs particulièrement modérée) ne tient pas compte du préjudice réel que le comportement qu'elle

[3] Fût-ce à titre informatif, comme le mentionne la disposition en projet.

Compte tenu des précisions qui précèdent, le projet de loi envisagé ne crée pas de lacune.»

Dit antwoord betekent dat iedere mondelinge huurovereenkomst die bij het verstrijken van de overgangsperiode niet op schrift is gesteld of niet aan de vrederechter is voorgelegd, van rechtswege nietig is.

Dit zou erop neerkomen dat de partijen bij een mondelinge huurovereenkomst die binnen de gestelde termijn niet geregulariseerd is, bij het verstrijken van de overgangsperiode in een toestand van rechteloosheid zullen verkeren die verholpen moet worden.

Artikel 1 van het tweede ontwerp (Grondwet, artikel 78)

Het bedrag van de huur

1. De vraag rijst of verplichte bekendmaking op het goed zelf van vermeldingen betreffende de huurprijs (blijkt duidelijker uit de nota aan de Ministerraad dan uit het dispositief en de artikelsgewijze bespreking) niet zal leiden tot openbaarmaking van de inkomsten van de eigenaars en van de bewoners, wat niet het nagestreefde doel is.

Kan trouwens niet worden overwogen, met het oog op het nagestreefde doel, om te kiezen voor een andere wijze van bekendmaking dan die welke in de ontworpen tekst wordt beoogd?

Hoe dan ook moeten de stellers van het ontwerp aantonen dat met de beoogde maatregel het evenredigheidsbeginsel in acht wordt genomen, gelet op de betrokken belangen en op het nagestreefde doel.

Dit moet inzonderheid geschieden met inachtneming van de rechtsgevolgen die, overeenkomstig de algemene beginselen van het recht van verbintenissen uit overeenkomst, kunnen worden verbonden aan de verplichting om de prijs aan te geven [3], inzonderheid bij moeilijkheden wanneer later de huurovereenkomst wordt gesloten en wanneer een van de partijen een beroep doet op de vrederechter.

2. De ontworpen tekst voert een administratieve boete in die «*ex aequo et bono*» vastgesteld wordt, die zou worden opgelegd aan degenen die de verplichting om de huurprijs openbaar te maken niet zouden nakomen.

Aan de gemachtigde van de minister is gevraagd wat de zin is van een administratieve boete die op deze wijze wordt vastgesteld.

Aan de Raad van State is het volgende geantwoord:

«Les termes «ex aequo et bono*» signifient que le montant de l'amende (par ailleurs particulièrement modérée) ne tient pas compte du préjudice réel que le comportement qu'elle*

[3] Zij het ter informatie, zoals vermeld in de ontworpen bepaling.

sanctionne cause à la société dans son ensemble. Cette amende est due sans qu'il soit examiné si une volonté dolosive (telle que celle de pratiquer la discrimination) est poursuivie par la personne en contravention.

Le renvoi à l'équité peut toutefois se justifier sur base de l'application du principe de proportionnalité qui permet à l'autorité administrative de moduler l'amende en fonction de la gravité des faits.

Néanmoins, il est vrai que l'utilisation des termes «*ex aequo et bono*», accolés à l'édiction d'une amende fixe, est malheureuse d'un point de vue légistique (...).».

Nonobstant les explications de la déléguée de la ministre, il ressort tant du texte de l'amendement en projet que de la justification qui l'accompagne et de la notification au Conseil des ministres, que l'intention de l'auteur du projet est bien de prévoir un montant fixe pour l'amende administrative, le cas échéant augmenté en cas de récidive. Il en résulte que les mots «ex aequo et bono» doivent être omis.

3. De manière plus fondamentale, la disposition en projet soulève les questions suivantes.

3.1. Comment établir la récidive sans fixer de délai?

La fonctionnaire déléguée, sur ce point, explique ce qui suit:

«L'absence de délai entre les deux cas de transgression n'est pas interdite. Bien au contraire, on distingue usuellement deux cas de récidive (Chr. Henneau et J. Verhaegen, o.c., pp. 409-410, n° 503), à savoir la récidive temporaire (le deuxième fait doit intervenir dans un certain délai) et la récidive perpétuelle (le délai entre les deux faits est indifférent (voy. les articles 54 et 56, alinéa 1er, du Code pénal).

Toutefois, dans la rigueur des principes, il y a lieu de rappeler que les principes généraux de droit pénal ne s'appliquent pas aux amendes administratives. À l'aune des principes généraux de droit administratif et de l'autonomie communale, il apparaît que chaque commune pourra édicter dans son règlement communal un délai de récidive, en se référant le cas échéant, aux articles 54 et suivants du Code pénal.»

Compte tenu de l'objet de l'amende et du fait que son montant est fixé de manière uniforme par la loi, il n'est pas justifié que la récidive puisse être réglée différemment selon les communes.

Par ailleurs, la question se pose de savoir comment une commune pourra être à même de décider qu'il y a une récidive si l'infraction initiale a été commise sur le territoire d'une autre commune.

sanctionne cause à la société dans son ensemble. Cette amende est due sans qu'il soit examiné si une volonté dolosive (telle que celle de pratiquer la discrimination) est poursuivie par la personne en contravention.

Le renvoi à l'équité peut toutefois se justifier sur base de l'application du principe de proportionnalité qui permet à l'autorité administrative de moduler l'amende en fonction de la gravité des faits.

Néanmoins, il est vrai que l'utilisation des termes «ex aequo et bono*», accolés à l'édiction d'une amende fixe, est malheureuse d'un point de vue légistique (...).».*

Ondanks de uitleg van de gemachtigde van de minister, blijkt zowel uit de tekst van het ontworpen amendement als uit de bijgaande rechtvaardiging en de kennisgeving aan de Ministerraad, dat de bedoeling van de steller van het ontwerp er wel degelijk in bestaat een vast bedrag voor de administratieve boete vast te stellen, in voorkomend geval verhoogd in geval van herhaling van het strafbare feit. Hieruit volgt dat de woorden «ex aequo et bono» dienen te vervallen.

3. Meer fundamenteel doet de ontworpen bepaling de volgende vragen rijzen.

3.1. Hoe vaststellen dat er recidive is zonder een termijn te bepalen?

De gemachtigde ambtenaar wijst op dit punt op het volgende:

«L'absence de délai entre les deux cas de transgression n'est pas interdite. Bien au contraire, on distingue usuellement deux cas de récidive (Chr. Henneau et J. Verhaegen, o.c., pp. 409-410, n° 503), à savoir la récidive temporaire (le deuxième fait doit intervenir dans un certain délai) et la récidive perpétuelle (le délai entre les deux faits est indifférent (voy. les articles 54 et 56, alinéa 1er, du Code pénal).

Toutefois, dans la rigueur des principes, il y a lieu de rappeler que les principes généraux de droit pénal ne s'appliquent pas aux amendes administratives. À l'aune des principes généraux de droit administratif et de l'autonomie communale, il apparaît que chaque commune pourra édicter dans son règlement communal un délai de récidive, en se référant le cas échéant, aux articles 54 et suivants du Code pénal.»

Gelet op de aanleiding tot de boete en op de omstandigheid dat het bedrag ervan eenvormig door de wet wordt bepaald, is het niet gerechtvaardigd dat herhaling van het strafbare feit naargelang de gemeenten verschillend kan worden behandeld.

Voorts rijst de vraag hoe een gemeente kan uitmaken of er van herhaling sprake is indien het oorspronkelijke strafbare feit is gepleegd op het grondgebied van een andere gemeente.

Plutôt que de laisser cette question à la libre appréciation des autorités communales, il convient que la loi fixe les règles applicables en matière de récidive.

3.2. Dans le silence du dispositif en projet, quelle sera l'autorité compétente pour infliger l'amende, et selon quelle procédure?

La déléguée de la ministre expose ce qui suit:

«Dans la mesure où cette infraction devra faire l'objet d'une modification du règlement de police, au niveau de la commune, l'amende sera infligée selon les règles et par les autorités visées par la loi du 13 mai 1999 relative aux sanctions administratives dans les communes (*M.B.*, 10 juin 1999).

Comme c'est la loi qui fixe le niveau de l'amende, le Conseil ne peut pas prévoir d'autre peine que celles-ci (article 119*bis*, § 1er, alinéa 1er, nouveau de la nouvelle loi communale). Compte tenu de la modération de l'amende, celle-ci sera certainement «proportionnée à la gravité des faits» (article 119*bis*, § 5). Il est en outre tenu compte de la récidive. Les infractions seront constatées par procès-verbal par un fonctionnaire de police ou par un agent auxiliaire de police. Dans la mesure où il ne s'agira pas d'une infraction pénale, l'original du procès-verbal ne sera pas envoyé au procureur du Roi. Seul l'original du procès-verbal sera envoyé, et uniquement au fonctionnaire (article 1l9*bis*, § 7). Lorsque le fonctionnaire décide qu'il y a lieu d'entamer la procédure administrative, il communique au contrevenant, par lettre recommandée à la poste, l'ensemble des éléments visés par l'article 119*bis*, § 9, alinéa 1er, de la nouvelle loi communale. Il détermine le jour où le contrevenant est invité à exposer oralement sa défense. Le contrevenant a la possibilité d'exposer par écrit, par lettre recommandée à la poste, ses moyens de défense dans un délai de quinze jours à compter du jour de la notification de la lettre recommandée, et il a à cette occasion le droit de demander au fonctionnaire la présentation orale de sa défense.

À l'échéance du délai prérappelé ou avant l'échéance de ce délai, lorsque le contrevenant signifie ne pas contester les faits ou, le cas échéant, après la défense orale de l'affaire par le contrevenant ou son conseil, le fonctionnaire peut imposer les amendes administratives prévues par l'ordonnance de police. Cette décision est notifiée au contrevenant par lettre recommandée. Le fonctionnaire ne peut imposer une amende administrative à l'échéance d'un délai de six mois, à compter du jour où le fait est commis, les éventuelles procédures de recours non comprises.

La décision d'imposer une amende administrative a force exécutoire à l'échéance du délai d'un mois à compter du jour de sa notification, sauf en cas d'appel (article 119*bis*, § 11). La commune, en cas de non-imposition d'une amende administrative, ou le contrevenant peut introduire un recours par requête écrite auprès du Tribunal de police dans le mois de la notification de la décision. La procédure est visée par l'article 1l9*bis*, § 12.»

Cette réponse génère deux questions: pourquoi confier cette mission aux communes? D'où peut-on déduire l'obligation des communes d'adopter un règlement en la matière?

De regels toepasselijk op recidive moeten bij wet worden vastgesteld, in plaats van de gemeentelijke overheden deze aangelegenheid vrij te laten beoordelen.

3.2. Als het ontworpen dispositief niets vermeldt, is het de vraag welke overheid bevoegd zal zijn om de boete op te leggen en volgens welke procedure.

De gemachtigde van de minister zet het volgende uiteen:

*«Dans la mesure où cette infraction devra faire l'objet d'une modification du règlement de police, au niveau de la commune, l'amende sera infligée selon les règles et par les autorités visées par la loi du 13 mai 1999 relative aux sanctions administratives dans les communes (*M.B.*, 10 juin 1999).*

*Comme c'est la loi qui fixe le niveau de l'amende, le Conseil ne peut pas prévoir d'autre peine que celles-ci (article 119*bis*, § 1er, alinéa 1er, nouveau de la nouvelle loi communale). Compte tenu de la modération de l'amende, celle-ci sera certainement «proportionnée à la gravité des faits» (article 119*bis*, § 5). Il est en outre tenu compte de la récidive. Les infractions seront constatées par procès-verbal par un fonctionnaire de police ou par un agent auxiliaire de police. Dans la mesure où il ne s'agira pas d'une infraction pénale, l'original du procès-verbal ne sera pas envoyé au procureur du Roi. Seul l'original du procès-verbal sera envoyé, et uniquement au fonctionnaire (article 1l9*bis*, § 7). Lorsque le fonctionnaire décide qu'il y a lieu d'entamer la procédure administrative, il communique au contrevenant, par lettre recommandée à la poste, l'ensemble des éléments visés par l'article 119*bis*, § 9, alinéa 1er, de la nouvelle loi communale. Il détermine le jour où le contrevenant est invité à exposer oralement sa défense. Le contrevenant a la possibilité d'exposer par écrit, par lettre recommandée à la poste, ses moyens de défense dans un délai de quinze jours à compter du jour de la notification de la lettre recommandée, et il a à cette occasion le droit de demander au fonctionnaire la présentation orale de sa défense.*

À l'échéance du délai prérappelé ou avant l'échéance de ce délai, lorsque le contrevenant signifie ne pas contester les faits ou, le cas échéant, après la défense orale de l'affaire par le contrevenant ou son conseil, le fonctionnaire peut imposer les amendes administratives prévues par l'ordonnance de police. Cette décision est notifiée au contrevenant par lettre recommandée. Le fonctionnaire ne peut imposer une amende administrative à l'échéance d'un délai de six mois, à compter du jour où le fait est commis, les éventuelles procédures de recours non comprises.

*La décision d'imposer une amende administrative a force exécutoire à l'échéance du délai d'un mois à compter du jour de sa notification, sauf en cas d'appel (article 119*bis*, § 11). La commune, en cas de non-imposition d'une amende administrative, ou le contrevenant peut introduire un recours par requête écrite auprès du Tribunal de police dans le mois de la notification de la décision. La procédure est visée par l'article 1l9*bis*, § 12.»*

Dat antwoord doet twee vragen rijzen: waarom die taak opdragen aan de gemeenten? Waaruit kan worden afgeleid dat de gemeenten een reglement terzake moeten uitvaardigen?

La déléguée de la ministre explique ce qui suit:

«L'obligation des communes d'adopter un règlement en la matière découle de la nouvelle loi communale et de la nature de la contravention. Seules les autorités communales disposent des moyens concrets pour vérifier si ces contraventions sont commises. Le législateur, lorsqu'il a adopté la loi du 13 mai 1999, a entendu soustraire certaines infractions à la procédure pénale et les sanctionner par la voie de l'amende administrative, souvent plus efficace les concernant. C'est la même volonté qui anime l'auteur du texte. Toutefois, l'auteur du texte reconnaît que l'obligation des communes d'adapter leurs règlements de police pourrait faire l'objet d'une disposition spécifique dans le texte en projet.»

Il convient de rappeler que l'article 119*bis* de la Nouvelle loi communale confère aux conseils communaux le pouvoir d'établir ou non, dans le cadre de l'autonomie communale consacrée par l'article 138 de la Constitution, des sanctions administratives contre les infractions à leurs règlements ou ordonnances.

Le mécanisme ainsi mis en place par cet article 119*bis* s'inscrit donc dans un tout autre contexte que celui envisagé par la disposition en projet, à savoir l'infliction obligatoire d'une sanction administrative en cas de manquement à une loi.

Il ne suffit donc pas, comme le fait le commentaire de l'amendement, de renvoyer à l'article 119*bis* de la Nouvelle loi communale pour en déduire que les communes devraient, en l'absence de toute disposition expresse en ce sens, «apporter les modifications nécessaires à leur règlement de police» et appliquer, en conséquence, le mécanisme prévu par cet article 119*bis*.

Les lois qui instaurent des sanctions administratives en cas de manquement à leurs dispositions [4], fixent généralement la procédure à suivre en la matière, désignent les fonctionnaires ou organes chargés d'appliquer ces sanctions et précisent les voies de recours.

La disposition en projet doit donc être complétée afin de fixer le régime applicable à la sanction administrative qu'elle instaure.

Si l'intention de l'auteur du projet est bien de confier cette tâche aux communes, qui interviendraient dès lors en tant qu'autorités déconcentrées, cette intention doit être clairement

[4] Voir, notamment : la loi du 30 juin 1971 relative aux amendes administratives applicables en cas d'infraction à certaines lois sociales; la loi du 15 avril 1994 relative à la protection de la population et de l'environnement contre les dangers résultant des rayonnements ionisants et relative à l'Agence fédérale de contrôle nucléaire; la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers; la loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football; la loi du 27 mars 1995 relative à l'intermédiation en assurances et en réassurances et à la distribution d'assurances;

De gemachtigde van de minister heeft de volgende uitleg gegeven:

«L'obligation des communes d'adopter un règlement en la matière découle de la nouvelle loi communale et de la nature de la contravention. Seules les autorités communales disposent des moyens concrets pour vérifier si ces contraventions sont commises. Le législateur, lorsqu'il a adopté la loi du 13 mai 1999, a entendu soustraire certaines infractions à la procédure pénale et les sanctionner par la voie de l'amende administrative, souvent plus efficace les concernant. C'est la même volonté qui anime l'auteur du texte. Toutefois, l'auteur du texte reconnaît que l'obligation des communes d'adapter leurs règlements de police pourrait faire l'objet d'une disposition spécifique dans le texte en projet.»

Wederom valt op te merken dat artikel 119*bis* van de Nieuwe Gemeentewet aan de gemeenteraden de bevoegdheid verleent om, in het kader van de gemeentelijke autonomie, die verankerd is in artikel 138 van de Grondwet, al dan niet administratieve sancties te stellen op overtredingen van hun reglementen en verordeningen.

Het aldus bij dat artikel 119*bis* ingevoerde mechanisme past dus in een totaal andere context dan die welke men in de ontworpen bepaling op het oog heeft, namelijk de verplichting om een administratieve sanctie op te leggen als een wet wordt overtreden.

Het is dus niet voldoende, zoals in de bespreking van het amendement, te verwijzen naar artikel 119*bis* van de Nieuwe Gemeentewet om daaruit af te leiden dat de gemeenten, bij ontstentenis van enige uitdrukkelijke bepaling in die zin, «de nodige wijzigingen moeten aanbrengen aan hun politiereglement» en bijgevolg het mechanisme van dat artikel 119*bis* moeten toepassen.

In de wetten waarbij administratieve sancties worden gesteld op overtreding van de bepalingen ervan [4] wordt doorgaans de daarbij te volgen werkwijze bepaald, worden de ambtenaren of organen aangewezen die deze sancties moeten toepassen en worden de rechtsmiddelen vermeld.

De ontworpen bepaling moet dus zo worden aangevuld dat erin wordt vastgesteld welke regeling van toepassing is op de administratieve sanctie die ze invoert.

Als het de bedoeling is van de steller van het ontwerp om die taak werkelijk toe te vertrouwen aan de gemeenten, die bijgevolg als gedeconcentreerde overheidsinstanties zouden

[4] Zie inzonderheid : de wet van 30 juni 1971 betreffende de administratieve geldboeten toepasselijk in geval van inbreuk op sommige sociale wetten; de wet van 15 april 1994 betreffende de bescherming van de bevolking en van het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortspruitende gevaren en betreffende het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle; de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten; de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden; de wet van 27 maart 1995 betreffende de verzekerings- en herverzekeringsbemiddeling en de distributie van verzekeringen.

exprimée dans le texte et il convient de veiller à la bonne articulation de l'amende administrative envisagée avec le mécanisme général d'infliction des amendes administratives par les autorités communales en application de l'article 119*bis* de la nouvelle loi communale.

Article 2 du second projet (Constitution, article 78)

Concernant l'état des lieux

Invitée à préciser ce qu'il adviendrait des conséquences attachées à l'absence d'état des lieux d'entrée lorsque la loi nouvelle sera entrée en vigueur, la déléguée de la ministre a précisé ce qui suit:

«Il se peut que, contrairement au prescrit légal (parce qu'elles l'oublient ou à cause de réticences dolosives), les parties ne réalisent pas d'état des lieux d'entrée. Dans cette hypothèse, il convient de conserver les conséquences attachées aujourd'hui à l'absence d'état des lieux d'entrée.»

Dans ces conditions, il est permis de se demander quelle est l'utilité de rendre obligatoire ces formalités qui peuvent s'avérer relativement coûteuses.

Il est vrai que le commentaire de la disposition en projet impose d'annexer l'état des lieux au bail écrit en vue de procéder à son enregistrement qui constitue une formalité obligatoire. Cette précision ne figure toutefois pas dans la disposition en projet.

Le Conseil d'État se demande par ailleurs si l'avenant à l'état des lieux qui peut être établi en vertu de l'article 1730, § 2, du Code civil ne doit pas, lui aussi, être soumis à l'enregistrement.

Article 3 du second projet (Constitution, article 78)

Normes régionales et réparations locatives

1. Il ressort de la manière dont le texte est modifié que l'intention de l'auteur du projet est que les conditions minimales que doit remplir un bien loué au regard des exigences élémentaires de sécurité, de salubrité et d'habitabilité, restent fixées par le Roi [(5)] et que ces conditions minimales ainsi fixées devront, notamment en application du nouvel alinéa inséré par l'article 3, 2°, du projet, dans l'article 2, § 1er, nouveau, de la loi du 20 février 1991, précitée, comprendre les normes

(5) Voir les alinéas 1er et 3 du texte actuel de l'article 2 de la loi du 20 février 1991 sur les baux à loyer, devenant les alinéas 3 et 4 du paragraphe 1er de ce même article. Voir également l'arrêté royal du 8 juillet 1997 déterminant les conditions minimales à remplir pour qu'un bien immeuble donné en location à titre de résidence principale soit conforme aux exigences élémentaires de sécurité, de salubrité et d'habitabilité.

optreden, moet die bedoeling duidelijk worden vermeld in de tekst en moet erop toegezien worden dat de geplande administratieve boete goed is afgestemd op het algemene mechanisme van het opleggen van administratieve boetes door de gemeentelijke overheidsinstanties met toepassing van artikel 119*bis* van de Nieuwe Gemeentewet.

Artikel 2 van het tweede ontwerp (Grondwet, artikel 78)

De plaatsbeschrijving

Op het verzoek om te verduidelijken wat de gevolgen zullen zijn van het gebrek aan een plaatsbeschrijving wanneer de nieuwe wet in werking zal zijn getreden, heeft de gemachtigde van de minister het volgende geantwoord:

«Il se peut que, contrairement au prescrit légal (parce qu'elles l'oublient ou à cause de réticences dolosives), les parties ne réalisent pas d'état des lieux d'entrée. Dans cette hypothèse, il convient de conserver les conséquences attachées aujourd'hui à l'absence d'état des lieux d'entrée.»

Met dat alles kan men zich afvragen wat het nut is die vormvoorschriften, die vrij duur kunnen uitvallen, verplicht te stellen.

In de bespreking van de ontworpen bepaling staat weliswaar dat de plaatsbeschrijving bij de schriftelijke huurovereenkomst moet worden gevoegd, zodat de plaatsbeschrijving kan worden geregistreerd, wat een verplicht vormvoorschrift is. Die precisering staat echter niet in de ontworpen bepaling.

De Raad van State vraagt zich bovendien af of het bijvoegsel bij de plaatsbeschrijving, dat krachtens artikel 1730, § 2, van het Burgerlijk Wetboek, kan worden opgemaakt niet ook moet worden geregistreerd.

Artikel 3 van het tweede ontwerp (Grondwet, artikel 78)

Gewestelijke normen en herstellingen ten laste van de huurder

1. Uit de manier waarop de tekst wordt gewijzigd blijkt dat het de bedoeling van de steller van het ontwerp is dat de Koning [(5)] de minimumvoorwaarden blijft bepalen waaraan een verhuurd goed uit het oogpunt van de elementaire vereisten inzake veiligheid, gezondheid en bewoonbaarheid moet beantwoorden en dat die aldus vastgestelde minimumvoorwaarden, inzonderheid met toepassing van het nieuwe lid dat bij artikel 3, 2°, van het ontwerp in het nieuwe artikel 2,

(5) Zie het eerste en het derde lid van de huidige tekst van artikel 2 van de wet van 20 februari 1991 op de huishuur, die het derde en het vierde lid van paragraaf 1 van datzelfde artikel worden. Zie ook het koninklijk besluit van 8 juli 1997 tot vaststelling van de voorwaarden waaraan ten minste voldaan moet zijn wil een onroerend goed dat wordt verhuurd als hoofdverblijfplaats in overeenstemming zijn met de elementaire vereisten inzake veiligheid, gezondheid en bewoonbaarheid.

minimales communes de qualité prévues dans les réglementations adoptées en cette matière par chacune des régions.

Toutefois, selon les dernières explications de la déléguée de la ministre:

«Le but du gouvernement n'est pas de compiler les normes minimales communes pour les refondre dans un seul texte car l'effet serait contreproductif. En effet, puisque ces compétences sont désormais partagées entre l'état fédéral (AR du 8/7/1997) et les régions (via les codes régionaux du logement), il s'est révélé impossible d'établir un dénominateur commun qui soit d'un niveau acceptable.

Dès lors, après concertation avec les entités fédérées, il a été décidé que la mesure nécessaire n'était pas de modifier l'AR de 1997 en y incluant les normes de chaque région mais bien de renvoyer vers celles-ci à condition bien entendu qu'elles ne soient pas inférieures à celles fixées par ledit AR.

La question de savoir qui fera le travail de synthèse ne se pose pas dans la mesure où les mesures sont ANNEXEES au bail. Les autorités régionales pourront donc fournir une annexe standard. En outre, (...) il n'est pas impossible que lesdites normes puissent être intégrées dans la brochure éditée par le SPF Justice et ce, sur base d'un protocole de coopération à définir avec les régions.»

Il résulte de ces explications que l'article 3, 2°, du projet doit être omis.

Si telle n'était pas l'option retenue, se poserait le problème de la répartition de la compétence entre le législateur fédéral et les régions.

Compte tenu du délai imparti et en l'absence de plus amples explications sur ce point, le Conseil d'État n'a pas examiné cette question.

2. Selon le paragraphe 2 en projet, de l'article 2, du livre III, titre VIII, chapitre II, section 2, du Code civil (article 3, 3°, du projet), le bailleur serait tenu, «par l'application des articles 1720, 1754 et 1755 du Code civil (...) de «toutes les réparations autres que les réparations locatives»».

Selon le commentaire de la modification projetée, l'intention de l'auteur du projet est de rendre impératifs les articles 1720, 1754 et 1755 du Code civil, afin de mieux encadrer les droits et devoirs du propriétaire et du locataire, en matière de travaux, dans un bien loué.

Sans doute convient-il, pour comprendre la portée de la disposition en projet, de se référer à l'article 12 de la loi du 20 février 1991 sur les baux à loyer qui précise que «sauf si elles en disposent autrement, les règles mises en place par la présente section sont impératives».

§ 1, van de voormelde wet van 20 februari 1991 wordt ingevoegd, de gemeenschappelijke, minimale kwaliteitsnormen moeten omvatten voorgeschreven in de regelgeving die elk gewest ter zake heeft uitgevaardigd.

De recentste uitleg van de gemachtigde van de minister luidt aldus:

«Le but du gouvernement n'est pas de compiler les normes minimales communes pour les refondre dans un seul texte car l'effet serait contreproductif. En effet, puisque ces compétences sont désormais partagées entre l'état fédéral (AR du 8/7/1997) et les régions (via les codes régionaux du logement), il s'est révélé impossible d'établir un dénominateur commun qui soit d'un niveau acceptable.

Dès lors, après concertation avec les entités fédérées, il a été décidé que la mesure nécessaire n'était pas de modifier l'AR de 1997 en y incluant les normes de chaque région mais bien de renvoyer vers celles-ci à condition bien entendu qu'elles ne soient pas inférieures à celles fixées par ledit AR.

La question de savoir qui fera le travail de synthèse ne se pose pas dans la mesure où les mesures sont ANNEXEES au bail. Les autorités régionales pourront donc fournir une annexe standard. En outre, (...) il n'est pas impossible que lesdites normes puissent être intégrées dans la brochure éditée par le SPF Justice et ce, sur base d'un protocole de coopération à définir avec les régions.»

Uit die uitleg blijkt dat artikel 3, 2°, van het ontwerp moet vervallen.

Zoniet rijst het probleem van de verdeling van de bevoegdheid tussen de federale wetgever en de gewesten.

Gelet op de toegemeten termijn en bij gebrek aan nadere uitleg in dezen, heeft de Raad van State die zaak niet onderzocht.

2. Volgens de ontworpen paragraaf 2 van artikel 2, van boek III, titel VIII, hoofdstuk II, afdeling 2, van het Burgerlijk Wetboek (artikel 3, 3°, van het ontwerp) zou de huurder «met toepassing van de artikelen 1720, 1754 en 1755 van het Burgerlijk Wetboek (...) gehouden (zijn) tot alle herstellingen, andere dan de herstellingen die ten laste van de huurder komen».

Luidens de bespreking van de geplande wijziging is het de bedoeling van de steller van het ontwerp de artikelen 1720, 1754 en 1755 van het Burgerlijk Wetboek van dwingende aard te maken om de rechten en plichten van de eigenaar en de huurder inzake werkzaamheden in een verhuurd goed beter te regelen.

Om de strekking van de ontworpen bepaling te begrijpen moet wellicht verwezen worden naar artikel 12 van de woninghuurwet van 20 februari 1991, luidende: «Behalve als zij er anders over beschikken, zijn de bepalingen van deze afdeling van dwingend recht».

L'attention de l'auteur du projet est toutefois attirée sur ce que le simple renvoi à l'article 1754 du Code civil maintient la faculté pour les parties de recourir à des clauses contraires à cet article, pour déterminer les réparations locatives ou de menu entretien dont le locataire est tenu.

Si l'intention de l'auteur du projet est qu'il ne puisse pas être dérogé, par le biais de l'article 1754 du Code civil, à l'arrêté royal déterminant les travaux à charge du propriétaire, cette intention doit être clairement exprimée dans le texte en projet.

3. Le projet de loi habilite le Roi à définir les travaux relevant de certaines réparations.

À ce sujet, la déléguée de la ministre expose ce qui suit:

«Dans le projet de loi, il est désormais prévu que le Roi pourra définir certaines réparations déterminées comme étant des réparations locatives. Il n'est donc pas question de soustraire à la jurisprudence le soin de déterminer ce que sont les réparations locatives, mais de permettre au Roi d'apporter les tempéraments, précisions et corrections nécessaires dans certains cas bien déterminés.

Il va de soi que le Roi usera de cette faculté avec la plus grande prudence. Il évitera par exemple de donner un effet rétroactif à Ses décisions concernant certaines réparations locatives, notamment pour éviter d'intervenir ex officio dans un litige déjà pendant devant une juridiction.»

Contrairement à ce que laisse entendre cette réponse, les «travaux» qu'ils appartient au Roi de définir [6] semblent, dans le texte en projet, viser les travaux auxquels le bailleur est tenu, à savoir, «toutes les réparations autres que les réparations locatives».

Si l'intention de l'auteur du projet est au contraire de permettre au Roi d'établir une liste des réparations locatives, le texte en projet doit être revu pour exprimer clairement cette intention.

De façon plus fondamentale, se pose la question de savoir comment combiner la liste des réparations locatives ainsi fixées par le Roi avec un texte de valeur législative, à savoir l'article 1754 du Code civil, qui énumère lui aussi une liste des réparations locatives et renvoie, pour le surplus, à l'usage des lieux.

[6] Le terme «travaux» est ambigu par rapport à celui de «réparations (locatives ou autres)» utilisé dans le Code civil et dans le texte en projet.

De aandacht van de steller van het ontwerp wordt er evenwel op gevestigd dat loutere verwijzing naar artikel 1754 van het Burgerlijk Wetboek de mogelijkheid voor de partijen openlaat om hun toevlucht te nemen tot bedingen die anders luiden dan dat artikel, om de herstellingen ten laste van de huurder te bepalen, of de geringe onderhoudsherstellingen waartoe de huurder gehouden is.

Indien het de bedoeling is van de steller van het ontwerp dat niet via artikel 1754 van het Burgerlijk Wetboek afgeweken kan worden van het koninklijk besluit tot vaststelling van de werkzaamheden ten laste van de eigenaar, moet zulks uitdrukkelijk gesteld worden in de ontworpen tekst.

3. Het wetsontwerp machtigt de Koning om uit te maken welke werkzaamheden onder bepaalde herstellingen vallen.

In dat verband stelt de gemachtigde van de minister het volgende:

«Dans le projet de loi, il est désormais prévu que le Roi pourra définir certaines réparations déterminées comme étant des réparations locatives. Il n'est donc pas question de soustraire à la jurisprudence le soin de déterminer ce que sont les réparations locatives, mais de permettre au Roi d'apporter les tempéraments, précisions et corrections nécessaires dans certains cas bien déterminés.

Il va de soi que le Roi usera de cette faculté avec la plus grande prudence. Il évitera par exemple de donner un effet rétroactif à Ses décisions concernant certaines réparations locatives, notamment pour éviter d'intervenir ex officio dans un litige déjà pendant devant une juridiction.»

In tegenstelling tot de indruk die door dit antwoord gewekt wordt, lijken de «werkzaamheden» die de Koning behoort vast te stellen [6] in de ontworpen regeling te slaan op de werkzaamheden waartoe de verhuurder gehouden is, namelijk «alle herstellingen, andere dan de herstellingen die ten laste van de huurder komen».

Indien het daarentegen de bedoeling is van de steller van het ontwerp de Koning armslag te geven voor het opmaken van een lijst met herstellingen die ten laste van de huurder vallen, moet de ontworpen regeling herzien worden om die bedoeling duidelijk kenbaar te maken.

Een fundamentelere vraag is hoe een aldus door de Koning vastgestelde lijst met herstellingen ten laste van de huurder zich kan verdragen met een tekst die de waarde heeft van een wet, namelijk artikel 1754 van het Burgerlijk Wetboek, waarin ook een lijst met herstellingen ten laste van de huurder wordt gegeven, en waarin bovendien verwezen wordt naar het plaatselijk gebruik.

[6] De term «werkzaamheden» is dubbelzinnig vergeleken bij de term «herstellingen (die ten laste van de huurder vallen of andere)», gebruikt in het Burgerlijk Wetboek en in de ontworpen regeling.

4. Selon le texte en projet, la liste des travaux définis par le Roi doit impérativement être annexée au bail. La question se pose dès lors de savoir si la liste ainsi définie par le Roi trouvera ou non à s'appliquer aux baux conclus avant l'entrée en vigueur de la disposition en projet et quel sera le sort des stipulations contractuelles qui auraient été convenues par les parties, sous l'empire de la loi ancienne, lorsque les articles 1720, 1754 et 1755 du Code civil n'avaient que valeur supplétive.

Article 4 du second projet (Constitution, article 78)

Concernant la copie compréhensible des dispositions inventoriées

1. Le texte en projet se réfère à une «copie compréhensible» de dix matières énumérées dans le texte [7].

Le terme «compréhensible» est trop général que pour être assorti d'effets de droit. Plus fondamentalement, se pose la question de savoir quelles conséquences seront attachées à une annexe jointe au bail qui serait considérée comme «non compréhensible» par le juge en cas de litige ou qui s'écarterait de la législation applicable dans ces diverses matières.

2. La question se pose également de savoir à qui incombe l'établissement de cette copie compréhensible.

Le texte en projet laisse cette question sans réponse. Le commentaire de l'article renvoie à cet égard à un travail de vulgarisation accompli par le SPF Justice dans une brochure relative à la loi sur les loyers.

Si l'intention de l'auteur du projet est donc de permettre aux bailleurs de joindre au contrat de bail une annexe préalablement mise à leur disposition par l'autorité, il convient de le préciser dans le texte.

En tout état de cause, pour certaines des matières énumérées dans la disposition en projet, une telle obligation ne peut pas être imposée aux bailleurs qui ne peuvent être tenus à établir une synthèse «compréhensible» de la législation. Il serait en effet anormal d'imposer aux parties un travail de vulgarisation des législations en vigueur dont on ne saurait sous-estimer la difficulté et qui sera source de contentieux. Cette mission de diffusion de la connaissance du droit incombe au premier chef aux autorités administratives qui ne peuvent l'abandonner aux lumières des parties au contrat.

(7) Le Conseil d'État relève que parmi ces dix matières sont mentionnées les normes de sécurité, de salubrité et d'habitabilité édictées par les régions mais pas celles arrêtées par l'autorité fédérale dans le cadre de ses compétences propres (voir à cet égard, l'arrêté royal du 8 juillet 1997 déterminant les conditions minimales à remplir pour qu'un bien immeuble donné en location à titre de résidence principale soit conforme aux exigences élémentaires de sécurité, de salubrité et d'habitabilité).

4. Luidens de ontworpen tekst moet de lijst met de door de Koning bepaalde werkzaamheden verplicht bij de huurovereenkomst worden gevoegd. De vraag rijst dan ook of de aldus door de Koning vastgestelde lijst al of niet van toepassing zal zijn op huurovereenkomsten gesloten vóór de inwerkingtreding van de ontworpen bepaling, en hoe het zit met contractuele bedingen die door de partijen overeengekomen zouden zijn onder de gelding van de vroegere wet, toen de artikelen 1720, 1754 en 1755 van het Burgerlijk Wetboek slechts suppletief waren.

Artikel 4 van het tweede ontwerp (Grondwet, artikel 78)

De begrijpelijke kopie van de geïnventariseerde bepalingen

1. In de ontworpen regeling is er sprake van een «begrijpelijke kopie» van tien materies opgesomd in de regeling [7].

De term «begrijpelijk» is te vaag om rechtsgevolgen te kunnen hebben. Een fundamentelere vraag is wat de gevolgen zullen zijn wanneer een bijlage bij de huurovereenkomst als «niet begrijpelijk» zou worden beschouwd door de rechter bij een geschil, of wanneer deze zou afwijken van de wetgeving die in die verschillende materies van toepassing is.

2. De vraag rijst ook wiens taak het zal zijn die begrijpelijke kopie op te maken.

De ontworpen regeling biedt daarop geen antwoord. In de bespreking van het artikel wordt in dat verband verwezen naar het vulgarisatiewerk verricht door de FOD Justitie in een brochure over de huurwet.

Indien het dus de bedoeling is van de steller van het ontwerp de verhuurders de mogelijkheid te bieden bij de huurovereenkomst een bijlage te voegen die vooraf te hunner beschikking is gesteld door de overheid, moet zulks in de tekst worden gepreciseerd.

Hoe dan ook, voor een aantal van de materies die opgesomd zijn in de ontworpen bepaling, mag zulk een verplichting niet opgelegd worden aan de verhuurders, die niet verplicht kunnen worden een «begrijpelijke» samenvatting te maken van de wetgeving. Het zou immers abnormaal zijn de partijen op te leggen de geldende wetgeving te vulgariseren, wat bijzonder moeilijk is en aanleiding zal geven tot geschillen. Het verspreiden van kennis omtrent het recht is in de eerste plaats de taak van de administratieve overheden, die deze niet kunnen overlaten aan de inzichten van de partijen bij een overeenkomst.

(7) De Raad van State wijst erop dat als behorende tot die tien aangelegenheden vermeld worden de normen van gezondheid, veiligheid en bewoonbaarheid, die door de gewesten uitgevaardigd worden, maar niet de aangelegenheden die door de federale overheid worden vastgesteld in het raam van haar eigen bevoegdheden (zie wat dat betreft het koninklijk besluit van 8 juli 1997 tot vaststelling van de voorwaarden waaraan ten minste voldaan moet zijn wil een onroerend goed dat wordt verhuurd als hoofdverblijfplaats in overeenstemming zijn met de elementaire vereisten inzake veiligheid, gezondheid en bewoonbaarheid).

Au surplus, en ce qui concerne la synthèse de la législation régionale, le législateur fédéral ne peut imposer aux régions de l'élaborer.

À ce sujet, la déléguée de la ministre a indiqué que les autorités régionales pourraient fournir, à cet effet une annexe standard. Plutôt que de renvoyer à cette simple faculté, il conviendrait de conclure un accord de coopération avec les régions sur ce point.

3. Enfin, la référence sous une forme simplifiée dans un bail écrit conclu à un moment déterminé, à des normes qui peuvent évoluer, est de nature à figer, dans l'esprit des parties, l'état du droit, ce qui est erroné.

Article 5 (Constitution, article 78)

Garantie locative

1. Selon le commentaire de la disposition en projet, lorsque le locataire recourt à la seconde formule pour constituer la garantie locative, la banque ne pourra en aucun cas refuser cette garantie bancaire pour des raisons liées à l'état de solvabilité du locataire.

L'emploi du mot «automatiquement» ne fait pas suffisamment ressortir qu'il s'agit d'une obligation dans le chef de l'institution financière dans laquelle le preneur a son compte. La disposition en projet ne règle par ailleurs pas les conséquences résultant du non-respect de cette obligation par ladite institution.

Plus fondamentalement, il appartient à l'auteur du projet de justifier l'admissibilité juridique d'un tel système qui, au demeurant, n'est pas clairement reproduit dans le dispositif.

2. Selon le commentaire de la disposition en projet, le nombre de mensualités sera équivalent à la durée du contrat de bail s'il s'agit d'un bail de trois ans ou moins.

Un tel système n'est pas reproduit expressément dans le dispositif.

Observation finale

Le texte néerlandais des projets et des commentaires des articles laisse à désirer du point de vue de la correction de la langue.

Bovendien kan de federale wetgever de gewesten niet opleggen de gewestelijke wetgeving samen te vatten.

Wat dat betreft heeft de gemachtigde van de minister geopperd dat de gewestelijke overheden daartoe een standaardbijlage ter beschikking zouden kunnen stellen. In plaats van die loutere mogelijkheid te vermelden, dient in dezen met de gewesten een samenwerkingsakkoord te worden gesloten.

3. Ten slotte, wanneer in een schriftelijke huurovereenkomst die op een bepaald tijdstip is gesloten, in een vereenvoudigder vorm verwezen wordt naar regelgeving die kan evolueren, kan zulks bij de partijen overkomen alsof de stand van de wetgeving onveranderlijk is, wat fout is.

Artikel 5 (Grondwet, artikel 78)

De huurwaarborg

1. Luidens de bespreking van op de ontworpen bepaling kan de bank, wanneer de huurder gebruik maakt van de tweede formule om een huurwaarborg te stellen, in geen geval die bankwaarborg weigeren om redenen in verband met de solvabiliteit van de huurder.

Uit het gebruik van het woord «automatisch» blijkt onvoldoende dat het gaat om een verplichting voor de financiële instelling waarbij de huurder zijn rekening heeft. In de ontworpen bepaling worden overigens niet de gevolgen geregeld in het geval dat de genoemde instelling die verplichting niet nakomt.

Fundamenteler nog is dat de steller van het ontwerp de juridische aanvaardbaarheid van zulk een systeem zal moeten wettigen, een systeem dat overigens niet duidelijk wordt uiteengezet in het dispositief.

2. Luidens de bespreking van de ontworpen bepaling zal het aantal maandelijkse afbetalingen gelijk zijn aan de duur van de huurovereenkomst wanneer het gaat om een huurovereenkomst van drie jaar of minder.

Dat staat niet uitdrukkelijk in het dispositief.

Slotopmerking

De Nederlandse tekst van de ontwerpen en de artikelsgewijze besprekingen is ondermaats uit een oogpunt van correct taalgebruik.

La chambre était composée de

Messieurs

Y. Kreins, président de chambre,
Ph. Quertainmont,
J. Jaumotte, conseillers d'État,

Madame
A.-C. Van Geersdaele, greffier.

Le rapport a été présenté par M. J. Regnier, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J. Jaumotte.

Le greffier, Le président,

A.-C. Van Geersdaele Y. Kreins

De kamer was samengesteld uit

de Heren

Y. Kreins, kamervoorzitter,
Ph. Quertainmont,
J. Jaumotte, staatsraden,

Mevrouw
A.-C.Van Geersdaele, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. Regnier, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. Jaumotte.

De griffier, De voorzitter,

A.-C. Van Geersdaele Y. Kreins

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT N° 41.163/2/V

Le Conseil d'État, section de législation, deuxième chambre des vacations, saisi par le Vice Premier Ministre et Ministre des Finances, le 4 août 2006, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours prorogé jusqu'au 18 septembre 2006(*), sur un avant-projet de loi «relatif à l'exonération des plusvalues réalisées sur des bateaux d'intérieur destinés à la navigation commerciale», a donné le 11 septembre 2006 l'avis suivant:

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique de l'avant-projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, l'avant-projet appelle les observations ci-après.

Formalités préalables

Le régime d'exonération des plus-values réalisées sur des bateaux d'intérieur destinés à la navigation commerciale que l'avant-projet à l'examen organise paraît s'apparenter à une aide d'État au sens de l'article 87 du Traité CE: ce régime est en effet financé par des ressources d'État, il est susceptible de procurer un avantage économique à ses bénéficiaires, avantage dont il n'est pas totalement exclu qu'il contribue à renforcer leur capacité concurrentielle par rapport à d'autres exploitants dans les échanges intra-communautaires et il présente un caractère incontestablement sélectif puisque l'avantage fiscal envisagé ne bénéficie qu'à une catégorie bien particulière de contribuables.

Comme en convient le commentaire de l'article 8 de l'avant-projet, il faut dès lors notifier le régime en projet à la Commission européenne et attendre une décision de celleci avant de le mettre en oeuvre.

Observations générales

1. L'article 2 de l'avant-projet insère dans le CIR un article 44*ter* qui instaure un régime d'exonération dérogatoire au droit commun en ce qui concerne les plus-values réalisées sur les bateaux d'intérieur destinés à la navigation commerciale à l'occasion d'un sinistre ou d'une aliénation volontaire, pour autant, dans ce dernier cas, que les bateaux aient la nature d'immobilisations depuis plus de cinq ans au moment de leur aliénation.

(*) Par un e-mail du 17 août 2006.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE NR. 41.163/2/V

De Raad van State, afdeling wetgeving, tweede vakantiekamer, op 4 augustus 2006 door de viceeerste Minister en Minister van Financiën verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen verlengd tot 18 september 2006 (*), van advies te dienen over een voorontwerp van wet «betreffende de vrijstelling van de meerwaarden gerealiseerd op binnenschepen bestemd voor de commerciële vaart», heeft op 11 september 2006 het volgende advies gegeven:

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het voorontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het voorontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Voorafgaande opmerkingen

De regeling inzake de vrijstelling van de meerwaarden gerealiseerd op binnenschepen bestemd voor de commerciële vaart die vervat is in het voorliggende voorontwerp, lijkt veel weg te hebben van een steunmaatregel van de Staat in de zin van artikel 87 van het EG-verdrag: deze regeling wordt immers bekostigd met staatsmiddelen, ze kan de begunstigden ervan een economisch voordeel opleveren, een voordeel waarvan niet geheel uitgesloten is dat het bijdraagt tot een versterking van hun concurrentievermogen ten opzichte van andere ondernemers binnen het intracommunautair handelsverkeer, en ze vertoont een ontegenzeglijk selectief karakter aangezien het desbetreffende fiscale voordeel alleen ten goede komt aan een welbepaalde categorie belastingplichtigen.

Zoals bevestigd wordt in de bespreking van artikel 8 van het voorontwerp, moet de ontworpen regeling bijgevolg ter kennis gebracht worden van de Europese Commissie en moet gewacht worden op een beslissing daarvan voordat de regeling ten uitvoer wordt gelegd.

Algemene opmerkingen

1. Bij artikel 2 van het voorontwerp wordt in het WIB een artikel 44*ter* ingevoegd, dat een vrijstellingsregeling invoert die afwijkt van het gemeen recht wat betreft de meerwaarden gerealiseerd op binnenschepen bestemd voor de commerciële vaart naar aanleiding van een schadegeval of een vrijwillige vervreemding, voorzover, in laatstgenoemd geval, de boten sedert meer dan 5 jaar vóór hun vervreemding de aard van vaste activa hadden.

(*) Bij e-mail van 17 augustus 2006.

D'après le droit commun, de telles plus-values ne pourraient bénéficier que du régime de taxation différée, sous condition de remploi (régime aussi appelé étalement de la taxation) organisé par l'article 47 du CIR, issu d'une loi du 22 décembre 1998. Suivant ce régime, en résumé, la plus-value réalisée est provisoirement exonérée, à condition que dans un délai qui est en principe fixé à trois ans à compter de la période imposable au cours de laquelle la plus-value a été réalisée, le produit intégral de la réalisation du bien (indemnité d'assurance en cas de sinistre ou contrepartie en cas d'aliénation volontaire) soit remployé en immobilisations corporelle ou incorporelle investies en Belgique et amortissables. Le montant de la plus-value provisoirement immunisée est incorporé dans les bénéfices imposables de l'exercice au cours duquel le remploi a été effectué et de chacune des périodes imposables suivantes «et ce, proportionnellement aux amortissements» afférant aux biens acquis en remploi qui sont admis au cours de chacune de ces périodes imposables.

Le régime prévu par le projet, qui est calqué sur le régime dérogatoire au droit commun introduit par l'article 122 de la loi-programme du 2 août 2002 en ce qui concerne les plus-values réalisées sur les navires par les sociétés qui exercent leurs activités dans le domaine de la navigation maritime, comporte des dérogations fondamentales au droit commun:

1° L'immunité de la plus-value est définitive à condition que le remploi prévu par la loi soit effectué dans le délai légal.

2° Le remploi doit porter sur des bateaux d'intérieur destinés à la navigation commerciale en Belgique, répondant aux normes écologiques à déterminer par le Roi et en outre à au moins deux des conditions suivantes:

– avoir été construits au moins cinq ans après le bâtiment auquel se rapporte la plus value;

– avoir une capacité d'au moins 25% de plus que le bâtiment auquel se rapporte la plus-value (ou dans le cas d'un bâtiment affecté au poussage, avoir une force motrice d'au moins 25% de plus);

– être exploités depuis 20 ans au maximum.

Le remploi doit être effectué dans le délai fixé par l'article 44*ter*, § 3, en projet.

2. À défaut de règle dérogatoire dans l'article 44*ter*, en projet, le bateau acquis en remploi pourra être amorti sur la base de son prix d'acquisition, par hypothèse supérieur à la valeur comptable du bateau sinistré ou aliéné, et en cas de réalisation ultérieure du bateau acquis en remploi, la plus-value sera déterminée par rapport au prix d'acquisition de ce bateau, diminué des amortissements comptabilisés entre-temps. Ce régime ne se borne donc pas à assurer la neutralité fiscale de l'indemnisation du sinistre ou de l'aliénation volontaire du ba-

Volgens het gemeen recht kunnen zulke meerwaarden alleen onder de regeling van uitgestelde belasting vallen (een regeling die ook gespreide belasting wordt genoemd) wanneer deze herbelegd worden zoals bepaald in artikel 47 van het WIB, zoals gewijzigd bij de wet van 22 december 1998. Volgens die regeling wordt, kort geschetst, de gerealiseerde meerwaarde voorlopig vrijgesteld op voorwaarde dat de volledige opbrengst van de tegeldemaking van het goed (schadevergoeding door de verzekering bij een schadegeval of tegenwaarde bij vrijwillige vervreemding) in België herbelegd wordt in de vorm van afschrijfbare materiële of immateriële vaste activa, binnen een termijn die in principe vastgesteld is op drie jaar te rekenen vanaf het belastbare tijdperk tijdens hetwelk de meerwaarde is gerealiseerd. Het bedrag van de voorlopig vrijgestelde meerwaarde wordt opgenomen in de belastbare winst van het boekjaar tijdens hetwelk de herbelegging geschied is en van elk van de volgende belastbare tijdperken, «en zulks naar verhouding tot de afschrijvingen» op de goederen verworven bij wege van herbelegging, die in aanmerking worden genomen tijdens elk van die belastbare tijdperken.

De regeling waarin het ontwerp voorziet, die gebaseerd is op de van het gemeen recht afwijkende regeling ingevoerd bij artikel 122 van de programmawet van 2 augustus 2002 met betrekking tot meerwaarden gerealiseerd op zeeschepen door vennootschappen die bedrijvig zijn in de zeescheepvaart, bevat wezenlijke afwijkingen ten opzichte van het gemeen recht:

1° De vrijstelling van de meerwaarde is definitief op voorwaarde dat de in de wet voorgeschreven herbelegging daadwerkelijk geschiedt binnen de wettelijke termijn.

2° De herbelegging moet betrekking hebben op binnenschepen bestemd voor de commerciële vaart in België, die beantwoorden aan de ecologische normen bepaald door de Koning en bovendien aan minstens twee van de volgende voorwaarden:

– minstens vijf jaar na het vaartuig waarop de meerwaarde betrekking heeft gebouwd zijn;

– minstens 25% meer laadvermogen hebben dan het vaartuig waarop de meerwaarde betrekking heeft (of in het geval van een duwboot minstens 25% meer motorvermogen hebben);

– maximum 20 jaar in gebruik zijn.

De herbelegging moet binnen de termijn bepaald in het ontworpen artikel 44*ter*, § 3, geschieden.

2. Bij gebrek aan een afwijkende bepaling in het ontworpen artikel 44*ter*, zal het vaartuig dat bij wege van herbelegging is gekocht, afgeschreven kunnen worden op basis van de aankoopprijs ervan, die veronderstellenderwijze hoger ligt dan de boekwaarde van het getroffen of vervreemde vaartuig, en in geval van een latere tegeldemaking van het vaartuig dat bij wege van herbelegging is verworven, zal de meerwaarde bepaald worden ten opzichte van de aankoopprijs van dat vaartuig, verminderd met de ondertussen geboekte afschrijvingen.

teau, mais confère à l'exploitant, en cas de plus-value réalisée à l'occasion d'un sinistre ou d'une aliénation volontaire, un avantage fiscal.

Un tel système a été introduit, en matière de plus-values forcées sur immobilisations, par la loi du 20 novembre 1962 (article 35 du CIR 64 dans sa version initiale) et en matière de plus-values volontaires sur immobilisations, par la loiprogramme du 2 juillet 1981. C'est précisément pour y mettre fin que la loi du 22 décembre 1989 a instauré le régime de taxation différée, organisé par l'article 47 du CIR.

Pour corriger l'avant-projet à cet égard, il suffirait d'y ajouter que la plus-value immunisée est déduite du prix d'achat des éléments d'actif acquis en remploi pour le calcul des amortissements et des plus-values ultérieurement réalisées, comme le prévoyait, en matière de plus-values forcées, l'article 27, § 2*ter*, des anciennes lois coordonnées relatives aux impôts sur les revenus.

3. Même si ce correctif est apporté au projet, celui-ci accorde un privilège fiscal aux exploitants de bateaux de navigation intérieure.

Cela pose problème au point de vue du respect du principe constitutionnel d'égalité et de non-discrimination.

Pour justifier la mesure, l'exposé des motifs invoque que le secteur de la navigation fluviale belge consiste essentiellement en petites entreprises; que plus de 90% des quelque 1500 entrepreneurs de navigation intérieure établis en Belgique sont des indépendants qui n'exploitent qu'un seul bateau et qu'il est apparu nécessaire que ces entreprises puissent continuer à se développer dans le secteur en investissant dans de nouveaux bateaux plus grands ou plus modernes, acquis à l'état neuf ou même d'occasion. Toujours selon l'exposé des motifs, «l'accès au capital à risque est grandement nécessaire».

Le Conseil d'État n'aperçoit pas en quoi la mesure proposée favorise l'accès au capital à risque, spécialement dans le cas des exploitants personnes physiques que le projet paraît concerner au premier chef.

Quoi qu'il en soit, il y a probablement d'autres secteurs d'activité dans lesquels des PME auraient grand besoin de se développer en acquérant des instruments de production plus efficaces et plus modernes, de sorte que la justification donnée dans l'exposé des motifs devrait être complétée par des données objectives démontrant que le secteur concerné est dans une situation particulièrement difficile.

Die regeling zorgt er dus niet alleen voor dat vergoeding van een schadegeval of vrijwillige vervreemding van het vaartuig een fiscaal neutrale operatie is, maar verleent de exploitant, in geval van meerwaarde gerealiseerd naar aanleiding van een schadegeval of vrijwillige vervreemding, een fiscaal voordeel.

Zulk een regeling is bij de wet van 20 november 1962 (oorspronkelijke versie van artikel 35 van het WIB 64) ingevoerd voor gedwongen meerwaarden op vaste activa, en bij de programmawet van 2 juli 1981 voor vrijwillige meerwaarden op vaste activa. Precies om daaraan een einde te maken is bij de wet van 22 december 1989 de regeling inzake uitgestelde belasting ingevoerd, die vastgelegd is in artikel 47 van het WIB.

Om het voorontwerp op dat punt te corrigeren is het voldoende daaraan toe te voegen dat, voor de berekening van de afschrijvingen en van de later gerealiseerde meerwaarden, de vrijgestelde meerwaarde afgetrokken wordt van de aankoopprijs van de activa die bij wege van herbelegging werden verworven, zoals dat in artikel 27, § 2*ter*, van de vroegere gecoördineerde wetten op de inkomsten-belastingen bepaald was voor de gedwongen meerwaarden.

3. Ook wanneer die correctie in het ontwerp wordt aangebracht, verleent dit een fiscaal voordeel aan de exploitanten van binnenschepen.

Dat levert een probleem op wat betreft de eerbiediging van het grondwettelijke gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel.

Ter rechtvaardiging van de maatregel wordt in de memorie van toelichting aangevoerd dat de Belgische binnenvaartsector voornamelijk uit kleine ondernemingen bestaat; dat meer dan 90 pct. van de ongeveer 1500 in België gevestigde binnenvaartondernemers zelfstandigen zijn die één vaartuig exploiteren, en dat deze ondernemingen moeten kunnen doorgroeien in de sector door te investeren in nieuwe, grotere of modernere schepen, die nieuw worden aangekocht of die zelfs tweedehands zijn. Nog steeds volgens de memorie van toelichting «is er een grote behoefte aan toegang tot risicokapitaal».

Het is de Raad van State niet duidelijk in welk opzicht de voorgestelde maatregel de toegang tot risicokapitaal bevordert, inzonderheid in het geval van exploitanten-natuurlijke personen voor wie het ontwerp in de eerste plaats bedoeld lijkt.

Hoe dan ook, er zijn wellicht nog andere bedrijfssectoren waarin KMO's noodzakelijk moeten kunnen groeien door de aankoop van doeltreffender en moderner productiematerieel, zodat de rechtvaardiging gegeven in de memorie van toelichting aangevuld moet worden met objectieve gegevens waaruit blijkt dat de betrokken sector zich in een bijzondere moeilijke situatie bevindt.

Observations particulières

Sous réserve des observations générales qui précèdent, l'avant-projet appelle les observations particulières suivantes.

1. Dans l'article 44*ter*, § 1er, en projet, à l'alinéa 3 de la version française, il faut écrire «tant pour compte propre que pour compte de tiers» (et non «tant pour son compte ¼»).

2. Au paragraphe 2, le Conseil d'État ne s'explique pas pourquoi les normes écologiques visées ne sont pas déterminées par le projet, dès lors que la section de législation a déjà été saisie d'un projet d'arrêté royal d'exécution sur ce point, projet qui a été jugé prématuré dans l'avis n° 41.164/2/V, donné le 22 août 2006.

3. Dans le paragraphe 3 du même article, le 2° est incompréhensible. Il concerne les aliénations volontaires visées au paragraphe 1er, alinéa 2, 2° et prévoit deux délais différents dont le premier est plus long que le second. Le Conseil d'État n'aperçoit pas l'utilité de ce second délai.

4. À l'article 7, il y a lieu de remplacer dans le premier passage entre guillemets, qui concerne l'article 416, alinéa 1er, du CIR actuellement en vigueur, la conjonction «et» par la conjonction «ou».

La chambre était composée de

Messieurs

Ph. Hanse, conseiller d'État, président,
Ph. Quertainmont,
Madame
M. Baguet, conseillers d'État,

Monsieur
J. Kirkpatrick, assesseur de la section de législation,
Madame
B. Vigneron, greffier.

Le rapport a été présenté par M. P. Ronvaux, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J. Jaumotte.

Le greffier, Le président,

B. Vigneron Ph. Hanse

Bijzondere opmerkingen

Onder voorbehoud van de bovenstaande algemene opmerkingen, geeft het voorontwerp aanleiding tot de volgende bijzondere opmerkingen.

1. In het ontworpen artikel 44*ter*, § 1, schrijve men in het derde lid van de Franse versie «tant pour compte propre que pour compte de tiers» (en niet «tant pour son compte ...»).

2. Wat paragraaf 2 betreft, begrijpt de Raad van State niet waarom de bedoelde ecologische normen niet in het ontwerp worden vastgesteld, aangezien de afdeling Wetgeving in dat verband reeds omtrent een ontwerp van koninklijk uitvoeringsbesluit is geadieerd, een ontwerp dat voorbarig is bevonden in advies nr. 41.164/2/V, gegeven op 22 augustus 2006.

3. Paragraaf 3, 2°, van hetzelfde artikel is onbegrijpelijk. Het heeft betrekking op de vrijwillige vervreemdingen bedoeld in paragraaf 1, tweede lid, 2°, en voorziet in twee verschillende termijnen waarvan de eerste langer duurt dan de tweede. Het nut van die tweede termijn is de Raad van State niet duidelijk.

4. In artikel 7 moet in de eerste passage tussen aanhalingstekens, die betrekking heeft op artikel 416, eerste lid, van het thans geldende WIB, het nevenschikkend voegwoord «en» vervangen worden door het nevenschikkend voegwoord «of».

De kamer was samengesteld uit

de Heren

Ph. Hanse, staatsraad, voorzitter,
Ph. Quertainmont,
Mevrouw
M. Baguet, staatsraden,

de Heer
J. Kirkpatrick, assessor van de afdeling wetgeving,
Mevrouw
B. Vigneron, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. Ronvaux, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. Jaumotte, staatsraad.

De griffier, De voorzitter,

B. Vigneron Ph. Hanse

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT N° 41.440/2

Le Conseil d'État, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Secrétaire d'État à la Modernisation des Finances et à la Lutte contre la fraude fiscale, adjoint au Ministre des Finances, le 9 octobre 2006, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal «relatif aux mesures restrictives spécifiques à l'encontre de certaines personnes et entités dans le cadre de la lutte contre le financement du terrorisme», a donné le 6 novembre 2006 l'avis suivant:

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique du projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, le projet appelle les observations ci-après.

Constitutionnalité et légalité de l'arrêté royal

Aux termes du rapport au Roi joint à la demande d'avis, l'arrêté royal en projet «a pour but de compléter la mise en oeuvre en Belgique de la résolution 1373 (2001) du Conseil de sécurité de l'Organisation des Nations Unies en ce qui concerne le gel des avoirs des terroristes».

Le Rapport au Roi, résumant l'article 1er de la résolution, adoptée le 28 septembre 2001, rappelle que celle-ci

«(...) impose le gel des fonds et ressources économiques des personnes et entités qui commettent ou tentent de commettre des actes de terrorisme, le facilitent ou y participent et impose également d'interdire que des fonds et des ressources économiques soient mis à la disposition de telles personnes et entités».

Le préambule de l'arrêté, après avoir visé la résolution 1373, vise la loi du 11 mai 1995 relative à la mise en oeuvre des décisions du Conseil de sécurité de l'Organisation des Nations Unies, notamment les articles 1 et 4.

L'article 1er dispose comme suit:

«Le Roi peut prendre, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, les mesures nécessaires à la mise en oeuvre des décisions obligatoires que prend le Conseil de Sécurité en vertu de la Charte des Nations Unies. Ces mesures peuvent comprendre l'interruption complète ou partielle des relations économiques et des communications ferroviaires, maritimes, aériennes, postales, télégraphiques, radio-électriques et des

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE NR. 41.440/2

De Raad van State, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 9 oktober 2006 door de Staatssecretaris voor de Modernisering van de Financiën en de Strijd tegen de fiscale fraude toegevoegd aan de Minister van Financiën verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit «inzake specifieke beperkende maatregelen tegen bepaalde personen en entiteiten met het oog op de strijd tegen de financiering van het terrorisme», heeft op 6 november 2006 het volgende advies gegeven:

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Grondwettigheid en wettigheid van het koninklijk besluit

Luidens het verslag aan de Koning gevoegd bij de adviesaanvraag heeft het ontworpen koninklijk besluit tot doel «de toepassing in België van de resolutie 1373 (2001) van de Veiligheidsraad der Verenigde Naties aan te vullen wat betreft de bevriezing van de tegoeden van terroristen».

In het verslag aan de Koning wordt samengevat gesteld dat artikel 1 van de resolutie, die goedgekeurd is op 28 september 2001,

«(...) verplicht om de tegoeden en economische middelen te bevriezen van personen en entiteiten die terroristische daden stellen of pogen te stellen, ze vergemakkelijken of eraan deelnemen [en] eveneens verplicht te verbieden dat tegoeden en economische middelen ter beschikking worden gesteld van dergelijke personen en entiteiten».

In de aanhef van het besluit wordt eerst verwezen naar resolutie 1373 en vervolgens naar de wet van 11 mei 1995 inzake de tenuitvoerlegging van de besluiten van de Veiliheidsraad van de Organisatie van de Verenigde Naties, inzonderheid naar de artikelen 1 en 4 ervan.

Artikel 1 luidt als volgt:

«De Koning kan, bij een in Ministerraad overlegd besluit, de maatregelen nemen die nodig zijn voor de tenuitvoerlegging van de bindende besluiten die de Veiligheidsraad krachtens het Handvest der Verenigde Naties neemt. Deze maatregelen kunnen de volledige of gedeeltelijke opschorting van de economische betrekkingen, alsmede van spoor-, zee-, lucht-, post-, telegraaf en radioverbindingen en van andere verbin-

autres moyens de communication, ainsi que la saisie de biens meubles et immeubles et le blocage d'avoirs financiers».

L'article 4 prévoit ce qui suit:

«Sans préjudice de l'application des peines plus sévères prévues par d'autres dispositions légales, les infractions aux mesures contenues dans les arrêtés pris en application de la présente loi sont punies d'un emprisonnement de huit jours à cinq ans et d'une amende de mille à un million de francs. Toutes les dispositions du Livre 1er du Code pénal, sont applicables à ces infractions».

Le Conseil d'État, dans son avis 22.431/2, donné le 19 mai 1993 sur l'avant-projet devenu la loi du 11 mai 1995, avait observé ce qui suit:

«La loi en projet qui accorde au Roi de manière tout à fait générale des pouvoirs en vue de mettre en oeuvre les décisions actuelles et futures - et dont l'objet est indéterminable - du Conseil de sécurité des Nations Unies, est contraire aux principes que la section de législation a formulés en matière de délégation de pouvoirs au Roi et que la doctrine a admis dans leur majeure partie.

La délégation de pouvoir prévue par le projet ne serait admissible qu'aux conditions suivantes.

1° Il y a lieu de déterminer les décisions du Conseil de sécurité de l'Organisation des Nations Unies à mettre en oeuvre ou, à tout le moins, le conflit à propos duquel des résolutions ont été prises et pourraient encore être prises.

2° Le pouvoir délégué ne peut s'exercer que durant un temps limité.

3° Les mesures prises doivent être soumises à l'approbation des Chambres législatives, spécialement dans les domaines pouvant mettre en cause la protection des personnes et des biens.» (1)

Ces correctifs n'ont pas été apportés au texte devenu la loi du 11 mai 1995. Les questions soulevées par le Conseil d'État demeurent donc et pourraient être soumises à la Cour d'arbitrage par le juge chargé de faire application de l'arrêté en projet.

L'effectivité du texte projeté et des sanctions qui y sont attachées, s'en trouve inévitablement affaiblie. Pour obvier à ce défaut, qui ne se concilie pas avec l'exécution intégrale des

(1) Doc. parl., Sénat, session 1993-1994, 1173-1, p. 9.

dingen, alsmede de inbeslagneming van roerende en onroerende goederen en het blokkeren van financiële tegoeden omvatten».

Artikel 4 bepaalt het volgende:

«Onverminderd de toemeting van strengere straffen op grond van andere wetsbepalingen worden inbreuken op de maatregelen vervat in de ter uitvoering van deze wet genomen besluiten bestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot vijf jaar en met een boete van duizend tot één miljoen frank. Alle bepalingen van het Eerste Boek van het Strafwetboek zijn van toepassing op deze inbreuken».

De Raad van State had in zijn advies 22.431/2, gegeven op 19 mei 1993 over het voorontwerp dat de wet van 11 mei 1995 is geworden, het volgende opgemerkt:

«De ontworpen wet die de Koning geheel algemene bevoegdheden verleent om de huidige en toekomstige besluiten van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties uit te voeren, van welke besluiten het onderwerp niet te bepalen is, is strijdig met de beginselen die de afdeling wetgeving geformuleerd heeft inzake de opdracht van bevoegdheid aan de Koning en die de rechtsleer voor het grootste deel heeft aangenomen.

De opdracht van bevoegdheid waarin het ontwerp voorziet is slechts op de volgende voorwaarden aanvaardbaar:

1° Er behoort te worden bepaald welke besluiten van de Veiligheidsraad van de Organisatie der Verenigde Naties uitgevoerd moeten worden of op zijn minst naar aanleiding van welk conflict resoluties zijn aangenomen of nog aangenomen kunnen worden.

2° De opgedragen bevoegdheid mag slechts gedurende een beperkte periode worden uitgeoefend.

3° De genomen maatregelen moeten ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Wetgevende Kamers, inzonderheid in zoverre het gaat om kwesties waarmee de bescherming van personen en goederen gemoeid kan zijn.» (1)

Die nuanceringen zijn niet aangebracht in de tekst die de wet van 11 mei 1995 is geworden. De door de Raad van State opgeworpen vragen blijven dus gelden en kunnen eventueel door de rechter die belast wordt met de toepassing van het ontworpen besluit aan het Arbitragehof voorgelegd worden.

De werkzaamheid van de ontworpen regeling en van de straffen die daaraan zijn verbonden vermindert daardoor onvermijdelijk. Om dat euvel te verhelpen, dat in de weg staat

(1) Gedr. St., Senaat, zitting 1993-1994, 1173-1, blz. 9

obligations internationales de la Belgique, il y aurait lieu de régler la matière dans un avant-projet de loi [2].

Ceci s'impose d'autant plus que se pose encore le problème de la compétence du Roi ratione temporis de prendre l'arrêté en projet. En effet, le Conseil de sécurité, dans sa résolution 1373 (2001), a demandé aux États de faire rapport au Comité institué en son sein pour suivre l'application de la résolution, 90 jours au plus tard après la date de son adoption; par ailleurs, au cours des travaux préparatoires de la loi du 11 mai 1995, l'accent a été mis, pour justifier l'attribution de pouvoirs spéciaux au Roi, sur la nécessité «de prendre avec célérité les dispositions nécessaires» (plus loin, on lit encore: «les mesures d'embargo qui doivent être prises le sont à l'égard des pays visés par les résolutions du Conseil de sécurité, sont spécifiées expressis verbis dans les résolutions et sont limitées dans le temps. Une des conditions du succès de ces mesures est, sans contredit, leur application immédiate au sein de la Communauté internationale») [3]. Or, comme on l'a déjà indiqué, la résolution du Conseil a été adoptée le 28 septembre 2001.

Le temps écoulé ne permet plus de justifier l'intervention du Roi sans le concours des autres branches du pouvoir législatif; dès lors, on ne saurait exclure que les tribunaux refusent d'appliquer l'arrêté royal, conformément à l'article 159 de la Constitution. En créant une telle éventualité, le Gouvernement ne satisferait pas non plus aux obligations internationales de la Belgique.

Lors de l'élaboration du nouvel avant-projet de loi, il y aura en outre lieu de tenir compte des observations particulières qui suivent.

Dispositif

Article 3

Il y a lieu de clarifier le régime de la liste visée à l'article 3, qui est présentée comme une annexe à l'arrêté en projet, élaborée par le Comité ministériel du renseignement et de la sécurité, sur la base des évaluations de l'OCAM, après concertation avec l'autorité judiciaire compétente et approuvée par le Conseil des ministres.

[2] À titre de comparaison, dans la chronique dirigée par Eric David, «La pratique du pouvoir exécutif et le contrôle des Chambres législatives en matière de droit international (19992003)», les auteurs relèvent, à propos de mesures analogues prises pendant cette période que «ces atteintes à certains droits individuels fondamentaux (in casu, droit de propriété) prises par des organes exécutifs sur la base de décisions prises par des exécutifs internationaux s'apparentent à des mesures de caractère pénal. Comme telles, elles devraient être conformes au principe de légalité des délits et des peines, faute de quoi, elles soulèvent de très sérieux problèmes de compatibilité avec le respect des droits fondamentaux de la personne» (RBDI, 2005 1/2, pp. 131134).

[3] Doc. parl., op. cit., pp. 4 et 6.

aan de volledige tenuitvoerlegging van de internationale verplichtingen van België, zou de betrokken materie in een voorontwerp van wet moeten worden geregeld [2].

Dat is des te meer nodig daar ook het probleem rijst van de bevoegdheid ratione temporis van de Koning om het ontworpen besluit te nemen. De Veiligheidsraad heeft immers in zijn resolutie 1373 (2001) de Staten gevraagd uiterlijk 90 dagen na de goedkeuring van de resolutie verslag uit te brengen aan het Comité dat binnen de Raad is opgericht om de toepassing van de resolutie te volgen; in de loop van de parlementaire voorbereiding van de wet van 11 mei 1995 is voorts, om te verantwoorden dat aan de Koning bijzondere machten werden toegekend, benadrukt dat het noodzakelijk was «onverwijld de vereiste maatregelen te treffen» (verder staat er nog: «de embargomaatregelen die moeten worden genomen ten aanzien van de landen bepaald door de resoluties van de Veiligheidsraad zijn expressis verbis gespecificeerd in de resoluties en zijn beperkt in tijd. Eén van de voorwaarden voor het succes van deze maatregelen is ontegenzeglijk hun onmiddellijke toepassing in de internationale gemeenschap») [3]. Zoals reeds gezegd, is de resolutie van de Raad echter goedgekeurd op 28 september 2001.

Gezien de tijd die verstreken is, valt het optreden van de Koning niet te verantwoorden als niet ook de andere takken van de wetgevende macht erbij worden betrokken; het valt dan ook niet uit te sluiten dat rechtbanken weigeren het koninklijk besluit toe te passen, overeenkomstig artikel 159 van de Grondwet. Doordat die mogelijkheid zich aldus zou kunnen voordoen, zou de regering evenmin voldoen aan de internationale verplichtingen van België.

Bij het uitwerken van het nieuwe voorontwerp van wet moet bovendien rekening worden gehouden met de volgende bijzondere opmerkingen.

Dispositief

Artikel 3

De regeling met betrekking tot de lijst bedoeld in artikel 3, die zich aandient als een bijlage bij het ontworpen besluit en die wordt opgemaakt door het Ministerieel Comité voor inlichting en veiligheid op basis van de evaluaties van het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse, na overleg met de bevoegde gerechtelijke overheid, en goedgekeurd wordt door de Ministerraad, moet verduidelijkt worden.

[2] Ter vergelijking, in de kroniek onder leiding van Eric David, «*La pratique du pouvoir exécutif et le contrôle des Chambres législatives en matière de droit international* (1999-2003)», wijzen de auteurs in verband met soortgelijke maatregelen die tijdens die periode genomen zijn erop dat «*ces atteintes à certains droits individuels fondamentaux (in casu, droit de propriété) prises par des organes exécutifs sur la base de décisions prises par des exécutifs internationaux s'apparentent à des mesures de caractère pénal. Comme telles, elles devraient être conformes au principe de légalité des délits et des peines, faute de quoi, elles soulèvent de très sérieux problèmes de compatibilité avec le respect des droits fondamentaux de la personne*» (RBDI, 2005 - 1/2, blz. 131134).

[3] Gedr. St., op. cit., blz. 4 en 6.

Le texte en projet, qui ne contient pas de liste (l'annexe est complétée par: nihil), est confus: il ne fait qu'annoncer les modalités d'établissement de la liste et de sa révision.

Il y a donc lieu de prévoir dans le nouvel avant-projet de loi que le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, sur la proposition du Comité ministériel du renseignement et de la sécurité, identifiera les personnes et entités visées par les mesures en projet, et qu'Il mettra à jour la liste qu'Il aura établie.

Le fonctionnaire délégué a précisé que «les autorités judiciaires compétentes» étaient celles visées par le chapitre 14, point 94 de la circulaire du Ministre de la Justice et du collège des procureurs généraux COL 9/2005, relative à l'approche judiciaire en matière de terrorisme.

Le nouvel avant-projet de loi devra identifier clairement la notion «d'autorité judiciaire compétente».

Article 5

Comme pour l'article 3, il y a lieu de faire apparaître plus clairement, dans le nouvel avant-projet de loi, que la liste révisée sera arrêtée par le Roi.

Par ailleurs, il conviendra de prévoir un examen à bref délai des demandes de radiation introduites par les intéressés. Cet examen devra, en tout état de cause, offrir les garanties nécessaires à la sauvegarde de leurs droits.

Article 6

Le Ministre des Finances est habilité à autoriser la mise à disposition de fonds nécessaire pour des «dépenses extraordinaires». Invité à clarifier la portée de cette faculté, le fonctionnaire délégué a répondu ce qui suit:

«La dérogation de l'article 6 pour des dépenses extraordinaires est aussi prévue dans tous les règlements européens en matière de sanctions financières. Elle a par exemple été utilisée pour des travaux à l'Ambassade d'Irak in illo tempore avec surveillance de la Trésorerie ou pour une opération chirurgicale pour un Irakien visé par l'embargo Irak».

L'exposé des motifs du nouvel avant-projet de loi devra expliciter cette possibilité de dérogation [4].

Article 8

L'article 8 oblige une série de personnes à fournir immédiatement au Ministre des Finances, toute information relative à l'exécution de l'arrêté

[4] Voir Eric David, op. cit., p. 132, sur la notion de cause humanitaire.

De ontworpen tekst, die geen lijst bevat (onder de bijlage staat te lezen: nihil), schept verwarring: hij kondigt alleen de nadere regels aan voor het opstellen van de lijst en voor de herziening ervan.

In het nieuwe voorontwerp van wet moet dus bepaald worden dat de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, op de voordracht van het Ministerieel Comité voor inlichting en veiligheid, zal bepalen voor welke personen en welke entiteiten de ontworpen maatregelen gelden, en de lijst zal bijwerken die Hij zal hebben opgemaakt.

De gemachtigde ambtenaar heeft gesteld dat «de bevoegde gerechtelijke overheden» de overheden zijn die genoemd worden in hoofdstuk 14, punt 94, van de circulaire van de Minister van Justitie en van het college van procureurs-generaal COL 9/2005 betreffende de gerechtelijke aanpak inzake terrorisme.

In het nieuwe voorontwerp van wet moet het begrip «bevoegde gerechtelijke overheid» duidelijk omschreven worden.

Artikel 5

In dezelfde lijn van wat opgemerkt is bij artikel 3, moet in het nieuwe voorontwerp van wet duidelijker aangegeven worden dat de herziene lijst vastgesteld wordt door de Koning.

Bovendien moet voorzien worden in een onderzoek op korte termijn van de aanvragen tot schrapping ingediend door belanghebbenden. Bij dat onderzoek moeten in ieder geval de vereiste waarborgen worden geboden inzake de bescherming van hun rechten.

Artikel 6

De Minister van Financiën wordt gemachtigd om toestemming te geven voor de terbeschikkingstelling van tegoeden die nodig zijn voor «buitengewone uitgaven». Op de vraag wat de strekking was van die mogelijkheid, heeft de gemachtigde ambtenaar het volgende geantwoord:

«La dérogation de l'article 6 pour des dépenses extraordinaires est aussi prévue dans tous les règlements européens en matière de sanctions financières. Elle a par exemple été utilisée pour des travaux à l'Ambassade d'Irak in illo tempore avec surveillance de la Trésorerie ou pour une opération chirurgicale pour un Irakien visé par l'embargo Irak».

In de memorie van toelichting bij het nieuwe voorontwerp van wet moet die mogelijkheid om af te wijken nader ingevuld worden [4].

Artikel 8

Artikel 8 verplicht een reeks personen de Minister van Financiën onverwijld alle informatie te verstrekken die betrekking heeft op de uitvoering van het besluit,

[4] Zie Eric David, op. cit., blz. 132, over het begrip *«cause humanitaire».*

«Sans préjudice des règles applicables en matière de communication d'informations, de confidentialité et de secret professionnel».

L'exposé des motifs du nouvel avant-projet de loi devra corriger le caractère imprécis du texte actuel.

Par ailleurs, le dispositif du nouvel avant-projet de loi devra préciser si l'obligation d'informer le Ministre des Finances fera suite à une demande des autorités ou doit être satisfaite spontanément.

La chambre était composée de

Messieurs
Y. Kreins, président de chambre,
P. Liénardy,

Madame
M. Baguet, conseillers d'État,

Monsieur
H. Bosly, assesseur de la section de législation,

Madame
B. Vigneron greffier,

Le rapport a été présenté par M. J. Regnier, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J. Jaumotte.

Le greffier, Le président,

B. Vigneron Y. Kreins

«Onverminderd de toepasselijke voorschriften inzake rapportage, vertrouwelijkheid en beroepsgeheim».

In de memorie van toelichting bij het nieuwe voorontwerp van wet moet ervoor gezorgd worden dat die tekst duidelijker is.

Bovendien moet in het dispositief van het nieuwe voorontwerp van wet gepreciseerd worden of de verplichting om de Minister van Financiën informatie te verstrekken geldt zodra de overheid daarom heeft verzocht, dan wel of spontaan aan die verplichting moet worden voldaan.

De kamer was samengesteld uit

de Heren
Y. Kreins, kamervoorzitter,
P. Liénardy,

Mevrouw
M. Baguet, staatsraden,

de Heer
H. Bosly, assessor van de afdeling wetgeving,

Mevrouw
B. Vigneron griffier,

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. Regnier, eerste auditeurafdelingschoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. Liénardy.

De griffier, De voorzitter,

B. Vigneron Y. Kreins

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT N° 41.885/2

Le Conseil d'État, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Secrétaire d'État à la Modernisation des Finances et à la Lutte contre la fraude fiscale, adjoint au Ministre des Finances, le 11 décembre 2006, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi «instaurant la conciliation en matière fiscale», a donné l'avis suivant:

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique de l'avant-projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, l'avant-projet appelle les observations ci-après.

Compétence

1. L'instauration de la conciliation fiscale relève des règles de procédure fixées par l'État au sens de l'article 5, § 3, alinéa 1er, de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Communautés et des Régions.

En conséquence, une concertation avec les Régions est obligatoire [1].

Selon les informations transmises par le délégué du ministre, le comité de concertation a pris connaissance de l'avant-projet en date du 13 décembre 2006. Aux termes du procès-verbal de la réunion du comité, les Régions «sont invitées à remettre leur point de vue sur cette problématique dans les meilleurs délais, étant entendu que l'avant-projet d'amendement de loi-programme portant des dispositions diverses non urgentes sera soumis en deuxième lecture au Conseil des ministres du 12 janvier 2007».

Pour que la concertation prévue par le législateur spécial ne soit pas dépourvue d'effet, il importe que l'autorité fédérale prenne en considération en temps utile, les points de vues qui auront été exprimés.

Si le résultat de la concertation devait amener l'autorité fédérale à revoir le texte, celui-ci devrait à nouveau être soumis à l'avis du Conseil d'État.

[1] Avis 36.078/VR, donné le 9 décembre 2003 sur une proposition de loi modifiant l'article 257 du Code des impôts sur les revenus 1992 afin de rendre automatique les réductions au précompte immobilier (déposée par M. J. Chabot).

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE NR. 41.885/2

De Raad van State, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 11 december 2006 door de Staatssecretaris voor de Modernisering van de Financiën en de Strijd tegen de fiscale fraude toegevoegd aan de Minister van Financiën verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet «tot invoering van bemiddeling op fiscaal gebied», heeft het volgende advies gegeven:

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het voorontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het voorontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Bevoegdheid

1. De invoering van fiscale bemiddeling valt onder de procedureregels vastgesteld door de Staat in de zin van artikel 5, § 3, eerste lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten.

Overleg met de gewesten is bijgevolg verplicht [1].

Volgens de informatie overgezonden door de gemachtigde van de minister heeft het overlegcomité op 13 december 2006 kennisgenomen van het voorontwerp. Luidens de notulen van de vergadering van het comité worden de gewesten «verzocht hun standpunt over deze kwestie zo snel mogelijk mee te delen, met dien verstande dat het voorontwerp van amendement op de programmawet houdende diverse niet-dringende bepalingen op 12 januari 2007 ter tweede lezing aan de Ministerraad wordt voorgelegd».

Opdat het overleg waarin de bijzondere wetgever heeft voorzien ook zin heeft, dient de federale overheid de standpunten die uiteengezet zullen zijn tijdig in aanmerking te nemen.

Indien het resultaat van het overleg de federale overheid ertoe zou brengen de tekst te herzien, moet deze opnieuw voor advies aan de Raad van State worden voorgelegd.

[1] Advies 36.078/VR, gegeven op 9 december 2003 over een voorstel van wet tot wijziging van artikel 257 van het Wetboek van de inkomsten-belastingen 1992, teneinde de verminderingen van de onroerende voorheffing automatisch te maken (ingediend door de heer J. Chabot).

2. En vertu de l'article 5, § 4, de la loi spéciale du 16 janvier 1989, précitée, les Régions sont compétentes pour fixer les règles de procédure administrative concernant les impôts visés à l'article 3 à compter de l'année budgétaire à partir de laquelle elles assurent le service des impôts.

Or, en ce qui concerne le précompte immobilier en Région flamande, c'est désormais le Gouvernement flamand qui assure le service dudit impôt.

Le délégué du ministre a confirmé que «la disposition «conciliateur fiscal» ne trouve donc pas à s'appliquer en ce qui concerne le précompte immobilier pour la Région flamande».

L'explication mériterait d'être reprise dans l'exposé des motifs, d'autant qu'elle vaudra à l'avenir pour les autres impôts dont le service serait assuré par les Régions.

Fondement juridique

Observations générales

1. L'avant-projet est la reproduction littérale du projet d'amendement du Gouvernement à l'avant-projet de loi-programme sur lequel le Conseil d'État avait donné, dans un délai de cinq jours ouvrables, l'avis 41.786/2 [(2)].

L'avant-projet tend à instaurer, au sein du Service Public Fédéral Finances, un service supplémentaire dénommé «conciliateur fiscal» qui a pour objet d'examiner «les demandes de conciliation dont il est saisi» par des contribuables, «en toute objectivité, impartialité et en toute indépendance et dans le respect de la loi». «Il tend à» (il faut lire, d'après la version néerlandaise: s'efforce de) «concilier les points de vue des parties et leur adresse un rapport de conciliation».

L'avant-projet prévoit que les dirigeants du service de conciliation fiscale seront nommés par le Roi «après avis du comité de direction» (du Service public fédéral Finances).

D'après l'avis de l'inspecteur des finances, qui relate les informations qu'il a reçues, il est envisagé de recruter les membres du Service de conciliation au sein de l'administration des Finances.

Dans ces conditions, le Conseil d'État n'aperçoit pas ce qui permet de décréter que ce service fera preuve d'une totale objectivité, impartialité et indépendance, comme l'annonce l'article 2 de l'avant-projet: ces qualités ne se décrètent pas mais dépendent de l'organisation du statut des personnes auxquelles la tâche est confiée.

(2) Avis 41.786/2, donné le 4 décembre 2006 sur un amendement du Gouvernement sur un avantprojet de loiprogramme Titre ...: Finances; Chapitre 5: Conciliateur fiscal.

2. Krachtens artikel 5, § 4, van de voornoemde bijzondere wet van 16 januari 1989 zijn de gewesten bevoegd voor de vaststelling van de administratieveprocedureregels met betrekking tot de in artikel 3 bedoelde belastingen met ingang van het begrotingsjaar vanaf hetwelk zij de dienst van de belastingen verzorgen.

Wat de onroerende voorheffing in het Vlaams Gewest betreft, wordt de dienst van die belasting voortaan verzorgd door de Vlaamse Regering.

De gemachtigde van de minister heeft bevestigd dat «de bepaling omtrent «de fiscaal bemiddelaar» dus niet van toepassing is op de onroerende voorheffing voor het Vlaams Gewest.»

Die uitleg dient in de memorie van toelichting te worden opgenomen, ter meer daar ze in de toekomst ook zal gelden voor de andere belastingen waarvan de dienst verzorgd zal worden door de gewesten.

Rechtsgrond

Algemene opmerkingen

1. Het voorontwerp is de letterlijke overname van het ontwerp van amendement van de Regering op het voorontwerp van programmawet waarover de Raad van State binnen een termijn van vijf werkdagen advies 41.786/2 had uitgebracht [(2)].

Het voorontwerp beoogt binnen de Federale Overheidsdienst Financiën een aanvullende dienst in te stellen onder de benaming «fiscaal bemiddelaar», die ertoe strekt «de aanvragen tot bemiddeling» die hem door belastingplichtigen «worden voorgelegd» te onderzoeken «in alle objectiviteit, onpartijdigheid en onafhankelijkheid en met inachtneming van de wet» en «ernaar (streeft) de standpunten van de partijen te verzoenen en (...) hen een bemiddelingsverslag (zendt).»

In het voorontwerp wordt bepaald dat de bestuurders van de dienst Fiscale Bemiddeling door de Koning benoemd worden «na advies van het directiecomité» (van de Federale Overheidsdienst Financiën).

Volgens de inspecteur van financiën, die de informatie die hij gekregen heeft meedeelt, is het de bedoeling de leden van de dienst Bemiddeling te werven binnen het departement van Financiën.

In die omstandigheden is het de Raad van State niet duidelijk op basis waarvan uitgevaardigd kan worden dat die dienst blijk moet geven van volstrekte objectiviteit, onpartijdigheid en onafhankelijkheid, zoals voorgeschreven in artikel 2 van het voorontwerp: die eigenschappen kunnen niet worden opgelegd, maar hangen af van de manier van regeling van de status van de personen aan wie de taak wordt toevertrouwd.

(2) Advies 41.786/2, gegeven op 4 december 2006 over een amendement van de Regering bij een voorontwerp van de programmawet Titel ...: Financiën; Hoofdstuk 5: Fiscaal bemiddelaar.

Lorsque le législateur, par la loi du 22 mars 1995, a institué les médiateurs fédéraux, avec notamment pour mission de s'efforcer «de concilier les points de vue du réclamant et des services «des autorités administratives fédérales, il a pris soin de faire nommer les médiateurs, non par le Gouvernement, mais par la Chambre des représentants, pour une période déterminée renouvelable (article 3 de la loi), de leur faire prêter serment (article 4) et de rendre la fonction incompatible, notamment, avec tout emploi rémunéré dans les services publics (article 5, alinéa 1er, 5°).

Il ne se conçoit pas de confier une mission de conciliation entre l'administration fiscale et le contribuable à un service de l'administration fiscale ellemême: pour la solution d'un différend, on ne peut être à la fois juge et partie; de même, on ne peut être à la fois conciliateur et partie.

2. On peut d'ailleurs se demander si la mission de conciliation que l'avant-projet tend à instituer au sein du ministère des Finances ne serait pas mieux remplie par les médiateurs fédéraux institués par la loi du 22 mars 1995 et dont la compétence est expressément réservée par l'article 2, § 4, de l'avant-projet.

À cet égard, l'exposé des motifs justifie la création de ce nouveau service, en dépit de l'existence des médiateurs fédéraux, par «la complexité sans cesse croissante de la législation fiscale et la nécessité d'obtenir l'adhésion des contribuables au prélèvement dont ils font l'objet».

À supposer que ce dernier objectif entre dans le domaine du possible, il pourrait être atteint par l'intervention des médiateurs fédéraux, au prix éventuellement de certains aménagements de la loi du 22 mars 1995.

Observations particulières

Si l'avant-projet est maintenu en dépit des objections fondamentales qui précèdent, il appelle les observations particulières suivantes.

1. L'exposé des motifs est fort obscur sur la mission du conciliateur fiscal: celle-ci «n'est pas d'interpréter la loi ou de sanctionner l'interprétation donnée par l'administration dans ses circulaires et instructions. Seul le juge peut le faire. Dans son rapport de conciliation, le conciliateur fiscal ne pourra, à cet égard, que constater les points (de vue) divergents des parties».

Si la divergence porte sur l'interprétation de la loi, d'après l'exposé des motifs, le rôle du conciliateur fiscal se bornerait à constater les points de vue divergents des parties. L'intervention d'un conciliateur fiscal ne paraît pas nécessaire à cet effet.

Wanneer de wetgever bij de wet van 22 maart 1995 federale ombudsmannen heeft ingesteld, met onder meer als taak te trachten «de standpunten van de klager en de (...) diensten (van de federale administratieve overheden) te verzoenen», heeft hij ervoor gezorgd dat de ombudsmannen niet door de Regering, maar door de Kamer van volksvertegenwoordigers worden benoemd voor een welbepaalde vernieuwbare termijn (artikel 3 van de wet), dat ze een eed afleggen (artikel 4) en dat hun ambt niet verenigbaar is met onder meer een bezoldigde betrekking in de openbare diensten (artikel 5, eerste lid, 5°).

Een opdracht van bemiddeling tussen de belastingadministratie en de belastingplichtige toevertrouwen aan een dienst van de belastingadministratie zelf is ondenkbaar: voor de oplossing van een geschil mag men niet gelijktijdig rechter en partij zijn; zo ook kan iemand niet tegelijkertijd bemiddelaar en partij zijn.

2. De vraag rijst overigens of de bemiddelingsopdracht die bij het voorontwerp binnen het Ministerie van Financiën wordt ingesteld niet beter vervuld zou worden door de federale ombudsmannen, een dienst ingesteld bij de wet van 22 maart 1995, aan wie uitdrukkelijk bevoegdheid wordt toegedacht in artikel 2, § 4, van het voorontwerp.

Wat dat betreft wordt het oprichten van die nieuwe dienst, ondanks het bestaan van de federale ombudsmannen in de memorie van toelichting gewettigd door «de voortdurend groeiende complexiteit van de fiscale wetgeving en (...) de noodzaak om de belastingplichtigen akkoord te laten gaan met de heffingen waaraan ze onderworpen zijn».

Gesteld dat laatstgenoemde doelstelling binnen de grenzen van het mogelijke ligt, zou deze bereikt kunnen worden door een beroep te doen op de federale ombudsmannen, waarbij de wet van 22 maart 1995 eventueel aangepast zal moeten worden.

Bijzondere opmerkingen

Mocht het voorontwerp ondanks de fundamentele bezwaren die voorafgaan gehandhaafd worden, geeft het aanleiding tot de volgende bijzondere opmerkingen.

1. De memorie van toelichting blijft erg vaag over de taak van de fiscaal bemiddelaar. Deze «is niet het interpreteren van de wet of het oordelen over de interpretatie gegeven door de administratie in haar circulaires en instructies. Enkel de rechter kan het doen. In zijn bemiddelingsverslag, kan de fiscaal bemiddelaar bijgevolg enkel de divergerende standpunten vaststellen.»

Indien het verschil van mening betrekking heeft op de interpretatie van de wet, blijft de rol van de fiscaal bemiddelaar, volgens de memorie van toelichting beperkt tot het vaststellen van de divergerende standpunten van de partijen. Het optreden van een fiscaal bemiddelaar lijkt in dat verband niet noodzakelijk.

Il serait souhaitable que l'exposé des motifs donne des exemples de cas dans lesquels le rôle du conciliateur fiscal pourrait être utile. Est-ce seulement lorsque le différend porte sur une question de fait (par exemple, en matière d'impôts sur les revenus, le caractère professionnel d'une dépense)?

2. Le chapitre II de l'avant-projet contient des dispositions générales relatives à la compétence et à l'organisation du service «conciliateur fiscal» (il serait préférable de dénommer ce service «service de conciliation fiscale»).

Les chapitres III et suivants introduisent dans les différents codes fiscaux et dans la loi générale sur les douanes et accises des dispositions nouvelles concernant les demandes de conciliation auprès du «conciliateur fiscal», lequel n'est pas autrement défini dans ces dispositions. Il faudrait à tout le moins préciser dans ces dispositions qu'il s'agit du service institué par la loi du …

Une autre méthode consisterait à ne pas introduire les dispositions relatives aux demandes de conciliation fiscale dans les différents codes fiscaux et dans la loi générale sur les douanes et accises et à régler entièrement cette matière par une loi particulière.

3. Si l'on s'en tient à la méthode suivie par l'avant-projet, il n'y a pas lieu d'introduire dans chacun des codes fiscaux et dans la loi générale sur les douanes et accises la disposition selon laquelle «l'article 1385*undecies* du Code judiciaire n'est pas applicable aux demandes de conciliation»: cette disposition est superflue car il est évident que la demande de conciliation ne constitue pas un recours administratif organisé au sens de cet article.

Les articles 5, 12, 14, 16 et 18 de l'avant-projet doivent donc être omis.

4. L'article 3 de l'avant-projet insère dans le Code de la TVA un article 85*ter* qui définit les différentes hypothèses dans lesquelles l'assujetti peut faire appel au service de conciliation fiscale en cas de différend ne concernant pas le recouvrement.

Or, cet article se situe parmi les dispositions relatives au recouvrement de la TVA.

Il devrait au contraire suivre immédiatement l'article 84 qui dispose:

«La solution des difficultés qui peuvent s'élever relativement à la perception de la taxe avant l'introduction des instances appartient au ministre des Finances. Le ministre des Finances conclut des transactions avec les redevables pourvu qu'elles n'impliquent pas exemption ou modération d'impôt».

In de memorie van toelichting zouden voorbeelden gegeven moeten worden van gevallen waarin de rol van de fiscaal bemiddelaar nuttig zou kunnen zijn. Is dat enkel het geval wanneer het geschil betrekking heeft op een feitelijke kwestie (bijvoorbeeld inzake inkomstenbelastingen, het beroepsmatig karakter van een uitgave)?

2. Hoofdstuk II van het voorontwerp bevat algemene bepalingen over de bevoegdheid en de organisatie van de dienst «fiscaal bemiddelaar» (deze dienst zou beter «dienst voor fiscale bemiddeling» genoemd worden).

De hoofdstukken III en volgende voegen in de verschillende fiscale wetboeken en in de algemene wet inzake douane en accijnzen nieuwe bepalingen in omtrent aanvragen tot bemiddeling bij de «fiscaal bemiddelaar», die in die bepalingen niet nader omschreven wordt. In die bepalingen zou op zijn minst moeten worden gepreciseerd dat het gaat om de dienst ingesteld bij de wet van ...

Een andere methode zou erin bestaan de bepalingen betreffende de aanvragen tot fiscale bemiddeling niet op te nemen in de verschillende fiscale wetboeken en in de algemene wet inzake douane en accijnzen, doch die aangelegenheid in haar geheel te regelen in een bijzondere wet.

3. Blijft men bij de methode uit het voorontwerp, dan is er geen reden om in elk van de fiscale wetboeken en in de algemene wet inzake douane en accijnzen de bepaling in te voegen dat «artikel 1385*undecies* van het Gerechtelijk wetboek (...) niet van toepassing (is) op (...) aanvragen tot bemiddeling»: deze bepaling is overbodig daar het geen betoog hoeft dat de aanvraag tot bemiddeling geen administratief beroep is dat georganiseerd wordt in de zin van dat artikel.

De artikelen 5, 12, 14, 16 en 18 van het voorontwerp dienen dus te vervallen.

4. Artikel 3 van het voorontwerp voegt in het BTW-wetboek een artikel 85*ter* in waarin de verschillende gevallen beschreven worden waarin de belastingplichtige een beroep kan doen op de dienst voor fiscale bemiddeling in geval van een geschil, dat geen verband houdt met invordering.

Dit artikel bevindt zich echter tussen de bepalingen betreffende de invordering van de BTW.

Het zou daarentegen onmiddellijk moeten volgen op artikel 84, dat luidt als volgt:

Moeilijkheden inzake de heffing van de belasting die vóór het inleiden van een rechtsgeding ontstaan, worden opgelost door de Minister van Financiën. De Minister van Financiën treft met de belastingschuldigen dadingen, voor zover deze niet leiden tot vrijstelling of vermindering van belasting.»

C'est là que s'insère l'article 85*ter* en projet qui dispose:

«En cas de désaccord persistant relatif à la taxation porté devant le ministre des Finances ou le fonctionnaire délégué par lui, le redevable de la taxe peut introduire une demande de conciliation auprès du conciliateur fiscal».

Il est à noter que l'article 84 soumet la solution des difficultés au Ministre des Finances (et non à un fonctionnaire délégué par lui).

Ainsi, l'avant-projet introduit dans la solution des difficultés un conciliateur, qui est un fonctionnaire du Service Public Fédéral Finances, entre le ministre et l'assujetti qui a fait appel au ministre pour résoudre la difficulté.

En réalité, l'article 84 du Code donne déjà au ministre un rôle éventuel de conciliation avec lequel l'intervention du conciliateur fiscal ne peut que faire double emploi.

Toute la disposition doit être omise.

5. En revanche, l'article 4 peut être maintenu, l'article 85*quater* en projet devenant l'article 85*ter*.

6. L'article 6 introduit dans le Code des impôts sur les revenus un nouvel article 376*quinquies* qui est inséré après les dispositions relatives à la réclamation.

L'avant-projet prévoit ainsi qu'il ne peut être fait appel au conciliateur fiscal en ce qui concerne le montant de l'impôt qu'après l'introduction de la réclamation auprès du directeur des contributions.

À ce stade, il ne paraît pas y avoir matière à conciliation entre des positions opposées, puisque le directeur n'a pas encore pris position.

Si le conciliateur peut jouer un rôle utile, ce ne peut être qu'avant l'enrôlement de l'impôt, après la décision de taxation prévue à l'article 346, dernier alinéa, du CIR: c'est à ce moment que se concrétise le différend entre le contribuable qui a répondu à l'avis de rectification et le fonctionnaire taxateur qui maintient sa décision.

7. Dans l'ensemble du texte, il y lieu de remplacer les termes «Code des taxes assimilées au timbre» par les termes «Code des droits et taxes divers» et de tenir compte de l'abrogation du Code des droits de timbre [3].

[3] Voir la loi du 19 décembre 2006 transformant le Code des taxes assimilées au timbre en Code des droits et taxes divers, abrogeant le Code des droits de timbre et portant diverses autres modifications législatives entrée en vigueur le 1er janvier 2007.

Daar wordt het ontworpen artikel 85*ter* ingevoegd, dat luidt als volgt:

«In geval een blijvend meningsverschil over de taxatie gebracht wordt voor de Minister van Financiën of de door hem gedelegeerde ambtenaar, kan de schuldenaar van de belasting een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscaal bemiddelaar.»

Op te merken valt dat artikel 84 de oplossing van moeilijkheden aan de Minister van Financiën toevertrouwt (en niet aan een door hem gemachtigde ambtenaar).

Aldus schuift het voorontwerp voor de oplossing van moeilijkheden een bemiddelaar, die een ambtenaar is van de Federale Overheidsdienst Financiën, in tussen de Minister en de belastingplichtige die een beroep doet op de Minister om de moeilijkheid op te lossen.

In feite wordt in artikel 84 van het Wetboek aan de Minister reeds een eventuele bemiddelingsrol toebedeeld, ten aanzien waarvan het optreden van de fiscaal bemiddelaar alleen een overlapping kan zijn.

De bepaling in haar geheel dient te vervallen.

5. Artikel 4 daarentegen kan behouden blijven, met dien verstande dat het ontworpen artikel 85*quater* artikel 85*ter* wordt.

6. Artikel 6 voegt in het Wetboek van de inkomstenbelastingen een nieuw artikel 376*quinquies*, in dat volgt op de bepalingen betreffende het bezwaarschrift.

In het voorontwerp wordt aldus bepaald dat er geen beroep kan worden gedaan op de fiscaal bemiddelaar wat betreft het bedrag van de belasting, dan nadat er een bezwaarschrift is ingediend bij de directeur der belastingen.

In die fase lijkt er nog geen reden tot bemiddeling tussen tegengestelde meningen, aangezien de directeur nog geen stelling genomen heeft.

De bemiddelaar kan een nuttige rol spelen, maar alleen vóór de inkohiering van de belasting, na de beslissing tot aanslag in de belasting genoemd in artikel 346, laatste lid, van het WIB: op dat ogenblik is het dat het geschil tussen de belastingplichtige die geantwoord heeft op het bericht van wijziging en de belastingambtenaar die zijn beslissing handhaaft, concrete vorm aanneemt.

7. In heel de tekst dienen de woorden «Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen» vervangen te worden door de woorden «Wetboek diverse rechten en taksen» en behoort rekening te worden gehouden met de opheffing van het Wetboek der Zegelrechten [3].

[3] Zie de wet van 19 december 2006 tot omvorming van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen tot het Wetboek diverse rechten en taksen, tot opheffing van het Wetboek der zegelrechten en houdende verscheidene andere wetswijzigingen, die in werking getreden is op 1 januari 2007.

8. Les articles 11, 2°, 13, 2° et 17, 2° qui insèrent de nouveaux alinéas respectivement dans l'article 219 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, dans l'article 141 du Code des droits de succession et dans l'article 202[4] du Code des taxes assimilées au timbre (lire: Code des droits et taxes divers) appellent les mêmes observations que celles faites au sujet de l'article 3 en matière de TVA.

La chambre était composée de

Messieurs
Y. Kreins, président de chambre,
J. Jaumotte,

Madame
M. Baguet, conseillers d'État,

Monsieur
J. Kirkpatrick, assesseur de la section de législation,

Madame
B. Vigneron greffier,

Le rapport a été présenté par M. J. Regnier, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J. Jaumotte.

Le greffier, Le président,

B. Vigneron Y. Kreins

8. De artikelen 11, 2°, 13, 2° en 17,2° die nieuwe leden invoegen in respectievelijk artikel 219 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, in artikel 141 van het Wetboek der successierechten en in artikel 202[4] van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen (lees: Wetboek diverse rechten en taksen), geven aanleiding tot dezelfde opmerkingen als die welke gemaakt zijn over artikel 3 inzake de BTW.

De kamer was samengesteld uit

de Heren
Y. Kreins, kamervoorzitter,
J. Jaumotte,

Mevrouw
M. Baguet, staatsraden,

de Heer
J. Kirkpatrick, assessor van de afdeling wetgeving,

Mevrouw
B. Vigneron griffier,

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. Regnier, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. Jaumotte.

De griffier, De voorzitter,

B. Vigneron Y. Kreins

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT N° 41.816/2

Le Conseil d'État, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Vice-Premier Ministre et Ministre des Finances, le 1er décembre 2006, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi «modifiant le Code des impôts sur les revenus 1992 en matière de régime de taxation relatif à certaines indemnités payées ou attribuées à des chercheurs», a donné le 20 décembre 2006 l'avis suivant:

Portée de l'avant-projet

1. L'exposé des motifs explicite la portée de l'avant-projet comme suit:

«Le Gouvernement entend consolider la relance économique notamment par l'encouragement de la recherche scientifique. Ces dernières années, des dispenses de versement du précompte professionnel dû ont ainsi été octroyées, dans ce cadre, de:

– 65 p.c. pour les universités, les hautes écoles, le Fonds national de la Recherche Scientifique et le «Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen(«);

– 50 p.c. pour les institutions de recherche reconnues, les partenariats entre les secteurs public et privé et les «young innovative companies»;

(-) 25 p.c. pour les entreprises qui emploient des chercheurs avec un diplôme de docteur ou d'ingénieur civil.

Toutefois, jusqu'à présent, rien n'a été prévu spécifiquement pour les chercheurs eux-mêmes.

Les articles 2 à 6 (en projet) tendent à combler cette lacune en qualifiant, par dérogation à l'article 31 du Code des impôts sur les revenus 1992 (CIR 92), les revenus que les universités, les hautes écoles et les organismes de recherche publics agréés par l'État rétrocèdent à leur chercheurs lorsqu'il s'agit de valoriser des résultats de recherches auxquelles ils ont participé, comme des revenus divers et en prévoyant pour ces revenus une imposition distincte à 33 p.c.».

2. Pour atteindre cet objectif, l'avant-projet prévoit, en son article 2 [1], de compléter l'article 90 du CIR 92, à savoir la disposition du Code des impôts qui définit ce qu'il faut comprendre par «revenus divers», par un 12° qui introduit, dans cette définition, «les indemnités personnelles provenant de l'exploitation d'une découverte payées ou attribuées à des chercheurs par une université, une haute école, le Fonds National de la Recherche Scientifique» et le «Fonds voor

[1] Les autres dispositions concernent essentiellement la fixation de l'assiette de l'impôt dû sur ces indemnités.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE NR. 41.816/2

De Raad van State, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 1 december 2006 door de Vice-Eersteminister en Minister van Financiën verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet «tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 inzake het aanslagstelsel van bepaalde vergoedingen betaald of toegekend aan onderzoekers», heeft op 20 december 2006 het volgende advies gegeven:

Draagwijdte van het voorontwerp

1. De draagwijdte van het voorontwerp wordt in de memorie van toelichting als volgt uiteengezet:

«De Regering wenst de economische heropbloei te bevestigen onder meer door de aanmoediging van het wetenschappelijk onderzoek. In dat kader werden de laatste jaren reeds vrijstellingen van doorstorting van verschuldigde bedrijfsvoorheffing toegekend van:

– 65 pct. voor de universiteiten, de hogescholen, het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek en het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen («);

– 50 pct. voor de erkende wetenschappelijke instellingen, de samenwerkingsverbanden tussen de overheids- en de privé-sector en de «young innovative companies»;

(-) 25 pct. voor de ondernemingen die onderzoekers met een diploma van doctor of burgerlijk ingenieur tewerkstellen.

Tot op heden werd er echter niet voorzien in iets specifieks voor de onderzoekers zelf.

De artikelen 2 tot 6 (in ontwerp) proberen die leemte op te vullen door de inkomsten die universiteiten, hogescholen en door de Staat erkende openbare wetenschappelijke instellingen afstaan aan hun onderzoekers wanneer het gaat om het exploiteren van de onderzoeksresultaten waaraan zij hebben deelgenomen, in afwijking van artikel 31 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB 92), als divers (lees: diverse) inkomsten te kwalificeren en door voor die inkomsten, een afzonderlijke belasting tegen 33 pct. vast te leggen.»

2. Om dat doel te bereiken bepaalt artikel 2 [1] van het voorontwerp dat artikel 90 van het WIB 92, te weten de bepaling van het Wetboek van Inkomstenbelastingen die definieert wat verstaan moet worden onder «diverse inkomsten», aangevuld wordt met een punt 12°, dat in die definitie invoegt de «persoonlijke vergoedingen uit de exploitatie van een uitvinding die door een universiteit, een hogeschool, het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek» en het «Fonds voor

[1] De overige bepalingen betreffen hoofdzakelijk de vaststelling van de grondslag van de belasting verschuldigd op die vergoedingen.

Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen» ou une institution agréée conformément à l'article 275 [3], § 1er, alinéa 2, du même Code.

La notion de «chercheur» est, par ailleurs, circonscrite au même article 90, en projet, par référence à la définition donnée dans l'article 275 [3], § 1er, alinéas 1er et 2 du CIR 92. La notion de «découverte» est également cernée dans ce même article en projet.

3. Le fonctionnaire délégué a encore apporté les précisions suivantes.

«1° Il est clair que la mesure envisagée a pour but d'alléger la charge de l'impôt dans le chef des chercheurs concernés afin de les inciter d'une part, à s'orienter vers la valorisation économique de leurs recherches plutôt que vers la simple publication des résultats de celles-ci et d'autre part, à ne pas quitter le secteur public de la recherche.

2° Le type d'indemnités en cause peut faire l'objet actuellement d'une imposition soit à titre de revenus professionnels soit à titre de revenus divers en fonction de circonstances de fait propre à chaque cas. Ceci entraîne des litiges fiscaux à cause d'une discordance de traitement entre chercheurs.

3° Les indemnités en cause peuvent être perçues plusieurs années après le moment où les recherches se sont déroulées et ces indemnités n'ont parfois plus de relations évidentes avec l'activité exercée par le contribuable lorsqu'il les reçoit.

4° (L'auteur du projet a) donc jugé qu'il convenait sur le plan fiscal de traiter toutes ces indemnités sur un strict pied d'égalité afin d'éviter toute discrimination entre chercheurs actifs dans le secteur public, d'assurer une réelle sécurité juridique pour les institutions publiques de recherches qui les versaient et de rendre de ce fait, plus attractif le nouveau régime proposé pour tous les intervenants, institutions comme chercheurs.».

Observations générales

1. La question se pose de savoir si le 12° qu'ajoute l'article 2 de l'avant-projet de loi à l'article 90 du CIR 92 ne crée pas une ambiguïté voire une contradiction au sein de cette même disposition? En effet, l'article 90 prévoit en son 1° que sont des revenus divers

«(...), les bénéfices ou profits, quelle que soit leur qualification, qui résultent, même occasionnellement ou fortuitement, de prestations, opérations ou spéculations quelconques ou services rendus à des tiers, en dehors de l'exercice d'une activité professionnelle (...)».

2. L'avant-projet soulève, tel qu'il est envisagé, une question quant au caractère discriminatoire de son champ d'application puisque sont exclus les chercheurs travaillant dans le

Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen» of een onderzoeksinstelling erkend overeenkomstig artikel 275 [3], § 1, tweede lid, van hetzelfde Wetboek «worden betaald of toegekend aan onderzoekers».

Het begrip «onderzoeker» wordt voorts omschreven in datzelfde ontworpen artikel 90, door verwijzing naar de definitie die wordt gegeven in artikel 275 [3], § 1, eerste en tweede lid, van het WIB 92. In datzelfde ontworpen artikel wordt ook het begrip «uitvinding» nader omschreven.

3. De gemachtigde ambtenaar heeft de volgende toelichtingen verstrekt:

«1° Il est clair que la mesure envisagée a pour but d'alléger la charge de l'impôt dans le chef des chercheurs concernés afin de les inciter d'une part, à s'orienter vers la valorisation économique de leurs recherches plutôt que vers la simple publication des résultats de celles-ci et d'autre part, à ne pas quitter le secteur public de la recherche.

2° Le type d'indemnités en cause peut faire l'objet actuellement d'une imposition soit à titre de revenus professionnels soit à titre de revenus divers en fonction de circonstances de fait propre à chaque cas. Ceci entraîne des litiges fiscaux à cause d'une discordance de traitement entre chercheurs.

3° Les indemnités en cause peuvent être perçues plusieurs années après le moment où les recherches se sont déroulées et ces indemnités n'ont parfois plus de relations évidentes avec l'activité exercée par le contribuable lorsqu'il les reçoit.

4° (L' auteur du projet a) donc jugé qu'il convenait sur le plan fiscal de traiter toutes ces indemnités sur un strict pied d'égalité afin d'éviter toute discrimination entre chercheurs actifs dans le secteur public, d'assurer une réelle sécurité juridique pour les institutions publiques de recherches qui les versaient et de rendre de ce fait, plus attractif le nouveau régime proposé pour tous les intervenants, institutions comme chercheurs.».

Algemene opmerkingen

1. De vraag rijst of punt 12°, dat bij artikel 2 van het voorontwerp van wet toegevoegd wordt in artikel 90 van het WIB 92, geen dubbelzinnigheid, of zelfs een tegenstrijdigheid, doet ontstaan binnen diezelfde bepaling. Artikel 90, 1°, bepaalt immers dat onder «diverse inkomsten» verstaan moeten worden:

«(...) winst of baten, hoe ook genaamd, die zelfs occasioneel of toevallig, buiten het uitoefenen van een beroepswerkzaamheid, voortkomen uit enige prestatie, verrichting of speculatie of uit diensten bewezen aan derden (...)».

2. Het voorontwerp doet, zoals het is opgevat, vragen rijzen omtrent de discriminatie vervat in de werkingssfeer ervan, vermits het niet van toepassing is op onderzoekers werk-

secteur privé, d'autant plus que le parallélisme est fait, dans l'exposé des motifs ainsi que dans la définition de la notion de chercheur donnée aux articles 90, 12°, en projet, et 228, § 2, 9°, en projet, avec l'article 275 ³ du CIR 92 dont le champ d'application est bien plus large puisqu'il vise aussi les chercheurs du secteur privé.

Il appartient, dès lors, à l'auteur du projet de pouvoir, dans l'exposé des motifs, justifier par des éléments objectifs et pertinents la différenciation de traitement qu'induit la limitation que comporte le champ d'application de l'avant-projet.

3. De même, le champ d'application de la mesure est restreint aux applications industrielles ou agricoles. La question se pose de savoir si cette restriction peut se justifier au regard des articles 10 et 11 de la Constitution et si elle est vraiment d'actualité. Sur ce point, en effet, la portée de la disposition n'est pas illustrée par des exemples de ce qui relève ou non de ces deux branches de l'activité économique; par ailleurs, le secteur tertiaire de l'économie ayant acquis une grande importance, il y a lieu de s'interroger sur la pertinence de cette exclusion.

Certes, le fonctionnaire délégué a expliqué que le Conseil des ministres du 22 mars 2006 a décidé d'introduire un avant-projet de loi qui reprend plus ou moins le texte d'une proposition n° doc. 51 2273/001, déposée le 10 février 2006, qui contient effectivement cette même limitation à l'application industrielle ou agricole, mais sans la justifier non plus dans ses développements.

Sur ce point également, il appartient à l'auteur de l'avant-projet de justifier, dans l'exposé des motifs, la conformité de cette restriction du champ d'application aux articles 10 et 11 de la Constitution.

Observations particulières

1. Dans un souci d'uniformité de rédaction des dispositions en projet avec celles que comporte déjà le CIR 92 et plus particulièrement son article 275 ³, il y aurait lieu de remplacer les termes de «haute école» par ceux de «école supérieure» et les mots d' «institution de recherche» par ceux de «institution scientifique».

2. Les articles 90, en projet, et 228, § 2, 9°, en projet font tous deux référence à l'article 275 ³, § 1er, alinéas 1er et 2 du CIR 92. Étant donné que cette nouvelle présentation en paragraphes de l'article 275 ³ du CIR 92 ne sera effective qu'une fois entrée en vigueur la disposition de la loi-programme (I) [2] qui y procède, il y aura lieu d'être attentif à ne faire entrer en vigueur ces deux nouvelles dispositions qu'une fois que la loi programme aura sorti ses effets.

[2] Sur laquelle le Conseil d'État a donné l'avis 41.662/1/2/3/4, le 17 novembre 2006 (article 32 de l'avantprojet de loi Doc. parl., Chambre, 512773/023, article 30 du projet de loi).

zaam in de privé-sector, temeer daar zowel in de memorie van toelichting als in de definitie van het begrip onderzoeker verstrekt in de ontworpen artikelen 90, 12°, en 228, § 2, 9°, een parallellisme wordt gelegd met artikel 275 ³ van het WIB 92, waarvan de werkingssfeer veel ruimer is, daar deze ook de onderzoekers uit de privé-sector omvat.

De steller van het ontwerp moet derhalve in de memorie van toelichting bij wege van objectieve en pertinente gegevens de verschillende behandeling kunnen verantwoorden die de beperking van de werkingssfeer van het voorontwerp meebrengt.

3. Bovendien wordt de werkingssfeer van de maatregel beperkt tot industriële of landbouwkundige toepassingen. De vraag rijst of die beperking kan worden verantwoord in het licht van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en of ze nog actueel is. Op dat punt wordt de draagwijdte van de bepaling immers niet toegelicht bij wege van voorbeelden van wat al dan niet onder die twee takken van economische activiteit ressorteert; voorts kan men zich afvragen of het wel pertinent is die activiteit uit te sluiten van de werkingssfeer ervan, temeer daar de tertiaire sector van de economie van groot belang is geworden.

De gemachtigde ambtenaar heeft weliswaar uitgelegd dat op de Ministerraad van 22 maart 2006 besloten is een voorontwerp van wet in te dienen dat min of meer de tekst overneemt van voorstel nr. DOC 51 2273/001, ingediend op 10 februari 2006, dat effectief diezelfde beperking tot industriële of landbouwkundige toepassingen bevat, maar die evenmin wordt verantwoord in de toelichting.

Ook wat dit punt betreft, dient de steller van het voorontwerp in de memorie van toelichting aan te tonen dat die beperking van de werkingssfeer conform de artikelen 10 en 11 van de Grondwet is.

Bijzondere opmerkingen

1. Opdat de redactie van de ontworpen bepalingen eenvormig zal zijn met die welke vervat zijn in het huidige WIB 92, inzonderheid met artikel 275 ³ ervan, moet het woord «onderzoeksinstelling» vervangen worden door de woorden «wetenschappelijke instelling».

2. In de beide ontworpen artikelen 90 en 228, § 2, 9°, wordt verwezen naar artikel 275 ³, § 1, eerste en tweede lid, van het WIB 92. Aangezien die nieuwe indeling van artikel 275 ³ van het WIB 92 in paragrafen pas effectief zal zijn vanaf de inwerkingtreding van de bepaling [2] van de programmawet (I) die daarin voorziet, moet ervoor gezorgd worden dat die twee nieuwe bepalingen pas in werking treden zodra de programmawet uitwerking heeft gekregen.

[2] Waarover de Raad van State op 17 november 2006 advies 41.662/1/2/3/4 heeft verstrekt (artikel 32 van het voorontwerp van wet - Gedr. Stuk Kamer, 512773/023, artikel 30 van het wetsontwerp).

La chambre était composée de

Messieurs
Y. Kreins, président de chambre,
J. Jaumotte,

Madame
M. Baguet, conseillers d'État,

Messieurs
H. Bosly,
G. Keutgen, assesseurs de la section de législation,

Madame
B. Vigneron greffier,

Le rapport a été présenté par M. J. Regnier, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J. Jaumotte.

Le greffier, Le président,

B. Vigneron Y. Kreins

De kamer was samengesteld uit

de Heren
Y. Kreins, kamervoorzitter,
J. Jaumotte,

Mevrouw
M. Baguet, staatsraden,

de Heren
H. Bosly,
G. Keutgen, assessoren van de afdeling wetgeving,

Mevrouw
B. Vigneron griffier,

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. Regnier, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. Jaumotte.

De griffier, De voorzitter,

B. Vigneron Y. Kreins

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT N° 42.021/2

Le Conseil d'État, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Vice-Premier Ministre et Ministre des Finances, le 27 décembre 2006, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un amendement du Gouvernement à l'avant-projet de loi «portant des dispositions diverses», a donné l'avis suivant:

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique du projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, le projet appelle les observations ci-après.

Observation préalable

Le Conseil d'État n'aperçoit pas à quel projet de loi portant des dispositions diverses se rapporte l'amendement qui lui est soumis. Sans doute convientil de présenter cet amendement sous la forme d'un projet de loi distinct qu'il y a lieu d'accompagner d'un exposé des motifs.

Fondement juridique

1. Dans son avis 39.483/2, donné le 30 novembre 2005 sur un amendement du Gouvernement au projet de loi relative au Pacte de Solidarité entre les générations (exonération d'impôt des primes de remise au travail et des primes de transition professionnelle régionales et des subsides en capital et en intérêt dans le cadre de la législation d'expansion économique, attribués à des sociétés) [1], le Conseil d'État a fait observer:

«2. Au regard du principe d'égalité devant la loi fiscale, la justification de l'amendement devrait expliquer pourquoi l'exonération du bénéfice imposable vaut à l'égard des primes régionales accordées à une société dans le cadre de «l'engagement de travailleurs défavorisés» ou dans le cadre de la législation sur l'expansion économique mais ne vaut pas à l'égard des autres primes accordées par les Régions à une société.

En effet, dès lors que l'État fédéral décide, dans le cadre de l'exercice de ses compétences fiscales, d'exonérer de la base imposable de l'impôt des sociétés certains revenus qui en font actuellement partie, revenus correspondant à des dépenses des régions, le Conseil d'État n'aperçoit pas, sans explication complémentaire, pourquoi il s'avère nécessaire de

[1] Doc. parl., Chambre, 51 2128/3, pp. 11 à 14.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE NR. 42.021/2

De Raad van State, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 27 december 2006 door de vice-eersteminister en Minister van Financiën verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een amendement van de Regering bij de voorontwerp van wet «houdende diverse bepalingen», heeft het volgende advies gegeven:

Aangezien de adviesaanvraag is ingediend op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten, haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Voorafgaande opmerking

Het is de Raad van State niet duidelijk op welk ontwerp van wet houdende diverse bepalingen het hem voorgelegde amendement betrekking heeft. Wellicht dient dit amendement te worden ingediend in de vorm van een afzonderlijk wetsontwerp samen met een memorie van toelichting.

Rechtsgrond

1. De Raad van State heeft in zijn advies 39.483/2, gegeven op 30 november 2005 over een amendement van de Regering bij het ontwerp van wet «betreffende het generatiepact (vrijstelling van belasting voor de gewestelijke tewerkstellingspremies en beroepsoverstappremies en van de kapitaal- en interestsubsidies in het kader van de economische expansiewetgeving toegekend aan vennootschappen) [1]», het volgende opgemerkt:

«2. Gelet op het beginsel van gelijkheid voor de belastingwet zou in de verantwoording van het amendement moeten worden uitgelegd om welke reden de vrijstelling van de belastbare winst geldt ten aanzien van de gewestelijke premies toegekend aan een vennootschap in het kader van de «indienstneming van benadeelde werknemers» of in het kader van de wetgeving op de economische expansie, maar niet ten aanzien van de andere premies die de gewesten aan een vennootschap toekennen.

Van het ogenblik af dat de federale Staat immers in het kader van de uitoefening van zijn fiscale bevoegdheden besluit de heffingsgrondslag van de vennootschapsbelasting niet toe te passen op sommige inkomsten waarop die heffingsgrondslag thans toepasselijk is, welke inkomsten overeenstemmen met uitgaven van de gewesten, is het de Raad van State

[1] Gedr. St., Kamer, 51.2128/3, blz. 11 tot 14.

réserver un sort fiscal privilégié aux subventions qui sont accordées dans les deux domaines visés par le projet par rapport aux autres subventions que pourraient accorder les régions. La justification de l'amendement doit être complétée sur ce point afin que la Cour d'arbitrage puisse tenir compte des raisons qui fondent le choix opéré par le législateur au cas où elle serait amenée à devoir contrôler la conformité du projet à l'article 172 de la Constitution qui interdit les discriminations en matière fiscale, par exemple sur le recours d'une société dont le bénéfice imposable serait constitué partiellement par des subsides régionaux perçus dans le cadre de législations autres que celles visées au projet [(2)].

Dans le même ordre d'idées, en ne donnant l'exonération qu'il prévoit qu'à certaines primes accordées sur la base de législations régionales, le projet pourrait s'exposer à la critique de créer une différence de traitement entre les primes accordées par les régions et les primes accordées par d'autres pouvoirs publics (communautés, communes, provinces,...) sans qu'il n'existe à cet égard de justifications admissibles [(3)].

(2) Pour précédent, voir Cour d'arbitrage, arrêt n° 146/2004 du 15 septembre 2004.

(3) Quant à l'applicabilité du principe d'égalité entre collectivités publiques, voir l'avis 22.162/VR, donné le 17 février 1993 par les chambres réunies de la section de législation du Conseil d'État sur des amendements à une proposition devenue la loi spéciale du 16 juillet 1993 visant à achever la structure fédérale de l'État: «le principe d'égalité et de non-discrimination inscrit dans les articles 10 et 11 de la Constitution s'applique non seulement aux citoyens pris individuellement mais aussi aux collectivités politiques» (Doc. parl., Sénat, session 1992-1993, n° 558/4, pp. 12); pour une illustration de ce principe, voir l'avis 33.322/2, donné le 15 mai 2002 sur un projet devenu la loi du 24 décembre 2002 modifiant le régime des sociétés en matière d'impôts sur les revenus et instituant un système de décision anticipée en matière fiscale, avis dans lequel le Conseil d'État fait observer, au sujet d'une mesure visant à supprimer - à l'impôt des sociétés - la déductibilité à titre de frais professionnels des taxes levées par les Régions que: «on n'aperçoit pas pourquoi les impôts et rétributions régionaux visés sont exclus de la déduction alors que les taxes et redevances provinciales et communales restent déductibles et qu'elles non plus ne sont pas nécessairement établies dans le seul but de procurer des ressources financières à la province ou à la commune. Il convient, à tout le moins, que l'exposé des motifs présente une justification sur ce point» (Doc.parl., Chambre, session 2001-2002, n° 1918/1, pp. 97-134). Bien qu'ayant été saisie d'un moyen pris de cette différence de traitement entre les impôts en fonction de l'entité qui les établit, la Cour d'arbitrage ne s'est pas prononcée sur son caractère fondé ou non dans la mesure où la partie qui invoquait ce moyen était un particulier et non une entité publique qui subissait la discrimination alléguée (voir Cour d'arbitrage, arrêt n° 146/2004 du 15 septembre 2004, considérants B.8 à B.9.2.); sur le contrôle par la Cour d'arbitrage de l'égalité entre collectivités fédérées, voyez aussi Cour d'arbitrage, arrêt n° 35/2003 du 25 mars 2003, considérants B.13.2. à B.13.9. et B.21.1. à B.21.3., ainsi que C.I.R.C., «La Cour d'arbitrage et Saint-Polycarpe: un brevet de constitutionnalité mal motivé», J.T., 2003, pp. 521-537, spécialement point 3, pp. 528-529.

zonder nadere uitleg niet duidelijk waarom het noodzakelijk blijkt dat de subsidies die in de beide, door het ontwerp beoogde gevallen worden verleend, een voorkeursbehandeling krijgen ten opzichte van de andere subsidies die de gewesten zouden kunnen toekennen. De verantwoording van het amendement dient op dit punt te worden aangevuld, opdat het Arbitragehof rekening kan houden met de redenen die de keuze van de wetgever wettigen als het Hof zou moeten toetsen of het ontwerp overeenstemt met artikel 172 van de Grondwet, dat discriminatie inzake belastingen verbiedt, bijvoorbeeld naar aanleiding van het beroep van een vennootschap waarvan de belastbare winst gedeeltelijk zou bestaan uit gewestelijke subsidies geïnd in het kader van andere wetgevingen dan die waarop het ontwerp betrekking heeft [(2)].

In dezelfde gedachtegang zou het ontwerp, doordat het de vrijstelling waarin het voorziet alleen verleent voor sommige premies die op basis van gewestelijke wetgevingen worden toegekend, vatbaar kunnen zijn voor de kritiek dat een verschil in behandeling wordt gecreëerd tussen premies toegekend door de gewesten en premies verleend door andere overheden (gemeenschappen, gemeenten, provincies, ...), zonder dat er aanvaardbare redenen zijn wat dit betreft [(3)].

(2) Bij wijze van precedent : Arbitragehof, arrest nr. 146/2004 van 15 september 2004.

(3) In verband met de toepasselijkheid van het beginsel van gelijkheid tussen openbare lichamen, zie advies 22.162/VR, gegeven op 17 februari 1993 door de verenigde kamers van de afdeling wetgeving van de Raad van State over amendementen op een voorstel dat heeft geleid tot de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur : "Het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, neergelegd in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, is niet alleen toepasselijk op iedere afzonderlijke burger, maar ook op de politieke collectiviteiten" (Gedr. St., Senaat, zitting 1992-1993, nr. 558/4, blz. 1-2); voor een illustratie van dit beginsel, zie advies 33.322/2, gegeven op 15 mei 2002 over een ontwerp dat aanleiding heeft gegeven tot de wet van 24 december 2002 tot wijziging van de vennootschapsregeling inzake inkomstenbelastingen en tot instelling van een systeem van voorafgaande beslissingen in fiscale zaken, in welk advies de Raad van State in verband met een maatregel tot afschaffing - in de vennootschapsbelasting - van de aftrekbaarheid als beroepskosten van de belastingen geheven door de gewesten het volgende opmerkt : "Het is niet duidelijk waarom de vermelde gewestelijke belastingen en retributies voortaan niet meer kunnen worden afgetrokken, terwijl de provinciale en gemeentelijke belastingen en retributies aftrekbaar blijven, hoewel die belastingen evenmin noodzakelijkerwijze zijn ingevoerd met als enige bedoeling de provincie of de gemeente van financiële middelen te voorzien. Wat dit punt betreft, moet, op zijn minst in de memorie van toelichting, een verantwoording worden gegeven" (Gedr. St., Kamer, zitting 2001-2002, nr. 1918/1, blz. 97-134). Hoewel aan het Arbitragehof een middel is voorgelegd dat ontleend was aan dit verschil in behandeling van de belastingen naargelang de entiteit die ze vaststelt, heeft het zich niet uitgesproken over het al dan niet gegrond zijn ervan, doordat de partij die dit middel aanvoerde een particulier was en geen politieke entiteit die de aangevoerde discriminatie onderging (zie Arbitragehof, arrest nr. 146/2004 van 15 september 2004, overwegingen B.8 tot B.9.2.); wat betreft de toetsing door het Arbitragehof van de gelijkheid van deelcollectiviteiten, zie ook Arbitragehof, arrest nr. 35/2003 van 25 maart 2003, overwegingen B.13.2. tot B.13.9. en B.21.1 tot B. 21.3, alsook CIRC, "La Cour d'arbitrage et Saint-Polycarpe : un brevet de constitutionnalité mal motivé", JT, 2003, blz. 521-537,inzonderheid punt 3, blz. 528-529.

La justification de l'amendement doit, dès lors, être complétée afin de faire apparaître que, de ce point de vue aussi, l'amendement en projet constitue une mesure adéquate et proportionnée visant à atteindre un but légitime sur la base d'un critère de distinction objectif et raisonnable.»

La même observation vaut pour le présent projet.

2. Pour le surplus, le projet appelle les observations ci-après.

Dans la version française du liminaire de l'article 89*bis* en projet, il convient d'écrire «soussection Ire*bis*».

Dans l'article 89*ter* en projet, il faut écrire «(...) la loi du 23 décembre 2005, les mots «visés à l'article 193*bis*, § 1er» sont remplacés (...)».

La chambre était composée de

Messieurs
Y. Kreins, président de chambre,

J. Jaumotte,
Mesdames
M. Baguet, conseillers d'État,
B. Vigneron, greffier.

Le rapport a été présenté par M. J.-L. Paquet, premier auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J. Jaumotte.

Le greffier, Le président,

B. Vigneron Y. Kreins

De verantwoording van het amendement moet derhalve worden aangevuld om te doen blijken dat het ontworpen amendement eveneens uit dit oogpunt een afdoende en evenredige maatregel is die ertoe strekt een legitiem doel te bereiken op basis van een objectief en redelijk onderscheidingscriterium.».

Dezelfde opmerking geldt voor het onderhavige ontwerp.

2. Voor het overige geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

In de Franse versie van de inleidende zin van het ontworpen artikel 89*bis*, schrijve men «sous-section Ire*bis*».

In het ontworpen artikel 89ter *schrijve men «(...)* bij de wet van 23 december 2005, worden de woorden 'in artikel 193*bis*, § 1,' vervangen (...)».

De kamer was samengesteld uit

de Heren
Y. Kreins, kamervoorzitter,

J. Jaumotte,
Mevrouwen
M. Baguet, staatsraden,
B. Vigneron, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J.-L. Paquet, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. Jaumotte.

De griffier, De voorzitter,

B. Vigneron Y. Kreins

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT N° 41.755/3

Le Conseil d'État, section de législation, troisième chambre, saisi par le Ministre de l'Énergie, le 27 novembre 2006, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'amendement du Gouvernement sur le projet de loi-programme (I) (modifiant la loi du 11 avril 2003 sur les provisions constituées pour le démantèlement des centrales nucléaires et pour la gestion des matières fissibles irradiées dans ces centrales), a donné le 28 novembre 2006 l'avis suivant:

1. Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée

«door het feit dat op 14 november 2006 de Europese Commissie besliste om de fusie tussen Suez en Gaz de France onder voorwaarden toe te laten. Deze beslissing heeft voor gevolg dat zeer dringend een nieuwe regeling diende uitgewerkt te worden voor wat betreft het beheer van de nucleaire provisies nodig voor de ontmanteling van de Belgische kerncentrales en het beheer van de in België bestraalde splijtstoffen».

*
* *

2. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique [1] et de l'accomplissement des formalités prescrites.

*
* *

COMPÉTENCE

3. En vertu de l'article 14, § 7, alinéa 1er, en projet (article X+11, 3), de l'amendement), la Commission des provisions nucléaires établit une liste de personnes morales, autres que les «exploitants nucléaires» (lire: exploitants d'énergie nucléaire), et de projets, pour lesquels un montant représentant 10% de la partie de 25% au moins du montant total des provisions qui ne peut faire l'objet de prêts aux «exploitant nucléaires» est réservé en vue de l'octroi de prêts. Cette liste peut être adaptée par le Roi, par un arrêté délibéré en Conseil des ministres, après avis de la Commission des provisions nucléaires (article 14, § 7, alinéa 3, en projet).

[1] S'agissant d'un amendement à un projet de loi, on entend par fondement juridique la conformité aux normes supérieures.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE NR. 41.755/3

De Raad van State, afdeling wetgeving, derde kamer, op 27 november 2006 door de Minister van Energie verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een ontwerp van amendement van de Regering op het ontwerp van programmawet (I) (wijziging van de wet van 11 april 2003 betreffende de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van splijtstoffen bestraald in deze kerncentrales), heeft op 28 november 2006 het volgende advies gegeven:

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd

«door het feit dat op 14 november 2006 de Europese Commissie besliste om de fusie tussen Suez en Gaz de France onder voorwaarden toe te laten. Deze beslissing heeft voor gevolg dat zeer dringend een nieuwe regeling diende uitgewerkt te worden voor wat betreft het beheer van de nucleaire provisies nodig voor de ontmanteling van de Belgische kerncentrales en het beheer van de in België bestraalde splijtstoffen».

*
* *

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond [1] alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*
* *

BEVOEGDHEID

3. Krachtens het ontworpen artikel 14, § 7, eerste lid (artikel X+11, 3), van het amendement), stelt de Commissie voor nucleaire voorzieningen een lijst op van rechtspersonen, andere dan «kernexploitanten» (lees: exploitanten van kernenergie), en van projecten, ten behoeve waarvan, met het oog op het toekennen van leningen, een bedrag wordt voorbehouden van 10% van het deel van ten minste 25% van het totaal van de voorzieningen dat niet het voorwerp mag uitmaken van leningen aan «kernexploitanten». De genoemde lijst kan worden aangepast door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van de Commissie voor nucleaire voorzieningen (ontworpen artikel 14, § 7, derde lid).

[1] Aangezien het om een amendement op een ontwerp van wet gaat, wordt onder rechtsgrond verstaan de overeenstemming met de hogere rechtsnormen.

Le commentaire de cet article fait mention, à propos des projets précités, de «projets concernant les économies d'énergie et l'énergie renouvelable». Il faut toutefois rappeler à cet égard la compétence des régions en matière de sources nouvelles d'énergie à l'exception de celles liées à l'énergie nucléaire (article 6, § 1er, VII, alinéa 1er, f), de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles) et en matière d'utilisation rationnelle de l'énergie (article 6, § 1er, VII, alinéa 1er, h), de cette loi). Eu égard au principe selon lequel le financement d'une politique ne peut être réglé que par l'autorité compétente pour cette politique [2], il ne revient pas à l'autorité fédérale de déterminer que le montant visé à l'article 14, § 7, en projet, doit notamment être réservé à des prêts consentis en faveur de projets concernant «les économies d'énergie et l'énergie renouvelable».

In de toelichting bij dit artikel wordt met betrekking tot de genoemde projecten gewag gemaakt van «projecten die leiden tot energiebesparing en hernieuwbare energie». Te dien aanzien moet evenwel worden herinnerd aan de bevoegdheid van de gewesten inzake de nieuwe energiebronnen, met uitzonderding van die welke verband houden met kernenergie (artikel 6, § 1, VII, eerste lid, f), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen) en inzake het rationeel energieverbruik (artikel 6, § 1, VII, eerste lid, h), van die wet). Gelet op het beginsel dat de financiering van een beleid slechts kan worden geregeld door de ten aanzien van dat beleid bevoegde overheid [2], staat het niet aan de federale overheid te bepalen dat het in het ontworpen artikel 14, § 7, bedoelde bedrag onder meer moet worden voorbehouden aan leningen ten behoeve van projecten die leiden tot «energiebesparing en hernieuwbare energie».

OBSERVATION GÉNÉRALE

4. La Commission des provisions nucléaires est un organisme public doté de la personnalité juridique qui dispose d'une compétence d'avis et de décision (contraignante) importante. Vu la responsabilité politique du ministre concerné, il est recommandé de prévoir un mécanisme adéquat de contrôle de l'organisme public. Il est douteux que tel soit le cas en l'espèce puisque le mécanisme de recours, visé à l'article 6 de la loi du 11 avril 2003 sur les provisions constituées pour le démantèlement des centrales nucléaires et pour la gestion des matières fissiles irradiées dans ces centrales, ne peut être activé que par la société de provisionnement nucléaire et que c'est par conséquent cette société qui décide si l'autorité supérieure peut exercer un contrôle sur les actions de la commission visée. Les auteurs de l'amendement seraient bien avisés d'examiner s'il ne faudrait pas renforcer le contrôle à exercer sur la commission [3].

ALGEMENE OPMERKING

4. De Commissie voor nucleaire voorzieningen is een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid, die een ingrijpende (bindende) advies- en beslissingsbevoegdheid heeft. Gelet op de politieke verantwoordelijkheid van de betrokken minister verdient het aanbeveling te voorzien in een sluitend toezichtsmechanisme op de openbare instelling. Te dezen kan worden getwijfeld dat zulks het geval is, nu het beroepsmechanisme bedoeld in artikel 6 van de wet van 11 april 2003 betreffende de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van splijtstoffen bestraald in deze kerncentrales, slechts op gang kan worden gebracht door de kernprovisievennootschap, en het bijgevolg van die vennootschap afhangt of er vanwege de hogere overheid toezicht kan worden uitgeoefend op de handelingen van de genoemde commissie. De stellers van het amendement doen er goed aan zich te beraden of het toezicht op de commissie niet dient te worden versterkt [3].

EXAMEN DU TEXTE

Article X+6

5. Vu notamment l'article 5, § 1er, en projet, de la loi du 11 avril 2003 et l'article 5, § 2, à modifier, de cette loi, qui ne mentionne que les missions en matière d'avis et de contrôle, la question se pose de savoir quelles sont les matières dans

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel X+6

5. Mede gelet op het ontworpen artikel 5, § 1, van de wet van 11 april 2003 en op het te wijzigen artikel 5, § 2, van die wet, waarin slechts gewag wordt gemaakt van het verlenen van adviezen en het uitoefenen van controle, rijst de vraag

(2) Voir notamment l'avis 32.371/VR du 23 octobre 2001 sur un projet devenu la loi du 22 mars 2002 «portant assentiment à l'accord de coopération du 11 octobre 2001 entre l'État fédéral, les Régions flamande, wallonne et de BruxellesCapitale relatif au plan d'investissement pluriannuel 20012012 de la S.N.C.B.» (*Doc. parl.*, Chambre, 2001-2002, n° 50-1463/1).

(3) Actuellement, seules une obligation d'information (article 8, § 1er, de la loi du 11 avril 2003) et l'approbation du budget de la commission par le ministre qui a l'énergie dans ses attributions (article 9, alinéa 3, en projet article X+9 de l'amendement) sont prévues.

(2) Zie o.m. advies 32.371/VR van 23 oktober 2001 over een ontwerp dat geleid heeft tot de wet van 22 maart 2002 «houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 11 oktober 2001 tussen de federale Staat, het Vlaams, het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende het meerjarig investeringsplan 2001-2012 van de N.M.B.S.» (*Parl. St.*, Kamer, 2001-2002, nr. 50-1463/1).

(3) Thans is enkel in een informatieverplichting voorzien (artikel 8, § 1, van de wet van 11 april 2003) en in de goedkeuring van de begroting van de commissie door de minister die de energie onder zijn bevoegdheid heeft (ontworpen artikel 9, derde lid - artikel X+9 van het amendement).

lesquelles la Commission des provisions nucléaires prend des décisions [4]. Il conviendrait de le préciser.

En outre, on n'aperçoit pas la différence entre les «avis» et les «décisions», dès lors que les uns et les autres lient la société de provisionnement nucléaire.

Article X+9

6. Dans le temps qui lui a été imparti et compte tenu notamment du nombre important de demandes d'avis dont il est saisi en application de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1° et 2°, de ses lois coordonnées, le Conseil d'État n'a pas pu examiner attentivement la qualification de la contribution visée à l'article 9, alinéa 1er, en projet.

La contribution obligatoire à charge de la société de provisionnement nucléaire pour le financement des frais de fonctionnement et de secrétariat ainsi que des avis et études demandés par la Commission des provisions nucléaires, et qui est portée en compte aux «exploitants nucléaires» et aux sociétés visées à l'article 24, § 1er, de la loi du 11 avril 2003, ne paraît pas être une redevance, dès lors que, compte tenu des missions de la commission précitée, il ne s'agit pas, semble-t-il, de la rémunération pécuniaire d'un service rendu au redevable considéré individuellement et proportionnée à ce service [5]. Cette constatation est renforcée par l'utilisation du critère (la quote-part que les entreprises qui doivent payer la contribution ont dans la production industrielle d'électricité par fission de combustibles nucléaires) pour régler la refacturation de cette contribution à ces entreprises (les «exploitants nucléaires» et les sociétés visées à l'article 24, § 1er, en projet).

En revanche, la contribution semble plutôt pouvoir être qualifiée d'impôt, dès lors qu'elle peut être regardée comme un prélèvement imposé d'autorité pour couvrir les dépenses publiques, étant entendu qu'un prélèvement ne perd pas son caractère d'impôt par le fait qu'il est destiné à couvrir une dépense spécifique [6]. À ce propos, l'attention doit être attirée sur le principe de légalité en matière fiscale, dont il découle, notamment, que le soin de déterminer le montant de l'impôt ne peut pas être laissé au Roi, alors que tel est le cas à l'article 9, alinéa 1er, en projet, dans la mesure où il habilite le Roi à fixer annuellement le montant maximum des frais admissibles.

(4) Dans le texte néerlandais, on remplacera «besluiten» par «beslissingen», dès lors qu'aucun pouvoir réglementaire ne peut, en principe, être confié à la Commission.

(5) Cour d'arbitrage, n° 64/95, 13 septembre 1995, B.13; Cour d'arbitrage, n° 87/95, 21 décembre 1995, B.3.4; Cour d'arbitrage, n° 21/97, 17 avril 1997, B.4.3; Cour d'arbitrage, n° 34/97, 12 juin 1997, B.7.4; Cour d'arbitrage, n° 128/2001, 18 octobre 2001, B.6; Cour d'arbitrage, n°164/2003, 17 décembre 2003, B.8.4.1; Cour d'arbitrage, n°186/2005, 14 décembre 2005, B.8.

(6) Cour d'arbitrage, n° 21/97, 17 avril 1997, B.4.4; Cour d'arbitrage, n° 100/2003, 17 juillet 2003, B.7.1 et B.7.2.

met betrekking tot welke aangelegenheden de Commissie voor nucleaire voorzieningen «besluiten» [4] neemt. Zulks dient te worden verduidelijkt.

Voorts is het niet duidelijk waarin het verschil is gelegen tussen de «adviezen» en de «besluiten», nu beiden de kernprovisievennootschap binden.

Artikel X+9

6. Binnen de hem toegemeten tijd heeft de Raad van State, mede gelet op het grote aantal adviesaanvragen die aanhangig zijn gemaakt met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1° en 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, geen diepgaand onderzoek kunnen wijden aan de kwalificatie van de in het ontworpen artikel 9, eerste lid, bedoelde bijdrage.

Die verplichte bijdrage in hoofde van de kernprovisievennootschap voor de financiering van de werkings en secretariaatskosten en van de adviezen en studies gevraagd door de Commissie voor nucleaire voorzieningen, die wordt doorgerekend aan de «kernexploitanten» en de in artikel 24, § 1, van de wet van 11 april 2003 bedoelde vennootschappen, lijkt geen retributie te zijn, nu het, in acht genomen de taken van de genoemde commissie, niet lijkt te gaan om een geldelijke vergoeding van een ten voordele van een individueel beschouwde heffingsplichtige verleende dienst die evenredig is met die dienst [5]. Die vaststelling wordt versterkt door het gebruik van het criterium (het aandeel dat de ondernemingen waaraan de bijdrage wordt doorgerekend, hebben in de industriële productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen) om de doorrekening van de bijdrage te regelen aan die ondernemingen (de «kernexploitanten» en de in het ontworpen artikel 24, § 1, bedoelde vennootschappen).

De bijdrage lijkt daarentegen wel te kunnen worden gekwalificeerd als een belasting, nu ze kan worden beschouwd als een gezagshalve opgelegde heffing om in overheidsuitgaven te voorzien, waarbij erop gewezen dient te worden dat een heffing haar karakter van belasting niet verliest doordat ze wordt bestemd voor een welbepaalde uitgave [6]. In dit verband moet worden gewezen op het legaliteitsbeginsel in fiscale zaken, waaruit onder meer voortvloeit dat het bepalen van de hoogte van de belasting niet aan de Koning kan worden overgelaten, wat in het ontworpen artikel 9, eerste lid, het geval is doordat aan de Koning de bevoegdheid wordt verleend jaarlijks het maximum te bepalen van de in aanmerking komende kosten.

(4) In de Nederlandse tekst vervange men «besluiten» door «beslissingen» aangezien in beginsel geen reglementaire bevoegdheid kan worden opgedragen aan de Commissie.

(5) Arbitragehof, nr. 64/95, 13 september 1995, B.13; Arbitragehof, nr. 87/95, 21 december 1995, B.3.4; Arbitragehof, nr. 21/97, 17 april 1997, B.4.3; Arbitragehof, nr. 34/97, 12 juni 1997, B.7.4; Arbitragehof, nr. 128/2001, 18 oktober 2001, B.6; Arbitragehof, nr. 164/2003, 17 december 2003, B.8.4.1; Arbitragehof, nr. 186/2005, 14 december 2005, B.8.

(6) Arbitragehof, nr. 21/97, 17 april 1997, B.4.4: Arbitragehof, nr. 100/2003, 17 juli 2003, B.7.1 en B.7.2.

7. L'article 9, alinéa 1er, première phrase, en projet, fait référence, notamment, aux «études demandé(e)s par la Commission des provisions nucléaires en vertu de l'article 7, § 3". Or, cette disposition ne fait pas mention d'»études». Il y a lieu de préciser dès lors de quelles études il s'agit.

8. Les alinéas 1er et 2 de l'article 9, en projet, se recoupent. Du reste, ces alinéas présentent des incompatibilités. On éliminera cette incohérence.

Article X+11

9. Il résulte, semble-t-il, de l'emploi des mots «au moins vingt-cinq pour cent du total des provisions» dans la phrase introductive de l'article 14, § 5, alinéa 1er, en projet (article X+11, 2), de l'amendement), que le Roi, dans l'exercice du pouvoir qui Lui est conféré par l'article 14, § 1er, alinéa 2, en projet (article X+11, 1), de l'amendement), peut uniquement réduire le pourcentage de 75% qui y est mentionné. Si telle est effectivement l'intention, il y aura lieu de rédiger la dernière disposition en ce sens. Dans le cas contraire, on adaptera la première disposition.

Article X+12

10. Dès lors que, comme il semble découler de l'article 24, § 2, en projet, une obligation de contribution proprement dite est imposée aux sociétés visées à l'article 24, § 1er, en projet, l'importance de cette obligation ne peut pas être réglée dans des conventions que ces sociétés concluent avec l'exploitant concerné, mais doit être fixée dans le projet lui-même, ou celui-ci doit à tout le moins prévoir un mécanisme visant à déterminer cette contribution pour le cas où les parties concernées n'arriveraient pas à un accord. On adaptera dès lors l'article 24 en projet.

La chambre était composée de

Messieurs
D. Albrecht, président de chambre,
J. Smets,
B. Seutin, conseillers d'État,
J. Velaers, assesseur de la section de législation,
Madame
A.M. Goossens, greffier.

Le rapport a été présenté par M. P. Depuydt, premier auditeur chef de section f.f.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. J. Smets.

Le greffier, Le président,

A.M. Goossens D. Albrecht

7. In het ontworpen artikel 9, eerste lid, eerste volzin, wordt verwezen naar, onder meer, de «studies gevraagd door de Commissie voor nucleaire voorzieningen krachtens artikel 7, § 3». In die laatste bepaling wordt evenwel geen gewag gemaakt van «studies». Er dient derhalve te worden verduidelijkt welke studies worden bedoeld.

8. Er is een overlapping tussen het eerste en het tweede lid van het ontworpen artikel 9. Die leden sporen overigens niet met elkaar. Die incoherentie dient te worden weggewerkt.

Artikel X+11

9. Uit het gebruik van de woorden «minstens vijfentwintig percent van het totaal van de voorzieningen» in de inleidende zin van het ontworpen artikel 14, § 5, eerste lid (artikel X+11, 2), van het amendement), lijkt voort te vloeien dat de Koning, in de uitoefening van de Hem bij het ontworpen artikel 14, § 1, tweede lid (artikel X+11, 1), van het amendement), verleende bevoegdheid, het aldaar vermelde percentage van 75% enkel kan verminderen. Zo zulks effectief in de bedoeling ligt, dient de laatstgenoemde bepaling in die zin te worden geredigeerd. Zo niet, dient de eerstgenoemde bepaling te worden aangepast.

Artikel X+12

10. Van zodra een eigenlijke bijdrageplicht wordt ingevoerd in hoofde van de in het ontworpen artikel 24, § 1, bedoelde vennootschappen, wat lijkt voort te vloeien uit het ontworpen artikel 24, § 2, kan het bepalen van de omvang van die plicht niet worden geregeld in overeenkomsten die deze vennootschappen sluiten met de betrokken exploitant, maar dient ze in het ontwerp zelf te worden bepaald, of dient minstens in een mechanisme voor het bepalen van die bijdrage te worden voorzien voor het geval de betrokken partijen niet tot overeenstemming komen. Het ontworpen artikel 24 dient derhalve te worden aangepast.

De kamer was samengesteld uit

de Heren
D. Albrecht, kamervoorzitter,
J. Smets,
B. Seutin, staatsraden,
J. Velaers, assessor van de afdeling wetgeving,
Mevrouw
A.M. Goossens, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. Depuydt, eerste auditeur-wnd. afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. Jaumotte.

De griffier, De voorzitter,

A.M. Goossens D. Albrecht

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT N° 41.868/4

Le Conseil d'État, section de législation, quatrième chambre, saisi par la Vice-Première Ministre et Ministre du Budget et de la Protection de la Consommation, le 8 décembre 2006, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi «modifiant la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques, la loi du 17 janvier 2003 relative au statut du régulateur des secteurs des postes et des télécommunications belges et la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques», a donné l'avis suivant:

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique de l'avant-projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, l'avant-projet appelle les observations suivantes.

Observation préalable

Comme l'indique la demande d'avis, plusieurs dispositions de l'avant-projet de loi à l'examen ont déjà fait l'objet d'un avis du Conseil d'État. Il s'agit de l'avis 41.475/4, donné le 6 novembre 2006, sur un avant-projet de loi «modifiant la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques, la loi du 17 janvier 2003 relative au statut du régulateur des secteurs des postes et des télécommunications belges et la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques».

Lorsque la section de législation a donné un avis, elle a épuisé la compétence que lui confère la loi, et il ne lui appartient dès lors pas de se prononcer à nouveau sur les dispositions déjà examinées, qu'elles aient été revues pour tenir compte des observations faites dans le premier avis ou qu'elles demeurent inchangées.

Il en va différemment lorsqu'il est envisagé d'insérer dans le texte des dispositions entièrement nouvelles, dont le contenu est indépendant des observations ou suggestions formulées dans le premier avis de la section de législation, ou lorsqu'interviennent, après le premier avis, des éléments juridiques nouveaux, de nature à justifier un nouvel examen du texte par la section de législation.

Eu égard à ce qui vient d'être dit, il appartient à la section de législation d'examiner seulement les dispositions suivantes: les articles 15 à 22, 26, 36, 41, 43 et 44.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE NR. 41.868/4

De Raad van State, afdeling wetgeving, vierde kamer, op 8 december 2006 door de Vice-eersteminister en Minister van Begroting en Consumentenzaken verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet «tot wijziging van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post en telecommunicatiesector en van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie», heeft het volgende advies gegeven:

Aangezien de adviesaanvraag is ingediend op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten, haar onderzoek tot de rechtsgrond van het voorontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het voorontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Voorafgaande opmerking

Zoals wordt vermeld in de adviesaanvraag, heeft de Raad van State reeds een advies uitgebracht over verscheidene bepalingen van het voorliggende voorontwerp van wet. Het gaat om advies 41.475/4, gegeven op 6 november 2006, over een voorontwerp van wet «tot wijziging van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector en van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie».

Wanneer de afdeling wetgeving een advies heeft gegeven, heeft ze de bevoegdheid opgebruikt die ze krachtens de wet heeft; het komt haar derhalve niet toe om zich opnieuw uit te spreken over reeds onderzochte bepalingen, ongeacht of ze herzien zijn teneinde rekening te houden met de opmerkingen die in het eerste advies gemaakt zijn, dan wel ongewijzigd blijven.

Dat geldt niet wanneer overwogen wordt in de tekst volledig nieuwe bepalingen in te voegen waarvan de inhoud losstaat van de opmerkingen of voorstellen die in het eerste advies van de afdeling wetgeving zijn gemaakt of gedaan of wanneer na het eerste advies nieuwe juridische gegevens opduiken, die kunnen rechtvaardigen dat de tekst door de afdeling wetgeving wederom wordt onderzocht.

Gelet op hetgeen zo-even is uiteengezet, hoeft de afdeling wetgeving alleen de volgende bepalingen te onderzoeken: de artikelen 15 tot 22, 26, 36, 41, 43 en 44.

Observations particulières

Dispositif

Article 18

Comme en a convenu le délégué de la ministre, l'article 18, 2°, de l'avant-projet est sans objet et doit dès lors être omis.

Article 36

Pour éviter toute confusion, mieux vaut apporter la modification en projet à l'article 43*bis*, § 1er, de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques.

Article 41

L'article 41 de l'avant-projet insère un article 45*bis* dans l'annexe de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques afin d'y préciser la méthode de calcul du coût net de la composante sociale du service universel.

Interrogé sur la portée de cette disposition, le délégué de la ministre a donné les précisions suivantes:

«De Belgische wet stelt de methode voor de berekening van de nettokosten van de verschillende componenten van de universele dienst vast in de bijlage bij de wet van 13 juni 2005, onder hoofdstuk IV – Methodologie voor de berekening van de in artikel 68 van de wet elektronische communicatie bedoelde diensten die bij wijze van universele dienst worden verstrekt -, (artikels 40-45 van de bijlage van de wet elektronische communicatie).

Voor de elementen vaste geografische element van de universele dienst, openbare telefoons, universele inlichtingendienst en universele telefoongids wordt bepaald dat de nettokosten bestaan uit het verschil tussen alle kosten die in de bijlage voor het element worden opgesomd en alle inkomsten die voor het betreffende element worden opgesomd, waarbij de indirecte winst wordt opgeteld die uit de betrokken verrichting voortvloeit.

De notie van indirecte winst wordt gedefinieerd in artikel 1, 15° van dezelfde bijlage:

«Indirecte winst: het geheel van financieel waardeerbare voordelen dat een operator krijgt door zijn verlening van één van de in artikel 68 van de wet bedoelde diensten verstrekt in het kader van de universele dienst, die hij niet zou hebben, mocht hij die dienst niet verstrekken, meer bepaald het effect van de bekendheid van het merk van de onderneming, de invloed van de reclame, de alomtegenwoordigheid, het effect van de levenscyclus van klanten, het gemak van toegang tot de klanten.»

Bijzondere opmerkingen

Dispositief

Artikel 18

De gemachtigde van de minister is het ermee eens dat artikel 18, 2°, van het voorontwerp doelloos is en bijgevolg moet vervallen.

Artikel 36

Om elke verwarring te voorkomen zou het beter zijn de ontworpen wijziging aan te brengen in artikel 43*bis*, § 1, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven.

Artikel 41

Artikel 41 van het voorontwerp voegt een artikel 45*bis* in in de bijlage bij de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie om er de methode te verduidelijken voor de berekening van de nettokosten van «het sociale element van de universele dienst».

Op de vraag naar de strekking van deze bepaling heeft de gemachtigde van de minister het volgende geantwoord:

«De Belgische wet stelt de methode voor de berekening van de nettokosten van de verschillende componenten van de universele dienst vast in de bijlage bij de wet van 13 juni 2005, onder hoofdstuk IV – Methodologie voor de berekening van de in artikel 68 van de wet elektronische communicatie bedoelde diensten die bij wijze van universele dienst worden verstrekt -, (artikels 40-45 van de bijlage van de wet elektronische communicatie).

Voor de elementen vaste geografische element van de universele dienst, openbare telefoons, universele inlichtingendienst en universele telefoongids wordt bepaald dat de nettokosten bestaan uit het verschil tussen alle kosten die in de bijlage voor het element worden opgesomd en alle inkomsten die voor het betreffende element worden opgesomd, waarbij de indirecte winst wordt opgeteld die uit de betrokken verrichting voortvloeit.

De notie van indirecte winst wordt gedefinieerd in artikel 1, 15° van dezelfde bijlage:

«Indirecte winst: het geheel van financieel waardeerbare voordelen dat een operator krijgt door zijn verlening van één van de in artikel 68 van de wet bedoelde diensten verstrekt in het kader van de universele dienst, die hij niet zou hebben, mocht hij die dienst niet verstrekken, meer bepaald het effect van de bekendheid van het merk van de onderneming, de invloed van de reclame, de alomtegenwoordigheid, het effect van de levenscyclus van klanten, het gemak van toegang tot de klanten.»

Met artikel 41 van de reparatiewet wordt eenzelfde berekening van de nettokosten voor het component sociale tarieven van de universele dienst ingevoerd.»

Contrairement à ce que prévoient les articles 41 à 45 de l'annexe pour le calcul du coût net des autres composantes du service universel, l'article 45*bis*, en projet, ne tient compte des bénéfices indirects que de manière partielle. Il ressort en effet des alinéas 2 et 3 de cette disposition que les bénéfices indirects tirés de la prestation de la composante sociale du service universel sont uniquement pris en compte pour le calcul du coût net du prestataire historique durant les cinq premières années suivant l'entrée en vigueur de la loi.

La section de législation n'aperçoit pas les raisons qui pourraient justifier, au regard du principe d'égalité, la différence de traitement ainsi établie.

En outre, une telle limitation de la prise en compte des bénéfices indirects pose problème quant à la détermination du caractère inéquitable de la charge liée à la composante sociale du service universel telle qu'elle est précisée à l'article 43 de l'avant-projet. Cette disposition précise que «dans la mesure où il est tenu compte de tout le bénéfice indirect, y compris le bénéfice immatériel pouvant être généré par cette prestation, toute situation déficitaire que ce calcul fait apparaître est en effet une charge déraisonnable».

Autrement dit, c'est parce que l'on tient compte, dans le calcul du coût net de la composante sociale du service universel, de tous les bénéfices indirects, qu'il peut être affirmé, en cas de résultat déficitaire d'un opérateur concerné, qu'il s'agit d'une charge inéquitable pour laquelle il doit être rétribué [1].

La disposition en projet, en ce qu'elle ne prend que partiellement en compte les bénéfices indirects dans le calcul du coût net de la composante sociale, ne permet pas de considérer que la situation déficitaire qui résulterait du calcul de ce coût représente nécessairement une charge inéquitable pour l'opérateur concerné, contrairement à ce qu'affirme l'article 43.

La disposition en projet sera revue afin d'éviter toute discrimination et de lever toute incohérence avec l'article 43.

Articles 43 et 44

À propos de ces dispositions, le délégué de la ministre a fourni les explications suivantes:

«*Sinds de inwerkingtreding van de wet elektronische communicatie is er nog steeds een discussie betreffende de beoordeling door de wetgever van de onredelijkheid van de last, vertrekkend van de vaststelling van de nettokosten van de universele dienst, van de verschillende componenten van de universele dienst.*

[1] Voir à cet égard l'avis 37.295/4, donné le 28 juin 2004, sur un avant-projet devenu la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques, Doc. parl., Chambre, 2004-2005, n° 1425/1, p. 234.

Met artikel 41 van de reparatiewet wordt eenzelfde berekening van de nettokosten voor het component sociale tarieven van de universele dienst ingevoerd.»

In tegenstelling tot hetgeen in de artikelen 41 tot 45 van de bijlage wordt bepaald voor het berekenen van de nettokosten van de overige componenten van de universele dienst, houdt het ontworpen artikel 45*bis* slechts gedeeltelijk rekening met de indirecte winst. Uit het tweede en derde lid van deze bepaling blijkt immers dat de indirecte winst van de prestatie van de sociale component van de universele dienst alleen in aanmerking wordt genomen voor de berekening van de nettokosten van de historische aanbieder gedurende de eerste vijf jaar na de inwerkingtreding van de wet.

Het is de afdeling wetgeving niet duidelijk hoe het aldus ingevoerde verschil in behandeling uit het oogpunt van het gelijkheidsbeginsel gerechtvaardigd zou kunnen worden.

Bovendien doet een zodanige beperking bij het in aanmerking nemen van de indirecte winst problemen rijzen in verband met het vaststellen van de onredelijke aard van de last verbonden aan de sociale component van de universele dienst, zoals deze wordt toegelicht in artikel 43 van het voorontwerp. Deze bepaling preciseert dat «voor zover rekening wordt gehouden met alle indirecte winst, met inbegrip van de immateriële winst die gehaald kan worden uit die prestatie, iedere deficitaire toestand die blijkt uit die berekening inderdaad een onredelijke last is».

Met andere woorden, het is omdat bij de berekening van de nettokosten van de sociale component van de universele dienst rekening gehouden wordt met alle indirecte winst dat, in geval van een deficitair resultaat van de betrokken operator, gesteld kan worden dat het gaat om een onredelijke last waarvoor hij moet worden vergoed [1].

In zoverre de ontworpen bepaling bij de berekening van de nettokosten van de sociale component slechts gedeeltelijk rekening houdt met de indirecte winst, kan er niet van uitgegaan worden dat de deficitaire toestand die zou blijken uit de berekening van die kosten noodzakelijkerwijze een onredelijke last betekent voor de betrokken operator, in tegenstelling tot hetgeen in artikel 43 wordt gesteld.

De ontworpen bepaling moet worden herzien om elke discriminatie te voorkomen en om elk gebrek aan samenhang met artikel 43 weg te werken.

Artikelen 43 en 44

In verband met deze bepalingen heeft de gemachtigde van de minister de volgende uitleg verstrekt:

«Sinds de inwerkingtreding van de wet elektronische communicatie is er nog steeds een discussie betreffende de beoordeling door de wetgever van de onredelijkheid van de last, vertrekkend van de vaststelling van de nettokosten van de universele dienst, van de verschillende componenten van de universele dienst.

[1] Zie in dat verband advies 37.295/4, gegeven op 28 juni 2004 over een voorontwerp dat ontstaan heeft gegeven aan de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, Gedr. St., Kamer, 2004-2005, nr. 1425/1, blz. 234.

In werkelijkheid werd de onredelijkheid wel vastgesteld, in het bijzonder door de wetgever zelf.

Terzake dient ook verwezen te worden naar het advies van de Raad van State bij het ontwerp van wet. De Raad van State kwam tot de volgende bevinding:

«Uit artikel 12, lid 1, van de universeledienstrichtlijn blijkt dat het aanbieden van de universele dienst alleen mag worden vergoed wanneer dit een onredelijke last vertegenwoordigt voor de aanbieder van de universele dienst. Het voorontwerp bepaalt dat het bedrag van de vergoeding overeenstemt met de nettokosten van het aanbieden van de universele dienst, maar voorziet nergens in een evaluatie van die nettokosten om na te gaan of, zoals ze berekend worden overeenkomstig de in de bijlage vastgestelde methode, al dan niet een onredelijke last vertegenwoordigen.

Er zou geoordeeld kunnen worden dat die werkwijze strookt met de richtlijn, voorzover bij de berekening van de nettokosten rekening wordt gehouden met alle indirecte winst, met inbegrip van de immateriële winst die gehaald kan worden uit die prestatie. In dat geval immers is iedere deficitaire toestand die blijkt uit die berekening inderdaad een onredelijke last.»

Om in de bestaande discussie duidelijkheid te scheppen werd geopteerd voor een verduidelijking van de wil van de wetgever in de wet van 13 juni 2005 met betrekking tot de beoordeling van de onredelijkheid van de last. Artikel 43 van de reparatiewet voorziet deze verduidelijking voor het sociale tariefcomponent van de universele dienst, artikel 44 van de reparatiewet voorziet deze verduidelijking voor de andere componenten van de universele dienst.»

Ces précisions mériteraient de figurer dans le commentaire des articles.

La chambre était composée de

Messieurs
R. Andersen, premier président du Conseil d'État,
P. Vandernoot,

Madame
M. Baguet, conseillers d'État,

Madame
A.-C. Van Geersdaele, greffier.

Le rapport a été présenté par Mme L. Vancrayebeck, auditeur adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. H. P. Liénardy, conseiller d'État.

Le greffier, Le premier président,

A.-C. Van Geersdaele R. Andersen

In werkelijkheid werd de onredelijkheid wel vastgesteld, in het bijzonder door de wetgever zelf.

Terzake dient ook verwezen te worden naar het advies van de Raad van State bij het ontwerp van wet. De Raad van State kwam tot de volgende bevinding:

«Uit artikel 12, lid 1, van de universeledienstrichtlijn blijkt dat het aanbieden van de universele dienst alleen mag worden vergoed wanneer dit een onredelijke last vertegenwoordigt voor de aanbieder van de universele dienst. Het voorontwerp bepaalt dat het bedrag van de vergoeding overeenstemt met de nettokosten van het aanbieden van de universele dienst, maar voorziet nergens in een evaluatie van die nettokosten om na te gaan of, zoals ze berekend worden overeenkomstig de in de bijlage vastgestelde methode, al dan niet een onredelijke last vertegenwoordigen.

Er zou geoordeeld kunnen worden dat die werkwijze strookt met de richtlijn, voorzover bij de berekening van de nettokosten rekening wordt gehouden met alle indirecte winst, met inbegrip van de immateriële winst die gehaald kan worden uit die prestatie. In dat geval immers is iedere deficitaire toestand die blijkt uit die berekening inderdaad een onredelijke last.»

Om in de bestaande discussie duidelijkheid te scheppen werd geopteerd voor een verduidelijking van de wil van de wetgever in de wet van 13 juni 2005 met betrekking tot de beoordeling van de onredelijkheid van de last. Artikel 43 van de reparatiewet voorziet deze verduidelijking voor het sociale tariefcomponent van de universele dienst, artikel 44 van de reparatiewet voorziet deze verduidelijking voor de andere componenten van de universele dienst.»

Deze verduidelijking zou moeten worden opgenomen in de artikelsgewijze bespreking.

De kamer was samengesteld uit

de Heren
R. Andersen, eerste voorzitter van de Raad van State,
P. Vandernoot,

Mevrouw
M. Baguet, staatsraden,

Mevrouw
A.-C. Van Geersdaele, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de Mevr. L. Vancrayebeck, adjunctauditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. Liénardy, staatsraad.

De griffier, De eerste voorzitter,

A.-C. Van Geersdaele R. Andersen

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT N° 41.707/1

Le Conseil d'État, section de législation, première chambre, saisi par la Ministre du Budget , le 20 novembre 2006, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'amendement du gouvernement relative au l'avant-projet de loi «portant diverses dispositions» (Titre VII: chapitre 2 - Modifications de la loi du 9 février 1994 relative à la sécurité des produits et des services), a donné le 23 novembre 2006 l'avis suivant:

Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée comme suit:

«De overheid wordt (...) steeds vaker geconfronteerd met organismen die onzorgvuldig werken en tegen dewelke geen controlemaatregelen mogelijk zijn.

Steeds vaker hoort men «ernstige» organismen erover klagen dat zij marktaandeel verliezen aan organismen die iets «soepeler» zijn bij de interpretatie van de regels inzake veiligheid. Dit leidt tot een commerciële druk die dringend moet worden weggenomen.

Het is daarom nodig om zo snel mogelijk te voorzien in proportionele controlemaatregelen in alle sectoren om een snel optreden van de overheid tegen de organismen toe te laten om zodoende de veiligheid van de gebruikers te garanderen en een eerlijke concurrentie toe te laten.

Er wordt op Europees vlak gewerkt aan de herziening van de «nieuwe aanpak». Hierin wordt voor de lidstaten een verplichting voorzien voor een beter toezicht op de organismen die erkend zijn als aangemelde instanties. Deze regelgeving zou mogelijk al tegen eind 2007 kunnen van toepassing zijn.

Een duidelijke wettelijke basis om een dergelijk toezicht toe te laten is dus dringend nodig.

Het feit dat bepaalde tussenkomende organismen ontsnappen aan elke controlemogelijkheid brengt veiligheidsrisico's mee voor de consumenten.

Dergelijke risico's zijn onaanvaardbaar en dienen zo snel mogelijk te worden ingeperkt».

*
* *

En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique et de l'accomplissement des formalités prescrites.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE NR. 41.707/1

De Raad van State, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 20 november 2006 door de Minister van Begroting verzocht haar, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een ontwerp van amendement van de regering betreffende het voorontwerp van wet «houdende diverse bepalingen» (Titel VII: hoofdstuk 2 Wijzigingen van de wet van 9 februari 1994 betreffende de veiligheid van producten en diensten)», heeft op 23 november 2006 het volgende advies gegeven:

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd als volgt:

«De overheid wordt (...) steeds vaker geconfronteerd met organismen die onzorgvuldig werken en tegen dewelke geen controlemaatregelen mogelijk zijn.

Steeds vaker hoort men «ernstige» organismen erover klagen dat zij marktaandeel verliezen aan organismen die iets «soepeler» zijn bij de interpretatie van de regels inzake veiligheid. Dit leidt tot een commerciële druk die dringend moet worden weggenomen.

Het is daarom nodig om zo snel mogelijk te voorzien in proportionele controlemaatregelen in alle sectoren om een snel optreden van de overheid tegen de organismen toe te laten om zodoende de veiligheid van de gebruikers te garanderen en een eerlijke concurrentie toe te laten.

Er wordt op Europees vlak gewerkt aan de herziening van de «nieuwe aanpak». Hierin wordt voor de lidstaten een verplichting voorzien voor een beter toezicht op de organismen die erkend zijn als aangemelde instanties. Deze regelgeving zou mogelijk al tegen eind 2007 kunnen van toepassing zijn.

Een duidelijke wettelijke basis om een dergelijk toezicht toe te laten is dus dringend nodig.

Het feit dat bepaalde tussenkomende organismen ontsnappen aan elke controlemogelijkheid brengt veiligheidsrisico's mee voor de consumenten.

Dergelijke risico's zijn onaanvaardbaar en dienen zo snel mogelijk te worden ingeperkt».

*
* *

Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*
* *

1. L'amendement soumis pour avis vise à insérer dans le titre VII de l'avant-projet de loi portant des dispositions diverses un chapitre 2, nouveau, modifiant la loi du 9 février 1994 relative à la sécurité des produits et des services, en vue d'organiser plus efficacement le contrôle des différents organismes concernés par l'exécution de cette loi.

L'article 75*bis*, en projet, vise à insérer dans l'article 1er de la loi du 9 février 1994 la notion d'»organisme intervenant». Il s'agit des organismes qui, dans le cadre de cette loi ou de ses arrêtés d'exécution,

– interviennent dans l'élaboration d'une analyse du risque, la définition de mesures de prévention, la réalisation d'inspections de mise en place, la réalisation d'inspections d'entretien, la mise au point de schémas d'inspection ou d'entretien, la réalisation de contrôles périodiques ou de vérifications périodiques;

– sont désignés comme instance notifiée ou agréée pour la mise en oeuvre de procédures d'évaluation de la conformité;

– interviennent pour contrôler la sécurité d'un produit ou d'un service d'une autre manière.

L'article 75*ter*, en projet, entend insérer dans la loi du 9 février 1994 un article 10*bis* habilitant le Roi à déterminer les critères de fonctionnement des organismes intervenants et les règles concernant leur organisation et leurs missions, ainsi qu'à fixer les modalités du contrôle de ces règles. La justification jointe au projet donne à cet égard des précisions de manière non-exhaustive.

2. En ce qui concerne la délégation de pouvoirs au Roi, il faut rappeler les principes qui régissent les relations entre le pouvoir législatif et le pouvoir exécutif [1]. Conformément à ces principes, les choix politiques essentiels doivent être fixés par le pouvoir législatif, mais le soin d'arrêter les modalités de leur mise en œuvre peut être laissé au pouvoir exécutif [2].

En conséquence, on précisera la délégation que l'article 10*bis*, en projet, accorde au Roi.

(3) Voir, pour un exposé général, C.E., avis 36.541/3 du 23 mars 2004 sur un projet qui est devenu la loi du 9 décembre 2004 relative au financement de l'Agence fédérale pour la sécurité de la chaîne alimentaire (*Doc. parl.*, Chambre, DOC 51 1228/1, pp. 2024, nos 47).

(4) Voir Cour d'arbitrage, 3 mars 2004, n° 31/2004, B.5.4.

*
* *

1. Het om advies voorgelegde amendement strekt ertoe om in titel VII van het voorontwerp van wet houdende diverse bepalingen een nieuw hoofdstuk 2 in te voegen, waarin wijzigingen aan de wet van 9 februari 1994 betreffende de veiligheid van producten en diensten zijn opgenomen, teneinde het toezicht op de verschillende organismen die bij de uitvoering van die wet betrokken zijn, efficiënter te kunnen organiseren.

Het ontworpen artikel 75*bis* strekt ertoe in artikel 1 van de wet van 9 februari 1994 de notie «tussenkomend organisme» in te voeren. Het gaat om de organismen die in het kader van deze wet of de uitvoeringsbesluiten ervan:

– optreden bij het opstellen van een risicoanalyse, het bepalen van preventiemaatregelen, het uitvoeren van opstellingsinspecties, het uitvoeren van onderhoudsinspecties, het opstellen van inspectie- of onderhoudsschema's, het uitvoeren van periodieke controles of het uitvoeren van periodiek nazicht;

– worden aangesteld als aangemelde of erkende instantie bij het uitvoeren van conformiteitsbeoordelingsprocedures;

– optreden om op een andere wijze de veiligheid van een product of dienst te controleren.

Het ontworpen artikel 75*ter* beoogt in de wet van 9 februari 1994 een artikel 10*bis* in te voegen waarmee de Koning wordt gemachtigd om de werkingscriteria te bepalen van de tussenkomende organismen, de regels betreffende hun organisatie en hun opdrachten, evenals de «modaliteiten» van de controle op deze regels vast te stellen. In de bijgevoegde verantwoording wordt een en ander op niet-exhaustieve wijze verduidelijkt.

2. In verband met de delegatie van bevoegdheden aan de Koning, dient te worden herinnerd aan de beginselen die de verhouding tussen de wetgevende en de uitvoerende macht regelen [1]. Overeenkomstig die beginselen dienen de essentiële beleidskeuzen door de wetgevende macht te worden vastgesteld, maar mag de nadere uitwerking ervan aan de uitvoerende macht worden overgelaten [2].

Gelet daarop zal de opdracht die aan de Koning wordt gegeven, in het ontworpen artikel 10*bis* nader moeten worden bepaald.

(1) Zie, voor een algemene uiteenzetting, R.v.St., advies 36.541/3 van 23 maart 2004 over het ontwerp dat geleid heeft tot de wet van 9 december 2004 betreffende de financiering van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (*Parl. St.*, Kamer, DOC 51 1228/1, p. 20-24, nrs. 4-7).

(2) Zie Arbitragehof, 3 maart 2004, nr. 31/2004, B.5.4

La chambre était composée de

Messieurs

M. Van Damme,	président de chambre,
J. Baert,	
W. Van Vaerenbergh,	conseillers d'État,
A. Spruyt,	
M. Rigaux,	assesseurs de la section de législation,

Madame

A. Beckers,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. P. Depuydt, premier auditeur chef de section f.f.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. J. Baert.

Le greffier,	Le président,
A. Beckers	M. Van Damme

De kamer was samengesteld uit

de Heren

M. Van Damme,	kamervoorzitter,
J. Baert,	
W. Van Vaerenbergh,	staatsraden,
A. Spruyt,	
M. Rigaux,	assessoren van de afdeling wetgeving,

Mevrouw

A. Beckers,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. Depuydt, eerste auditeur-wnd. afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer J. Baert.

De griffier,	De voorzitter,
A. Beckers	M. Van Damme

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT N° 41.252/1

Le Conseil d'État, section de législation, première chambre, saisi par la Ministre de la Consommation, le 28 août 2006, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi «sur les comptes dormantes», a donné le 19 septembre 2006 l'avis suivant:

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET DE LOI

L'avant-projet de loi soumis pour avis vise à régler la problématique des «comptes dormants». Il s'agit de comptes, tenus par des établissements de crédit, qui, pendant cinq ans, n'ont fait l'objet d'aucune opération ou réclamation de la part des titulaires ou des ayants droit. Les établissements de crédits sont obligés de rechercher le titulaire ou l'ayant droit de ces comptes. Cinq ans après l'expiration du délai de cinq ans précité, les avoirs des comptes sont déposés à la Caisse des dépôts et consignations où ils resteront détenus, sans délai, pour le compte de leur titulaire. La Commission bancaire, financière et des assurances (ci-après: CBFA) est chargée de la mission de contrôle dans le cadre de la réglementation en projet.

OBSERVATIONS GÉNÉRALES

1. La mesure en projet présente sur le fond de nombreuses imperfections découlant essentiellement de son caractère trop sommaire. Son contenu précis soulève par conséquent de nombreuses questions, ce qui est évidemment néfaste pour sa clarté et, partant, pour la sécurité juridique.

2. Il faut tout d'abord constater que la définition de la notion de «comptes dormants» n'est pas suffisamment circonscrite. Le texte en projet devrait pourtant commencer par une telle définition, qui contribuerait en même temps à déterminer son champ d'application. Par ailleurs, en insérant une définition de la notion concernée, on éviterait de s'y référer de différentes manières, comme c'est actuellement le cas dans le projet [1]. En tout état de cause, le texte du projet ne permet pas de déterminer avec la certitude requise quels types de comptes sont visés.

[1] C'est ainsi qu'il est question à l'article 2, § 1er, du projet de «dépôts et avoirs inscrits (aux) comptes (qui) n'ont fait l'objet (...) d'aucune opération ou réclamation», alors que l'article 3 fait exclusivement mention de «comptes qui n'ont fait l'objet (...) d'aucune opération ou réclamation».

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE NR. 41.252/1

De Raad van State, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 28 augustus 2006 door de Minister van Consumentenzaken verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet «betreffende de slapende rekeningen», heeft op 19 september 2006 het volgende advies gegeven:

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN WET

Het om advies voorgelegde voorontwerp van wet strekt ertoe de problematiek van de zogeheten «slapende rekeningen» te regelen. Het betreft rekeningen bij kredietinstellingen die gedurende vijf jaar niet het voorwerp zijn geweest van een verrichting of een bericht door de houders of de rechthebbenden. De kredietinstellingen worden ertoe verplicht om de houder of de rechthebbende van deze rekeningen op te sporen. De activa van de rekeningen worden, vijf jaar na het verstrijken van de voornoemde termijn van vijf jaar, aan de Deposito- en Consignatiekas gestort, waar zij zonder termijn behouden blijven voor hun titularis. De Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen (hierna: CBFA) wordt belast met een controlerende taak in het kader van de ontworpen regeling.

ALGEMENE OPMERKINGEN

1. De ontworpen regeling vertoont tal van inhoudelijke onvolkomenheden die in hoofdzaak voortvloeien uit het te summiere karakter ervan. Dat heeft tot gevolg dat talrijke vragen rijzen omtrent de precieze inhoud van de regeling, hetgeen uiteraard nefast is voor de duidelijkheid ervan en bijgevolg voor de rechtszekerheid.

2. Vooreerst moet worden vastgesteld dat er geen voldoende afgebakende omschrijving wordt gegeven van het begrip «slapende rekeningen». De ontworpen regeling zou nochtans dienen aan te vangen met dergelijke omschrijving welke tevens mede determinerend is voor het toepassingsgebied ervan. Door middel van het invoegen van een omschrijving van het betrokken begrip kan dan tevens worden vermeden dat eraan wordt gerefereerd op een gediversifieerde wijze, zoals nu het geval is in het ontwerp [1]. Uit de tekst van het ontwerp valt hoe dan ook niet met de vereiste zekerheid af te leiden welke soorten van rekeningen worden bedoeld.

[1] Zo heeft artikel 2, § 1, van het ontwerp het over «deposito's en tegoeden ingeschreven op (de) rekeningen (die) niet het voorwerp hebben uitgemaakt van een verrichting of bericht», terwijl in artikel 3 uitsluitend melding wordt gemaakt van «rekeningen die niet het voorwerp hebben uitgemaakt van een verrichting of bericht».

3. L'article 2, § 1er, alinéa 1er, du projet, doit préciser la manière dont il faut interpréter le délai de cinq ans qui y est mentionné. S'agit-il de subordonner l'obligation de recherche incombant aux établissements de crédit à un délai qui commence à courir au moment de l'entrée en vigueur de la loi en projet ou de viser également les comptes qui peuvent être considérés comme dormants depuis plus longtemps déjà? Il est évident que compte tenu de l'obligation de dépôt à la Caisse des dépôts et consignations, visée à l'article 2, § 2, alinéa 1er, il ne peut non plus y avoir d'incertitude en ce qui concerne le point de départ précis du délai de cinq ans visé à l'article 2, § 1er, alinéa 1er, du projet.

4. En ce qui concerne l'obligation de recherche, décrite à l'article 2, § 1er, du projet, l'exposé des motifs précise ce qui suit:

«L'établissement de crédit doit détecter les situations anormales et adresser une interpellation formelle au titulaire du compte sur son intention de poursuivre la relation de compte. Si l'adresse du titulaire n'est plus exacte, la banque devra alors procéder à une recherche domiciliaire. L'accès au Registre national est dès lors indispensable à la réalisation de cette obligation».

C'est le texte du projet qui doit mentionner les conditions en matière d'interpellation formelle et de domicile exact à rechercher dont fait état la citation. Par ailleurs, en mentionnant la condition de l'interpellation formelle il devient possible de résoudre la question de savoir comment les établissements de crédit peuvent prouver qu'ils se sont acquittés de leur obligation de recherche, visée à l'article 2, § 1er, alinéa 1er, du projet.

5. L'article 2, § 2, alinéa 3, du projet dispose que «le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil, affecter la partie des fonds qu'il détermine». Vu son caractère général, cette délégation est trop large pour pouvoir être admise [(2)]. Par ailleurs, on peut se demander comment la disposition en projet se concilie avec la mission de conservation dont est chargée la Caisse des dépôts et consignations et avec le régime mis sur pied en la matière par l'arrêté royal n° 150 du 18 mars 1935 coordonnant les lois relatives à l'organisation et au fonctionnement de la Caisse des Dépôts et Consignations et y apportant des

(2) Selon les déclarations du fonctionnaire délégué, l'intention est d'attribuer des fonds à l'État, qui pourra les utiliser dans le cadre de «nouvelles initiatives». Pareille spécification n'est pas non plus de nature à cerner avec toute la précision requise la délégation inscrite à l'article 2, § 2, alinéa 3, du projet.

3. In artikel 2, § 1, eerste lid, van het ontwerp, dient op een meer duidelijke wijze te worden bepaald hoe de erin vermelde termijn van vijf jaar moet worden begrepen. Is het de bedoeling om de verplichting tot opsporing in hoofde van de kredietinstellingen afhankelijk te maken van een termijn die aanvangt vanaf de inwerkingtreding van de ontworpen wet of worden ook de rekeningen beoogd die reeds langer als slapend kunnen worden bestempeld? Uiteraard mag evenmin onzekerheid bestaan omtrent de precieze aanvangsdatum van de in artikel 2, § 1, eerste lid, van het ontwerp bedoelde termijn van vijf jaar, gelet op de verplichting tot storting aan de Deposito- en Consignatiekas waarin artikel 2, § 2, eerste lid, voorziet.

4. In verband met de opsporingsverplichting, omschreven in artikel 2, § 1, van het ontwerp, wordt in de memorie van toelichting het volgende verduidelijkt:

«De kredietinstelling dient abnormale situaties op te sporen en een formele interpellatie te richten aan de houder van de rekening betreffende zijn voornemen de rekeningrelatie voort te zetten. Als het adres van de houder niet langer correct is, zal de bank de verblijfplaats van de houder dienen op te zoeken. Vandaar dat een toegang tot de gegevens van het Rijksregister wordt voorzien».

De in het citaat vermelde vereisten inzake formele interpellatie en op te zoeken correcte verblijfplaats moeten in de tekst van het ontwerp worden vermeld. De vermelding van het vereiste inzake formele interpellatie is daarenboven van aard een antwoord te bieden op de vraag op welke manier de kredietinstellingen kunnen bewijzen dat zij zich van de opsporingsverplichting, bedoeld in artikel 2, § 1, eerste lid, van het ontwerp hebben gekweten.

5. Artikel 2, § 2, derde lid, van het ontwerp bepaalt dat «de Koning (...), bij een in Ministerraad overlegd besluit, het gedeelte van de gelden dat hij bepaalt, (kan) toewijzen». Deze delegatie is, gelet op haar onbepaald karakter, te ruim om te kunnen worden toegelaten [(2)]. Daarenboven rijst de vraag hoe de ontworpen bepaling te rijmen valt met de bewaarneming waarvoor de Deposito- en Consignatiekas in beginsel instaat en met de regeling die ter zake is uitgewerkt in het koninklijk besluit nr. 150 van 18 maart 1935 tot samenschakeling van de wetten betreffende de inrichting en de werking van de

(2) Naar het zeggen van de gemachtigde ambtenaar is het de bedoeling om gelden toe te wijzen aan de Staat die deze zal kunnen gebruiken voor «nieuwe initiatieven». Dergelijke omschrijving is evenmin van aard om de delegatiebepaling van artikel 2, § 2, derde lid, van het ontwerp met de vereiste nauwkeurigheid te kunnen afbakenen.

modifications en vertu de la loi du 31 juillet 1934 [3]. Le texte en projet ne peut laisser subsister aucune ambiguïté sur la manière dont il s'articule ou doit se concilier avec le régime organique que prévoit l'arrêté royal n° 150 du 18 mars 1935 pour la Caisse des dépôts et consignations.

6. Le projet ne règle pas les frais de gestion [4]. Or, on peut se demander s'il ne vaudrait pas mieux prévoir de telles règles afin de lever toute incertitude sur ce point [5].

7. Le projet nécessite un remaniement en profondeur compte tenu des observations qui précèdent. Les observations particulières ci-après sont formulées sous réserve d'un tel remaniement.

EXAMEN DU TEXTE

Article 2

1. Outre une définition de celle de «comptes courants», il faudra également définir la notion d'«établissements de crédit», mentionnée à l'article 2, § 1er, du projet [6]. Il y aura lieu, pour définir les notions précitées, de compléter le projet de loi par un article distinct.

(3) C'est ainsi par exemple, que l'article 4 de l'arrêté royal n° 150 du 18 mars 1935 prévoit que les fonds qui sont confiés à la Caisse des dépôts et consignations ne peuvent être confondus avec l'avoir du Trésor, ce qui n'est pas conforme avec l'affectation au profit de l'État, visée à l'article 2, § 2, alinéa 3, du projet. Une autre question est celle de savoir comment le délai de prescription de trente ans, visé à l'article 25 de l'arrêté royal n° 150 précité, s'articule avec l'article 2, § 2, alinéa 2, du projet, selon lequel les avoirs des comptes à la Caisse des dépôts et consignations «resteront détenus, sans délai, pour le compte de leur titulaire». On n'aperçoit pas non plus si les fonds visés dans le projet, mis en dépôt à la Caisse des dépôts et consignations, produisent des intérêts et si, à cet égard, les règles prévues en matière d'intérêts par les articles 16 et s. de l'arrêté royal n° 150 du 18 mars 1935 sont applicables.

(4) En effet, l'extrait du procès-verbal du Conseil des ministres du 2 juin 2006 indique qu'en concertation avec les établissements de crédit, une proposition sera formulée en ce qui concerne une rémunération éventuelle des frais de gestion.

(5) Comme, par exemple, lors de la clôture d'un compte, lorsque le titulaire ou l'ayant droit est effectivement retrouvé.

(6) Il ressort de l'exposé des motifs que le projet vise la notion d'»établissement de crédit» telle qu'elle est définie à l'article 1er, alinéa 2, de la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit. Il suffit, dès lors, que le texte en projet se réfère à l'article de loi concerné.

Deposito- en Consignatiekas en tot aanbrenging van wijzigingen daarin krachtens de wet van 31 juli 1934 [3]. De ontworpen regeling mag er geen onduidelijkheid over laten bestaan op welke wijze zij zich verhoudt tot of moet worden ingepast in de organieke regeling die met betrekking tot de Deposito- en Consignatiekas is vervat in het koninklijk besluit nr. 150 van 18 maart 1935.

6. Het ontwerp voorziet niet in een regeling van de beheerskosten [4]. Vraag is nochtans of dit niet wenselijk is teneinde elke onzekerheid op dat vlak te bannen [5].

7. De voorafgaande opmerkingen nopen tot een grondige herziening van het ontwerp. De hierna volgende bijzondere opmerkingen worden geformuleerd onder het voorbehoud dat dergelijke herziening alsnog gebeurt.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

1. Benevens een omschrijving van het begrip «slapende rekeningen», moet ook het begrip «kredietinstellingen», vermeld in artikel 2, § 1, van het ontwerp, van een definitie worden voorzien [6]. Het wetsontwerp dient met het oog op de omschrijving van de voornoemde begrippen te worden aangevuld met een afzonderlijk artikel.

(3) Zo bepaalt bijvoorbeeld artikel 4 van het koninklijk besluit nr. 150 van 18 maart 1935 dat de aan de Deposito- en Consignatiekas toevertrouwde gelden niet mogen worden vermengd met het vermogen van 's Rijks Schatkist, wat niet in overeenstemming is met de krachtens artikel 2, § 2, derde lid, van het ontwerp, bedoelde toewijzing aan de Staat. Een andere vraag is hoe de in artikel 25 van het voornoemde koninklijk besluit nr. 150 vermelde vervaltermijn van dertig jaar zich verhoudt tot het bepaalde in artikel 2, § 2, tweede lid, van het ontwerp, naar luid waarvan de activa van de rekeningen bij de Deposito- en Consignatiekas «behouden (blijven) voor rekening van hun titularis zonder termijn». Evenmin duidelijk is of de in het ontwerp bedoelde gelden die bij de Deposito- en Consignatiekas in bewaring zijn gegeven interesten opbrengen en of in dat verband de regeling van toepassing is die inzake interesten is vervat in de artikelen 16 e.v. van het koninklijk besluit nr. 150 van 18 maart 1935.

(4) In het uittreksel uit de notulen van het verslag van de Ministerraad van 2 juni 2006 wordt er weliswaar op gewezen dat «in overleg met de kredietinstellingen een voorstel (zal) worden uitgewerkt inzake mogelijke vergoeding voor de beheerskosten».

(5) Zo bijvoorbeeld ingeval een rekening wordt afgesloten wanneer de titularis of rechthebbende effectief wordt gevonden.

(6) De memorie van toelichting doet ervan blijken dat het begrip «kredietinstelling», zoals dat wordt omschreven in artikel 1, tweede lid, van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen, wordt beoogd. Het volstaat derhalve in de ontworpen regeling te refereren aan het betrokken wetsartikel.

2. Le texte français de l'article 2, § 1er, alinéa 1er, mentionne tant «les titulaires des comptes» que «(les) titulaires ou ayants droit (des comptes)». Par analogie avec le texte néerlandais correspondant, on optera également dans le texte français pour une terminologie plus uniforme.

3. Les textes français et néerlandais de l'article 2, § 1er, alinéa 2, présentent des discordances sur divers points. C'est ainsi que le texte français doit également mentionner l'intitulé de la loi du 8 août 1983 et que la délégation visée dans la dernière phrase du texte français fait défaut dans le texte néerlandais. Il va de soi qu'il faut mieux harmoniser les deux textes.

4. La notion d'«avoirs des comptes», à l'article 2, § 2, alinéa 1er, peut, par exemple, également porter sur des effets. On peut se demander si telle est l'intention. En outre, par l'emploi du mot «avoirs», il pourrait s'avérer difficile de déterminer avec précision si les frais de gestion, liés au compte, peuvent être prélevés avant le dépôt du solde à la Caisse des dépôts et consignations.

5. Sous réserve des observations générales formulées sous le point 5, il y a lieu de constater qu'il n'est pas précisé à qui bénéficie l'«affectation».

6. L'article 2, § 3, alinéa 1er, prévoit une obligation de fourniture d'informations à la CBFA. L'article 2, § 3, alinéa 2, oblige celle-ci à tenir un registre des comptes dormants et à en garantir l'accès «aux personnes concernées». Il y a lieu d'indiquer quelles sont précisément les «personnes concernées» visées.

L'article 2, § 3, alinéa 3, charge la CBFA de publier «un rapport annuel». Il est permis de supposer que le législateur envisage, à cet égard, un rapport spécifique de la CBFA relatif aux comptes dormants et ne vise pas, dès lors, l'obligation incombant déjà actuellement à la CBFA d'établir chaque année un rapport sur son fonctionnement et ses activités [7]. Il conviendrait, dès lors, d'adapter en ce sens le texte de l'article 2, § 3, alinéa 3.

Enfin, reste la question de savoir si les mesures de publicité inscrites à l'article 2, § 3, du projet sont suffisantes et s'il ne vaudrait pas mieux les compléter par d'autres mesures du même ordre, comme par exemple au moment du transfert des «avoirs des comptes», visé à l'article 2, § 2, alinéa 1er.

[7] Si l'intention devait consister à obliger la CBFA à consacrer une rubrique distincte aux comptes dormants dans son rapport général annuel (voir l'article 65 de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers), le texte du projet devrait en faire explicitement mention.

2. In de Franse tekst van artikel 2, § 1, eerste lid, wordt melding gemaakt van zowel «les titulaires des comptes», als van «(les) titulaires ou ayants droit (des comptes)». Naar analogie van de overeenstemmende Nederlandse tekst dient ook in de Franse tekst te worden geopteerd voor een meer eenvormige terminologie.

3. De Nederlandse en de Franse tekst van artikel 2, § 1, tweede lid, zijn op diverse punten discordant. Zo dient ook in de Franse tekst het opschrift van de wet van 8 augustus 1983 te worden vermeld en ontbreekt in de Nederlandse tekst de delegatiebepaling van de laatste zin van de Franse tekst. Het spreekt voor zich dat de beide teksten beter op elkaar moeten worden afgestemd.

4. Het begrip «activa van de rekeningen», in artikel 2, § 2, eerste lid, kan bijvoorbeeld ook betrekking hebben op effecten. Vraag is of dat de bedoeling is. Daarenboven zou, door het gebruik van de term «activa», onduidelijkheid kunnen rijzen over het antwoord op de vraag of beheerskosten, die zijn verbonden aan de rekening, kunnen worden voorafgenomen vooraleer het saldo aan de Deposito en Consignatiekas wordt gestort.

5. Onverminderd de algemene opmerkingen onder 5, moet worden vastgesteld dat niet wordt bepaald ten gunste van wie de «toewijzing» gebeurt.

6. Artikel 2, § 3, eerste lid, voorziet in een verplichting tot het verstrekken van informatie aan de CBFA. Artikel 2, § 3, tweede lid, verplicht de CBFA tot het bijhouden van een register van de slapende rekeningen en tot het verzekeren van de toegang ertoe «voor de betrokken personen». Er dient te worden geëxpliciteerd welke «betrokken personen» precies worden bedoeld.

Artikel 2, § 3, derde lid, draagt de CBFA op «een jaarrapport (lees: jaarverslag)» te publiceren. Er mag van worden uitgegaan dat de wetgever daarbij een specifieke, op de slapende rekeningen betrekking hebbende verslaggeving van de kant van de CBFA beoogt, en derhalve niet refereert aan de al bestaande verplichting van de CBFA om jaarlijks een verslag op te stellen met betrekking tot haar werking en activiteiten [7]. De redactie van artikel 2, § 3, derde lid, zou derhalve in die zin moeten worden aangepast.

Tot slot blijft de vraag of de in artikel 2, § 3, van het ontwerp ingeschreven publiciteitsmaatregelen voldoende zijn en niet best worden aangevuld met andere maatregelen in die zin, zoals bijvoorbeeld op het ogenblik van doorstorting van de «activa van de rekeningen», bedoeld in artikel 2, § 2, eerste lid.

[7] Indien de bedoeling erin zou bestaan om de CBFA ertoe te verplichten in haar algemene jaarverslag (zie artikel 65 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten) een afzonderlijk onderdeel te wijden aan de slapende rekeningen zou dit met zoveel woorden in de tekst van het ontwerp moeten worden vermeld.

Article 3

L'article 3 définit le champ d'application de la mesure en projet et doit, en principe, se trouver au début du texte du projet. Toutefois, si la suggestion formulée dans le présent avis à propos de la définition requise de la notion de «comptes dormants» est accueillie, la disposition de l'article 3 - dans sa formulation actuelle [8] - est superflue et doit être omise.

La chambre était composée de

Messieurs
M. Van Damme, président de chambre,
J. Baert,
W. Van Vaerenbergh, conseillers d'État,
A. Spruyt,
M. Tison, assesseurs de la section de législation,
Madame
A. Beckers, greffier.

Le rapport a été présenté par M. P. Depuydt, premier auditeur chef de section ff.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. M. Van Damme.

Le greffier, Le président,

A. Beckers M. Van Damme

[8] Le cas échéant, une disposition transitoire (autrement formulée) pourrait être prévue pour mieux préciser le délai de cinq ans, visé à l'article 2, § 1er, du projet (voir à cet égard les observations générales formulées sous le point 3).

Artikel 3

Artikel 3 omschrijft het toepassingsgebied van de ontworpen regeling en dient in beginsel zijn plaats te vinden vooraan in de tekst van het ontwerp. Indien evenwel wordt ingegaan op de in dit advies geformuleerde suggestie in verband met de vereiste omschrijving van het begrip «slapende rekeningen» is het bepaalde in artikel 3 zoals het nu is geformuleerd[8] overbodig en moet het worden weggelaten.

De kamer was samengesteld uit

de Heren
M. Van Damme, kamervoorzitter,
J. Baert,
W. Van Vaerenbergh, staatsraden,
A. Spruyt,
M. Tison, assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw
A. Beckers, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. Depuydt, eerste auditeurwnd. afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer M. Van Damme.

De griffier, De voorzitter,

A. Beckers M. Van Damme

[8] In voorkomend geval zou in een (anders geformuleerde) overgangsbepaling kunnen worden voorzien met het oog op de nadere omschrijving van de termijn van vijf jaar, bedoeld in artikel 2, § 1, van het ontwerp (zie in dat verband de algemene opmerkingen onder 3)

PROJET DE LOI

ALBERT II, Roi des Belges,

A tous, présents et à venir,

Salut.

Sur la proposition de Notre premier ministre, de Notre ministre de la Justice, de Notre ministre des Finances, de Notre vice-première ministre et ministre du Budget et de la Protection de la Consommation, de Notre ministre de l'Intérieur, de Notre ministre de l'Economie et de l'Energie, de Notre ministre des Classes moyennes, de Notre ministre de l'Intégration sociale, de Notre ministre de la Mobilité, de Notre ministre de l'Environnement, de Notre ministre de l'Emploi, de Notre secrétaire d'État à la Modernisation des Finances et à la Lutte contre la fraude fiscale et de Notre secrétaire d'État à la Simplification administrative,

Nous avons arrêté et arrêtons:

Notre premier ministre, Notre ministre de la Justice, Notre ministre des Finances, Notre vice-première ministre et ministre du Budget et de la Protection de la Consommation, Notre ministre de l'Intérieur, Notre ministre de l'Economie et de l'Energie, Notre ministre des Classes moyennes, Notre ministre de l'Intégration sociale, Notre ministre de la Mobilité, Notre ministre de l'Environnement, Notre ministre de l'Emploi, Notre secrétaire d'État à la Modernisation des Finances et à la Lutte contre la fraude fiscale et Notre secrétaire d'État à la Simplification administrative,, sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives et de déposer à la Chambre des représentants, le projet de loi dont la teneur suit:

TITRE PREMIER

Disposition générale

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

WETSONTWERP

ALBERT II, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,

Onze Groet.

Op de voordracht van Onze eerste minister, Onze minister van Justitie, Onze minister van Financiën, Onze vice-eersteminister en minister van Begroting en Consumentenzaken, Onze minister van Binnenlandse Zaken, Onze minister van Economie en Energie, Onze minister van Middenstand, Onze minister van Maatschappelijke Integratie, Onze minister van Mobiliteit, Onze minister van Leefmilieu, Onze minister van Werk, Onze staatssecretaris voor Modernisering van de Financiën en de Strijd tegen de fiscale fraude en Onze staatssecretaris voor Administratieve Vereenvoudiging,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij:

Onze eerste minister, Onze minister van Justitie, Onze minister van Financiën, Onze vice-eersteminister en minister van Begroting en Consumentenzaken, Onze minister van Binnenlandse Zaken, Onze minister van Economie en Energie, Onze minister van Middenstand, Onze minister van Maatschappelijke Integratie, Onze minister van Mobiliteit, Onze minister van Leefmilieu, Onze minister van Werk, Onze staatssecretaris voor Modernisering van de Financiën en de Strijd tegen de fiscale fraude en Onze staatssecretaris voor Administratieve Vereenvoudiging, zijn ermee belast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in Onze naam aan de Wetgevende Kamers voor te leggen en bij de Kamer van volksvertegenwoordigers in te dienen:

TITEL I

Algemene bepaling

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

TITRE II

Simplification administrative

CHAPITRE PREMIER

Modification de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851

Art. 2

L'article 92 de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851, modifié par la loi du 10 octobre 1913, est réécrit comme suit:

«Art. 92. — Les inscriptions sont rayées ou réduites du consentement des parties intéressées ayant capacité à cet effet, ou en vertu d'un jugement en dernier ressort ou passé en force de chose jugée, ou en vertu d'un jugement déclare exécutoire nonobstant opposition ou appel. Le mandat a l'effet de rayer ou de réduire doit être exprès et authentique.

Les inscriptions des hypothèques conventionnelles peuvent également être rayées ou réduites, en vertu d'un acte authentique dans lequel le fonctionnaire instrumentant certifie unilatéralement que le créancier a marqué son accord à cette radiation ou réduction; toutes inscriptions reprises dans l'acte produit sont rayées ou réduites d'office.

Le cessionnaire d'une créance hypothécaire ne peut consentir de radiation ou de réduction, si la cession ne résulte d'actes énoncés dans l'article 2.».

Art. 3

Dans l'article 93, alinéa premier, de la même loi, les mots «ou contenant la certification de l'accord» sont insérés entre les mots «portant consentement» et les mots «, soit l'expédition du jugement.».

TITEL II

Administratieve vereenvoudiging

HOOFDSTUK I

Wijziging van de Hypotheekwet van 16 december 1851

Art. 2

Artikel 92 van de hypotheekwet van 16 december 1851, gewijzigd bij de wet van 10 oktober 1913, wordt herschreven als volgt:

«Art. 92. — De inschrijvingen worden doorgehaald of verminderd krachtens de toestemming van de belanghebbende partijen, daartoe bevoegd, ofwel krachtens een vonnis in laatste aanleg gewezen of in kracht van gewijsde gegaan, ofwel krachtens een vonnis, uitvoerbaar verklaard niettegenstaande verzet of beroep. De volmacht tot doorhaling of vermindering moet uitdrukkelijk en in authentieke vorm gegeven worden.

De inschrijvingen van de bedongen hypotheken kunnen eveneens worden doorgehaald of verminderd krachtens een authentieke akte waarin de instrumenterende ambtenaar eenzijdig attesteert dat de schuldeiser zijn toestemming heeft verleend met deze doorhaling of vermindering; alle inschrijvingen die in de voorgelegde akte zijn opgenomen, worden ambtshalve doorgehaald of verminderd.

De overnemer van een hypothecaire schuldvordering kan geen doorhaling of vermindering toestaan, tenzij de overdracht voortvloeit uit akten als vermeld in artikel 2.».

Art. 3

In artikel 93, eerste lid, van dezelfde wet, worden de woorden «of houdende attestering van de toestemming» ingevoegd tussen de woorden «houdende toestemming» en de woorden «, hetzij de uitgifte van het vonnis.».

CHAPITRE II

Modification de la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques

Art. 4

A l'article 4 de la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques, les modifications suivantes sont apportées:

1° la disposition suivante est insérée entre les deuxième et troisième alinéas:

«Les informations enregistrées et conservées par le Registre national en vertu de l'article 3, alinéas 1er et 2, font foi jusqu'à preuve du contraire. Ces informations peuvent être valablement utilisées en remplacement des informations contenues dans les registres visés à l'article 2. Quiconque constate une différence entre les informations du Registre national et les informations contenues dans les registres visés à l'article 2, doit le communiquer sans délai.»;

2° l'alinéa 3 est remplacé par l'alinéa suivant:

«Le Roi fixe les modalités de transmission des informations au Registre national et la manière dont la communication susmentionnée doit être effectuée.».

HOOFDSTUK II

Wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen

Art. 4

In artikel 4 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het tweede en het derde lid wordt het volgende lid ingevoegd:

«De gegevens die het Rijksregister opneemt en bewaart krachtens artikel 3, eerste en tweede lid, gelden tot bewijs van het tegendeel. Deze gegevens kunnen rechtsgeldig gebruikt worden ter vervanging van de informatie vervat in de in artikel 2 bedoelde registers. Iedereen die een verschil vaststelt tussen de gegevens van het Rijksregister en de gegevens vervat in de registers vermeld in artikel 2 dient dit onverwijld te melden.»;

2° het derde lid wordt vervangen als volgt:

«De Koning bepaalt de nadere modaliteiten inzake de mededeling van de informatiegegevens aan het Rijksregister en van de wijze waarop de bovenvermelde melding dient te gebeuren.».

CHAPITRE III

Hauteur obligatoire des débits de boissons

Art. 5

Le chapitre 2 «Conditions d'hygiène des débits de boissons fermentées» comprenant les articles 5 à 7 des dispositions légales concernant les débits de boissons fermentées, coordonnées le 3 avril 1953, modifié par la loi du 6 juillet 1967, est abrogé.

Art. 6

A l'article 23, §1er, des mêmes lois coordonnées, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 2, 1°, est abrogé;

HOOFDSTUK III

Verplichte hoogte drankgelegenheden

Art. 5

Hoofdstuk 2 «Hygiënische eisen voor slijterijen van gegiste dranken» bestaande uit de artikels 5 tot 7 van de wetsbepalingen inzake slijterijen van gegiste dranken, samengeordend op 3 april 1953, gewijzigd door de wet van 6 juli 1967, wordt opgeheven.

Art. 6

In artikel 23, §1, van dezelfde gecoördineerde wetsbepalingen, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het tweede lid, 1°, wordt opgeheven;

2° à l'alinéa 2, 2°, les mots «la même administration» sont remplacés par les mots «l'administration communale compétente»;

3° l'alinéa 3 est remplacé l'alinéa suivant:

«Le plan n'est pas requis s'il sagit d'un débit ambulant ou d'un débit occasionnel.».

Art. 7

L'article 37, §4, des mêmes lois coordonnées est remplacé comme suit:

«§ 4. En cas d'infraction à l'article 29, la fermeture du débit est prononcée jusqu'au moment où les conditions prescrites par ou en vertu de cette disposition sont réalisées.».

Art. 8

L'article 50, § 2, 1°, des mêmes lois coordonnées, rétabli par la loi du 14 décembre 2005, est abrogé.

Art. 9

L'article 3, §1er, 1°, de la loi du 28 décembre 1983 sur la patente pour le débit de boissons spiritueuses, remplacé par la loi du 14 décembre 2005, est abrogé.

Art. 10

Le Roi fixe l'entrée en vigueur des articles 5 à 9.

TITRE III

Interieur

CHAPITRE PREMIER

Modifications à la loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football

Art. 11

A l'article 2 de la loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football, modifiée par la loi du 10 mars 2003 et la loi du 27 décembre 2004, sont apportées les modifications suivantes:

2° in het tweede lid, 2°, worden de woorden «hetzelfde bestuur» vervangen door de woorden «het bevoegde gemeentebestuur.»;

3° het derde lid wordt vervangen als volgt:

«Het plan is niet vereist voor reizende slijterijen en gelegenheidsslijterijen.».

Art. 7

Artikel 37, §4, van dezelfde samengeordende wetsbepalingen wordt vervangen als volgt:

«§ 4. Bij overtreding van artikel 29 wordt de sluiting van de slijterij uitgesproken totdat aan de voorwaarden voorgeschreven of krachtens die bepaling is voldaan.».

Art. 8

Artikel 50, § 2, 1°, van dezelfde samengeordende wetsbepalingen, hersteld door de wet van 14 december 2005, wordt opgeheven.

Art. 9

Artikel 3, §1, 1°, van de wet van 28 december 1983 betreffende de vergunning voor het verstrekken van sterke drank, vervangen door de wet van 14 december 2005, wordt opgeheven.

Art. 10

De artikelen 5 tot 9 treden in werking op een door de Koning te bepalen datum.

TITEL III

Binnenlandse Zaken

HOOFDSTUK I

Wijzigingen aan de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden

Art. 11

In artikel 2 van de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003 en de wet van 27 december 2004, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° le point 5° est remplacé par la disposition suivante:

«5° steward: une personne physique, engagée par l'organisateur en vertu de l'article 7, pour accueillir et assister les spectateurs lors d'un match national de football, d'un match international de football ou lors de tout événement footballistique tel que défini au 10° de cet article, afin d'assurer le bon déroulement de la rencontre ou de l'évènement footballistique pour la sécurité des spectateurs»;

2° l'article est complété comme suit:

«10° événement footballistique: tout match ou entraînement auquel participent des joueurs de football, que ce soit sur du gazon, du revêtement synthétique ou en salle;

«11° capacité de sécurité du stade: capacité comme convenue avec les parties concernées dans la convention visée à l'article 5 ou imposée pour des raisons de sécurité.».

Art. 12

L'article 5 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 5. — Les organisateurs de matches nationaux de football relevant du championnat national sont tenus de conclure au plus tard le premier août de chaque année une convention relative à leurs obligations avec les services de secours et les autorités ou services administratifs et policiers, ou au moins huit jours avant le début du championnat si celui-ci commence avant le premier août.

Un exemplaire original de cette convention doit être envoyé au ministre qui a l'Intérieur dans ses attributions, dans le délai fixé à l'alinéa 1er.

Les organisateurs de matches nationaux et internationaux qui ne sont pas tenus de conclure de convention en vertu de l'alinéa 1er ont l'obligation de conclure la convention susvisée dans le délai fixé par le bourgmestre, étant entendu que la convention doit être conclue au moins huit jours avant le match auquel elle s'applique ou avant le premier match de la série de matches à laquelle elle s'applique.

1° het punt 5° wordt vervangen als volgt:

«5° steward: een natuurlijke persoon, aangeworven door de organisator krachtens artikel 7, om de toeschouwers te ontvangen en te begeleiden bij een nationale voetbalwedstrijd, een internationale voetbalwedstrijd of bij elk voetbalevenement zoals gedefinieerd in 10° van dit artikel, teneinde het goede verloop van de wedstrijd of van het voetbalevenement met het oog op de veiligheid van de toeschouwers te waarborgen»;

2° het artikel wordt aangevuld als volgt:

«10° voetbalevenement: elke wedstrijd of training op gras, synthetische ondergrond of in zaal waaraan voetbalspelers deelnemen;

«11° veiligheidscapaciteit: capaciteit zoals overeengekomen tussen de betrokken partijen in de overeenkomst bedoeld in artikel 5 of opgelegd krachtens de veiligheidsnormen.».

Art. 12

Artikel 5 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 5. — De organisatoren van nationale voetbalwedstrijden die behoren tot het nationaal kampioenschap zijn ertoe gehouden om met betrekking tot hun verplichtingen ten laatste op 1 augustus van elk jaar een overeenkomst af te sluiten met de hulpdiensten en de bestuurlijke en politiële overheden of diensten, of op zijn minst acht dagen voor het begin van het kampioenschap indien dit kampioenschap aanvangt voor 1 augustus.

Een origineel exemplaar van deze overeenkomst dient gezonden te worden aan de minister bevoegd voor de Binnenlandse Zaken, binnen de termijn gesteld in het eerste lid.

De organisatoren van nationale en internationale wedstrijden die niet gehouden zijn om een overeenkomst af te sluiten krachtens het eerste lid, hebben de verplichting om bedoelde overeenkomst af te sluiten binnen een termijn vastgelegd door de burgemeester, met dien verstande dat de overeenkomst afgesloten dient te zijn op zijn minst acht dagen voor de wedstrijd waarop ze van toepassing is of voor de eerste wedstrijd van de reeks van wedstrijden waarop ze toepassing vindt.

Un exemplaire original de cette convention doit être envoyé au ministre qui a l'Intérieur dans ses attributions, dans le délai fixé à l'alinéa 3.».

Art. 13

Un article 8*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 8*bis*. — En cas de non-respect de l'article 6, en cas de non-respect des éléments et conditions déterminés par le Roi en exécution de l'article 8, ou en cas du non-respect d'une ou plusieurs dispositions de la convention visée à l'article 5, le bourgmestre du lieu où se trouve le stade peut procéder à la réduction de la capacité de sécurité du stade telle que définie à l'article 2, 11°.».

Art. 14

L'article 10, alinéa 1er, de la même loi est complété comme suit:

«7° établir un plan interne d'urgence, qui organise notamment l'évacuation. Ce plan est testé annuellement avec tous les partenaires concernés durant les deux premières années qui suivent l'entrée en vigueur de la présente disposition ou, dans les deux premières années durant lesquelles un organisateur tombe dans le champ d'application de celle-ci. Par la suite, le plan est testé tous les trois ans avec les partenaires concernés. Le Roi détermine les dispositions minimales du plan interne d'urgence et les modalités du test;

8° apporter un soutien au respect des interdictions de stade.».

Art. 15

Un article 10*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 10*bis*. — Par dérogation à l'article 10, 4°, les organisateurs d'un match national de football ou d'un match international de football peuvent prévoir dans la convention visée à l'article 5 que pour un ou plusieurs matches, la séparation des spectateurs rivaux n'est pas d'application. Dans ce cas, la convention doit stipuler les mesures de sécurité alternatives.».

Een origineel exemplaar van deze overeenkomst dient gezonden te worden aan de minister bevoegd voor de Binnenlandse Zaken, binnen de termijn gesteld in het derde lid.».

Art. 13

In dezelfde wet wordt een artikel 8*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 8*bis*. — Ingeval van het niet-respecteren van artikel 6, het niet-respecteren van de elementen en voorwaarden bepaald door de Koning in uitvoering van artikel 8, of ingeval van het niet-respecteren van één of meerdere van de bepalingen van de overeenkomst bedoeld in artikel 5, kan de burgemeester van de plaats waar het stadion zich bevindt, overgaan tot het beperken van de veiligheidscapaciteit bedoeld in artikel 2, 11°.».

Art. 14

Artikel 10, eerste lid, van dezelfde wet wordt aangevuld als volgt:

«7° het uitwerken van een intern noodplan, dat onder meer de evacuatie organiseert. Dit plan wordt in de eerste twee jaar na de inwerkingtreding van deze bepaling, of in de eerste twee jaar dat een organisator onder het toepassingsgebied van deze wet valt, jaarlijks getest met alle betrokken partners. Nadien wordt dit plan driejaarlijks getest met alle betrokken partners. De Koning bepaalt de minimale bepalingen van het intern noodplan en de modaliteiten van de test;

8° het helpen toezien op de naleving van de stadionverboden.».

Art. 15

In dezelfde wet wordt een artikel 10*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 10*bis*. — In afwijking van artikel 10, 4°, kunnen de organisatoren van een nationale voetbalwedstrijd of een internationale voetbalwedstrijd in de overeenkomst bedoeld in artikel 5 voorzien dat voor één of meerdere wedstrijden de scheiding van de rivaliserende toeschouwers niet van toepassing is. In voorkomend geval moet de overeenkomst de alternatieve veiligheidsmaatregelen bepalen.».

Art. 16

Dans l'article 12 de la même loi, sont apportées les modifications suivantes:

1° à l'alinéa 2, inséré par la loi du 10 mars 2003, les mots «aux articles 15, alinéa 4, 16 et 17, alinéa 1er» sont remplacés par les mots «aux articles 15, alinéa 5, 16 et 17, alinéa 1er».

2° l'article est complété par l'alinéa suivant:

«Pour les tâches visées aux articles 14, 15, 16 et 17, les stewards peuvent également intervenir lors de tout événement footballistique tel que défini à l'article 2, 10°. Dans ce cas, ces stewards doivent satisfaire aux conditions minimales de recrutement et de formation, telles que prévues par et en vertu de l'article 8.».

Art. 17

A l'article 13 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° l'alinéa 3 est remplacé par la disposition suivante:

«L'accès au stade est refusé par les stewards à quiconque s'oppose à ce contrôle ou cette remise, à quiconque a été trouvé en possession d'une arme ou d'un objet dangereux ou à toute personne qui ne respecte pas le règlement d'ordre intérieur, visé à l'article 10, 1°. L'accès au stade est également refusé par les stewards à toute personne dont ils savent qu'elle fait l'objet d'une interdiction de stade»;

2° l'article est complété par l'alinéa suivant:

«Les stewards et le responsable de la sécurité peuvent donner des directives aux spectateurs afin d'assurer la sécurité de ces derniers ou de veiller à l'application du règlement d'ordre intérieur.».

Art. 18

A l'article 15 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° l'alinéa 3 est remplacé par la disposition suivante:

Art. 16

In artikel 12 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid, ingevoegd bij de wet van 10 maart 2003, worden de woorden «in artikel 15, vierde lid, 16 en 17, eerste lid» vervangen door de woorden «in artikel 15, vijfde lid, 16 en 17, eerste lid».

2° het artikel wordt aangevuld met het volgende lid:

« Voor de taken bedoeld in de artikelen 14, 15, 16 en 17 kunnen de stewards eveneens tussenkomen naar aanleiding van elk voetbalevenement zoals gedefinieerd in artikel 2, 10°. In voorkomend geval dienen deze stewards te beantwoorden aan de minimale voorwaarden van rekrutering en opleiding zoals bepaald door en krachtens artikel 8.».

Art. 17

In artikel 13 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het derde lid wordt vervangen als volgt:

«Een ieder die zich tegen deze controle of afgifte verzet of bij wie is vastgesteld dat hij of zij in het bezit is van een wapen of een gevaarlijk voorwerp, of die het reglement van inwendige orde, zoals bedoeld in artikel 10, 1°, niet naleeft, wordt door de stewards de toegang tot het stadion ontzegd. De toegang tot het stadion wordt door de stewards eveneens ontzegd aan een ieder waarvan zij weten dat hij of zij het voorwerp uitmaakt van een stadionverbod.»;

2° het artikel wordt aangevuld met een lid, luidend als volgt:

«De stewards en de veiligheidsverantwoordelijke kunnen aan de toeschouwers richtlijnen geven teneinde de veiligheid van deze toeschouwers te verzekeren of teneinde toe te zien op de toepassing van het reglement van inwendige orde.».

Art. 18

In artikel 15 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het derde lid wordt vervangen als volgt:

«L'organisateur veille à ce que les stewards assurent que les voies d'accès et d'évacuation garantissent un accès fluide aux issues et aux parkings, et que les voies d'accès et les voies d'évacuation dans les tribunes ou en menant de celles-ci ou vers celles-ci, ainsi que les accès au stade, soient dégagés en permanence, sauf motif légitime de s'y trouver.»;

2° l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 3 et 4:

«L'organisateur veille à ce qu'un steward est placé en permanence à chaque porte d'évacuation ou porte qui peut servir de sortie d'évacuation, et ceci durant la période au cours de laquelle le stade est accessible pour les spectateurs et pour les parties du stade accessibles pour ceux-ci. L'organisateur assure que ce steward peut ouvrir, en cas de besoin, immédiatement et sans clé cette porte dans le sens de l'évacuation.».

Art. 19

A l'article 18 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° à l'alinéa 1er, les mots «de vingt mille francs à dix millions de francs» sont remplacés par les mots «de cinq cents euros à deux cent cinquante mille euros»;

2° à l'alinéa 1er, les mots «par ou en vertu des articles 3, 4, 5 ou 10» sont remplacés par les mots «par ou en vertu des articles 5 ou 10»;

3° l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 1er et 2:

«Conformément à la procédure prévue au Titre IV de la présente loi, une amende administrative de cinq cents euros à deux cent cinquante mille euros peut être infligée à l'organisateur d'un match de football qui ne respecte pas les obligations prescrites par ou en vertu des articles 3 ou 4, pour autant que ceux-ci lui soient applicables.»;

4° à l'alinéa 2, devenant l'alinéa 3, les mots «de vingt mille francs à cinq millions de francs» sont remplacés par les mots «de cinq cents euros à cent vingt-cinq mille euros»;

5° l'article est complété par l'alinéa suivant:

«Par dérogation aux alinéas 1er et 3, la sanction minimale est:

«De organisator ziet erop toe dat de stewards verzekeren dat via toegangs- en evacuatiewegen een vlotte doorgang mogelijk is naar uitgangen en parkings, en dat de toegangs- en evacuatiewegen in, naar of van de tribunes en de toegangswegen tot het stadion, permanent vrijgehouden worden, behoudens gerechtvaardigde reden om zich daar te bevinden.»;

2° tussen het derde en vierde lid wordt een nieuw lid ingevoegd, luidende:

«De organisator ziet erop toe dat er zich aan elke evacuatiepoort of poort die dienstig kan zijn als evacuatieuitgang permanent een steward bevindt, en dit gedurende de periode waarin het stadion toegankelijk is voor de toeschouwers en voor deze delen van het stadion waartoe de toeschouwers toegang hebben. De organisator verzekert dat deze steward, indien nodig, deze poort onmiddellijk, in vluchtrichting en zonder sleutel kan openen.».

Art. 19

In artikel 18 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden «van twintig duizend frank tot tien miljoen frank» vervangen door de woorden «van vijfhonderd euro tot tweehonderdvijftig duizend euro»;

2° in het eerste lid worden de woorden «door of krachtens de artikelen 3, 4, 5 of 10» vervangen door de woorden «door of krachtens de artikelen 5 of 10»;

3° tussen het eerste en tweede lid wordt een nieuw lid ingevoegd, luidende:

«Overeenkomstig de procedure bepaald in Titel IV van deze wet kan een administratieve geldboete van vijfhonderd euro tot tweehonderdvijftig duizend euro worden opgelegd aan de organisator van een voetbalwedstrijd die de verplichtingen voorgeschreven door of krachtens de artikelen 3 of 4, voor zover deze op hem van toepassing zijn, niet naleeft.»;

4° in het tweede lid, dat het derde lid wordt, worden de woorden «van twintig duizend frank tot vijf miljoen frank» vervangen door de woorden «van vijfhonderd euro tot honderdvijfentwintig duizend euro»;

5° het artikel wordt aangevuld met een lid, luidende:

«In afwijking van het eerste en derde lid bedraagt de minimumsanctie:

1° cinq mille euros en cas de contravention à l'article 5, alinéa 1er;

2° deux mille cinq cents euros en cas de contravention à l'article 5, alinéa 2;

3° cinq mille euros en cas de contravention à l'article 6;

4° deux mille cinq cents euros en cas de contravention à l'article 10, 6°;

5° deux mille cinq cents euros en cas de contravention à l'article 10, 7°;

6° deux mille cinq cents euros en cas de contravention à l'article 15, alinéa 4.».

Art. 20

L'article 19 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 19. — Le présent titre est applicable à des faits commis pendant toute la période durant laquelle le stade où se déroule un match national de football, un match international de football ou un match de football auquel participe au moins une équipe de troisième division nationale est accessible aux spectateurs.

L'article 21, alinéa 2, 1° et 2°, est également applicable aux matches de football auxquels participe au moins une équipe de promotion.

Les articles 21*bis* et 21*ter*, sont également applicables à des faits commis dans le périmètre pendant la période qui commence cinq heures avant le début du match de football et se termine cinq heures après la fin du match de football.

Les articles 20*bis*, 21, alinéa 2, 2°, et 23*bis*, alinéa 1er, sont applicables à des faits commis dans le périmètre pendant la période qui commence cinq heures avant le début du match de football et se termine cinq heures après la fin du match de football.

L'article 23*bis*, alinéa 2, est applicable à des faits, commis en groupe, sur tout le territoire du Royaume pendant la période qui commence vingt-quatre heures avant le début du match de football et se termine vingt-quatre heures après la fin du match de football.».

1° vijfduizend euro ingeval van overtreding van artikel 5, eerste lid;

2° tweeduizend vijfhonderd euro ingeval van overtreding van artikel 5, tweede lid;

3° vijfduizend euro ingeval van overtreding van artikel 6;

4° tweeduizend vijfhonderd euro ingeval van overtreding van artikel 10, 6°;

5° tweeduizend vijfhonderd euro ingeval van overtreding van artikel 10, 7°;

6° tweeduizend vijfhonderd euro ingeval van overtreding van artikel 15, vierde lid.».

Art. 20

Artikel 19 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 19. — Deze titel is van toepassing op feiten gepleegd gedurende de ganse periode tijdens welke het stadion waarin een nationale voetbalwedstrijd, een internationale voetbalwedstrijd of een voetbalwedstrijd waaraan minstens één ploeg van derde nationale klasse deelneemt, plaatsvindt, toegankelijk is voor de toeschouwers.

Artikel 21, tweede lid, 1° en 2°, is evenwel ook van toepassing op voetbalwedstrijden waaraan minstens één ploeg uit promotie deelneemt.

De artikelen 21*bis* en 21*ter*, zijn evenwel ook van toepassing op feiten, begaan in de perimeter, tijdens de periode die aanvangt 5 uur voor het begin van de voetbalwedstrijd en die eindigt 5 uur na het einde van de voetbalwedstrijd.

De artikelen 20*bis*, 21, tweede lid 2°, en 23*bis*, eerste lid, zijn van toepassing op feiten, begaan in de perimeter, tijdens de periode die aanvangt 5 uur voor het begin van de voetbalwedstrijd en die eindigt 5 uur na het einde van de voetbalwedstrijd.

Artikel 23*bis*, tweede lid, is van toepassing op feiten, begaan in groep, op het ganse grondgebied van het Koninkrijk, tijdens de periode die aanvangt 24 uur voor het begin van de voetbalwedstrijd en die eindigt 24 uur na het einde van de voetbalwedstrijd.».

Art. 21

L'article 20 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 20. — Pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues aux articles 24, 24*ter* et 24*quater*, quiconque jette ou projette sans motif légitime un ou plusieurs objets dans le stade».

Art. 22

Dans l'article 20*bis* de la même loi, inséré par la loi du 10 mars 2003, les mots «prévues à l'article 24» sont remplacés par les mots «prévues aux articles 24, 24*ter* et 24*quater*».

Art. 23

L'article 21 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 21. — Pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues aux articles 24 à 24*quater* quiconque pénètre ou tente de pénétrer irrégulièrement dans le stade ou le périmètre.

Sont considérés comme pénétration irrégulière:

1° pénétrer dans le stade en contravention à une interdiction de stade administrative ou judiciaire ou à une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité;

2° pénétrer dans le périmètre en contravention à une interdiction de périmètre administrative ou judiciaire, sauf motif légitime faisant apparaître la licéité de se trouver dans le périmètre, et ce à l'exception de tout endroit du périmètre où l'intéressé ne se serait pas trouvé si un match de football n'avait pas été organisé;

3° pénétrer dans le stade bien que l'accès en a été refusé en application de l'article 13, alinéa 3. Dans ce cas, une personne pourra seulement encourir une ou plusieurs sanctions prévues aux articles 24, 24t*er* et 24*quater*».

Art. 21

Artikel 20 van dezelfde wet, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 20. — Eenieder die in het stadion zonder gerechtvaardigde reden één of meerdere voorwerpen gooit of schiet, kan één of meer sancties oplopen als bepaald in de artikelen 24, 24*ter* en 24*quater.*».

Art. 22

In artikel 20*bis* van dezelfde wet, ingevoerd bij de wet van 10 maart 2003, worden de woorden «als bepaald in artikel 24» vervangen door de woorden «als bepaald in de artikelen 24, 24*ter* en 24*quater.*».

Art. 23

Artikel 21 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 21. — Eenieder die het stadion of de perimeter onrechtmatig betreedt of poogt te betreden, kan één of meer sancties oplopen als bepaald in de artikelen 24 tot 24*quater*.

Als onrechtmatig betreden worden beschouwd:

1° het betreden van het stadion in overtreding van een administratief of gerechtelijk stadionverbod of een stadionverbod als beveiligingsmaatregel;

2° het betreden van de perimeter in overtreding van een administratief of gerechtelijk perimeterverbod, behoudens gerechtvaardigde reden waaruit het geoorloofd karakter om zich in de perimeter te bevinden blijkt, en in dit laatste geval met uitzondering van elke plaats in de perimeter waar betrokkene zich niet zou hebben bevonden mocht er geen voetbalwedstrijd georganiseerd geweest zijn;

3° het betreden van het stadion wanneer de toegang hem daartoe werd ontzegd met toepassing van artikel 13, derde lid. In dit geval kan een persoon enkel één of meer sancties oplopen als bepaald in de artikelen 24, 24*ter* en 24*quater.*».

Art. 24

Un article 21*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 21*bis.* — Sauf disposition légale, ordre de l'autorité ou autre permission expresse et préalable ou motif légitime faisant apparaître la licéité, pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues aux articles 24, 24*ter* et 24*quater*, quiconque ne respecte pas dans le stade ou le périmètre les directives ou injonctions données par le responsable de sécurité, par un steward dans l'exercice de ses tâches prescrites par la loi ou par un membre des services de police ou des services de secours.».

Art. 25

Un article 21*ter*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 21*ter*. — Pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues aux articles 24, *24ter* et *24quater* quiconque apporte, dans le stade ou dans le périmètre, sciemment son aide matérielle à une pénétration irrégulière telle que prévue à l'article 21, alinéa 2, 1°.».

Art. 26

A l'article 22 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1° à l'alinéa 1er, les mots «prévues à l'article 24» sont remplacés par les mots «prévues aux articles 24, 24*ter* et 24*quater*»;

2° à l'alinéa 2, 2°, les mots «ou autres moyens» sont remplacés par les mots «et tous les moyens».

Art. 27

L'article 23 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 23. — Pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues aux articles 24, 24*ter* et 24*quater*, quiconque, seul ou en groupe, incite dans le stade à porter des coups et blessures, à la haine ou à l'emportement à l'égard d'une ou plusieurs personnes.»

Art. 24

In dezelfde wet wordt een artikel 21*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 21*bis*. — Behoudens wettelijk voorschrift, overheidsbevel of een andere uitdrukkelijke en voorafgaande toelating of gerechtvaardigde reden waaruit het geoorloofd karakter blijkt, kan eenieder die in het stadion of de perimeter de richtlijnen of bevelen gegeven door de veiligheidsverantwoordelijke, door een steward in de uitvoering van zijn functie vastgelegd door de wet, of gegeven door een lid van de politiediensten of van de hulpdiensten, niet opvolgt, één of meer sancties oplopen zoals bepaald in de artikelen 24, 24*ter* en 24*quater*.».

Art. 25

In dezelfde wet wordt een artikel 21*ter* ingevoegd, luidende:

«Art. 21*ter*. — Eenieder die in het stadion of de perimeter bewust zijn materiële hulp aanreikt bij een onrechtmatige betreding zoals bedoeld in artikel 21, tweede lid, 1°, kan één of meer sancties oplopen zoals bepaald in de artikelen 24, 24*ter* en 24*quater*.».

Art. 26

In artikel 22 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden «bepaald in artikel 24» vervangen door de woorden «bepaald in de artikelen 24, *24ter* en 24*quater*»;

2° in het tweede lid worden de woorden «of andere middelen» vervangen door de woorden «en alle middelen».

Art. 27

Artikel 23 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 23. — Eenieder die, alleen of in groep, in het stadion aanzet tot slagen en verwondingen, haat of woede ten opzichte van een of meerdere personen, kan een of meer sancties oplopen als bepaald in de artikelen 24, 24*ter* en 24*quater*.».

Art. 28

L'article 23*bis* de la même loi, inséré par la loi du 10 mars 2003, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 23*bis*. — Pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues aux articles 24, 24*ter* et 24*quater*, quiconque se trouvant, seul ou en groupe, dans le périmètre en raison et à l'occasion d'un match de football, incite à porter des coups et blessures, à la haine ou à l'emportement à l'égard d'une ou plusieurs personnes.

Pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues aux articles 24, 24*ter* et 24*quater*, quiconque, se trouvant sur le territoire du Royaume, incite, en groupe, à porter des coups et blessures, à la haine ou à l'emportement à l'égard d'une ou plusieurs personnes en raison et à l'occasion de l'organisation d'un match de football.».

Art. 29

Dans l'article 23*ter* de la même loi, inséré par la loi du 10 mars 2003, les mots «prévues à l'article 24» sont remplacés par les mots «prévues aux articles 24, 24*ter* et 24*quater*».

Art. 30

L'article 24 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 24, — § 1er. Conformément à la procédure prévue au Titre IV, une amende administrative de deux cent cinquante euros à cinq mille euros et une interdiction de stade administrative d'une durée de trois mois à cinq ans ou une de ces deux sanctions peuvent être infligées en cas de contravention aux articles 20, 20*bis*, 21, 21*bis*, 21*ter*, 22, 23, 23*bis* et 23*ter*.

Une interdiction de stade administrative peut être accompagnée d'une interdiction administrative de pénétrer dans le périmètre pour une durée identique à celle de l'interdiction de stade.

Sauf motif légitime faisant apparaître la licéité de se trouver dans le périmètre, et ce à l'exception de tout endroit du périmètre où l'intéressé ne se serait pas trouvé si un match de football n'avait pas été organisé, l'interdiction administrative de pénétrer dans le périmètre

Art. 28

Artikel 23*bis* van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 10 maart 2003, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 23*bis*. — Eenieder die zich in de perimeter bevindt, alleen of in groep, omwille van en ter gelegenheid van een voetbalwedstrijd en aanzet tot slagen en verwondingen, haat of woede ten opzichte van een of meerdere personen, kan een of meer sancties oplopen als bepaald in de artikelen 24, 24*ter* en 24*quater*.

Eenieder die zich op het grondgebied bevindt van het Koninkrijk en, in groep, omwille van en ter gelegenheid van de organisatie van een voetbalwedstrijd aanzet tot slagen en verwondingen, haat of woede ten opzichte van een of meerdere personen, kan een of meer sancties oplopen als bepaald in de artikelen 24, 24*ter* en 24*quater*.».

Art. 29

In artikel 23*ter* van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 10 maart 2003, worden de woorden «bepaald in artikel 24» vervangen door de woorden «bepaald in de artikelen 24, 24*ter* en 24*quater*».

Art. 30

Artikel 24 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 24. — § 1. Overeenkomstig de procedure bepaald in Titel IV kan in geval van overtreding van de artikelen 20, 20*bis*, 21, 21*bis*, 21*ter*, 22, 23, 23*bis* en 23*ter* een administratieve geldboete van tweehonderdvijftig tot vijfduizend euro en een administratief stadionverbod voor een duur van drie maanden tot vijf jaar worden opgelegd, of één van deze sancties alleen.

Een administratief stadionverbod kan gepaard gaan met een administratief perimeterverbod voor een duur gelijk aan de duur van het stadionverbod.

Behoudens gerechtvaardigde reden waaruit het geoorloofd karakter om zich in de perimeter te bevinden blijkt, en in dit laatste geval met uitzondering van elke plaats in de perimeter waar betrokkene zich niet zou hebben bevonden mocht er geen voetbalwedstrijd ge-

est d'application pendant la période qui commence cinq heures avant le début du match de football et se termine cinq heures après la fin du match de football.

§2. Par dérogation à l'alinéa 1er du premier paragraphe, la sanction minimale sera:

1° une amende administrative de mille euros et une interdiction de stade administrative d'un an en cas de contravention à l'article 21, alinéa 2, 1°;

2° une amende administrative de mille euros et une interdiction de stade administrative de deux ans en cas de contravention à l'article 22, alinéa 2, 1°;

3° une amende administrative de cinq cents euros et une interdiction de stade administrative d'un an en cas de contravention à l'article 23 à l'égard d'un ou plusieurs stewards, du responsable de sécurité ou d'un ou plusieurs membres des services de secours;

4° une amende administrative de cinq cents euros et une interdiction de stade administrative de neuf mois en cas de contravention à l'article 23 à l'égard d'un ou plusieurs spectateurs rivaux alors que, conformément à l'article 10*bis*, aucune séparation de spectateurs rivaux n'a été mise en place par l'organisateur;

5° une amende administrative de cinq cents euros et une interdiction de stade administrative d'un an pour celui qui allume un feu de Bengale tel que visé comme objet pyrotechnique à l'article 23*ter*.

§ 3. Dans l'hypothèse où une interdiction de stade administrative et une amende administrative sont infligées conformément à la procédure prévue au titre IV à un contrevenant qui n'a en Belgique ni domicile ni résidence principale et que cette amende administrative n'est pas payée dans le délai prévu, l'interdiction de stade administrative sera prolongée de plein droit jusqu'à ce que l'amende soit payée, et ce pour une période de maximum cinq ans à partir du moment où l'interdiction initiale est échue.

Cette prolongation s'éteindra de plein droit dès réception du paiement de l'amende administrative.».

Art. 31

Un article 24*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans le Titre III de la même loi:

organiseerd geweest zijn, is het administratief perimeterverbod van toepassing tijdens de periode die aanvangt 5 uur voor het begin van de voetbalwedstrijd en die eindigt 5 uur na het einde van de voetbalwedstrijd.

§2. In afwijking van §1, eerste lid, bedraagt de minimumsanctie:

1° een administratieve geldboete van duizend euro en een administratief stadionverbod van een jaar in geval van overtreding van artikel 21, tweede lid, 1°;

2° een administratieve geldboete van duizend euro en een administratief stadionverbod van twee jaar in geval van overtreding van artikel 22, tweede lid, 1°;

3° een administratieve geldboete van vijfhonderd euro en een administratief stadionverbod van een jaar in geval van overtreding van artikel 23 ten aanzien van een of meer stewards, van de veiligheidsverantwoordelijke of van een of meer leden van de hulpdiensten;

4° een administratieve geldboete van vijfhonderd euro en een administratief stadionverbod van negen maanden in geval van overtreding van artikel 23 ten aanzien van een of meerdere rivaliserende toeschouwers wanneer, overeenkomstig artikel 10*bis*, door de organisator geen supportersscheiding in plaats werd gesteld;

5° een administratieve geldboete van vijfhonderd euro en een administratief stadionverbod van een jaar voor diegene die een Bengaals vuur, zoals bedoeld als pyrotechnisch middel in artikel 23*ter*, aansteekt.

§ 3. In het geval overeenkomstig de procedure bepaald in Titel IV een administratief stadionverbod en een administratieve geldboete wordt opgelegd aan een overtreder die in België woonplaats noch hoofdverblijfplaats heeft en deze administratieve geldboete niet wordt betaald binnen de voorziene termijn, dan wordt het administratief stadionverbod van rechtswege verlengd tot het moment waarop de geldboete wordt betaald, en dit voor een periode van maximaal vijf jaar vanaf het moment waarop het initieel stadionverbod ten einde loopt.

Deze verlenging eindigt van rechtswege vanaf ontvangst van betaling van de administratieve geldboete.».

Art. 31

In dezelfde wet wordt een artikel 24*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 24*bis*. — § 1er. Quiconque a enfreint une interdiction de stade administrative ou une interdiction de périmètre administrative, en contravention à l'article 21, alinéa 2, 1° ou 2°, peut être obligé administrativement de se présenter à un poste de police pour une durée maximale de trois mois.

Le cas échéant, l'intéressé doit se présenter à l'occasion de chaque match national ou international de football en Belgique, tel que visé à l'article 2, du(des) club(s) désigné(s) par le fonctionnaire visé à l'article 26, §1er, alinéa 1er, au plus tôt 45 minutes après le début de la rencontre et au plus tard avant la fin de la rencontre et ce, à un poste de police désigné par le fonctionnaire visé à l'article 26, § 1er, alinéa 1er, et qui se trouve à proximité de son domicile.

L'intéressé a la possibilité, dans les trente jours à compter de la date de notification de la lettre recommandée, visée à l'article 30, de demander au fonctionnaire visé à l'article 26, § 1er, alinéa 1er, de pouvoir se présenter à un poste de police qui se trouve à proximité de sa résidence.

Le Roi détermine les critères dont le fonctionnaire visé à l'article 26, § 1er, alinéa 1er, doit tenir compte en désignant le(s) club(s) pour le(s)quel(s) l'intéressé est tenu de se présenter ainsi que le poste de police auquel l'intéressé est tenu de se présenter.

L'intéressé signe chaque fois, sur présentation de sa carte d'identité, un formulaire qui est mis à sa disposition au poste de police concerné.

Le Roi détermine le contenu de ce formulaire, ainsi que les modalités d'exécution de ces conditions.

§ 2. A chaque fois que l'intéressé ne se présente pas conformément au § 1er, et sauf disposition légale, ordre de l'autorité ou autre permission expresse et préalable ou motif légitime faisant apparaître la licéité, la durée imposée de l'obligation administrative de se présenter, est prolongée d'un mois, soit à partir de la fin de l'obligation administrative de se présenter en cours, soit à compter de la notification visée au § 3, alinéa 2, si ladite notification a lieu à l'issue de l'obligation administrative de se présenter en cours, et une somme d'argent forfaitaire de cinq cents euros lui est infligée.

§3 . Le non-respect de l'obligation administrative de se présenter est constaté dans un procès-verbal par un fonctionnaire de police. L'original de ce procès-verbal est envoyé au fonctionnaire visé à l'article 26, § 1er, alinéa 1er.

«Art. 24*bis*. — § 1. Eenieder die, overeenkomstig artikel 21, tweede lid, 1° of 2°, een administratief stadionverbod of een administratief perimeterverbod overtreedt, kan voor een maximale duur van drie maanden een administratieve aanmeldingsplicht op een politiekantoor worden opgelegd.

De betrokkene dient zich in voorkomend geval naar aanleiding van elke nationale of internationale voetbalwedstrijd in België, zoals bedoeld in artikel 2, van de club of clubs die door de ambtenaar bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid worden bepaald, aan te melden, ten vroegste 45 minuten na het begin van de wedstrijd en uiterlijk voor het einde van de wedstrijd, op een door de ambtenaar bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, bepaald politiekantoor, dat zich in de nabijheid van diens woonplaats bevindt.

De betrokkene heeft de gelegenheid om binnen dertig dagen te rekenen van de datum van kennisgeving van de aangetekende brief, bedoeld in artikel 30, de ambtenaar bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, te verzoeken zich aan te melden op een politiekantoor, dat zich in de nabijheid van diens verblijfplaats bevindt.

De Koning bepaalt de criteria waarmee de ambtenaar bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, moet rekening houden bij het bepalen van de club of clubs waarvoor betrokkene zich dient aan te melden en het bepalen van het politiekantoor waar betrokkene zich dient aan te melden.

De betrokkene tekent telkenmale, op vertoon van zijn identiteitskaart, een formulier dat ter beschikking ligt op het betrokken politiekantoor.

De Koning bepaalt de inhoud van dit formulier en de uitvoeringsmodaliteiten van deze voorwaarden..

§ 2. Telkens de betrokkene zich niet aanmeldt overeenkomstig § 1, en behoudens wettelijk voorschrift, overheidsbevel of een andere uitdrukkelijke en voorafgaande toelating of gerechtvaardigde reden waaruit het geoorloofd karakter blijkt, wordt de opgelegde duur van de administratieve aanmeldingsplicht verlengd voor een maand, hetzij vanaf het einde van de lopende administratieve aanmeldingsplicht, hetzij vanaf de kennisgeving bedoeld in § 3, tweede lid, indien deze kennisgeving plaatsvindt na het einde van de lopende administratieve aanmeldingsplicht, en wordt hem een forfaitaire geldsom van vijfhonderd euro opgelegd.

§ 3. Het niet-naleven van de administratieve aanmeldingsplicht wordt bij proces-verbaal vastgesteld door een politieambtenaar. Het origineel van dit proces-verbaal wordt gestuurd aan een ambtenaar bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid.

Dans les deux mois qui suivent la constatation du non-respect de l'obligation administrative de se présenter, le fonctionnaire visé à l'article 26, § 1er, alinéa 1er, communique au contrevenant, par lettre recommandée à la poste, l'application du § 2. Cette lettre recommandée mentionne la prolongation d'un mois de l'obligation administrative de se présenter et contient une invitation à payer la somme de cinq cents euros dans un délai de deux mois à compter du jour de la notification.

Au troisième manquement à l'obligation administrative de se présenter, le dossier du contrevenant est transmis par un fonctionnaire désigné par le Roi, visé à l'article 26, § 1er, alinéa 1er, au Procureur du Roi de l'arrondissement judiciaire de la résidence du contrevenant.

Le Procureur du Roi peut poursuivre le contrevenant sur la base de l'article 41*bis,* alinéa 1er.

§ 4. Cet article n'est pas d'application pour le contrevenant qui n'a en Belgique ni domicile ni résidence principale.».

Art. 32

Un article *24ter*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. *24ter*. — § 1er. Dans le cas où une interdiction de stade administrative de deux ans ou plus est infligée au terme de la procédure prévue au titre IV, le contrevenant peut se voir infliger une interdiction administrative de quitter le territoire pour un pays dans lequel se déroule un match de football auquel participe une équipe de première, deuxième ou troisième division nationale belge, ou auquel participe l'équipe nationale belge, ou dans lequel un Championnat du Monde ou Championnat européen de football a lieu, pour une durée identique à celle de l'interdiction de stade administrative.

L'interdiction administrative de quitter le territoire est d'application sauf disposition légale, ordre de l'autorité ou autre permission expresse et préalable ou motif légitime faisant apparaître la licéité de se rendre dans le pays concerné.

Le fonctionnaire visé à l'article 26, §1er, alinéa 1er, détermine le(s) club(s) ou le championnat au(x)quel(s) s'applique l'interdiction administrative de quitter le territoire.

Binnen de twee maanden die volgen op de vaststelling van het niet-naleven van de administratieve aanmeldingsplicht, deelt een ambtenaar bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, de overtreder, door middel van een ter post aangetekende brief, de toepassing van § 2 mee. Deze aangetekende brief vermeldt de verlenging voor een maand van de administratieve aanmeldingsplicht en bevat een uitnodiging tot betaling van de som van vijfhonderd euro, binnen een termijn van twee maanden, te rekenen vanaf de dag van kennisgeving.

Bij de derde overtreding van de administratieve aanmeldingsplicht, wordt het dossier van betrokkene door een door de Koning aangewezen ambtenaar, bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, overgemaakt aan de procureur des Konings van het gerechtelijk arrondissement van de verblijfplaats van de overtreder.

De procureur des Konings kan de overtreder vervolgen overeenkomstig artikel 41*bis*, eerste lid.*.*

§ 4. Dit artikel is niet van toepassing voor personen die in België woonplaats noch hoofdverblijfplaats hebben.».

Art. 32

In dezelfde wet wordt een artikel *24ter* ingevoegd, luidende:

«Art. *24ter*. — § 1. In het geval er overeenkomstig de procedure bepaald in Titel IV een administratief stadionverbod van twee jaar of meer wordt opgelegd, kan aan de overtreder een administratief verbod om het grondgebied te verlaten worden opgelegd, voor een land waar een voetbalwedstrijd wordt gespeeld waaraan een club van de eerste, tweede of derde nationale klasse uit België deelneemt, of een wedstrijd waaraan de Belgische nationale ploeg deelneemt, of voor een Wereldkampioenschap of Europees kampioenschap voetbal, voor een duur die gelijk is aan deze van het administratief stadionverbod.

Het administratief verbod het grondgebied te verlaten is van toepassing behoudens wettelijk voorschrift, overheidsbevel of een andere uitdrukkelijke en voorafgaande toelating of gerechtvaardigde reden waaruit het geoorloofd karakter om naar dat land te reizen, blijkt.

De ambtenaar bedoeld in artikel 26, §1, eerste lid bepaalt voor welke club of clubs of voor welk kampioenschap, het administratief verbod om het grondgebied te verlaten van toepassing is.

Le Roi détermine les critères dont le fonctionnaire visé à l'article 26, § 1er, alinéa 1er, doit tenir compte lorsqu'il détermine le(s) club(s) ou le championnat pour le(s)quel(s) une interdiction administrative de quitter le territoire est infligée.

Cette interdiction administrative de quitter le territoire national prend effet au plus tôt 48 heures avant le début du match ou du tournoi et ne va pas au-delà de la fin du match ou du tournoi.

§ 2. En vue de contrôler le respect de cette interdiction, l'intéressé peut être obligé administrativement de se présenter à un poste de police.

Le cas échéant, l'intéressé est tenu de se présenter pendant chaque match concerné à un poste de police désigné par le fonctionnaire visé à l'article 26, §1er, alinéa 1er, et qui se trouve à proximité de son domicile.

Lorsqu'il s'agit d'un Championnat du Monde ou d'un Championnat européen de football, l'intéressé est tenu de se présenter pendant chaque match de chaque pays qui est déterminé par le fonctionnaire désigné par le Roi.

L'intéressé a la possibilité, dans les trente jours à compter de la date de notification de la lettre recommandée, visée à l'article 30, de demander au fonctionnaire visé à l'article 26, § 1er, alinéa 1er, de pouvoir se présenter à un poste de police qui se trouve à proximité de sa résidence.

Le Roi détermine les critères dont le fonctionnaire visé à l'article 26, § 1er, alinéa 1er, doit tenir compte en désignant le poste de police auquel l'intéressé est tenu de se présenter.

L'intéressé signe chaque fois, sur présentation de sa carte d'identité, un formulaire qui est mis à sa disposition au poste de police concerné.

Le Roi détermine le contenu de ce formulaire, ainsi que les modalités d'exécution de ces conditions.

§ 3. A chaque fois que le contrevenant ne se présente pas conformément au § 2 et sauf disposition légale, ordre de l'autorité ou autre permission expresse et préalable ou motif légitime faisant apparaître la licéité, une somme d'argent forfaitaire de mille euros lui est infligée.

§ 4. Le non-respect de l'obligation administrative de se présenter est constaté dans un procès-verbal par un

De Koning bepaalt de criteria waarmee de ambtenaar bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, moet rekening houden bij het bepalen van de club of clubs, of het kampioenschap, waarvoor betrokkene een administratief verbod om het grondgebied te verlaten, wordt opgelegd.

Dit administratief verbod het grondgebied te verlaten begint ten vroegste 48 uur voor het begin van de wedstrijd of het tornooi te lopen tot maximum het einde van de wedstrijd of het tornooi.

§ 2. Teneinde de naleving van dit verbod te controleren, kan de betrokkene een administratieve aanmeldingsplicht op een politiekantoor opgelegd worden.

De betrokkene dient zich in voorkomend geval tijdens elke betrokken wedstrijd aan te melden op een door de ambtenaar bedoeld in artikel 26, §1, eerste lid, bepaald politiekantoor, dat zich in de nabijheid van diens woonplaats bevindt.

Wanneer het gaat om een Wereldkampioenschap of Europees kampioenschap voetbal, dient de betrokkene zich aan te melden tijdens elke wedstrijd van elk land dat door de door de Koning aangewezen ambtenaar wordt bepaald.

De betrokkene heeft de gelegenheid om binnen dertig dagen te rekenen van de datum van kennisgeving van de aangetekende brief, bedoeld in artikel 30, de ambtenaar bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, te verzoeken zich aan te melden op een politiekantoor, dat zich in de nabijheid van diens verblijfplaats bevindt.

De Koning bepaalt de criteria waarmee de ambtenaar bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, moet rekening houden bij het bepalen van het politiekantoor waar betrokkene zich dient aan te melden.

De betrokkene tekent telkenmale, op vertoon van zijn identiteitskaart, een formulier dat ter beschikking ligt op het betrokken politiekantoor.

De Koning bepaalt de inhoud van dit formulier en de uitvoeringsmodaliteiten van deze voorwaarden.

§ 3. Telkens de betrokkene zich niet aanmeldt overeenkomstig § 2, en behoudens wettelijk voorschrift, overheidsbevel of een andere uitdrukkelijke en voorafgaande toelating of gerechtvaardigde reden waaruit het geoorloofd karakter blijkt, wordt hem een forfaitaire geldsom van duizend euro opgelegd.

§ 4. Het niet-naleven van de administratieve aanmeldingsplicht wordt bij proces-verbaal vastgesteld door

fonctionnaire de police. L'original de ce procès-verbal est envoyé au fonctionnaire visé à l'article 26, § 1er, alinéa 1er.

Dans les deux mois qui suivent la constatation du non-respect de l'obligation administrative de se présenter, le fonctionnaire visé à l'article 26, § 1er, alinéa 1er, communique au contrevenant, par lettre recommandée à la poste, l'application du § 3. Cette lettre recommandée contient une invitation à payer la somme de mille euros dans un délai de deux mois à compter du jour de la notification.

Au troisième manquement à l'obligation administrative de se présenter, le dossier de l'intéressé est transmis par un fonctionnaire désigné par le Roi, visé à l'article 26, § 1er, alinéa 1er, au Procureur du Roi de l'arrondissement judiciaire de la résidence du contrevenant.

Le Procureur du Roi peut poursuivre le contrevenant sur la base de l'article 41*bis*, alinéa 1er .

§ 5. Cet article n'est pas d'application pour une personne qui n'a en Belgique ni domicile ni résidence principale.».

Art. 33

Un article *24quater*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 24*quater*. — En cas de contravention aux articles 20, 20*bis*, 21, 21*bis*, 21*ter*, 22, 23, 23*bis* et 23*ter*, une interdiction de stade administrative d'une durée de trois mois à cinq ans peut être infligée au mineur de plus de quatorze ans au moment des faits.».

Art. 34

A l'article 25 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1° à l'alinéa 1er, les mots «par les articles 18 et 24» sont remplacés par les mots «par les articles 18 et 24 à 24*quater*»;

2° à l'alinéa 2, les mots «envoyé au fonctionnaire» sont remplacés par les mots «envoyé à un fonctionnaire»;

een politieambtenaar. Het origineel van dit proces-verbaal wordt gestuurd aan een ambtenaar bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid.

Binnen de twee maanden die volgen op de vaststelling van het niet-naleven van de administratieve aanmeldingsplicht, deelt een ambtenaar bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, de overtreder, door middel van een ter post aangetekende brief, de toepassing van §3 mee. Deze aangetekende brief bevat een uitnodiging tot betaling van de som van duizend euro, binnen een termijn van twee maanden, te rekenen vanaf de dag van kennisgeving.

Bij de derde overtreding van de administratieve aanmeldingsplicht, wordt het dossier van betrokkene door een door de Koning aangewezen ambtenaar, bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, overgemaakt aan de procureur des Konings van het gerechtelijk arrondissement van de verblijfplaats van de overtreder.

De procureur des Konings kan de overtreder vervolgen overeenkomstig artikel 41*bis*, eerste lid .

§ 5. Dit artikel is niet van toepassing voor personen die in België woonplaats noch hoofdverblijfplaats hebben.».

Art. 33

In dezelfde wet wordt een artikel *24quater* ingevoegd, luidende:

«Art. 24*quater*.— In geval van overtreding van de artikelen 20, 20bis, 21, 21*bis*, 21*ter*, 22, 23, 23*bis*, en 23*ter* kan een administratief stadionverbod voor een duur van drie maanden tot vijf jaar worden opgelegd aan de minderjarige boven de veertien jaar op het ogenblik van de feiten.».

Art. 34

In artikel 25 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden «in de artikelen 18 en 24» vervangen door de woorden «in de artikelen 18 en 24 tot 24*quater*»;

2° in het tweede lid worden de woorden «gestuurd aan de ambtenaar» vervangen door de woorden «gestuurd aan een ambtenaar »;

3° à l'alinéa 3, les mots «aux articles 20, 20*bis,* 21, 22, 23, *23bis* et *23ter*» sont remplacés par les mots «aux articles 20 à *23ter*».

Art. 35

A l'article 26 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003 et par la loi du 27 décembre 2004, sont apportées les modifications suivantes:

1° au § 1er, les mots «imposée par le fonctionnaire désigné par le Roi» sont remplacés par les mots «imposée par un fonctionnaire désigné par le Roi», les mots «Lorsque le fonctionnaire décide» sont remplacés par les mots «Lorsqu'un fonctionnaire désigné par le Roi décide», les mots «droit de demander au fonctionnaire visé à l'alinéa 1er de présenter oralement sa défense» sont remplacés par les mots «droit de demander explicitement au fonctionnaire visé à l'alinéa 1er de présenter oralement sa défense» et les mots «Le fonctionnaire visé à l'alinéa 1er précise» sont remplacés par les mots «Un fonctionnaire désigné par le Roi précise»;

2° au § 2, les mots «l'article 24, alinéa 2» sont remplacés par les mots «l'article 24*quater*», et les mots «Lorsque le fonctionnaire visé au § 1er, alinéa 1er, est saisi» sont remplacés par les mots « Lorsqu'un fonctionnaire visé au § 1er, alinéa 1er, est saisi».

Art. 36

Dans l'article 27 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, les mots «sur la base articles 18 ou 24» sont remplacés par les mots «par les articles 18 ou 24 à 24*quater*».

Art. 37

A l'article 29 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1° à l'alinéa 1er, les mots «le montant de l'amende administrative et la durée de l'interdiction administrative de stade ou l'une de ces sanctions seulement, et les dispositions de l'article 31» sont remplacés par les mots

3° in het derde lid worden de woorden «in de artikelen 20, 20*bis*, 21, 22, 23, 23*bis* en 23*ter*» vervangen door de woorden «in de artikelen 20 tot 23*ter*».

Art. 35

In artikel 26 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003 en bij de wet van 27 december 2004, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1 worden de woorden «opgelegd door de door de Koning aangewezen ambtenaar» vervangen door de woorden «opgelegd door een door de Koning aangewezen ambtenaar», worden de woorden «Wanneer de ambtenaar beslist» vervangen door de woorden «Wanneer een door de Koning aangewezen ambtenaar beslist», worden de woorden «het recht heeft om bij die gelegenheid de in het eerste lid bedoelde ambtenaar om een mondelinge verdediging van zijn zaak te verzoeken» vervangen door de woorden «het recht heeft om bij die gelegenheid de in het eerste lid bedoelde ambtenaar expliciet om een mondelinge verdediging van zijn zaak te verzoeken» en worden de woorden «De in het eerste lid bedoelde ambtenaar bepaalt» vervangen door de woorden «Een door de Koning aangewezen ambtenaar bepaalt»;

2° in § 2 worden de woorden «artikel 24, tweede lid» vervangen door de woorden «artikel 24*quater*» en worden de woorden «Wanneer de feiten bij de in § 1, eerste lid, bedoelde ambtenaar aanhangig worden gemaakt» vervangen door de woorden «Wanneer de feiten bij een in § 1, eerste lid, bedoelde ambtenaar aanhangig worden gemaakt».

Art. 36

In artikel 27 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, worden de woorden «op basis van de artikelen 18 of 24» vervangen door de woorden «op basis van de artikelen 18 of 24 tot 24*quater*».

Art. 37

In artikel 29 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden «het bedrag van de administratieve geldboete en de duur van het administratief stadionverbod, of een van die sancties alleen, en de bepalingen van artikel 31» vervangen door

«le montant de l'amende administrative, la durée de l'interdiction administrative de stade, la durée de l'interdiction administrative de périmètre, la durée de l'obligation administrative de se présenter à un poste de police et les modalités de cette obligation, et la durée de l'interdiction administrative de quitter le territoire et les modalités de cette interdiction, ou l'une de ces sanctions seulement, et les dispositions de l'article 30, alinéa 4, et de l'article 31»;

2° l'alinéa 1er est complété comme suit:

«Pour la personne qui n'a en Belgique ni domicile ni résidence principale, les dispositions de l'article 24, § 3, sont également mentionnées»;

3° à l'alinéa 3, les mots «aux articles 20, 20*bis*, 21, 22, 23, *23bis* et *23ter*» sont remplacés par les mots «aux articles 20 à *23ter*» et les mots «à une amende administrative unique et à une interdiction administrative unique de stade» sont remplacés par les mots «à une amende administrative unique, à une interdiction administrative unique de stade, à une interdiction administrative unique de périmètre, à une obligation administrative unique de se présenter à un poste de police et à une interdiction administrative unique de quitter le territoire».

Art. 38

A l'article 30 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1° à l'alinéa 1er, les mots «aux articles 20, 20*bis*, 21, 22, 23, 23*bis* et 23*ter*» sont remplacés par les mots «aux articles 20 à 23*ter*»;

2° à l'alinéa 2, les mots «l'article 24, alinéa 2» sont remplacés par les mots «l'article 24*quater*»;

3° l'article est complété par deux alinéas, rédigés comme suit:

«La décision est notifiée au plus tard dans les dix jours ouvrables qui suivent à l'expiration du délai prévu à l'article 32.

Outre la décision, la notification contient, le cas échéant, une invitation à payer l'amende administrative infligée au contrevenant dans le délai prévu à l'article 28. Après l'écoulement de ce délai, un intérêt de retard, égal au taux d'intérêt légal, est dû.».

de woorden «het bedrag van de administratieve geldboete, de duur van het administratief stadionverbod, de duur van het administratief perimeterverbod, de duur van de administratieve aanmeldingsplicht op een politiekantoor en de modaliteiten van deze verplichting, en de duur van het administratief verbod het grondgebied te verlaten en de modaliteiten van dit verbod, of een van die sancties alleen, en de bepalingen van artikel 30, vierde lid, en van artikel 31»;

2° het eerste lid wordt aangevuld als volgt:

«Voor de persoon die in België woonplaats noch hoofdverblijfplaats heeft, worden de bepalingen van artikel 24, § 3, eveneens vermeld»;

3° in het derde lid worden de woorden «op de artikelen 20, *20bis*, 21, 22, 23, 23*bis* en 23*ter*» vervangen door de woorden «op de artikelen 20 tot 23ter» en worden de woorden «van een enkele administratieve geldboete en een enkel administratief stadionverbod» vervangen door de woorden «van een enkele administratieve geldboete, een enkel administratief stadionverbod, een enkel administratief perimeterverbod, een enkele administratieve aanmeldingsplicht op een politiekantoor en een enkel administratief verbod het grondgebied te verlaten».

Art. 38

In artikel 30 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden «van de artikelen 20, 20*bis*, 21, 22, 23, 23*bis* en 23*ter*» vervangen door de woorden «van de artikelen 20 tot 23*ter*»;

2° in het tweede lid worden de woorden «artikel 24, tweede lid» vervangen door de woorden «artikel 24*quater*»;

3° het artikel wordt aangevuld met twee leden, luidende:

«De beslissing wordt betekend ten laatste binnen de tien werkdagen die volgen op het aflopen van de termijn bepaald in artikel 32.

Naast de beslissing bevat de betekening in voorkomend geval een uitnodiging tot betaling van de administratieve geldboete opgelegd aan de overtreder binnen de termijn bepaald in artikel 28. Na het verstrijken van deze termijn is een nalatigheidsintrest, gelijk aan de wettelijke intrestvoet, verschuldigd.».

Art. 39

L'article 31 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, est complété par un § 3, rédigé comme suit:

«§ 3. Quand une interdiction de stade administrative est infligée en degré d'appel, le jugement est signifié à l'intéressé par un huissier de justice, sur demande du fonctionnaire désigné par le Roi visé à l'article 26, § 1er, alinéa 1er. L'interdiction de stade commence à courir le lendemain de la signification. Si la personne concernée fait déjà l'objet d'une interdiction de stade à ce moment, la nouvelle interdiction de stade débute le lendemain du jour où l'interdiction de stade en cours prend fin.

Quand seule une amende administrative est infligée en degré d'appel, le jugement est signifié à l'intéressé par un huissier de justice, sur demande du fonctionnaire désigné par le Roi visé à l'article 26, § 1er, alinéa 1er, sauf si l'amende est payée dans un délai de trente jours à compter de la date du jugement.».

Art. 40

A l'article 34 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1° à l'alinéa 1er, les mots «aux articles 20, 20*bis*, 21, 22, 23, 23*bis* et 23*ter*» sont remplacés par les mots «aux articles 20 à 23*ter*»;

2° à l'alinéa 1er, les mots «dix mille francs» sont remplacés par les mots «deux cent cinquante euros»;

3° à l'alinéa 1er, les mots «par le fonctionnaire visé à l'article 26, § 1er, alinéa 1er» sont remplacés par les mots «par un fonctionnaire visé à l'article 26, § 1er, alinéa 1er, ou par un officier de police judiciaire ou administrative, selon les modalités prévues par le Roi»;

4° à l'alinéa 2, les mots «par le fonctionnaire concerné» sont remplacés par les mots «par un fonctionnaire visé à l'article 26, § 1er, alinéa 1er».

Art. 41

A l'article 35 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, sont apportées les modifications suivantes:

Art. 39

Artikel 31 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, wordt aangevuld met een § 3, luidende:

«§ 3. Wanneer in beroep een administratief stadionverbod wordt opgelegd, dan wordt het vonnis, op vraag van een door de Koning aangewezen ambtenaar bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, aan betrokkene betekend door een gerechtsdeurwaarder. Het stadionverbod begint te lopen vanaf de dag volgend op de betekening. Indien de betrokken persoon op dat moment reeds het voorwerp uitmaakt van een stadionverbod, dan vangt het nieuwe stadionverbod aan de dag volgend op de dag waarop het lopend stadionverbod een einde neemt.

Wanneer in beroep enkel een administratieve geldboete wordt opgelegd, dan wordt het vonnis, op vraag van een door de Koning aangewezen ambtenaar bedoeld in artikel 26, §1, eerste lid, aan betrokkene betekend door een gerechtsdeurwaarder, behoudens de geldboete werd betaald binnen een termijn van een maand, te rekenen vanaf de dag van de uitspraak.».

Art. 40

In artikel 34 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden «van de artikelen 20, 20*bis*, 21, 22, 23, 23*bis* en 23*ter*» vervangen door de woorden «van de artikelen 20 tot 23*ter*»;

2° in het eerste lid worden de woorden «tienduizend frank» vervangen door de woorden «tweehonderdvijftig euro»;

3° in het eerste lid worden de woorden «door de ambtenaar, bedoeld in artikel 26, §1, eerste lid» vervangen door de woorden «door een ambtenaar, bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, of door een officier van gerechtelijke of van bestuurlijke politie, overeenkomstig de door de Koning bepaalde modaliteiten»;

4° in het tweede lid worden de woorden «door de betrokken ambtenaar» vervangen door de woorden «door een ambtenaar, bedoeld in artikel 26, §1, eerste lid».

Art. 41

In artikel 35 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° à l'alinéa 1er, les mots «ou des poursuites dans le cadre de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse» sont insérés après les mots «que des poursuites pénales»;

2° à l'alinéa 1er, les mots «sur la base de l'article 24» sont remplacés par les mots «sur la base des articles 24 à 24*quater*»;

3° à l'alinéa 2, les mots «sur la base de l'article 24» sont remplacés par les mots «sur la base des articles 24 à 24*quater*».

Art. 42

A l'article 36 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° les mots «ou des poursuites dans le cadre de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse» sont insérés après les mots «la procédure pénale»;

2° les mots «à l'article 24» sont remplacés par les mots «aux articles 24 à 24*quater*».

Art. 43

A l'article 37 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° les mots «dix mille francs» sont remplacés par les mots «deux cent cinquante euros»;

2° les mots «cinq mille francs» sont remplacés par les mots «cent vingt cinq euros».

Art. 44

Un article 37*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. *37bis*. — S'il y a des circonstances atténuantes, les interdictions de stade administratives prévues à l'article 24, § 2, peuvent être diminuées jusqu'en-deçà de leur minimum, sans qu'elles ne puissent être inférieures à trois mois.».

1° in het eerste lid worden de woorden «of een vervolging in het kader van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming» ingevoegd na de woorden «of een strafrechtelijke vervolging»;

2° in het eerste lid worden de woorden «op basis van artikel 24» vervangen door de woorden «op basis van de artikelen 24 tot 24*quater*»;

3° in het tweede lid worden de woorden «op basis van artikel 24» vervangen door de woorden «op basis van de artikelen 24 tot 24*quater*».

Art. 42

In artikel 36 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden «of een vervolging in het kader van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming» worden ingevoegd na de woorden «van de strafvordering»;

2° de woorden «van artikel 24» worden vervangen door de woorden «van de artikelen 24 tot 24*quater*».

Art. 43

In artikel 37 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden «tienduizend frank» worden vervangen door de woorden «tweehonderdvijftig euro»;

2° de woorden «vijfduizend frank» worden vervangen door de woorden «honderdvijfentwintig euro».

Art. 44

In dezelfde wet wordt een artikel 37*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 37*bis*. — Indien er verzachtende omstandigheden zijn, kunnen de administratieve stadionverboden, bepaald in artikel 24, § 2, worden verminderd tot beneden hun minimum, zonder dat zij ooit lager kunnen zijn dan drie maanden.».

Art. 45

A l'article 41 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1° à l'alinéa 1er, les mots «une infraction commise dans un stade ou dans le périmètre» sont remplacés par les mots «une infraction commise en raison et à l'occasion de l'organisation d'un match de football»;

2° à l'alinéa 2, les mots «une interdiction de pénétrer dans le périmètre ou une interdiction de quitter le territoire» sont insérés après les mots «une obligation de se présenter».

Art. 46

Un article 41*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 41*bis*. — Est puni d'une peine d'emprisonnement de six mois à trois ans et d'une amende de vingt-cinq à mille euros, ou d'une de ces deux peines seule, toute personne qui fait l'objet d'une obligation administrative de se présenter à un poste de police, conformément à l'article 24*bis* ou à l'article 24*ter* et qui, à au moins trois reprises au cours d'une même obligation administrative de s'y présenter, ne s'y présente pas.

Est puni d'une peine d'emprisonnement de six mois à trois ans et d'une amende de vingt-cinq à mille euros, ou d'une de ces deux peines seule, toute personne qui fait l'objet d'une obligation de se présenter, conformément à l'article 41 et qui, à au moins trois reprises au cours d'une même obligation de se présenter, ne se présente pas.».

Art. 47

A l'article 43 de la même loi, l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 1er et 2:

«Par dérogation à l'alinéa précédent, des données à caractère personnel peuvent être communiquées par les services de police à un responsable de la sécurité dans le but d'appliquer la réglementation d'exclusion civile telle que prévue à l'article 10, 2°.».

Art. 45

In artikel 41 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden «een misdrijf, begaan in een stadion of in de perimeter» vervangen door de woorden «een misdrijf, begaan omwille van en ter gelegenheid van de organisatie van een voetbalwedstrijd»;

2° in het tweede lid worden de woorden «een perimeterverbod of een verbod het grondgebied te verlaten» ingevoegd na de woorden «een aanmeldingsplicht».

Art. 46

In dezelfde wet wordt een artikel 41*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 41*bis*. — Wordt gestraft met een gevangenisstraf van zes maand tot drie jaar en een geldboete van vijfentwintig euro tot duizend euro, of met een van deze straffen alleen, elke persoon die, overeenkomstig artikel 24*bis* of 24*ter*, het voorwerp uitmaakt van een administratieve verplichting zich aan te melden op een politiekantoor en die zich minstens drie keer tijdens dezelfde administratieve aanmeldingsplicht niet heeft aangemeld.

Wordt gestraft met een gevangenisstraf van zes maand tot drie jaar en een geldboete van vijfentwintig euro tot duizend euro, of met een van deze straffen alleen, elke persoon die, overeenkomstig artikel 41, het voorwerp uitmaakt van een aanmeldingsplicht en die zich minstens drie keer tijdens dezelfde aanmeldingsplicht niet heeft aangemeld.».

Art. 47

In artikel 43 van dezelfde wet wordt een nieuw lid ingevoegd tussen het eerste en tweede lid , luidende:

«In afwijking van het vorige lid, kunnen gepersonaliseerde gegevens door de politiediensten aan een veiligheidsverantwoordelijke worden meegedeeld met het oog op het toepassen van de regeling van burgerrechtelijke uitsluiting zoals bepaald in artikel 10, 2°.».

Art. 48

Un article 43*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 43*bis*. — En vue de permettre aux organisateurs d'apporter leur soutien au respect des interdictions de stade, conformément à l'article 10, 8°, des photographies des personnes concernées par ces interdictions de stade peuvent leurs être communiquées par les services de police par le biais du responsable de la sécurité. L'identité de ces personnes est indiquée visiblement sur les photographies. Ces photographies ne peuvent être conservées que durant la période pendant laquelle court l'interdiction de stade.

Sera puni des peines prévues à l'article 458 du Code pénal, l'organisateur, le responsable de sécurité ou le steward qui fait part à des tiers de ces renseignements et documentations.».

Art. 49

A l'article 44 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1° à l'alinéa 1er, les mots «En cas de constatation d'un fait passible d'une sanction administrative au sens des articles 20, 20*bis*, 21, 22, 23, 23*bis* ou 23*ter*, commis dans un stade ou dans le périmètre» sont remplacés par les mots «En cas de constatation d'un fait passible d'une sanction administrative au sens des articles 20, 20*bis*, 21, 21*bis*, 21*ter*, 22, 23, 23*bis* ou 23*ter*»;

2° l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 1er et 2:

«Si cette interdiction de stade à titre de mesure de sécurité concerne un mineur, la confirmation de cette décision dans un délai de 14 jours par le fonctionnaire visé à l'article 26, § 1er, alinéa 1er est également envoyée aux père et mère, tuteurs ou personnes qui ont la garde du mineur»;

3° à l'alinéa 2, devenant l'alinéa 3, les mots «d'une infraction commise dans un stade ou dans le périmètre» sont remplacés par les mots «d'une infraction ou d'un fait qualifié d'infraction»;

4° à l'alinéa 6, 3° devenant l'alinéa 7, 3° les mots « à l'alinéa 2» sont remplacés par les mots «à l'alinéa 3».

Art. 48

In dezelfde wet wordt een artikel 43*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 43*bis*. — Teneinde het de organisatoren, overeenkomstig artikel 10, 8°, mogelijk te maken te helpen toezien op de naleving van de stadionverboden, kunnen hen, via de veiligheidsverantwoordelijke, door de politiediensten foto's van de personen die het voorwerp uitmaken van een stadionverbod worden meegedeeld. De identiteit van deze personen wordt duidelijk zichtbaar op deze foto's aangebracht. Deze foto's kunnen slechts worden bijgehouden gedurende de periode waarin het stadionverbod lopende is.

De organisator, de veiligheidsverantwoordelijke of steward die deze inlichtingen en documentatie meedeelt aan derden, wordt gestraft met de straffen bepaald in artikel 458 van het strafwetboek.».

Art. 49

In artikel 44 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden «Bij vaststelling in een stadion of in de perimeter van een feit dat een administratieve sanctie oplevert in de zin van de artikelen 20, 20*bis*, 21, 22, 23, 23*bis* of 23*ter*» vervangen door de woorden «Bij vaststelling van een feit dat een administratieve sanctie oplevert in de zin van de artikelen 20, 20*bis*, 21, 21*bis*, 21*ter*, 22, 23, 23*bis* of 23*ter* »;

2° tussen het eerste en tweede lid wordt een nieuw lid ingevoegd, luidende:

«Wanneer dit stadionverbod als beveiligingsmaatregel een minderjarige betreft, dan wordt de bevestiging van deze beslissing binnen de veertien dagen door de ambtenaar bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid eveneens verzonden aan zijn vader en moeder, zijn voogden of de personen die het gezag over hem uitoefenen»;

3° in het tweede lid, dat het derde lid wordt, worden de woorden «van een misdrijf in een stadion of in de perimeter» vervangen door de woorden «van een misdrijf of een als misdrijf gekwalificeerd feit»;

4° in het zesde lid, 3°, dat het zevende lid, 3° wordt, worden de woorden « in het tweede lid» vervangen door de woorden « in het derde lid».

Art. 50

L'article 45 de la même loi, modifié par la loi du 10 mars 2003, est complété par les alinéas suivants:

«Afin d'assurer le contrôle du respect de l'interdiction de stade imposée, un fichier central de photographies des personnes qui font l'objet d'une interdiction de stade est constitué, selon les modalités prévues par le Roi, après l'avis de la Commission de la Protection de la Vie Privée. La personne qui fait l'objet d'une telle interdiction de stade est invitée à se présenter au poste de police par un fonctionnaire de police afin de se faire photographier.

Les services de police enverront alors cette photographie, ou toute autre photographie de l'intéressé dont la police dispose, aux responsables de sécurité, selon les modalités prévues par le Roi, après l'avis de la Commission de la Protection de la Vie Privée.».

Art. 51

L'article 46 de la même loi est abrogé.

Art. 52

Le présent chapitre est d'application pour des faits commis dès le jour de l'entrée en vigueur du présent chapitre.

CHAPITRE II

Modification de la loi sur la fonction de police, relatif à l'octroi de certains droits aux personnes qui sont privées de leur liberté et aux garanties fondamentales contre les mauvais traitements

Art. 53

L'article 31, alinéa 4, de la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police, est abrogé.

Art. 54

L'article 33, alinéas 3 et 4, de la même loi, sont abrogés.

Art. 50

Artikel 45 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 10 maart 2003, wordt aangevuld met de volgende leden:

«Teneinde de controle op de naleving van het opgelegde stadionverbod te controleren, wordt, volgens de door de Koning bepaalde modaliteiten, na advies van de commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, een centraal bestand van foto's opgericht van personen die het voorwerp uitmaken van een stadionverbod. De persoon die het voorwerp uitmaakt van dergelijk stadionverbod wordt door een politieambtenaar uitgenodigd zich te melden op een politiekantoor om zich te laten fotograferen.

De politiediensten zenden vervolgens deze foto, of enige andere foto van betrokkene waarover de politie beschikt, aan de veiligheidsverantwoordelijken, volgens de door de Koning bepaalde modaliteiten, na advies van de commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.».

Art. 51

Artikel 46 van dezelfde wet wordt opgeheven.

Art. 52.

Dit hoofdstuk is van toepassing op feiten gepleegd vanaf de dag van inwerkingtreding van dit hoofdstuk.

HOOFDSTUK II

Wijziging van de wet op het politieambt met betrekking tot het toekennen van bepaalde rechten aan personen die van hun vrijheid worden beroofd en de verzekering van fundamentele waarborgen tegen slechte behandeling

Art. 53

Artikel 31, vierde lid, van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, wordt opgeheven.

Art. 54

Artikel 33, derde en vierde lid, van dezelfde wet worden opgeheven.

Art. 55

Un article 33*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 33*bis*. — Toute privation de liberté est inscrite dans le registre des privations de liberté.

Ce registre est le compte-rendu du déroulement chronologique de la privation de liberté de son début jusqu'à sa fin ou jusqu'au moment du transfert de la personne concernée aux autorités ou aux services compétents.

Le contenu et la forme du registre des privations de liberté ainsi que les conditions de conservation des données sont déterminés par le Roi.».

Art. 56

Un article 33*ter*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 33*ter*. — Toute personne arrêtée administrativement doit être informée:

– de la privation de liberté;
– des motifs qui la sous-tendent;
– de la durée maximale de cette privation de liberté;
– de la procédure matérielle de la mise en cellule;
– de la possibilité de recourir à des mesures de contrainte.

Les droits liés à la privation de liberté visés par la présente loi sont notifiés, soit oralement soit par écrit et dans une langue qu'elle comprend, à toute personne qui fait l'objet d'une arrestation administrative et ce au moment où l'officier de police administrative effectue ou confirme cette privation de liberté.

Cette notification est confirmée par écrit dans le registre des personnes retenues. La communication des droits des personnes arrêtées peut s'organiser collectivement à condition que cette procédure soit mentionnée dans le registre. «.

Art. 57

Un article 33*quater*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

Art. 55

In dezelfde wet wordt een artikel 33*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 33*bis*. — Elke vrijheidsberoving wordt ingeschreven in het register van de vrijheidsberovingen.

Dit register is de weergave van het chronologisch verloop van de vrijheidsberoving vanaf het begin tot het einde ervan of tot het ogenblik van de overdracht van de betrokken persoon aan de bevoegde overheden of diensten.

De inhoud en de vorm van het register van de vrijheidsberovingen en de voorwaarden waaronder de gegevens worden bewaard, worden door de Koning bepaald.».

Art. 56

In dezelfde wet wordt een artikel 33*ter* ingevoegd, luidende:

«Art. 33*ter*. — Elke bestuurlijke aangehouden persoon moet in kennis worden gesteld van:

– de vrijheidsberoving;
– de reden van diens vrijheidsberoving;
– de maximale duur ervan;
– de materiële procedure van de opsluiting;
– de mogelijkheid tot het nemen van dwangmaatregelen.

De in deze wet bedoelde rechten die uit de vrijheidsberoving voortvloeien worden hetzij mondeling hetzij schriftelijk en in een taal die hij verstaat medegedeeld aan elke persoon die het voorwerp uitmaakt van een bestuurlijke aanhouding, en dit op het ogenblik dat de officier van bestuurlijke politie de vrijheidsberoving verricht of handhaaft.

Deze kennisgeving wordt schriftelijk bevestigd in het register van de vrijheidsberovingen . De mededeling van de rechten van de aangehoudenen kan collectief georganiseerd worden mits deze procedure als dusdanig wordt opgenomen in het register. «.

Art. 57

In dezelfde wet wordt een artikel 33*quater* ingevoegd, luidende:

«Art. 33*quater*. — Toute personne qui fait l'objet d'une arrestation administrative peut demander qu'une personne de confiance soit avertie.

Lorsque l'officier de police administrative a des raisons sérieuses de penser que le fait d'avertir une tierce personne comporte un danger pour l'ordre publique et la sécurité, il peut décider de ne pas donner suite à la demande; il mentionne les raisons de cette décision dans le registre des privations de liberté.

Lorsque la personne privée de sa liberté est mineur d'âge, la personne chargée de sa surveillance en est d'office avertie.».

Art. 58

Un article 33*quinquies*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 33*quinquies*. — Toute personne qui fait l'objet d'une arrestation administrative a le droit à l'assistance médicale.

Sans préjudice du droit prévu à l'alinéa premier, toute personne qui fait l'objet d'une arrestation administrative a le droit subsidiaire à un examen médical par un médecin de son choix. Les frais liés à cet examen sont à charge de l'intéressé.».

Art. 59

Un article 33*sexies*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 33*sexies*. — Toute personne qui fait l'objet d'une privation de liberté a le droit, pendant toute la durée de sa privation de liberté, de recevoir une quantité suffisante d'eau potable, d'utiliser des sanitaires adéquats et, compte tenu du moment, de recevoir un repas.».

Art. 60

L'article 34, § 4, alinéa 5, de la même loi est remplacé par l'alinéa suivant:

«Si la privation de liberté est effectuée en vue de la vérification de l'identité, le fonctionnaire de police qui procède à cette opération en fait mention dans le registre des privations de liberté, visé à l'article 33*bis*.».

«Art. 33*quater*. — Elke persoon die het voorwerp uitmaakt van een bestuurlijke aanhouding mag vragen dat een vertrouwenspersoon, wordt verwittigd.

Wanneer de officier van bestuurlijke politie ernstige redenen heeft om aan te nemen dat het verwittigen van een derde persoon een gevaar inhoudt voor de openbare orde en veiligheid kan hij beslissen aan dit verzoek geen gevolg te geven en maakt hij hiervan melding in het register van de vrijheidsberovingen met opgave van de reden die tot zijn beslissing heeft geleid.

Indien de van de vrijheid beroofde persoon minderjarig is, wordt de persoon die belast is met het toezicht erop hiervan ambtshalve verwittigd.».

Art. 58

In dezelfde wet wordt een artikel 33*quinquies* ingevoegd, luidende:

«Art. 33*quinquies*. — Elke persoon die het voorwerp uitmaakt van een bestuurlijke aanhouding heeft recht op medische bijstand.

Onverminderd het recht voorzien in het eerste lid, heeft elke persoon die het voorwerp uitmaakt van een bestuurlijke aanhouding subsidiair het recht een onderzoek door een arts naar keuze te vragen. De kosten voor dit onderzoek vallen ten laste van de betrokken persoon.».

Art. 59

In dezelfde wet wordt een artikel 33*sexies* ingevoegd, luidende:

«Art. 33*sexies*. — Elke persoon die het voorwerp uitmaakt van een vrijheidsberoving heeft tijdens de ganse duur van zijn vrijheidsberoving recht op voldoende drinkwater en het gebruik van aangepast sanitair en, rekening houdende met het tijdstip, recht op een maaltijd.».

Art. 60

Artikel 34, § 4, vijfde lid, van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«Indien de vrijheidsberoving geschiedt met het oog op het verifiëren van de identiteit, maakt de politieambtenaar die deze verrichting doet, daarvan melding in het register van de vrijheidsberovingen bedoeld in artikel 33*bis*.».

Art. 61

Un article 37*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 37*bis*. — Sans préjudice des dispositions de l'article 37, les fonctionnaires et agents de police ne peuvent menotter une personne que dans les cas suivants:

1° lors du transfèrement, de l'extraction et de la surveillance des détenus.

2° lors de la surveillance d'une personne arrêtée administrativement ou judiciairement, si cela est rendu nécessaire par les circonstances et, notamment, par:

– le comportement de l'intéressé lors de son arrestation ou pendant sa détention;
– le comportement de l'intéressé lors de privations de liberté antérieures;
– la nature de l'infraction commise;
– la nature du trouble occasionné à l'ordre public;

– la résistance ou la violence manifestée lors de son arrestation;
– le danger d'évasion;
– le danger que l'intéressé représente pour lui-même, pour le fonctionnaire ou agent de police ou pour les tiers;
– le risque de voir l'intéressé tenter de détruire des preuves ou d'occasionner des dommages.».

Art. 62

Un article 33*septies*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 33*septies*. — Le Roi détermine les modalités relatives à l'imputation des frais et l'organisation pratique suit à l'application des articles 33*quinquies*, alinéa 1er, et 33*sexies*.».

Art. 61

In dezelfde wet wordt een artikel 37*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 37*bis*. — Onverminderd de bepalingen van artikel 37, mogen de politieambtenaren of de agenten van politie enkel in de volgende gevallen een persoon boeien;

1° Bij de overbrenging, de uithaling en de bewaking van gedetineerden.

2° Bij de bewaking van een persoon die het voorwerp uitmaakt van een gerechtelijke of bestuurlijke aanhouding, als het noodzakelijk wordt beschouwd, gelet op de omstandigheden onder meer op grond van:

– het gedrag van de aangehouden persoon bij de aanhouding of tijdens de hechtenis;
– diens gedrag bij vroegere vrijheidsberovingen;

– de aard van het gepleegd misdrijf;
– de aard van de veroorzaakte storing van de openbare orde;
– het verzet of geweld tegen de aanhouding;

– het ontvluchtingsgevaar;
– het gevaar dat betrokkene voor zichzelf, voor de politieambtenaar, agent van politie of derden uitmaakt;
– het gevaar dat betrokkene zal trachten bewijzen te vernietigen of schade te veroorzaken.».

Art. 62

In dezelfde wet wordt een artikel 33*septies* ingevoegd luidende:

«Art. 33*septies*. — De Koning bepaalt de nadere regels betreffende de toerekening van de kosten en de praktische organisatie ingevolge de toepassing van de artikelen 33*quinquies*, eerste alinea, en 33*sexies*.».

CHAPITRE III

Mandats auprès de la Police Fédéral et auprès de l'Inspection Générale de la Police Fédéral et de la Police Local

Art. 63

Conformément à l'article 247 de la loi du 7 décembre 1998 organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux, sont désignés:

1° Monsieur Herman Fransen, dans la fonction de commissaire général de la police fédérale à dater du 1er janvier 2001;

2° Monsieur Luc Closset, dans la fonction d'inspecteur général de la police fédérale et de la police locale à dater du 1er janvier 2001;

3° Monsieur Marcel Jacobs, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire d'Hasselt à dater du 1er février 2001;

4° Monsieur Gilbert Drabbe, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Tongres à dater du 1er février 2001;

5° Monsieur Peter De Wolf, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Gand à dater du 1er février 2001;

6° Monsieur Rudi Vervaet, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Termonde à dater du 1er février 2001;

7° Monsieur Luc Dhoest, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Courtrai à dater du 1er février 2001;

8° Monsieur Eddy Naessens, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Furnes à dater du 1er février 2001;

9° Monsieur Luc Gheysen, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Bruges à dater du 1er février 2001;

HOOFDSTUK III

Mandaten bij de Federale Politie en bij de Algemene Inspectie van de Federale en van de Lokale Politie

Art. 63

Worden overeenkomstig artikel 247 van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, aangesteld :

1° met ingang van 1 januari 2001 in de functie van commissaris-generaal van de federale politie, de Heer Herman Fransen;

2° met ingang van 1 januari 2001 in de functie van inspecteur-generaal van de federale politie en van de lokale politie, de Heer Luc Closset;

3° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Hasselt, de Heer Marcel Jacobs;

4° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Tongeren, de Heer Gilbert Drabbe;

5° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Gent, de Heer Peter De Wolf;

6° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Dendermonde, de Heer Rudi Vervaet;

7° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Kortrijk, de Heer Luc Dhoest;

8° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Veurne, de Heer Eddy Naessens;

9° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Brugge, de Heer Luc Gheysen;

10° Monsieur Daniel Deridder, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Nivelles à dater du 1er février 2001;

11° Monsieur Jean-Marie Claes, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Liège à dater du 1er février 2001;

12° Monsieur André Desenfants, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire d'Eupen à dater du 1er février 2001;

13° Monsieur Christian Marchal, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Huy à dater du 1er février 2001;

14° Monsieur Jean-Yves Schul, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire d'Arlon à dater du 1er février 2001;

15° Monsieur David Devos, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Marche-en-Famenne à dater du 1er février 2001;

16° Monsieur André Schmit, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Neufchâteau à dater du 1er février 2001;

17° Monsieur Michel Rompen, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Mons à dater du 1er février 2001;

18° Monsieur Yves Berrendorf, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Verviers à dater du 1er février 2001;

19° Monsieur André Danloy, dans la fonction de directeur coordonnateur administratif de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire de Charleroi à dater du 1er février 2001;

20° Monsieur Eddy De Baets, dans la fonction de directeur coordonnateur de la police fédérale pour l'arrondissement judiciaire d'Audenarde à dater du 1er février 2001 jusqu'au 1er mai 2002.

10° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Nijvel, de Heer Daniel Deridder;

11° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Luik, de Heer Jean-Marie Claes;

12° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Eupen, de Heer André Desenfants;

13° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Hoei, de Heer Christian Marchal;

14° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Aarlen, de Heer Jean-Yves Schul;

15° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Marche-en-Famenne, de Heer David Devos;

16° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Neufchâteau, de Heer André Schmit;

17° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Bergen, de Heer Michel Rompen;

18° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Verviers, de Heer Yves Berrendorf;

19° met ingang van 1 februari 2001 in de functie van bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Charleroi, de Heer André Danloy;

20° met ingang van 1 februari 2001 tot 1 mei 2002 in de functie van directeur-coördinator van de federale politie voor het gerechtelijke arrondissement Oudenaarde, de Heer Eddy De Baets.

TITRE IV

Emploi

CHAPITRE PREMIER

Apprentissage de professions de salariés

Art. 64

L'article 4, § 2, de la loi du 19 juillet 1983 sur l'apprentissage de professions exercées par des travailleurs salariés, remplacé par la loi du 6 mai 1998, est remplacé par la disposition suivante:

«§ 2. Par dérogation au § 1er, le règlement d'apprentissage visé à l'article 47 peut relever la limite d'âge fixée au § 1er, alinéa 2, et déterminer les conditions éventuelles dans lesquelles cette limite d'âge relevée peut s'appliquer.» .

CHAPITRE II

Modification de la loi du 7 janvier 1958 concernant les Fonds de sécurité d'existence

Art. 65

L'article 4, 1°, de la loi du 7 janvier 1958 concernant les Fonds de sécurité d'existence, est remplacé par la disposition suivante:

«1° la dénomination et l'adresse du siège du Fonds;».

Art. 66

Les commissions paritaires et sous-commissions paritaires disposent, au besoin, d'un délai de 6 mois, à partir de l'entrée en vigueur de la présente loi, pour déposer au greffe de la Direction générale Relations collectives de travail du Service public fédéral Emploi, Travail et Concertation sociale, la convention collective de travail adaptant les statuts des Fonds de sécurité d'existence à l'article précédent.

TITEL IV

Werk

HOOFDSTUK I

Leerlingstelsel voor werknemersberoepen

Art. 64

Artikel 4, § 2, van de wet van 19 juli 1983 op het leerlingwezen voor beroepen uitgeoefend door werknemers in loondienst, vervangen bij de wet van 6 mei 1998, wordt vervangen als volgt:

«§ 2. In afwijking van § 1, kan het in artikel 47 bedoeld leerreglement de in § 1, tweede lid, bepaalde leeftijdsgrens verhogen en de eventuele voorwaarden bepalen waaronder de verhoogde leeftijdsgrens toegepast mag worden.» .

HOOFDSTUK II

Wijziging van de wet van 7 januari 1958 betreffende de Fondsen voor Bestaanszekerheid

Art. 65

Artikel 4, 1°, van de wet van 7 januari 1958 betreffende de Fondsen voor Bestaanszekerheid, wordt vervangen als volgt:

«1° de benaming en het adres van de zetel van het Fonds;».

Art. 66

De paritaire comités en paritaire subcomités beschikken, indien nodig, over een termijn van 6 maanden, te rekenen vanaf de inwerkingtreding van deze wet om de collectieve arbeidsovereenkomst die de statuten van de Fondsen voor Bestaanszekerheid aanpast aan het vorige artikel bij de griffie van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg neer te leggen.

CHAPITRE III

Accidents du travail

Section première

Plan comptable spécifique du Fonds des accidents du travail

Art. 67

A l'article 58*ter* de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail sont apportées les modifications suivantes:

1° dans l'alinéa 1er, inséré par la loi du 29 avril 1996 et remplacé par la loi du 10 août 2001, les mots «règlement financier conformément aux dispositions de l'article 7 de la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public» sont remplacés par les mots «plan comptable spécifique du Fonds conformément aux dispositions de l'article 16, § 3, de l'arrêté royal du 3 avril 1997 portant des mesures en vue de la responsabilisation des institutions publiques de sécurité sociale, en application de l'article 47 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions»;

2° dans l'alinéa 2, inséré par la loi du 29 avril 1996 et remplacé par la loi du 10 août 2001, les mots «la loi du 16 mars 1954 précitée» sont remplacés par les mots «la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public».

Art. 68

Dans l'article 59*sexies*, alinéa 2, de la même loi, inséré par la loi du 6 juillet 1989, les mots «règlement financier du Fonds conformément aux dispositions de l'article 7 de la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public» sont remplaçés par les mots «plan comptable spécifique du Fonds conformément aux dispositions de l'article 16, § 3, de l'arrêté royal du 3 avril 1997 portant des mesures en vue de la responsabilisation des institutions publiques de sécurité sociale, en application de l'article 47 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions».

HOOFDSTUK III

Arbeidsongevallen

Afdeling 1

Specifiek boekhoudplan van het Fonds voor arbeidsongevallen

Art. 67

In artikel 58*ter* van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid, ingevoegd bij de wet van 29 april 1996 en vervangen bij de wet van 10 augustus 2001, worden de woorden «financieel reglement overeenkomstig de bepalingen van artikel 7 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut» vervangen door de woorden «specifiek boekhoudplan van het Fonds overeenkomstig de bepalingen van artikel 16, § 3 van het koninklijk besluit van 3 april 1997 houdende maatregelen met het oog op de responsabilisering van de openbare instellingen van sociale zekerheid, met toepassing van artikel 47 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels»;

2° in het tweede lid, ingevoegd bij de wet van 29 april 1996 en vervangen bij de wet van 10 augustus 2001, worden de woorden «de voormelde wet van 16 maart 1954» vervangen door de woorden «de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut».

Art. 68

In artikel 59*sexies*, tweede lid, van dezelfde wet, ingevoegd bij wet van 6 juli 1989, worden de woorden «financieel reglement van het Fonds overeenkomstig de bepalingen van artikel 7 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut» vervangen door de woorden «specifiek boekhoudplan van het Fonds overeenkomstig de bepalingen van artikel 16, §3 van het koninklijk besluit van 3 april 1997 houdende maatregelen met het oog op de responsabilisering van de openbare instellingen van sociale zekerheid, met toepassing van artikel 47 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels «.

Section 2

Traitement des plaintes et des demandes de médiation par le Fonds des accidents du travail

Art. 69

Un article 87*ter*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 87*ter*. — Par dérogation aux articles 10, alinéa 1er, 6°*bis*, 13 et 20, alinéa 2, de la loi du 27 mars 1995 relative à l'intermédiation en assurances et à la distribution d'assurances, le Fonds des accidents du travail est seul compétent pour réceptionner et traiter les plaintes et les demandes de médiation en rapport avec l'application des lois et des arrêtés d'exécution visés à l'article 58, § 1er, 9°.».

Art. 70

Dans la même loi, un article 87*quater*, rédigé comme suit, est inséré:

«Art. 87*quater*. — Sans préjudice des dispositions de l'article 87*ter*, le Fonds des accidents du travail et l'autorité ou l'instance chargée de traiter les plaintes et visée à l'article 10, alinéa 1er, 6°*bis* de la loi du 27 mars 1995, concluent un protocole concernant notamment la communication réciproque de toute donnée pertinente en rapport avec les dispositions de l'article 87*ter*.».

TITRE V

Classes moyennes

CHAPITRE PREMIER

Modification de la loi du 13 juillet 2006 relative aux commissions et commissions de recours compétentes en matière de port du titre professionnel d'une profession intellectuelle prestataire de services

Art. 71

A l'article 9, alinéa 2, de la loi du 13 juillet 2006 relative aux commissions et commissions de recours compétentes en matière de port du titre professionnel d'une profession intellectuelle prestataire de services est remplacé par la disposition suivante:

Afdeling 2

Behandeling van klachten en bemiddelingsverzoeken door het Fonds voor arbeidsongevallen

Art. 69

In dezelfde wet wordt een artikel 87*ter* ingevoegd, luidende:

«Art. 87*ter*. — In afwijking van de artikelen 10, eerste lid, 6°*bis*, 13 en 20, tweede lid, van de wet van 27 maart 1995 betreffende de verzekerings- en herverzekeringsbemiddeling en de distributie van verzekeringen, is het Fonds voor Arbeidsongevallen exclusief bevoegd voor het aannemen en behandelen van klachten en bemiddelingsverzoeken met betrekking tot de toepassing van de in artikel 58, § 1, 9° bedoelde wetten en uitvoeringsbesluiten.».

Art. 70

In dezelfde wet wordt een artikel 87*quater* ingevoegd, luidende:

«Art. 87*quater*. — Onverminderd de bepalingen van artikel 87*ter,* sluiten het Fonds voor Arbeidsongevallen en de overheid of de instantie die belast is met de behandeling van de klachten en bedoeld in artikel 10, eerste lid, 6°*bis,* van de wet van 27 maart 1995, een protocol betreffende onder meer de wederzijdse communicatie van alle relevante gegevens met betrekking tot de bepalingen van artikel 87*ter*.».

TITEL V

Middenstand

HOOFDSTUK I

Wijziging van de wet van 13 juli 2006 betreffende de commissies en beroepscommissies die bevoegd zijn inzake het voeren van de beroepstitel van een dienstverlenend intellectueel beroep

Art. 71

Artikel 9, tweede lid, van de wet van 13 juli 2006 betreffende de commissies en beroepscommissies die bevoegd zijn inzake het voeren van de beroepstitel van een dienstverlenend intellectueel beroep wordt vervangen als volgt:

«Si ce lieu est situé dans la région bilingue de Bruxelles-Capitale ou dans la région de langue allemande, cette compétence est déterminée par la langue utilisée dans la demande. Si la requête est rédigée en langue allemande, la chambre d'expression française sera compétente à moins que le demandeur ne fasse expressément mention dans sa demande de sa volonté d'introduire son recours devant l'autre chambre.».

CHAPITRE II

Non-saisissabilité du domicile de l'indépendant

Art. 72

Pour l'application du présent chapitre, on entend par travailleur indépendant: toute personne physique qui exerce à titre principal en Belgique une activité professionnelle en raison de laquelle elle n'est pas engagée dans les liens d'un contrat de louage de travail ou d'un statut.

Art. 73

Par dérogation aux articles 7 et 8 de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851 et à l'article 1560 du Code judiciaire, un travailleur indépendant peut, déclarer insaisissables les droits réels autres que le droit d'usage et d'habitation qu'il détient sur l'immeuble où est fixée sa résidence principale.

Art. 74

Cette déclaration est reçue par notaire sous peine de nullité et contient la description détaillée de l'immeuble et l'indication du caractère propre, commun ou indivis des droits réels que le travailleur indépendant détient sur l'immeuble. Le notaire ne peut recevoir la déclaration qu'après avoir reçu l'accord du conjoint du travailleur indépendant.

Art. 75

Lorsque l'immeuble est à usage mixte professionnel et d'habitation, la description distingue clairement la partie affectée à la résidence principale et la partie affectée à un usage professionnel. La description mentionne la surface de chacune des parties.

«Als deze plaats zich binnen het tweetalige Brussels Hoofdstedelijke gebied bevindt of binnen het Duitstalige gebied, dan wordt deze bevoegdheid bepaald door de taal die in de aanvraag wordt gebruikt. Als het verzoek in het Duits is opgesteld, dan zal de Franstalige Kamer bevoegd zijn op voorwaarde dat de aanvrager in zijn aanvraag niet uitdrukkelijk zijn wil vermeldt om zijn verhaal bij de andere kamer in te dienen.».

HOOFDSTUK II

Niet-beslagbaarheid van de woning van de zelfstandige

Art. 72

Voor de toepassing van dit hoofdstuk, verstaat men onder zelfstandige: iedere natuurlijke persoon die in België een beroepsbedrijvigheid uitoefent uit hoofde waarvan hij niet aan een arbeidsovereenkomst of aan een statuut onderworpen is.

Art. 73

In afwijking van de artikelen 7 en 8 van de hypotheekwet van 16 december 1851 en van artikel 1560 van het Gerechtelijke wetboek, kan een zelfstandige, zijn reële rechten andere dan gebruiks- en verblijfsrechten op het onroerend goed waar hij zijn hoofdverblijfplaats gevestigd heeft, onvatbaar voor beslag verklaren.

Art. 74

Deze verklaring wordt op straffe van nietigheid door een notaris verleden en bevat de gedetailleerde beschrijving van het onroerend goed en de aanduiding van de eigen, gemeenschappelijke of onverdeelde aard van de reële rechten die de zelfstandige op het onroerend goed heeft. De notaris kan de verklaring enkel verlijden nadat hij de goedkeuring van de echtgenoot van de zelfstandige heeft gekregen.

Art. 75

Wanneer het onroerend goed bestemd is voor gemengd professioneel en woonstgebruik, onderscheidt de beschrijving duidelijk het gedeelte dat bestemd is voor de hoofdverblijfplaats en het gedeelte dat bestemd is voor professioneel gebruik. De beschrijving vermeldt de oppervlakte van elk gedeelte.

Si la surface de la partie affectée à usage professionnel représente moins de 30% de la surface totale de l'immeuble, les droits sur la totalité de l'immeuble peuvent être déclarés insaisissables.

Si la surface de la partie affectée à un usage professionnel représente 30% ou plus de la surface totale de l'immeuble, seuls les droits sur la partie affectée à la résidence principale peuvent être déclarés insaisissables moyennant l'établissement préalable de statuts de copropriété.

En cas de litige concernant l'application du présent article, la charge de la preuve incombe au déclarant.

Art. 76

Cette déclaration est inscrite sur un registre destiné à cette fin, au bureau du conservateur des hypothèques dans l'arrondissement duquel le bien est situé. Avant cette inscription, elle ne pourra être opposée aux tiers.

Le Roi peut prévoir des formes de publicité complémentaires de la déclaration et en fixer la procédure et le coût.

Art. 77

Cette déclaration n'a d'effets qu'à l'égard des créanciers dont les créances naissent postérieurement à l'inscription visée à l'article 76, à l'occasion de l'activité professionnelle indépendante du déclarant.

Elle n'a pas d'effet à l'égard des créances résultant d'une infraction, même si elles concernent l'activité professionnelle, ni à l'égard des dettes présentant un caractère mixte privé et professionnel.

Elle n'a pas non plus d'effet lorsque la responsabilité du travailleur indépendant qui a déclaré insaisissables ses droits sur l'immeuble où est fixée sa résidence principale est engagée sur base des articles 265, § 2, 409, § 2 et 530, § 2, du Code des sociétés.

Elle continue à produire ses effets indépendamment de la perte de qualité de travailleur indépendant suite à une faillite.

Indien de oppervlakte die bestemd is voor beroepsdoeleinden minder dan 30% beslaat van de totale oppervlakte van het onroerend goed, kunnen de rechten op het hele onroerend goed onvatbaar voor beslag worden verklaard.

Indien de oppervlakte die bestemd is voor beroepsdoeleinden 30% of meer beslaat van de totale oppervlakte van het onroerend goed, kunnen alleen de rechten op het gedeelte dat voor de hoofdverblijfplaats bestemd is onvatbaar voor beslag worden verklaard mits men voorafgaandelijk statuten van mede-eigendom opstelt.

Bij een geschil betreffende de toepassing van dit artikel, dient de aangever het bewijs te leveren.

Art. 76

Deze verklaring wordt ingeschreven in een hiertoe bestemd register, op het kantoor van de hypotheekbewaarder in het arrondissement waarvan het goed gelegen is. Vóór deze inschrijving, zal de verklaring niet aan derden tegengesteld kunnen worden.

De Koning kan bijkomende vormen van openbaarheid van de verklaring voorzien en hiervan de procedure en kosten vastleggen.

Art. 77

Deze verklaring heeft slechts uitwerking ten aanzien van schuldeisers van wie de schulden na de overschrijving bedoeld in artikel 76 ontstaan, naar aanleiding van de zelfstandige beroepsactiviteit van de aangever.

Deze heeft geen uitwerking ten aanzien van de schulden ontstaan ten gevolge van een inbreuk, zelfs indien zij op de beroepsactiviteit betrekking hebben. Voorts, hebben zij ook geen uitwerking op de schulden van gemengde aard, d.w.z. schulden die zowel op het privé-alsook op het beroepsleven betrekking hebben.

Die heeft ook geen uitwerking wanneer de aansprakelijkheid van de zelfstandige, die zijn rechten op het onroerend goed waar hij zijn hoofdverblijfplaats gevestigd heeft onvatbaar voor beslag heeft verklaard, op basis van de artikelen 265, § 2, 409, § 2 en 530, § 2, van het Wetboek van vennootschappen toepasselijk is.

Die behoudt zijn uitwerking zelfs na het verlies van de hoedanigheid van zelfstandige ten gevolge van een faillissement.

Art. 78

La déclaration peut à tout moment faire l'objet d'une renonciation soumise aux conditions prévues aux articles 74 et 76. La renonciation produit ses effets à l'égard de tous les créanciers; la déclaration est présumée ne jamais avoir existé.

Le curateur de la faillite ne peut exercer le droit de renonciation visé à l'alinéa précédent.

Art. 79

Les effets de la déclaration subsistent après dissolution du régime matrimonial lorsque le déclarant est attributaire du bien, sauf vis-à-vis des dettes nées à l'occasion de l'activité professionnelle indépendante du déclarant dont le recouvrement peut être exécuté sur le patrimoine de l'ex-conjoint.

Art. 80

Le décès du déclarant emporte révocation de la déclaration.

Art. 81

En cas de cession des droits immobiliers désignés dans la déclaration initiale, le prix obtenu demeure insaisissable à l'égard des créanciers dont les droits sont nés postérieurement à l'inscription de cette déclaration et à l'occasion de l'activité professionnelle du déclarant, sous la condition du remploi dans le délai d'un an des sommes à l'acquisition par le déclarant d'un immeuble où est fixée sa résidence principale.

Durant ce délai, les sommes sont conservées entre les mains du notaire qui a reçu l'acte de cession des droits immobiliers.

Les droits sur la résidence principale nouvellement acquise restent insaisissables à l'égard des créanciers visés au premier alinéa lorsque l'acte d'acquisition contient une déclaration de remploi des fonds, sauf si les créanciers démontrent que l'indépendant a intentionnellement réduit sa solvabilité.

Art. 78

Van de verklaring kan op ieder ogenblik, onder de voorwaarden die voorzien zijn in artikel 74 en 76, worden afgezien. Het verzaken van deze verklaring heeft weerslag op alle schuldeisers; de verklaring wordt verondersteld nooit te hebben bestaan.

De curator van het faillissement kan het recht om te verzaken, bedoeld in het vorige lid, niet uitoefenen.

Art. 79

De gevolgen van de verklaring blijven hun uitwerking hebben na de ontbinding van het huwelijksstelsel wanneer de aangever het goed wordt toebedeeld, behalve ten aanzien van schulden die ontstaan zijn door de zelfstandige beroepsactiviteit van de aangever en waarvan de invordering uitgevoerd kan worden op het vermogen van de toenmalige echtgenoot.

Art. 80

Het overlijden van de aangever heeft de herroeping van de verklaring tot gevolg.

Art. 81

Ingeval van overdracht van de onroerende rechten die in de aanvankelijke verklaring zijn aangeduid, blijft de verkregen prijs onvatbaar voor beslag ten aanzien van de schuldeisers van wie de rechten na het inschrijven van deze verklaring en bij de beroepsbedrijvigheid van de aangever ontstaan zijn, op voorwaarde van de wederbelegging binnen een termijn van één jaar van de geldsommen bij de aankoop door de declarant van een onroerend goed waar zijn hoofdverblijfplaats is gevestigd.

Gedurende deze termijn worden de geldsommen bewaard in handen van de notaris die de akte van overdracht van de onroerende rechten heeft verleden.

De rechten op de nieuw aangekochte hoofdverblijfplaats blijven onvatbaar voor beslag ten aanzien van de schuldeisers bedoeld in het eerste lid wanneer de akte van verkrijging een verklaring van wederbelegging van de fondsen bevat, behalve als de schuldeisers bewijzen dat de zelfstandige zijn solvabiliteit opzettelijk heeft verminderd.

La déclaration de remploi des fonds est soumise aux conditions de validité et d'opposabilité prévues aux articles 74, 75 et 76 de la présente loi.

Art. 82

L'inscription et la radiation de la déclaration donnent lieu au versement au notaire d'honoraires fixes dont le montant est fixé conformément à la loi du 31 août 1891 portant tarification et recouvrement des honoraires des notaires.

Aussi longtemps que le montant des honoraires visés à l'alinéa 1er n'aura pas été fixé conformément à cet alinéa, le montant est fixé à 500 euros pour l'établissement de la déclaration et à 500 euros pour son inscription ou sa radiation.

Art. 83

Le présent chapitre entre en vigueur un mois après sa publication au *Moniteur belge*.

TITRE VI

Justice

CHAPITRE PREMIER

Modification de la loi du 25 février 2003 portant création de la fonction d'agent de sécurité en vue de l'exécution des missions de police des cours et tribunaux et le transfert des détenus

Art. 84

L'article 6, 1°, de la loi du 25 février 2003 portant création de la fonction d'agent de sécurité en vue de l'exécution des missions de police des cours et tribunaux des détenus, les mots «et 37*bis*» sont insérés entre les mots «à l'article 37» et «de la loi du 5 août 1992».

De verklaring van wederbelegging der fondsen is onderworpen aan de voorwaarden van geldigheid en tegenwerpbaarheid bepaald in artikel 74, 75 en 76 van deze wet.

Art. 82

De inschrijving en het opheffen van de verklaring leiden tot de betaling aan de notaris van vaste erelonen waarvan het bedrag overeenkomstig de wet van 31 augustus 1891 houdende tarifering en invordering van de honoraria der notarissen is vastgelegd.

Zolang het bedrag van de erelonen, bedoeld in het eerste lid, niet overeenkomstig dit artikel wordt vastgelegd, wordt het bedrag vastgelegd op 500 euro voor het opstellen van de verklaring en op 500 euro voor de inschrijving of de opheffing ervan.

Art. 83

Dit hoofdstuk treedt één maand na haar publicatie in het *Belgische Staatsblad* in werking.

TITEL VI

Justitie

HOOFDSTUK I

Wijziging van de wet van 25 februari 2003, houdende de inrichting van de functie van veiligheidsbeambte met het oog op de uitvoering van de taken die betrekking hebben op de politie van hoven en rechtbanken en de overbrenging van gevangenen

Art. 84

In artikel 6, 1°, van de wet van 25 februari 2003, houdende de inrichting van de functie van veiligheidsbeambte met het oog op de uitvoering van de taken die betrekking hebben op de politie van hoven en rechtbanken en de overbrenging van gevangenen, worden de woorden «en 37*bis*» ingevoegd tussen de woorden «bij artikel 37» en de woorden «van de wet van 5 augustus 1992».

CHAPITRE II

Modification de la loi du 14 décembre 2005 relative à la suppression des titres au porteur et modification du Code des sociétés

Art. 85

A l'article 2 de la loi du 14 décembre 2005 portant suppression des titres au porteur, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 1er, 1°, troisième tiret est remplacé par la disposition suivante:

«– tous autres titres émis par un émetteur de droit belge et incorporant une créance financière à l'égard de cet émetteur ou d'un tiers, y compris les titres représentatifs de droits indivis dans un organisme de placement collectif de droit belge revêtant la forme contractuelle»;

2° l' alinéa 1er, 2°, est remplacé par la disposition suivante:

«2° «émetteur»: la personne ou l'organisme de placement collectif non-revêtu de la personnalité juridique qui a émis les titres».

Art. 86

A l'article 5 de la même loi les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 1er, 2°, est remplacé par la disposition suivante:

«2° les titres visés à l'article 2, alinéa 1er, 1°, premier tiret, qui sont admis à la négociation sur un marché réglementé»;

2° l'alinéa 1er est complété comme suit:

«3° s'ils ne sont pas visés aux points 1° et 2° ci-avant, les titres au porteur d'un organisme de placement collectif de droit belge».

Art. 87

L'article 6 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

HOOFDSTUK II

Wijziging van de wet van 14 december 2005 betreffende de afschaffing van de effecten aan toonder en wijziging van het Wetboek van vennootschappen

Art. 85

In artikel 2 van de wet van 14 december 2005 houdende afschaffing van de effecten aan toonder, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid, 1°, derde streepje wordt vervangen als volgt:

«– alle andere effecten uitgegeven door een emittent die onder Belgisch recht ressorteert, en die een financiële schuldvordering op die emittent of op een derde belichamen, inclusief de effecten ter vertegenwoordiging van onverdeelde rechten in een instelling voor collectieve belegging naar Belgisch recht in contractuele vorm»;

2° het eerste lid, 2°, wordt vervangen als volgt:

«2° «emittent»: de persoon of de instelling voor collectieve belegging zonder rechtspersoonlijkheid die de effecten heeft uitgegeven».

Art. 86

In artikel 5 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid, 2°, wordt vervangen als volgt:

«2° de effecten waarvan sprake is in artikel 2, eerste lid, 1°, eerste streepje, die worden toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt»;

2° het eerste lid wordt aangevuld als volgt:

«3° indien niet ernaar wordt verwezen in 1° en 2° hierboven, de effecten aan toonder van een instelling voor collectieve belegging naar Belgisch recht».

Art. 87

Artikel 6 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«Art. 6. Les sociétés de droit belge dont les titres visés à l'article 2, alinéa 1er, 1°, premier tiret, sont admis à la négociation sur un marché réglementé, ainsi que les organismes de placement collectif de droit belge modifient leurs statuts ou, le cas échéant, leur règlement de gestion avant le 31 décembre 2007 afin de les mettre en conformité avec cette loi.

Les statuts ainsi modifiés doivent en particulier prévoir que les titres au sens de l'article 2, alinéa 1er, 1°, premier tiret qui sont admis à la négociation sur un marché réglementé, qui sont au porteur, déjà émis et inscrits en compte-titres, existent sous forme dématérialisée. Si l'émetteur est un organisme de placement collectif de droit belge, les statuts ou le règlement de gestion ainsi modifiés doivent prévoir que tous les titres qui sont au porteur, déjà émis et inscrits en compte-titres, existent sous forme dématérialisée.

En outre, les sociétés et les organismes de placement collectif de droit belge concernés doivent prendre, avant le 31 décembre 2007, les mesures nécessaires avec un organisme de liquidation ou, le cas échéant, un teneur de comptes agréé en cas d'application de l'article 475*ter* du Code des sociétés, afin de respecter respectivement le prescrit de l'article 468, alinéa 4, ou l'article 475*ter*, alinéa 2, du Code des sociétés.

La société ou l'organisme de placement collectif de droit belge concerné publie sans délai un avis indiquant le ou les organismes de liquidation ou, le cas échéant, le ou les teneurs de compte agréés en cas d'application de l'article 475*ter* du Code des sociétés, choisis par lui pour chaque catégorie de titres, sauf si, en ce qui concerne le choix des organismes de liquidation, le Roi n'a désigné qu'un organisme de liquidation pour une certaine catégorie de titres.

L'avis doit être publié dans le *Moniteur belge*, dans deux organes de presse de diffusion nationale, dont un en français et un en néerlandais, et, le cas échéant, sur le site internet de la société ou de l'organisme de placement collectif et déposé au greffe du tribunal de commerce dans le ressort territorial duquel la société ou l'organisme de placement collectif a son siège social.

«Art. 6. De vennootschappen naar Belgisch recht waarvan de effecten vermeld in artikel 2, eerste lid, 1°, eerste streepje, tot de verhandeling op een gereglementeerde markt worden toegelaten, alsmede de instellingen voor collectieve belegging naar Belgisch recht wijzigen hun statuten of, in voorkomend geval, hun beheersreglement, vóór 31 december 2007 teneinde die statuten of dat reglement in overeenstemming te brengen met deze wet.

De aldus gewijzigde statuten dienen in het bijzonder te bepalen dat de effecten in de zin van artikel 2, eerste lid, 1°, eerste streepje, die tot de verhandeling op een gereglementeerde markt worden toegelaten, aan toonder zijn, reeds zijn uitgegeven en op een effectenrekening zijn ingeschreven, in gedematerialiseerde vorm bestaan. Wanneer de emittent een instelling voor collectieve belegging naar Belgisch recht is, dienen de aldus gewijzigde statuten of het aldus gewijzigde beheersreglement te bepalen dat alle reeds uitgegeven effecten die aan toonder zijn en op een effectenrekening zijn ingeschreven, in gedematerialiseerde vorm bestaan.

Bovendien dienen de betrokken vennootschappen en instellingen voor collectieve belegging naar Belgisch recht vóór 31 december 2007 samen met een vereffeningsinstelling of, in voorkomend geval, een erkende rekeninghouder bij toepassing van artikel 475*ter* van het Wetboek van vennootschappen, de nodige regelingen te treffen teneinde het bepaalde in artikel 468, vierde lid, respectievelijk artikel 475*ter*, tweede lid, van het Wetboek van vennootschappen na te leven.

De betrokken vennootschap of instelling voor collectieve belegging naar Belgisch recht publiceert zo snel als mogelijk een kennisgeving met vermelding van de vereffeningsinstelling(en) of, in voorkomend geval, de erkende rekeninghouder(s) met toepassing van artikel 475*ter* van het Wetboek van vennootschappen, die ze voor elke categorie van effecten heeft aangewezen, tenzij, wat de keuze van de vereffeningsinstellingen betreft, voor een bepaalde categorie van effecten slechts één vereffeningsinstelling door de Koning is aangewezen.

Die kennisgeving moet in het *Belgisch Staatsblad* worden gepubliceerd, in twee persorganen met nationale verspreiding, waarvan één in het Nederlands en één in het Frans, en, in voorkomend geval, op de webstek van de vennootschap of instelling voor collectieve belegging. De kennisgeving moet worden gedeponeerd bij de griffie van de rechtbank van koophandel van het rechtsgebied waar de vennootschap de instelling voor collectieve belegging haar maatschappelijke zetel heeft.

Art. 88

L'article 7 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 7. — § 1er. A l'exception des titres au sens de l'article 2, alinéa 1er, 1°, deuxième tiret, qui sont au porteur et qui viennent à échéance préalablement à la date du 1er janvier 2014, les titres au porteur qui n'ont pas été convertis conformément à l'article 5, doivent être convertis, au choix de leur titulaire, en titres nominatifs ou en titres dématérialisés, au plus tard le 31 décembre 2013, dans les limites des dispositions statutaires et du cadre légal et réglementaire de l'émission.

§ 2. La conversion en titres nominatifs est demandée auprès de l'émetteur. La demande n'est recevable que si elle est accompagnée du dépôt auprès de l'émetteur des titres dont la conversion est demandée. La conversion s'opère par l'inscription des titres dans les registres prescrits par ou en exécution de la loi. L'inscription dans les registres s'effectue dans les cinq jours ouvrables de la demande.

§ 3. Sans préjudice de l'article 6, les sociétés de droit belge qui souhaitent émettre des titres dématérialisés adaptent leurs statuts. Les statuts ainsi adaptés doivent en particulier prévoir une date de conversion à partir de laquelle les titres, au sens de l'article 2, alinéa 1er, 1°, premier tiret, qui sont au porteur, déjà émis et inscrits en compte-titres, existent sous forme dématérialisée.

Sans préjudice de l'article 5, la conversion en titres dématérialisés s'opère automatiquement par l'inscription en compte des titres suite à leur dépôt par leur titulaire auprès d'un teneur de compte agréé ou de l'organisme de liquidation désigné, à partir de la date de conversion mentionnée dans les statuts.

En outre, les sociétés concernées doivent prendre, avant la date de conversion mentionnée dans les statuts, les mesures nécessaires avec un organisme de liquidation ou un teneur de comptes agréé afin de respecter le prescrit de respectivement l'article 468, alinéa 4, ou l'article 475*ter*, alinéa 2, du Code des sociétés.

La société concernée publie sans délai un avis indiquant la date de conversion ainsi que le ou les organismes de liquidation ou le ou les teneurs de comptes agréés en cas d'application de l'article 475*ter* choisis

Art. 88

Artikel 7 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«Art. 7. — § 1. Met uitzondering van de effecten bedoeld in artikel 2, eerste lid, 1°, tweede streepje, die aan toonder zijn en die op vervaldag komen vóór 1 januari 2014, moeten de effecten aan toonder die niet overeenkomstig artikel 5 zijn omgezet, uiterlijk 31 december 2013 worden omgezet naar keuze van de rechthebbende in effecten op naam of in gedematerialiseerde effecten, binnen de beperkingen van de statutaire bepalingen en binnen de wettelijke- en reglementaire bepalingen betreffende de uitgifte.

§ 2. De omzetting in effecten op naam wordt aangevraagd bij de emittent. De aanvraag is slechts ontvankelijk wanneer de effecten waarvan de omzetting wordt gevraagd, aan de emittent worden overhandigd. De omzetting geschiedt door inschrijving van de effecten in de registers voorgeschreven bij of krachtens de wet. De inschrijving in het register geschiedt binnen vijf werkdagen vanaf de aanvraag.

§ 3. Onverminderd artikel 6 passen de vennootschappen naar Belgisch recht die gedematerialiseerde effecten wensen uit te geven, hun statuten aan. De aldus gewijzigde statuten dienen in het bijzonder een omzettingsdatum te vermelden vanaf wanneer de reeds uitgegeven effecten in de zin van artikel 2, eerste lid, 1°, eerste streepje, die aan toonder zijn en op een effectenrekening zijn ingeschreven, in gedematerialiseerde vorm bestaan.

Onverminderd artikel 5 geschiedt de omzetting in gedematerialiseerde effecten automatisch door inschrijving van de effecten op een effectenrekening ten gevolge van hun neerlegging door hun rechthebbende bij een erkende rekeninghouder of de aangeduide vereffeningsinstelling, vanaf de in de statuten vermelde omzettingsdatum.

Bovendien dienen de betrokken vennootschappen, vóór de in de statuten vermelde omzettingsdatum, samen met een vereffeningsinstelling of een erkende rekeninghouder de nodige regelingen te treffen teneinde het bepaalde in artikel 468, vierde lid, respectievelijk artikel 475*ter*, tweede lid, van het Wetboek van vennootschappen na te leven.

De betrokken vennootschap publiceert zo snel als mogelijk een kennisgeving met vermelding van de omzettingsdatum en van de vereffenings-instelling(en) of de erkende rekeninghouder(s) in geval van toepas-

par elle pour chaque catégorie de titres, sauf si, en ce qui concerne le choix des organismes de liquidation, le Roi n'a désigné qu'un organisme de liquidation pour une certaine catégorie de titres. L'avis doit être publié dans le *Moniteur belge*, dans deux organes de presse de diffusion nationale, dont un en français et un en néerlandais, et, le cas échéant, sur le site internet de la société et déposé au greffe du tribunal de commerce dans le ressort territorial duquel la société a son siège social. A défaut de mention de la date de conversion dans cet avis ou dans les statuts, cette date sera la même que la date de publication de l'avis dans le *Moniteur belge*.

Le teneur de compte agréé doit, dans les meilleurs délais à dater de leur réception, déposer les titres au porteur auprès de l'organisme de liquidation compétent, sauf dans les cas visés dans l'article 475*ter* du Code des sociétés et l'article 17 de l'arrêté royal n° 62 coordonné.

Le teneur de compte agréé doit, dans les meilleurs délais à dater de leur réception, transmettre à l'émetteur les titres au porteur qu'il reçoit en vertu de l'article 475*ter* du Code des sociétés afin de permettre l'inscription prévue à l'article 475*ter*, alinéa 2, du Code des sociétés.

L'organisme de liquidation doit, dans les meilleurs délais à dater de leur réception, transmettre les titres au porteur à l'émetteur afin de permettre l'inscription prévue à l'article 468, alinéa 4, du Code des sociétés.».

Art. 89

L'article 8 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 8. — Le Roi peut désigner une institution qui sera chargée, selon les modalités qu'ildétermine, de tenir une base de données reprenant les informations pertinentes relatives aux émetteurs dans le cadre de l'application de la présente loi , en particulier de ses articles 6 et 7.».

sing van artikel 475*ter* van het Wetboek van vennootschappen, die ze voor elke categorie van effecten heeft aangewezen, tenzij, wat de keuze van de vereffeningsinstellingen betreft, voor een bepaalde categorie van effecten slechts één vereffeningsinstelling door de Koning is aangewezen. Die kennisgeving moet in het *Belgisch Staatsblad* worden gepubliceerd, in twee persorganen met nationale verspreiding, waarvan één in het Nederlands en één in het Frans, en, in voorkomend geval, op de webstek van de vennootschap. De kennisgeving moet worden gedeponeerd bij de griffie van de rechtbank van koophandel van het rechtsgebied waar de vennootschap haar maatschappelijke zetel heeft. Als de omzettingsdatum niet in die kennisgeving of in de statuten staat vermeld, zal die datum gelijk zijn aan die waarop de kennisgeving in het *Belgisch Staatsblad* is gepubliceerd.

De erkende rekeninghouder dient de effecten aan toonder die hij ontvangt, zo snel als mogelijk na de ontvangst te deponeren bij de bevoegde vereffeningsinstelling, tenzij voor de gevallen waarvan sprake is in artikel 475*ter* van het Wetboek van vennootschappen en artikel 17 van het gecoördineerd koninklijk besluit nr. 62.

De erkende rekeninghouder moet de effecten aan toonder die hij ontvangt met toepassing van artikel 475*ter* van het Wetboek van vennootschappen, zo snel als mogelijk na de ontvangst overhandigen aan de emittent teneinde de inschrijving overeenkomstig artikel 475*ter*, tweede lid, van het Wetboek van vennootschappen te volbrengen.

De vereffeningsinstelling dient de effecten aan toonder die zij ontvangt, zo snel als mogelijk na de ontvangst te overhandigen aan de emittent teneinde de inschrijving overeenkomstig artikel 468, vierde lid, van het Wetboek van vennootschappen te volbrengen.».

Art. 89

Artikel 8 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«Art. 8. — De Koning kan een instelling aanwijzen die, volgens de modaliteiten die hij vaststelt, zal belast worden met het bijhouden van een gegevensbank die de relevante informatie over de emittenten herneemt in het kader van de toepassing van onderhavige wet, in het bijzonder van haar artikelen 6 en 7.».

Art. 90

A l'article 9 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 1er est remplacé par la disposition suivante:

«A l'expiration du délai prévu à l'article 7, les titres au porteur qui n'ont pas été convertis conformément à l'article 5 ou à l'article 7, § 2 ou 3, sont convertis de plein droit en titres dématérialisés et sont inscrits en compte-titres par l'émetteur à son nom. Toutefois, si les statuts de l'émetteur ne permettent pas l'émission de titres dématérialisés ou si l'émetteur n'a pas pris les mesures nécessaires avec un organisme de liquidation ou un teneur de comptes agréé en cas d'application de l'article 475*ter* du Code des sociétés, les titres au porteur dont la conversion en titres dématérialisés n'a pas été organisée sont convertis de plein droit en titres nominatifs.»;

2° l'alinéa 2 est abrogé.

Art. 91

Dans l'article 468 du Code des sociétés, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 4 est complété comme suit:

«ou, le cas échéant, du teneur de comptes agréé en cas d'application de l'article 475*ter* du présent Code.»;

2° dans l'alinéa 5 les mots «ou, le cas échéant, du teneur de comptes agréé en cas d'application de l'article 475*ter* du présent Code,» sont insérés entre les mots «au nom de l'organisme de liquidation» et les mots»dans le registre»;

3° dans l'alinéa 6, les mots «les teneurs de comptes agréés» sont remplacés par les mots «les teneurs de comptes agréés en Belgique».

Art. 92

Dans l'article 469, alinéa 1er du même Code, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots «ou, le cas échéant, auprès du teneur de comptes agréé en cas d'application de l'article 475*ter* du présent Code,» sont insérés entre les mots «auprès

Art. 90

In artikel 9 van dezelfde wet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen als volgt:

«Na het verstrijken van de in artikel 7 vermelde termijn worden de effecten aan toonder die niet overeenkomstig artikel 5 of artikel 7, § 2 of 3, zijn omgezet, van rechtswege omgezet in gedematerialiseerde effecten en door de emittent op zijn naam ingeschreven op een effectenrekening. Als de statuten van de emittent echter niet voorzien in de uitgifte van gedematerialiseerde effecten of als de emittent samen met een vereffeningsinstelling of een erkende rekeninghouder, wanneer artikel 475*ter* van het Wetboek van vennootschappen wordt toegepast, niet de nodige regelingen heeft getroffen, worden de effecten aan toonder waarvoor geen omzetting in gedematerialiseerde effecten heeft plaatsgehad, van rechtswege omgezet in effecten op naam.»;

2° het tweede lid wordt opheven.

Art. 91

In artikel 468 van het Wetboek van vennootschappen worden de volgende wijzingingen aangebracht:

1° het vierde lid wordt aangevuld als volgt:

«of, in voorkomend geval, van de erkende rekeninghouder wanneer artikel 475*ter* van dit Wetboek wordt toegepast.»;

2° in het vijfde lid worden de woorden «of, in voorkomend geval, van de erkende rekeninghouder wanneer artikel 475*ter* van dit Wetboek wordt toegepast,» ingevoegd tussen de woorden «op naam van de vereffeningsinstelling» en de woorden «zijn ingeschreven»;

3° in het zesde lid worden de woorden «de erkende rekeninghouders» vervangen door de woorden «de in België erkende rekeninghouders».

Art. 92

In artikel 469, eerste lid, van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzingingen aangebracht:.

1° de woorden «of, in voorkomend geval, bij de erkende rekeninghouder wanneer artikel 475*ter* van dit Wetboek wordt toegepast,» ingevoegd tussen de woor-

de l'organisme de liquidation» et les mots «ou auprès d'un seul établissement»;

2° l'alinéa est complété comme suit:

«ou, le cas échéant, de ce teneur de comptes agréé en cas d'application de l'article 475*ter* du présent Code.».

Art. 93

L'article 472, alinéa 1er, du même Code est complété comme suit:

«ou, le cas échéant, auprès du teneur de comptes agréé en cas d'application de l'article 475*ter* du présent Code.»

Art. 94

Dans l'article 473 du même Code, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l' alinéa 1er les mots «ou, le cas échéant, au teneur de comptes agréé en cas d'application de l'article 475*ter* du présent Code,» sont insérés entre les mots «l'organisme de liquidation» et les mots «est libératoire»;

2° dans l'alinéa 2 les mots «ou, le cas échéant, le teneur de comptes agréé en cas d'application de l'article 475*ter* du présent Code,» sont insérés entre les mots «L'organisme de liquidation» et les mots «rétrocède ces dividendes»;

3° l'alinéa 2 est complété comme suit:

«ou, le cas échéant, pour le teneur de comptes agréé en cas d'application de l'article 475*ter* du présent Code.».

Art. 95

Article 475*ter,* alinéa 1er, du même Code est remplacé comme suit:

«Sauf pour les titres qui sont admis à la négociation sur un marché réglementé, les dispositions de cette Section sont également applicables aux titres inscrits en compte auprès d'un teneur de comptes agréé qui ne sont pas maintenus par ce teneur de comptes auprès d'un organisme de liquidation ou auprès d'un établissement agissant comme intermédiaire à l'égard de cet organisme.».

den «bij de vereffeningsinstelling» en de woorden «of bij de enige instelling»;

2° de woorden «of, in voorkomend geval, van de erkende rekeninghouder wanneer artikel 475*ter* van dit Wetboek wordt toegepast,» ingevoegd tussen de woorden «de instelling» en het woord «optreedt».

Art. 93

Artikel 472, eerste lid, van hetzelfde Wetboek: wordt aangevuld als volgt:

«of, in voorkomend geval, bij de erkende rekeninghouder wanneer artikel 475*ter* van dit Wetboek wordt toegepast.»

Art. 94

In artikel 473 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden «of, in voorkomend geval, aan de erkende rekeninghouder wanneer artikel 475*ter* van dit Wetboek wordt toegepast,» ingevoegd tussen de woorden «aan de vereffeningsinstelling» en de woorden «is bevrijdend»;

2° in het tweede lid worden de woorden «of, in voorkomend geval, de erkende rekeninghouder wanneer artikel 475*ter* van dit Wetboek wordt toegepast,» ingevoegd tussen de woorden «De vereffeningsinstelling» en de woorden «stort deze dividenden»;

3° het tweede lid wordt aangevuld als volgt:

«of, in voorkomend geval, voor de erkende rekeninghouder wanneer artikel 475*ter* van dit Wetboek wordt toegepast.».

Art. 95

Artikel 475*ter,* eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«Behalve voor effecten die worden toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt, gelden de bepalingen van deze Afdeling tevens voor effecten ingeschreven op een rekening bij een erkende rekeninghouder die door die rekeninghouder niet worden bijgehouden bij een vereffeningsinstelling of bij een onderneming die ten opzichte van die instelling als tussenpersoon optreedt.».

Art. 96

§ 1er. Par dérogation à l'article 558 du Code des sociétés, et nonobstant toute disposition contraire des statuts, les sociétés peuvent, entre l'entrée en vigueur de la présente disposition et le 31 décembre 2013, dans le cadre de la loi du 14 décembre 2005 portant suppression des titres au porteur, par décision de leur organe de gestion prise sous la forme d'un acte authentique:

1° prévoir dans leurs statuts que les titres admis à la négociation sur un marché réglementé et inscrits en compte-titres existent sous forme dématérialisée;

2° procéder à l'insertion dans leurs statuts de la possibilité d'émettre des titres dématérialisés et de convertir les titres au porteur de la société en titres dématérialisés;

3° prévoir dans leurs statuts les règles nécessaires pour permettre aux titulaires de titres dématérialisés de participer à l'assemblée générale, sans que ces règles puissent prévoir des conditions plus strictes que celles imposées à ceux qui détiennent leurs titres sous d'autres formes.

Les articles 74 et 75 du Code des sociétés sont d'application à cet acte.

§2. Les modifications apportées aux statuts conformément au paragraphe premier du présent article sont inscrites de plein droit, à titre d'information, à l'ordre du jour de la première assemblée générale suivant l'enregistrement de l'acte. Elles sont également mentionnées dans le premier rapport annuel suivant ledit enregistrement.

Art. 96

§1. In afwijking van artikel 558 van het Wetboek van vennootschappen, en niettegenstaande iedere tegengestelde bepaling van de statuten, kunnen de vennootschappen tussen de inwerkingtreding van onderhavige bepaling en 31 december 2013 in het kader van de wet van 14 december 2005 houdende afschaffing van de effecten aan toonder bij beslissing van hun bestuursorgaan genomen onder de vorm van een authentieke akte:

1° in hun statuten voorzien dat de effecten die worden toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt en op een effectenrekening zijn ingeschreven in gedematerialiseerde vorm bestaan;

2° overgaan tot de invoeging in hun statuten van de mogelijkheid gedematerialiseerde effecten uit te geven en de effecten aan toonder van de vennootschap om te zetten in gedematerialiseerde effecten;

3° in hun statuten de nodige regels voorzien om de rechthebbenden van gedematerialiseerde effecten toe te laten deel te nemen aan de algemene vergadering, zonder dat deze regels striktere voorwaarden mogen voorzien dan deze opgelegd aan degenen die hun effecten onder andere vormen aanhouden.

De artikelen 74 en 75 van het Wetboek van vennootschappen zijn van toepassing op deze akte.

§2. De wijzigingen aangebracht aan de statuten overeenkomstig de eerste paragraaf van onderhavig artikel worden van rechtswege, ter informatie, ingeschreven op de agenda van de eerste algemene vergadering volgend op de registratie van de akte. Ze worden tevens vermeld in het eerste jaarverslag volgend op de registratie.

CHAPITRE III

Modifications de la loi du 20 février 1991 relative aux baux à loyer portant sur les résidences principales

Art. 97

Un article 1716 est inséré dans le Code Civil, libellé comme suit:

«Art. 1716. — § 1er. Toute mise en location d'un bien affecté à l'habitation au sens large implique, dans toute

HOOFDSTUK III

Wijzigingen van de wet van 20 februari 1991 betreffende de huurcontracten inzake de hoofdverblijfplaatsen

Art. 97

In het Burgerlijk Wetboek wordt een artikel 1716 ingevoegd, luidende:

«Art. 1716. — § 1. Elke verhuring van een goed dat bestemd is voor bewoning in de ruime betekenis houdt

communication publique que figure notamment le montant du loyer demandé et les charges communes.

Tout non-respect par le bailleur ou son mandataire de la présente obligation pourra justifier le paiement d'une amende administrative fixée entre 50 et 200 EUR.

Les communes, en tant qu'autorités décentralisées peuvent constater, poursuivre et sanctionner les manquements aux obligations du présent article. La commune compétente est celle où le bien est situé. Ces manquements sont constatés, poursuivis et sanctionnés selon les formes, délais et procédures visés à l'article 119*bis* de la nouvelle loi communale, tel qu'inséré par l'article 3 de la loi du 13 mai 1999 relative aux sanctions administratives dans les communes, à l'exception du § 5.

§ 2. Les communes peuvent, pour chaque location d'un bien ou d'une partie, destinée à l'habitation, dans le sens large, imposer au bailleur ou son mandataire de mentionner à l'administration communale de la commune où le bien immobilier est situé, au moins 14 jours avant la conclusion du contrat avec un nouveau locataire, l'adresse du bien mis en location, une indication sur la nature de la destination et du type de bien mis en location ainsi que le nombre de chambres à coucher, le prix de location de base mensuel, les frais et les charges imposés au locataire, la date de début de la disponibilité pour la location, les données de contact de la personne chargée de la location et enfin le lieu de l'affichage ou le cas échéant des précisions sur la publication et la date.

Dès que la commune a reçu les indications complètes, elle délivre au bailleur ou son mandataire un accusé de réception avec la date de réception et la commune peut mettre ces données à la disposition du public. Dès que la commune a reçu du bailleur ou son mandataire la simple demande de ne plus mettre l'avis de location à partir d'une certaine date, la commune prend les initiatives nécessaires pour ne plus mettre ces données à disposition du public.

Il revient à l'administration communale d'actualiser ces données dans un fichier de données informatisé, à l'exclusion des données personnelles des bailleurs ou des locataires concernés.

in dat in elke officiële of publieke mededeling onder meer het bedrag van de gevraagde huurprijs en van de gemeenschappelijke lasten wordt vermeld.

Elk niet respecteren van deze verplichting door de verhuurder of diens gevolmachtigde zal de betaling kunnen rechtvaardigen van een administratieve boete die vastgelegd is tussen 50 en 200 EUR.

De gemeenten, in de hoedanigheid van gedecentraliseerde autoriteiten, kunnen elke inbreuk op de verplichtingen van dit artikel vast stellen, vervolgen en sanctioneren. De bevoegde gemeente is die waar het goed zich bevindt. Deze inbreuken worden vastgesteld, vervolgd en gesanctioneerd overeenkomstig de vormvereisten, termijnen en procedures bepaald in artikel 119*bis* van de nieuwe gemeentewet, zoals ingevoegd door artikel 3 van de wet van 13 mei 1999 tot invoering van de gemeentelijke administratieve sancties, met uitzondering van § 5.»

§ 2. De gemeenten kunnen, voor elke verhuring van een goed of een deel ervan, bestemd voor bewoning in de ruime betekenis, aan de verhuurder of zijn gevolmachtigde opleggen om ten minste veertien dagen voorafgaand aan het sluiten van de huurovereenkomst met een nieuwe huurder, samen met het adres van het te huur gestelde goed, een aanduiding van de aard van bestemming en het type van het te huur gestelde goed evenals het aantal slaapkamers, de maandelijkse basishuurprijs, de aan de huurder opgelegde maandelijkse kosten en lasten, de aanvangsdatum van beschikbaarheid voor verhuring, de contactgegevens van de persoon belast met de verhuring en tenslotte de plaats van afichering of desgevallend precisering van de publicatie en datum, aan het gemeentebestuur van de gemeente waarin het onroerend goed gelegen is, gemeld worden.

Van zodra de gemeente de volledige melding van de te huurstelling heeft ontvangen zal de gemeente de verhuurder of zijn gevolmachtigde een ontvangstmelding met datum van ontvangst bezorgen en kan de gemeente deze gegevens ter beschikking van het publiek stellen. Van zodra de gemeente vanwege de verhuurder of zijn gevolmachtigde het eenvoudig verzoek heeft gekregen om het pand vanaf een bepaalde datum niet langer te huur te stellen, onderneemt de gemeente de nodige initiatieven om deze gegevens niet langer ter beschikking van het publiek te stellen.

Het gemeentebestuur is bevoegd om deze verstrekte gegevens met zorg voor de actualisering hiervan op te nemen in een geïnformatiseerd databestand, met uitsluiting van de persoonsgegevens van de betrokken verhuurder(s) of huurder(s).

Si le bailleur néglige de mentionner et d'annoncer dans les temps l'immeuble mis en location, conformément aux dispositions visées au premier et deuxième alinéa du présent article, le locataire dispose, à partir de la date de conclusion du contrat, d'un temps de réflexion et jusqu'au dixième jour ouvrable au plus tard suivant la date de la signature du contrat, sans aucune forme d'indemnité, il peut renoncer au contrat en signifiant sa volonté dans une lettre recommandée adressée au bailleur ou son mandataire. Le bailleur peut contester ce renom que valablement s'il envoie une lettre de contestation recommandée au locataire ou son mandataire avec la preuve de l'obligation de mention envoyée à l'administration communale dans les temps et dûment complétée, et ce au plus tard dans les dix jours ouvrables, suivant la date à laquelle la lettre recommandée, portant la volonté de renonciation lui a été signifiée.

Les dispositions contractuelles ainsi que les dispositions de la promesse de location unilatérale, qui sont en contradiction avec les dispositions du présent article, sont nulles.».

Art. 98

L'article 1730, § 1er, alinéa 1er, du Code civil, est remplacé par l'alinéa suivant:

«Les parties dressent impérativement un état des lieux détaillé contradictoirement et à frais communs. Cet état des lieux est dressé, soit pendant le temps où les locaux sont inoccupés, soit au cours du premier mois d'occupation. Il est annexé au contrat de bail écrit au sens de l'article 1er*bis* nouveau de la Section 2, du Chapitre II, titre VIII, Livre III du Code civil et sera également soumis à enregistrement.».

Art. 99

A l'article 2 du Livre III, titre VIII, chapitre II, Section 2, du Code civil, inséré par la loi du 20 février 1991 et modifié par la loi du 13 avril 1997, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 1er est complété comme suit:

«Sans préjudice des normes relatives aux logements établies par les Régions dans l'exercice de leurs compétences, le bien loué doit répondre aux exigences élémentaires de sécurité, de salubrité et d'habitabilité.

Indien de verhuurder nalaat om tijdig de te huurstelling van het pand te melden en aan te kondigen overeenkomstig de bepalingen vermeld in het eerste en het tweede lid van dit artikel, beschikt de huurder te rekenen vanaf het sluiten van de huurovereenkomst over een bedenktijd en kan hij tot uiterlijk tien werkdagen volgend op de datum van ondertekening van het huurcontract, zonder enige vorm van vergoeding, door middel van de vermelding van zijn wil in een aangetekende brief gericht aan de verhuurder(s) of gevolmachtigde, verzaken aan de huurovereenkomst. De verhuurder kan deze verzaking enkel rechtsgeldig betwisten indien hij uiterlijk binnen de tien werkdagen, volgend op de datum waarop het aangetekend schrijven, houdende de wilsuiting tot verzaking hem aangeboden wordt, een aangetekende brief tot betwisting richt aan de huurder of zijn gevolmachtigde met het bewijs van tijdige en volledige meldingsplicht aan het gemeentebestuur.

De contractuele bepalingen evenals bepalingen van eenzijdige huurbelofte, welke in strijd zijn met de bepalingen in dit artikel, zijn nietig.».

Art. 98

Artikel 1730, § 1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek, § 1, wordt vervangen als volgt:

«De partijen stellen verplichtend een gedetailleerde inventaris op in aanwezigheid van de partijen en voor gezamenlijke rekening. Deze inventaris wordt opgesteld ofwel tijdens de tijd dat de lokalen onbewoond zijn, ofwel tijdens de eerste maand van bewoning. Hij wordt gevoegd bij de geschreven huurovereenkomst in de zin van het nieuwe artikel 1*bis* van afdeling 2, hoofdstuk II, titel VIII, Boek III van het Burgerlijk Wetboek en zal eveneens onderworpen zijn aan de registratie.».

Art. 99

In artikel 2 van Boek III, Titel VIII, hoofdstuk II, afdeling 2, van het Burgerlijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 20 februari 1991 en gewijzigd bij de wet van 13 april 1997, worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt aangevuld als volgt:

«Onverminderd de normen betreffende de woningen, opgesteld door de Gewesten bij het uitoefenen van hun bevoegdheden, moet het verhuurde goed beantwoorden aan de elementaire vereisten van veiligheid, gezondheid en bewoonbaarheid.

Cette condition s'apprécie par référence à l'état du bien loué au moment de l'entrée en jouissance du preneur.»;

2° L'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 3 et 4 de l'article 2 dont le texte actuel formera le § 1er.

«Les conditions minimales visées à l'alinéa précédent sont impératives et obligatoirement annexées au bail.»;

3° il est ajouté un § 2, rédigé comme suit:

«§ 2. Par l'application des articles 1720, 1754 et 1755 du Code civil aux baux régis par la présente section, le bailleur est obligatoirement tenu de toutes les réparations autres que les réparations locatives. Ces réparations autres que les réparations locatives peuvent être définies par le Roi, par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres. Ces dispositions ont un caractère impératif et auront un effet pour les contrats de bail signés après l'entrée en vigueur de la présente loi.».

Art. 100

Un article 11*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans la même section:

«Art. 11*bis*. — § 1er. Le Roi rédigera trois annexes, une par Région, pour chaque contrat de bail, contenant une explication des dispositions légales relatives aux éléments suivants: les dispositions adoptées par la Région concernée en matière de normes de salubrité, sécurité et habitabilité; un explicatif de la nature d'une règle impérative; les dispositions relatives au bail écrit, à son enregistrement et la gratuité de l'enregistrement; la durée du bail; les possibilités de révision du loyer, l'indexation, les charges; les règles établies en matière de réparations locatives; les possibilités de mettre fin au bail et les dispositions y afférant; les dispositions liées au changement de propriétaire; les possibilités pour les parties de pouvoir être épaulées en cas de litige.

§ 2. Cette annexe sera obligatoirement jointe au contrat de bail.».

Deze voorwaarde wordt beoordeeld door te verwijzen naar de staat van het verhuurde goed op het moment dat de huurder er in genot van treedt.»;

2° het volgende lid wordt ingevoegd tussen het derde en vierde lid van artikel 2, waarvan de huidige tekst § 1 zal vormen:

«De minimumvoorwaarden beoogd in het vorige lid moeten imperatief en verplichtend bij de huurovereenkomst worden gevoegd.»;

3° er wordt een § 2 ingevoegd, luidende:

«§ 2. Met toepassing van de artikelen 1720, 1754 en 1755 van het Burgerlijk Wetboek op de huurovereenkomsten geregeld door deze afdeling, is de verhuurder verplicht tot alle herstellingen, andere dan de herstellingen die ten laste van de huurder komen. Deze herstellingen andere dan de huurherstellingen kunnen door de Koning worden gedefinieerd, via een in de Ministerraad overlegd koninklijk besluit.. Deze bepalingen hebben een imperatief karakter En zullen uitwerking hebben voor de huurovereenkomsten die ondertekend werden na het van kracht worden van deze wet.».

Art. 100

In dezelfde afdeling wordt een artikel 11*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 11*bis*. — § 1. De Koning zal drie bijlagen opstellen, een per gewest, voor elke huurovereenkomst, bevattende een uitleg over de wettelijke bepalingen met betrekking tot de volgende elementen: de bepalingen die door het betrokken gewest goedgekeurd werden inzake de normen van gezondheid, veiligheid en bewoonbaarheid, een uitleg over de aard van een imperatieve regel; de bepalingen met betrekking tot de schriftelijke huurovereenkomst, de registratie ervan en de kosteloosheid van de registratie; de loopduur van de huurovereenkomst; de mogelijkheden om de huurprijs te herzien, de indexering, de lasten; de regels opgesteld inzake de huurherstellingen; de mogelijkheden om de huurovereenkomst te beëindigen en de erbij horende bepalingen; de bepalingen in verband met de verandering van eigenaar; de mogelijkheden voor de partijen om ondersteund te worden bij een geschil.

§ 2. Deze bijlage zal verplichtend bij de huurovereenkomst worden gevoegd.».

Art. 101

Dans le Code civil, Livre III, titre VIII, chapitre II, section 2, insérée par la loi du 20 février 1991, l'article 10 est remplacé par la disposition suivante:

«Art 10. — § 1er. Si, indépendamment des sûretés prévues à l'article 1752 du Code civil, le preneur donne pour assurer le respect de ses obligations une des formes de garanties prévues à l'alinéa suivant, celle-ci ne peut excéder un montant équivalent à 2 ou 3 mois de loyers, selon la forme de la garantie locative.

Les garanties mentionnées à l'alinéa précédent peuvent prendre, au choix du preneur, 3 formes, soit un compte individualisé ouvert au nom du preneur auprès d'une institution financière, soit une garantie bancaire qui permet au preneur de constituer progressivement la garantie, soit une garantie bancaire résultant d'un contrat-type entre un CPAS et une institution financière.

Lorsque le choix du preneur consiste en le compte individualisé, la garantie locative ne peut excéder un montant équivalent à 2 mois de loyers. Les intérêts produits sont capitalisés au profit du preneur et le bailleur acquiert privilège sur l'actif du compte pour toute créance résultant de l'inexécution totale ou partielle des obligations du preneur.

Lorsque le choix du preneur consiste en une garantie bancaire qu'il s'engage à reconstituer totalement par mensualités constantes pendant la durée du contrat avec un maximum de trois ans, celle-ci sera d'un montant équivalent à 3 mois de loyers maximum. L'institution bancaire devra être celle auprès de laquelle le preneur dispose, le cas échéant, du compte bancaire sur lequel sont versés ses revenus professionnels ou de remplacement. Dans le cas ou le preneur met fin au versement de ses revenus professionnels ou de remplacement dans l'institution en question, celle-ci est en droit de réclamer la reconstitution intégrale et immédiate de la garantie, sans préjudice de la possibilité de transférer celle-ci à une autre institution financière. Nonobstant la loi bancaire du 22 mars 1993, une institution bancaire ne pourra pas refuser cette garantie pour des raisons liées à l'état de solvabilité du locataire. La loi du 12 juin 1991 relative au crédit à la consommation n'est pas d'application. Le Roi peut, par arrêté délibéré en conseil des ministres, modaliser l'obligation de l'institution financière de constituer une garantie bancaire dans le cas ou le candidat locataire est tenu, au moment de sa demande, par plus d'une

Art. 101

In het Burgerlijk Wetboek, Boek III, Titel VIII, hoofdstuk II, afdeling 2, ingevoegd bij de wet van 20 februari 1991, wordt artikel 10 vervangen door volgende bepaling:

« Art. 10. — § 1. Indien, behoudens de zekerheden voorzien in artikel 1752 van het Burgerlijk Wetboek, de huurder om het respecteren van zijn verplichtingen te garanderen, een van de vormen van waarborgen verstrekt voorzien in het volgende lid, mag die niet meer bedragen dan het bedrag dat gelijk is aan 2 of 3 maanden huur, afhankelijk van de vorm van de huurwaarborg.

De in het vorige lid vermelde waarborgen kunnen naar keuze van de huurder 3 vormen aannemen, ofwel een geïndividualiseerde rekening op naam van de huurder bij een financiële instelling, ofwel een bankwaarborg die het de huurder mogelijk maakt de waarborg progressief samen te stellen, ofwel een bankwaarborg ten gevolge van een standaardcontract tussen een OCMW en een financiële instelling.

Wanneer de huurder kiest voor de geïndividualiseerde rekening, mag de huurwaarborg niet meer bedragen dan een bedrag gelijk aan 2 maanden huur. De opgebrachte rente wordt gekapitaliseerd ten bate van de huurder en de verhuurder verwerft voorrecht op de activa van de rekening voor elke schuldvordering ten gevolge van het volledig of gedeeltelijk niet-nakomen van de verplichtingen van de huurder.

Wanneer de huurder kiest voor een bankwaarborg, waarbij hij zich verbindt die volledig samen te stellen middels constante maandelijkse afbetalingen gedurende de duur van de huurovereenkomst, met een maximumduur van 3 jaar, zal die gelijk zijn aan een bedrag van maximum 3 maanden huur. De financiële instelling moet die zijn waar de huurder in voorkomend zijn rekening heeft en waar zijn beroeps- of vervangingsinkomsten worden gestort. Indien de huurder stopt met het storten van zijn beroeps- of vervangingsinkomen bij de desbetreffende instelling, is die gerechtigd om de integrale en onmiddellijke samenstelling te eisen van de waarborg, onverminderd de mogelijkheid om die over te brengen naar een andere financiële instelling. In weerwil van de wet op de kredietinstellingen van 22 maart 1993, kan een financiële instelling deze waarborg niet weigeren om redenen in verband met de kredietwaardigheid van de huurder. De wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet is niet van toepassing. De Koning kan, via een in de Ministerraad overlegd besluit, de verplichting modaliseren van de verplichting van de financiële instelling om een huurwaarborg samen te stellen in het geval dat een kandidaat-huurder op het moment

autre obligation de reconstitution pour des garanties bancaires locatives octroyées antérieurement. Après une évaluation faite un an après l'entrée en vigueur de ce système, le Roi, par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres, pourra organiser une garantie publique pour couvrir les garanties octroyées par les banques à certaines catégories de locataires qu'Il définit et selon les modalités de financement qu'il définit. Le preneur ne devra aucun intérêt débiteur à l'institution financière; celle-ci lui accordera des intérêts dès le jour de la constitution totale de la garantie. L'institution financière dispose des privilèges de droit commun vis-à-vis du preneur en cas de non-exécution de son obligation de constituer progressivement la garantie.

Lorsque le choix du preneur consiste en la garantie bancaire, équivalent à maximum trois mois de loyer, résultant d'un contrat-type entre un CPAS et une institution financière, c'est le CPAS qui effectue la demande auprès de l'institution financière qui l'accorde au profit du bailleur.

Le Roi fixe le formulaire par lequel les institutions financières attesteront, vis-à-vis des bailleurs, que la garantie locative est octroyée, peu importe la manière dont cette garantie est constituée.

§ 2. Lorsque le bailleur est en possession de la garantie et s'abstient de la placer de la manière prévue au § 1er, alinéa 3, il est tenu de payer au preneur des intérêts au taux moyen du marché financier sur le montant de la garantie, à partir de la remise de celle-ci.

Ces intérêts sont capitalisés. Toutefois, à dater du jour où le preneur met en demeure le bailleur de satisfaire à l'obligation qui lui est imposée par le § 1er, alinéa 3, les intérêts dus sont les intérêts légaux sur le montant de la garantie.

§ 3. Il ne peut être disposé du compte bancaire, tant en principale qu'en intérêts, ni de la garantie bancaire ni du compte sur lequel la reconstitution de la garantie s'est effectuée, qu'au profit de l'une ou l'autre des parties, moyennant production soit d'un accord écrit, établi au plus tôt à la fin du bail, soit d'une copie d'une décision judiciaire. Cette décision est exécutoire par provision, nonobstant opposition ou appel, et sans caution ni cantonnement.».

van zijn aanvraag gebonden is door meer dan een andere samenstellingsverplichting voor huurwaar-borgen die voorheen gegarandeerd werden door de financiële instelling. Na een evaluatie die zal plaatsvinden één jaar na het van kracht worden van dit systeem, zal de Koning, via een in de Ministerraad overleg koninklijk besluit, een openbare waarborg kunnen organiseren om de waarborgen te dekken die door de financiële instellingen toegekend werden aan bepaalde categorieën huurders die Hij definieert en volgens de financieringsmodaliteiten die Hij definieert. De huurder zal geen enkele debetrente verschuldigd zijn aan de financiële instelling; die zal hem rente uitkeren vanaf de dag dat de waarborg volledig is samengesteld. De financiële instelling beschikt over de voorrechten van het gemeen recht ten overstaande van de huurder in geval hij zijn verplichting om de waarborg progressief samen te stellen niet naleeft.

Wanneer de huurder kiest voor de bankwaarborg gelijkwaardig met een maximum van drie maanden huur ten gevolge van een standaardcontract tussen een OCMW en een financiële instelling, is het OCMW dat daarom verzoekt bij de financiële instelling die de waarborg toestaat ten gunste van de huurder.

De Koning legt het formulier vast waarmee de financiële instellingen ten aanzien van de verhuurders zullen bevestigen dat de huurwaarborg toegekend is, ongeacht de manier waarop deze waarborg wordt gevormd.

§ 2. Wanneer de verhuurder in het bezit is van de waarborg en nalaat die te plaatsen op de manier voorzien in § 1, derde lid, is hij ertoe gehouden om aan de huurder rente te betalen aan de gemiddelde rentevoet van de financiële markt op het bedrag van de waarborg en vanaf het moment dat die overhandigd wordt.

Deze rente wordt gekapitaliseerd. Vanaf de dag dat de huurder de verhuurder in gebreke stelt om te voldoen aan de verplichting hem opgelegd door § 1, derde lid, is de verschuldigde rente echter de wettelijke interesten op het bedrag van de waarborg.

§ 3. Er mag niet beschikt worden over de bankrekening, noch in hoofdsom, noch in rente, noch van de bankwaarborg, dan ten voordele van een van beide partijen, mits voorleggen van ofwel een schriftelijk akkoord, dat ten vroegste opgesteld wordt bij het beëindigen van de huurovereenkomst, ofwel met een kopie van een rechterlijke beslissing. Deze beslissing is uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande verzet of voorziening en zonder borgstelling of kantonnement.».

TITRE VII

Finances

CHAPITRE PREMIER

Unité TVA – Solidarité

Art. 102

Un article 51*ter*, rédigé comme suit, est inséré dans le Code de la Taxe sur la valeur ajoutée:

«Art. 51*ter*. — Les personnes qui ne constituent qu'un seul assujetti par application de l'article 4, § 2, sont solidairement tenues vis-à-vis de l'État du paiement de la taxe, des intérêts, des amendes et des frais exigibles du fait des opérations qui se rapportent à la période pendant laquelle ces personnes constituent un seul assujetti pour l'application du présent Code.»

Art. 103

L'article 102 produit ses effets le 1er avril 2007.

CHAPITRE II

Impôts des sociétés – Réserves exonérées

Art. 104

Au titre X du Code des impôts sur les revenus 1992, il est inséré un nouvel article 519*ter*, rédigé comme suit:

«Art. 519*ter*. — § 1er. Par dérogation aux articles 215 et 246, alinéa 1er, le taux de l'impôt des sociétés ou, pour les contribuables visés à l'article 227, 2°, de l'impôt des non-résidents est réduit pour les exercices d'impositions 2008 à 2010:

1° en ce qui concerne les prélèvements imposables en vertu de l'article 511, § 1er, sur la réserve d'investissement constituée pendant l'exercice d'imposition 1982;

2° en ce qui concerne les prélèvements imposables en vertu de l'article 190, alinéa 4, qui sont effectués sur des plus-values réalisées autres que celles visées aux articles 44*bis* et 47 du présent code et à l'article 115, § 2, de la loi-programme du 2 août 2002, immunisées

TITEL VII

Financiën

HOOFDSTUK I

BTW-eenheid – Hoofdelijke aansprakelijkheid

Art. 102

In het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, wordt een artikel 51*ter* ingevoegd, luidende:

«Art. 51*ter*. — De personen die bij toepassing van artikel 4, § 2, als één belastingplichtige worden aangemerkt, zijn ten opzichte van de Staat hoofdelijk gehouden tot de voldoening van de belasting, de intresten, de geldboeten en de kosten die opeisbaar zijn ingevolge de handelingen die betrekking hebben op de periode waarin deze personen als één belastingplichtige worden aangemerkt voor de toepassing van dit Wetboek.».

Art. 103

Artikel 102 heeft uitwerking met ingang van 1 april 2007.

HOOFDSTUK II

Vennootschapsbelastingen - Vrijgestelde reserves

Art. 104

In titel X van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, wordt een nieuw artikel 519*ter* ingevoegd, luidende:

«Art. 519*ter*. — § 1. In afwijking van de artikelen 215 en 246, eerste lid, wordt, voor de aanslagjaren 2008 tot 2010, het tarief van de vennootschapsbelasting of, voor de in artikel 227, 2°, vermelde belastingplichtigen, van de belasting van niet-inwoners verlaagd:

1° met betrekking tot de overeenkomstig artikel 511, § 1, bedoelde belastbare opnemingen op de investeringsreserve, die zijn aangelegd gedurende het aanslagjaar 1982;

2° met betrekking tot de overeenkomstig artikel 190, vierde lid, bedoelde belastbare opnemingen, die zijn verricht op de verwezenlijkte meerwaarden, andere dan deze bedoeld in de artikel 44*bis* en 47 van dit wetboek en in artikel 115, § 2 van de programmawet van 2 au-

aux conditions prévues à l'article 190, alinéas 1er à 3, et qui n'excèdent pas le montant total de ces plus-values existant à la fin de la période imposable se rattachant à l'exercice d'imposition 2004.

Le taux visé à l'alinéa 1er est fixé:

à 16,5 p.c. pour l'exercice d'imposition 2008;

à 20,75 p.c. pour l'exercice d'imposition 2009; et

à 25 p.c. pour l'exercice d'imposition 2010.

Les taux visés à l'alinéa 1er sont en outre réduits pour les exercices d'impositions 2008 à 2010 respectivement à 10 p.c., 12 p.c. et 14 p.c. pour la partie des prélèvements qui correspond à des investissements réalisés pendant la période imposable se rattachant à l'exercice d'imposition considéré, en immobilisations corporelles, autres que ceux visés à l'article 75, 5°, ou en immobilisations incorporelles, qui sont amortissables et qui ne sont pas considérées comme un remploi en vertu des articles 44*bis*, 44*ter,* 47 et 194*quater* et qui antérieurement n'ont pas été prises en considération pour l'application de cette disposition.

§ 2. Aucune des déductions prévues aux articles 199 à 206 ou compensation avec la perte de la période imposable ne peut être opérée sur l'assiette de l'impôt visé au § 1er.

Par dérogation à l'article 276, aucun précompte, quotité forfaitaire d'impôt étranger ou crédit d'impôt ne peut être imputé sur l'impôt visé au § 1er.

§ 3. L'impôt visé au § 1er est éventuellement majoré comme il est prévu en matière d'impôt des personnes physiques par les articles 157 à 159, 161 à 164 et 166 à 168, en cas d'absence ou d'insuffisance de versements anticipés.

§ 4. L'article 463*bis* ne s'applique pas à l'impôt calculé conformément aux §§ 1er à 3.».

Art. 105

Toute modification apportée à partir du 17 octobre 2006 à la date de clôture des comptes annuels reste sans incidence pour l'application de l'article 86.

gustus 2002, die zijn vrijgesteld overeenkomstig artikel 190, eerste tot derde lid, en die niet hoger zijn dan het totale bedrag van die meerwaarden die bestonden op het einde van het belastbaar tijdperk verbonden aan het aanslagjaar 2004.

Het in het eerste lid vermelde tarief wordt bepaald:

op 16,5 pct. voor het aanslagjaar 2008;

op 20,75 pct. voor het aanslagjaar 2009; en

op 25 pct. voor het aanslagjaar 2010.

De in het eerste lid vermelde tarieven worden bovendien voor de aanslagjaren 2008 tot 2010 verlaagd naar respectievelijk 10 pct., 12 pct. en 14 pct. voor het gedeelte van de opnemingen dat overeenstemt met investeringen binnen het belastbaar tijdperk verbonden aan het desbetreffende aanslagjaar, in materiële vaste activa, andere dan deze vermeld in artikel 75, 5°, of immateriële vaste activa, die afschrijfbaar zijn en die niet als herbelegging in aanmerking worden genomen krachtens de artikelen 44*bis*, 44*ter,* 47 en 194*quater* en die voorheen nog niet in aanmerking werden genomen voor de toepassing van deze bepaling.

§ 2. Geen van de in artikelen 199 tot 206 bepaalde aftrekken noch compensatie met het verlies van het belastbaar tijdperk mag worden verricht op de grondslag van de in § 1 vermelde belasting.

In afwijking van artikel 276 mag geen voorheffing, noch forfaitair gedeelte van buitenlandse belasting , noch belastingkrediet worden verrekend op de in § 1 vermelde belasting.

§ 3. De in § 1 vermelde belasting wordt eventueel vermeerderd zoals vermeld in de artikelen 157 tot 159, 161 tot 164 en 166 tot 168, ingeval geen of ontoereikende voorafbetalingen zijn gedaan.

§ 4. Artikel 463*bis* is niet van toepassing op de belasting berekend overeenkomstig de §§ 1 tot 3.».

Art. 105

Elke wijziging die vanaf 17 oktober 2006 aan de datum van afsluiting van de jaarrekening wordt aangebracht, is zonder uitwerking voor de toepassing van artikel 86.

CHAPITRE III

Exonération des plus-values réalisées sur des bateaux d'intérieur destinés à la navigation commerciale

Art. 106

Il est inséré dans le Code des impôts sur les revenus 1992 un article 44*ter*, rédigé comme suit:

«Art. 44*ter*. — § 1er. Les plus-values qui sont réalisées sur les bateaux d'intérieur destinés à la navigation commerciale dans les circonstances visées à l'alinéa 2 sont entièrement exonérées, lorsqu'un montant égal à l'indemnité ou à la valeur de réalisation est remployé de la manière et dans les délais indiqués ci-après.

Les plus-values doivent être réalisées:

1° à l'occasion d'un sinistre, d'une réquisition en propriété ou d'un autre événement analogue, ou

2° à l'occasion d'une aliénation non visée au 1° de bateaux d'intérieur destinés à la navigation commerciale, pour autant que ceux-ci aient la nature d'immobilisation depuis plus de 5 ans au moment de leur aliénation.

Par bateaux d'intérieur destinés à la navigation commerciale, on entend:

– les bâtiments affectés au transport de biens ou de personnes tant pour compte propre que pour compte de tiers;
– les bâtiments affectés au poussage de bâtiments de navigation, tant pour compte propre que pour compte de tiers.

§ 2. Le remploi doit revêtir la forme de bateaux d'intérieur qui:

a) répondent aux normes écologiques déterminées par le Roi par arrêté délibéré en Conseil des Ministres;

b) sont destinés à la navigation commerciale;
c) sont utilisés en Belgique pour l'exercice de l'activité professionnelle;
d) répondent simultanément à au moins deux des conditions suivantes:

– avoir une année plus récente de construction – minimum 5 ans – que le bâtiment auquel se rapporte la plus-value;

HOOFDSTUK III

Vrijstelling van de meerwaarden gerealiseerd op binnenschepen bestemd voor de commerciële vaart

Art. 106

In het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 wordt een artikel 44*ter* ingevoegd luidend als volgt:

«Art. 44*ter*. — § 1. De meerwaarden die in de in het tweede lid bedoelde omstandigheden op binnenschepen bestemd voor de commerciële vaart zijn verwezenlijkt, worden volledig vrijgesteld wanneer een bedrag gelijk aan de verkregen schadevergoeding, of de verkoopwaarde wordt herbelegd op de wijze en binnen de termijn als hierna gesteld.

De meerwaarden moeten zijn verwezenlijkt:

1° naar aanleiding van een schadegeval, een opeising in eigendom of een andere gelijkaardige gebeurtenis, of

2° bij een niet in het 1 ° vermelde vervreemding van binnenschepen bestemd voor de commerciële vaart, voor zover deze sedert meer dan 5 jaar vóór hun vervreemding de aard van vaste activa hadden.

Onder binnenschepen bestemd voor de commerciële vaart moet worden verstaan:

– vaartuigen aangewend voor goederen- of personenvervoer, zowel voor eigen rekening als voor rekening van derden;
– vaartuigen aangewend voor het duwen van binnenvaartuigen, zowel voor eigen rekening als voor rekening van derden.

§ 2. De herbelegging moet gebeuren in binnenschepen die:

a) beantwoorden aan de ecologische normen bepaald door de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad;
b) bestemd zijn voor de commerciële vaart;
c) in België voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid worden gebruikt;
d) gelijktijdig beantwoorden aan minstens twee van de volgende voorwaarden:

– van een recenter bouwjaar zijn – minstens 5 jaar – dan het vaartuig waarop de meerwaarde betrekking heeft;

– avoir au moins 25 p.c. de capacité supplémentaire ou dans le cas d'un pousseur, 25 p.c. de force motrice supplémentaire, que le bâtiment auquel se rapporte la plus-value;

– avoir une ancienneté d'exploitation de 20 ans au maximum.

§ 3. Le remploi doit être effectué au plus tard à la cessation de l'activité professionnelle et dans un délai:

1° expirant 5 ans après la fin de la période imposable de perception de l'indemnité s'il s'agit de plus-values visées au § 1er, alinéa 2, 1°;

2° de 5 ans prenant cours le premier jour de la période imposable de la réalisation de la plus-value ou le premier jour de la pénultième période imposable précédant celle de la réalisation de la plus-value s'il s'agit de plus-values visées au §1er, alinéa 2, 2°.

§ 4. Pour pouvoir bénéficier de l'exonération visée au § 1er, alinéa 1er, le contribuable est tenu de joindre un relevé conforme au modèle arrêté par le ministre des Finances ou son délégué, à la déclaration aux impôts sur les revenus à partir de l'exercice d'imposition afférent à la période imposable de réalisation de la plus-value et jusqu'à l'exercice d'imposition afférent à la période imposable dans laquelle le délai de remploi est venu à expiration.

§ 5. A défaut de remploi dans les formes et délais prévus aux §§ 2 et 3 la plus-value est considérée comme un revenu de la période imposable pendant laquelle le délai de remploi est venu à expiration. Dans ce cas, l'article 47 n'est pas applicable.».

Art. 107

A l'article 46, du même Code, modifié par les lois des 28 juillet 1992, 21 décembre 1994, 30 janvier 1996, 16 avril 1997, 22 décembre 1998 et 14 janvier 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1 ° dans le § 2, alinéa 2, les mots «des articles 44, 44*bis*, 45, 47, 48 et 361 à 363» sont remplacés par les mots «des articles 44, 44*bıš*, 44*ter*, 45, 47, 48 et 361 à 363»;

2° dans le § 2, alinéa 3, les mots «visés aux articles 44*bis* et 47» sont remplacés par «visés aux articles 44*bis*, 44*ter* et 47».

– minstens 25 pct. meer laadvermogen of, in het geval van een duwboot, 25 pct. meer motorvermogen hebben dan het vaartuig waarop de meerwaarde betrekking heeft;

– maximum 20 jaar in gebruik zijn.

§ 3. De herbelegging moet uiterlijk bij de stopzetting van de beroepswerkzaamheid gebeuren en binnen een termijn:

1° die verstrijkt 5 jaar volgend op het einde van het belastbare tijdperk waarin de schadeloosstelling is ontvangen, voor meerwaarden vermeld in §1, tweede lid, 1°;

2° van 5 jaar vanaf de eerste dag van het belastbaar tijdperk waarin de meerwaarde is verwezenlijkt of vanaf de eerste dag van het voorlaatste belastbaar tijdperk dat de verwezenlijking van de meerwaarde voorafgaat voor meerwaarden vermeld in §1, tweede lid, 2°.

§ 4. Om de in § 1, eerste lid, vermelde vrijstelling te kunnen genieten, moet de belastingplichtige bij zijn aangifte in inkomstenbelastingen vanaf het aanslagjaar dat is verbonden aan het belastbare tijdperk van de verwezenlijking van de meerwaarde en tot het aanslagjaar dat is verbonden aan het belastbare tijdperk waarin de herbeleggingtermijn is verstreken, een opgave voegen waarvan het model door de minister van Financiën of zijn afgevaardigde wordt vastgesteld.

§ 5. Indien niet wordt herbelegd op de wijze en binnen de termijnen gesteld in §§ 2 en 3 wordt de verwezenlijkte meerwaarde aangemerkt als een inkomen van het belastbare tijdperk waarin de herbeleggingstermijn verstreken is. In dat geval is artikel 47 niet van toepassing.».

Art. 107

In artikel 46, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 28 juli 1992, 21 december 1994, 30 januari 1996, 16 april 1997, 22 december 1998 en 14 januari 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1 ° in § 2, tweede lid, worden de woorden «in de artikelen 44, 44*bis*, 45, 47, 48 en 361 tot 363» vervangen door de woorden»in de artikelen 44, 44*bis*, 44t*er*, 45, 47, 48 en 361 tot 363»;

2° in § 2, derde lid, worden de woorden «vermeld in de artikelen 44bis en 47» vervangen door de woorden «vermeld in de artikelen 44*bis*, 44*ter* en 47».

Art. 108

Dans l'article 47, § 1er, alinéa 1er, du même Code, modifié par l'arrêté royal du 20 décembre1996 et par les lois des 22 décembre 1998 et 14 janvier 2003, les mots «en vertu des articles 44, § 1, 2° et § 2 et 44*bis*» sont remplacés par les mots»en vertu des articles 44, § 1er, 2° et § 2, 44*bis* et 44*ter*».

Art. 109

A l'article 190 du même Code, modifié par les lois des 22 décembre 1998 et 14 janvier 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1 ° dans l'alinéa 1er, les mots «aux articles 44, §§ 1er et 3, 44*bis*, 45, 46, § 1er, alinéa 1er, 2°, et 47» sont remplacés par les mots «aux articles 44, §§ 1er et 3, 44*bis*, 44*ter*, 45, 46, § 1er, alinéa 1er, 2° et 47»;

2° dans l'alinéa 2, les mots «aux articles 44, §§ Ier et 3, 44*bis* et 47» sont remplacés par les mots «aux articles 44, §§ 1er et 3, 44*bis*, 44*ter* et 47».

Art. 110

A l'article 231 du même Code, modifié par les lois des 28 juillet 1992, 21 décembre 1994, 30 janvier 1996, 16 avril 1997, 22 décembre 1998 et 14 janvier 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1 ° dans le § 2, alinéa 5, les mots «visés aux articles 44*bis* et 47» sont remplacés par les mots»visés aux articles 44*bis*, 44*ter* et 47";

2° dans le § 3, alinéa 4, les mots «des articles 44, 44*bis*, 45, 47, 48 et 361 à 363» sont remplacés par les mots «des articles 44, 44*bis*, 44*ter*, 45, 47, 48 et 361 à 363»;

3° dans le § 3, alinéa 5, les mots «visés aux articles 44*bis* et 47» sont respectivement remplacés par les mots «visés aux articles 44*bis*, 44*ter* et 47».

Art. 111

Dans l'article 416, alinéa 1er, du même Code, modifié par les lois des 2 août 2002 et 14 janvier 2003, les mots «aux plus-values imposables en vertu des articles 44*bis*, § 5 ou 47, § 6», sont remplacés par les mots «aux plus-values imposables en vertu des articles 44*bis*, § 5, 44*ter*, § 5 ou 47, § 6».

Art. 108

In artikel 47 § 1, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 20 december 1996 en bij de wetten van 22 december 1998 en 14 januari 2003, worden de woorden «ingevolge de artikelen 44, § 1, 2°, en § 2 en 44*bis*» vervangen door de woorden «ingevolge de artikelen 44, § 1, 2° en § 2, 44*bis* en 44*ter*».

Art. 109

In artikel 190 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 22 december 1998 en 14 januari 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1 ° in het eerste lid worden de woorden «in de artikelen 44, §§ 1 en 3, 44*bis*, 45, 46, § 1, eerste lid, 2°, en 47» vervangen door de woorden «in de artikelen 44, §§ 1 en 3, 44*bis*, 44*ter*, 45, 46, § 1, eerste lid, 2°, en 47»;

2° in het tweede lid worden de woorden «in de artikelen 44, §§ 1 en 3, 44bis en 47» vervangen door de woorden «in de artikelen 44, §§ 1 en 3, 44*bis*, 44*ter* en 47».

Art. 110

In artikel 231 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 28 juli 1992, 21 december 1994, 30 januari 1996, 16 april 1997, 22 december 1998 en 14 januari 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1 ° in § 2, vijfde lid, worden de woorden «vermeld in de artikelen 44*bis* en 47» vervangen door de woorden «vermeld in de artikelen 44*bis*, 44*ter* en 47»;

2° in § 3, vierde lid, worden de woorden»in de artikelen 44, 44*bis*, 45, 47, 48 en 361 tot 363" vervangen door de woorden «in de artikelen 44, 44*bis*, 44*ter*, 45, 47, 48 en 361 tot 363»;

3° in § 3, vijfde lid, worden de woorden «vermeld in de artikelen 44*bis* en 47» respectievelijk vervangen door de woorden «vermeld in de artikelen 44*bis*, 44*ter* en 47».

Art. 111

In artikel 416, eerste lid van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 2 augustus 2002 en 14 januari 2003, worden de woorden «met de krachtens artikelen 44*bis*, § 5 of 47, § 6, belastbaar geworden meerwaarden» vervangen door de woorden «met de krachtens artikel 44*bis*, § 5, 44*ter*, § 5 of 47, § 6, belastbaar geworden meerwaarden».

Art. 112

Le Roi fixe, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, la date d'entrée en vigueur des articles 106 à 111.

CHAPITRE IV

Mesures restrictives spécifiques à l'encontre de certaines personnes et entités dans le cadre de la lutte contre le financement du terrorisme

Art. 113

L'arrêté royal du 28 décembre 2006 relatif aux mesures restrictives spécifiques à l'encontre de certaines personnes et entités dans le cadre de la lutte contre le financement du terrorisme est confirmé avec effet à la date d'entrée en vigueur.

CHAPITRE V

Conciliation en matière fiscale

Section première

Le service de conciliation fiscale

Art. 114

§ 1er. Le service de conciliation fiscale examine les demandes de conciliation dont il est saisi dans le cadre du présent chapitre en toute objectivité, impartialité et en toute indépendance et dans le respect de la loi; il tend à concilier les points de vue des parties et leur adresse un rapport de conciliation.

Le service de conciliation fiscale refuse de traiter une demande de conciliation:

– si la demande est manifestement non fondée;

– si le demandeur n'a manifestement pas accompli de démarches auprès de l'autorité administrative compétente concernée en vue de concilier les points de vue.

L'introduction et l'examen d'une demande de conciliation n'ont aucun effet suspensif ni interruptif.

Art. 112

De Koning bepaalt, bij een besluit vastegesteld na overleg in de Ministerraad, de datum van inwerkingtreding van de artikelen 106 tot 111.

HOOFDSTUK IV

Specifieke beperkende maatregelen tegen bepaalde personen en entiteiten met het oog op de strijd tegen de financiering van het terrorisme

Art. 113

Het koninklijk besluit van 28 december 2006 inzake specifieke beperkende maatregelen tegen bepaalde personen en entiteiten met het oog op de strijd tegen de financiering van het terrorisme wordt bekrachtigd met uitwerking op de dag van zijn inwerkingtreding.

HOOFDSTUK V

Invoering van bemiddeling op fiscaal gebied

Afdeling 1

De fiscale bemiddelingsdienst

Art. 114

§ 1. De fiscale bemiddelingsdienst onderzoekt de aanvragen tot bemiddeling die hem in het kader van dit hoofdstuk worden voorgelegd, in alle objectiviteit, onpartijdigheid en onafhankelijkheid en met inachtneming van de wet; hij streeft ernaar de standpunten van de partijen te verzoenen en zendt hen een bemiddelingsverslag.

De fiscale bemiddelingsdienst weigert een aanvraag tot bemiddeling te behandelen:

– indien de aanvraag duidelijk ongegrond is;

– indien de aanvrager duidelijk geen stappen bij de betrokken bevoegde administratieve overheid heeft ondernomen teneinde de standpunten met elkaar te verzoenen.

De indiening en het onderzoek van een aanvraag tot bemiddeling heeft geen enkel schorsend noch stuitend effect.

Les rapports de conciliation et les décisions relatives à la recevabilité ne sont susceptibles d'aucun recours ni administratif, ni judiciaire.

§ 2. Le service de conciliation fiscale peut également adresser des recommandations au Président du SPF Finances dont il dépend, notamment en ce qui concerne des actes ou des fonctionnements administratifs non conformes aux principes de bonne administration et aux lois et règlements.

§ 3. Dans l'exécution de ses missions, le service de conciliation fiscale peut:

– recueillir toutes les informations qu'il estime nécessaire;
– entendre toutes les personnes concernées;

– et effectuer toutes les constatations sur place.

§ 4. Le service de conciliation fiscale exerce ses missions telles que définies au présent chapitre sans préjudice des compétences des médiateurs fédéraux visées dans la loi du 22 mars 1995.

§ 5. Le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres:

– crée le service dénommé «service de conciliation fiscale» et détermine ses modalités de fonctionnement;
– nomme après avis du comité de direction les dirigeants du service précité et détermine ses modalités de fonctionnement;
– détermine les modalités d'application du présent chapitre.

Section 2

Modification du Code de la taxe sur la valeur ajoutée

Art. 115

Un article 84*quater*, rédigé comme suit, est inséré dans le Code de la taxe sur la valeur ajoutée:

«Art. 84*quater*. — § 1er. En cas de désaccord persistant relatif à la taxation porté devant le ministre des Finances ou le fonctionnaire délégué par lui, le redevable de la taxe peut introduire une demande de conciliation auprès du service de conciliation fiscale.

De bemiddelingsverslagen en de beslissingen betreffende de onontvankelijkheid komen niet in aanmerking voor een administratief noch voor een gerechtelijk beroep.

§ 2. De fiscale bemiddelingsdienst kan ook aanbevelingen richten tot de Voorzitter van de FOD Financiën van wie hij afhangt wanneer het met name gaat om bestuurshandelingen of de bestuurlijke werking die in strijd zijn met de principes van behoorlijk bestuur en de wetten en verordeningen.

§ 3. In de uitvoering van zijn opdrachten kan de fiscale bemiddelingsdienst:

– alle inlichtingen die hij nodig acht, inwinnen;

– alle betrokken personen horen;

– en ter plaatse alle vaststellingen doen.

§ 4. De fiscale bemiddelingsdienst oefent zijn opdracht zoals bepaald in dit hoofdstuk uit zonder afbreuk te doen aan de bevoegdheden van de federale ombudsmannen bedoeld in de wet van 22 maart 1995.

§ 5. De Koning, bij een in een Ministerraad overlegd besluit,:

– richt de dienst met als naam «fiscale bemiddelingsdienst» op en bepaalt diens werkingswijze;
– benoemt na advies van het directiecomité de bestuurders van de bovenvermelde dienst en bepaalt diens werkingswijze;
– bepaalt de toepassingswijze van dit hoofdstuk.

Afdeling 2

Wijziging van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde

Art. 115

In het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde wordt een artikel 84*quater* ingevoegd, luidende:

«Art. 84*quater*. — § 1. In geval een blijvend meningsverschil over de taxatie gebracht wordt voor de minister van Financiën of de door hem gedelegeerde ambtenaar, kan de schuldenaar van de belasting een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst.

§ 2. La demande de conciliation est irrecevable lorsque le redevable de la taxe a introduit au préalable une opposition à contrainte, lorsqu'une expertise en application de l'article 59, § 2, a été requise ou lorsqu'il a déjà été statué sur la contestation.

Lorsque le redevable de la taxe introduit une opposition à contrainte, lorsqu'une expertise en application de l'article 59, § 2, est requise ou lorsqu'il a déjà été statué sur la contestation, avant la notification du rapport de conciliation, le service de conciliation fiscale est déchargé de sa compétence.

§ 3. Suite au rapport de conciliation, la décision administrative peut rectifier le montant de la dette fiscale pour autant qu'elle n'implique pas d'exemption ou de modération d'impôt. Il n'est cependant pas permis d'exiger un supplément d'impôt.».

Art. 116

Un article 85*ter*, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 85*ter*. — En cas de conflit avec le receveur chargé du recouvrement de sa dette fiscale, le redevable peut introduire une demande de conciliation auprès du service de conciliation fiscale.».

Section 3

Modification du Code des impôts sur les revenus 1992

Art. 117

Un article 376*quinquies*, rédigé comme suit, est inséré dans le Code des impôts sur les revenus 1992:

«Art. 376*quinquies*. — § 1er. En cas de réclamation introduite auprès du directeur des contributions, le redevable, ainsi que son conjoint sur les biens duquel l'imposition est mise en recouvrement, peuvent introduire une demande de conciliation auprès du service de conciliation fiscale.

§ 2. La demande de conciliation est irrecevable lorsque le redevable a introduit au préalable une action auprès du tribunal de 1ère instance ou lorsqu'il a déjà été statué sur la réclamation.

§ 2. De aanvraag tot bemiddeling is onontvankelijk indien de schuldenaar van de belasting voorafgaand verzet heeft aangetekend tegen het dwangbevel, wanneer de deskundige schatting gevorderd werd met toepassing van artikel 59, § 2, of wanneer reeds uitspraak werd gedaan over de betwisting.

Wanneer de schuldenaar van de belasting verzet aantekent tegen het dwangbevel, wanneer de deskundige schatting gevorderd is met toepassing van artikel 59, § 2, of wanneer over de betwisting uitspraak werd gedaan vóór de kennisgeving van het bemiddelingsverslag, is de fiscale bemiddelingsdienst ontheven van zijn bevoegdheid.

§ 3. Ingevolge het bemiddelingsverslag kan de administratieve beslissing het bedrag van de fiscale schuld aanpassen voor zover dit geen vrijstelling of vermindering van belasting inhoudt. Het is evenwel niet toegelaten om een aanvullende belasting te vestigen.».

Art. 116

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 85*ter* ingevoegd, luidende:

«Art. 85*ter*. — Ingeval van betwisting met de ontvanger belast met de invordering van zijn fiscale schuld, kan de belastingschuldige een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst.».

Afdeling 3

Wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Art. 117

In het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 wordt een artikel 376*quinquies* ingevoegd, luidende:

«Art. 376*quinquies*.— § 1. Ingeval een bezwaarschrift werd ingediend bij de directeur der belastingen, kan de belastingschuldige, evenals zijn echtgenoot op wiens goederen de aanslag wordt ingevorderd, een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst.

§ 2. De aanvraag tot bemiddeling is onontvankelijk wanneer de belastingschuldige voorafgaandelijk een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft aanhangig gemaakt of wanneer reeds over de betwisting uitspraak werd gedaan.

Lorsque le redevable a introduit une action auprès du tribunal de 1ère instance ou lorsqu'il a déjà été statué sur la réclamation, avant la notification du rapport de conciliation, le service de conciliation fiscale est déchargé de sa compétence.».

Art. 118

Un article 399*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 399*bis*. — En cas de conflit avec le receveur chargé du recouvrement de sa dette fiscale, le redevable, ainsi que son conjoint sur les biens duquel l'imposition est mise en recouvrement, peuvent introduire une demande de conciliation auprès du service de conciliation fiscale.».

Art. 119

Un article 501*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 501*bis*. — § 1er. Si, au cours du traitement de la réclamation et après échange de vues, le désaccord persiste, le réclamant peut introduire, par l'intermédiaire de l'agent enquêteur, une demande de conciliation auprès du service de conciliation fiscale.

Lorsque le procès-verbal de désaccord, rédigé en vue de requérir la décision arbitrale prévue au § 2 du présent article, a été signifié au contribuable avant la notification du rapport de conciliation, le service de conciliation fiscale est déchargé de sa compétence.

§ 2. Si, malgré la conciliation éventuelle, l'agent enquêteur et le réclamant ne peuvent s'accorder sur le montant du revenu cadastral à attribuer à l'immeuble, un procès-verbal de désaccord est dressé et l'agent enquêteur et le réclamant ont la faculté de requérir un arbitrage pour fixer le revenu cadastral en question.».

Art. 120

Dans le même Code, le premier alinéa de l'article 502 est abrogé.

Wanneer de belastingschuldige een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft aanhangig gemaakt of wanneer reeds over de betwisting uitspraak werd gedaan, vóór de kennisgeving van het bemiddelingsverslag, is de fiscale bemiddelingsdienst ontheven van zijn bevoegdheid.».

Art. 118

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 399*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 399*bis*. — Ingeval van betwisting met de ontvanger belast met de invordering van zijn fiscale schuld, kan de belastingschuldige, evenals zijn echtgenoot op wiens goederen de aanslag wordt ingevorderd, een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst.».

Art. 119

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 501*bis* ingevoegd luidende:

«Art. 501*bis*. — § 1. Indien in de loop van de behandeling van het bezwaar en na onderhandelingen de onenigheid blijft bestaan, kan de bezwaarindiener, via de tussenkomst van de onderzoekende ambtenaar, een aanvraag om bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst.

Wanneer het proces-verbaal van niet-akkoord, opgesteld met het oog op het vorderen van de scheidsrechterlijke beslissing zoals bedoeld in § 2 van dit artikel, aan de belastingplichtige werd betekend, vóór de kennisgeving van het bemiddelingsverslag, is de fiscale bemiddelingsdienst ontheven van zijn bevoegdheid.

§ 2. Indien de onderzoekende ambtenaar en de bezwaarindiener, ondanks de eventuele bemiddeling, geen akkoord bereiken over het kadastraal inkomen dat aan het onroerend goed moet worden toegekend, wordt een proces-verbaal van niet-akkoord opgemaakt en hebben de onderzoekende ambtenaar en de bezwaarindiener de mogelijkheid een scheidsrechterlijke beslissing te vorderen ten einde het bedoeld kadastraal inkomen vast te stellen.».

Art. 120

In hetzelfde Wetboek wordt het eerste lid van artikel 502 opgeheven.

Section 4

Modification du Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus

Art. 121

A l'article 2, alinéa 1er, du Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus, les mots «399*bis*,» sont insérés entre les mots «398» et «409».

Section 5

Modifications au Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, au Code des droits de succession et au Code des droits et taxes divers

Sous-section première

Modifications au Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe

Art. 122

A l'article 219 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, remplacé par l'article 66 de la loi du 15 mars 1999, sont apportées les modifications suivantes:

1° dans l'alinéa 1er:

a) les mots «ou au recouvrement» sont insérés après le mot «perception»;

b) les mots «ou au fonctionnaire délégué par lui» sont ajoutés après les mots «le ministre des Finances»;

2° les alinéas suivants sont insérés entre l'alinéa 1er et l'alinéa 2:

«Si après échanges de vues, le désaccord avec le Ministre ou le fonctionnaire délégué par lui persiste sur une difficulté visée à l'alinéa 1er, le contribuable peut demander l'intervention du service de conciliation fiscale.

Dans le cas où la difficulté concerne la valeur vénale d'un bien qui est soumis à l'expertise visée à l'article 189, l'intervention du service de conciliation fiscale ne peut plus être demandée ou se poursuivre à ce sujet dès lors que la demande d'expertise de contrôle est

Afdeling 4

Wijziging van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen

Art. 121

In artikel 2, eerste lid, van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen worden de woorden «399*bis*,» ingevoegd tussen de woorden «398» en de woorden «409».

Afdeling 5

Wijzigingen aan het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, aan het Wetboek der successierechten en aan het Wetboek diverse rechten en taksen

Onderafdeling 1

Wijzigingen aan het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten

Art. 122

In artikel 219 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, vervangen door artikel 66 van de wet van 15 maart 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden:

a) na het woord «heffing» de woorden «of de invordering» ingevoegd;

b) de woorden «of de door hem gedelegeerde ambtenaar» ingevoegd tussen de woorden «de minister van Financiën» en het woord «opgelost»;

2° tussen het eerste en het tweede lid worden de volgende leden ingevoegd:

«Indien na onderhandelingen over een moeilijkheid als bedoeld in het eerste lid geen akkoord met de Minister of met de door hem gedelegeerde ambtenaar wordt bereikt, kan de belastingplichtige verzoeken om bemiddeling door de fiscale bemiddelingsdienst.

In geval de moeilijkheid de verkoopwaarde betreft van een goed dat aan de in artikel 189 bedoelde schatting is onderworpen, kan de bemiddeling van de fiscale bemiddelingsdienst desbetreffend niet meer gevraagd of verder uitgevoerd worden van zodra de vordering tot

notifiée. Le Roi peut déterminer les difficultés relatives à la perception et au recouvrement des droits d'enregistrement pour lesquelles l'intervention du service de conciliation fiscale est exclue.»;

3° dans l'alinéa 2 qui devient l'alinéa 4, les mots «ou par le fonctionnaire délégué par lui» sont insérés entre les mots «Le ministre des Finances» et le mot «conclut».

Sous-section 2

Modifications au Code des droits de succession

Art. 123

A l'article 141 du Code des droits de succession, modifié par les articles 96 de la loi du 4 août 1986 et 73 de la loi du 15 mars 1999, sont apportées les modifications suivantes:

1° dans l'alinéa 1er:

a) les mots «ou au recouvrement» sont insérés après le mot «perception»;
b) les mots «ou au fonctionnaire délégué par lui» sont ajoutés après les mots «le Ministre des Finances»;

2° les alinéas suivants sont insérés entre l'alinéa 1er et l'alinéa 2:

«Si après échanges de vues, le désaccord avec le ministre ou le fonctionnaire délégué par lui persiste sur une difficulté visée à l'alinéa 1er, le contribuable peut demander l'intervention du service de conciliation fiscale.

Dans le cas où la difficulté concerne la valeur vénale d'un bien qui est soumis à l'expertise visée à l'article 111, l'intervention du service de conciliation fiscale ne peut plus être demandée ou se poursuivre à ce sujet dès lors que la demande d'expertise de contrôle est notifiée. Le Roi peut déterminer les difficultés relatives à la perception et au recouvrement des droits de succession pour lesquelles l'intervention du service de conciliation fiscale est exclue.»;

3° dans l'alinéa 2 qui devient l'alinéa 4, les mots «ou le fonctionnaire délégué par lui» sont insérés entre les mots «Le ministre des Finances» et le mot «conclut».

controleschatting is ingesteld. De Koning kan bepalen voor welke moeilijkheden in verband met de heffing en invordering van de registratierechten bemiddeling door de fiscale bemiddelingsdienst is uitgesloten.»;

3° in het tweede lid, dat het vierde lid wordt, worden de woorden «of de door hem gedelegeerde ambtenaar» ingevoegd tussen de woorden «De minister van Financiën» en de woorden «gaat dadingen met de belastingplichtigen aan».

Onderafdeling 2

Wijzigingen aan het Wetboek der successierechten

Art. 123

In artikel 141 van het Wetboek der successierechten, gewijzigd bij de artikelen 96 van de wet van 4 augustus 1986 en 73 van de wet van 15 maart 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden:

a) na het woord «heffing» de woorden «of de invordering» ingevoegd;
b) de woorden «of de door hem gedelegeerde ambtenaar» ingevoegd tussen de woorden «komt de Minister van Financiën» en het woord «toe»;

2° tussen het eerste en het tweede lid worden de volgende leden ingevoegd:

«Indien na onderhandelingen over een moeilijkheid als bedoeld in het eerste lid geen akkoord met de minister of met de door hem gedelegeerde ambtenaar wordt bereikt, kan de belastingplichtige verzoeken om bemiddeling door de fiscale bemiddelingsdienst.

In geval de moeilijkheid de verkoopwaarde betreft van een goed dat aan de in artikel 111 bedoelde schatting is onderworpen, kan de bemiddeling van de fiscale bemiddelingsdienst desbetreffend niet meer gevraagd of verder uitgevoerd worden van zodra de vordering tot controleschatting is ingesteld. De Koning kan bepalen voor welke moeilijkheden in verband met de heffing en invordering van de successierechten bemiddeling door de fiscale bemiddelingsdienst is uitgesloten.»;

3° in het tweede lid, dat het vierde lid wordt, worden de woorden «of de door hem gedelegeerde ambtenaar» ingevoegd tussen de woorden «De minister van Financiën» en de woorden «gaat de transacties met de belastingplichtigen aan».

Sous-section 3

Modifications au Code des droits et taxes divers

Art. 124

A l'article 202[4] du Code des droits et taxes divers, modifié par les articles 75 de la loi du 4 août 1986 et 83 de la loi du 15 mars 1999, sont apportées les modifications suivantes:

1° dans l'alinéa 1er:

a) les mots «ou au recouvrement» sont insérés après le mot «perception»;
b) les mots «ou au fonctionnaire délégué par lui» sont ajoutés après les mots «le Ministre des Finances»;

2° les alinéas suivants sont insérés entre l'alinéa 1er et l'alinéa 2:

«Si après échanges de vues, le désaccord avec le ministre ou le fonctionnaire délégué par lui persiste sur une difficulté visée à l'alinéa 1er, le contribuable peut demander l'intervention du service de conciliation fiscale.

Le Roi peut déterminer les difficultés relatives à la perception et au recouvrement des droits et taxes divers pour lesquelles l'intervention du service de conciliation fiscale est exclue.».

Section 6

Modifications à la Loi générale sur les douanes et accises du 18 juillet 1977

Art. 125

Il est inséré dans la loi générale sur les douanes et accises du 18 juillet 1977, un nouveau Chapitre XXIII*bis*, comprenant les articles 219*bis* à 219*quater*, et rédigé comme suit:

«Chapitre XXIII*bis* - Conciliation fiscale».

Art. 126

Un article 219*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

Onderafdeling 3

Wijzigingen aan het Wetboek diverse rechten en taksen

Art. 124

In artikel 202[4] van het Wetboek diverse rechten en taksen, gewijzigd bij artikelen 75 van de wet van 4 augustus 1986 en 83 van de wet van 15 maart 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden:

a) de woorden «het innen» vervangen door de woorden «de heffing of de invordering»;
b) de woorden «of de door hem gedelegeerde ambtenaar» ingevoegd tussen de woorden «de Minister van Financiën» en het woord «opgelost»;

2° tussen het eerste en het tweede lid worden de volgende leden ingevoegd:

«Indien na onderhandelingen over een moeilijkheid als bedoeld in het eerste lid geen akkoord met de Minister of met de door hem gedelegeerde ambtenaar wordt bereikt, kan de belastingplichtige verzoeken om bemiddeling door de fiscale bemiddelingsdienst.

De Koning kan bepalen voor welke moeilijkheden in verband met de heffing en invordering van de diverse rechten en taksen bemiddeling door de fiscale bemiddelingsdienst is uitgesloten.».

Afdeling 6

Wijzigingen aan de Algemene wet inzake douane en accijnzen van 18 juli 1977

Art. 125

In de Algemene wet inzake douane en accijnzen van 18 juli 1977 wordt een nieuw Hoofdstuk XXIII*bis* ingevoegd, dat de artikelen 219*bis* tot 219*quater* omvat, luidende:

«Hoofdstuk XXIII*bis* - Fiscale bemiddeling».

Art. 126

In dezelfde wet wordt een artikel 219*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 219*bis*. Toute personne qui, conformément aux dispositions des articles 211 à 219, exerce régulièrement un recours administratif contre une décision peut introduire une demande de conciliation concernant cette décision auprès du service de conciliation fiscale.».

Art. 127

Un article 219*ter*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 219*ter*. — La demande de conciliation est irrecevable lorsque le requérant a introduit au préalable une action auprès du tribunal de 1ère instance ou lorsqu'une décision a été prise en application de l'article 219 sur le recours administratif.

Lorsque le requérant a introduit au préalable une action auprès du tribunal de 1ère instance ou lorsqu'une décision a été prise en application de l'article 219 sur le recours administratif, avant la notification du rapport de conciliation, le service de conciliation fiscale est déchargé de sa compétence.».

Art. 128

Un article 219*quater*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 219*quater*. — L'introduction d'une demande de conciliation ne suspend pas l'exécution de la décision contestée.».

Section 7

Disposition commune

Art. 129

Le Roi, par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres, fixe la date d'entrée en vigueur des dispositions du présent chapitre.

«Art. 219*bis*. Ieder persoon die, overeenkomstig de artikelen 211 tot en met 219 een regelmatig administratief beroep tegen een beschikking instelt, kan een aanvraag tot bemiddeling betreffende die beschikking indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst.».

Art. 127

In dezelfde wet wordt een artikel 219*ter* ingevoegd, luidende:

«Art. 219*ter*. — De aanvraag tot bemiddeling is onontvankelijk wanneer de aanvrager voorafgaandelijk een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft aanhangig gemaakt of wanneer over het administratief beroep bij toepassing van artikel 219 een beslissing werd getroffen.

Wanneer de belastingschuldige een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft aanhangig gemaakt of wanneer over het administratief beroep bij toepassing van artikel 219 een beslissing werd getroffen, vóór de kennisgeving van het bemiddelingsverslag, is de fiscale bemiddelingsdienst ontheven van zijn bevoegdheid.».

Art. 128

In dezelfde wet wordt een artikel 219*quat*er ingevoegd, luidende:

«Art. 219*quater*. — De aanvraag tot bemiddeling schort de tenuitvoerlegging van de aangevochten beschikking niet.».

Afdeling 7

Gemeenschappelijke bepaling

Art. 129

De bepalingen van dit hoofdstuk treden in werking op de door de Koning te bepalen datum bij een in een Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

CHAPITRE VI

Modification du Code des impôts sur les revenus 1992 en matière de régime de taxation relatif à certaines indemnités payées ou attribuées à des chercheurs

Art. 130

L'article 90 du Code des impôts sur les revenus 1992, modifié par les arrêtés royaux du 20 décembre 1996, du 20 juillet 2000 et du 13 juillet 2001 et par les lois du 10 août 2001, du 15 décembre 2004 et du 27 décembre 2005, est complété par la disposition suivante:

«12° les indemnités personnelles provenant de l'exploitation d'une découverte payées ou attribuées à des chercheurs par une université, une haute école, le Fonds National de la Recherche Scientifique, le «Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen» ou une institution scientifique agréée conformément à l'article 275[3], § 1er, alinéa 2, sur la base d'un règlement relatif à la valorisation édicté par cette université, cette haute école ou cette institution scientifique. Par «chercheur», on entend tout chercheur visé à l'article 275[3], § 1er, alinéas 1er et 2, qui – seul ou au sein d'une équipe – mène des recherches dans une université, une haute école ou une institution scientifique agréée, ainsi que les professeurs. Il convient d'entendre par «découvertes»: des inventions susceptibles d'octroi de brevet, produits de culture, dessins et modèles, topographies de semi-conducteurs, programmes informatiques et bases de données, qui peuvent être affectés à des fins commerciales.».

Art. 131

Dans le titre II, chapitre II, section V, sous-section II, du même Code, il est inséré un article 102*bis*, rédigé comme suit:

«Art. 102*bis*. — Les revenus visés à l'article 90, 12°, s'entendent de leur montant net, c'est-à-dire de leur montant brut diminué de 10 p.c. de frais forfaitaires.».

Art. 132

A l'article 171, 1°, a, du même Code, les mots «et 12°» sont insérés après les mots «article 90, 1°».

HOOFDSTUK VI

Wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 inzake het aanslagstelsel van bepaalde vergoedingen betaald of toegekend aan onderzoekers

Art. 130

Artikel 90 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 20 december 1996, 20 juli 2000 en 13 juli 2001 en bij de wetten van 10 augustus 2001, 15 december 2004 en 27 december 2005, wordt aangevuld als volgt:

«12° persoonlijke vergoedingen uit de exploitatie van een uitvinding die door een universiteit, een hogeschool, het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek, het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen of een overeenkomstig artikel 275[3], § 1, tweede lid, erkende wetenschappelijke instelling op basis van een valorisatiereglement uitgevaardigd door die universiteit, hogeschool of wetenschappelijke instelling, worden betaald of toegekend aan onderzoekers. Onder «onderzoeker» wordt verstaan iedere onderzoeker die wordt beoogd in artikel 275[3], § 1, eerste en tweede lid, en die – alleen of binnen een ploeg – onderzoek verricht in een universiteit, hogeschool of erkende wetenschappelijke instelling, alsmede de docenten. Onder «uitvindingen» wordt verstaan potentieel octrooieerbare uitvindingen, kweekproducten, tekeningen en modellen, topografieën van halfgeleiderproducten, computerprogramma's en databanken, die voor commerciële doeleinden kunnen worden aangewend.».

Art. 131

In titel II, hoofdstuk II, afdeling V, onderafdeling II, van hetzelfde Wetboek wordt een artikel 102*bis* ingevoegd dat luidt als volgt:

«Art. 102*bis*. — De in artikel 90, 12°, vermelde inkomsten worden naar het netto bedrag ervan in aanmerking genomen, dit is het bruto bedrag verminderd met 10 pct. forfaitaire kosten.».

Art. 132

In artikel 171, 1°, a, van hetzelfde Wetboek worden de woorden «en 12°» ingevoegd tussen de woorden «artikel 90, 1°» en het woord «, vermelde».

Art. 133

A l'article 228, § 2, 9°, du même Code, modifié par l'arrêté royal du 20 décembre 1996 et par les lois des 15 décembre 2004 et 25 avril 2006, sont apportées les modifications suivantes:

1° les mots «l'article 90, 1° à 11°» sont remplacés par les mots «l'article 90, 1° à 12°»;

2° le 9° est complété par un k, rédigé comme suit:

«k) d'indemnités personnelles provenant de l'exploitation d'une découverte payées ou attribuées à des chercheurs par une université ou une haute école belge, le Fonds National de la Recherche Scientifique, le «*Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen*» ou une institution scientifique agréée conformément à l'article 275[3], § 1er, alinéa 2, sur la base d'un règlement relatif à la valorisation édicté par cette université, cette haute école ou cette institution scientifique. Par «chercheur» on entend, tout chercheur visé à l'article 275[3], § 1er, alinéas 1er et 2, qui – seul ou au sein d'une équipe – mène des recherches dans une université, une haute école ou une institution scientifique agréée, ainsi que les professeurs. Il convient d'entendre par «découvertes»: des inventions susceptibles d'octroi de brevet, produits de culture, dessins et modèles, topographies de semi-conducteurs, programmes informatiques et bases de données, qui peuvent être affectés à des fins commerciales.».

Art. 134

A l'article 232, alinéa 1er, 2°, du même Code, modifié par la loi du 28 juillet 1992, sont apportées les modifications suivantes:

1° dans la phrase liminaire, les mots «et des plus-values visées à l'article 228, § 2, 9°, h,» sont remplacés par les mots «, des plus-values visées à l'article 228, § 2, 9°, h, et des revenus divers visés à l'article 228, § 2, 9°, k,»;

2° dans le b, les mots «et 9°, h» sont remplacés par les mots «et 9°, h et k».

Art. 135

Dans le texte français de l'article 275[3], § 1er, alinéa 1er, du même Code, inséré par la loi du 3 juillet 2005 et modifié par la loi-programme (I) du 27 décembre 2006,

Art. 133

In artikel 228, § 2, 9°, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 20 december 1996 en bij de wetten van 15 december 2004 en 25 april 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden «artikel 90, 1° tot 11°» worden vervangen door de woorden «artikel 90, 1° tot 12°»;

2° het 9° wordt aangevuld met een k, die luidt als volgt:

«k) persoonlijke vergoedingen uit de exploitatie van een uitvinding die door een Belgische universiteit of hogeschool, het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek, het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen of een overeenkomstig artikel 275[3], § 1, tweede lid, erkende onderzoeksinstelling op basis van een valorisatiereglement uitgevaardigd door die universiteit, hogeschool of onderzoeksinstelling, worden betaald of toegekend aan onderzoekers. Onder «onderzoeker» wordt verstaan iedere onderzoeker die is beoogd in artikel 275[3], § 1, eerste en tweede lid, en die – alleen of binnen een ploeg – onderzoek verricht in een universiteit, hogeschool of erkende onderzoeksinstelling, alsmede de docenten. Onder «uitvindingen» wordt verstaan potentieel octrooieerbare uitvindingen, kweekproducten, tekeningen en modellen, topografieën van halfgeleiderproducten, computerprogramma's en databanken, die voor commerciële doeleinden kunnen worden aangewend.».

Art. 134

In artikel 232, eerste lid, 2°, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 28 juli 1992, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de inleidende zin worden de woorden «en van de in artikel 228, § 2, 9°, h vermelde meerwaarden» vervangen door de woorden «, van de in artikel 228, § 2, 9°, h, vermelde meerwaarden en van de in 228, § 2, 9°, k, vermelde diverse inkomsten»;

2° in b worden de woorden «en 9°, h» vervangen door de woorden «en 9°, h en k».

Art. 135

In de Franse tekst van artikel 275[3], § 1, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 3 juli 2005 en gewijzigd bij de programmawet (I) van 27 de-

les mots «écoles supérieures» sont remplacés par les mots «hautes écoles».

Art. 136

Les articles 130 à 134 sont applicables aux indemnités payées ou attribuées à partir du 1er janvier 2007.

CHAPITRE VII

Exonération d'impôts des primes et subsides en capital et en intérêt, attribués par les institutions régionales dans le cadre de l'aide à la recherche et au développement, à des sociétés

Art. 137

Dans le titre III, chapitre II, section III, sous-section Ire*bis*, du Code des impôts sur les revenus 1992, il est inséré un nouvel article 193*ter* rédigé comme suit:

«Art. 193*ter*. § 1er. Les bénéfices sont exonérés à concurrence du montant des primes, et des subsides en capital et en intérêt sur immobilisations incorporelles et corporelles, qui sont attribués à des sociétés dans le cadre de l'aide à la recherche et au développement par les institutions régionales compétentes, dans le respect de la réglementation européenne en matière d'aide d'état.

§ 2. En cas d'aliénation d'une des immobilisations visées au § 1er, sauf à l'occasion d'un sinistre, d'une expropriation, d'une réquisition en propriété ou d'un autre événement analogue, survenue dans les trois premières années de l'investissement, le montant des bénéfices antérieurement exonérés est considéré comme un bénéfice de la période imposable pendant laquelle l'aliénation a eu lieu.».

Art. 138

A l'article 198, alinéa 1er, 14°, du même Code, inséré par la loi du 23 décembre 2005, les mots «visés à l'article 193*bis*, § 1er,» sont remplacés par les mots «visés aux articles 193*bis*, § 1er, alinéa 2, et 193*ter*, § 1er,».

Art. 139

Les articles 137 et 138 s'appliquent aux primes et subsides notifiés à partir du 1er janvier 2007 et pour

cember 2006, worden de woorden «écoles supérieures» vervangen door de woorden «hautes écoles».

Art. 136

De artikelen 130 tot 134 zijn van toepassing op de vergoedingen die vanaf 1 januari 2007 worden betaald of toegekend.

HOOFDSTUK VII

Vrijstelling van belasting van premies en kapitaal- en interestsubsidies toegekend door gewestelijke instellingen in het kader van steun aan onderzoek en ontwikkeling toegekend aan vennootschappen

Art. 137

In titel III, hoofdstuk II, afdeling III, onderafdeling I*bis*, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, wordt een nieuw artikel 193*ter* ingevoegd, dat luidt als volgt:

«Art. 193*ter*. § 1. De winst wordt vrijgesteld ten belope van het bedrag van de premies, en de kapitaal- of interestsubsidies op immateriële en materiële vaste activa, die aan vennootschappen worden toegekend in het kader van de steun aan onderzoek en ontwikkeling door de bevoegde gewestelijke instellingen, rekening houdend met de Europese reglementering inzake staatssteun.

§ 2. In geval van vervreemding van één van de in § 1 vermelde vaste activa, anders dan bij schadegeval, onteigening, opeising in eigendom of een andere gelijkaardige gebeurtenis, die gedurende de eerste drie jaren van de investering plaatsvindt, wordt het bedrag van de voorheen vrijgestelde winst geacht een winst te zijn van het belastbaar tijdperk gedurende hetwelk de vervreemding heeft plaatsgevonden.».

Art. 138

In artikel 198, eerste lid, 14°, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 23 december 2005, worden de woorden «in artikel 193*bis*, § 1, vermelde» vervangen door de woorden «in de artikelen 193*bis*, § 1, tweede lid, en 193*ter*, § 1, vermelde».

Art. 139

De artikelen 137 en 138 zijn van toepassing op premies en subsidies die worden betekend vanaf 1 januari

autant que la date de notification se rapporte au plus tôt à la période imposable qui se rattache à l'exercice d'imposition 2008.

Toute modification apportée à partir du 21 décembre 2006 à la date de clôture des comptes annuels reste sans incidence.».

TITRE VIII

Énergie

Modifications à la loi du 11 avril 2003 sur les provisions constituées pour le démantèlement des centrales nucléaires et pour la gestion des matières fissiles irradiées dans ces centrales

Art. 140

L'article 2 de la loi du 11 avril 2003 sur les provisions constituées pour le démantèlement des centrales nucléaires et pour la gestion de matières fissibles irradiées dans ces centrales est complété comme suit:

«8° «Commission des provisions nucléaires»: la Commission d'avis et de contrôle des provisions constituées pour le démantèlement des centrales nucléaires et pour la gestion de matières fissiles irradiées, visée dans la présente loi.».

Art. 141

L'intitulé de la section première du chapitre II de la même loi est remplacé par l'intitulé suivant:

«Section première. – La Commission des provisions nucléaires.».

Art. 142

Aux articles 3, 4, § 2, 5, §2, 6, §§ 2 et 4, 7,§ 1er, 8, 9, 10, 12, §§ 2 à 4, 14, §§ 2 à 4, 15, 16, §§ 1er et 2, 18, 19, 22 et 25 de la même loi, toute mention ou référence au «Comité de suivi» est remplacée par une mention ou référence à la «Commission des provisions nucléaires».

Art. 143

A l'article 3 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

2007 en voor zover de datum van betekening ten vroegste behoort tot het belastbaar tijdperk dat aan het aanslagjaar 2008 verbonden is.

Elke wijziging die vanaf 21 december 2006 aan de afsluitingsdatum van de jaarrekening wordt aangebracht, is zonder uitwerking.».

TITEL VIII

Energie

Wijzigingen aan de wet van 11 april 2003 betreffende de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van splijtstoffen bestraald in deze kerncentrales

Art. 140

Artikel 2 van de wet van 11 april 2003 betreffende de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van splijtstoffen bestraald in deze kerncentrales wordt aangevuld als volgt:

«8° «Commissie voor nucleaire voorzieningen»: de advies- en controlecommissie over de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van bestraalde splijtstoffen, die in deze wet wordt bedoeld.».

Art. 141

Het opschrift van afdeling 1 van hoofdstuk II van dezelfde wet wordt vervangen door het volgende opschrift:

«Afdeling 1. – De Commissie voor nucleaire voorzieningen.».

Art. 142

In de artikelen 3, 4, § 2, 5, §2, 6, §§ 2 en 4, 7,§ 1, 8, 9, 10, 12, §§ 2 tot 4, 14, §§ 2 tot 4, 15, 16, §§ 1 en 2, 18, 19, 22 en 25 van dezelfde wet wordt elke vermelding van of verwijzing naar het «Opvolgingscomité» vervangen door een vermelding van of een verwijzing naar de «Commissie voor nucleaire voorzieningen».

Art. 143

In artikel 3 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° le mot «autonome» est inséré entre les mots «juridique» et «et ayant»;

2° l'article est complété par l'alinéa suivant:

«La Commission des provisions nucléaires assure la concertation entre l'État et la société de provisionnement nucléaire pour l'accomplissement des missions qui lui sont confiées conformément à l'article 5.».

Art. 144

A l'article 4 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° le § 1er est remplacé par la disposition suivante:

«§ 1er. La Commission des provisions nucléaires est composée des neuf personnes suivantes:

– l'Administrateur général de l'Administration de la Trésorerie ou son suppléant;
– le président du comité de direction de la Commission de Régulation de l'Electricité et du Gaz ou son suppléant;

– le président de la Commission bancaire, financière et des assurances ou son suppléant;
– le fonctionnaire dirigeant de l'Administration du Budget ou son suppléant;
– une personne désignée par la Banque nationale de Belgique ou son suppléant;
– le fonctionnaire dirigeant de l'administration de l'Energie ou son suppléant;
– trois représentants de la société de provisionnement nucléaire ou leurs suppléants.

Le président de la Commission des provisions nucléaires est choisi parmi les membres qui représentent l'État.

Le président et les membres de la Commission des provisions nucléaires qui représentent l'État sont nommés par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres pour un terme renouvelable de six ans.

Les membres de la Commission des provisions nucléaires qui représentent la société de provisionnement nucléaire sont nommés sur présentation de la société de provisionnement nucléaire.»;

2° le § 3 est remplacé par la disposition suivante:

«La Commission des provisions nucléaires est assistée par un secrétariat permanent. La composition

1° het woord «eigen» wordt ingevoegd tussen de woorden «met» en «rechtspersoonlijkheid»;

2° het artikel wordt aangevuld met het volgende lid:

«De Commissie voor nucleaire voorzieningen zorgt voor het overleg tussen de Staat en de kernprovisievennootschap voor de uitvoering van de opdrachten die haar overeenkomstig artikel 5 worden toevertrouwd.».

Art. 144

Artikel 4 van dezelfde wet wordt gewijzigd als volgt:

1° § 1 wordt vervangen als volgt:

«§ 1. De Commissie voor nucleaire voorzieningen is samengesteld uit de volgende negen personen:

– de Administrateur-generaal van de Administratie der Thesaurie of zijn plaatsvervanger;
– de voorzitter van het directiecomité van de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas of zijn plaatsvervanger;
– de voorzitter van de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen of zijn plaatsvervanger;
– de leidende ambtenaar van de Administratie voor de Begroting of zijn plaatsvervanger;
– een persoon aangeduid door de Nationale Bank van België of zijn plaatsvervanger;
– de leidende ambtenaar van het bestuur Energie of zijn plaatsvervanger;
– drie vertegenwoordigers van de kernprovisievennootschap of hun plaatsvervangers.

De voorzitter van de Commissie voor nucleaire voorzieningen wordt gekozen onder de leden die de Staat vertegenwoordigen.

De Voorzitter en de andere leden van de Commissie voor nucleaire voorzieningen die de Staat vertegenwoordigen, worden bij een in ministerraad overlegd koninklijk besluit benoemd voor een hernieuwbare termijn van zes jaar.

De leden van de Commissie voor nucleaire voorzieningen die de kernprovisievennootschap vertegenwoordigen worden benoemd op voordracht van de kernprovisievennootschap.»;

2° § 3 wordt vervangen als volgt:

«De Commissie voor nucleaire voorzieningen wordt bijgestaan door een vast secretariaat. De samenstel-

et le fonctionnement de ce secrétariat sont arrêtés par la Commission des provisions nucléaires, en fonction des moyens nécessaires à l'accomplissement des missions qui lui sont confiées conformément à l'article 5.».

Art. 145

A l'article 5 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1. le § 1er est remplacé par la disposition suivante:

«§ 1er. La Commission des provisions nucléaires a une compétence d'avis et de contrôle sur la constitution et la gestion des provisions pour le démantèlement des centrales nucléaires et pour la gestion des matières fissiles irradiées. Elle émet des avis dans les cas visés au § 2, 1°, et exerce son contrôle sur les matières visées au § 2, 2°.»;

2. le point c du § 2, 1°, est complété comme suit:

«et §7, ainsi que les conditions auxquelles ces investissements sont réalisés.»;

3. le § 2, 2°, est complété comme suit:

«e. les conditions des prêts éventuellement consentis par la société de provisionnement nucléaire conformément à l'article 14, § 5, alinéa 2;

f. la disponibilité de la contre-valeur du montant des prêts visés au point e, y compris les garanties éventuelles constituées par les bénéficiaires desdits prêts.».

Art. 146

A l'article 6 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° le § 1er est remplacé par la disposition suivante:

«§ 1er. La Commission des provisions nucléaires émet ses avis et prend ses décisions à la majorité simple. Ces avis et décisions engagent la société de provisionnement nucléaire.

Les avis et décisions de la Commission des provisions nucléaires concernant l'existence et la suffisance de ces provisions requièrent l'avis conforme de l'Organisme

ling en de werking van dit secretariaat worden door de Commissie voor nucleaire voorzieningen vastgelegd op basis van de middelen die nodig zijn voor de uitvoering van de opdrachten die haar overeenkomstig artikel 5 worden toevertrouwd.».

Art. 145

Artikel 5 van dezelfde wet wordt gewijzigd als volgt:

1° § 1 wordt vervangen als volgt:

«§ 1. De Commissie voor nucleaire voorzieningen heeft een advies- en controlebevoegdheid over de aanleg en het beheer van de voorzieningen voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van bestraalde splijtstoffen. Ze brengt adviezen uit in de gevallen die in § 2, 1°, worden bedoeld en oefent controle uit op de in § 2, 2°, bedoelde materies.»;

2° punt c van § 2, 1°, wordt aangevuld als volgt:

«en § 7, alsook de voorwaarden waartegen deze investeringen worden uitgevoerd»;

3. § 2, 2°, wordt aangevuld als volgt:

«e. de voorwaarden van de leningen die eventueel worden toegekend door de kernprovisievennootschap overeenkomstig artikel 14, § 5, tweede lid;

f. de beschikbaarheid van de tegenwaarde van de in punt e bedoelde leningen, met inbegrip van de eventuele zekerheden, die door degenen die deze leningen hebben ontvangen, werden gesteld.».

Art. 146

Artikel 6 van dezelfde wet wordt gewijzigd als volgt:

1° § 1 wordt vervangen als volgt:

«§ 1. De Commissie voor nucleaire voorzieningen brengt adviezen uit en neemt besluiten bij gewone meerderheid. Deze adviezen en besluiten binden de kernprovisievennootschap.

De adviezen en besluiten van de Commissie voor nucleaire voorzieningen met betrekking tot het bestaan en de toerekendheid van de voorzieningen vergen het

national des Déchets radioactifs et des Matières fissiles enrichies.»;

2° au § 2, les mots «ou décision» sont insérés entre les mots «contre tout avis» et le mot «émanant», et les mots «ou de la décision» sont insérés après les mots «réception de l'avis»;

3° le § 2 est complété par l'alinéa suivant:

«Les représentants de l'État peuvent, à la majorité de quatre des six membres désignés par l'État, faire opposition, auprès du ministre ayant l'Energie dans ses attributions, contre tout avis ou décision émanant de la Commission des provisions nucléaires, ce dans un délai de 14 jours ouvrables après adoption de l'avis ou de la décision. En cas de parité des voix entre les représentants de l'État, la voix du président de la Commission des Provisions nucléaires est prépondérante pour former opposition.

Toutefois cette opposition, lorsqu'il concerne l'application des dispositions de l'article 14, § 7, n'est possibles que pour autant qu'il porte sur plus de 10 pour cent des 10 pour cent de la partie des 25 pour cent des provisions pour le démantèlement et des provisions pour la gestion des matières fissiles irradiées ou pour autant que les décisions prises au cours de l'exercice aient cumulativement porté sur plus de 10 pour cent des 10 pour cent de la partie des 25 pour cent de ces provisions.»;

4° le § 3 est remplacé par la disposition suivante:

«§ 3. Le ministre ayant l'Energie dans ses attributions soumet l'opposition au Conseil des Ministres qui prend une décision contraignante dans les 90 jours ouvrables.

L'opposition introduite contre un avis ou une décision de la Commission des provisions nucléaires suspend l'obligation de la société de provisionnement nucléaire de suivre ledit avis ou ladite décision jusqu'au jour où le Conseil des Ministres rend sa décision.».

Art. 147

A l'article 7 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° le premier tiret du § 1er est complété comme suit:

eensluidend advies van de Nationale Instelling voor Radioactief Afval en Verrijkte Splijtstoffen.»;

2° in § 2 worden de woorden «of besluit» ingevoegd tussen de woorden «tegen elk advies» en het woord «van» en worden de woorden «of besluit» toegevoegd na «ontvangst van het advies»;

3° § 2 wordt aangevuld als volgt:

«De vertegenwoordigers van de Staat kunnen zich, bij een meerderheid van vier van de zes stemmen die zijn toegewezen aan de leden die de Staat vertegenwoordigen, verzet aantekenen bij de minister die Energie in zijn bevoegdheid heeft tegen elk advies of besluit van de Commissie voor nucleaire voorzieningen, en dit binnen een termijn van 14 werkdagen na de aanneming van het advies of het besluit. Bij staking van stemmen tussen de vertegenwoordigers van de Staat is de stem van de voorzitter van de Commissie voor nucleaire voorzieningen doorslaggevend om het verzet aan te tekenen.

Indien het verzet echter betrekking heeft op de bepalingen van artikel 14, § 7, dan is het verzet slechts mogelijk voorzover het betrekking heeft op meer dan 10 procent van de 10 procent van het deel van de 25 procent van de voorzieningen voor de ontmanteling en van de voorzieningen voor het beheer van bestraalde splijtstoffen of voorzover de genomen beslissingen cumulatief betrekking hebben op meer dan 10 procent van de 10 procent van het deel van de 25 procent van deze voorzieningen.»;

4° § 3 wordt vervangen als volgt:

«§ 3. De minister die Energie onder zijn bevoegdheid heeft, legt het verzet voor aan de Ministerraad die een bindende beslissing neemt binnen 90 werkdagen.

Het verzet ingesteld tegen een advies of besluit van de Commissie voor nucleaire voorzieningen schorst de verplichting van de kernprovisievennootschap om dit advies of besluit te volgen tot de dag van de beslissing van de Ministerraad.».

Art. 147

Artikel 7 van dezelfde wet wordt gewijzigd als volgt:

1° het eerste streepje van § 1 wordt aangevuld als volgt:

«le «credit rating» international, s'il existe, et le ratio d'endettement établi trimestriellement au regard des fonds propres des bénéficiaires des prêts consentis par la société de provisionnement nucléaire conformément à l'article 14, § 5, alinéa 2»;

2° le quatrième tiret du § 1er est remplacé par la disposition suivante:

«chaque modification du credit rating d'un exploitant nucléaire ou, si un tel credit rating existe, d'un bénéficiaire des prêts consentis par la société de provisionnement nucléaire conformément à l'article 14, § 5, alinéa 2, ou la circonstance que l'agence concernée a placé un exploitant nucléaire ou, le cas échéant, un tel bénéficiaire sous «credit watch»»;

3° le cinquième tiret du § 1er est complété comme suit:

«et le ratio d'endettement au regard des capitaux propres des bénéficiaires des prêts consentis par la société de provisionnement nucléaire conformément à l'article 14, § 5, alinéa 2»;

4° au sixième tiret du § 1er, les mots «et des bénéficiaires des prêts consentis par la société de provisionnement nucléaire conformément à l'article 14, § 5, alinéa 2» sont insérés entre les mots «de l'exploitant nucléaire» et les mots «en matière d'hypothèques».

5° le § 2 est remplacé par la disposition suivante :

«§ 2. Afin de permettre à la Commission des provisions nucléaires de remplir ses missions:

1° les exploitants nucléaires lui fournissent sans délai, toutes les décisions et informations concernant les privilèges et hypothèques qu'ils consentent;

2° la société de provisionnement nucléaire fait inclure, dans les conventions visées à l'article 14, § 5, alinéa 2, l'obligation, pour les bénéficiaires des prêts consentis par la société de provisionnement nucléaire, de fournir à la Commission des provisions nucléaires, sans délai, toutes les décisions et informations concernant les privilèges et hypothèques qu'ils consentent.»;

6) le § 3 est complété par l'alinéa suivant:

«Les coûts de ces avis restent à charge des institutions ou des centres de compétence spécialisés auxquels ils ont été demandés dans la mesure où ces coûts sont déjà couverts par les exploitants nucléaires

«de internationale kredietrating, indien ze bestaat, en de schuldenratio driemaandelijks vastgesteld ten aanzien van het eigen vermogen van degenen die van de kernprovisievennootschap leningen ontvangen overeenkomstig artikel 14, § 5, tweede lid»;

2. het vierde streepje van § 1 wordt vervangen als volgt:

«elke wijziging in de kredietrating van een kernexploitant of, indien een dergelijke kredietrating bestaat, van degene die van de kernprovisievennootschap leningen ontvangt overeenkomstig artikel 14, § 5, tweede lid of de omstandigheid dat het betrokken agentschap een kernexploitant of desgevallend degene die van de kernprovisievennootschap leningen ontvangt op «credit watch» heeft geplaatst»;

3° het vijfde streepje van § 1 wordt aangevuld als volgt:

«en de schuldratio ten aanzien van het eigen vermogen van degenen die van de kernprovisievennootschap leningen ontvangen overeenkomstig artikel 14, § 5, tweede lid »;

4° in het zesde streepje van § 1 worden de woorden «en van degenen die van de kernprovisievennootschap leningen ontvangen overeenkomstig artikel 14, § 5, tweede lid» ingevoegd tussen het woord «kernexploitant» en de woorden «inzake hypotheken».

5° § 2 wordt vervangen als volgt:

«§ 2. Teneinde de Commissie voor nucleaire voorzieningen toe te laten haar opdrachten te vervullen:

1° bezorgen de kernexploitanten haar onverwijld alle beslissingen en informatie inzake voorrechten en hypotheken die ze toekennen;

2° laat de kernprovisievennootschap laat in de in artikel 14, § 5, tweede lid, bedoelde overeenkomsten de verplichting opnemen, voor degenen die leningen ontvangen van de kernprovisievennootschap, om de Commissie voor nucleaire voorzieningen onverwijld alle beslissingen en informatie inzake voorrechten en hypotheken die ze toekennen te bezorgen.»;

6° § 3 wordt aangevuld met het volgende lid:

«De kosten van deze adviezen blijven ten laste van de instellingen of van de gespecialiseerde kenniscentra aan wie zij werden gevraagd in het geval dat deze kosten reeds door de kernexploitanten op basis van an-

en vertu d'autres dispositions légales ou réglementaires. Les coûts de ces avis sont à charge de la société de provisionnement nucléaire s'ils ne sont pas couverts par d'autres dispositions légales ou réglementaires.» .

Art. 148

L'article 8, § 1er, de la même loi est complété comme suit:

«Ce rapport est soumis par la Commission des provisions nucléaires avant le 1er octobre de l'année suivant l'exercice concerné et comprend un état de ses frais de fonctionnement.».

Art. 149

A l'article 9, la première phrase est remplacée par le texte suivant:

«Les frais de fonctionnement et de secrétariat ainsi que les coûts des avis demandés par la Commission des provisions nucléaires en vertu de l'article 7, § 3, dont le montant maximum est fixé annuellement par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres, sont à charge de la société de provisionnement nucléaire. Cette dernière les facture aux exploitants nucléaires et aux sociétés visées à l'article 24, § 1er, au prorata de leur quote-part dans la production industrielle d'électricité par fission de combustibles nucléaires.

La Commission des provisions nucléaires établit un budget annuel et le transmet au plus tard le 1er octobre de l'année précédant l'exercice concerné, pour approbation, au ministre qui a l'énergie dans ses attributions.».

Art. 150

A l'article 11 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° au § 1er, alinéa 2, les mots «et, conformément à l'article 24, les sociétés visées à l'article 24, § 1er,» sont insérés entre les mots «Les exploitants nucléaires» et les mots «sont tenus de payer»;

2° le § 2, alinéa 2, est complété comme suit:

«, après déduction des montants à verser directement à la société de provisionnement nucléaire par les sociétés visées à l'article 24, § 1er».

dere wettelijke of reglementaire bepalingen gedekt worden. De kosten van deze adviezen zijn ten laste van de kernprovisievennootschap indien ze niet gedekt worden door andere wettelijke of reglementaire bepalingen.».

Art. 148

Artikel 8, § 1, van dezelfde wet wordt aangevuld als volgt:

«Dit verslag wordt voorgelegd door de Commissie voor nucleaire voorzieningen vóór 1 oktober van het jaar dat volgt op het betrokken jaar en bevat de staat van zijn werkingskosten.».

Art. 149

In artikel 9 wordt de eerste zin vervangen als volgt:

«De werkings- en secretariaatkosten alsook de kosten voor de adviezen gevraagd door de Commissie voor nucleaire voorzieningen krachtens artikel 7, § 3, waarvoor jaarlijks bij in Ministerraad overlegd koninklijk besluit een maximum wordt bepaald, zijn ten laste van de kernprovisievennootschap. Deze laatste rekent ze aan aan de kernexploitanten en aan de in artikel 24, § 1, bedoelde vennootschappen naar verhouding van hun aandeel in de industriële productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen.

De Commissie voor nucleaire voorzieningen maakt een jaarlijks budget op en stuurt het ten laatste op 1 oktober van het jaar dat voorafgaat aan het betrokken jaar, ter goedkeuring aan de minister die energie onder zijn bevoegdheid heeft.».

Art. 150

Artikel 11 van dezelfde wet wordt gewijzigd als volgt:

1° in § 1, tweede lid, worden de woorden «en overeenkomstig artikel 24 de in artikel 24, § 1, bedoelde vennootschappen» ingevoegd tussen de woorden «De kernexploitanten» en de woorden «zijn gehouden tot»;

2° § 2, tweede lid, wordt aangevuld als volgt:

«na aftrek van de bedragen die rechtsreeks door de in artikel 24, § 1 bedoelde vennootschappen moeten worden betaald aan de kernprovisievennootschap».

Art. 151

A l'article 14 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° le § 1er de la même loi est complété comme suit:

«Ce pourcentage maximum de 75% peut être modifié par un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres sur avis de la société de provisionnement nucléaire et de la Commission des provisions nucléaires moyennant des garanties sur l'existence et la suffisance des provisions.»;

2° le § 5 est remplacé par la disposition suivante:

«§ 5. La partie des provisions ne pouvant faire l'objet de prêts aux exploitants nucléaires est placée par la société de provisionnement nucléaire:

1° dans des actifs extérieurs aux exploitants nucléaires, dans le respect d'une suffisante diversification et répartition des investissements afin de minimiser le risque; ou

2° dans des prêts à des personnes morales autres que les exploitants nucléaires, dans le respect de l'alinéa 2 et conformément aux restrictions et précisions prévues au § 7.

Les conditions des prêts visés au point 2° ci-dessus et les garanties à constituer par les bénéficiaires de ces prêts en faveur de la société de provisionnement nucléaire afin de garantir la disponibilité de la contre-valeur du montant de ceux-ci, sont fixées dans des conventions établies entre la société de provisionnement et les bénéficiaires. Ces conventions sont transmises, pour approbation, à la Commission des provisions nucléaires, qui en vérifie la conformité avec les dispositions de la présente loi. Si aucune convention n'est obtenue, le Conseil des Ministres prend une décision sur avis conforme de la Commission des provisions nucléaires.»;

3° un nouveau § 7 est inséré et rédigé comme suit:

«§ 7. La Commission des provisions nucléaires établit une liste de personnes morales, autres que les exploitants nucléaires, et de projets. Un montant représentant 10 pour cent de la partie de 25 pour cent du montant total des provisions qui ne peut faire l'objet de prêts aux exploitants nucléaires, est réservé aux

Art. 151

Artikel 14 van dezelfde wet wordt gewijzigd als volgt:

1° § 1 van dezelfde wet wordt aangevuld als volgt:

«Dit maximum percentage van 75% kan worden gewijzigd bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit na advies van de kernprovisievennootschap en de Commissie voor nucleaire voorzieningen mits de garanties over het bestaan en de toereikendheid van de provisies.»;

2° § 5 wordt vervangen als volgt:

«§ 5. Het deel van de voorzieningen dat niet het voorwerp mag uitmaken van leningen aan kernexploitantenovereenkomstig §1, wordt door de kernprovisievennootschap belegd:

1° in activa buiten de kernexploitanten, met aandacht voor een voldoende diversificatie en spreiding van de beleggingen teneinde het risico te minimaliseren of;

2° in leningen aan andere rechtspersonen dan kernexploitanten, met inachtname van tweede lid en overeenkomstig de beperkingen en preciseringen bepaald in § 7.

De voorwaarden van de in punt 2° bedoelde leningen en van de zekerheden die door degenen die deze leningen ontvangen worden gesteld ten gunste van de kernprovisievennootschap om de beschikbaarheid van de tegenwaarde van de leningen te garanderen, worden bepaald in overeenkomsten afgesloten tussen de kernprovisievennootschap en degenen die de leningen ontvangen. Deze overeenkomsten worden ter goedkeuring overgemaakt aan de Commissie voor nucleaire voorzieningen die hun overeenstemming met de bepalingen van deze wet controleert. Indien geen overeenkomst wordt bereikt, dan neemt de Ministerraad een beslissing conform het advies van de Commissie voor nucleaire voorzieningen.»;

3° een nieuw § 7 wordt toegevoegd, luidende als volgt:

«§ 7. De Commissie voor nucleaire voorzieningen stelt een lijst op van rechtspersonen, andere dan kernexploitanten, en van projecten. Een bedrag van 10 procent van het deel van 25 procent van het totaal van de voorzieningen dat niet het voorwerp mag uitmaken van leningen aan kernexploitanten, wordt voorbehouden

emprunts destinés aux personnes morales et projets mentionnés dans cette liste.

La Commission des provisions nucléaires établit pour ces emprunts un taux d'intérêt inférieur à celui appliqué sur le marché pour un crédit semblable. Ce taux ne peut toutefois être inférieur à la somme de l'inflation pendant l'année civile précédente et du pourcentage d'indemnisation des coûts liés à l'emprunt et ne porte pas préjudice aux garanties sur l'existence et la suffisance des provisions.

Sans préjudice aux garanties sur l'existence et la suffisance des provisions et après l'avis de la Commission des provisions nucléaires et de la société de provisionnement nucléaire, le Roi peut par un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres, adapter la liste des personnes morales, des projets et taux d'intérêt, ainsi qu'augmenter le pourcentage de 10 pour cent de la partie de 25 pour cent du montant total des provisions qui ne peut faire l'objet de prêts aux exploitants nucléaires.».

Art. 152

L'article 24 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 24. — § 1er. Toute société autre qu'un exploitant nucléaire ayant une quote-part dans la production industrielle d'électricité par fission de combustibles nucléaires contribue, au prorata de cette quote-part, à la constitution des provisions pour le démantèlement et pour la gestion des matières fissiles irradiées, ainsi que le cas échéant, à la couverture de l'insuffisance desdites provisions selon les modalités prévues dans une ou plusieurs conventions conclues ou a conclure entre la société concernée et l'exploitant nucléaire concerné. Ces conventions sont communiquées à la Commission des provisions nucléaires.

§ 2. La contribution visée au § 1er est due dès qu'une société prend une quote-part dans la production industrielle d'électricité par fission de combustibles nucléaires et aussi longtemps qu'elle la garde.

§ 3. Les sociétés visées au § 1er transfèrent à la société de provisionnement nucléaire, par versement trimestriel, leur quote-part du montant total de la dotation aux provisions pour le démantèlement.

§ 4. Aussi longtemps que les sociétés visées au § 1er gardent une quote-part dans la production industrielle d'électricité par fission de combustibles nucléaires, la

voor leningen ten behoeve van de in deze lijst vermelde rechtspersonen en projecten.

De Commissie voor nucleaire voorzieningen bepaalt met betrekking tot deze leningen, een interesttarief lager dan de marktrente voor een gelijkaardig krediet, maar zonder dat het tarief lager mag zijn dan de som van de inflatie tijdens het vorige kalenderjaar en de procentuele vergoeding van de kosten verbonden aan de lening en doet geen afbreuk aan de garanties over het bestaan en de toereikendheid van de provisies.

Zonder afbreuk te doen aan de garanties over het bestaan en de toereikendheid van de provisies en na advies van de Commissie voor nucleaire voorzieningen en van kernprovisievennootschap, kan de Koning middels een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, de lijst van rechtspersonen, van projecten en het interesttarief aanpassen, alsook de 10 procent van het deel van 25 procent van het totaal van de voorzieningen dat niet het voorwerp mag uitmaken van leningen aan kernexploitanten.».

Art. 152

Artikel 24 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«Art. 24. — § 1. Elke andere vennootschap dan een kernexploitant die een aandeel heeft in de industriële productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen moet, naar rato van dit aandeel, bijdragen tot de aanleg van de voorzieningen voor de ontmanteling en het beheer van de bestraalde splijtstoffen alsook eventueel tot de dekking van het ontoereikend aantal voorzieningen volgens de nadere regels die worden bepaald in één of meerdere overeenkomsten afgesloten of af te sluiten tussen deze vennootschap en de betrokken kernexploitant. Deze overeenkomsten worden overgemaakt aan de Commissie voor nucleaire voorzieningen.

§ 2. De in § 1 bedoelde bijdrage is verschuldigd zodra een vennootschap een aandeel neemt in de industriële productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen en zolang ze dit aandeel behoudt.

§ 3. De in § 1 bedoelde vennootschappen storten driemaandelijks hun aandeel in het totale bedrag van de toelage voor de voorzieningen voor de ontmanteling aan de kernprovisievennootschap.

§ 4. Zolang de in § 1 bedoelde vennootschappen een aandeel behouden in de industriële productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen, kan de kern-

société de provisionnement nucléaire peut prêter à chacune de ces sociétés qui peuvent être considérées comme des débiteurs de bonne qualité selon les critères visés à l'article 14, § 2, la contre-valeur de maximum 75 pour cent du montant total que cette société a transféré à la société de provisionnement nucléaire à titre de sa quote-part des provisions pour le démantèlement. Chaque prêt se fait au taux pratiqué dans le marché pour les crédits industriels. Le montant de ces prêts peut être imputé sur la partie des provisions visées à l'article 14, § 5.

§ 5. Les sociétés visées au § 1 sont assimilées aux exploitants nucléaires pour l'application des articles 6, § 4, 7, § 2, 14, §§ 2 et 3, 15, 16 et 19. L'application de l'article 6, § 4, se limite à la fourniture aux sociétés visées aux § 1er des avis et documents concernant le démantèlement et les prêts qui leur sont consentis conformément au § 4.

§ 6. La société de provisionnement et l'exploitant nucléaire concerné informent les sociétés visées au § 1er des propositions relatives à la procédure de démantèlement et des réponses aux avis de la Commission des provisions nucléaires visées à l'article 12, §§ 2 et 3.

§ 7. Les sociétés visées au § 1er doivent fournir à la Commission des provisions nucléaires toutes les informations fournies par les exploitants nucléaires conformément à l'article 7, § 1er. Le Ministre ayant l'énergie dans ses attributions peut leur accorder des dérogations dans des cas justifiés et sur avis conforme de la Commission des provisions nucléaires.».

Art. 153

Les modifications apportées par la présente loi à la loi du 11 avril 2003 précitée ne s'appliquent pas aux prêts consentis et aux placements effectués par la société de provisionnement nucléaire conformément à la même loi avant l'entrée en vigueur de la présente loi.

provisievennootschap de tegenwaarde van de voorzieningen voor de ontmanteling en het beheer van bestraalde splijtstoffen lenen aan elke van deze vennootschappen, die beschouwd kunnen worden als schuldenaars van goede kwaliteit volgens de criteria aangegeven in artikel 14, § 2, tot maximum 75 procent van het totale bedrag van de voorzieningen dat deze vennootschap heeft overgedragen aan de kernprovisievennootschap. Elke lening gebeurt tegen de geldende rente voor industriële kredieten. Het bedrag van deze leningen kan worden aangerekend op het deel van de voorzieningen dat in artikel 14, § 5, wordt bedoeld.

§ 5. De in § 1 bedoelde vennootschappen worden gelijkgesteld met kernexploitanten voor de toepassing van artikelen 6, § 4, 7, § 2, 14, §§ 2 en 3, 15, 16 en 19. De toepassing van artikel 6, § 4 beperkt zich tot het bezorgen aan de in § 1 bedoelde vennootschappen van de adviezen en documenten betreffende de ontmanteling en de leningen die hen overeenkomstig § 4 worden toegekend.

§ 6. De kernprovisievennootschap en de betrokken kernexploitant brengen de in § 1 bedoelde vennootschappen ter kennis van de voorstellen inzake de ontmantelingsprocedure en de antwoorden op de adviezen van de Commissie voor nucleaire voorzieningen die in artikel 12, §§ 2 en 3, worden bedoeld.

§ 7. De in § 1 bedoelde vennootschappen moeten aan de Commissie voor nucleaire voorzieningen alle informatie verschaffen die door de kernexploitanten overeenkomstig artikel 7, § 1, worden bezorgd. De Minister die energie onder zijn bevoegdheid heeft kan afwijkingen toekennen in verantwoorde gevallen en met eensluidend advies van de Commissie voor nucleaire voorzieningen.».

Art. 153

De wijzigingen die bij deze wet worden aangebracht aan voornoemde wet van 11 april 2003 zijn niet van toepassing op de leningen die worden toegekend en de beleggingen die worden gedaan door de kernprovisievennootschap overeenkomstig dezelfde wet vóór de inwerkingtreding van deze wet.

TITRE IX

Télécommunications

Art. 154

Sont abrogés dans la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques:

1° l'article 71, modifié par la loi du 17 janvier 2003;

2° l'article 73, § 1er, abrogé par la loi du 17 janvier 2003 et rapporté par la loi du 8 avril 2003.

Art. 155

L'article 73, §§ 2 et 3, de la même loi forme l'article 26*bis* de la loi du 17 janvier 2003 relative au statut du régulateur des secteurs des postes et des télécommunications belges, étant entendu que dans cet article le § 1er est formé par le § 2 ancien et le § 2 par le § 3 ancien.

Art. 156

Dans la titre III de la même loi, sont abrogés:

1° Chapitre II – Dispositions générales;

2° Chapitre III – Institut belge des services postaux et des télécommunications

3° Chapitre IV – Comité consultatif;

4° Chapitre VI – Les autres services de télécommunications;

5° ChapitreVII – Installations de télécommunications;

6° Chapitre VIII – Equipements;

7° Chapitre IX*BIS* – Gestion de l'espace de numérotation national;

8° Chapitre IX*TER* – Protection des utilisateurs;

9° Chapitre X – Opérateurs puissants, orientation sur les coûts et interconnexion;

TITEL IX

Telecommunicatie

Art. 154

In de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven worden opgeheven:

1° artikel 71, gewijzigd bij de wet van 17 januari 2003;

2° artikel 73, § 1, opgeheven bij de wet van 17 januari 2003 en ingetrokken bij de wet van 8 april 2003.

Art. 155

Artikel 73, §§ 2 en 3 van dezelfde wet wordt artikel 26*bis* van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector, met dien verstande dat in dat artikel de oude §§ 2 en 3 respectievelijk §§ 1 en 2 worden.

Art. 156

In titel III van dezelfde wet worden opgeheven:

1° Hoofdstuk II – Algemene bepalingen;

2° Hoofdstuk III – Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie

3° Hoofdstuk IV – Raadgevend Comité;

4° Hoofdstuk VI – De overige telecommunicatiediensten;

5° Hoofdstuk VII – Telecommunicatie-inrichtingen;

6° Hoofdstuk VIII – Apparatuur;

7° Hoofdstuk IX*BIS* – Beheer van de nationale nummeringsruimte;

8° Hoofdstuk IX*TER* – Bescherming van de gebruikers;

9° Hoofdstuk X – Operatoren met een sterke marktpositie, kostenbasering en interconnectie;

10° Chapitre X*BIS* – Secret des communications et protection de la vie privée;

11° Chapitre XII – Dispositions diverses.

Art. 157

A l'article 2 de la loi du 17 janvier 2003 relative au statut du régulateur des secteurs des postes et des télécommunications belges, sont apportées les modifications suivantes:

1° au premier alinéa, la disposition sous 2° est abrogée;

2° au deuxième alinéa, les mots «et dans la loi du 30 juillet 1979» sont remplacés par les mots «et dans la loi du 13 juin 2005».

Art. 158

Dans l'article 37 de la même loi, modifié par la loi-programme du 22 décembre 2003, les mots «31 décembre 2005» sont remplacés par les mots «31 décembre 2007».

Art. 159

A l'article 5, § 1er, de la loi du 17 janvier 2003 concernant les recours et le traitement des litiges à l'occasion de la loi du 17 janvier 2003 relative au statut du régulateur des secteurs des postes et télécommunications belges, les mots «31 décembre 2003» sont remplacés par les mots «31 décembre 2007».

Art. 160

A l'article 2, 5° de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques dans la version française, les mots «à l'aide de réseaux et de services de communications électroniques» sont insérés après les mots «fournir un contenu».

Art. 161

A l'article 11 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

10° Hoofdstuk X*BIS* – Geheimhouding van gesprekken en bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

11° Hoofdstuk XII – Allerhande bepalingen.

Art. 157

In artikel 2 van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de bepaling onder 2° opgeheven;

2° in het tweede lid worden de woorden «en in de wet van 30 juli 1979» vervangen door de woorden «en in de wet van 13 juni 2005».

Art. 158

In artikel 37 van dezelfde wet, gewijzigd bij de programmawet van 22 december 2003, worden de woorden «31 december 2005» vervangen door de woorden «31 december 2007».

Art. 159

In artikel 5, § 1, van de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector, worden de woorden «31 december 2003» vervangen door de woorden «31 december 2007».

Art. 160

In artikel 2, 5° van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie worden in de Franse tekst na de woorden «fournir un contenu» de woorden «à l'aide de réseaux et de services de communications électroniques» ingevoegd.

Art. 161

In artikel 11 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° au §1er, 2°, le mot «l'attribution» est remplacé par le mot «octroi»;

2° le § 1er est complété par l'alinéa suivant:

«Les conditions d'obtention et d'exercice des droits d'utilisation de numéros fixées par le Roi conformément à l'alinéa premier peuvent se rapporter uniquement à:

1° la désignation du service pour lequel le numéro est utilisé ainsi que toutes les exigences relatives à la fourniture de ce service;

2° l'utilisation efficace et performante des numéros attribués;

3° le paiement des redevances d'utilisation conformément à l'article 30;

4° le respect de tous les accords internationaux pertinents relatifs à l'utilisation des numéros.»;

3° Le § 3 est remplacé comme suit:

«§ 3. En attendant la fixation des modalités par le Roi conformément au §1er , l'Institut peut, après autorisation préalable du ministre, fixer les conditions d'obtention et d'exercice des droits d'utilisation des numéros pouvant être attribués suite à la fixation ou à la modification d'un plan national de numérotation.

Ces conditions peuvent se rapporter uniquement à:

1° la désignation du service pour lequel le numéro est utilisé ainsi que toutes les exigences relatives à la fourniture de ce service;

2° l'utilisation efficace et performante des numéros attribués;

3° le respect de tous les accords internationaux pertinents relatifs à l'utilisation des numéros.

L'Institut peut, conformément aux modalités fixées par le Roi après l'avis de l'Institut, lier l'obtention et l'exercice des droits d'utilisation des numéros à un délai maximum. Lorsque l'Institut octroie des droits d'utilisation pour un délai déterminé, leur durée est adaptée au service concerné.»;

4° La deuxième phrase du § 5 est supprimée;

1° in §1, 2°, wordt het woord «toewijzing» vervangen door het woord «toekenning»;

2° §1 wordt aangevuld met het volgende lid:

«De voorwaarden voor het verkrijgen en uitoefenen van gebruiksrechten voor nummers die de Koning overeenkomstig het eerste lid vaststelt mogen enkel verband houden met:

1° de aanwijzing van de dienst waarvoor het nummer wordt gebruikt alsook alle vereisten met betrekking tot het verlenen van die dienst;

2° het daadwerkelijk en efficiënt gebruik van toegekende nummers;

3° de betaling van de gebruiksheffingen overeenkomstig artikel 30;

4° de naleving van alle relevante internationale overeenkomsten aangaande het gebruik van nummers.»;

3° § 3 wordt vervangen als volgt:

«§ 3. In afwachting van het vaststellen van de nadere regels door de Koning overeenkomstig §1, kan het Instituut na voorafgaande machtiging van de minister de voorwaarden vaststellen voor het verkrijgen en uitoefenen van gebruiksrechten voor nummers die toewijsbaar worden ten gevolge van het vaststellen of wijzigen van een nationaal nummerplan.

Deze voorwaarden mogen enkel verband houden met:

1° de aanwijzing van de dienst waarvoor het nummer wordt gebruikt alsook alle vereisten met betrekking tot het verlenen van die dienst;

2° het daadwerkelijk en efficiënt gebruik van toegekende nummers;

3° de naleving van alle relevante internationale overeenkomsten aangaande het gebruik van nummers.

Het Instituut kan, overeenkomstig de nadere regels vastgesteld door de Koning na advies van het Instituut, de verkrijging en uitoefening van gebruiksrechten voor nummers koppelen aan een maximumtermijn. Wanneer het Instituut gebruiksrechten verleent voor een bepaalde termijn, is de duur aangepast aan de betrokken dienst.»;

4° § 5, tweede zin, wordt opgeheven;

5° le §5 est complété par les alinéas suivants:

«La procédure de sélection comprend deux phases: la phase d'offre et la phase d'attribution.

La phase d'offre prend cours au moment de la publication d'un cahier des charges sur le site Internet de l'Institut.

Le cahier des charges fixe les conditions minimums d'obtention et d'exercice des droits d'utilisation des numéros concernés.

La phase d'offre prend fin à la date indiquée dans le cahier des charges.

La phase d'attribution ne dépasse pas trois semaines à compter de la fin de la phase d'offre.

Le délai de la phase d'attribution peut cependant être prolongé par l'Institut de maximum trois semaines.

L'opérateur qui a obtenu le droit d'utilisation concerné est tenu de respecter les conditions minimums du cahier des charges et de respecter tous les engagements pris au cours de la procédure de sélection.».

6° Au § 7, les mots «leurs abonnés» sont supprimés.

Art. 162

Dans l'article 32 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° dans §1er, alinéa 1er et §3, alinéa 1er, les mots «, importés ou acquis en propriété» sont insérés entre les mots «commercialisés» et «que s'ils satisfont».

2° un § 5, rédigé comme suit, est inséré:

«§5. L'article 32, § 1er à 4 et les articles 33 à 38 ne sont pas applicables aux équipements qui fonctionnent sur une fréquence inférieure à 9 kHz.».

Art. 163

A l'article 33 de la même loi les mots «, d'importer, d'avoir acquis en propriété» sont insérés entre les mots «de commercialiser» et «ou».

5° §5 wordt aangevuld met de volgende leden:

«De selectieprocedure omvat twee fasen: de biedingsfase en de toekenningsfase.

De biedingsfase neemt een aanvang op het ogenblik van de publicatie van een bestek op de website van het Instituut.

Het bestek stelt de minimale voorwaarden vast voor het verkrijgen en uitoefenen van de gebruiksrechten voor de betrokken nummers.

De biedingsfase eindigt op de datum vermeld in het bestek.

De toekenningsfase duurt niet langer dan drie weken te rekenen vanaf het einde van de biedingsfase.

De termijn van de toekenningsfase kan echter door het Instituut met maximum drie weken worden verlengd.

De onderneming die het betrokken gebruiksrecht heeft verkregen is gehouden tot het naleven van de minimale voorwaarden van het bestek en tot het naleven van alle toezeggingen die het in de loop van de selectieprocedure heeft gedaan.» .

6° In § 7 worden de woorden «hun abonnees» geschrapt.

Art. 162

In artikel 32 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1, eerste lid en § 3, eerste lid, worden de woorden «, ingevoerd worden of in eigendom zijn» ingevoegd tussen de woorden «worden» en «indien».

2° een § 5 ingevoegd, luidende:

«§5. Artikel 32, §1 tot en met § 4 en de artikelen 33 tot 38 zijn niet van toepassing op apparatuur die werkt op een frequentie onder de 9 kHz.» .

Art. 163

In artikel 33 van dezelfde wet worden de woorden «in te voeren, in eigendom te hebben», ingevoegd tussen de woorden «commercialiseren» en «of».

Art. 164

A l'article 37, de la même loi les mots «la détention, la propriété,» sont insérés devant le mot «la commercialisation» et le mot «, l'importation» est inséré après le mot «commercialisation».

Art. 165

A l'article 42, § 7, de la même loi les mots «Le présent article n'est pas applicable» sont remplacés par les mots «Les §1er à 6 ne sont pas applicables».

Art. 166

A l'article 43, alinéa 1er, de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° les mots «par les titulaires d'autorisations» sont remplacés par les mots «par les demandeurs ou les titulaires d'une autorisation»;

2° les mots «de la gestion du dossier, de l'organisation des examens et/ou» sont insérés entre les mots «les dépenses résultant» et «du contrôle».

Art. 167

Dans l'article 74 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° l'alinéa premier est supprimé et remplacé par les mots:

«La composante sociale du service universel consiste en la fourniture, par chaque opérateur offrant un service téléphonique aux consommateurs, de conditions tarifaires particulières à certaines catégories de bénéficiaires»;

2° sont insérés, dans le quatrième alinéa, après les mots «d'indemniser les prestataires de tarifs sociaux», les mots suivants: «qui ont introduit une demande à cet effet auprès de l'Institut»;

3° est ajouté un alinéa rédigé comme suit:

«L'Institut calcule, selon la méthodologie définie dans l'annexe, le coût net des tarifs sociaux pour chaque opérateur qui a introduit une demande dans ce sens auprès de l'Institut.».

Art. 164

In artikel 37 van dezelfde wet worden de woorden «houden, in eigendom hebben,» ingevoegd voor het woord «commercialiseren» en wordt het woord «,invoeren» ingevoegd na het woord «commercialiseren».

Art. 165

In artikel 42, § 7, van dezelfde wet worden de woorden «Dit artikel is niet van toepassing» vervangen door de woorden «§1 tot 6 zijn niet van toepassing».

Art. 166

In artikel 43, eerste lid, van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden «door vergunninghouders» worden vervangen door de woorden «door aanvragers of houders van een vergunning»;

2° de woorden «het beheer van het dossier, de organisatie van examens en/of» worden ingevoegd tussen de woorden «die voortvloeien uit» en de woorden «de controle over».

Art. 167

In artikel 74 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° wordt het eerste lid geschrapt en vervangen door de woorden:

«Het sociale element van de universele dienst bestaat uit de levering aan sommige categorieën van begunstigden van bijzondere tariefvoorwaarden door elke operator die een telefoondienst aanbiedt aan consumenten»;

2° worden in het vierde lid tussen de woorden «aanbieders van sociale tarieven» en «te vergoeden» de volgende woorden toegevoegd: «die daartoe bij het Instituut een verzoek hebben ingediend»;

3° wordt een lid toegevoegd luidend als volgt:

«Het Instituut berekent de nettokosten van de sociale tarieven voor iedere operator die daartoe een verzoek heeft ingediend bij het Instituut volgens de methodologie vastgesteld in de bijlage.».

Art. 168

L'article 92, § 4, alinéa 2 de la même loi est remplacé comme suit:

«Les frais de gestion du fonds de l'année considérée sont financés par les opérateurs visés à l'article 96, au prorata de leur chiffre d'affaires ou, le cas échéant, par les opérateurs visés à l'article 97, au prorata de leur chiffre d'affaires pondéré.» .

A l'article 92, § 4, troisième alinéa, de la même loi le mot «1er» est remplacé par le mot «2».

Art. 169

Dans l'article 97 de la même loi les mots «article 98» sont remplacés par «l'article 92, l'article 98 et l'article 99».

Art. 170

Dans l'article 98 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° les mots «les chiffres d'affaires pondérés visés à l'article 96» sont remplacés par les mots «les chiffres d'affaires pondérés visés à l'article 96 ou, le cas échéant, les chiffres d'affaires pondérés visés à l'article 97»;

2° les mots «le chiffre d'affaires pondéré de cet opérateur» sont remplacés par les mots «le chiffre d'affaires visé à l'article 96 ou, le cas échéant, le chiffre d'affaires pondéré visé à l'article 97».

Art. 171

Dans l'article 99 de la même loi, les mots «le chiffre d'affaires pondéré tel que calculé selon l'article 97» sont remplacés par les mots «le chiffre d'affaires tel que calculé selon l'article 96 ou, le cas échéant, le chiffre d'affaires pondéré tel que calculé selon l'article 97».

Art. 172

Dans l'article 100 de la même loi, à l'alinéa premier, les mots «coût net» sont remplacés «l'estimation du coût» et, à l'alinéa deux, le mot «vérifie» est remplacé par le mot «calcule».

Art. 168

Artikel 92, § 4, tweede lid van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«De beheerskosten van het fonds van het beschouwde jaar worden gefinancierd door de operatoren bedoeld in artikel 96, pro rata van hun omzet of in voorkomend geval bedoeld in artikel 97, pro rata van hun gewogen omzet.».

In artikel 92, § 4, derde lid van dezelfde wet wordt het woord «eerste» vervangen door het woord «tweede».

Art. 169

In artikel 97 van dezelfde wet worden de woorden «artikel 98» vervangen door de woorden «artikel 92, artikel 98 en artikel 99».

Art. 170

In artikel 98 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° worden de woorden «de in artikel 96 bedoelde gewogen omzetcijfers» vervangen door de woorden «de in artikel 96 bedoelde omzetcijfers of de in voorkomend geval in artikel 97 bedoelde gewogen omzetcijfers»;

2° worden de woorden «de gewogen omzet van die operator» vervangen door de woorden «de in artikel 96 bedoelde omzet van die operator of de in voorkomend geval in artikel 97 bedoelde gewogen omzet».

Art. 171

In artikel 99 van dezelfde wet worden de woorden «en de gewogen omzet zoals berekend volgens artikel 97» vervangen door de woorden «en de omzet zoals berekend in artikel 96 of in voorkomend geval de gewogen omzet zoals berekend in artikel 97».

Art. 172

In artikel 100 van dezelfde wet wordt in het eerste lid het woord «nettokosten» vervangen door «kostenraming» en in het tweede lid, het woord «verifieert» vervangen door «berekent».

Art. 173

Dans l'article 101 de la même loi, la première phrase est complétée par les mots:

«qui ont introduit une demande à cet effet auprès de l'Institut».

Art. 174

Dans l'article 107, § 2, de la même loi, les mots «sur proposition de» sont remplacés par les mots «sur l'avis de».

Art. 175

A l'article 113 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° à l'alinéa 1er les mots «réseaux publics de communication électronique et» sont insérés entre les mots «à la sécurité des» et «services» et les mots «accessibles au public» sont ajoutés après les mots «services de communication électronique»;

2° à l'alinéa 2, dans le texte français, les mots «accessibles au public» sont insérés entre les mots «services de communication électronique» et «doivent publier» et les mots «la qualité et» sont supprimés;

3° l'alinéa 3 est remplacé comme suit:

«Les entreprises fournissant des réseaux publics de communication électronique ainsi que les entreprises fournissant des services de communication électronique accessibles au public doivent publier sur leur site Internet, à l'intention des utilisateurs finals, des informations comparables, adéquates et actualisées concernant la qualité du réseau et du service. Les informations sont également communiquées à l'Institut avant leur publication s'il en fait la demande. L'Institut peut préciser entre autres, les indicateurs relatifs à la qualité du réseau et du service, ainsi que le contenu, la forme et la méthode de publication des informations afin de garantir que les utilisateurs finals auront accès à des informations complètes, comparables et faciles à exploiter.»;

4° à l'alinéa 4 les mots «la sécurité des réseaux et» sont remplacés par les mots «la sécurité des réseaux et des services ainsi que».

Art. 173

In artikel 101 van dezelfde wet wordt de eerste zin aangevuld met de woorden:

«die hiertoe een verzoek hebben ingediend bij het Instituut».

Art. 174

In artikel 107, § 2, van dezelfde wet worden de woorden «op voorstel van» vervangen door de woorden «op advies van».

Art. 175

In artikel 113 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden «openbare elektronische-communicatienetwerken en openbare» ingevoegd tussen de woorden «de veiligheid van de» en «elektronische»;

2° in het tweede lid worden in de Franse tekst de woorden «accessibles au public» ingevoegd tussen de woorden «services de communication électronique» en «doivent publier» en worden de woorden «de kwaliteit en» geschrapt;

3° het derde lid wordt vervangen als volgt:

«Ondernemingen die openbare elektronische-communicatienetwerken aanbieden, alsook ondernemingen die openbare elektronische-communicatiediensten verstrekken, moeten op hun website ten behoeve van de eindgebruikers vergelijkbare, toereikende en actuele informatie publiceren over de kwaliteit van het netwerk en van de dienst. De informatie wordt, op verzoek, voor publicatie eveneens aan het Instituut verstrekt. Het Instituut kan onder andere de te hanteren parameters voor de kwaliteit van het netwerk en van de dienst, alsook de inhoud, vorm en wijze van bekendmaking van de te publiceren informatie bepalen teneinde ervoor te zorgen dat de eindgebruikers toegang hebben tot volledige, vergelijkbare en gebruikersvriendelijke informatie.»;

4° in het vierde lid worden de woorden «de veiligheid van netwerken en» vervangen door de woorden «de veiligheid van netwerken en van diensten, alsook».

Art. 176

A l'article 114, alinéa 1er, de la même loi le mot «électroniques» est ajouté après les mots «réseau public de communications».

Art. 177

A l'article 119 de la même loi, les mots «article 110» sont remplacés par les mots «article 108».

Art. 178

L'article 120 de la même loi est remplacé par:

«A la demande de l'utilisateur final, les opérateurs qui fournissent un service de communications électroniques bloquent gratuitement des messages entrants ou sortants ainsi que des appels sortants et cela à certaines catégories de numéros, définis par le ministre, après avis de l'Institut.».

Art. 179

A l'article 135, alinéa 3, 2°, de la même loi après le mot «désactivation», les mots «du service de» sont remplacés par les mots «de la».

Art. 180

A l'article 141, alinéa 1er, 4°, de la même loi les mots «article 56, 1°» sont remplacés par les mots «article 56, §1er, 1°».

Art. 181

A l'article 144, de la même loi les mots «alinéa 2 et 3» sont supprimés.

Art. 182

A l'article 145 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° le §1er est remplacé par:

«Est punie d'une amende de 50 à 50 000 EUR,la personne qui enfreint les articles 32, 33, 35, 41, 42, 114, 124, 127 et les arrêtés pris en exécution des articles 32, 39, § 3, 47 et 127.»

Art. 176

In artikel 114, eerste lid, van dezelfde wet wordt het woorddeel «elektronische-» voor het woord «communicatienetwerk» gezet.

Art. 177

In artikel 119 van dezelfde wet worden de woorden «artikel 110» vervangen door de woorden «artikel 108».

Art. 178

Artikel 120 van dezelfde wet wordt vervangen door:

«Op verzoek van de eindgebruiker blokkeren de operatoren die een elektronische-communicatiedienst aanbieden kosteloos inkomende of uitgaande berichten alsook uitgaande gesprekken of oproepen en dit naar bepaalde categorieën nummers, die door de minister, na advies van het Instituut worden vastgesteld.».

Art. 179

In artikel 135, derde lid, 2°, van dezelfde wet worden in de Franse tekst na het woord «désactivation» de woorden «du service de» vervangen door de woorden «de la».

Art. 180

In artikel 141, eerste lid, 4°, van dezelfde wet worden de woorden «artikel 56,1°» vervangen door de woorden «artikel 56, §1, 1°».

Art. 181

In artikel 144 van dezelfde wet worden de woorden «,tweede en derde lid,» geschrapt.

Art. 182

In artikel 145 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° §1 wordt vervangen als volgt:

«Met een geldboete van 50 tot 50 000 EUR wordt gestraft de persoon die de artikelen 32, 33, 35, 41, 42, 114, 124, 127 en de ter uitvoering van de artikelen 32, 39, § 3, 47 en 127 genomen besluiten overtreedt.»

2° le § 3, 2° est abrogé;

3° il est inséré un § 3*bis*, rédigé comme suit:

«§ 3*bis.* Est punie d'une amende de cinquante euro à trois cents euro et d'un emprisonnement de quinze jours à deux ans ou d'une de ces peines seulement la personne qui utilise un réseau ou un service de communications électroniques ou d'autres moyens de communications électroniques afin d'importuner son correspondant ou de provoquer des dommages ainsi que la personne qui installe un appareil quelconque destiné à commettre l'infraction susmentionnée, ainsi que la tentative de commettre celle-ci.».

Art. 183

A l'article 146 de la même loi, les mots «article 47» sont remplacés par les mots «article 41».

Art. 184

A l'article 147 de la même loi, les mots «articles 35» sont remplacés par les mots «articles 41».

Art. 185

L'article 148 de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 148. — L'officier de police judiciaire verbalisant envoie le procès-verbal qui constate le délit, érigé en infraction par cette loi et par le titre III de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques, au procureur du Roi ainsi qu'une copie au Conseil de l'Institut, comme stipulé aux articles 16 et 17 de la loi du 17 janvier 2003 relative au statut du régulateur des secteurs des postes et des télécommunications belges. Sur la base de cette copie, celui-ci peut prendre les mesures visées aux articles 20 et 21 de la même loi du 17 janvier 2003.

Si des mesures sont envisagées, le Conseil de l'Institut en informe au préalable le procureur du Roi. Le procureur du Roi informe ensuite le Conseil de l'Institut, dans les 10 jours ouvrables, des poursuites pénales déjà engagées ou de son intention d'engager des poursuites pénales.

2° § 3, 2° wordt opgeheven;

3° er wordt een § 3*bis* ingevoegd, luidende:

«§ 3*bis.* Met een geldboete van vijftig euro tot driehonderd euro en met een gevangenisstraf van vijftien dagen tot 2 jaar of met één van die straffen alleen worden gestraft de persoon, die een elektronische-communicatienetwerk of –dienst of andere elektronische communicatiemiddelen gebruikt om overlast te veroorzaken aan zijn correspondent of schade te berokkenen alsook de persoon die welk toestel dan ook opstelt dat bestemd is om de voorgaande inbreuk te begaan, alsook een poging om deze te begaan.».

Art. 183

In artikel 146 van dezelfde wet worden de woorden «artikel 47» vervangen door de woorden «artikel 41».

Art. 184

In artikel 147 van dezelfde wet worden de woorden «artikelen 35» vervangen door de woorden «artikelen 41».

Art. 185

Artikel 148 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, wordt vervangen als volgt:

«Art. 148. — De verbaliserende officier van gerechtelijke politie stuurt het proces-verbaal dat het misdrijf, strafbaar gesteld door deze wet en door titel III van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, vaststelt aan de procureur des Konings alsook een afschrift ervan aan de Raad van het Instituut, zoals vermeld in de artikelen 16 en 17 van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector . Hij kan op grond van dit afschrift de maatregelen nemen vermeld in de artikelen 20 en 21 van dezelfde wet van 17 januari 2003.

Indien maatregelen overwogen worden, brengt de Raad van het Instituut de procureur des Konings daarvan voorafgaand op de hoogte. De procureur des Konings stelt vervolgens de Raad van het Instituut, binnen de 10 werkdagen, in kennis van de reeds aangevatte strafvervolging of van zijn intentie om de strafvervolging op gang te brengen.

Si le procureur du Roi décide d'entamer des poursuites, il en informe le Conseil de l'Institut dans le mois.

L'Institut n'impose pas de sanction administrative lorsque le procureur du Roi a engagé ou a l'intention d'engager des poursuites judiciaires pour la même affaire et qu'il en a informé l'Institut.».

Art. 186

Dans l'article 150 de la même loi, les mots «à la présente loi et aux arrêtés pris en exécution de celle-ci» sont remplacés par les mots «à la présente loi, au titre III de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques et aux arrêtés pris en exécution de ceux-ci».

Art. 187

Dans l'article 152 de la même loi les mots «31 décembre 2005» sont remplacés par les mots «31 décembre 2007».

Art. 188

Dans l'article 154 de la même loi, les mots «de la présente loi» sont remplacés par les mots «de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques».

Dans l'article 43*bis*, § 1er, de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques, les mots «de la présente loi» sont remplacés par les mots «de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques».

Art. 189

A l'article 161 de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques les mots «articles 89» sont remplacés par les mots «articles 87».

Art. 190

A l'article 1er, 17° de l'annexe de la même loi, dans le texte français, le mot «active» est remplacé par le mot «actif»

In elk geval stelt de procureur des Konings, indien hij beslist de vervolging in te stellen, de Raad van het Instituut daarvan binnen de maand op de hoogte.

Het Instituut legt geen administratieve sanctie op wanneer de procureur des Konings voor dezelfde zaak strafvervolging heeft ingesteld of de intentie heeft deze in te stellen, en hij het Instituut daarvan op de hoogte heeft gebracht.».

Art. 186

In artikel 150 van dezelfde wet worden de woorden «van deze wet en van de ter uitvoering ervan genomen besluiten» vervangen door de woorden «van deze wet, van titel III van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven en van de ter uitvoering ervan genomen besluiten».

Art. 187

In artikel 152 van dezelfde wet worden de woorden «31 december 2005» vervangen door de woorden «31 december 2007».

Art. 188

In artikel 154 van dezelfde wet worden de woorden «van deze wet» vervangen door de woorden «van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie».

In artikel 43*bis*, § 1 van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven worden de woorden «van deze wet» vervangen door de woorden «van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie».

Art. 189

In artikel 161 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie worden de woorden «artikelen 89» vervangen door de woorden «artikelen 87».

Art. 190

In artikel 1, 17°, van de bijlage van dezelfde wet wordt in de Franse tekst het woord «active» vervangen door het woord «actif».

Art. 191

A l'article 22, § 2, alinéa 1er, de l'annexe de la même loi, les mots «chez l'Institut» sont remplacés par les mots «à l'Institut» dans le texte français.

Art. 192

A l'article 31 de l'annexe de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° au paragraphe premier, in fine, les mots «article 45» sont remplacés par les mots «article 47» et le point suivant les mots «au titre du service universel» est remplacé par un point-virgule;

2° au paragraphe premier, *in fine*, sont ajoutés deux tirets formulés comme suit:

«- les modalités d'accès et coordonnées, d'une part du service de médiation pour les télécommunications et, d'autre part, de la Commission d'éthique pour les télécommunications;

– les informations relatives aux missions de l'Institut susceptibles d'intéresser les utilisateurs.»;

3° au paragraphe deux, les sixième et septième tirets sont supprimés;

4° au paragraphe deux, in fine, le mot «abonnés» est inséré entre les mots «ont remis les données» et les mots «à l'éditeur»;

5° au paragraphe deux, in fine, les mots «et la date à laquelle les différents opérateurs ont fourni les informations figurant dans l'annuaire» sont supprimés.

Art. 193

Dans l'annexe de la même loi, un article 45*bis* est inséré, intitulé «Section 6. – De la composante sociale du service universel», rédigé comme suit:

«Art. 45*bis.* — Le coût net des tarifs sociaux du service universel correspond à la différence entre les recettes que le prestataire des tarifs sociaux toucherait dans des conditions commerciales normales et celles qu'il reçoit à la suite des réductions prévues dans la présente loi en faveur du bénéficiaire du tarif social.

Art. 191

In artikel 22, § 2, eerste lid, van de bijlage van dezelfde wet worden in de Franse tekst de woorden «chez l'Institut» vervangen door de woorden «à l'Institut».

Art. 192

In artikel 31 van de bijlage van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1, in fine, worden de woorden «artikel 45» vervangen door de woorden «artikel 47» en het punt dat volgt na de woorden «worden verstrekt» wordt vervangen door een kommapunt;

2° in § 1, *in fine,* worden twee streepjes toegevoegd, luidend als volgt:

«- de voorwaarden inzake toegang tot en het volledige adres van de ombudsdienst voor de telecommunicatie enerzijds en van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie anderzijds;

– de inlichtingen met betrekking tot de opdrachten van het Instituut die de gebruikers kunnen aanbelangen.»;

3° in § 2 worden het zesde en het zevende streepje geschrapt;

4° in § 2, in fine, worden de woorden «hun gegevens» vervangen door de woorden «de abonneegegevens»;

5° in § 2, in fine, vervallen de woorden «en de datum waarop de verschillende operatoren de inlichtingen die in de telefoongids voorkomen, hebben verstrekt».

Art. 193

In de bijlage van dezelfde wet wordt een artikel 45*bis* ingevoegd, met als titel «Afdeling 6 Het sociale element van de universele dienst», luidend als volgt:

«Art. 45*bis.* — De nettokosten voor de sociale tarieven van de universele dienst bestaan uit het verschil tussen de inkomsten die de aanbieder van de sociale tarieven zou ontvangen onder normale commerciële voorwaarden en de inkomsten die hij ontvangt als gevolg van de in deze wet gedefinieerde kortingen ten gunste van de begunstigde van het sociaal tarief.

Pendant les cinq premières années de l'entrée en vigueur de la loi, la compensation que le prestataire historique des tarifs sociaux reçoit le cas échéant, est diminuée d'un pourcentage fixé par l'Institut.

Le pourcentage dont question dans l'alinéa précédent est fixé sur la base du bénéfice indirect. L'Institut se basera sur des calculs qu'elle a déjà fait en fixant les coût net du prestataire historique des tarifs sociaux.».

Art. 194

A l'article 46, § 2, in fine, de l'annexe de la même loi, les mots «articles 23 à 26» sont remplacés par les mots «articles 23 à 27».

Art. 195

Les mots «Les compensations visées aux alinéas précédents sont dues immédiatement.» dans le dernier alinéa de l'article 74 de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques, doivent être interprétés comme suit:

«Lors de la préparation de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques, compte tenu des conditions prévues dans la directive européenne 2002/22/CE concernant le service universel et à la suite d'une demande à cet égard de la part du prestataire historique du service universel et après fixation du coût net du service universel par l'Institut, le législateur, en tant qu'autorité réglementaire nationale, a procédé à une évaluation du caractère déraisonnable de la charge. A cet égard, le législateur a, comme cela a d'ailleurs été constaté par le Conseil d'État, estimé que, dans la mesure où il est tenu compte de tout le bénéfice indirect, y compris le bénéfice immatériel pouvant être généré par cette prestation, toute situation déficitaire que ce calcul fait apparaître est en effet une charge déraisonnable.»

Art. 196

Les mots «Pour chacune des composantes du service universel, à l'exception de la composante sociale, le fonds est redevable d'une rétribution aux prestataires concernés.» de l'alinéa 1er de l'article 101 de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques, doivent être interprétés comme suit:

Gedurende de eerste vijf jaar na de inwerkingtreding van de wet wordt de compensatie die de historische aanbieder van de sociale tarieven in voorkomend geval ontvangt, verminderd met een percentage dat wordt vastgesteld door het Instituut

Het percentage waarvan sprake in het voorgaande lid wordt bepaald op basis van de indirecte winst. Het Instituut zal hiervoor rekening houden met de berekeningen die ze vroeger reeds heeft vastgesteld bij het bepalen van de nettokosten van de historische aanbieder van de sociale tarieven.».

Art. 194

In artikel 46, § 2, in fine, van de bijlage van dezelfde wet worden de woorden «artikelen 23 tot 26» vervangen door de woorden «artikelen 23 tot 27».

Art. 195

De woorden «De compensaties waarvan sprake in de vorige leden zijn onmiddellijk verschuldigd» in het laatste lid van artikel 74 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, dienen als volgt te worden geïnterpreteerd:

«De wetgever is bij de voorbereiding van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie met inachtneming van de voorwaarden van de Europese richtlijn 2002/22/EG inzake de universele dienst ingevolge een verzoek daartoe van de historische aanbieder van de universele dienst en na vaststelling van de nettokosten van de universele dienst door het Instituut, overgegaan als nationaal regelgevende instantie tot een beoordeling van de onredelijkheid van de last. Daarbij heeft de wetgever, zoals overigens werd vastgesteld door de Raad van State, geoordeeld dat voor zover rekening wordt gehouden met alle indirecte winst, met inbegrip van de immateriële winst die gehaald kan worden uit die prestatie, iedere deficitaire toestand die blijkt uit die berekening inderdaad een onredelijke last is.».

Art. 196

De woorden «Voor elk element van de universele dienst behoudens het sociale element moet het fonds een vergoeding uitkeren aan de betrokken aanbieders» in het eerste lid van artikel 101 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, dienen als volgt te worden geïnterpreteerd:

«Lors de la préparation de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques, compte tenu des conditions prévues dans la directive européenne 2002/22/CE concernant le service universel et à la suite d'une demande à cet égard de la part du prestataire historique du service universel et après fixation du coût net du service universel par l'Institut, le législateur, en tant qu'autorité réglementaire nationale, a procédé à une évaluation du caractère déraisonnable de la charge. A cet égard, le législateur a, comme cela a d'ailleurs été constaté par le Conseil d'État, estimé que, dans la mesure où il est tenu compte de tout le bénéfice indirect, y compris le bénéfice immatériel pouvant être généré par cette prestation, toute situation déficitaire que ce calcul fait apparaître est en effet une charge déraisonnable, et que celle-ci doit être supportée par toutes les entreprises concernées.».

Art. 197

Dans l'arrêté royal du 20 juillet 2006 fixant les modalités de fonctionnement de la composante sociale du service universel des communications électroniques, l'alinéa 3 de l'article 4 est supprimé.

Art. 198

L'article 189 produit ses effets le 30 juin 2005.

TITRE X

Protection de la consommation et économie

CHAPITRE PREMIER

Modifications de la loi du 9 février 1994 relative à la sécurité des produits et des services

Art. 199

Dans l'alinéa 1er de l'article 1er de la loi du 9 février 1994 relative à la sécurité des produits et des services, modifié par la loi du 18 décembre 2002 et la loi portant des dispositions diverses du 27 décembre 2005, il est inséré un point 5*quinquies*, rédigé comme suit:

«5*quinquies*. organisme intervenant:

– tout organisme qui, dans le cadre de la présente loi ou de ses arrêtés d'exécution, intervient dans

«De wetgever is bij de voorbereiding van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie met inachtneming van de voorwaarden van de Europese richtlijn 2002/22/EG inzake de universele dienst ingevolge een verzoek daartoe van de historische aanbieder van de universele dienst en na vaststelling van de nettokosten van de universele dienst door het Instituut, overgegaan als nationaal regelgevende instantie tot een beoordeling van de onredelijkheid van de last. Daarbij heeft de wetgever, zoals overigens werd vastgesteld door de Raad van State, geoordeeld dat voor zover rekening wordt gehouden met alle indirecte winst, met inbegrip van de immateriële winst die gehaald kan worden uit die prestatie, iedere deficitaire toestand die blijkt uit die berekening inderdaad een onredelijke last is, en dat deze moet worden gedragen door alle betrokken ondernemingen.».

Art. 197

In het koninklijk besluit van 20 juli 2006 tot vaststelling van de nadere regels voor de werking van het sociale element van de universele dienst inzake elektronische communicatie, wordt in artikel 4 het derde lid opgeheven.

Art. 198

Artikel 189 heeft uitwerking met ingang van 30 juni 2005.

TITEL X

Consumentenzaken en Economie

HOOFDSTUK I

Wijzigingen van de wet van 9 februari 1994 betreffende de veiligheid van producten en diensten

Art. 199

In het eerste lid van artikel 1 van de wet van 9 februari 1994 betreffende de veiligheid van producten en diensten, gewijzigd bij de wet van 18 december 2002 en de wet houdende diverse bepalingen van 27 december 2005, wordt een punt 5*quinquies* ingevoegd, luidende:

«5*quinquies*. tussenkomend organisme:

– elk organisme dat in het kader van deze wet of haar uitvoeringsbesluiten optreedt bij het opstellen van een

l'élaboration d'une analyse du risque, la définition de mesures de prévention, la réalisation d'inspections de mise en place, la réalisation d'inspections d'entretien, la mise au point de schémas d'inspection ou d'entretien, la réalisation de contrôles périodiques ou de vérifications périodiques;

– tout organisme qui, dans le cadre de la présente loi ou de ses arrêtés d'exécution, est désigné comme instance notifiée ou agréée pour la mise en œuvre de procédures d'évaluation de la conformité;

– tout organisme qui, dans le cadre de la présente loi ou de ses arrêtés d'exécution, intervient pour contrôler la sécurité d'un produit ou d'un service d'une autre manière.».

Art. 200

Dans la même loi, il est inséré un article 10*bis*, rédigé comme suit:

«Article 10*bis*. — Le Roi peut déterminer les critères de fonctionnement des organismes intervenants, les règles concernant leur organisation et leurs missions, ainsi que les modalités du contrôle de ces règles.».

CHAPITRE II

Comptes dormants

Art. 201

Pour l'application du présent chapitre, il y a lieu d'entendre par:

– comptes: comptes à vue, carnet d'épargne, comptes de dépôt à terme ou à préavis, compte titre ou tout autre compte dans lequel sont individualisés les avoirs détenus par les établissements dépositaires pour compte de leurs clients;

– comptes dormants: comptes qui n'ont fait l'objet, de la part des titulaires ou ayants droit, d'aucune intervention depuis au moins cinq ans;

– établissement dépositaire: tout établissement de droit belge ou de droit étranger tel que défini à l'article 1er de la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit ainsi que toute société d'investissement qui, dans le cadre de son activité professionnelle, détient en Belgique des avoirs financiers pour compte d'un titulaire;

risicoanalyse, het bepalen van preventiemaatregelen, het uitvoeren van opstellingsinspecties, het uitvoeren van onderhoudsinspecties, het opstellen van inspectie- of onderhoudsschema's, het uitvoeren van periodieke controles of het uitvoeren van periodiek nazicht;

– elk organisme dat in het kader van deze wet of zijn uitvoeringsbesluiten wordt aangesteld als aangemelde of erkende instantie bij het uitvoeren van conformiteitsbeoordelingsprocedures;

– elk organisme dat in het kader van deze wet of zijn uitvoeringsbesluiten optreedt om op een andere wijze de veiligheid van een product of dienst te controleren.».

Art. 200

In dezelfde wet wordt een artikel 10*bis* ingevoegd, luidende:

«Artikel 10*bis*. — De Koning kan de werkingscriteria bepalen van de tussenkomende organismen, de regels betreffende hun organisatie en hun opdrachten, evenals de modaliteiten van de controle op deze regels.».

HOOFDSTUK II

Slapende rekeningen

Art. 201

Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

– rekeningen: zichtrekeningen, spaarrekeningen, depositorekeningen met vaste looptijd of opneembaar met opzegging, effectenrekeningen of iedere andere door instellingen-depositaris voor hun klanten gehouden rekeningen waarop de tegoeden zijn geïndividualiseerd;

– slapende rekeningen: rekeningen die niet het voorwerp hebben uitgemaakt van een tussenkomst door de houders of de rechthebbenden sinds minstens vijf jaren;

– instelling-depositaris: iedere instelling naar Belgisch of buitenlands recht zoals gedefinieerd bij artikel 1 van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen evenals iedere beleggingsvennootschap, die in het kader van zijn beroepsactiviteit voor rekening van een houder financiële tegoeden in België houdt;

– intervention du titulaire ou ayants droit: toute opération du titulaire ou ayants droit sur le compte ou tout contact du titulaire ou ayants droit vers l'établissement dépositaire;

– titulaire: toute personne physique.

Art. 202

§ 1er. Les établissements dépositaires recherchent les titulaires ou ayants droits des comptes dormants.

Ils adressent un courrier au titulaire ou aux ayants droits.

En l'absence d'intervention du titulaire ou des ayants droit dans un délai d'un mois ou en cas de retour du courrier, un envoi recommandé avec accusé de réception est envoyé, après application de la procédure prévue au § 2.

Les lettres simples comme les recommandées doivent informer le titulaire ou les ayants-droits de l'existence et de la situation globale du compte concerné ainsi que de la procédure suivie si aucune intervention de leur part n'est effectuée.

Il appartient à l'établissement dépositaire de faire la preuve de l'intervention du titulaire ou de l'ayant droit. La signature de l'accusé de réception est assimilée à une intervention du titulaire ou ayants droit.

§ 2. La Fédération belge du secteur financier (FEBELFIN) se voit accorder l'autorisation d'utiliser le numéro d'identification du Registre national et l'accès aux données du Registre national des personnes physiques, visées à l'article 3 de la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques, aux seules fins de communiquer aux établissements dépositaires les informations dont elles ont besoin pour exécuter les obligations prévues dans cette loi.

La Fédération belge du secteur financier n'a accès aux données visées dans l'alinéa précédent qu'à condition d'avoir reçu une demande motivée dans ce sens de la part d'un établissement dépositaire. La Fédération belge du secteur financier communiquera à l'établissement dépositaire les données que celle-ci doit nécessairement connaître pour exécuter son obligation prévue dans cette loi.

– tussenkomst door de houder of rechthebbenden: elke verrichting door de houder of rechthebbenden op de rekening of elk contact van de houder of rechthebbenden naar de instelling-depositaris;

– houder: iedere natuurlijke persoon.

Art. 202

§ 1. De instellingen-depositaris sporen de houders of rechthebbenden van de slapende rekeningen op.

Zij richten hiertoe een schrijven aan de houder of rechthebbenden.

Indien er binnen de maand geen tussenkomst door de houder of rechthebbenden volgt of indien het schrijven terugkomt, wordt een aangetekend schrijven met ontvangstbewijs verstuurd na toepassing van de procedure voorzien in § 2.

De gewone brieven evenals de aangetekende informeren de houder of rechthebbenden over het bestaan en de globale toestand van de betrokken rekening evenals over de procedure die zal volgen indien er door hen geen enkele tussenkomst wordt gedaan.

De bewijslast om aan te tonen dat er een tussenkomst door de houder of rechthebbenden werd uitgevoerd, ligt bij de instelling-depositaris. Het ondertekenen van de ontvangstbevestiging wordt gelijkgesteld met een tussenkomst door de houder of rechthebbenden.

§ 2. Aan de Belgische Federatie van het Financiewezen (FEBELFIN) wordt toelating verleend om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken en wordt toegang verleend tot de gegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen, bedoeld in artikel 3 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, met als enig doel aan de instellingen-depositaris de informatie mee te delen die zij nodig hebben voor uitvoering van de verplichtingen opgenomen in deze wet.

De Belgische Federatie van het Financiewezen heeft slechts toegang tot de in het vorig lid bedoelde gegevens op voorwaarde dat zij een gemotiveerd verzoek in die zin heeft ontvangen van een instelling-depositaris. De Belgische Federatie van het Financiewezen zal de gegevens die de instelling-depositaris noodzakelijkerwijze moet kennen voor de uitvoering van zijn verplichting bedoeld in deze wet, meedelen aan de instelling-depositaris.

§ 3. Lorsque le titulaire soit est décédé soit n'apparaît pas dans les données du Registre national, l'établissement dépositaire communique les coordonnées qu'il possède du titulaire à la Caisse des dépôts et consignations.

La Caisse des dépôts et consignations vérifie ces coordonnées auprès de la Banque-Carrefour de la sécurité sociale et de l'administration de l'enregistrement.

La Caisse de dépôt et Consignations se voit accorder l'accès aux données visées à l'article 4 de loi du 15 janvier 1990 relative à l'institution et à l'organisation d'une Banque-carrefour de la sécurité sociale. Cet accès a pour fonction exclusive de permettre aux établissements dépositaires de remplir les obligations de la loi.

La Caisse de dépôt et Consignations communiquera à l'établissement dépositaire les données que celle-ci doit nécessairement connaître pour exécuter son obligation prévue par la présente loi.

Lorsque ces vérifications permettent d'identifier le titulaire ou les ayants droit, une lettre recommandée avec accusé de réception est adressée au titulaire ou à ses ayants droit.

Le titulaire ou ayant droit du compte dormant est informé de l'existence et de la situation globale du compte concerné ainsi que de la procédure qui sera suivie si aucune intervention de leur part n'est effectuée.

La signature de l'accusé de réception est assimilée à une intervention du titulaire ou ayants droit.

§ 4. En aucun cas, les frais de recherche ne peuvent entraîner un solde négatif du compte dormant.

Le compte dormant dont le solde serait inférieur à 50 euros après déduction des frais de recherche prévus à l'article 203 ne peut pas faire l'objet de la procédure prévue aux paragraphes précédents, à l'exception du courrier prévu au §1er, alinéa 2. Le Roi peut adapter ce montant.

La communication des informations relatives à ces comptes à la Caisse de dépôts et consignations ainsi que le transfert des actifs se réalisent conformément aux articles 204 et 205.

§ 3. Indien de houder overleden is of niet terug te vinden is in de gegevens van het Rijksregister maakt de instelling-depositaris de gegevens waarover zij beschikt over aan de Deposito- en Consignatiekas.

De Deposito- en Consignatiekas controleert deze gegevens bij de Kruispuntbank van de sociale zekerheid en de administratie der registratie.

De Deposito- en Consignatiekas wordt toegang verleend tot de gegevens bedoeld in artikel 4 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid met als enig doel aan de instellingen-depositaris de informatie mee te delen die zij nodig hebben voor de uitvoering van de verplichtingen opgenomen in deze wet.

De Deposito- en Consignatiekas zal de gegevens die de instelling-depositaris noodzakelijkerwijze moet kennen voor de uitvoering van zijn verplichting bedoeld in deze wet, meedelen aan de instelling-depositaris.

In de mate dat deze controle toelaat de identiteit van de houder of rechthebbenden vast te stellen, wordt een aangetekend schrijven met ontvangstbewijs aan de houder of rechthebbenden gericht.

De houder of rechthebbende van een slapende rekening wordt geïnformeerd over het bestaan en de globale toestand van de betrokken rekening evenals over de procedure die zal volgen indien er door hen geen enkele tussenkomst wordt gedaan.

Het ondertekenen van de ontvangstbevestiging wordt gelijkgesteld met een tussenkomst door de houder of rechthebbenden.

§ 4. In geen geval, kunnen de kosten voor de opzoeking een negatief saldo van een slapende rekening teweegbrengen.

Een slapende rekening waarvan het saldo minder dan 50 euro zou bedragen na aftrek van de kosten voor de opzoeking voorzien in artikel 203, kan behoudens het schrijven voorzien in §1, tweede alinea niet het voorwerp uitmaken van de informatieprocedure bedoeld in voorafgaande paragrafen. De Koning kan dit bedrag aanpassen.

De mededeling van de informatie over deze rekeningen alsook het overmaken van de bedragen worden gerealiseerd overeenkomstig de artikelen 204 en 205.

Art. 203

L'établissement dépositaire peut porter en compte les frais de recherche.

Le Roi peut déterminer le montant maximal des frais de recherche qui peuvent être portés en compte.

Art. 204

§1. Si, malgré la procédure d'information visée à l'article 202, le compte dormant ne fait l'objet d'aucune intervention du titulaire ou de ses ayants droit, l'établissement dépositaire transfère les actifs du compte dormant concerné à la Caisse des dépôts et Consignations au plus tard au terme de la dixième année suivant la dernière intervention.

§2. Pour les comptes qui n'ont pas fait l'objet d'une intervention du titulaire ou de ses ayants droit, depuis plus de dix années au moment de l'entrée en vigueur de la loi, la procédure d'information visée à l'article 202 est engagée dans les les vingt-quatre mois de l'entrée en vigueur de la loi.

A défaut d'intervention de son titulaire ou de ses ayants droit, les actifs de ces comptes sont déposés à la Caisse des dépôts et Consignations au plus tard trois mois suivant la procédure d'information visée à l'article 202.

§3. Les actifs déposés à la Caisse des dépôts et Consignations y restent détenus pour une durée indéterminée pour compte du titulaire ou ses ayants droit.

Les actifs déposés produisent un intérêt, sans limitation dans le temps.

Le taux de l'intérêt ainsi que ses modalités sont fixés par le Roi.

Les actifs peuvent être réclamés à tout moment par le titulaire ou ses ayants droit.

§4. Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, affecter la partie des fonds qu'il détermine.

Art. 205

L'établissement dépositaire transmet à la Caisse des dépôts et Consignations toutes les informations relatives

Art. 203

De instellingen-depositaris mogen kosten aanrekenen voor de opzoeking.

De Koning kan het maximale bedrag van de opzoekingkosten bepalen die in rekening kunnen worden gebracht.

Art. 204

§1. Indien ondanks de informatieprocedure bedoeld in artikel 202, de slapende rekening niet het voorwerp heeft uitgemaakt van een tussenkomst door de houder of rechthebbende, worden de activa van de betrokken slapende rekening door de instelling-depositaris overgemaakt aan de Deposito- en Consignatiekas ten laatste tien jaar volgend op de laatste tussenkomst.

§2. Voor de rekeningen die op het moment van de inwerkingtreding van de wet, gedurende tien jaar of meer niet het voorwerp hebben uitgemaakt van een tussenkomst door de houder of rechthebbenden, wordt de informatieprocedure zoals bedoeld in artikel 202 gestart binnen de vierentwintig maand na de inwerkingtreding van de wet.

Bij gebrek aan een tussenkomst door de houder of rechthebbenden worden de activa van die rekeningen overgemaakt aan de Deposito- en Consignatiekas, uiterlijk drie maand volgend op de informatieprocedure zoals bedoeld in de artikel 202.

§3. De activa gedeponeerd bij de Deposito- en Consignatiekas blijven daar voor onbepaalde duur behouden voor rekening van de houder of rechthebbenden.

De gedeponeerde activa brengen rente op zonder beperking in de tijd.

De Koning bepaalt de rentevoet en de voorwaarden van toekenning van de rente.

De activa kunnen te allen tijde worden opgevraagd door de houder of rechthebbenden.

§4. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, het gedeelte van de gelden dat hij bepaalt, toewijzen.

Art. 205

De instelling-depositaris maakt aan de Deposito- en Consignatiekas alle informatie over betreffende de sla-

aux comptes dormants, selon les modalités fixées par le Roi. Cette information est communiquée au plus tard au terme de la sixième année suivant la dernière intervention du titulaire ou ayant droit.

La Caisse des dépôts et Consignations tient un registre de ces comptes et en assure l'accès aux personnes concernées. Le Roi détermine les conditions d'accès à ce registre.

Dans son rapport annuel, la Caisse des dépôts et Consignations présente une situation globale des comptes dormants.

Art. 206

Le présent chapitre est applicable aux comptes qui sont ouverts au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi.

Art. 207

Est puni d'un emprisonnement de huit jours à un an et d'une amende de 26 à 250 000 euros ou d'une de ces peines seulement, celui qui, sciemment, en tant qu'administrateur ou gérant d'un établissement dépositaire, commet une infraction aux dispositions des articles 202 et 204.

Le présent article entre en vigueur à une date à fixer par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres et après une évaluation globale du présent chapitre. L'évaluation du présent chapitre sera réalisée au plus tard dix-huit mois après la date d'entrée en vigueur de la présente loi.

TITRE XI

Dispositions diverses

CHAPITRE PREMIER

Modification de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale

Art. 208

L'article 57, §1er, alinéa 2, de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale, est complété comme suit:

«Il encourage la participation sociale des usagers.».

pende rekeningen, overeenkomstig de door de Koning vastgestelde nadere regels. Deze informatie wordt ten laatste zes jaar volgend op de laatste tussenkomst door de houder of rechthebbenden meegedeeld.

De Deposito- en Consignatiekas houdt een register van deze rekeningen bij en verzekert de toegang ervan voor de betrokken personen. De Koning bepaalt de voorwaarden voor de toegang tot dit register.

In zijn jaarrapport geeft de Deposito- en Consignatiekas een algemeen overzicht over de slapende rekeningen.

Art. 206

Dit hoofdstuk is van toepassing op de rekeningen geopend op het moment van de inwerkingtreding van deze wet.

Art. 207

Met gevangenisstraf van acht dagen tot één jaar en met geldboete van 26 tot 250 000 euro of met een van deze straffen alleen wordt gestraft hij die wetens en willens, als bestuurder of zaakvoerder van een instelling-depositaris, de bepalingen van artikelen 202 en 204 overtreedt.

Dit artikel treedt in werking op een datum, bepaald bij koninklijk besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, en na globale evaluatie van dit hoofdstuk. De evaluatie van dit hoofdstuk gebeurt uiterlijk achttien maand na de datum van inwerkingtreding van deze wet.

TITEL XI

Diverse bepalingen

HOOFDSTUK I

Wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

Art. 208

Artikel 57, § 1, tweede lid, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, wordt aangevuld als volgt:

«Het bevordert de maatschappelijke participatie van de gebruikers.».

CHAPITRE II

Responsabilité environnementale

Section première

JUSTICE

Instauration de délais de prescription particuliers pour les actions introduites par des autorités publiques en vue du recouvrement des coûts des mesures de prévention et de réparation des dommages environnementaux

Art. 209

Un article 2277*ter*, rédigé comme suit, est inséré dans le Code civil:

«Art. 2277*ter*. — § 1. Les actions introduites par des autorités publiques en vue du recouvrement des coûts des mesures de prévention et de réparation des dommages environnementaux se prescrivent par cinq ans à partir de la date à laquelle les mesures ont été achevées ou de la date à laquelle la personne responsable a été identifiée, la date la plus récente étant retenue.

Les actions visées au premier alinéa se prescrivent en tout cas par trente ans à compter du jour qui suit celui où le fait ayant donné lieu aux dommages environnementaux s'est produit.

§ 2. Le présent article ne s'applique pas aux dommages environnementaux résultant d'activités nucléaires ou d'activités menées principalement dans l'intérêt de la défense nationale ou de la sécurité internationale, ainsi qu'aux dommages environnementaux causés par des conflits armés, des hostilités, une guerre civile, une insurrection ou aux dommages environnementaux causés par un phénomène naturel de nature exceptionnelle, inévitable et irrésistible, ou aux dommages environnementaux résultant d'activités dont l'unique objet est d'assurer la protection contre les catastrophes naturelles. «.

Art. 210

L'article 8*bis*, §1er, alinéa 1er, de la loi du 30 juillet 1979 relative à la prévention des incendies et des explosions ainsi qu'à l'assurance obligatoire de la responsabilité civile dans ces mêmes circonstances, est remplacé par l'alinéa suivant:

HOOFDSTUK II

Milieuaansprakelijkheid

Afdeling 1

JUSTITIE

Invoering van bijzondere verjaringstermijnen voor vorderingen ingesteld door publieke overheden tot vergoeding van de kosten van preventie –en herstelmaatregelen bij milieuschade

Art. 209

In het Burgerlijk Wetboek wordt een artikel 2277*ter* ingevoegd, luidende:

«Art. 2277*ter*. — §1. Rechtsvorderingen ingesteld door publieke overheden tot vergoeding van de kosten voor maatregelen ter preventie en tot het herstel van milieuschade verjaren door verloop van vijf jaar vanaf de dag waarop de maatregelen geheel zijn voltooid of waarop de aansprakelijke persoon is geïdentificeerd, indien die laatstgenoemde datum later is.

De in het eerste lid vermelde vorderingen verjaren in ieder geval door verloop van dertig jaar vanaf de dag volgend op die waarop het feit dat tot milieuschade heeft geleid, heeft plaatsgevonden.

§ 2. Milieuschade ten gevolge van nucleaire activiteiten of ten gevolge van activiteiten die hoofdzakelijk de landsverdediging of de internationale veiligheid dienen, alsook milieuschade ten gevolge van oorlogshandelingen, vijandelijkheden, burgeroorlog, oproer of milieuschade ten gevolge van een natuurverschijnsel dat uitzonderlijk, onontkoombaar en onafwendbaar is, of milieuschade ten gevolge van activiteiten die uitsluitend tot doel hebben bescherming te bieden tegen natuurrampen, valt niet onder het toepassingsgebied van dit artikel.».

Art. 210

Artikel 8*bis*, §1, eerste lid, van de wet van 30 juli 1979 betreffende de preventie van brand en ontploffing en betreffende de verplichte verzekering van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid in dergelijke gevallen, wordt vervangen als volgt:

«Sans préjudice de l'article 2277*ter* du Code civil, toute action de la personne lésée, fondée sur l'article 8, septième alinéa, se prescrit par trois ans à compter de la date du dommage.».

Art. 211

A l'article 12 de la loi du 25 février 1991 relative à la responsabilité du fait des produits défectueux, sont apportées les modifications suivantes:

1° le § 1er, alinéa 1er, est remplacé par l'alinéa suivant:

«Sans préjudice de l'article 2277*ter* du Code civil, le droit de la victime d'obtenir du producteur la réparation de son dommage sur le fondement de la présente loi s'éteint à l'expiration d'un délai de dix ans à compter de la date à laquelle celui-ci a mis le produit en circulation, à moins que durant cette période la victime n'ait engagé une procédure judiciaire fondée sur la présente loi.»;

2°, le § 2, alinéa 1er, est remplacé par l'alinéa suivant:

«Sans préjudice de l'article 2277*ter* du Code civil, l'action fondée sur la présente loi se prescrit par trois ans à compter du jour où il aurait dû raisonnablement en avoir connaissance.».

Art. 212

§ 1er. Les nouveaux délais de prescription et leurs points de départ respectifs visés à l'article 2277*ter* du Code civil s'appliquent à la prescription en cours de toutes les actions visées à l'article 2277*ter* du Code civil qui ont pris naissance avant l'entrée en vigueur de la présente loi.

Par dérogation au premier alinéa, le délai de cinq ans visé à l'article 2277*ter*, § 1er, alinéa 1er du Code civil, prend cours au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi, en ce qui concerne les actions personnelles visées à l'article 2262bis, § 1, premier alinéa, du Code civil.

§ 2. Si l'action visée à l'article 2277*ter* du Code civil se prescrit avant l'entrée en vigueur de la présente loi, cette entrée en vigueur ne peut donner lieu à la prise de cours d'un nouveau délai de prescription.

«Onverminderd artikel 2277*ter* van het Burgerlijk Wetboek, verjaart iedere rechtsvordering van de benadeelde die gebaseerd is op artikel 8, zevende lid, na verloop van drie jaar te rekenen vanaf de datum van het schadegeval.».

Art. 211

In artikel 12 van de wet van 25 februari 1991 betreffende de aansprakelijkheid voor producten met gebreken, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° §1, eerste lid, wordt vervangen als volgt:

«Onverminderd artikel 2277*ter* van het Burgerlijk Wetboek vervalt het recht van het slachtoffer om van de producent schadevergoeding te bekomen uit hoofde van deze wet na een termijn van tien jaar, te rekenen van de dag waarop deze het product in het verkeer heeft gebracht, tenzij het slachtoffer gedurende die periode op grond van deze wet een gerechtelijke procedure heeft ingesteld.»;

2° §2, eerste lid, wordt vervangen als volgt:

«Onverminderd artikel 2277*ter* van het Burgerlijk Wetboek, verjaart de rechtsvordering ingesteld op grond van deze wet door verloop van drie jaar, te rekenen van de dag waarop hij er redelijkerwijs kennis van had moeten krijgen.».

Art. 212

§1. De nieuwe verjaringstermijnen en hun respectievelijke aanvangspunten zoals bedoeld in artikel 2277ter van het Burgerlijk Wetboek zijn van toepassing op de lopende verjaring van alle in artikel 2277*ter* van het Burgerlijk Wetboek bedoelde vorderingen die ontstaan zijn vóór de inwerkingtreding van deze wet.

In afwijking van het eerste lid begint de in artikel 2277*ter,* §1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek bedoelde vijfjarige termijn te lopen vanaf de inwerkingtreding van deze wet, voor wat betreft de in artikel 2262bis, §1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek bedoelde persoonlijke rechtsvorderingen.

§ 2. Wanneer de in artikel 2277*ter* van het Burgerlijk Wetboek bedoelde rechtsvordering is verjaard vóór de inwerkingtreding van deze wet, kan deze inwerkingtreding niet tot gevolg hebben dat een nieuwe verjaringstermijn begint te lopen.

Section 2

Interieur

Modifications à la loi du 31 décembre 1963 sur la protection civile

Art. 213

L'article 2*bis*, § 1er, 5°, de la loi du 31 décembre 1963 sur la protection civile, inséré par la loi du 28 mars 2003, est remplacé par la disposition suivante:

«5° sans préjudice de l'article 6, § 1er, II de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, la lutte contre la pollution et contre la libération de substances dangereuses;».

Art. 214

Dans l'article 2*bis*.1, § 1er, de la loi du 31 décembre 1963 sur la protection civile, inséré par la loi du 27 décembre 2004, les alinéas 3 et 4 sont abrogés.

Art. 215

Un article 2*bis*.2, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 2*bis*.2. — §1er. Pour l'application du présent article, on entend par:

1° «activité professionnelle»: toute activité exercée dans le cadre d'une activité économique, d'une affaire ou d'une entreprise, indépendamment de son caractère privé ou public, lucratif ou non lucratif;

2°»exploitant»: toute personne physique ou morale, privée ou publique, qui exerce ou contrôle une activité professionnelle ou, qui a reçu par délégation un pouvoir économique important sur le fonctionnement technique de pareille activité, y compris le titulaire d'un permis ou d'une autorisation pour une telle activité, ou la personne faisant enregistrer ou notifiant une telle activité;

3° «coûts»: les coûts justifiés par l'intervention des services de la protection civile et des services publics d'incendie, y compris le coût de l'évaluation des dommages environnementaux, de la menace imminente

Afdeling 2

Binnenlandse Zaken

Wijzigingen aan de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming

Art. 213

Artikel 2*bis*, § 1, 5°, van de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming, ingevoegd door de wet van 28 maart 2003, wordt vervangen als volgt:

«5° onverminderd artikel 6, §1, II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, de bestrijding van vervuiling en van het vrijkomen van gevaarlijke stoffen;».

Art. 214

In artikel 2*bis*.1, § 1, van de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming, ingevoegd door de wet van 27 december 2004, worden het derde en het vierde lid opgeheven.

Art. 215

In dezelfde wet wordt een artikel 2*bis*.2 ingevoegd, luidende:

«Art. 2*bis*.2. — § 1. Voor de toepassing van dit artikel wordt verstaan onder:

1° «beroepsactiviteit»: een in het kader van een economische activiteit, een bedrijf of een onderneming verrichte activiteit, ongeacht het particuliere, openbare, winstgevende of niet-winstgevende karakter daarvan;

2° «exploitant»: particuliere of openbare natuurlijke persoon of rechtspersoon die een beroepsactiviteit verricht of regelt, of aan wie een doorslaggevende economische zeggenschap over het technisch functioneren van een dergelijke activiteit is overgedragen, met inbegrip van de houder van een vergunning of toelating voor het verrichten van een dergelijke activiteit of de persoon die een dergelijke activiteit laat registreren of er kennisgeving van doet;

3° «kosten»: de kosten die verantwoord zijn in het licht van de tussenkomst door de diensten van de civiele bescherming en de openbare brandweerdiensten, met inbegrip van ramingskosten van milieuschade of

de tels dommages, les options en matière d'action, ainsi que les frais administratifs, judiciaires et d'exécution, les coûts de collecte des données et les autres frais généraux, et les coûts de la surveillance et du suivi.

§ 2. Sans préjudice de l'article 2bis.1., en cas de pollution visée à l'article 2bis, § 1er, 5°, l'État et les communes sont tenus de récupérer les coûts occasionnés de ce chef à leurs services auprès de l'exploitant qui a causé le dommage ou la menace imminente de dommage ou auprès du propriétaire des produits incriminés.

L'État et les communes peuvent décider de renoncer à la récupération, lorsque les coûts de celle-ci dépassent le montant à récupérer ou lorsque l'exploitant ou le propriétaire ne peut être déterminé.

L'exploitant ou le propriétaire n'est pas tenu de supporter les coûts, lorsqu'il est en mesure de prouver que le dommage ou la menace imminente de sa survenance:

a) soit est le fait d'un tiers, en dépit de mesures de sécurité appropriées;

b) soit résulte du respect d'un ordre ou d'une instruction émanant d'une autorité publique, autre qu'un ordre ou une instruction consécutifs à une émission ou à un incident causés par les propres activités de l'exploitant.

Lorsqu'un seul dommage ou une seule menace imminente est provoquée par plusieurs exploitants ou propriétaires, ceux-ci supportent les coûts solidairement.

Lorsque la contamination ou la pollution survient en mer ou provient d'un navire de mer, les coûts sont à charge de l'auteur de la contamination ou de la pollution, conformément au droit international. Les propriétaires des navires impliqués sont civilement et solidairement responsables.

§ 3. L'État et les communes peuvent en tout temps contraindre l'exploitant ou le propriétaire à fournir des informations sur un dommage environnemental qui s'est produit, sur une menace imminente de dommage environnemental ou dans le cas où une telle menace imminente est suspectée. »

de onmiddellijke dreiging dat zulke schade ontstaat en de kosten van alternatieve maatregelen, alsook de administratieve, juridische en handhavingskosten, de kosten van het vergaren van gegevens en andere algemene kosten, en de kosten in verband met monitoring en toezicht.

§ 2. Onder voorbehoud van artikel 2bis.1., in geval van vervuiling bedoeld in artikel 2bis, § 1, 5°, zijn de Staat en de gemeenten gehouden de hiervoor gemaakte kosten aan hun diensten te verhalen op de exploitant die de schade of de onmiddellijke dreiging van schade heeft veroorzaakt of op de eigenaar van de gewraakte producten.

De Staat en de gemeenten kunnen beslissen om af te zien van verhaal, wanneer de verhaalkosten groter zijn dan het terug te vorderen bedrag of wanneer niet kan worden vastgesteld wie de exploitant of de eigenaar is.

De exploitant of de eigenaar is niet verplicht de kosten te dragen, indien hij kan bewijzen dat de milieuschade of de onmiddellijke dreiging dat dergelijke schade ontstaat:

a) ofwel veroorzaakt is door een derde ondanks het feit dat er passende veiligheidsmaatregelen waren getroffen;

b) ofwel het gevolg is van de opvolging van een dwingende opdracht of instructie van een overheidsinstantie, tenzij het een opdracht of instructie betreft naar aanleiding van een emissie of incident, veroorzaakt door activiteiten van de exploitant zelf.

Wanneer eenzelfde schade of onmiddellijke dreiging van schade door meerdere exploitanten of eigenaars wordt veroorzaakt, zijn deze hoofdelijk gehouden tot het dragen van de kosten.

Wanneer besmetting of vervuiling op zee plaatsvindt of afkomstig is van een zeeschip, vallen de kosten ten laste van de persoon die de besmetting of de verontreiniging heeft veroorzaakt, overeenkomstig het internationaal recht. De eigenaars van de betrokken schepen zijn burgerlijk en hoofdelijk aansprakelijk.

§ 3. De Staat en de gemeenten kunnen te allen tijde de exploitant of de eigenaar verplichten informatie te verstrekken over milieuschade die zich heeft voorgedaan, over een onmiddellijke dreiging van milieuschade of in geval van vermoeden van zulk een onmiddellijke dreiging.»

Art. 216

Un article 2*bis*.3, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 2*bis*.3. — § 1er. Lorsqu'un dommage environnemental affecte ou est susceptible d'affecter une ou plusieurs Régions ou d'autres États membres de l'Union Européenne, l'État ou les communes collaborent, notamment par un échange adéquat d'informations, afin de veiller à ce que les mesures appropriées concernant le dommage environnemental ou la menace imminente de dommage environnemental soient prises.

§ 2. Lorsqu'un dommage environnemental ou une menace imminente au sens du §1er se produit, l'État ou les communes fournissent des informations suffisantes aux instances compétents des Régions ou des autres États membres de l'Union Européenne potentiellement affectés.

§ 3. Lorsque l'État ou les communes identifient, à l'intérieur de leurs frontières, un dommage environnemental, dont la cause est extérieure à leurs frontières, elles peuvent en informer les instances compétentes des Régions concernées ou des États membres de l'Union Européenne concernés et la Commission Européenne. Elles peuvent formuler des recommandations quant aux mesures à prendre et demander le remboursement des coûts des mesures qu'elles auraient prises.

§ 4. Cette collaboration ne porte pas atteinte aux formes de collaboration existantes.».

Section 3

Mobilité

Transposition de la directive sur la responsabilité environnementale

Art. 217

Afin d'assurer l'exécution des obligations qui découlent de la directive 2004/35/CE du Parlement européen et du Conseil du 21 avril 2004, sur la responsabilité environnementale concernant la prévention et la réparation des dommages environnementaux, le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les dispositions concernant des devoirs de prévention et d'information et du régime d'indemnisation des coûts, pour éviter et limiter les

Art. 216

In dezelfde wet wordt een artikel 2*bis*.3 ingevoegd, luidende:

«Art. 2*bis*.3. — § 1. Wanneer milieuschade of een onmiddellijk dreigende milieuschade, gevolgen heeft of dreigt te hebben voor één of meerdere Gewesten, of andere lidstaten van de Europese Unie, werken de Staat of de gemeenten samen, onder andere door een behoorlijke uitwisseling van informatie, teneinde ervoor te zorgen dat de nodige maatregelen met betrekking tot die milieuschade of onmiddellijke dreiging van milieuschade worden genomen.

§ 2. Wanneer zich milieuschade of een onmiddellijk dreigende milieuschade in de zin van §1 voordoet, verstrekken de Staat of de gemeenten voldoende informatie aan de bevoegde instanties van de Gewesten of de andere lidstaten van de Europese Unie die schade zouden kunnen lijden.

§ 3. Wanneer de Staat of de gemeenten, binnen hun grenzen, milieuschade vaststellen, die niet binnen hun grenzen is veroorzaakt, kunnen zij dit melden aan de bevoegde instanties van de betrokken Gewesten of lidstaten van de Europese Unie en aan de Europese Commissie. Ze kunnen aanbevelingen doen inzake de nodige maatregelen en ze kunnen om terugbetaling verzoeken van de kosten van de genomen maatregelen.

§ 4. Deze samenwerking doet geen afbreuk aan bestaande samenwerkingsvormen.».

Afdeling 3

Mobiliteit

Omzetting van de richtlijn milieuaansprakelijkheid

Art. 217

Teneinde uitvoering te kunnen geven aan de verplichtingen voortvloeiend uit de richtlijn 2004/35/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade, bepaalt de Koning, bij een in Ministerraad overlegd besluit, de bepalingen inzake de preventie- en informatieplichten en het kostenverhaalregime, ter voorkoming en beperking van milieuschade tengevolge van het vervoer over de

dommages environnementaux dus au transport par route, par voie ferrée, par voie navigable, par mer ou par les airs de produits dangereux ou polluants, d'organismes génétiquement modifiés et d'espèces exotiques envahissantes.

Donné à Bruxelles, le 26 janvier 2007

ALBERT

PAR LE ROI :

Le premier ministre,

G. VERHOFSTADT

La ministre de la Justice,

L. ONKELINX

Le ministre des Finances,

D. REYNDERS

La vice-première ministre et ministre du Budget et de la Protection de la Consommation,

F. VAN DEN BOSSCHE

Le ministre de l'Intérieur,

P. DEWAEL

Le ministre de l'Economie et de l'Energie,

M. VERWILGHEN

La ministre des Classes moyennes,

S. LARUELLE

weg, per spoor, over de binnenwateren, over zee of in de lucht van gevaarlijke of verontreinigende goederen, van genetisch gemodificeerde organismen en van invasieve uitheemse soorten.

Gegeven te Brussel, 26 januari 2007

ALBERT

VAN KONINGSWEGE :

De eerste minister

G. VERHOFSTADT

De minister van Justitie,

L. ONKELINX

De minister van Financiën,

D. REYNDERS

De vice-eersteminister en minister van Begroting en Consumentenzaken,

F. VAN DEN BOSSCHE

De minister van Binnenlandse Zaken,

P. DEWAEL

De minister van Economie en Energie,

M. VERWILGHEN

De minister van Middenstand,

S. LARUELLE

Le ministre de l'Intégration sociale,

C. DUPONT

Le ministre de la Mobilité,

R. LANDUYT

Le ministre de l'Environnement,

B. TOBBACK

Le ministre de l'Emploi,

P. VANVELTHOVEN

Le secrétaire d'État à la Modernisation des Finances et à la Lutte contre la fraude fiscale,

H. JAMAR

Le secrétaire d'État à la Simplification administrative,

V. VAN QUICKENBORNE

De minister van Maatschappelijke integratie,

C. DUPONT

De minister van Mobiliteit,

R. LANDUYT

De minister van Leefmilieu,

B. TOBBACK

De minister van Werk,

P. VANVELTHOVEN

De staatssecretaris voor Modernisering van de Financiën en de Strijd tegen de fiscale fraude,

H. JAMAR

De staatssecretaris voor Administratieve Vereenvoudiging,

V. VAN QUICKENBORNE

Centrale drukkerij – Deze publicatie wordt uitsluitend gedrukt op volledig gerecycleerd papier
Imprimerie centrale – Cette publication est imprimée exclusivement sur du papier entièrement recyclé